MDK

Dósa Farkas András

Magyar feltámadás. Patinázott gipsz.mgt.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 16.1.

Dósa Farkas András

MNK

Magyar feltámadás, gipsz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

Dósa Farkas András MDK

Magyar feltámadás, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

MDK

Dózsa Farkas András szobrász

Magyar Feltámadás, szobor

Nádai P: Iparművészetünk kiáll. Brüsszelben. Magyar Iparművészet, 1935. 173-174 l.

MDK

Váratlan bonyodalom a párizsi világkiáll. magy. pavillonjának épitése körül. Magyarország, 1937. jan. 21. 5 l.

Dózsa Farkas András

A Neugebäude mártirjainak emlékszobra

Budapest székesfőváros még a „Magyar fájdalom" szobrának felállításakor elhatározta, hogy a tér másik oldalán emlékművet állít azoknak a vértanuknak, akik az 1848—49. évi szabadságharc alatt és után életüket áldozták a magyar hazáért és a szabadságért az Ujépületben, melynek helyén ma a Szabadság-tér terül el. E zártkörű pályázat után a szobormű kivitelére *Dózsa Farkas* András kapott megbizást, aki a körülbelül három méteres szobrot még a mult év tavaszán elkészítette. A szobor egy láncait lerázó fiatal férfialakot ábrázol, aki lendülettel emeli karjait az ég felé.

Dózsa Farkas András szobra időközben résztvett a brüsszeli világkiállításon, ahol a magyar pavillon előtt, a kiállítás egyik főútján állott és nagy érdeklődést keltett, felhiva a világ minden részéről odagyült látogatók figyelmét a magyar művészetre és a magyar ügyre. Brüsszelből ez év elején szállitották vissza a szobrot s a székesfőváros most állíttatta fel a Szabadságtéren, hogy a magyar szabadságharc nagy évfordulóján, március 15-én már emlékeztesse a közönséget a szabadságharc vértanuira. A szoborra a székesfőváros kegyelete jeléül koszorút tesz. Dózsa Farkas András szobra a Szabadság-térnek a Tőzsdepalota előtti részén áll, s arccal a bálványutcai házsor felé tekint.

Budapesti Hirlap 1936. március 15.

KÉPEK

Vasárnapi Ujság
az Uj Magyarság melléklete

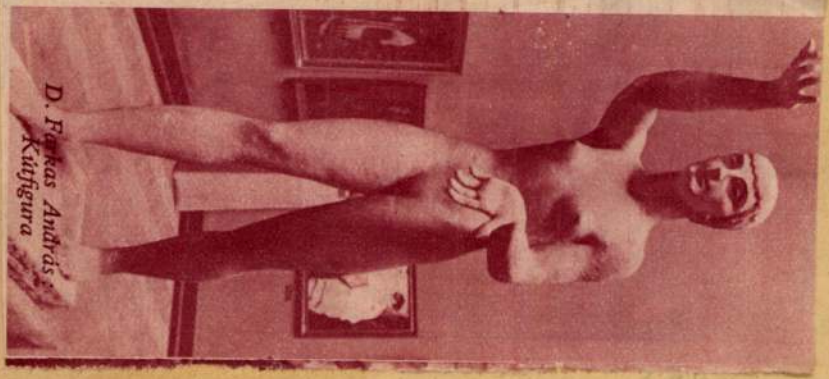

Farkas András

1937. III. 28

Budapest székesfőváros XI ker. elöljárója

Méltóságos
Nagyságos

dr. Szentimányi Gyula

úrnak
úrnőnek

múz. titkár

BUDAPEST

Hivatalból
Portómentes

XI ker., Budafoki u. 10/c sz. II/4

MDK

Dózsa Farkas András

Kisfaludi Strobl Zs. nyerte meg a Madách-szoborpályázatot. B. H. 1938. okt. 19. 9.l.

MDK

Dózsa Farkas András

Réti I.: Madách és Luther. Két szoborpályázat.
Az Est 1938. okt. 22. 6.l.

MDK

Dózsa-Farkas András

A Madách-szoborpályázat sorsa. Ujság, 1938.márc.9.
4 l.

Dósa Farkas András

l.

A Pesti Vásárhára

1938. 3. n. 9. l.

Elek A:

Madách tisbre

Dósa Farkas András

A második pályázatom díját nyerte

Pesti Napló 1938 III. 13

MDK

Dózsa Farkas András

Kisfaludi Strobl Zs. kapott megbizást a Madách-szobor kivitelezésére. Magyarság 1938. okt. 19.

Dózsa-Farkas András

Madách-emlékmű tervéről kép.

Pesti Napló 1938. okt. 23.

MDK

Dózsa Farkas András

/Vigil./: Megjegyzések a Madách-szobor pályázathoz.
Magyarság 1938. okt. 27. 11.l.

MDK

Dózsa Farkas András szobrász

Gábor Áron szoborpályázaton II. dijat nyert

Esti Ujság, 1943, ápr.5.

MDK

Dózsa Farkas András

díjat nyert a sepsiszentgyörgyi Gábor Áron-szoborpályázaton

Pesti Hirlap 1943. ápr. 6.

Dózsa Farkas András

sepsiszentgyörgyi

a Gábor Áron nevét

pályázaton a 2000 P-ös

II-dijat nyerte

Esti Ujság

1943. ápr. 5.

Dózsa Farkas András

l.

Szépmüvèszet

1943. 94. l.

(a Gábor Áron tiszt-
bizottság)

II. díj

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp, V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Budapest V.

MDK

Dózsa Farkas András szobrász

d.r: Két kiállitás. Függetlenség, 1937. márc.21. 8 l.

Esztergom (Komárom)

Berényi Zsigmond-utca. Érsek
épület, hosszan nyuló, széle
zéprizalitos, 5+5+5 ablakteng
emeletén vizszintes szemöld
ablakok, első emeletén edik
Földszintje nyomott, erőtel
szintén 5+5+5 ablaktengelye
tagolt, fölötte eklektikus k
nem egyezik a Berényi Zsigmo
stilusu. Lippert József épit
sorozata /egyik Donato Creti
nyokkal a nagyjenő tüskevári
tár, 3oo oklevél a mohácsi v

/Molnár Ernő: Pálos szobrász
képekkel - Esztergom V és MV

Dozsa Farkas András

zobrázz

l.

A Pesti Városháza

1936. 2-3. sz.

(A szabhare vértanúinak szobra) 31. l.

~~Szentivényi Gyula atnak,~~

~~Budapest.~~

u.o. 1936. 4. sz. 17. l

kép

MEGJELENT AZ

EXPANSIT
SUPREMIT
REFORM
EMULGIT
KOFAG
KABE
TUFA
SEJTBETON
THERMAIT
HŐGÁT
MIKROPORIT
ASBEST-
DIATOMIT
LAVAPOR
CERESIT

SZALMIÁKSZESZ

SALÉTROMSAV

TECHNIKAI ÉS VEGYTISZTA

GYÁRTJA:

Péti Nitrogén Műtrágyagyár R. T.

NÁDOR-U. 21.

T.: 12—85—99.
1—199—88.

Dózsa Farkas András

Elkészült Dózsa Farkas András szobrászművész Balassa Bálint szobra, amelyet a Vitézi Szék állít fel Esztergomban

Nemzeti Újság képes melléklete 1938. aug. 7

VASÁRNAP **24** Kat. B. Kinga Prot. Krisztina	Rafinéh 2.— 10.— N. k. 4 ó. 27 p. N. ny. 19 ó. 46 p.
HÉTFŐ **25** Kat. Jakab aps. Prot. Jakab	3.—
KEDD **26** Kat. Anna assz. Prot. Anna	5.—
SZERDA **27** Kat. Pantaleon Prot. Olga	3.—
CSÜTÖRTÖK **28** Kat. Ince p. Prot. Ince	5.—
PÉNTEK **29** Kat. Márta sz. Prot. Márta	3.— Izr. 1. Ab Ros Khodes
SZOMBAT **30** Kat. Judit vt. Prot. Judit	5.— Izr. 2. S. Matoth 2. P.

Dózsa Farkas András

Magyarság képes heti
1937. okt. 17.

Dózsa Farkas András: Madonna

Dózsa Farkas András

szobrász

Frank Ignác

mellszobra a

diszterembe

szód

Korjubeók

29. l.

116. l

Kornis Gy

A Pázm. P. Tud. Tact.

alap. 300 éves évf.

1 kl. cml könyve

1936

Dóssa Farkas András

Magyar feltaláadás szobra az alábbi kiállítás magyar pavillonja előtt volt felállítva.

György Denes

Néhány szó a brüsszeli világkiállításról.

Perspektíva. 1935. 118. l.

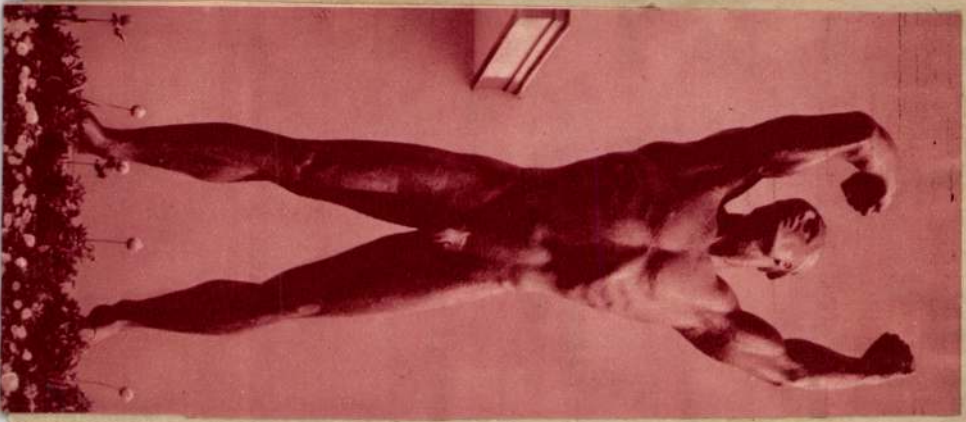

Az 1935-iki brüszeli magyar kiállitáson.

Pesti Napló képes mell.

1935 jun. 29.

Dózsa Farkas

»A MAGYAR FELTÁMADÁS«
DÓZSA FARKAS SZOBRA A KIÁLLÍTÁSI PAVILLON EGYIK OLDALÁN

Dózsa Farkas András, szobrász

sz. 1902. dec. 4. Alkenyérén (Ihmyad szm) Anyja Farkas András, anyja Dózsa Ilcsa Középiskoláit Brassóban elvégezve 1923 - 33. a bpesti képzőművészeti főiskolán Sidló Ferenc osztályan tanult ~~[illegible]~~ 1925 megkapta a főiskola Ferenczy István féle szobrászati díját, 1927 a fő-varos Ferenc József jubileumi díjátnyerte. Ugyanezésben a Szinyei Társaság Tavaszi Szalonjaban kitüntető elismerésben részesült. 1929-31. állami ösztöndíjjal a római Collegium Hungaricum tagja volt. +

+ 1932. készítette a M. országi Szavos Tennis szövetség pub. Mahottyer.

Női aktjával

fordít

Tisztelettel menetdíj ... 1160 K ... jelzővel

Pécs, VI 19 26 I 2

P. H.

Tisztelettel menetdíj ... 1160 K ... jelzővel

Pécs 1926 II 2 ... jegy

Dózsa Farkas András

készíttette Balassi Bálint bronznakát
1938-ban (Esztergom, Batthyány
Lajos utca és Mozarenkó utca találkozásánál van felállítva.) (Erre
a helyen kapta Balassi a halálos
sebet 1594. máj. (9-én.)

Zolnay László – ~~Lettrich~~ Lettrich Edit:
Esztergom.. h.n., é.n. (Panoráma.) 295.l.
162.t. – 131.l.

Dózsa Farkas András

Balassi Bálint, nobor, bronz (1938.)
(repr.)

Zolnay Lánló - Lettrich Edit: Entergom.
h.n., é.n. - 295 l., 162 t. (Panoráma.)
131. l.

Dózsa Farkas András

— Esztergomban szobrot emelnek Balassa Bálintnak. Esztergomból jelentik: Esztergomban szobrot emelnek Balassa Bálintnak. A szobor felállításának költségeit a Komárom-Esztergom vármegyei vitézek teremtették elő — részben saját erejükből, részben a társadalom támogatásának igénybevételével. A szobrot, amely az első Balassa-szobor lesz az országban, a hercegprimás által felajánlott területen, a Scitovszky-uton állitják fel annak a helynek a közelében, ahol a nagy költő és bajnok 1594 május 19-én halálosan megsebesült. A szobrot — *Dózsa-Farkas András* alkotását — augusztus 14-én leplezik le országos ünnepség keretében. A szobor leleplezésén a kormányzó, mint a vitézek főkapitánya is képviselteti magát vitéz *Szinai Szinay Béla* ny. altábornagy vitézi törzskapitánnyal.

Pesti Hirlap 1938 VII. 31

Dózsa Farkas András

Különfélék

— **Esztergomban szobrot emelnek Balassa Bálintnak.** Esztergomból jelentik: Esztergomban szobrot emelnek Balassa Bálintnak. A szobor felállításának költségeit a Komárom-Esztergom vármegyei vitézek teremtették elő — részben saját erejükből, részben a társadalom támogatásának igénybevételével. A szobrot, amely az első Balassa-szobor lesz az országban, a hercegprimás által felajánlott területen, a Scitovszky-uton állitják fel annak a helynek a közelében, ahol a nagy költő és bajnok 1594 május 19-én halálosan megsebesült. A szobrot — *Dózsa-Farkas András* alkotását — augusztus 14-én leplezik le országos ünnepség keretében. A szobor leleplezésén a kormányzó, mint a vitézek főkapitánya is képviseltetni magát vitéz *Szinai Szinay Béla* ny. altábornagy vitézi törzskapitánnyal.

Pesti Hírlap

1938. jul. 31.

BUDAPEST
1938
JUL
30
D 4 D

MAGYARO
4
FILL

Nagys.

dr. Szentiványi Gyula úr
titkár

H.

Lágymányosi út 16.

MDK

Dózsa Farkas András

A vármegyeház melleti téren helyezik el Kammermayer Károly szobrát. Magyarország 1939. máj. 20.

MDK

Dózsa-Farkas András szobr.

Balassa Bálint szobra

B.B. szobra. Ujság, 1938.aug.17.5.l.

DÓZSA FARKAS SÁNDOR

168. »Bacsák« bácsi, gipsz terrakottában 200.—

169. Ádám Éva, gipsz terrakottában, 400.—

Dózsa Farkas Sándor
szobrász
Magyarország 1939

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon: 144-485

Dósa Farkas Sándor

szerepelt a Magyar Képírók Kiállításán.

V. h. 1939. IV. 29.

Dózsa Farkas András

Verantwortlich f. Redaktion und Verlag : Franz Szablya Frischa

MAGYAR IPARMŰVESZET

1938. 79. l.

~~művészies irányá fokozására is.~~ Esztergomban rövidesen megvalósul a Balassa Bálint szobornak több sikertelen pályázat után eldöntött sorsa. A szobor elkészítésével Dózsa Farkas András szobrászművészt bízták meg. ~~Kilástás~~

ight place.

*

ALADÁR RICHTER JUN.: EDEL-CHMIEDEKUNST. Von allen Fächern des Kunst-ewerbes in Ungarn litt während des Weltkrieges und er schweren Nachkriegszeiten der Edelschmiede-unst am meisten. Dem allgemeinen materiellen Nie-ergang gesellte sich hier noch die Verstümme-ung des Landesgebietes durch Trianon erschwe-end hinzu, und dieser trauervolle Umstand war n erhöhtem Masse die Ursache des Verfalls der delschmiedekunst, da doch dieses Fach einer ma-eriell höher bewerteten Grundlage bedurfte, als die nderen.

Nachdem gewerbekünstlerische Kultur mit dem raktischen Leben in innigster Weise verknüpft ist, o üben die veränderlichen Modelaunen des letzteren undamentalen Einfluss auf dieselbe aus. Seiner-eit schien es, als ob die Eroberungen des „Bauhaus" tyls die ornamentalen Künste hinwegfegen könn-en. Heute ist dies ein überholter Standpunkt und die unst der Freske, des Mozaiks, der farbigen Glas-enster und auch die Edelschmiedekunst erwachen u neuem Leben. Wieder ist es die kirchliche Kunst, as Haus Gottes, die diesen schönen Zweigen der rnamentalen Kunst — wie Jahrhunderte hindurch – zu neuer Blüte verhilft.

Die geschichtlichen Urkunden der ungarischen delschmiedekunst können nur bis zum X. Jahr-

Dózsa Farkas András MDK

Korsós leány, gipsz

Mücsarnok 1943 A magyar müvészetért c.kiáll.

Dózsa Farkas András MDK

Öntő legény, gipsz

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Dózsa Farkas András, szobrász

Öntö legány.	Gipsz.
Korsós leány.	"

Műcsarnok. IV.Képzőmüv.kiáll. "A Magyar Művészetért".
1943 máj.16-30. Kat. 10.l.

Dózsa Farkas András MDK

Ádám és Évak gipsz

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

MDK

Dózsa-Farkas András

Tél a müvészetben. /Bpest,1940/. 87.1.

MDK

Dózsa Farkas András

Korsós leány, br.

Magy. Művészetért kiáll. r.Műcs. 1940. febr.

21. 1.

MDK

Dózsa Farkas András

Ádám és Éva, gipsz

Nagy. Művészetért Kiáll. r.Műcs. 1940. febr.

20. 1.

A. Dózsa Farkas

nohám. Professor a Kapar Iparmüvészeti Főiskolán (modellálás).

International Directory of Arts. 8th Ed. 1965/1966. I. /Ed.: H. Rauschenbusch/, Berlin, é.n. Deutsche Zentraldruckerei AG. 1004 l., M., 522. l.

Dózsa Farkas András

1950-ben az ő vezetésével indult meg a főiskolai design-képzés.

Erdey Gyula: Magyar design; Ipari Művészet, 1969. III. 24. l.

MDK

Dózsa Farkas,

...nagy a festészeti,mint a szobrászati díjra több elég jelentős mű futott be.

Kopp Jenő: A Tavaszi Tárlat.
Esterházy Pál hg. pályázata tört.és életkép,valamint kompozició és alkotópályadijra. -OMKT.1942.
Szépművészet.1942. 150-151.l.

Dózsa Farkas András

Korsós leány (II. gyűr.)

Művészeti lapok 102. l.
Kolozsvár 1942.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

D. Farkas András

Madonna, kő.

Főv. Képtár

Repr.

Nagyújmagy 1) 97. tábla

100 év trebo és fest. 1941

Rabszolga

Tümödés

Itjuság, kő

Repr.

Nagyújmagy. 98. tábla

Dósa Farkas András

nobrais

írod

cvicr T.

m. mint.

Gerendi 1661

Erdély. Bp 1940

Vác, gör kel.

II. 501

DÓZSA FARKAS SÁNDOR

168. »Bacsák« bácsi, gipsz terrakottában	200.—
169. Ádám Éva, gipsz terrakottában,	400.—

Dózsa Farkas Sándor
Andras
nobrás

Nemzeti Szalon 1939
apr.
Magyar Képírók
Kiáll.

(H)

SCHIFFER ÁRMIN

KÉPKERETGYÁRÁBAN KAPHATÓK

Budapest, Király-utca 79

Telefon: 144-485

Lux Elek

Zoltán

— **Elkészültek a Kammermayer Károly-szobor tervei.** *Kammermayer* Károlynak, az egyesített Budapest első polgármesterének a főváros a városháza mellett, a *Gerlóczy* utca és *Dalmady Győző* utca torkolatánál levő kis téren szobrot állít. A szükebbkörű tervpályázaton résztvett *Dózsa Farkas* András, *Lux* Elek, *Borbereky* Zoltán és vitéz *Szabados* Béla szobrászművészek a szobortervekkel elkészültek. A bíráló bizottság rövidesen megalakul és dönt a megbizatás kiadásáról.

Pesti Napló

1939. január 6.

H. G. Wells is jóslatot mondott az új esztendő politikai helyzetéről. Szerinte a [illegible]-kínai kábbrú tovább fog tartani, de nem bistos, hogy kedülzenetre kerül a sor.

Beszélgetés a villamos [illegible]: »Olvasta? [illegible] emelkedett a [illegible] [illegible]. »Ez azért van, mert azok, akik [illegible] lenyknak a legritkább eset-

M. Mūvárt

1940 febr (r Mūes)

Ádám és tác II / gips
Korsós lány II. br

1943 máj (Mūes)

Ötvös legény / gips
Korsós lány III

zőművészeti Főiskola.

Elnök Ur !

hogy hozzám intézett 77/923.
OTTÓ ur, a Müemlékek Országos
üvészeti Főiskolán a mai napon
ántul müemlékeiről.
zám alatt kilátásba méltóztatott
szteletdijat a Müemlékek Orsz.
k kiutalványozni, mert erre a
ai értékes előadás lehetővé té-

FARKAS ANDRÁS :

70. Térdelő leány. - Szobor, br. Mag.: 39 cm. Jelz.l.a talapz.:"Dózsa Farkas A."

Szépműv. képt. jub. kiáll. 1944

Farkas András

CSORBA GÉZA :

45. Kőrösi Csoma Sándor. - Szobor, br. Mag.: 29 cm. Jelz.a br.lap old.b.: "Csorba".

CSUCS FERENC :

46. Apostol arc. - Szobor, haraszti mészkő. Mag.: 28 cm. Jelzés nélkül.

CZENCZ JÁNOS :

47. Fekvő akt. - Olajf., v. 70 x 56 cm. Jelz.l.j.: "Czencz J. 933".

ifj. CZENE BÉLA :

48. Parasztlányok. - Temp., fa. 56.7 x 80

Dóksa Farkas András

nobrán

vód

Erdélyi Árpád:

A Madách-nobospály ázat.

Művészet. 1938. 58. l.

127. kép. *Balen, Hendrik v*

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV., Dózsa György út 41

szövarch.51.4.6

Dózsa Farkas András

egy kaposvári munkájáról.

Ispánki József életrajza.
feldogozta:Kopp Jenő.1950.

M.D.K.

Dósa Farkas András
adatai

Az Iparművészeti Főiskolán a
formatervező-tanszakot vezeti

Gerstl László: Tervezőművészet az iparban
Művészet, 1964. szeptember - 23 lap

M.D.K.

Dózsa Farkas András

"Vágyódás" c. szobrának repr.-ját bemutatja a lap a "Ripp-Rónai Társaság" kiállításáról.

Szinház, Bp. 1946. ~~máe.~~ márc. 21-28. II. évf lo. sz. 17. lap

Dózsa Farkas András

Az Iparművészeti Főiskolán ez év júniusában rendezett környezetkulturális konferenciának egyik előadója volt.

/E. Gy./ Tudományos ülésszak az Iparművészeti Főiskolán
Ipari Művészet, 1966. 2-3. sz., 38. l.

MDK

Dósa Farkas András

Almodó. Gipsz.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 17.1.

Dósa Farkas András

MDK

Almodó, gipsz

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Dósa Farkas András

Álmodó, gipsz

7.nemzeti képzőm.kiáll. 1944.jun. Műcs.

Dósa Farkas András

VII. Nemz. köpröm. kiáll-
OMKT. 1944. jun.

Álmodó, gipsz.

Dózsa Farkas András

Magyar feltámadás
c. kolormive (mely a
Operti kabadságteren áll)
repr.
Képzőmiv. Főisk. Évk
1936/37

XXVI. t

tisztelettel kérjük,
elismerést szerezni k
váltásával támogatni
egy ily kőrajz soroza
haladja a jelen, álta

Dózsa Farkas András

Hankiss 234.l.

a m. szobr.

1941

Dózsa Farkas András (szül. 1902) : Anya gyermekével

lennie, hanem a célszerű térhasználatban, a térképzet magyarosságában.

Mindez nem akadályozhatja meg az ötletesebb építésznemzedéket, hogy — mint azt külföldön is oly sokfelé teszik — ne becézze lelke mélyén azt a reménységet, hogy így, vagy amúgy, de jellegzetes biztonsággal ki tudja majd fejezni nemcsak a saját géniuszát, hanem nemzete lelkét is. Ez a feladat bizonyára sokkal nehezebb, mint népviseletbe öltöztetett, idealizálatlan falusi leányból formálni magyar Madonnaképet és hortobágyi pásztorokkal helyettesíteni — nem! egyéniesíteni — a Szentírás pásztorait a betlehemi jászol körül. Hogy megoldható-e, az még ma is kérdés. De ez a küzdelem a kifejező építészeti stílusért már maga is nevelő hatású. S ha belenyugszunk abba, hogy húsz-harminc éven át itt-ott ízléstelenül eredetieskedő házsorok zavarják a szemünket, akkor kárpótol majd bennünket építészeinknek célra feszülő nagyobb pátosza és egyénibb kifejezésmódja, amely talán más téren termel remekműveket.

Dózsa Farkas András

Pesti Napló képes mell.
1938. okt. 23.

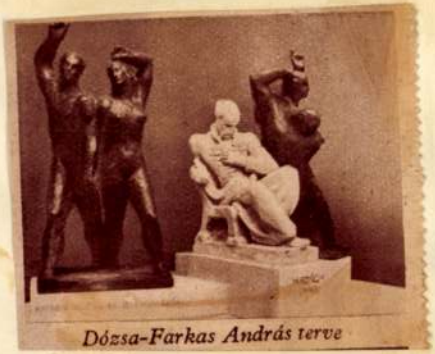

Dózsa-Farkas András terve

Madách - szobor
pályázat

Dr Jentivanyi Gyula
minor

Budapest

II Lágymányosi u. 16.

Dózsa Farkas András

Dózsa-Farkas András pályaművét a tíz kitüntetett pályamű leggyöngébbikének tartom, s azt hiszem, olyan mint az övé, igen sok akadt volna a kimaradottak között. Ez a pályamunka nemcsak zavaros hanem ez maga a zűrzavar. A kompozíció dacára annak, hogy sablonos művek emlékéből tevődött össze, a részek egymáshoz való arányában olyan nyilvánvalóan rossz, hogy talán csak a középen álló két kellemesen mintázott figura lehetett az oka annak, hogy a zsűri ezt a művet figyelemre méltatta. A háttér félkörös architekturája annak földig menő domborműve, ahogy a két végénél egy-egy dóroszloppal a falmetszet összefut, hát ez egyszerűen rossz dilettáns nívó. A pályázaton sok Farkas van, s az mind jobb Farkas. Főleg egy Pankotay Farkas, akinek munkája ha nem is tartozik a legkiválóbbak közé, de egyetlen barokkos gömbkompozíciójával mégis jobb, mint ez a Farkas.

Falus Élek:
A „Tizek." A Madách-pályázat nyertesei.
Pesti Napló 1938
márc. 13

Budapest

(lent) Dózsa-Farkas András pályaműve a Madách-szoborpályázaton.

Képes Pesti Hírlap
1938. III. 10.

Dózsa Farkas András

BUDAPEST-KELENFÖLDI REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG
XI., LENKE-ÚT 44.
POSTA-CSEKK: 58.703. TELEFON: 2-586-46

Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes 237

Dr. Szentiványi Gyuláné úrnak
úrnőnek

BUDAPEST

Lágymányosi u. 11. f. 1.

Dózsa Farkas András

MAGYARSÁG

M Ű T

Dózsa Farkas András:
R. J. portréja

Magyarság képes mell
1937. okt. 17.

ous reconnaissez à relève de votre

me exact.

ur nos salutations sincères.

MDK

Dózsa Farkas András

Magyar feltámadás, emlékmű

Balás Piry László: Igenis, van korszerűség: ...
Az Ország, 1943. jun. 12.

Dózsa Farkas András MDK

Magyar feltámadás, repr.

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Dósa Farkas András MDK

Magyar Feltámadás, repr.

Mlosasmok 1937 Képzőm. Főiak. Kiáll.

2 ja előtt volt ~~felállítva~~ elhelyezve s
a ~~kiállítás után~~ A szobrot 1936 (Bpesten a
szabadság-téren állították fel.
A főváros ~~ezt a~~ e) szobrot
1939. Kassa városának ajándékozta, ahol meg ez évben
a városi parkban helyezték el, az ajándékozást pedig a szobor bpesti talapzatán jegyezték fel. 1938.
a bpesti Madách szobor pályázatán vett részt ~~akol~~ mely alkalommal pályaműve kitüntetésben részesült.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
1023. sz.
1923 március 10.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

91/1923.

Kiküld

1: Menetlev

A kiküldő hatóság megnevezése	Műemlékek Országos Bizottsága
A kiküldő határozat száma	91/1923.
Az ügy megnevezése	Műemléki előadás tartása
A kiküldött műemlékek Orszá	Dr Szőnyi Ottó előadó

3) Az esztergomi
Balassa Bálint Hobor
pályáján 1938 ~~6~~ D.
ugyanis el az I. díjat
s a Hobrot még ezév
~~[illegible]~~ nyarán annak
a hebynek a közelé
ben, ahol a katona-
kolto 1594. máj. 19.
halálosan megsebe-
sült, felállítottik.

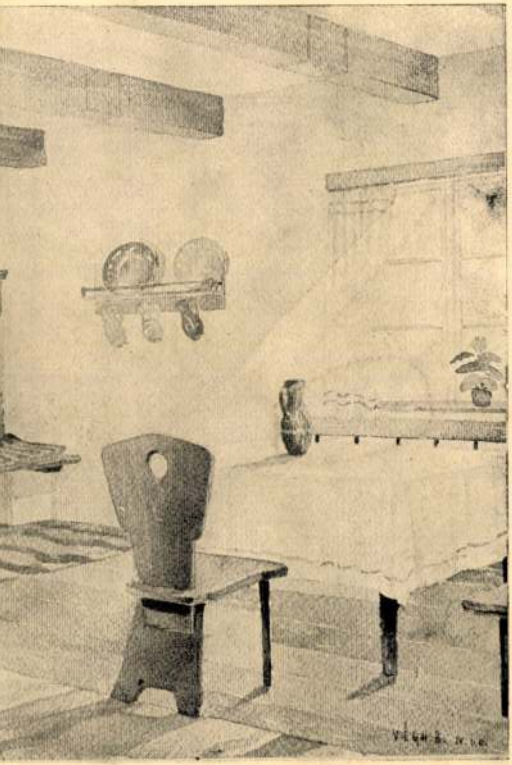

VÉGH BÉLA
IV. ÉVES
BÚTORTERVEZŐ.

Emmer Lajos s.k. miniszteri

los másolat hiteléül:

Pavelitsch

iniszteri iroda s.tiszt.

1.

Budapest, 1930. évi január...hó.30

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri ~~xxxxxxx~~tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

Havolúhát

miniszteri iroda s.tiszt.

A MAGYAR KIR. VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI MINISZTERIUM
Művészeti ügyosztálya.

Farkas András

nobrátt

romai ösztöndíj a

Collegium Hungari-
cumban való teljes
ellátással

Képzőm. Főisk. Évk

1929/30. 41. l.

Dózsa Farkas A.?

lásd Éber-Gombos

I. 306. l.

M. Kir. Vallás- és Köz

340 - 11 szám.
56 - 1930.

Schulek János műépitész
utiszámlája.

melléklet száma 0

A Müemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

..Folyó..évi..október...hó
..2...án ..452...szám alatt kelt
felterjesztésére, tudomás és to-
vábbi eljárás céljából másolatban.

5. Madonna e. Kőrzebra
a Fővárosi Képtár,
Frank Ignác mellszeb-
ra a bpesti tud. egye-
tem, Kopácsi István
és Comeniust ábrázo-
ló dombormüvei a
sárospataki ref. gimná-
zium tulajdonában
vannak.

4) Mint meghívott szerepelt
1939. a Kammermayer
Karoly szoborpályázaton
a behúldott pályaművek-
nek azonban egyike sem
felelt meg a meghirdetés
intencióinak. 1943.
a sepsiszentgyörgyi
Gábor Áron – szobor pá-
lyázatán nyerte el a
II. díjat. 1947. a
pedagogus művészek ki-
állításán a Kisgarda-
várt díjat kapta.
1950. az I. M. Köpzőmű-
vészeti kiállításon Ut-
törő C. Hobrát a Közle-
kedési Minisztérium
vette meg.

fordítás

megvia

Dózsa Farkas András

nyobrász

XII Király u. 9/6.

Atya Farkas András

Anyja Dózsa Klára.

Szül. Alkenyér 1902

főiskola, olaszországi

ut.

MKSz 1947

Dózsa Farkas András

Omkt

1925-26 Akt-kiáll
Nympha, gips

1926 téli
Arcképtanulmány, gips

Sz. T. Tav. tral 1927 márc (N. tral)
Dávid, gips

Római M. Int. kiáll

1931 máj.-jun (N. tral)
Rabszolja, Térdeplő női akt, gipszek
Boxolók, az OTT. vándordíja

1933 febr.-márc (Mücs)
Térdeplő nő, gips

Dózsa Farkas András

FARKAS I. *András*, szobrász, • Alkenyér (Hunyad vm.) 1902 dec. 4. A budapesti képzőm. főiskolán Sidló Ferencnél tanult s 1927. egy női akt-szobrával megnyerte a székesfővárosi Ferenc József jubileumi díjat, melylyel Rómában folytatott tanulmányokat, mint a Collegium Hungaricum tagja. A Műcsarnokban 1925 óta állít ki akt-szobrokat.

L. G. I. 306 l

T. 6156.

alakú kut köti le figyelmünket, a
ntó hajt, mig balra kofák árulják

:z in Pressburg.

l. 13 : 19 cm.

Farkas András

1923/24 – 1927/28, 1931/32 –

1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk

1932-33; ~~28~~ 26 79. l.

~~57~~

1925 – 26 I.
1926 – 27 II
1927 – 28. III.

1928 – 29 – III
1929 – 30 IV
1930 – 31 IV
1931 – 32. VI.

Farkas András

1927. kitüntető elismerés

Tavaszi Szalon

Térkép.

E térképnek, a melyen jo
rázolva, felirata
fölül: Carte der zwey At
des F.M.L. Wallis
bis 13 Novembe
a jobb felső sarkon: No
magyarázó szövegének kez
zése: G. Hauptquarti

Szines rm., mér. a

126-94-53

(Dózsa?) Farkas András

vómai összöndéj

Képröm. Fórsk. Évk

1930-31. 51. l.

elyreállitásával kapcsolatos

1 9 2 9 év épitési idényről.

végzett munkák:	20.363.oo P.
	4.843.oo "
	2.954.oo "
	334.oo "
pu, első őrtorony, ásatások/	519.oo "
ák:	704.oo "
	124.oo "
	454.oo "
, iroda, állvány/	1.055.eo "
e:	310.oo "

Farkas András

VIII. éves hallg., tanársegéd

115.78P állami ösztöndíj

1932/3

Ferképzőmfoiskolák 24. l.

Mélyen tisztelt

A Müemlékek Orsz
előadássorozat iránt eddig is tam
van szerencsém arra kérni a mélyo
a legközelebbi előadásunkra vonatk
tést nb. lapjának ..... szám
kintettel, dijtalanul közölni mél

Egyuttal szerencs
szóló beszámoló ismertetést, ugyan
nak az előadást követő legközelebb
sék.

Kiváló tiszteleti

Budapest, 1928.

Farkas András

Szobrán

Ferkèpzomfoiskèvk

1939-41. 15. l.

1933-34. tanárse-
ged

el nem távolítható
/falfestmények, nagyméret
műalkotások, amelyeknek m
szerepük van, szines fény
Buda

A Műemlékek Országos Bizo

Omlet

Dózsa-Farkas A

1925-26. Akt-kiáll.

Nympha, gips

1926 téli: Archéptan. gips

1931-32 téli

Női akt } gips
Ülő nő }

1933 febr.-márc

Bozoló, br

Térdeplő nő, gips

1936 máj-jun-júl

R. Y. arcmásc, br

M. Feltámadás I } pat. gips
Vág }

1942 tav Ádám és Éve III gips

A m. kir. vallás- és közo

31.463-1923. szám.
III/a.

A Műemlékek Országos Bizottságának
Budapest.

Folyó évi február hó 22-én
75. sz. a. kelt felterjesztésére
tudomás és további eljárás végett
másolatban azzal adom ki, hogy a m
szükséges másfélmilliót a f. évi k
ségvetés IV. negyedének esedékessé
után utalványozom ki.

Egyszersmind elvileg már mos
hozzájárulok ahhoz, hogy az ócsai

R. Dózsa - Farkas

András

l.

Velencei

Biennale

1930 -

165. l.

Adler Lajos
Bpest. Arénas n. 29

BUDAPEST
932 MÁJ. 29-1
2 M

MAGYARORSZÁG
10
FILLÉR

MDK

Dózsa-Farkas András

Velencei Biennale 1936. 354 l.

Farkas András

VI. évés hallg. zobrázt

1931/32. évi fővárosi
osztondíj pályázaton di-
cséret elismerés

Ferkèpzomfoiskévk 26.1

átóvve

7. HÉT

10 *Első n.* — SKOLASZTIKA, ELVIRA **VASÁRNAP** SEPTUAGESIMA, DONÁT

11 MÁRIA, BERTOLD **HÉTFŐ** SIMON, KONRÁD — *Holdtölte*

12 SZERVITA, LILI **KEDD** KONRÁD, ZSUZSA

Dózsa T.

Farkas András

VII. c.

40 P jutalomdíj

1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk 27. l.

MDK

Dózsa Farkas András

Magyar Iparművészet 1934. 85.1.

Farkas András

VII. évés

a Bpest székesfőváros
által szabadságharc-em-
lékműre hirdetett pálya-
zaton a 2500 P-ös pálya-
díjat nyerte

Ferkèpzomfoiskevk 28. l.
1932-33

átvivo

)m.
)lom.

n felirat. (?)
mplom.

n.

templom.
mplom.
)lom.

n.
rom.

templom.

n.
n.
n és síremlék.

főkönyv 27. kot. 10. lap 32. tétele
számlakönyv ___ köt. ___ lapján

ásügyi miniszternek 36.956/1923.

ir.

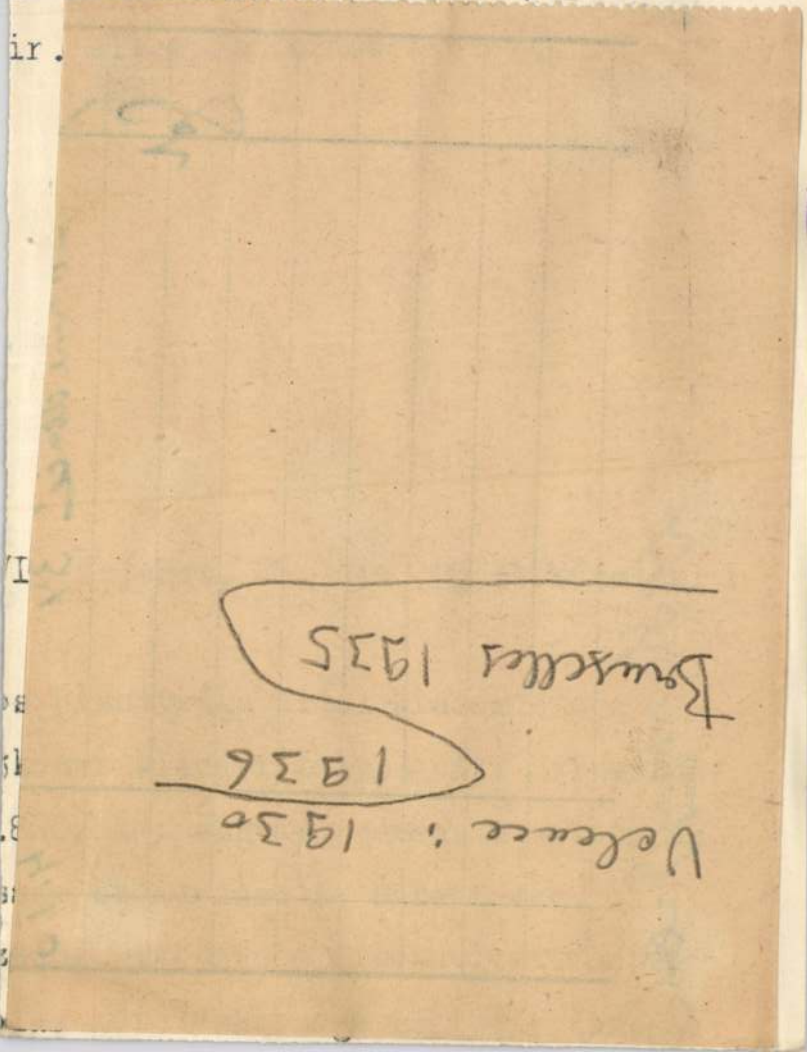

A m. kir. vallás--és közokta

36.956-1923. szám.

III/a.

A Műemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Hivatkozással a f. évi
március hó 8-án kelt 96/1923. sz. f
terjesztésére, tudomás és további e
járás végett másolatban kiadom.

Budapest, 1923. március hó 28.

Dózsa-Farkas András

vezetésével indult be 1955ben az Iaprmüvészeti Főiskolán kisérleti jelleggel az ipari formatervezők képzése

Ernyei Gyula: Az ipari forma története Magyarországon Aakadémiai Kiadó 1974 old.

47

MDK

Dózsa Farkas András, szobrász-növ.

Magyar Feltámadás. Repr. XXVI.t

Tanára: Sidló F.

Képzőmüv. Főisk. Évkönyv. 1936/37. XXVI.tábla

Dózsa Farkas András

júl. 1902.

Életrajzi adatok a
sikkben, mely Pátzay
Pál csomagjában van.

Nagy Zoltán: Új ma-
gyar szobrászat. Pász-
tortűz. 1936. 20. sz.

VASÁRNAP **6** Miklós pk.		Protestáns Miklós Görög Miklós Izraelita Kiszlev 22
HÉTFŐ **7** Ambrus pk.		Protestáns Ambrus Görög Ambrus Izraelita Kiszlev 23
KEDD **8** Szeplőtl. fog.		Protestáns Mária Görög Patáp Izraelita Kiszlev 24
SZERDA **9**		Protestáns Natália Görög

Dózsa Farkas András

szül. 1902. dec. 4

l. Medvey 109. l.

1939

Sisak rézből IX. 80

Dózsa Farkas András

nobrán

l.

Liber Bp nobrai

441. l.

1934

MDK

Farkas András

kitüntető elismerésben részesült

XII. Tavaszi Szal. N.Szal. 1977. máj.

4 l.

Farkas András

Magyar Művészet

1926. 46 (A képem Társ alt. kiáll.)

1933. 151. l. kép

...éje elől kopasz, hosszú haja ősz, szemöldöke
...za leberetvált. Jobb kezével a széknek ~~lábhatá~~
...vart fehér nyakkendőjé csokorra van kötve,
... elejű kabátja kék. A háttérben a félre vont
...jotár áll, hol „~~Sot~~ Stollii Opera" (ket) — „Frankii O-
... Opera" III. ~~[illegible]~~, — „Hippocratis Opera" I és II,
... áll. Balra a szekrény keresztfájan: „Wilh.

...méretei 73.5 : 60 cm.
...lmos.

...69 jun. 24.

Farkas András

nobrány

Magoverdy-Petrovics

a m.

l.

Lyukakskiáll alb.

é. n.

138. l.

I V Ó

gyar Barátai Egyesületének a Müemlékek
utca 10./ tanácstermében
6 órakor tartandó
g y ü l é s r e.

ág jelentése.
sztmány megválasztása.

Az előkészitő bizottság nevében

Gerevich Tibor

DÓZSA FARKAS ANDRÁS: MAGYAR FELTÁMADÁS. TANÁR: SIDLÓ F.

Dózsa Farkas András

Traktorszerelő

Bózsa Gyula: A "rómaiak" 1945.után
Művészet.1977. december - 26.oldal.

Dózsa Farkas András: Traktorszerelő, gipsz, 28 cm, az 1952-es Tavaszi Tárlat anyagából (MTA Művészettörténeti Kutató Csoport Fotóarchivuma)

MDK

Dósa Farkas András

R.I. arcmása. Bronz. Magántulajdon.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiall. képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 12.1.

MDK

Dósa Farkas András

Vágy. Patinázott gipsz.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 17.1.

Dósa Farkas András

R.I. arcmása, bronz

Műcsarnok 1936. máj.-jun. kiáll.

Dósa Farkas András MDK

R.I. arcmása, bronz

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Dósa Farkas András MDK

Vágy, gipsz

Mücsarnok 1936 Jubileumi Kiállitás

Dósa Farkas András MDK

Vágy, gipsz

Műcsarnok 1936. máj-jun. Jub. kiáll.

Kósa Ferenc

Szerepelt a XX. velencei biennálén.

Pesti Hírlap 1936. máj. 29.

Magyar művészet Velencében. Kádi-Kovács László

Dózsa Farkas

említve a XX. Velencei Biennalén

Az új európai művészet
Magyar Szemle 1936 IX.

Dózsa Farkas András

Magyar Feltámadás
c. noborműel az alábbi
kiállítás magyar pavillon-
ja előtt.

Vad
2

Vádai Pál dr. Iparmű-
vészetünk kiállítása Brüsz-
szelben [illegible]

MAGYAR IPARMŰVÉSZET
23. ÁLLOMÁS FELÉ

1935. 173. l.

Grundsätze und Farbengebung auf die eigene heftige Weise um. Der gesammelten plastischen Kraft seiner damaligen Bilder war in der Malerei der Jungen nichts an die Seite zu stellen.

Die schönsten Ergebnisse seiner Seelenforschung aus der Zeit der „*Nyolcak*" („Acht") sind in einigen Bildnissen bleibenden Wertes erreicht. Ihr Grundton ist an Stelle der Empfindsamkeit durch verständnisvolle Menschenkenntnis und durch ein männliches Gefühl bestimmt. In Verbindung damit sind seine Kompositionen von starkem Bewegungsdrang und vernünftigem Dynamismus beseelt.

Seine *Berliner* Bilder bringen vorwiegend konstruktive Fragen zur flächigen Lösung, mit einer etwas düsteren Einseitigkeit. Als hätte der Künstler vorübergehend daran gezweifelt, dass die Kunst nur vollkommene Bejahung des Lebens sein könne, liess in seiner Gestaltung sich die Stimme der Wirklichkeit und zwar der abschreckenden Wirklichkeit vernehmen.

Im letzten Jahrzehnt seiner Laufbahn, in Ungarn, in der zum Wettkampf anregenden Atmosphäre der heimatlichen Kunst, angespornt von den reichen Wechselwirkungen im Kreise geistesverwandter befreundeter Künstler, stieg auch die Malerei Berénys zu einer zusammenfassenden

MDK

Dósa Farkas András. szobrászm.

müve bizonysága annak, h. e kiállitás erössége a portrait-szobrászat.

Dénes Tibor:.Nemzeti Kiállitás. Mücsarnok. VII-IX, Képzömüvészet. 1934. 116.l.

Dózsa Farkas András MDK

Akt, bronz

Mücsarnok 1934.Bp.Székesfőváros Képtárának katalógusai

Dózsa-Farkas András [redacted]

Merengő nő, gipsz

Műcsarnok 1933. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

MDK

Dózsa Farkas

"Merengés" c. szobormüve. Repr.

Magyar Művészet, 1933. 151.l.

Dózsa Farkas András MDK

Merengő nő, repr.

Mücsarnok 1933 Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Dósas Tarsas András

Marengó nő, Tapt.

MDK

Dózsa Farkas András, szobrász.

Merengő nő. Gipsz.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 15.l.

Farkas András

1933 feb márc. Miáll-

V. 55.

VI. ~~37~~ 36.

Klebelsberg emlékkiáll Mucsarnok

BUDAPEST
1942 JAN 17. -6
TBa
TCa

Dózsa Farkas András

nobrász Műcsarnok

~~1931/32. téli kiáll.~~ - 89, 153

1933. nemz. képzm. kiáll.

128.

MDK

Dózsa Farkas András

"Merengő nő" c. szobormüve. Repr.

Nemzeti képz.kiáll. 1933.

Dózsa Farkas András, MDK

Női akt, gipsz

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Dózsa Farkas András

MDK

Ülő nő, gipsz

Mücsarnok 1931/32 téli kiállitás

Farkas András

szobrai

Római m. intézet

kiáll. 1937. máj.–

jún. (N. Sal)

Rabszolga, Tér-

deplő női akt, gipsz

Boxolók (vándordíj az OTT)

V

FARKAS ANDRÁS

30	Rabszolga	gipsz
31	Térdeplő női akt	gipsz
32	Boxolók. Vándordij. Az Ott. tulajdona.	

Nemzeti Szalon 1931.
máj.-jún

Római magyar intézet

főigazgatója

vitéz HAÁSZ ALADÁR
miniszteri tanácsos

TIHAMÉR LAJOS
miniszteri tanácsos

GEREVICH TIBOR
egyetemi tanár,
a Római Magyar Intézet kurátora

DÉRY BÉLA
a Nemzeti Szalon igazgatója

Dózsa-Farkas
szobrász

Műcsarnok Téli Tárlata - szobrával szerepel. Akt.

8 órai Ujság 1931.XII.20.

Farkas András

festőművész

David. gipsz

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

T.5149.

l Görgey alakja bontakozik ki, a
i tusa folyik a honvédek és az
érben csata dúl és jobbra a me-
l egy tábornok válik ki.

cm.

8.
5.

Farkas András
nobrán
Vizőntő leány, gipsz

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon
1926

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután 1/2 5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszter-mében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Dósa Farkas

a velencei kiállításon a magyar
teremben szerepelt ülő női aktja.
(említve).

Gerevich Tibor: Az új európai művészet.
Magyar Szemle, 1936. szept. 44. old.

Farkas András

Tavaszi szalonban kitüntetés elismerés

III. Gróf Károlyi (Imre) Kastélya Csáfordon (Zal

A kastély az 1787 évben XVI. Lajos
tetők sikjai cserippel vannak fe
két kis torony csinos, szintén el
gazdag tagozatokkal és díszítmé
egyéb rének csak az épület középső
néző homlokzatain levő ormok
két vázaszerű nyújtódése.

Ezeket a vázákat és a kie
jellegy zavartalan megóvása érde
le kellene másolni, ~~[illegible]~~
alkalmas anyag, sem a szink
kezérse. Az említett rének

Ezzel nemben az ormok
való helyettesítése annál ko
mert a ~~[illegible]~~ megfelő
csatlakozó megélyenek
vonbádegyből kisszítek.

Entrejoni nagyha

230 cm.

Farkas András

Kiállítva: 1. Rabszolga.
2. Térdelő női akt, gipsz.
3. Boxolók. Vándordíj.
Az OTT tulajd.

Gerrómaiösztöndíjas

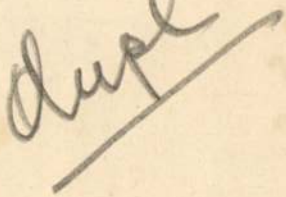

883. Flama

A XVI. szá

Férfi k
látható
Mellig és kis
sony barek
kék, [illegible] bap
ja kerek és

Fa,
A

508

Dózsa Farkas
András
rokona
azonos Farkas
Andrással ?

igen

340 - 4
--------szám.
63 - 1930.

A gödöllői Kálvária helyreállítási költségei.

melléklet száma: 0

A Műemlékek Országos Bizottságának,

Budapest.

Folyó évi október hó 8-án kelt felterjesztésére tudomás végett másolatban kiadom.

Budapest, 1930. október hó 22-én.

A miniszter rendeletéből:

Dózsa Farkas András

nobrasz

laid Farkas András

alatt

Krisztus keresztre feszittetése

949 Németalföldi festő a XII. sz. más o-
dik feléből.

Dózsa Farkas András szobrász

Rajza - utca 23. Műcsarnok

1934. nemz. képzőm. kiáll. 271.

48. Ereklyemuz.

valója felett piros szalagon egy rendjelt,
mkeresztet visel. Rövid haja ősz, szemöl-
a leberetvált. Kettős elejű kékesszürke ka-
eles, lehajtott gallérú köpenyege piros.

rczi emlékek muzeumából (107/95. No 186).
-iki 14985 sz. leirat alapján (159/96).

508

Farkas András szobrász

Műcsarnok Andrássy út 71.

1925-26 akt kiáll - 418 L

1926 téli kiáll - 157 L

Zene könyvtárak ~~IV~~ III. 59.

Dózsa Farkas András

nobrajt

lásd

z

Farkas András

alatt is

(vok cédula itt!)

TRAFIKOS
CSÁKTORNYA

Europa
film-konyv lapterjeszt
I Budapest
V. Rothermere u 1

Farkas András / Endre

u /

MAGYAR MŰVÉSZET

1926. 46. ✓

1928. 599-600 Farkas Endre

1931. 201, 205 Gerecsei

1933. 157. kép

Berlin SW68
ZIMMERSTR. 35-41

Negativ

Petrás: 445

Kerényiné

Dózsa Farkas András: Vasmunkás.
szobor.

Dózsa Farkas András

„Tudomány és Művészet" fig. komp. lemezdomb. 12 m². vörösrézi.
(Ridey Gábor: Művek - Szolós.
Dózsa Farkas András lemezdombor-tása. Szolnok Megyei Véplap. 965. III. 28)
Szolnok megye, Szolnok, H. M. Laktóház.
Tájékoztató, 64/65 - Képző - és Iparművészeti Lektorátus

46 l.

Dózsa Farkas András.

A Tarasi Tórlaton bemutatásra került a (moszkvai) Magyar Mezőgazdasági Kiállítás pavillonja számára készült alkotása, „Traktorszerelő" c. szobra. (emlitve)

Nepszava, 1952. Máj. 24.

MDK

Dózsa Farkas András, nobrász:

Traktorszerelő. Gipsz.

Mües. - Tav. tárl. a Mües.-ban. Hősök tere.
1952 máj. 10 - pin. 4. - Jegyz. 13. l.

Dózsa Farkas András (1902–) szobrászművész.

Az esztergomi vár tövében álló Balassa-szobrot a művész 1938-ban alkotta. (emlétve)

Kaposi Endre: Az ezeréves Esztergom. Dalgozók Lapja, 1972. okt. 27.

Dózsa Farkas András

alkotta 1938-ban Galassi Bálint
bronzszobrát. /Esztergom/.

Cseke László: Dunakanyar, Budapest.
1973. 139.

741

Fakas András

szobrász

* Alkenyér 1902.

Revai XXI. 323 l.

Mélyen tisztelt

A Müemlékek Orsz
előadássorozat iránt eddig is ta
van szerencsém arra kérni a mély
a legközelebbi előadásunkra vona
tést nb. lapjának ..... szá
kintettel, dijtalanul közölni mé

Egyuttal szeren
szóló beszámoló ismertetést, ugy
nak az előadást követő legközele
sék.

Kiváló tisztele

Budapest, 1928.

Dózsa Farkas András

Szabad Művészet

1952. 6 sz. 274. l.

Pogány Ö. G.:

A Tav. Tárlat
trobrászati anyagai

Dezső Kázmér

Nagykőrös.

Rádió előadás a budapesti studió-
ban 1930 szept. 8.

Nagykőrös, 1930. Dajka Lajos
8-r, 8 l, képekkel. Fűzve.

I. 4. p. h. —,20

Farkas András

Hobrav.

Vul. 1902

cród

z

Petr Samtida

Konst i kugery 40. l.

Malmö 162. l.

1934 Képpel

Farkas András

szobrász

szül. 1902 dec. 4

Alkenyér

Hunyad m.

szód

Ki-Kicsoda?

194. l

Budapest

Dozsa

Kérd meg Farkas Andrást

NYOMTATVÁNY

ürnak

AZ ORSZÁGOS MAGYAR RÉGÉSZETI
ÉS MŰVÉSZETTÖRTÉNETI TÁRSULAT
és
A MAGYAR-OLASZ TÁRSASÁG

tisztelettel meghívja

L. VAN PUYVELDE

a belga művészeti múzeumok igazgatójának,
liègei egyetemi tanárnak

folyó hó 28-án (csütörtökön) délután $^{1}/_{2}$6 órakor
a Magyar Tudományos Akadémia előadótermében

Rubens et l'influence italienne

címmel tartandó előadására.

(Vetített képekkel)

GEREVICH TIBOR
az Orsz. Magy. Régészeti és
Művészettört. Társulat elnöke

FABINYI TIHAMÉR
a Magyar-Olasz Társaság
elnöke

Farkas (Dózsa) András

Geboren am 4. December 1902 zu Alkenyér. Nach Absolvierung seiner Gymnasial-Studien in Brassó, besuchte er die Hochschule der bildenden Künste in Budapest und beendete alldort seine Studien als Schüler-Meister Ferenc Lidló's. Im Jahre 1927 mit einer lebensgrossen figuralen Composition den Franz Josephs Jubiläums-Preis erringend, verbrachte er zweieinhalb Jahre mit staatlichem Stipendium zu seiner weiteren Ausbildung in Rom und Italien.

2 pinvl.

Ilu Prmagyérem 217. l.

Widdin.

E lapon a WIDIN és Meh
mények ábrázolvák fölül Wid
megfelelő magyarázattal. Feli

CARTE
1o. Des Treffens und
Türken aus dem Schu
2o. Der Eroberung vo
und Orsova
3o. Des Scharmützels
samt dem neuesten P
WIDIN.

fölül jobbra: No. XXIIII.
legalól jobbra: Wien bei T.E.
magyarázó szövegének kezdete:
Türken bei Perschenitza
Turcs pres de Perscheni
von dem Rittmeister Szai
(sont repousses près de
Szines rm., mér.

Farkas András

Szinyei Társ. Tav. Szal-

Kitüntető elismerés

Mikor, mincs

közölvé

1927

Tav. Szalon

Katalogus

Dózsa-Farkas András

készítette az esztergomi Balassa Bálint szobrot.

Láttam 1942 nov. 14.

s nem voltam tőle nagyon elragadtatva.

Dózsa Farkas András
/1902 Alkenyér - /

szobrász

1923-28 jözt a Képzőmü. Főisk. Sigló Ferenc tanitvány . Utána két évig állami ösztöndijjas Rómában.

Balassi Bálint szobra Esztergomban.

"Ujépületi Vértanuk Emléke" Szabadságtér. 1934.
/mai formájában 1940-ben állitottak fel./
272 8.o.

Gádor Andre: Budapest szobrai. Bp. 1955.

Dózsa Farkas András, ipari formatervező

1706

A ipari formatervezés egyik legrégibb hazai harcosa, főiskolai tanár.

Havas Ervin: Művészet és ipar 7.-i

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. nov. 17.

MDK

Dózsa Farkas András

Dózsa Farkas András /ipari formaterv/ résztvett a IV.Orszg.Iparm.Kiáll.-on.

IV.Országos Iparművészeti Kiállitás.Műcsarnok. Budapest 1959. Dec. 18 - 1960. Jan. 31. Kat.

Farkas András

Szépm. Mus

Térdelő lány, 6r

Dózsa Farkas András

nobrán

l.

Szabad Művészet

1947. 126-l.

Toroczkai O:

Pedagogus művészek kiáll

~~Nemzet:~~ kisgazdapárt digát vyerte

1947.

HAHÓT

Templom, tenne véji dombormu.

Rómer Flóris: Archaeologiai levél Zalamegyéből. VV 1863, 374 l.

MDK

Dózsa Farkas András
Madonna, mészkő

Ripp1-Rónai Társ. I. kiáll. Ernst Muz. 1946. márc. 11 1.

Rippl-Rónai Társ

1946 (Ernst)

Madonna III/1 mészkő

hó 10-én

nás

at-

A m. kir. vall. és közokt. mi
s a IX. ker. m. kir. állampén
másolata:

1922/23. évi költségvetés, XV
és Műemlékek , 27. cim, 2. ro
Walder Gyula műépit
/jezsuita/ templomról szóló m
Hétszázötvenkettőezer /752.00
állampénztárt, hogy ezt az ös
tanácsos, a Műemlékek Országo
bélyegtelen nyugtájára elszám
ki a tárcám terhére a fentmeg

N. képzm. kiáll

1933 ápr.-máj (kinos)
Merengő nő, gipsz

1934 (h.o.)
K. N. gipsz

1944 jun (h.o.)
Álmodó, gipsz

A m. kir. vallás- és közo

8.912-1923. szám.
III/a.

A Műemlékek Országos Bizottságánal
Budapest.

Hivatkozással f. évi január
kelt 13. sz. felterjesztésére tudo
és további intézkedés végett másol
ban kiadom.

Budapest, 1923. március hó 28.

H

M. Pedag. fg. fr.

I. nepřm. hiáll

1947 máj

Korsós lány IV/br

Merengő } zeph

Táncoló II

alább néhány / pl. Lechner:
képzőművészeti Főiskola rendes
en tartassék meg, legalább az
negyedévesek számára. Ezek-
uk mindig pénteken van, dél-

tésünk végzetes redukálást szen
norálására, sajnos nincs fede-
meg kell toldanom azzal is:
az előadók más forrásból kap-

n az uj szervezeti szabályzat
iális előadásoknak, amelyeken

MDK

Dózsa Farkas András

Merengő, gipsz
Korsós lány, br.
Táncoló, gipsz

Pedagógus szakszerv. I.képzőm. kiáll. 1947.máj.
4. l.

Dózsa Farkas András

MDK

Nő hallal, domb.rézlemez

Műcsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Dózsa Farkas András MDK

Diszkoszvető, 1952, bronz

Mücsarnok 1955. Képzőművészetünk tiz éve

MDK

Dózsa Farkas György, szobrász

Diszkoszvetö.	Gipsz.
Vasöntö.	"
Korsós lány.	Bronz.
Táncosnö.	Gipsz.

Bpesti Föv. Képtár,-Képzömüv. Ip.müv. és Foto kiáll. Kat
1948.jan.3.-25.

Negatív

Lilahy István Hegedüsné

Dózsa Farkas György: (Munkás)

Szolnok

MDK.

Dózsa Farkas András, szobrász

Nő hallal I. Domb.rézlemez.

Műcs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan. Kat.27.1.

DÓZSA FARKAS

Szoborterv. Gipsz 60 cm.

III. Magyar Képzőművészeti kiáll. kat. Műcsarnok 1952. dec-1953. márc.

MDK

Dózsa Farkas András

Diszkoszvető 1952 bronz Művész tul.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 13.1.

Városi, Vm i és hogy Alk.

Orsz. tröv. 1948 jan (Tröv képt)

Alt

Diszkosz vető } kezdő

Vasöntő

(Horsis lép V/6 r

Tárcosnő)

~~Alt~~

ni, hogy ezen előadások közül leg
Renaissance, Szönyi, Wälder / a I
művészettörténeti óráinak keretél
intézetünkből már ez évben távozó
nek rendes művészettörténeti órá
után 4 - 6.-ig.

Miután ezidei költségve
vedett, a kért előadások külön ho
zetünk.A fenti kérelmet tehát még
kegyeskedjék módját ejteni, hogy
ják tiszteletdijukat.

A Főiskola programmjáb
értelmében helyet adtunk ily spec

./.

I. M. Képrm 1950 aug (kmin

Acéloutók, gépek

Tav. Tárl. 1952 máj-jun (k.o)

Traktorszerelő, gépek

III. M. Képrm. 1952 ~~ta~~ 1953 (k.o)

Szobosterv, gépek

tásügyi miniszterből.

A m. kir. vallás- és közoktat
sz. a. kelt s a IX. ker. m. k
rendeletének másolata:

1922/23. évi költségvetés, X
lokra, 2. rovat, 3. alrov.

A Műemlékek Országo
visegrádi várról szóló vezeté
háromezerny olcszázötven /303
állampénztárt, hogy ezt az o
tanácsosnak, a Műemlékek Ors
hivatalos nyugtájára, elszám

Valószínűleg
Dózsa F. A.
l. Farkas A.

M.D.K.

DÓZSA FARKAS András szobrász

Acélöntő

1952)
Művért. Iogány O. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás 126.

126.

MDK

Farkas András, Dózsa

l.: Dózsa Farkas András

Nők lapja, Bp. 1952. május 22. [10-11. l.]

Dózsa Farkas mMDK

Szoborterv,gipsz

Mücsarnok 1952/53 III. Magy. Képzőm. Kiáll.

Dózsa-Farkas.

A Tavaszi Tárlaton szobrával ~~szer~~ szerepelt.

Esti Budapest, 1952. Máj. 20.

Dósa Farkas András.

szobrászművész

Kossuth-emlékmű pályázatra
megbízást kapott.

Népszava, 1951. Júl. 15.

Dózsa Farkas András

Táncoló, bonz ezüstözve

KUT kiáll. N.Szal. 1936. febr. 1 l.

Dózsa Farkas András

40 Táncoló I bronz ezüstözve 150.–

Nemzeti Szalon 1936
Kut febr–márc

MEXICO-U.S.A.

Dózsa Farkas András

Szabad Művészet

1952. 5. sz. 202. l.

Cs. M.

tav. Tárlat

Flecker Antal

A szobrászati stilus problémái

Budapest, 1915. Hornyánszky V.

8.-r, 164 l.

O.M. Kir. Képzőművészeti Főiskola Könyvtára.

Kamos képpel.

Eredeti egész vászonk.

I. 3. p. e.

3.-P

Dózsa Farkas

l.

Szabad Művészet

1950. 10. 415 l.

Az I. m. képem kiáll
Schere

Közlekedési Minisztr
megvette
Úttörő c. brobrát

MISERUHA,

szövete arany és meggyszín óriási mintás bársc
mely Mátyás trónkárpitjával rokon. Firer
1470 körül. — Plasztikus keresztjén középüt
Madonna Jézussal baldachin alatt, kápolná
ülve, balra Assisi Szent Ferenc, jobbra Toul
Szent Lajos félalakja, lefelé félkörös baldachi
alatt Szent Katalin, Szent Dorottya és Sz
Anna harmadmagával.
Mag. 136·5 cm.
Magyar munka, 1480 körül.

Czobor—Szalay: II. kötet. 207. és 328
(Képe 207. l. és LXII. táblán.) — Czob
Egyházi emlékek a történelmi kiállítás
Bp. 1898., 76. l. — Forster: Magyarors
műemlékei. II. kötet. Bp. 1906., 287.
—G.: A koronázási emlékkiállítás. Vasárn
Újság, 1917., 126. l. — Gerevich PA, 19
— Divald: A magyar iparművészet történ
Bp. 1929., 124. és 134. l. (Képe V. tábla.)
Csernyánszky 58—61. l. (Képe 59. l.)
Budinis: Gli artisti italiani in Unghe
Róma, 1936., 62. l. (Képe LXXVI. tábl
— Genthon: AZEFK 15—16. l. (26. k
— Lepold—Lippay: 42. l. (Képe V
táblán.) — Lepold Katalógus 218. sz.

MISERUHA, (285. kép)

szövete háromréteges nagy meggyszín rozettákl
Firenze, XV. század. — Keresztjén Szent Ján

KRISZTUS-TEST (232. kép)
ntott és aranyozott bronz. Lábai csonkák.
VII. táblán.) — Braun, Joseph: Die Reli-
quiare des christlichen Kultes und ihre
Entwicklung. Freiburg, 1940., 263. és 264. l.
(223. kép.) — Lepold Katalógus 2. sz.

Dózsa Farkas András

erről

Nagy, Zoltán: Les jeunes sculpteurs hongrois. Nouvelle Revue de Hongrie. Décembre 1935. kéjdtől.

Que l'on se réfère à l'évolution de la monarchie danubienne sous le règne de François-Joseph, et l'on admire, sur le terrain des intérêts matériels, le remarquable équilibre auquel cette œuvre, due soi-disant aux hasardeuses rencontres de mariages ou de successions dynastiques, était parvenue. En fait, justice n'a été rendue au système habsbourgeois qu'après sa disparition. En Europe Centrale, règne depuis sa fin une crise permanente. Elle a été masquée pendant une ère de fallacieuse prospérité. Elle est pourtant inhérente à la structure même de ces régions. Un territoire de 676.000 km² a été morcelé entre sept puissances. A une entité économique a été substituée une « expression géographique ». Si, selon la juste remarque de M. Gratz, l'Autriche-Hongrie en transformant les luttes de nationalités en querelles internes travaillait pour la paix du monde — (car elle évitait la « balkanisation » de l'Europe Centrale et les rivalités qui en découlent), — on peut lui attribuer le même mérite sur le plan économique. Elle supprimait une concurrence effrénée qui, entre pays producteurs de denrées analogues, aboutit maintenant à une politique de sous-enchères désespérées. C'est, en effet, pour des pays principalement voués à la culture des produits du sol, une crise, surtout agraire.

Nées de la chute des prix mondiaux, car les nouvelles nations ne constituent point un marché assez important pour ne pas dépendre

I. Dósa Farkas A.

Dóra Farkas András, Szobrász,

XX. sz.

Nouvelle Revue de Hongrie

1935. XXVIII. année, LIII. tome,
539-544. l.

Nagy Zoltán: Fiatal magyar szobrászok.

Dózsa Farkas András

"4oo szobor kerül a zsüri elé"

Magyar Nemzet -t -s
1950.VI.évf.182.sz.
Orsz.Széch.Kvt.

Dózsa Farkas András

Szabad Művészet, 1947

I. évf. 6-7. sz. 125-126. o. kiállítások.

Pedagógus művészek kiállítása.

/Torockai O./

Dózsa Farkas András szobrász

Szabad Művészet 1950 IV. 10. 369-375

Pogány Ö. Gábor: Az I. Magyar Képzőművészeti Riállítás szobrászati anyaga

Dózsa Farkas András

A realizmus utja

Nagyar Nemzet
195o.Vi.éf.222
Széchenyi kvt.

Dozsa Farkas András szobrász.

Szab.Nép.1950.199.sz.aug.27. 11.l.

Dózsa Farkas András

tervezőművész

Az "Ipari -forma Tanácskozás" /1958/
egyik felszólalója.

Ipari Művészet 1958. 3. szám 12.o.

MDK

Dózsa Farkas András

ipari formaterv

4. Orsz. Iparművk. kiáll. Műcs. 1959. dec.

MDK

Dózsa Farkas András, ipari formaterv

4. Orsz. ipa rm. kiáll. Mücs. 1959.

Dózsa Farkas András, főiskolai tanár.

Kelemen József, Munkácsy-díjas ipari formatervező az Iparművészeti Főiskolán tanult, ahol Dózsa Farkas András tanította, aki növendékeit a termék szépségére tanította és volt egy mondása „ami szép, az igaz" és fordítva „ami igaz, az szép". És „az ő véleménye szerint ez azt jelenti, hogyha egy jól megtervezett konstrukciónak minden részlete megfelelő és ebben az esztétikai részt is látjuk, akkor az igaz. Nincs hamisság benne, tehát szépnek is kell lenni."

Egy ipari formatervező körképe.

1984. III. 16. TV 1-műsor, 17,25 /színes/.

Dózsa Farkas András
iparművész

M.D.V.

Fémdombovitásairól.

Sarkadiné Hárs Éva: Pécs ujképzőművészeti alkotásai.
Művészet, 1961. április – 24 lap.

Józsa Farkas András

Szerepelt az I. nemzeti bálaton.

EK 1933. IV. 20.

Dózsa Farkas András

Pedagógus képzőművészek 1959-ben az Ernst Muzeumban rendezett kiállitásán a főiskolai tanárok közösségében részt vett.

Maksay László: Pedagógus képzőművészek az Ernst Muzeumban

Rajztanítás 1959. IV. sz. 29-30.l.

Dózsa Farkas András.
szobrászművész

Az új Kossuth-szobor pályázatára
beküldte pályaművét.

Magyar Nemzet, 1957, Okt. 18.

Dózsa Farkas András.
szobrászművész

Kossuth-emlékmű pályázatra
meghívást kapott

Magyar Nemzet, 1957. Júl. 15.

Farkas András

1902 dec. 4. Alkenyér
Hunyad megye
Sidló Ferencnél tanult.
1927-28. végzett.
5-ödcés volt.

2061-909-14

647. Keretek. L aranyozott

1 darab fekete massza-keret völgyeléssel,
belül [illegible] levéldiszszel.
Méretei 61.5:43 cm.
Becsértéke.....7.00 K

Jegyzet. Az 1769 sz. képtől.
1127-906-14

Dózsa – Fadrasz András

szobrány

Részt vett a Bresti Mandách – szobor első pályázatán 1938 febr.

Farkas András

1926. megkapta a Ferenczy István féle nobránati díjat.

Képröm. Jörk. cik

1925–27.

11. l.

átvive

Dózsa Farkas

Szoborterv, gipsz

•

III.M.Képzőművészeti Kiállitás 1952.dec.-
1953. március, katalogusa, 17 lap

MDK

Dózsa szobrász

Meghivást kapott a miskolci gyógyvizintézet főbejárata előtti szoborcsoportra kiirt pályázatra.

Cikk: Több kiváló képzőművészeti alkotás...

Esti Hirlap, 1957.márc.24. 2.l.

Farkas András

Terdeplő női akt c.
szobormuvel, repr.

Gerevich Tibor: Római
magyar művészek.
Magyar Művészet
1931. 201. l. 205. l.

fordítás

Farkas Andrásnak első római műve, a robusztus *Rabszolga* Michelangelo feszülő izmú alakjainak leszármazottja. A szobor művészi problémája bonyolult helyzetben ülő férfiakt, amit a művész kitűnően old meg. Későbbi római alakjain, a *Rabszolgán* még naturalista megmintázása leegyszerűsödik, kompozíciója zártabb és ritmikusabb lesz, mint egy ülő és egy térdeplő női aktján, amely utóbbi elárulja, hogy ez a stílusfejlődés művészetében a vatikáni múzeum gazdag keleti gyüjteményében látott szobrok hatása alatt ment végbe. Római kiérésének gyümölcse a két ideálisan szép férfialakot ábrázoló, s box-vándordíjnak készült kis bronzszoborcsoport is. Farkas, csaknem háromévi, igen termékeny római tartózkodás után kiegyensúlyozott, nemes, ízlésben kicsiszolt szobrászi stílussal tér haza.

MDK

Farkas András

Római Magy. Akad. ösztöndijasa.

Térdeplő nő, gipsz

Klebelsberg emlékkiáll. tárgym. 1933.
25 l.

MDK

Dózsa Farkas András

Acélöntő

Pogány Ö.G: 1. Magy. Képzőműv. kiáll.
Szabad Nép, 1950. aug. 27. 11 1.

Dózsa Farkas András

MDK

Acélöntők, gipsz

Mücsarnok 1950.I.Magy.Képzőm. Kiáll.

Dózsa Farkas

Az I. Magyar Képzőművészeti kiállításon „Acélöntők" című művel szerepelt.

Dózsa Gyula: A „rónaiak" 1945 után.
Művészet, 1977. december - 26. lap.

MDK

Dózsa Farkas András

"Acélöntő"

Pogány Ö. Gábor: Az Első Magyar Képzőművészeti Kiállitás.I.
Szabad Nép. 1950. VIII. 27. 11.1.

Dózsa Farkas András MDK

Traktorszerelő, gipsz

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Dózsa Farkas András

„Traktorszerelő", gipsz, 28. cmk az 1952-es Tavaszi Tárlat anyagából.
(repr.)

Művészet, 1977. 12. 29. old.

MDK

. Farkas András

Dékány A: Az Ipm. Társ. Gy.K. emlkiálla.
Magyarság, 1934. máj. 19.

MDK

Dózsa Farkas András, sz.

Ybl E: Iparmüvészet és szobrászat a Györgyi K. eml. kiáll.on. MI. 1934, 84-86. l.

MDK

Dózsa Farkas András szobr.

Jajczay J: Képzőművészeti szemle. Magyar Kultura 1933. máj. 5. 419-422 l.

Dózsa Farkas András

Született 1902-ben. Szobrász. Az Iparmüvészeti Főiskola tanára Budapesten. Olaszországban élt. Jelentős művei: Börtönrabok emlékműve, Hassa stb.

Fehete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l 74 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Dózsa Farkas szobra

Jelenlegi formájában 1940-ben. Bronzból, harangöntő mészkő talapzaton. Az 1934-ben történt szobor elhelyezéskor egy férfi akt bronzszobor állt. Ezt 1940-ben Kassára helyezték át, ezután a bronzedény került annak helyére.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 28 l.

Dózsa Farkas András

1925 óta rendszeresen szerepel kiállításokon. Esztergomban áll Balassi Bálint-völ képített szobra.

Ujépületi vértanuk emléke V. ker. Szabadság tér, 1934-ben állították fel.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 27 l.

Dózsa Farkas András

Alkenyéren született 1902-ben. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán 1923 és 1928 között Sidló Ferenc tanítványa volt. Itt'ona hét évig állami ösztöndíjjal Rómában tartózkodott.

Gádor E.: Budapest szobrai, Budapest, 1955. 271

MDK

Dózsa Farkas András

A Pécs-i uránérc bánya lakótelepének szobrászati diszitésére megbizást kapott.

Müterem 1958 I. évf. I. sz. 44. o.

Dózsa Farkas András MDK

Balassi Bálint bronzszobra 1938.

Esztergom

40.o.

ZOLNAY LÁSZLO: Az esztergomi vár. Bp. 1960.

Dórsa - Farkas Andrias

szobrász

Az esztergomi Balassa emlékmű alkotója.

Dévényi Iván: Kolló Kornél

Művészet, 1970. január - 48 lap

Dózsa Farkas András szobrász

Szerelő, gipszminta, a moszkvai pavillon részére

Tavaszi tárlat, a Műcsarnokban (Pogány Gábor)
Nők Lapja Budapest 1952 máj. 24

Dózsa Farkas Aladár

„Traktorszerelő"
(repro)

Rózsa Gyula: A „római ak" 1945 után.
Művészet, 1977. december - 26 lap.

Dózsa-Farkas András, [szobrász] 1906

Antal Károly - Kiss-Kovács Gyula -
Dózsa-Farkas András - Marton László szobrászok

kapnak meghivást a miskolci gyógyvizintézet főbejárat előtti szoborcsportra kiirt pályázatra.

: Több kiváló képzőművészeti alkotás ..l..

Esti Hirlap: II.évf. 7o.sz. 1957. márc.24. vas.
2.oldal

MDK

Dózsa Farkas András, szobrász

Acélöntök. Gipsz.

Műcsarnok.-I.Magyar Képzőművészeti kiállitás. 1950.aug.
Kat. 11.1.

DÓZSA FARKAS ANDRÁS szobrász

Ujépületi mártirok 1848/49-es emlékművének két változatáról

PROHÁSZKA László: A budapesti Szabadság tér művészeti emlékei. = Pavilon 6(1991)

48-49.p. ill.

-26

A haza felfedezése

Új
No

nyomtatványaiban
C. Polanyiként, h
Jánosként szerepel
ha a magyar tudo
ményeiről, lehetős
nyilatkoznia. Pers
mondatban nehéz
mazni, hogyan ér
igazi kibontakozás
kedvező feltételek
Az viszont feltétle

Farkas András

Nobrat

1925. megkapta a
Ferenczy István-féle
nobrunati díjat.

Képzőm. fürk. évk

1925-27
6. l.
11. l.

ól megriadt ló.

Dósa Farkas András

nobrán

Lalúja András mestere volt.

Kiss Sándor: Lalúja András

Művészet, 1970. február - 34 lap

Dózsa Farkas András

A moszkvai magyar mezőgazdasági pavilon homlokzatára tervezett, szerelőt ábrázoló szobrának másfél életnagyságú gipszmintája szerepel a Tavaszi Tárlaton.

Pogány Ö. Gábor: Tavaszi Tárlat a művészarnokban.

Nők Lapja, Bp. 1952. május 22. [10-11.l.]

MDK

Dózsa Farkas

Darvak /Óbudai lakótelep/

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. pótlás. Műcs. 1962.

Dózsa Farkas András, szobrász MDA

A Zápor utcai bölcsőde homlokzatát
rézlemezből domborított madárcsoport
ja díszíti.

– : Felépült Budapest legkorszerűbb
bölcsődéje. 1. l.

ESTI HIRLAP, Bu. 1962. jan. 31.

MDk

Dózsa - Farkas András, szobrai

Az óbudai lakótelep bölcsődéjének homlokzatára kerülő gyermekeket ábrázoló lemezdomborításai.

– : Új képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre 10. l.

NÉPSZABADSÁG, bp. 1962. júl. 15.

MDK

Dózsa-Farkas András

Uj képzőművészeti alkotások kerülnek az idén a fővárosi lakótelepekre. Népszabadság 1962. jul. 15. lo.l.

MDK

Dózsa Farkas András

Madách

Kisfaludi-Strobl Zs. szobrát állitják fel a Döbrentey-téren. Nemzeti Ujság 1938. okt. 19. 13.1.

MDK

Dózsa Farkas András

Kisfaludi-Strobl Zsigmond készíti el a Madách-szobrot. Magyar Nemzet 1938. okt. 19. 13.l.

Dózsa Farkas András

Kiállít

8 ód. 1942. IV. 18.

örgy út 41.), készpénzfizetés ellenében.

49.650-51 Művészettörténeti Dokumentá-

ó. Ebben az esetben a kért könyvet pós-

"Acta Cassae Parochorum" egri anyaga,

török utáni állapotát rögziti.

Művészettörténeti Dokumentációs

Központ

Dózsa Farkas András

Kiákit

NÚ. 1942. IV. 18.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület építészeti állagának a tö

M

Dózsa Farkas András

Kiállít

PH. MNG. IV. 22.

T. Cim!

A Művészettörténeti Dokumentációs Kö
ráskiadvány-sorozatát. A sorozat első

"Magyar Tanácsköztársaság Ké
című levéltári publikáció jelent meg, a
Művészeti Osztályának iratanyagát és a
iratanyagának a képzőművészetre vonat

Értesitjük, hogy ezenkivül intézetünk k

"Művészettörténeti Tanulmányo
című kötete, mely a Dokumentációs Kö

Továbbá kapható

"Művészettörténeti Tanulmányo
című kötete. Ára: 45.- Ft.

A felsorolt kiadványok megvásárolható

Dósa Farkas András

Kiállít

Új M. 1942. IV. 19.

Központ-ban (Budapest, XIV. Dózsa Gyö
Megrendelés esetén az összeg MNB 14
ciós Központ számlaszámára utalandó.
tán juttatjuk el T. Cimhez.

Sajtó alatt:

Évkönyvünk 1959-es kötete.

A forráskiadvány-sorozatból "
mely a terület épitészeti állagának a tö

M

Farkas András szobrászművész

8 órai Ujság 1931. V. 27. 10.

Beszámoló a róma: Magyar Szkolel kiállításáról

Farkas András, szobrász, XX. sz.
(Dózsa)

Nouvelle Revue de Hongrie

1935. XXVIII. année, LIII. tome,
539–544. l.

Nagy Zoltán: Fiatal magyar szobrászok.

Dózsa Farkas András

Kopácsi István dombor-
mure az sárospataki ref. gimnázium ~~az alabbi interetben~~
fentitől.
Comenius domborumre
ugyanott fentitől - (1937)

Gulassa - Pintér

Zemplénvármegye év-
könyve az 1940. évre -
Sátoraljaújhely - Kassa,
1940. 147. l -

Dózsa Farkas András

~~Műcs. Kiá[illegible], tól~~
Pipics 61. l.

N. Szalon
1931

A Magyar Nemzeti Múzeum Könyvtárából

kölcsönvettem a következő munkát:

Szerző, vagy rendszó	czím, rész	darab-szám	alak	kötés

Kelt 1 .....

Határidő 1 .....

Hivatalos jegyzet: .....

Sajátkezű aláírás: .....

Állás: .....

Lakás: .....

megjön

Dôzsa Farkas András

Hobrány

Műcs. kiáll, 1925 tól
Pipics III. l

Tavtul
1926

Kassa TV. 180.

Dózsa Farkas András

szobrász

Madonna

repr.

Jajmai egyhuszw.

92. kép é.n.

Hunyadi-tér 7. szám.

MDK

Dózsa Farkas András szobrász

Madonna. /A Füv.Képtár egy fülkéjében kap helyet./

Harmine szobor utra kél a fővárosi raktáraiból.
Uj Magyarság. 1937 jun.6.

MDK

Dózsa Farkas András

Madonna, mészkő

A Székesfővárosi Képtar és Történelmi Múzeum
kiall.-nak katalogusa.1937.Jan.Nemzeti Szalon.

Dózsa Farkas András

Madonna, mészkő

Székesfővárosi Képtár és Történelmi Muz. kiáll.

Nemz. Szal. 1937. jan. 8 l.

/

N. Szal

1937 jan (Fov kept és Tört Mus)

Madonna II/mészkő

Orsz. Magy. Kir. Kép

Iktsz. 337-923.

Méltóságos

Tisztelettel jelentem,
sz.engedélye alapján Dr. SZŐNYI
Bizottságának előadója a Képzőmű
két órás előadást tartott a Duna

Midőn a fent idézett s.
helyezni,hogy az azért járó ti
Bizottsága fogja az előadó urna
Főiskolának fedezete nincs, a m

Dózsa Farkas András

Fův. képt.

Madonna, kő szobor

385 tz. 190

41933 szám.

Nifirottatel

A

A Bizottságnak f.

felterjesztése alapján jelen szám

b u d a p e s t i IX ker. magy. k

Dr. Czobor Bélának a gácsfalvi /:N

helyreállitása és felszerelése ügye

m ával felmerült utiköltségei és

10 kor. napidij után bélyegelt nyu

kor. 34 fillért fizessen ki.

MDK

Dózsa Farkas András szobr.

Anyaság, szobor

Gerő Ödön cikke. MI, 1934. 83. l.

Dózsa Farkas András szobrász

Akt

Budapest székesfőváros képtárának katalógusa 1934

Farkas András

A győzelem kihirdetése (gróf Klebelsberg Kunó díj)

Nemzeti Szalon
Sport-művkiáll. 1934 máj

MNK

Dósa Farkas András, szobrász

271. K. N. Gipsz.

Bp.Műcs.-MKT. Nemz. Képzőműv. Kiáll. 1934.ápr.29.-
Kat. 13.1. jun.17.

MDK

Farkas András

Rabszolga, gipsz

Térdeplő női akt,"

Boxolók. Vándordij

Római Magy. Int. ösztöndijas művészeinek
1. kiáll. N.Szal. 1931. máj.

12 1.

Farkas András
Dávid, gipsz

[illegible]. Szol. 3/4. kiáll. 1927. márc.
11 l.

Dézsa Farkas András MDK

Táncoló, bronz

Nemzeti Szalon 1936. febr.márc.8.
KUT kiállitás

Dózsa Farkas András

szobrász

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállitása - Műcsarnokban - szobrával szerepel.

Nőinszobor akt-

Esti Kurir 1931.XII 19.

Dózsa Farkas András

Képzőm. fősk. kiáll. 1937

219. D. Farkas András . . Tünődés, gipsz — Sidló F.
220. D. Farkas András . . Kútfigura, gipsz — Sidló F.
221. D. Farkas András . . Magyar feltámadás gipsz * — Sidló F.
222. D. Farkas András . . Madonna, gipsz — Sidló F.

Dósa Farkas András MDK

KKN., gipsz

Műcsarnok 1934 Nemzeti Képzőművészeti Kiállitás

Dózsa-Farkas András MDK

Akt

Nemz. Képzőműv. kiáll. Műcs. 1933. ápr.

15 l.

Dózsa Farkass András festőművés

Magyarország 1931.XII.20.

Téli tárlat a Műcsarnokban

Megint *egy műcsarnoki tárlat*, megint eggyel több ok arra, hogy *sürgessük, követeljük, könyörögjük a művészbékét*, az egyetlen békés és ezért alkalmas eszközt arra, hogy az ilyen tárlatok megszűnjenek és új élet induljon a Műcsarnok nagytradiciójú és hisszük nagyjövőjű falai között. Ami ma van, az az élettelenség évfizedes mozdulatlansága, művészileg érdektelen, művészetpolitikának a konzervativek szempontjából is a lehető legrosszabb, nem használ a jó művészeknek, nem használ a rossz művészeknek, nem használ a közönségnek, amelynek nagyrészét elzárja attól a lehetőségtől, hogy művészi ízlését korszerűen fejlessze és egyre halálosabban sebzi a magyar művészet egyetemes jövőjét.

A legkiválóbb élő művészek, azok, akik a mai magyar művészetet jelentik, a hol-

A könyv lap-száma	Számlázás

Össz

Bi/.....ügy

.....

A főpénztárkönyvbe bejegyezte:

192 .....

Könyveltetett a folyószámla-könyvben:

192 .....

Könyveltetett.....a könyvben:

MDK

Dózsa Farkas András, szobrászm.

Női akt. Gipsz.

Ülő nő. " 11.1.

Műcs.-OMKT.1931-32.évi.téli kiáll. dec.2o.-jan.17. Kat. 8.1. és 11.1.

Dózsa Farkas András

szobrász

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat kiállitása - Műcsarnokban - szobrával szerepel Női akt.

Pesti Hirlap 1931.XII.19.

NAPI HÍREK

JÓ REGGELT!

Szerdán újból harminc fokra emelkedett a hőmérséklet. Ismét rekordjavítási kísérletet jelentett be.

A nyolcvankétesztendős Bernard Shaw nem engedi meg, hogy gratuláljanak születésnapja alkalmából. Azt mondja, hogy nem vicc ennyi ideig élni, ha hagyják az embert.

Beszélgetés a kávéházban: »Olvasta? A nemzetiek azt állítják, hogy győztek, a vörösök viszont azt hirdetik, hogy szétverték az ellenséges csapatot.« »Mindig ilyen nüanszokon vesznek össze!«

A nap aktuális kérdése: »Vajjon a cipőkongresszus után a pékek megrendezik a cipókongresszust?«

A nap hőse: a zöld paprika, amely Svédországban nagy sikert aratott. A jó svédek sohasem sejtették, hogy a vitamin ilyen csípős.

Lanyha az ingatlanpiac, nem akad vevő a házakra. A végén még kiderül, hogy jobb lakónak lenni, mint háziúrnak.

Beszélgetés a villamos perrónján: »Olvasta? Kibocsátják az első házassági kölcsönt. Négyszáz pengőt kap az új pár.« »És az közös?« »Hogyne. A menyecske elköltheti és az új férj visszafizetheti.«

Mindenben első a Pesti Napló!

— A kormányzó telekadománya a Vitézi Rendnek. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a Debrecen törvényhatósági joggal felruházott város területén fekvő és a debreceni 16.571 számú telekkönyi betétben A+i. sorszám alatt felvett 271.88 négyszögöl kiterjedésű vitézi telket a rajta levő épülettel együtt vitézi székház céljára a Vitézi Rendnek adományozta.

— Kedvező jelentés a pápa egészségi állapotáról. A pápa legutóbb magánkihallgatáson fogadta P. Augustino *Gemellit*, a pápai tudományos akadémia elnökét, a kitűnő orvostudóst, aki most a *Tribuna* munkatársának kijelentette, hogy kihallgatása során meggyőződött arról, milyen frisseséggel és mily *kitűnő egészségi állapottal* rendelkezik a Szentatya. A másfélév előtti súlyos fájdalmak elmúltak, a kondíciója megjavult. A pápa magas kora ellenére is könnyen elviseli a hivatásával és rendszeres munkájával járó fáradalmakat.

— Dombnak ütközött a repülőgép: négy halott. *Londonból* jelentik: Mint Nairobiból jelentik, a Wilson Airways légiforgalmi társaság egyik postarepülőgépe a Kenyában lévő Kisumuból felszállva, egy dombnak ütközött. *A repülőgép négy utasa életét vesztette.* A gép elégett.

— Utazási kedvezmények a Szent István jubileumi évre. A Szent István jubileumi év alkalmából augusztus 25-ig mindenki féláron utazhat Budapestre, Esztergomba és Székesfehérvárra. A félárú vasúti jegy csakis a szentévi igazolvány alapján váltható meg. Igazolványok a plébánia hivataloknál, az IBUSz menetjegyirodáiban és községi elöljáróságoknál szerezhetők be. Ára 100 km-es körzetben 1.50 pengő, ezen felüli távolságoknál 2.50 pengő. Az igazolvány a MÁV és az összes magyar vasutak vonalain 50%-os, a MAVAUT vonalain 12—50%-os, a MEFTER- és DGT-hajókon augusztus 16-ig 33⅓%, augusztus 17—25-ig pedig 50% kedvezményre jogosít. Az igazolvánnyal nyolc napon belül egyszer lehet kedvezményesen Budapestre, Esztergomba és Székesfehérvárra utazni. Igazolvány nélkül kedvezményesen utazni nem lehet.

Elérhetetlenül kedvezményes hatnapos átalányutazások repülőgépen Párizsba

Az Air France repülőgépein oda-vissza Párizs, valamint hat napos ellátás a Grand Hotel du Louvreban. Budapesten és Párizsban a repülőtérre és a szállóba való szállítással együtt..... P **576.-**

A repülőjegy 30 napig érvényes. Személyenként 500.— fr. frs. költőpénzt is bocsátunk utasaink rendelkezésére. — Menetidő: 6 óra és 20 perc.

Kizárólagos jelentkezés

Az Est Utazási és Menetjegyirodájában

VII., Erzsébet körút 18—20

és az **IBUSz Főirodájában,** V., Vigadó tér 2.

Chamberlain angol miniszterelnök pénteken vagy szombaton fogadja Wiedemann kapitányt Hitler bizalmasát

(Tudósítás eleje az 1—2. oldalon)

London, július 27.

(Stefani.) **Wiedemann kapitányt, Hitler kancellár bizalmi emberét Chamberlain pénteken vagy szombaton fogadja.**

A spanyol köztársasági csapatok Gandesát ostromolják

Barcelona, július 27. *(Havas.)*

Gandesa birtokáért megkezdődött a nagy csata. A köztársasági csapatok, amelyek *kedden megszállták a város körüli magaslatokat, szerdán folytatták előretörésüket. A legújabb jelentések szerint már Gandesa külső övezetének uccáin folyik a harc.* A hadifoglyok száma, amely kedden meghaladta a háromezret, ma ötszázzal növekedett. *Az ellenséges csapatok tetemes erősítéseket kaptak.*

Súlyos vádak a köztársaságiak kegyetlenkedései ellen

Bilbao, július 27.

Most készült el az első összefoglaló jelentés azokról a rémtettekről, amelyeket a most felszabadított Estramadura vidékén köztársasági részről elkövettek. A jelentés szerint a lakosság egybehangzó elbeszéléséből megállapították, hogy a köztársasági csapatok, amikor értesültek a nemzeti ezredek közeledéséről, a város lakosságának 95 tagját elhurcolták Campanario irányában. Amikor a túszok a sok kilométeres gyaloglás után a nagy hőségben le akartak pihenni, a köztársaságiak 55 férfit kivégeztek. A nőket tovább hajtották, amíg csak össze nem estek. Az embertelen kísérők azután őket is kegyetlen módon kivégezték. Don Benitóban a papokat mind megkínozták és kivégezték. Villanuova de la Serenában valamennyi templomot lerombolták és két papot halálra kínoztak.

A nemzeti sajtó keserűséggel emlékszik meg ezekről a borzalmakról és felhívja a külföld figyelmét, hogy inkább a hadviselésnek ezt a módszerét pellengérezze ki és ne a nemzeti spanyol részről nyilt városok ellen intézett állítólagos repülőtámadásokról terjesszen hazugságokat.

Nemzeti előnyomulás a levantei harctéren

Burgos, július 27.

A nemzeti csapatok szerdán folytatták az Ebro völgynek a benyomult köztársaságiaktól való megtisztítását. A nemzetiek tovább nyomultak előre a levantei harctéren. Az estramadurai harctéren megtisztítják az elfoglalt területeket.

— Új kereskedelmi főtanácsosok. A kormányzó *Quittner* Lórándnak, a Magyar Pamutipar Részvénytársaság ügyvezető igazgatójának, a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság szakosztályelnökének és *Mosch* Bélának, a Községi Lóhúsüzem igazgatójának, a Magyar Kereskedelmi Statisztikai Értékmegállapító Bizottság tagjának — a bizottságban kifejtett értékes tevékenységük elismeréséül — a kereskedelmi főtanácsosi címet adományozta.

— Szobrot emelnek Esztergomban Balassa Bálintnak. *Esztergomból* jelentik: Esztergomban szobrot emelnek *Balassa* Bálintnak. A szobor felállításának költségeit *a komárom-esztergomvármegyei vitézek teremtették elő* — részben saját erejükből, részben a társadalom támogatásának igénybevételével. A szobrot, amely az *első Balassa-szobor* lesz az országban, a hercegprímás által felajánlott területen, a Scitovszky úton állítják fel annak a helynek a közelében, ahol a nagy költő és bajnok 1594 május 19-én halálosan megsebesült. A szobrot — *Dózsa-Farkas* András alkotását — augusztus 14-én leplezik le országos ünnepség keretében. A szobor leleplezésén *a kormányzó, mint a vitézek főkapitánya is képviselteti magát vitéz szinai Szinay Béla ny. altábornagy, vitézi törzskapitánnyal.* A szoboravató beszédet az altábornagy-törzskapitány mondja. A szoborleleplezéssel kapcsolatban az esztergommegyei vitézek zászlót is avatnak. Este 9 órai kezdettel díszhangverseny fejezi be a vitézek ünnepségeit.

— Uj magyar református egyházközség Newyorkban. Newyork Bronx nevű városrészében az ottlakó magyar reformátusok kérésére a Független Magyar Egyház új egyházközséget szervezett, melynek egyháztanácsa már le is tette az esküt. Az új gyülekezet vezetője *Fanyik* Andor református lelkész. Az istentiszteleteket egy evangélikus templomban fogják tartani.

Nagy gyári robbanás Besztercebányán

Harmincöt munkás megsebesült

Prága, július 27.

Besztercebánya egyik gyári üzemében szerdán nagy robbanás történt. A robbanást 30 kilométer távolságban hallották. A robbanást tűz követte és a gyár teljesen leégett. Harmincöt munkás megsebesült. *A kárt 40 millió csehkoronára becsülik.*

— Szerdán délután Szegedre érkeztek a milánói Scala énekesei. Dora *Doria* és Giuseppe *Breviario*, akik a *Turandot* szombati előadásán Liut, illetve Kalaf herceget alakítják. Az olasz művészeket a szabadtéri játékok vezetősége ünnepélyesen fogadta első szegedi tartózkodásuk alkalmából. Gina *Cigna*, a világhírű olasz énekesnő ma reggel érkezik Szegedre és ettől kezdve részt vesz a *Turandot* próbáin. Szombaton Szegedre érkezik *Kodály* Zoltán, aki augusztus 2-án vezényli a budapesti filharmónikusok zenekarát. A Turandot szombati előadása az egész magyar társadalmi és művészeti élet nagy eseménye lesz: Szegedre érkezik ez alkalomra *József Ferenc* királyi herceg és sok más előkelőség. Lady *Viegand* Inez vezetésével nagyobb angol társaság is Szegedre érkezik.

— Hősi emlékművet állít fel a Képzőművészeti Főiskola. Az Országos Magyar Királyi Képzőművészeti Főiskola a világháborúban hősi halált halt hallgatóinak Andrássy úti főépületében emlékművet állít fel, amelynek ünnepélyes leleplezése folyó évi október hó elején fog megtörténni. Ezen emlékműre a hősi halottak nevei is bevésetnek, miért is a Főiskola ezúton fordul mindazokhoz, akiknek valamely személyi hozzátartozója vagy ismerőse, mint a Képzőművészeti Főiskola hallgatója, hősi halált halt, hogy az illetők nevét, elhalálozási körülményeit a Főiskola rektori hivatalával (VI., Andrássy út 71. sz.) levélben közölni szíveskedjenek.

— Lengyelnyelvű munka az Aranybulláról. »Az Aranybulla eredete és hatása a lengyel jogra« címmel jogtörténelmi tanulmány jelent meg lengyel nyelven *Divéky* Adorjánnak, a Varsói Magyar Intézet igazgatójának tollából. A szerző kimutatja, hogy mily nagy hatása volt az Aranybullának a lengyel jogfejlődésre, elsősorban Nagy Lajos idejében, de a 15—16. században is.

— Kormányzói elismerés. A kormányzó megengedte, hogy *Bartha* István kormányfőtanácsos, a Molnár és Moser drogista cég tulajdonosának közgazdasági téren szerzett érdemeiért elismerését tudtul adják.

— Háborús ujságcikkgyüjtemény a Hadilevéltárban. A Hadilevéltárban kutatásra rendelkezésre áll egy ujságcikkgyüjtemény, mely a világháború alatt és 1919-ben különösen Magyarországra vonatkozólag külföldön megjelent ujságcikkeket öleli fel. Az anyag az »Argus Suisse de la Presse Genève« svájci hírgyüjtő irodából származik. Első rendezését végezte a Hadilevéltárban *Giesl-Pollack* Albert ny. alezredes. A politikai események évenként és havonként, a katonai események évenként, harctérek és hadjáratok szerint vannak gyüjtve. Ezenkívül egyes kérdéseket külön csoportok foglalnak magukban.

— Kemény Lajos budapesti evangélikus esperes — kormányfőtanácsos. A kormányzó *Kemény* Lajos budapesti evangélikus esperest, az Evangélikus Élet főszerkesztőjét az egyházi közélet terén szerzett érdemeiért kormányfőtanácsossá nevezte ki.

— **Rázókeverék** a nyitott pórusú arcbőr és a fényes orr szuverén ellenszere. Dr. László-féle kozmetikai különlegességek. Egyedárusítás: Múzeum-patika, IV., Kossuth Lajos ucca 22.

— Szélhámosság a »Palesztina« névvel. A következő sorok közlését kérik: A Magyar Zsidók Pro Palesztina Szövetsége és a Magyar Cionista Szövetség nevével visszaélve az utóbbi időben különböző címeken (árvaházból kikerült, Palesztinába utazó chalucok, osztrák menekültek stb. »részére«) jogosulatlan egyének hamisított gyüjtőívvel és pecséttel a fővárosban és a vidéken gyüjtést eszközölnek. Fentemlített szövetségek egyike sem adott ki és soha nem is ad ki gyüjtőíveket. Azt a szélhámost, aki ily hamisított gyüjtőívvel bárhol megjelenne, a rendőrnek kell átadni.

— Szerencsétlenségek cséplés közben. *Székesfehérvárról* jelentik: *Vértesboglár* községben *Hirtling* Mária 14 éves leány apja cséplőgépénél adogatta a kévét. Szoknyája beleakadt a gépbe, a leány beleesett a magpergető dobjába, amely mindkét lábát tőből kitépte. Haldokolva vitték a székesfehérvári kórházba. — *Csókakőn* ifj. *Makk* János 14 éves fiú beleesett a cséplőgép dobjába, amely a fiú ballábát térdben leszakította. Igen súlyos állapotban vitték kórházba.

DARMO-STOP

CSOKOLÁDÉ HASMENÉS ELLEN, FELNŐTTNEK, GYERMEKNEK.

PATIKÁBAN 60 FILLÉR

Uj flottatámaszpontot épit Anglia Labuan szigetén, a fejvadászok egykori otthonában

London, július.

(A Pesti Napló külön tudósítójától.)

A világ legnagyobb flottabázisának, Singaporenak kiépítése után Anglia hozzálát az Indiai óceánon és a Sárga tengeren lévő egyéb érdekeltségei biztosításához is. Singapore mellett máris *hozzáláttak Honkong védelmi berendezésének kiépítéséhez* és rövid idő múlva alkalmasint már Honkong is jól védett, erős flottatámaszpont lesz.

A *harmadik támaszpontot Anglia Labuan szigetén akarja kiépíteni,* hogy így *egy óriási háromszögben a Távol-Keleten tartózkodó angol flotta hajói teljes biztonságban lehessenek.* A negyedik támaszpontot egy esetleges háborúban az Egyesült Államok szolgáltatnák, amennyiben *Manila kikötőjét a Fülöp szigeteken az amerikaiak szintén megerősítették* és ők is tovább folytatják az erődítmények építését.

Labuan szigete Borneo északnyugati csücskével szemben fekszik. Ez a hetvenöt négyzetkilométer területű sziget, amelynek *mindössze huszonöt fehér lakosa* van ötezer maláji és kínai mellett, egyike Anglia legrégibb gyarmatainak, az idők folyamán azonban szinte teljesen megfeledkeztek róla. *Labuan szigetét tíz kilométeres tengerszoros választja el Borneotól és így rendkívül alkalmas lenne az angol hajóhad elhelyezésére.*

Labuan szigete egyszer már nagy szerepet játszott a világpolitikai tervekben. 1846-ban a sarawaki »fehér maharadzsa«, Sir James *Brooke,* — akinek az unokáiról, Baba hercegnőről és Gyöngy hercegnőről mostanában olyan sokat írnak a lapok — Labuan szigetét »második Singapore-rá« akarta kiépíteni, igaz ugyan, hogy nem mint flottatámaszpontot.

Sir James *Brooke* meg volt győződve arról, hogy *Labuan éppen olyan fontos szerepet játszhatna az India és Kína felé irányuló kereskedelem lebonyolításában, mint Singapore.* Ez tényleg valószínűnek is látszott és megfelelő tőkével szép eredményeket lehetett volna elérni, azonban végül is megfeledkeztek Sir James Brooke szép terveiről és Labuan maradt, ami volt odáig.

Labuan természetes kikötője egyike a világ legvédettebb és legnagyobb kikötőinek. Maga a »Labuan« szó is annyit jelent malájul, hogy »horgonyzóhely«. Ma egyáltalán nem használják ki ezt a pompás kikötőt és csak a Singapore—Honkong közötti kábelvonal hajói futnak be időnként az öbölbe. Labuan jelentősége az utolsó két évben mégis emelkedett, amennyiben az angolok, a Singapore—Honkong közötti repülőjáratok esetleges kényszerleszállóhelyéül jelölték ki, azonkívül néha az angol tengerészeti repülőgépek is kikötőül használják.

Labuan pompás kikötőjét régen a maláji kalózok nagy előszeretettel vették igénybe, de a sziget tulajdonképpen csak akkor kezdett benépesedni, amikor az angolok birtokukba vették. Sok maláj költözött át ebben az időben Labuan szigetére és *Borneóról egy csomó fejvadász is áthajókázott.* Labuan volt az első angol koronagyarmatok egyike Kelet-Indiában és abban az időben külön kormányzója volt, aki hatalmas helyőrség felett rendelkezett.

Ami a fejvadászokat illeti, *még ma is van belőlük bőven Labuan szigetén* és hátborzongató történeteket mesélnek róluk, a valóságban azonban ma már csak Borneo ősrengetegeiben indítanak a benszülöttek irtóhadjáratot egymás ellen, különös gyűjtőszenvedélyüket kielégítsék. *Labuan szigetén a fejvadászok megelégednek a halottak fejének gyűjtésével.* Az európai temetőt állandó őrizet alatt kellett tartani, mert a fejvadászok mindenáron igyekeztek gyűjteményeiket egy-egy szép európai koponyával is kiegészíteni. Az európai temetőben a sírokat még most is óriási kőhalmok fedik, ha mindgyárt manapság nem is olyan veszélyes többé a dolog.

Labuan szigete bővelkedik a természeti szépségekben. Kedves, alacsony dombocskák emelkednek a tengerparton, *a sziget közepe pedig nagyon egészséges klímájú fensík.* Nagy ültetvények és szép falvak láthatók mindenfelé. A legfontosabb kiviteli cikk a fecskefészek, amelyet a kínaiak csemegéjéül exportálnak, azonkívül a kámfor, gumi, tápióka, szágó és kopra.

Szenet is találtak a szép szigeten, azonban még csak most láttak hozzá a kiaknázásához és nem tudják, milyen mennyiségben rejtőzik a föld mélyében. Amennyiben Labuant flottatámaszponttá építenék ki az angolok, kétségkívül hozzálátnának a szén nagyszabású kiaknázásához.

Singaporeban igen nagy jelentőséget tulajdonítanak Labuan szigetének, hiszen ma Singapore védelme szempontjából minden keletindiai angol birtoknak fontos szerepe van. Ha elkészül az új támaszpont, akkor a Singapore felől Kínába és Japánba induló repülőgépek rendszeres kikötőhelyéül használnák fel, amivel még biztosabbá tennék ezeket a járatokat.

Jégszekrények
villamos hűtőkészülékek, sörkimérő készülékek, fagylaltgépek, jéggyártóberendezések
HENNEFELD jégszekrénygyár, VI., Ó utca 6
Árjegyzék ingyen és bérmentve. Tel. 112-026, 115-646

— **Zászlószentelés Roubaixban.** A roubaixi Szent István Kör, az északfranciaországi magyarok egyesülete július 24-én ünnepélyes keretek között avatta fel nemzetiszínű selyem zászlaját, amelyet a jubileumi év emlékére készíttetett. A díszes zászlóra Szent István képe és a magyar címer van hímezve és azt a kör tekintélyes számú küldöttsége magával viszi Budapestre, *a külföldi magyarok augusztus 16—21-ig tartandó II. Világkongresszusára.* A zászlóanyai tisztséget a párizsi magyar királyi követ neje, gróf *Khuen-Héderváry* Sándorné vállalta el. A zászlót *Uhl* Antal északfranciaországi magyar lelkipásztor szentelte be ünnepi beszéd kíséretében. A kör működő gárdája *Buzsik* Ferenc rendezésével hazafias színdarabot adott elő és a férfidalárda *Nagy* Ilona tanárnő, missziós nővér vezetésével magyar dalokat énekelt. A franciaországi magyar testvéregyesületek üdvözletét *Dubrawszki* Róbert, a Párizsi Kölcsönösen Segélyző Magyar Egylet alelnöke tolmácsolta.

— **Négy embert elütött az autó egy vigyázatlan kisfiú miatt.** *Négyszeres autószerencsétlenség* történt szerdán délelőtt Pestszentlőrincen az Üllői út 80. számú ház előtt. *Szabó* Sándor gépészmérnök Vecsés felől Budapest felé haladt BE 907. rendszámú autóján. Amikor az üllőiúti ház elé ért, egy szembejövő szeneskocsiról váratlanul leugrott egy kisfiú. A gépészmérnök, hogy *elkerülje a gázolást, hirtelen balra fordította az autó kormányát, azonban balra ugrott a kisfiú is s az autó elütötte.* A gépészmérnök hiába fékezett, az autó tovább robogott s elütötte előbb *Solti* István MÁV nyugdíjast, *majd a járdára felfutva Solti feleségét* és *Mohai* Károly fűszeres feleségét is. Csak ezután sikerült végre az autót megállaítani. Az elgázolt kisfiút *Tresánszky* Zoltánnak hívják, 7 esztendős tanuló. Ő és Mohai Károlyné *súlyos* sérüléseket szenvedtek. A mentők mindkettőjüket a Szent István-kórházba vitték. Solti István és felesége könnyebb sérüléseket szenvedtek csak, a mentők első segélynyujtás után a helyszínen hagyták őket. Szabó Sándor gépészmérnököt kihallgatták a kispesti kapitányságon. Azt vallotta, hogy a szerencsétlenséget a kisfiú vigyázatlansága okozta.

— **Lenkey Gusztáv sírjának megkoszorúzása.** A Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézete néhai kiváló elnöke, *Lenkey* Gusztáv halálának kétéves évfordulója alkalmával hatalmas virágkoszorút helyezett el Lenkey Gusztáv sírján. A koszorút az intézet elnökségéből alakult küldöttség helyezte el szerda délelőtt a Kerepesi-temetőben lévő síron.

— **Sportrepülőgép kényszerleszállása.** Szerdán délután a budaörsi repülőtér mellett egy sportrepülőgép motorhiba miatt kényszerleszállást hajtott végre. *A pilóta és a gép sértetlen maradt.* Leszállás közben a guruló gép elütötte a szőlőjében dolgozó *Hartmann* Jánosné budaörsi lakost, akit a mentők az Uj Szent János kórházba vittek. A Légügyi Hivatal vizsgálatot indított. (MTI.)

— **Véget ért a berlini nemzetközi szakoktatásügyi kongresszus.** *Berlinből* jelentik: Szerdán ért véget Berlinben a nemzetközi szakoktatásügyi kongresszus, amelyen magyar részről a kultuszminiszter képviseletében *Damjanovics* Lajos miniszteri tanácsos, az iparügyi miniszter képviseletében báró *Kruchina* Károly államtitkár, a főváros részéről pedig *Felkay* Ferenc tanácsnok vett részt. *Müller* Pál, *Gaul* Károly, *Jesch* László és *Szentváry* Mihály tartottak előadást a megjelent magyarok közül. A kongresszussal kapcsolatban szerdán nyílt meg a *szakoktatásügyi kiállítás,* amelyen megjelent *Rust* német kultuszminiszter, *Ley* birodalmi vezető, magyar részről *Sztójay* Döme berlini követ, *Kruchina* államtitkár és *Damjanovics* miniszteri tanácsos. A kongresszus résztvevői szerdán este megjelentek *Ley* birodalmi vezető nagyszabású fogadásán.

— **Elsüllyesztették a Dellwyn angol teherhajót.** *Valenciából* jelentik: A *Dellwyn* angol teherhajó ellen három nap alatt *négyízben intéztek légitámadást.* Negyedízben Gandia kikötőjében *egy vízirepülőgép bombája elsüllyesztette a hajót, amely a benemavatkozási bizottság ellenőreinek felhatalmazásával szenet szállított Spanyolországba.*

— **Akasztott férfi holttestét találták egy hűvösvölgyi fán.** A hűvösvölgyi Oroszlánszikla közelében szerda délután gombát szedő gyerekek *akasztott férfi oszlásnak indult holttestére bukkantak.* A rendőrség megállapította, hogy az öngyilkos *Szabó* János 40 éves vasbetonszerelő, körülbelül *két héttel ezelőtt követhette el az öngyilkosságot,* azóta függött holtan a hűvösvölgyi fán.

Nagy egyiptomi utazás a „Kraljica Maria" luxus óceánjárón.
1938 szeptember 24—október 14
Venezia-Split-Rhodos-Larnaca-Beyrouth-Baalbeck-Damascus-Alexandria-Kairo-Luxor-Ragusa-Venezia
A részvételi díj, kirándulások etc. minden költség pengőben fizethető.
A hajón kizárólag egy és kettő ágyas kabinok állanak t. utasaink rendelkezésére.
Részletes felvilágosítás és jelentkezés:
AZ EST Utazási és Menet egyirodájában
VII., Erzsébet körút 18—20

Háromrendbeli gyermekgyilkosság gyanúja miatt eljárás indult egy jánoshidai napszámos ellen

Szolnok, július 27.

Jánoshida községben egy hónappal ezelőtt gyanús körülmények között meghalt *Bori* Pál napszámos Antal nevű kéthónapos fia. Az ügyészség elrendelte a boncolást és a testrészeket felküldték az országos vegyvizsgáló intézetbe. Az intézet megállapította, hogy a gyermek testrészeiben *nagymennyiségű rézgálic van.* A szülők ellen gyilkosság miatt megindult az eljárás. Közben a szolnoki ügyészségre névtelen levél érkezett, amelyben közölték, hogy *Bori Pálnak tíz évvel ezelőtt kilenchónapos Margit nevű leánya, hat évvel ezelőtt pedig szintén kilenchónapos Pál nevű kisfia hirtelen halt meg.* Az ügyészség elrendelte a holttestek kihantolását és a kisgyermekek belső részeit felküldte az országos vegyvizsgáló intézetbe, ahonnan most érkezett le a jelentés a szolnoki törvényszék vizsgálóbírájához. A jelentés szerint a testrészekben *arzént* találtak. Az ügyészség ennek folytán háromrendbeli gyilkosság címén folytatja az eljárást.

— **Robbanás egy francia búvárhajón.** *Toulonból* jelentik: Az *Espoir* francia tengeralattjárón szerdán robbanás történt, amely *két matrózt megölt és egy tisztet megsebesített.* Egy kábelforrasztó munkás *életveszélyes égési sebeket szenvedett.*

— **Uj kormánytanácsosok.** A kormányzó *Koczányi* Sándor külügyminisztériumi segédhivatali főiagazgatónak és *Tóth* Dezső iparügyi minisztériumi segédhivatali főigazgatónak a kormánytanácsosi címet adományozta.

— **Megoperálták gróf Széchényi Bertalant, a felsőház elnökét.** Gróf *Széchényi* Bertalant, a felsőház elnökét Felsősegesdről gépkocsin felszállították a Fasor szanatóriumba, ahol *Ádám* Lajos orvostanár megvizsgálta és *vakbélgyulladást* állapított meg. A professzor Széchányi Bertalan grófon helyi érzéstelenítéssel azonnal vakbélműtétet hajtott végre. A műtét kitűnően sikerült és a beteg a körülményekhez képest *jól érzi magát.*

— **Kinevezés.** A kormányzó a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére *Rozner* István számvevőségi igazgatónak — nyugalombavonulása alkalmából — az V. fizetési osztály jellegét adományozta.

— **A pécsi polgármester akciója az élelmiszerdrágaság ellen.** *Pécsről* jelentik: *Makay* István polgármester a pécsi malomtulajdonosok, pékek és húsiparosok képviselőivel tárgyalásokat folytatott, amelyek során — hivatkozva a magas élelmiszerárakra — előadta, hogy a mai idők megkívánják, hogy a tehetősebbek elégedjenek meg a lehető legkisebb haszonnal és így segítsenek a szegényebb néposztály sorsán. Az értekezlet résztvevői elhatározták, hogy július 28-tól kezdve az elsőrendű *marhahús árát az eddigi 1.50 pengőről 1.40 pengőre szállítják le,* augusztus 1-től kezdve pedig az összes *kenyérfajták árát 4 fillérrel mérséklik.*

— **Kölesd és Kistormás egyesülnek.** *Szekszárdról* jelentik: A belügyminiszter hozzájárult ahhoz, hogy Kölesd és Kistormás tolnamegyei községek egyesüljenek. *Kistormás önállósága július végén megszünik.*

— **Kiszélesítik a korintusi csatornát.** *Athénből* jelentik: A görög kormány elhatározta, hogy a korintusi csatornát kiszélesítteti, úgyhogy azon 50.000 tonnás hajók is közlekedhessenek.

— **Petőfi halálának évfordulóján kivilágítják a Petőfi-házat.** Vasárnap, július 31-én lesz nyolcvankilencedik évfordulója, hogy Petőfi a segesvári csatatéren hősi halált halt. A Petőfi Társaság elhatározta, hogy az évforduló napján este 8 és 9 óra között kivilágítják a Petőfi-házat (VI., Bajza ucca 39.) és egy óráig a kegyelet gyertyáit égeti a múzeum földszinti és elsőemeleti ablakaiban.

— **Hirtelen halál a strandon.** *Sopronból* jelentik: *Jajcik* Kálmán szombathelyi cukrász, a soproni kerületi cukrászgyűlés után társaival a Tómalom nevű strandfürdőbe ment. Fürdés közben *szívgörcsöt kapott és elmerült.* Holttestét hosszas keresés után találták meg.

— **Orvosi hír.** Dr. *Löffler* Miksa belorvos szabadságáról megérkezett.

— **BEKÜLDÖTT HIREK. — CSÜTÖRTÖK. NAPIREND.** — **Múzeumok:** Történeti (történeti, régészeti gyüjtemények és éremtár): 9—½2. — Iparművészeti: 9—½2. — Néprajzi: 9—½2. — Szépművészeti (régi és modern képtár, közép- és újabbkori szoborgyüjtemény, grafika): 9—½2. — Uj Magyar Képtár: 9—½2. — Levéltár: 9—½2. — Mezőgazdasági: ½10—1. — Közlekedési: 9—½2. — Akadémia (Széchenyi- és Vörösmarty-szoba): 10—12. — Erzsébet királyné: 9—½4. — Országháza: 9—4. — Ráth György: 9—½2. — Zsidó Múzeum: 4—7. — Egyetemi Növénykert: 8—12, 2—6. — Aquincum: 9—12, 3—6. — Várhegyi barlang: egész nap. — Hadimúzeum: 9—1. — **Könyvtárak:** Széchenyi: 9—2. — Akadémia: 9—22. — Statisztika: 9—12. — Vakok: 8—12, 2—5. — Kereskedelmi Kamara: 10—12. — Pedagógia: 9—12. — **Kiállítások:** Lord Rothermere válogatott képei a Szépművészetiben: 10—½2. — 1924—1934, tíz év politikai története az Országgyülésiben: 9—2. — Magyar viselettörténet az Iparművészetiben: 9—½2. — XVII. csoportkiállítás a Műteremben: 9—2. — KÜLÖNFÉLÉK. — **A volt 10-es honvédek** igen fontos tárgysorozattal pénteken, e hó 29-én a Móric-vendéglőben (Csalogány u. 8.) összejövetelt tartanak; a fontos megbeszélésre minden volt bajtársat elvárnak. — **A volt budapesti 29. honvéd- és népfelkelőgyalogezred** volt tisztjei és tisztjelöltjei minden hónap első szombatján délután 6-kor a Várkert-kioszk kávéházban (Ybl Miklós tér) Gyurcsy László ny. ezredes elnök letével összejövetelt tartanak.

irka-firka

Az amerikai ujságkirály, Mr. William Randolph Hearst, 75 éves korában, félszázados működés után, nyugalomba vonult. Tehát lemondott trónjáról az az ember, akinek neve naponta tizenkétmillió lappéldányt jelentett. Örökké aktiv személye, lankadatlan munkássága Hearst-öt az Ujvilág legtekintélyesebb, legismertebb és leghatalmasabb emberei közé emelték. Életrajzából hiányzik az emberi fantáziákat izgató első mondat, amely rendszerint igy hangzik: „Mint szegény szülők gyermeke kezdte pályáját.“ Hearst ezt nem mondhatja el magáról. Apja milliomos volt Kaliforniában s fiának, aki érdeklődött az ujságirás iránt, megvásárolta a sanfranciscói „Examiner“-t. Harmadnegyedrangu kis ujságocska volt ez s mégis ebből fejlődött ki a gigászi Hearst-vállalat, amelynek harminc ujságja van Amerikában, hat Európában és 72 más hatalmas vállalata: hirügynökségek, könyvkiadóvállalatok, papirgyárak, hirdetési irodák, szóval mindaz, ami az ujsággal, ujságirással és ujságkiadással kapcsolatos. Az interjut, mint ujságirói műfajt, Hearst vezette be az amerikai sajtóban, egy-egy nagy esemény során megszólaltatott mindenkit, aki ennek szereplője, vagy részese volt. Befolyása az Egyesült Államok politikájára felmérhetetlen. Elveiből egy tapodtat sem engedett, még akkor sem, amikor népszerüsége forgott kockán. A legélesebben küzdött az ellen, hogy Amerika beavatkozzék a világháboruba. Ezért majdnem meglincselték. Mindenesetre néhány hónappal sikerült elodáznia a hadüzenetet. A háboru után küzdött Wilson népszövetségi politikája ellen, rosszallotta Franciaország bosszuálló háboruutáni politikáját. Ezért ki is utasitották Franciaországból. Minden eszközzel verekedett a bolsevizmus ellen. Most visszavonult a kaliforniai San Simeonban levő mesés birtokára. A Hearst-lapok szerkesztőinek asztalán levő telefonkészülékeken a gazda most már nem fog többé érdeklődni az események iránt s nem fog többé utasitást adni, hogy a lapok milyen szempontból foglalkozzanak az üggyel. Hearst ezentul fürödni, napozni, tenniszezni és golfozni akar. Nekünk azonban az a gyanunk, hogy az örök aktivitáshoz szokott William Randolph Hearst nem sokáig birja a tétlenséget. Egész életében ujságiró volt. A vérbeli ujságiró pedig sohasem tud igazán nyugalomba vonulni.

Mi is hirt adtunk arról, hogy Enrico Carusot, a minden idők legnagyobb tenoristáját, szülővárosa, Nápoly, szoborral tiszteli meg. A szoborbizottság már megalakult, nemsokára kiirják a pályázatot és a fasiszta Olaszország lázas tempóját ismerve, bizonyosra vesszük, hogy a nápolyiak és a Nápolyt járó idegenek a közel jövőben már gyönyörködhetnek a Caruso-szoborban. Ugyanakkor, amikor a szobor felállitásáról szóló hir a világsajtóban megjelent, egy másik hirben is előfordult Caruso neve, még pedig fiával, Enrico Caruso juniorral kapcsolátosan. Caruso fia New Yorkban él s most az egyik lapban felhivást intézett egykori barátaihoz és ismerőseihez, akiktől nagy nyomorára való hivatkozással segélyt kért. Caruso fiának története igazi Herbert-tragédia. Ő is énekes, olyan, amilyen sokezer futkos szerte a világban. Viszont azok, akik hasonló énektehetséggel és kulturával rendelkeznek, egész szépen megélnek ebből a tudásukból. Caruso fia azonban nem tud megküzdeni apja emlékével. A közönség minden alkalommal a nagy Carusoval hasonlitotta össze, de az összehasonlitás még nálánál nagyobb énekesekre is csak lesujtó lehet. A felületes szemlélő azt hihetné, hogy szinház- vagy hangversenyplakáton Enrico Caruso junior neve bizonyos vonzerőt gyakorol. A fiatal Caruso is ezt hitte. Keservesen csalódott. Most Hollywoodban van, nagy ritkán behivják statisztálni, de ez a mindennapi megélhetéshez sem elég. A hálás utókor szobrot ad az apjának, de elfelejt egy darab kenyeret adni a halhatatlan apa fiának...

Az ismert színészházaspár valamin vitázik.

— Egész biztos, hogy nekem van igazam, — mondja az asszony.

— Ugyan, szó sincs róla — feleli a férj —, ez ugy van, ahogy én mondom.

— Fogadjunk.

— Rendben van, fogadjunk. De mibe?

— Ha vesztesz — állapitja meg a feltételt az asszony —, akkor kapok egy uj tavaszi ruhát.

— És ha nyerek?

— Akkor csak egy uj tavaszi kalapot kapok.

L. A.

— **Budapest Székesfőváros Elektromos Művei** a májusi lakbérnegyedben lakást változtató fogyasztóinak figyelmébe ajánlja, hogy a költözések nagy tömegére való tekintettel a folytatólagos áramszolgáltatást csak abban az esetben tudja biztositani, ha a fogyasztók a költözködést legalább egy héttel előbb személyesen jelentik be. A bejelentések átvétele a budai oldalon lakó, vagy a budai oldalra költöző fogyasztók részére az Elektromos Művek II., Margit-körut 15. szám alatti Körzeti Irodájában, mig a pesti oldalon lakó, vagy a pesti oldalra költöző fogyasztók részére az V., Honvéd-utca 22. szám alatti Bejelentési osztályban történik. A költözési bejelentésnél szükséges adatok könnyebb megszerzése végett célszerü, ha a fogyasztó az utolsó havi számláját magával hozza. Ha a fogyasztó a bejelentés elvégzésére megbizottját küldi el, a megbizottnak irásbeli felhatalmazást kell felmutatnia.

— **Egy gépkocsi előtött egy kerékpárt.** Simonkovics István hatvani gépkocsivezető Hatvan község határában gépkocsijával előtötte a vele szemben kerékpáron haladó *Szénási László*t. Az autó Szénásit az árokba dobta. Szénási koponyaalapi törést szenvedett és kórházbaszállitás közben meghalt. A baleset *az ittas Szénási hibájából történt*, mivel az ut jobboldalán haladt és az utolsó pillanatba balra rántva kerékpárja kormányát, az autóba rohant.

Csodának hinné, de tudományos alapja van!

Valóságos fényképfelvételek mutatják, hogy mit tehet ez a meglepő felfedezés ÖNNÉL is.

Alig egy hét eltelte után a nők ezrei csodálkozva állapitották meg, hogy több évvel látszanak fiatalabbnak. Ráncaik tökéletesen eltüntek! Ők azt hiszik, csodáról van szó. Pedig dehogy! A modern tudomány uj diadala ez a sok évi türelmes kutatás eredménye. A tudósok megállapitották, hogy a ráncok keletkezésének oka leggyakrabban az, hogy az öregedés során a bőr elveszit bizonyos értékes életelemeket. Juttassuk visszs ezeket a fontos anyagokat a bőrbe és tegyük azt igy ismét üdévé és fiatallá. Ez a meglepő felfedezés Dr. Stejskal, a bécsi Egyetem professzora nevéhez fűződik Ő vonta ki élő bőrsejtekből azt az anyagot, amelyet „Biocel“ néven találunk a rózsaszinü Tokalon krémben. Alkalmazzuk ezt minden este lefekvés előtt. Táplálja és fiatalitja a bőrt, mialatt Ön alszik. A ráncok a legtöbb esetben igen gyorsan tünnek el és Ön egy hét mulva évekkel fog fiatalabbnak látszani Nappali használatra a fehér bőrtápláló Tokalon krém készül. Kioldja a mitesszereket, összehuzza a kitágul' pórusokat és már néhány nap mulva Ön is megállapithatja, hogy bőre fehér, lágy, bársonyos lesz még akkor is, ha sötétebb és durvább volt. Visszakapja pénzét, ha az utasitás szerinti használat nem hozná még a joggal várható eredményt.

— **Repülőgép az emberiség szolgálatában.** A „JU 52 Bayer“ repülőgép, amelynek az a hivatása, hogy ha bárhol járvány tör ki, a szükséges gyógyszereket a legrövidebb idő alatt a helyszinre szállitsa, az elmult napokban középeurópai körrepülése során Budapestre látogatott. A repülőgéppel Budapestre érkezett *Braun* és dr. *Weber*, a Bayer I G. Farben A. G. leverkuseni vállalat igazgatói, akiket dr. *Basinszky* és *Szentváry* őrnagy üdvözöltek. A gép körülbelül 700 kilogram gyógyszerárut hozott Magyarország részére és innen Belgrádba és Zágrábba repült tovább.

— **Életuntak.** Trinker Károly 64 éves eltartott a Madarász-telep 14. számu épületében lévő földszinti lakásán ágyában *maga alatt meggyujtotta a szalmazsá ot*. A lángok összeégették. A mentők a Szent István-kórházba vitték. Betegsége miatt akart meghalni. — *Schaffer Erzsébet* 60 éves eltartott a Kisdlófa-utca 14. szám alatt lévő lakásán leöntötte ruháját petróleummal vagy benzinnel és aztán meggyujtotta. A ruhája lángaborult és összeégette testét. A mentők a Szent István-kórházba vitték.

— **A Szellemi Együttműködés Szövetségének Magyar Egyesülete** és a Magyar Keleti Társasággal együttes rendezésben április 12-én, kedden délután 6 órakor a Zeneművészeti Főiskola kistermében *Hellmut Draws-Tychsen* német iró, publicista és tudományos kutató tart előadást.

— **Hirtelen halál.** Szerdán este egy jóléltözött, hatvanévesnek látszó férfi a Berlini-téren összeesett és meghalt. Sem foglalkozását, sem lakását nem tudták megállapitani. A zsebében egy irást találtak és ebből azt következtetik, hogy a neve *Kopernicky Ferenc*. A nyomozás megindult.

— **Tűzvész egy chicagói szállóban.** Chicagóból jelentik: Chicagó egyik szállodájában *tüzvész pusztitott*. A lángok elhamvasztották a két legfelső emeletet és átcsaptak a szomszédos szállodákra is. *Hét ember életét vesztette. A sebesültek száma meglehetősen nagy.*

— **Házasság.** Bonyhádi *Perczel Béla* nyug. főispán és felesége bonyhádi *Perczel Etelka* leánya, *Klára* és tomcsányi *Tomcsányi Tamás* székesfővárosi tanácsjegyző, tomcsányi *Tomcsányi Kálmán* m. kir. belügyi államtitkár és hisnyói *Hisnyay-Heinzlmann Margit* fia április 6-án házasságot kötöttek. Tanuk voltak: bonyhádi *Perczel Dezső* és tomcsányi *Tomcsányi Móric* cs. és kir. kamarás.

Steiner Kató (Budapest), *Heks László* (Balatonszárszó) f. hó 10-én tartják esküvőjüket Balatonszárszón. (Minden külön értesités helyett.)

Csókás Anci és *Váczy Burány István* Esztergomban házasságot kötöttek.

— **Egy német kereskedő rejtélyes mérgezése.** Wilhelm Hase német kereskedő, aki két hónappal ezelőtt érkezett *Budapestre*, kedden este még vidáman beszélgetett ismerőseivel a *belvárosi* penzió halljában, ahol lakik. Szerdán reggel eszméletlen állapotban találták szobájában. A mentők a *Rókus*-kórházba vitték és ott *az orvosok mérgezés tüneteit fedezték fel rajta. Éjjeli szekrényén altatószeres üvegecskét találtak. Állapota sulyos.* A főkapitányság életvédelmi osztálya megindította a nyomozást annak megállapitására, hogy baleset vagy öngyilkossági kisérlet történt-e.

Finom
bőrkesztyük
olcsó áron
Lukács
Kigyó-u. 5. Petőfi S.-u. 16.

Kosztümkesztyük s. kék, fekete, fehér színekben P 5.50,	**4.90**
Ruha- és kosztümkesztyük barna, s. kék, fekete, fehér P 6.70,	**5.80**
Kombinált kesztyük tavaszi divatszinekben P 6.80,	**5.90**
DÉLUTÁNI kesztyük rövid- ujju kosztümhöz, minden divatszin P 9.70,	**8.50**
Férfi bőrkesztyü igen tartós minőség P	**5.70**
Férfi kecskebőrkesztyü szarvasbőrkikészitésben P	**8.80**
Férfi disznóbőrutánzat cégünk reklámcikke P	**7.90**
VALÓDI SZARVASBŐR férfikesztyü, Ia minőség P	**9.50**

— **Turi Béla emléke.** Szerdán volt két éve annak, hogy *Turi Béla* protonotárius kanonok, a jeles publicista és politikus meghalt. Az évforduló napján az egyetemi templom főoltáránál dr. *Ernszt Sándor* v. miniszter, protonotárius-kanonok, a Katolikus Népszövetség alelnöke gyászmisét mondott *Turi Béla* lelkiüdvéért, aki a Katolikus Népszövetség kormányzótanácsának volt a tagja. Egyidejüen gyászmisét végeztek Turi Béla lelkiüdvéért két mellékoltárnál *Hudyma Emil* tb. kanonok és *Ötvös Lajos* v. országgyülési képviselő.

— **Zipernovszki Károly nyolcvanötéves.** *Zipernovszki Károly*, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, a Müegyetem elektrotechnikai tanszékének ny. tanára, április 4-én ünnepelte születésének nyolcvanötödik évfordulóját. A Magyar Elektrotechnikai Egyesület testületileg üdvözölte elnökét, a világhirü magyar feltalálót, akit a hazai és a külföldi tudományos és gazdasági élet sok kitünősége keresett fel jó kivánságaival.

— **A Bethlen Gábor Kör** most tartotta tisztujitó közgyülését, amelyen a következő tisztikart választotta: elnök *Balog István*, belmissziós alelnök *Karsay Sándor*, irodalmi alelnök *Kádár Béla*, pénzügyi alelnök dr. *Kiss László*, társadalmi alelnök *Szellő Balázs*, szociális alelnök *Erdélyi Pál*, ellenőr *Dóczy Endre*, főtitkár *Imreh Dénes*, főpénztáros *Bélley Gyula*, főkönyvtáros *Szellő Ambrus*, főjegyző *Hegedüs Gyula*, pénztáros *Pfeiffer József*, gazdasági igazgató dr. *Molnár István*.

— **Dózsa Farkas szobrász készíti az esztergomi Balassa Bálint-szobrot.** Az Esztergomban felállitandó Balassa Bálint-szobor pályázata április 1-én járt le és a szoborbizottság szerdán tartotta meg biráló ülését. A szobor kivitelezésével *Dózsa Farkas* budapesti szobrászmüvészt bizták meg. *Buzi Barnabás* és vitéz *Szabados Béla* szobrászmüvészek tervei dicséretben részesültek. A szobor leleplezését augusztus 14-ére tervezik.

— **Az uj telefon-névsor.** A budapesti táviró és távbeszélő igazgatóság értesiti a budapesti és környéki távbeszélő előfizetőket, hogy a távbeszélő névsor uj kiadása junius folyamán jelenik meg. Kéri tehát azokat az előfizetőket, akik beiktatásuk eddigi szövegét megváltoztatni kivánják, vagy akik a májusi költözködéskor távbeszélő állomásukat áthelyeztetik, hogy a változást legkésőbb április 20-ig a távbeszélő központjukkal közöljék.

— **Az Országos Magyar Gyorsiró Egyesület** dr. Rónay Károly képviselőházi tanácsos elnöklésével ülést tartott. Elhatározták, hogy *Markovits Ivánnak*, a magyar gyorsirás egyik legelkesebb apostolának születési centenáriumát méltóan fogják megünnepelni. Ezután *Galánthay Glock Tivadar* országgyülési képviselő beszámolt legutóbbi albániai utjáról. Elmondotta, hogy a Londonban megtartott gyorsirókongresszus eredményeit ismertette *Zog* király előtt. Az albán nép valóságos rajongással veszi körül jövendő uj királynéját, gróf *Apponyi Geraldinét*. Az albánoknak a magyar nép iránti mélységes rokonszenve abból az időből származik, amikor Skander bég országát függetlenségéért vivott harcaiban Hunyadi János támogatta.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS

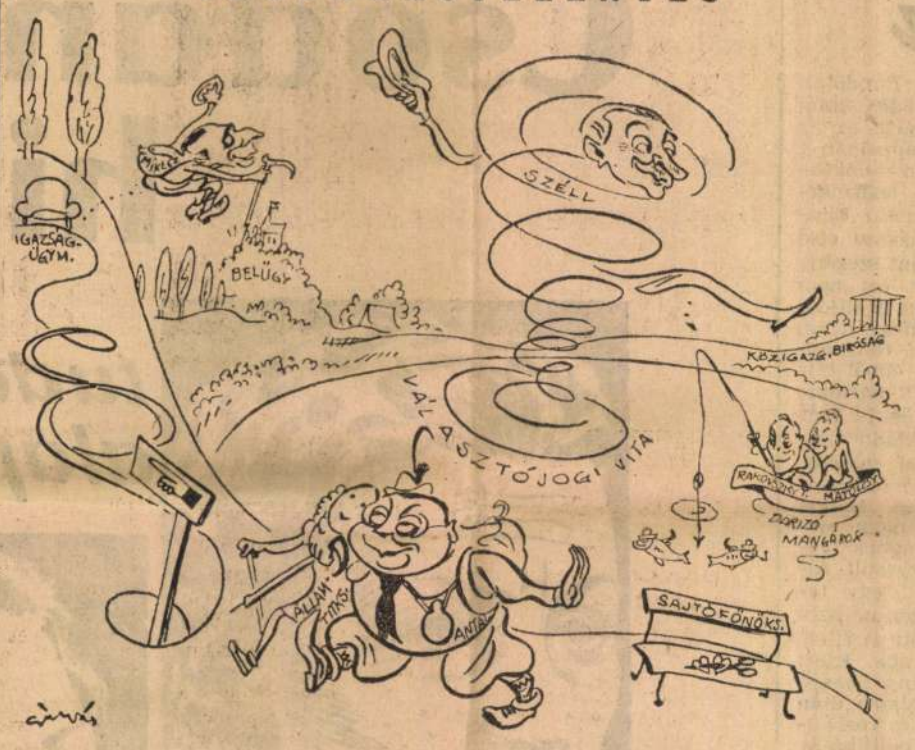

(Gáspár Antal rajza.)

A MENDEMONDOLÓGIAI HIVATAL JELENTI: A választóviz hullámzása csendesedik. Széll elvonultával mikeczdődik a folyton változó időjárás lassu derülése. Vikendre szép kiránduló idő mutatkozik. Többen máris antalogva sétálnak a szép kilátások felé.

— **Felhivás.** Felkérem mindazokat a tiszti és legénységi állományu bajtársaimat, akik a Károlyi-féle forradalom idejében a kommün kitörésekor a vezetésem alatt álló lágymányosi Nemzeti őrség kötelékébe tartoztak, hogy elmüket velem sürgősen közöljék bajtársi találkozó megbeszélése céljából. *Dénesfay-Dinich Vidor* kormányfőtanácsos, főszerkesztő, Teréz-körut 37. Telefon: 111—060.

— **A kormányzóné nyomorenyhitő mozgalma.** Vitéz nagybányai *Horthy Miklósné* nyomorenyhitő mozgalma javára április 4-én a következő adományok érkeztek: „Emmah" a Hit nevü önképzőkör tagjai 25 P, B. Á. és L. 20 P, Imre Sándorné, Halm Mátyásné, dr. Klinger Zsigmond 10—10 P, özv. Kun Aladárné 5 P, Olaszy Gábor, Tornay Károly és Steiner Cecilia 1—1 P.

— **A Monori Mag a legjobb!** Kérjen árjegyzéket, dijtalanul megküldi a Monori Mag, Rákóczi-ut 7.

Átépitik a Panama-csatornát

Kétszázmillió dollárba kerül majd
— Ezt olvastam ma néhány röpke sorba —
S ujjáépül a Panama-csatorna.

Megujul majd a régi Panama
— Nem kell rosszat gondolni, nanana —
Nem lesz ott semmi ujabb panama!

(—kas)

— **Megkezdődött a protestáns honvédtisztek nagyhétre előkészitő értekezlete.** A budapesti református, evangélikus és unitárius honvédtisztek és családtagjaik szerdán összegyültek a Tisztikaszinó egyik termében, hogy a nagyhétre előkészitő konferenciájukat megtartsák. Vitéz Bátorkeszi *Kiss Sándor* református tábori alesperes bibliát olvasott, *Balikó Lajos* evangélikus tábori esperes „Szükségünk van megváltóra" cimmel tartott előadást. *Borbás Antal* református tábori alesperes Szentirás-magyarázata hangzott el még. Csütörtökön dr. *Soltész Elemér* tábori püspök beszél.

— **Országos ivóvizellátási nagygyülés.** Április 28-án, 29-én és 30-án országos ivóvizellátási nagygyülés lesz Budapesten. A nagygyülés első napján délelőtt 11 órakor a Müegyetemen *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter is előadást tart a hazai ivóvizellátás jelenlegi helyzetéről. A nagygyülés további üléseit a nagygyülés három napján mindenkor délután 5 órakor a Magyar Mérnök és Építész Egyletben tartják meg. Az előadásokat tanulmányi kirándulások egészitik ki. Felvilágositást a Magyar Mérnök és Építész Egylet titkársága ad.

— **A Magyarországi Nőegyesületek Szövetségének közgyülése Székesfehérváron.** Április 24-én, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja Székesfehérváron a városháza dísztermében közgyülését a Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége özv. *Apponyi Albertné* grófnő elnöklésével. A Székesfehérvári Jótékony Nőegylet, amely gróf *Széchenyi Viktorné* védnökségével, *Csitáry G. Emilné* elnöklésével folytatja működését, már mindent előkészitett, hogy a Nőegyesületek Szövetségének Székesfehérvárra utazó tagjai a legjobb benyomásokkal hagyják el a várost.

— **A Budapesti Egyetemi Énekkarok kiállitása.** A mult esztendőben nagysikerü művészi körutat tett Amerikában az *Egyetemi Énekkarok* testülete. Utjáról sok becses és érdekes emléket hozott haza. Ezekből és multjára vonatkozó egyéb tárgyakból kiállitást rendez Üllői-ut 20. szám alatti helyiségében. Április 9-én délután 5 órakor, a kultuszminiszter, a főváros és az egyetemek képviselőinek jelenlétében lesz az ünnepélyes megnyitás.

— **Halálozás.** *Tichy Béla*, a Magyar Textilfestőgyár üzemvezető főmérnöke, 43 éves korában meghalt. Temetése április 7-én délután 5 órakor lesz az óbudai temetőben.

Boschek Józsefné született *Tomanek Etelka* a szepességi Korompán meghalt. Április 2-án temették el Szepesremetén. Az elhunytban Géczy György BSzKRT tisztviselő és Géczy Aranka országgyülési tisztviselő édesanyjukat gyászolják.

Gróf *D'Orsay Ede* huszárőrnagy kedden meghalt. Temetése csütörtökön délután négy órakor lesz a farkasréti temetőben.

Gössy Ferenc 52 éves kemenesmihályfai evangélikus igazgató-tanitó meghalt.

Monsignore *Termier* tarantaisei (francia-szavojai) püspök 78 éves korában meghalt.

Kraucsuk János volt üzemvezető 87 éves korában Nagybocskón meghalt.

Az ejtőernyő

Irta Jean Grange

A repülőgéphez utolsónak érkezett egy szakállas öreg ur és a repülőtársaság emberének, a stewardnak karjára támaszkodva, nehézkesen mászott fel az utasok nagy fülkéjébe. A steward a kezében tartott utasjegyzékből megállapitotta, hogy már mindenki beszállt, mire ő maga is felszállt, becsapta a siklóajtót és megerősitette a biztonsági zárat. Azzal odament a fülke végén lévő helyére, leült, elővette az ujságot és olvasni kezdett.

A pilóta elindította a gépet és miközben a hallgatókagylót a fülére tette, odakiáltotta a mellette ülő segédpilótának:

— Azt hittem, hogy ebben a ködben nem engednek elindulni. A La Manche csatorna felett olyan sürü lesz a köd, mint a bableves. És viharban sem lesz hiány.

A pilóta mögött, az üvegfalon belül, az első sorban egyedül ült a szakállas öreg ur. A lábára fektette a plédjét. Hetvenéves embernek nem tréfa az ilyen utazás, ehhez hasonló, förtelmes időben. De Fauconnier nem sportszenvedélyből utazott. Csak a légiforgalmi társaság állomásfőnöke és odaát Croydonban az angol vámközegek tudták, hogy mit rejt magában az a kis, hosszukás formáju bőrtáska, amelyet Fauconnier kabátja belső zsebében őrzött. Harmincezer font sterling értékü gyöngysor volt a bőrtáskában és másnap délben Londonban kellett lennie, mert a Mahapour-i maharadzsa, az angol király vendége, részére rendelték táviratilag. A maharadzsa délben repülőgéppel Amsterdamba utazik és a csodás szépségü gyöngysort, amelynek a párját két év előtt Londonban vásárolta meg, az elutazás előtt akarja megvásárolni. Fauconnierval londoni kollegája távbeszélőn közölte, hogy a maharadzsa a nála tavaly vásárolt gyöngysor párját keresi és ő megmondta az indiai nagyurnak, hogy a nagyszerü gyöngysor párja Párizsban van, de másnap reggelre ott lesz az asztalán. Ilyen arányu üzlet manapság már ritkaság és a cég öreg főnöke azonnal elhatározta, hogy maga viszi Londonba a kincset érő ékszert, mert másra nem szivesen bizná.

Amint ott ült a plédjébe burkolódzva, a tükörben látta a fülke összes utasait. Közömbös arccal, mintegy unottan körülnézegetve, vette szemügyre utitársait.

Közvetlenül mögötte fiatal diák ült. Látszott rajta, hogy először „repül." Az arca sugárzott a boldogságtól és a tekintetével igyekezett áthatolni az ablak előtt gomolygó sürü ködön.

A fiu mögötti üléseken két férfit látott Fauconnier. Kissé tulzottan elegánsan voltak öltözve és halkan, szorgosan tárgyaltak valamit. A fülkében még két hölgyutas is volt.

A párizsi rendőrség intézte a maharadzsa iránti figyelemből a biztonsági intézkedéseket. Táviratilag megállapodtak a Scotland Yard-al, hogy a roydoni repülőtéren két detektiv várja és ezek kisérik el a Cecil-szállodáig, a maharadzsa lakosztályának ajtajáig. A repülőgép stewardja csak annyit tudott, hogy Monsieur Fauconniernál fontos iratok vannak, tehát szemmel kell tartania, hogy az uton baj ne érje.

Fauconnier nem vett észre a két tulelegáns utas viselkedésén semmit sem, ami gyanussá tenné őket. Róla tudomást se vettek. Teljesen elmerültek a tárgyalásukba.

A gép egyre magasabbra emelkedett, mert a pilóta igyekezett a ködből kijutni. Az egyik férfi most odament a repülőtársaság emberéhez és megkérdezte:

— Pontosan mikor érjük el az angol partot?

— Husz perc mulva . . . menetrend szerint, — felelte a steward.

Látni semmit se lehetett, csak az éjszakai sötétségnél is rémesebb ködgomolyagokat. Az a férfi, aki az idő iránt érdeklődött, elővette az óráját és a kezében tartva, figyelte. A steward egy percig gyanakodva nézett utána, de azután a vállát vonogatta és tovább olvasta az ujságját. Amikor azután huszonöt perc telt el az előbbi kérdezősködés után, az óráját tanulmányozó férfi zsebretette az órát, villámgyors mozdulattal browningot kapott elő és odalépett az öreg Fauconnierhez:

— Adja elő a gyöngysort! — mondta hideg, fenyegető hangon.

Ugyanakkor a másik férfi, szintén browninggal a kezében, odaugrott a pilótákat a fülkétől elválasztó üvegfalhoz és a balkezével intett, hogy folytassák az utat. Fauconnier látta, hogy a helyzete reménytelen, benyult a kabátja belső zsebébe és átadta a rablónak az ékszerdobozt. Ez felnyitotta, belenézett, azzal ujra lecsukta és a zsebébe tette. Most előbb az egyik haramia, azután a másik gyorsan levetette a kabátját, ugy hogy egy browning állandóan sakkban tartotta a pilótákat és az öreg Fauconniert. A kis diáktól és a nőktől nem kellett tartaniok.

Kiderült, hogy mindketten ejtőernyőfelszerelést viseltek bő esőköpenyük alatt.

— Már angol föld felett vagyunk, — mondta a társához fordulva az a haramia, aki az előbb az idő iránt érdeklődött. Azzal felnyitotta az ajtó biztositó zárát, teste egész erejét nekifeszitve, felnyitotta a tolóajtót és kiugrott a sötétségbe.

Az ajtó önmüködően visszasiklott a helyére. Ugyanezt a müveletet hajtotta végre villámgyorsan a társa is.

Amint mindketten eltüntek a ködben, feloldódott az emberek rémülettől megdermedt nyelve. A nők elkezdték szidni a repülőtársaság stewardját, hogy gyáván viselkedett:

— Miért hagyta őket menekülni? Hiszen magánál bizonyára van fegyver? — mondták.

És a segédpilótára támadtak, aki az összekötő ajtón át bejött a fülkébe:

— Miért nem szálltak le rögtön, hogy az elrabolt ékszert visszaszerezzék? — kiabáltak a nők.

— Céltalan lett volna, — mondta a segédpilóta — sem a rablók és bizonyára önök mindnyájan sem vették észre, hogy a társam a repülőgépet már előbb ivben visszairányitotta Franciaország felé, mert rádióhiradást kapott, hogy a köd miatt nem lehet Angliában leszállni. De már negyedórával később. ujabb jelentés jött, hogy folytathatjuk az utat Croydon felé, mert a köd feltisztult. Erre visszafordultunk. Ez a késés okozta, hogy éppen akkor értünk a tenger fölé, amikor ez a rablótámadás történt. Igy tehát a haramiák a tengerbe szálltak le az ejtőernyővel és ebben a viharban azóta már el is merültek.

— De ez borzasztó! Elvész az ön ékszere! — sopánkodott az egyik hölgyutas, mert már mind tudták a szemük előtt lejátszódott jelenetből, hogy nagyértékü ékszerről van szó.

— A rabló hamisitványt vitt el, — mondta mosolyogva az öreg ékszerész, — mi ilyen utra mindig elvisszük az eredeti ékszeren kivül annak hü másolatát is, hogy megtámadtatás esetén ezzel félrevezessük a rablót . . . ami ezuttal is sikerült.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 MÁR 28.

SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Dózsa Farkas László

Művek—alkotók

Dózsa Farkas László lemezdomborítása

Még a szolnoki Kossuth téren minden nap megfordulók számára is új, szokatlan látvány a Kossuth tér 10. számú ház tűzfalára a napokban felszerelt lemezdomborítás, Dózsa Farkas László szobrászművész alkotása. A járókelők útjuk közben néha meg-megállnak, nézegetik, barátkoznak a művel. Ezt az ismerkedést szeretnénk most megkönnyíteni a lemezdomborítás bemutatásával.

Anélkül, hogy vitába szállnánk a mű művi [illegible] értékeivel, előljáróban meg kell állapítanunk, hogy elhelyezését nem tartjuk a legszerencsésebbnek. — A tűzfal hatalmas felületén elveszik az emberméretnél alig valamivel nagyobb két figura. Ezt az aránytalanságot csak fokozza, hogy itt lényegében nem térkompozícióról, csupán lazán összekapcsolt két alakról beszélhetünk. — Ha a szobrászt ez esetben pusztán a vonalritmus problémája izgatta, azt briliáns módon oldotta meg. Kár hogy az alakok felfelé törő lendületét kissé megtöri az összekötő talpazat túlzott hangsúlyozása. A mértani formákból összeszerkesztett emberi testek megformálásában is érzünk némi ellentmondásosságot. A fejek és arcok jellegtelenségével ellentétmondásban van a figurák néhány részletének kidolgozása, az alakokat körülölelő drapéria megformálása, amely lényegében nem sokkal emeli az együttes folthatását, nem feledteti az előljáróban említett kifogásunkat, hogy a tűzfal nagy felületén elveszik a figurák dekoratívitása.

A két figura feltehetően szimbolikus alak, a tudomány illetve a művészet jelképe. Szerencsésebb lett volna tehát esetleg a színház előcsarnokának valamelyik kőburkolatú falára elhelyezni a lemezdomborítást. Ott ez a jelképesség kifejezőbb, közvetlenebbül utaló lett volna és a kisebb falfelületen a domborítás tömege is jobban érvényesülne.

Rideg Gábor

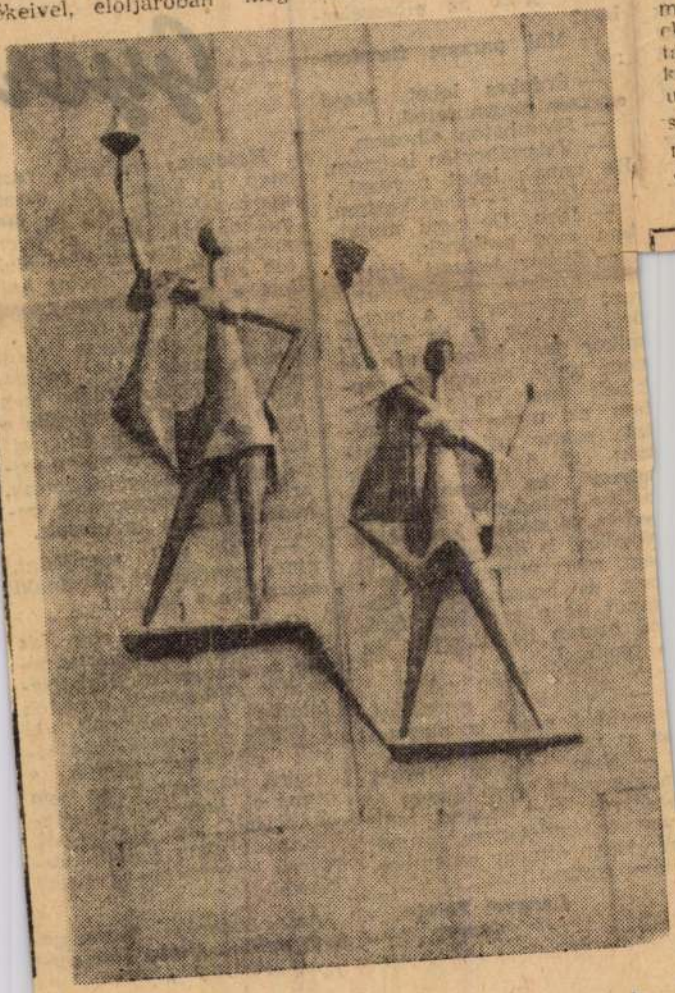

avasz 1963

— Hanyadik lettél kisfiam? — kérdezte.

— Második — adtam oda a kis dobozkát.

Egy ideig a tenyerén tartotta, nézegette, majd felnyitotta, ujjával megsimogatta a piros selyembélést és az érmet. Sokáig nézte az érmen domborulo nyitott könyvet és a fáklyát, majd hangosan betűzte a köré írt szöveget: „Kulturális Szemle 1963".

— Ezt kaptad?

— Ezt. Egy novelláért.

— Milyen jó az, ha tud az ember, ha kitüntetik.

— Igen — mondtam. Egy kicsit kényelmetlenül éreztem magam, de örültem is az elismerésnek.

— Szép az, amikor valaki könyvet ír. Nagyon szeretem olvasni azt a sok okos dolgot, amit a nagy emberek írtak. Tegnap Laci hozott egy hónalj könyvet, a „Világjárók" sorozatból magának, nekem pedig Móriczot. Én már csak úgy vagyok vele, hogy szívesebben olvasom a paraszt-írókat: Móriczot, Szabó Pált, meg Veres Pétert. Milyen

vább ta
tor úr i
mal. Ni
apám, ni
aztán mi
lány, elta

Csendese
csak magá
mondana
nagy vágyakról, tervekről, egy zsíros létől gőzölgő konyhában.

— A hatodik osztályt is kitűnővel végeztem, aztán beálltam a cséplőbandába félrészesnek. Nehéz volt a töreket kaparni, de mit tehet az ember, ha szegény? Megszokja. Azután mindig dolgoztam, olvasni csak vasárnap este értem rá, mikor már lefeküdt a család.

— Add ide azt a törülőruhát, ott van melletted. És miről írtál az elbeszélésben?

— Mai paraszt fiatalokról.

— Érdekes lehet. Majd egyszer megmutatod.

— Szombaton elhozom.

— Valamikor én is írtam. Ha annak lehet nevezni...

— Igen? — csodálkoztam.

— Igen. De nem mutattam meg senkinek.

— Mikor tetszett írni?

— Amikor szegény uramat agyonverték a csendőrök. Akkor ír az ember, mikor nagy bánata van, és nem tudja elmondani senkinek sem. Ha végigmentem az utcán megbámultak, szinte ujjal mutogattak: „az ő urát verték agyon", ha bementem a boltba mindenki elcsendesedett, és siettem haza. Még Novákné is összeveszett velem, mert átmentek a tyúkok, és beszegelte a kispaput itt a kerítésen. Szóval ezután beszélgettem én a papírral.

— Ráért Jolán néni?

— Csak télen, esténként.

— Még most is megvan az az írás?

— Nem tudom, majd megkeresem. Azt hiszem a padláson lesz. Látod már nem is emlékszem, annyi mindenen átmegy az ember élete során.

Lengyel Zoltán
Karcag

ista
évő
la-
iz-
a-
i-
ő

a maga
politikai és gaz-
dasági nyomásával képes annak kikényszerítésére is, hogy a tőkés világ belsejében küzdő erők között hangsúlyozottabbá váljanak azok, amelyek hajlamosak a politikai józanságra, a tények felismerésére, a békés egymás mellett élés elfogadására.

BALÁZS ANN

Gyer

Hatalmas robbanás rázta meg a házat. Az asszonyok felsikoltottak és magukhoz rántották a gyermekeiket. Karjuk közé ölelték eszelősen. Vakolat hullott a fejükre, egy percre csend lett, vagy talán csak egy szívdobbanásnyi ideig tartott, aztán újra tompa, nagy dörrenés rázta meg őket, sötét lett és mintha a föld a lábuk alól felugrott volna. Megtelt a pince jajgatással. Neveket kiáltottak, aztán a házparancsnok rekedtes hangja hallatszott.

— Nem kell megijedni, nincs semmi baj. Mindenki maradjon a helyén!

Gyufa sercent, egy kis zseblámpa fénye kutatta végig az embereket. Halottsápadtan álldogáltak, a padok feldőlve hevertek, volt, aki a földön ült, csodálkozó, tágult szemmel bámult a fényre, mintha maga sem hinné el, hogy él. Bartyánné elájult az ijedtségtől, kislányát alig tudták görcsösen szorító karjai közül kiemelni.

Az óvóhely vasajtaja nem nyílott. Hiába emelgei-

könyvesház

Az oldalt szerkeszti: Margittai Gábor

Klebelsberg Kunó kísérlete

Oktatáspolitika a két világháború között

Keresztes Lajos

Magyarország alapvető problémái – a végletes politikai és gazdasági kiszolgáltatottság következtében – 1918 óta változatlanok, s ami az emberi, anyagi és erkölcsi veszteségeket illeti, a „rendszerváltó" ország helyzetében is sok a hasonlóság az első világháború utáni állapotokkal. Ezért tanulságos annak tanulmányozása, miként próbálta meg újjáépíteni *Klebelsberg Kunó*, a *Bethlen István* nevével fémjelzett korszak meghatározó kultuszminisztere Magyarország kulturális életét és annak egyik legfontosabb szeletét, a felsőoktatást az összeomlás után. A szerző jól adatolt könyvben mutatja be, miként kísérelte meg Klebelsberg növelni a magyarság gazdasági és kulturális hatékonyságát az elszakított területekről menekült egyetemek letelepítésével, a vidéki egyetemek megerősítésével, külföldi ösztöndíjak és intézetek létrehozásával és tudományos kutatások támogatásával. Mivel a nemzeti megmaradás egyik oszlopát a történelmi középosztályban látta, versenyhelyzetének javításával kívánta hanyatlását megállítani a forradalom és ellenforradalom, a vörös- és fehérterror káosza után – például az egyetemi oktatók kinevezésénél –, a társadalmi stabilitás szempontjait is alkalmazta, azaz nem a politikai ellenfelek táborából válogatott.

A szerző a mai olvasó számára is rendkívül tanulságosan mutatja be azokat az okokat, amelyek miatt Klebelsberg, a miniszterelnök hathatós támogatása ellenére is, jelentős reformelképzeléseinek csak egy részét tudta megvalósítani. Hiszen az amúgy hasznos egyetemi és felekezeti autonómia felhasználható volt a felsőoktatási hálózat régen esedékes reformjának lassítására. A hagyományos piacaitól elvágott, az 1918–19-es román és szerb megszállás során teljesen kifosztott ország – annak ellenére, hogy hatalmas összegeket fordított a kultúrára – képtelen volt a miniszter programjának finanszírozására. Ráadásul a kultuszminiszternek már akkor is meg kellett küzdenie azokkal, akik a költségvetési stabilitás fontosságát abszolutizálva felesleges luxusnak tartották az oktatásba, kultúrába fektetett, hosszú távon megtérülő pénzeket. Klebelsberg esetében is tetten érhető a szervesen építkező magyar politikusok problémája, nevezetesen: mit érdemes és mit lehet átvenni a mintának tekintett, de alapvetően eltérő helyzetben lévő nyugati országokból? Ezért talán hasznos lett volna a nyugat-európai összehasonlító adatok mellett utalni a magyar felsőoktatást közvetlenül befolyásoló politikai körülményekre, adatokra is, például a szomszédos országokból elűzött magyar egyetemi oktatók és hallgatók számára.

(Ladányi Andor: Klebelsberg Kunó felsőoktatási politikája. Argumentum Kiadó, Budapest, 2000. Ára: 1800 forint)

A „hit politikája"

Tőkéczki László

A bármilyen felekezetű magyar egyháztörténet mint önálló történeti diszciplína csaknem kihalt a reálszocializmus idején. Az egyházakkal is foglalkozó „köztörténészek", főleg a kronologikus politikatörténet művelői – még tisztességes „bánásmód esetén" is! – az egyházak s főleg a papság működését és álláspontját mindig külső szempontrendszernek vetették alá. Ez természetesen eltorzította egy önálló, transzcendenciától is meghatározott gondolkodás és cselekvésmód kifejeződéseit. (Ennek alapján körmenetek vagy protestáns csendesnapok könnyen lettek a „reakció" politikai kifejeződéseivé!)

A különösen nehéz helyzetbe jutott protestáns egyháztörténetnek így nem véletlenül lettek fontos állomásaivá egykori jelentős személyiségek emlékezései, feledésre ítélt szövegei *(Ravasz László, Ordass Lajos, Papp László)* az elmúlt tíz évben. Most *Szabó Imrének*, a Budapesti Református Egyházmegye megszervezőjének, a kiváló fasori lelkésznek megjelent naplórészletei és dokumentumai nyújtják újabb bizonyítékát annak, hogy a kereszténység és a hit elsősorban nem politika, de kikerülhetetlenül az is. Különösen akkor, ha totalitárius hatalmak a saját szolgájukat akarják kényszeríteni az egyedüli valódi szuverenst: Isten népét, az egyházat.

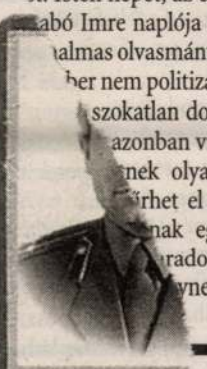

Szabó Imre naplója nehéz, sokaknak talán helyenkénti almas olvasmány, mivel az egy állandóan imádkozó ber nem politizáló életének sajátos, korunkban szokatlan dokumentuma. E naplójegyzetek azonban világossá az, hogy a mély egyéni nek olyan közösségi dinamikája van, rhet el egy hamis, önistenítő emberi nak egyházi kiszolgáló hálózata. E radoxona, hogy igen egyértelműen nevezett ébredéses protestantizmus büszkén hirdetett apolitizmusának, a már megtértek folytonos üdvbizonyosságának politikai manipulálhatósága, eredetileg talán jó szándékú „progresszivizmusának" egyházpusztító következménye.

A Szabó Imrével együtt induló *Bereczky Albert, Békefi Benő, Kiss Roland* vagy *Péter János* (és mások) kommunistákat kiszolgáló árulása éppen a budapesti esperes politikailag nem konfrontálódó, de hitből fakadóan következetes magatartásán lepleződik le leginkább. Hiszen Szabó Imre a nemzetiszocializmust és a kommunizmust is ugyanazzal a hittel nézi, míg fent említett társai és a fiatal „újbuzgók" (*Éliás József, Farkas József* stb.) egyre inkább összekeverték a hamis emberi világmegváltás politikai diktatúrás eszméit és gyakorlatát a hamisíthatatlan evangéliummal. Szabó Imre mélyről jövő, hiteles emberi tiltakozása, akár a nácizmusról, akár a kommunizmusról volt szó, nem politikai, ideológiai vagy érdekalapon állt, hanem az igéből következett.

Valójában ez is mentette meg őt a börtöntől, s egy olyan sorstól, mint *Papp Béláé* vagy *Pógyor Istváné* s másoké lett. Őt „csak" kitelepítették, száműzték a leértékelt tiszai hívő nép közé. De szelleme ellen végig hadakozni kellett, hiszen élő cáfolata volt az „alternatívátlan", „haladó" kegyességnek, amely a hit dolgait és embereit istentelen „humanistáktól" tették egyre inkább függővé. A valódi, lelki kegyesség nagyszerű aktivitásának e képviselőjét még attól is eltiltották, hogy saját unokáját megkeresztelhesse. Valahol itt kezdődhet a lelki pusztítás mélységének kommunizmus utáni megértése. A beszélő múlt igaz forrása Szabó Imre kései nyilvános bizonyságtétele: A „keresztyénség lényegének" imádságos szembesülése a XX. század nyomorúságával.

(Szabó Imre: Ég, de meg nem emésztetik. Naplók, 1914–1954. A Budahegyvidéki Református Egyházközség kiadása, 2001. Ármegjelölés nélkül)

Fókusz Könyváruház

Ismeretterjesztő sikerlista

r: Az én mozim – Park Kiadó	1950 Ft
leg Gordijevszkij elnök embere voltam – Totem Kiadó	1598 Ft
rangú KGB-tiszthaus: Közgazdaságtan – KJK Kerszöv	7728 Ft
zott a brit titkosfény festője. Koltai Lajos operatőr – Osiris Kiadó	1480 Ft
esztendőn keresztes-krónika történetek – Park Kiadó	1590 Ft
vitte a híreket a briteknek, rslakók érkezése – Akadémiai Kiadó	2500 Ft
nul tevékenykedett a KGer: Méregtelenítés hetente egyszer – Holló és Társa	1690 Ft
kettős ügynök volt. izenkét pokoli történet – Megafilm 2000	1790 Ft
1938-ban született Mos – Magyar Könyvklub	1990 Ft
közi Kapcsolatok Intézetébe a marketingről – Park Kiadó	4500 Ft

Életművészet szegényeknek

Márai Sándor szatirikus esszéje

Mecseki Nándor

Márai Sándor először 1933-ban megjelent könyvének műfaja „szatirikus essay" *(Bálint György)*, amelyben az író magatartása, „ironikus és kötetlen, szabad és szeszélyes, komolyan veendő, mégis komolytalan" *(Rónay László)*, amely tehát az „irónia remeke": „az író nem egészen azt mondja, amit gondol, sőt sokszor vigyázni kell, nem az ellenkezőjét mondja-e annak, amit gondol" *(Schöpflin Aladár)*. Sajátos kézikönyvnek, illemtamnak, útmutatónak tekinthetjük, olyan értekező műnek, amely a „szegénység technikáját" oktatja, megmagyarázva, hogyan lehet ezt az állapotot méltósággal elviselni. Gyakorlati tanácsokkal szolgál, hogy amikor a „megélhetéstől senki nem ér már reá élni", miként lehet a szegénység gyötrelmeit enyhíteni, és melyek az életöröm lehetőségei az „új szegények" számára. Ezt az életművészetet Márai mint „gyakorló szegény" körvonalazza, aki saját sorsán tanulta meg: „A szegénység nem körülöttem van, hanem bennem van, s nincs menekvés előle." Módszeres filozófiai tűnődései során tisztázza az alapfogalmakat („a szegénység az ember természetes állapota", tévhit, hogy „a szegényeket és a gazdagokat a pénz birtoklása választaná el egymástól", a boldogtalanság „a szegények életét úgy veszi körül, mint a levegő a földgolyót" stb.), és áttekinti az élet elviselésének módozatait a szabad és független, tehetséges szegény boldogulása érdekében. Praktikus tanácsai, illetve példái kiterjednek a szegények öltözködésére, lakáskultúrájára, utazásaikra és szórakozásaikra, a nőkhöz való viszonyukra, de igazi megoldást szerinte csakis az a morális, esztétikai magatartás nyújthat, amelyet a kivonulás a társadalomból, a szegénység „áttörése", az élet „kisplasztikai" megformálása kínál.

Márai iróniája mögött tehát kimondva-kimondatlanul másfajta célok és érzések is rejtőznek, amelyek a magányos (magánemberi) moralista művész szemlélődéseiből fakadnak, s amelyek néha (kivételesen) az előkelő közönyön is áthatolnak: „A vasúti fülkében láttam egy szegény házaspárt, akik gyermekükkel utaztak. Az apa jóságosan szórakoztatta a sivalkodó süvölvényt: lehúzta cipőjét, és harisnyás lábát a gyermek kezébe adta. A szegény gyermek órákon át boldogan eljátszott apja lábával, mert a szegénység képzelőereje nem ismer korlátokat; s bevallom, amint a kedves képet néztem, mélységes meghatottság és szomorúság fogott el."

(Márai Sándor: A szegények iskolája. Helikon Kiadó, Budapest, é. n. Ára: 1200 forint)

Barangolás Ady földjén

Beke György riportkötete

Lukács Csaba

Érmihályfalváról hajnali három óra harmincöt perckor indul az első munkásvonat Nagyvárad felé. Álmos férfiak hétköznapjainak tanúja a szerelvény – város és falu gondját egyaránt van idő megbeszélni. *Beke György* erdélyi barangolásai során végigutazta a távot – manapság, a telefonos újságírás idején avítt gesztus, drága macera. Az 1989-től Budapesten élő író, újságíró és műfordító szépirodalmi igénnyel megírt szocioriportjait nehezen tűrte *Ceausescu* diktatúrája.

A Mundus Kiadónál megjelent riportkönyv *Ady Endre* hazájába kalauzolja el a kíváncsi olvasót. A kiadó Barangolások Erdélyben című sorozatának harmadik kötete a bihari magyarok múltjának és jelenének krónikája (az első kettő a közép-erdélyi magyar szórványt és a szatmári–máramarosi hagyományt leltározza fel, a következő három kötet a Bánságról, Dél-Erdélyről és a Székelyföldről ad majd hiteles képet). Egyedülálló vállalkozás manapság, amikor a valóságfeltárás csak botrányokra és kétes értékű szenzációkra korlátozódik, aprólékos munkával, monografikus alapossággal végigjárni a magyarlakta falvakat, s beszélni mindenkivel, aki megszólaltatható. Dicső múltról és egyre reménytelenebb jövőről – a szürke jelenben.

Több mint ötszáz oldal, színes és fekete-fehér fotók, olvasmányosan megírt valóság – a hetvennégy éves szerző munkája hiánypótló mű azoknak, akiknek Erdélyről nem csak a székely kapu vagy a Moszkva tér jut eszükbe.

(Beke György: Az Értől a Kölesérig. Barangolások Erdélyben 3. Mundus Kiadó, Budapest, 2000. Ármegjelölés nélkül)

Furcsa nosztalgiaféle

Italo Calvino novellafüzére

Major Anita

Olyan idők jártak, amikor „a sajt műanyagból készült, a vaj viaszgyertyából... A friss halat egy évvel korábban fogták Izlandon, és kisminkelték a szemét, hogy friss fogásnak lássék." Marcovaldo, a raktáros segédmunkás, *Italo Calvino* művének novelláról novellára és tavaszból télbe vándorló „főhőse" a város egyik bérházában él zsémbes feleségével és örökké éhes gyermekeivel. Elidegenedett fogyasztói társadalomba csöppenünk: villogó reklámtranszparensek, szupermarketek dzsungelébe. Olyan világba, ahol már definiálni kell a holdat, az erdőt, a kertet, a gombát vagy a tehenet. Botcsinálta kisemberünk azonban – minden kudarca és esetlensége ellenére – Don Quijote-i magasságba emelkedik, mert egyedül ő képes meglátni a vertikális városokat. Segíthet ebben az augusztusi hőség vagy a téli havazás, egy angóracica szeme, de nyúl- vagy épp növényperspektívából is valóság fölötti-alatti szférák nyílnak meg, mese- és álomvárosok születnek. Ködben eltévedő szereplőnk egyszer a Bombay-járaton találja magát turbános indiaiakkal körülvéve, az „ipar és a kereskedelem szívéhez legközelebb álló ünnepkör", a karácsony közeledtével meg Télapónak maszkírozva tűnik föl: a humán erőforrások osztályának repiajándékait szállítja.

A mindennapi, mégis fantasztikus, az ironikus, groteszk, abszurd vagy éppen szürreális történetek a létezésre rákérdező parabolákká mélyülnek a könyvben. A boldogság viszonylagos, és mindenki máshol keresi: a betonrengeteg lakója a természetbe vágyik, az erdő fogságában élő tüdőbeteg meg a városról beszél elragadtatással. A rántott velőn hízó gazdag kisfiúnak a sárgarépa-főzelék a mennyei eledel, legszebb „destruktív" ajándéka pedig egy doboz gyufa, amelylyel megsemmisítheti előző 312 szerzeményét. E bölcsesség nem unalmas-szájbarágós tanmese mégsem: invenciózus, vibráló hangulatú modern fabulák követik egymást lazán. Elringató romantikából kiábrándító groteszk ránt vissza a valóságba, amely legtöbbször szelíd humorba oldódik.

Az olasz klasszikus író izgalmasan nosztalgikus novellafüzére – *Balkó Ágnes* és *Telegdi Polgár István* kiváló fordításában – ezúttal is a talán esendő, de teljességre törekvő ember (nem egészen eredménytelen) szélmalomharcáról szól. Szép, mint a szappanbuborék és a füstfelhő véletlen találkozása az égbolton.

(Italo Calvino: Marcovaldo avagy a városi évszakok. Nagyvilág Kiadó, Budapest, 2000. Ára: 1200 forint)

Mivé lett a mesterségek és technológiák találkozása?

Magyar forma

Formatervezés mindig és mindenütt volt. A használati eszköz és az esztétika első találkozását egyesek a kőbalta, mások a tonettszék megjelenésére teszik. Nálunk a századfordulón élte aranykorát a formatervezés. A hajdani lendület rég megtört.

Veress Kata

Mára megtanultuk, hogy a design a fogyasztói társadalom „kiszolgálója". Egyes nyugati országokban nyíltan hirdetik: „Ne szégyelld magad! Fogyassz és élvezd!" Mostanság több fogyasztásicikk-gyártó ott tart, hogy többet törődik az áru külsejének megtervezésével, mint a minőséggel. A cél az, hogy a termék kellesse és vetesse magát.

Van, aki a designt gumiszónak tartja, mert túl sok mindent foglal magában. Az angol kifejezés nem szűkölködik jelentésben: cél, elgondolás, tervezés, kivitelezés, megrajzolás, megszerkesztés... Az ipari forradalom végén, a századforduló elején a nagy kereskedelmi fellendülés és iparosítási hullám az egész világon elterjesztette a formatervezést. Az angol Art and Craft mozgalom jelentette a mérföldkövet, majd jött az amerikai példa, a német Deutscher Werkbund, a bécsi szecesszió. Ez utóbbiból nőtte ki magát a Magyar Műhely. Később a Bauhaus iskola körüli csoportosulásban is részt vettek magyar tervezők. Ilyen átfogó mozgalmak rég nincsenek Magyarországon.

„Az elmúlt időkben viszonylagos biztonságot adó állami szervezetek felügyelete alatt dolgozó, sokszor elkényelmesedett hazai tervezőművészek mára a szabadversenyes kapitalizmus farkastörvényei között keresik életben maradásuk lehetőségeit, az alkotás mindenkori reményével szívükben. Így magunkra maradva a ránk zúduló »áhított« nyugati kultúrával szemben" – írta a Magyar Design, 1992 című kiadvány bevezetőjében *Kulinyi István* grafikus. A „saját kultúránk és önbecsülésünk megtartására, a pályán maradásra" szánt könyvben kétszázötven formatervező munkája képviselte a szakmát. Két évvel később már jóval kevesebb. A 2000. évre tervezett millenniumi kiadvány már meg sem jelent – csupán ötvenhatan jelentkeztek munkáikkal.

Szentpéteri Tibor, a soproni Nyugat-magyarországi Egyetem formatervezési tanszékének vezetője az ötvenes években kezdett dolgozni. A Ganz-gyár formatervezőjeként részt vett számtalan vasúti exportjármű készítésében, utóbb pedig szemtanúja volt, hogyan véreztek el iparágak, és esett vissza a magyar formatervezés.

– A múlt század fordulóján nagy lendületben volt a magyar modernizáció: az akkori villamosítás, vasút- és iskolaépítés, csatornázás nyomai mind a mai napig megtalálhatók a magyar városokban. De ma már közhely azzal példálózni, hogy a tízes években a transzformátor feltalálásának köszönhetően Magyarország világelső volt az elektrotechnikában, s a Ganz-gyár a Monarchia egyfajta ipari műhelyének számított.

A szocialista rendszer vezetői ipari országnak nyilvánították Magyarországot, amely önellátásra rendezkedett be. A magyar ipar folytatta korábbi hagyományait, volt fényképezőgép-, jármű-, motorkerékpár-, szerszámgép- és bútorgyártása. A háború után még sokáig alapoztak az ősök dicsőségére, s „hírünk a nagyvilágban" jelszóval folyton a Ganz-motorvonatokról és -gépekről szóltak a híradások, előtérben az alkotó emberrel, a mérnökkel. Az ő társa volt a formatervező. A *Dózsa Farkas András* vezette, 1950-ben indult főiskolai tanszékről évi tíz-tizenöt olyan diplomás fiatal került ki, akinek szerszám- és gépipari formatervező, illetve ipari formatervező volt a titulusa. Elsősorban a termelőeszköz-gépipar, valamint a beruházási javak területén dolgoztak. Ám az ipar nehézkessége, a technológia fejletlensége miatt többnyire nem a kellő szinten valósultak meg elképzeléseik.

– Kompromisszumbajnokok születtek, akik miközben az Olivetti-présöntvényt nézték, laposvasból és lemezből próbálták utánozni ugyanazt – emlékezik Szentpéteri Tibor. – A szocialista, voluntarista politikában a magyar formatervezőket nagyobb számban és többet foglalkoztatták, mint ahogy azt a gazdasági élet indokolta. Kiugróan jól fizetett szakma volt. A hetvenes években a gazdaság átalakult, a belföldi fogyasztás megnőtt, s vele párhuzamosan megváltozott a formatervezés megítélése is. Ekkor amolyan „önbeporzó" értelmiségi vita kerekedett arról, hogy mi a design, mennyire fontos, művészet-e avagy tudomány.

Minisztériumi támogatással létrehoztak egy tájékoztató központot, a Design Centert, valamint a Formatervezési Tanácsot, ami reményt és alapot jelentett arra, hogy követjük a fejlett országok stratégiáját. Ekkor némileg felfutott a magyar formatervezés. Aztán jött a rendszerváltozás: az iparvállalatok átalakultak, a külföldi cégek és licencek megjelenésével pedig a magyar ipari és műszaki fejlesztés összezsugorodott. Két-háromszáz fős műszakitervező-irodából két-három fős cégek váltak ki, vagy semmi nem maradt. Helyette nagyobb szerephez jutott a reklám, propaganda és marketing vonatkozású grafikai tervezés, a csomagolás- és kiállítástervezés. Nagyjából itt tart ma a magyar formatervezés.

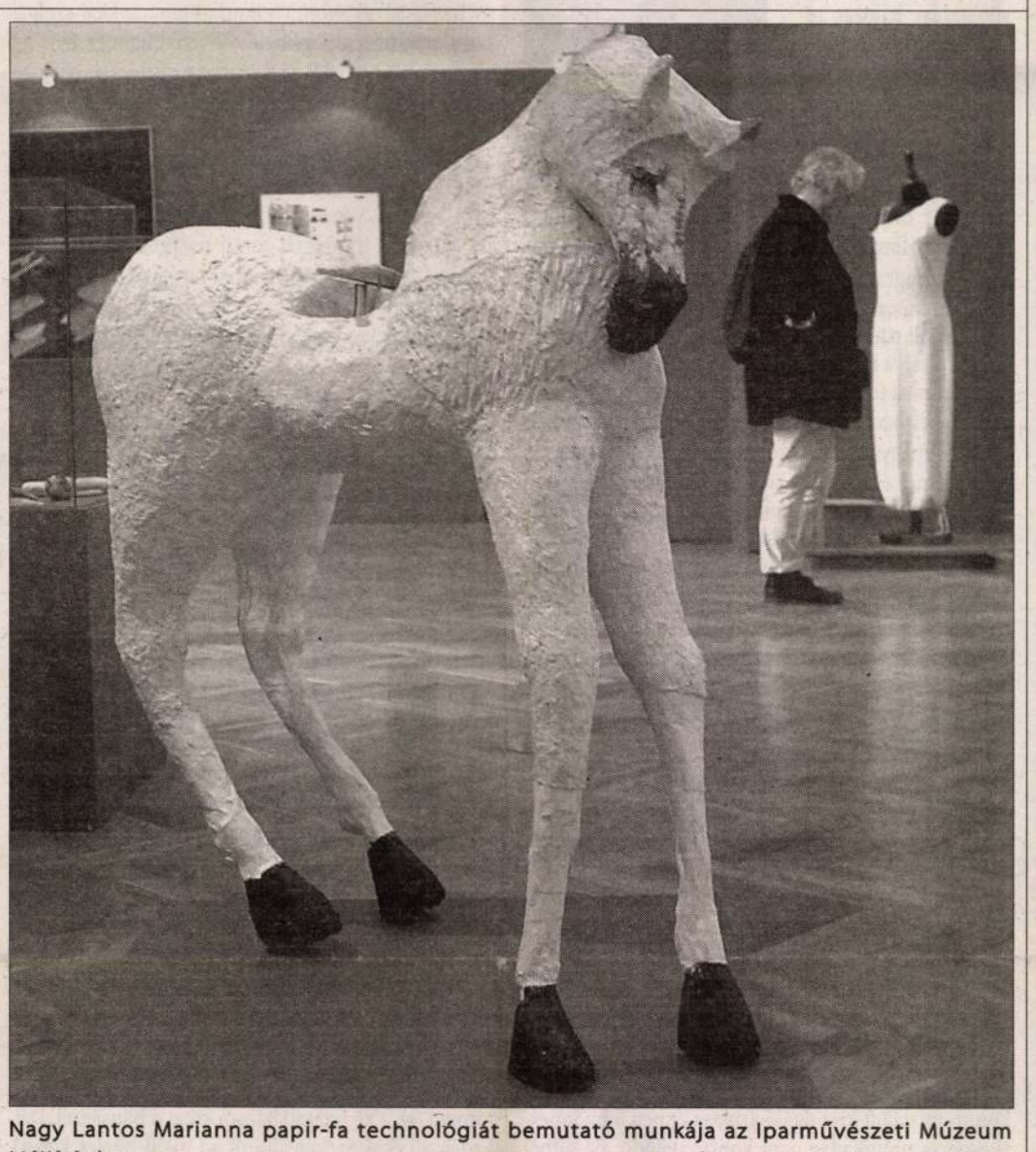

Nagy Lantos Marianna papír-fa technológiát bemutató munkája az Iparművészeti Múzeum kiállításán

FOTÓ: KONCZ GYÖRGY

– Nem először történik meg, hogy egy szakma helyzete megváltozik, s arra valamilyen módon reagálnia kell. A képzésben igen nehéz dolgunk van, hiszen nem lehet tudni, hogy öt év alatt merre fejlődik a világ, s mire lesz igény akkor, mikor a mai diákok végeznek. A magyar kultúra eléggé kevert, több hatás éri, s nincs olyan sajátossága, mint a japán, skandináv vagy olasz designnak, amely oly népszerű világszerte. Öncsalás a híres magyar szürkeállományra hivatkozni, s azt remélni, hogy a külföld csak arra vár, mikor törnek be hozzá a magyar tervezők. A századforduló bizonyos pillanatában, a jól működő képzési rendszerek idejében ez előfordult, de nem ma, amikor elvonják a pénzt abból a felsőoktatásból, amely más országokban óriási üzletággá vált, s amelyen belül a formatervezés egyfajta beruházást jelent.

Hogy mi a reménye a magyar formatervezésnek? A következő generáció, amely új körülmények között, külföldi ösztöndíjak után, új mentalitással kezdhet idehaza. Valóban idehaza, hisz a világ telítve van formatervezőkkel, bár a Magyarországon képzett tervezők sokoldalúsága rendre meglepi a külhoniakat.

Néhány éve magyar hallgatók pályáztak egy világhírű olasz divatcégnél. Az olaszok döbbenten nézték, ahogy a magyarok megtervezték az elképzelést, megrajzolták a vázlatokat, majd a kész terveket kézzel kiszabták és összeállították. Náluk ugyanis minden egyes munkafázist más ember végez. Az volt a véleményük, hogy nem rossz a képzés Magyarországon, s hogy az elmaradottság sokoldalúsághoz vezet. Ilyen helyzetből eddig még mindig született újdonság.

A környező, a mienkhez hasonló adottságú országokban a nemzeti imázs részeként kezelik a termék-, tárgy- és környezetkultúrával összefüggő termelést és tervezést a divattól az utcaképig. Követni lehetne a példájukat annak az új generációnak a segítségével, amelyik rájött: sehonnan nem várhat segítséget, magának kell minden feltételt megteremtenie.

– Régen szerszám- és gépipari formatervezőknek neveztek minket. Most se szerszám-, se gépgyártás nincs. A designerek nem csupán konstruktőrök, feltalálók, technológusok, hanem inkább kulturális információt termelő emberek, akik új területeket hódítanak meg. A fiatalok közül többen összeálltak, kiállítanak itthon és külföldön, prototípusokat készítenek, támogatásért pályáznak. Dolgoznak, ahogy tudnak. De persze mindez nem olyan eredményes, mint ha átfogó, állami támogatású stratégia részeként folyna a munka.

Sokak szerint a formatervezés bizonyíthatóan megtérülő beruházás. Van olyan vélemény is, amely szerint egy világszerte ismert név alatt több magyar terméknek volna esélye arra, hogy külföldön felfigyeljenek rá.

– A név nem olyan, amit fel lehet venni, mint egy ruhát – mondja *Rubik Ernő*, akit az építészet mellett a számítógép érdekel mint az új játékok fejlesztésének és a vizuális problémamegoldásnak az eszköze. – Sok mindenben segítettem, ha magyar ügyről volt szó, de az ember ahhoz adja a nevét, amihez köze van. Én nem vagyok formatervező, laikusként és az Iparművészeti Főiskola volt oktatójaként vettem részt formatervezési nívódíj elbírálásában. Látom a magyar formatervezés nehézségeit, elsősorban azt, hogy bár van ipar Magyarországon, de nem saját, hanem külföldi tervezésen alapul. Azért is hoztam létre egy ösztöndíjat, hogy a fiatal magyar formatervezők kijuthassanak külföldre, tanuljanak, lássanak, aztán az ott szerzett tapasztalattal itthon készítsék el azt, amire odakint is szükség lehet. Éppen a formatervezés az a világ, amely határok nélküli. Hiszek az egyetemes emberi kultúrában, és nem bánnám, ha valami újról, ami kintről jön be hozzánk, kiderülne, hogy nekünk is van közünk hozzá.

Több ösztöndíj között a – három minisztérium által is támogatott – Moholy-Nagy László formatervezési ösztöndíj próbál segítséget nyújtani a pályakezdőknek. Az ösztöndíjasok tavalyi munkáit bemutató kiállítás most is látható az Iparművészeti Múzeumban. *Bojár Iván András* művészettörténész szerint ezek az ösztöndíjak ahhoz szükségesek, hogy a tehetséges fiatalok ne megalkuvások sorával és megélhetési gondokkal kezdjék a pályájukat, hanem kapjanak lehetőséget a kitörésre. Még akkor is, ha a magyar formatervezésnek a közeljövőben csak arra van esélye, hogy a nagyobb külföldi könnyűipari cégek bedolgozója és szállítója legyen. Véleménye szerint a design jelentése mára kitágult.

– Nem csak arról szól, hogyan kell megtervezni az olló nyelét vagy a teáskanna fülét, hogy kényelmesen fogható legyen. A design korszerű, divatos fogalommá vált. Olyan korban élünk, amikor az ember mindent átformálhat. Még a body buildinget is ide sorolnám mint a design egyik primér formáját. Ha valaki úgy akarja, a létező legközvetlenebb anyagot, a saját testét is megváltoztathatja. A body-buildinggel a háj izommá válik, megnő az illető önbizalma, és jobb lesz a fellépése. *Arisztotelész* szerint a művészetben a forma és a tartalom egységére van szükség. Én meg azt mondom, hogy manapság olyan jelentős lett a formák szerepe, hogy maga a forma fejezi ki a tartalmat.

Akadnak, akik a latin „designo", azaz „jelölés" szóból kiindulva, filozófiai úton próbálják megmagyarázni, mit jelent a design az emberiség történetében. *Cserny József* Kossuth-díjas tervezőművész az utóbbi hét évben ennek a témának szentelte minden idejét. Szerinte a mögöttünk álló ezer év a szellem és az anyag küzdelmének időszaka volt.

– A mögöttünk hagyott időtömb a nagy európai pestisjárvány utáni újjáépítéssel kezdődött. Az akkor alapított egyetemek az athéni iskolák szellemi hagyatékára épültek. A humanizmus újra felfedezte az antik hagyomány hét szabad művészetét – matematika, fizika, metafizika, ökonómia, etika, politika, logika –, egyúttal megjelentek a hét mechanikai művészetet – takács-, kovács-, építész-, hajós-, földművelő-, vadászmesterség, valamint az egynek számító orvoslás és színjátszás –, azaz a hét szabad mesterséget tanító egyetemek. A mesterségek és a technológiák találkozása a design.

Arisztotelész igazsága, mely szerint a forma uralkodik az anyagon, egybevág a formatervezés funkciójával. Ez a forma adott esetben a román, a gótikus vagy a reneszánsz stílust jelentette, azaz az adott kor divatja, szellemi töltete volt. A fél Európát végigpusztító pestisjárványt a katedrálisok hihetetlenül gyors felépítése, a fény felé való törekvés követte. Pár száz év elteltével az emberiség e felfelé törekvésben eljutott odáig, hogy a Voyager elhagyta a Naprendszert, azaz a saját világát.

– A formatervezők világmodelleket gyártanak, amikor megtervezik egy autó vagy tévé külsejét. De a designban a filozófia, az etika a fontosabb, és csak utána következik a konkrét munka. A formatervezésnek van egy csalóka vonása is: az új forma avíttá teszi a régit. A másik baj, hogy a formatervezést éltető túltermelésből olyan, az egész emberiségre kiható gond származik, mint a hulladékfelhalmozás, azaz a környezetszennyezés. Nem ártana visszaterelgetni a formatervezést a filozófia irányába, mivel a tudománynak és a művészetnek kell ötvöződnie benne.

MŰCSARNOK
BUDAPEST, HŐSÖK TERE
A MŰCSARNOK FENNTARTÓJA
NEMZETI KULTURÁLIS ÖRÖKSÉG MINISZTÉRIUMA
IPAR művészet
BELSŐÉPÍTÉSZET • DÍSZLET- ÉS JELMEZTERVEZÉS • IPARI FORMATERVEZÉS • KERÁMIAMŰVÉSZET
ÖTVÖSMŰVÉSZET • RESTAURÁTORMŰVÉSZET • TERVEZŐ GRAFIKA • TEXTILMŰVÉSZET • ÜVEGMŰVÉSZET
2001. április 12 – május 4.
Magyar Millenniumi Képző-, Ipar- és Fotóművészeti Kiállítások
Magyar Nemzet
PEST MEGYEI PM Program Magazin

Felavatták Esztergomban az árpádházi királyok helyreállított palotáját

Hatalmas ünnepléssel várja a német nemzet a kormányzói párt

— *A Virradat tudósítójától.* —

Berlin, augusztus 15.

A német sajtó örömmel üdvözli nagybányai vitéz Horthy Miklós közeli németországi látogatását és hosszas cikkekben ismerteti a kormányzó egyéniségét és látogatásának jelentőségét. A berlini és bécsi lapok vasárnapi számai ugyancsak nagy terjedelmű riportokban és vezércikkekben foglalkoznak a kormányzó látogatásával. Kiemelik annak a jelentőséget, hogy már Bécsben ünnepélyesen és hivatalosan fogadják Horthy Miklóst.

Horthy Miklóson keresztül, írja a Neues Wiener Jounal, Bécs egyik legnagyobb ujságja,

a megujhodott Magyarország látogatja meg az új Németországot.

Általában a lapok megállapitják, hogy Magyarország helyzetének súlya Délkeleteurópában a legutóbbi események következtében erősen megnövekedett. Ez Horthy Miklós kormányzó előrelátó és bátor politikájának köszönhető.

A német fővárosban egyébként már megkezdték az ünnepélyes előkészítéseket a magyar államfő ünnepélyes fogadtatására. A diszitési munkálatokat Ahrent professzor vezeti, aki már ittlévő látogatásakor megmutatta káprázatos városdiszitő mübészetét.

A Kormányzó külön vonata a Lehrteh pályaudvarra érkezik meg. A pályaudvar épületét hatalmas háromszinü magyar és horogkeresztes német zászlókkal borították be.

Az Unter den Lindenen máris magyar címerek, magyar zászlók, horogkeresztes lobogók erdeje — sorakozik fel s hatalmas különböző szinü szövetek borítják a palotákat.

Az összes útvonalakat ,amelyeken a korkormányzó kíséretének autója végighalad lobogóerdő borítja. Már felszerelték a hatalmas világító testeket, amelyekkel este tündéri fénybe borítják a magyar kormányzót ünneplő német fővárost.

Ellopták a zsidótemplomban a vőlegény értéktárgyait

Kellemetlen meglepetés érte vasárnap délben a Bethlen téri izraelita templomban Klein László nyomdászt. Klein az esküvőjét tartotta és mikor a szertartás befejeződött, a kölcsönös gratulációk után rémülten vette észre, hogy ünnepi öltözetének zsebéből

hiányzik az ezüst cigarettatárcája, aranyórája és aranylánca, amelyen egy ugyancsak aranyból készült négylevelü lóhere függött.

Lenyelt ötven darab tűzkövet

Különös módon követett el öngyilkosságot hétfőn délután egy Hernád-utcai tűzkőárus. A rendőr tűzkőárusitás közben tetten érte Olasch András 18 éves segédmunkást. Igazoltatása után megindult vele a rendőr a közeli őrszoba felé. Nem vette észre, hogy Olesch menetközben 50 darab tüzkövet nyelt. Amikor a gyárimunkás még az utcán hirtelen rosszul lett, a mentőket hívták ki akik súlyos állapotban vitték a Rókus-kórházba.

Megjött a francia autóipar remeke a TALBOT
okvetlenül nézze meg
Vezérképviseleti tel.: 113-071.

Öngyilkos lett a Vörös-kereszt egyik fiatal ápolónője

Két halálos önakasztás történt hétfőn a délutáni órákban. A Vörös Kereszt-kórház egyik szobájában az ablakkilincsre felakasztva találták meg társnői Szilágyi Magdolnát, a kórház 23 éves ápolónőjét. Kihivták a mentőket, akik már nem tudtak segíteni.

Árvácska-utca 3. számú ház padlásán felakasztotta magát Szabó István 25 éves gyárimunkás. Amikor rátaláltak már halott volt. — Mindkét öngyilkos holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Rosenfeldet elfogták

A Keleti pályaudvaron tettenérték *dr. Rósa-Rosenfeld Ödön* rovottmultú volt ügyvédet, amint egy fényképezőgépet lopott. A főkapitányság központi ügyeletére vitték és őrizetben letartóztatták.

Feltünő német hír egy uj magyar ujságalapitásról

A Wiener Neueste Nachrichten nagy cikket közöl a készülő új magyar ujságalapitásról és annak körülményeiről „megbizható helyről szerzett" értesülései alapján a következőket irja

„A Magyar Hirlap és a szintén zsidó Nemzet kimulása egy új lapalapitás érdekében történt. A két megszünt lap helyett e hó 25-én Budapesten új napilap fog fog megjelenni Pethő Sándor szerkesztésében. Hosszabb tárgyalások előzték meg ezt a lapalapitást. Pethő Sándor új lapjához a GYOSz és a TÉBE adja az anyagi támogatást és pedig úgy, hogy a jövőben Pethő Sándor lapja kapja meg azt a szubvenciót, amelyet eddig a két megszünt lap élvezett. Az új lap 275 ezer pengős alaptőkével indul." A Wiener Neueste Nachrichten tudósitása szerint Pethő Sándor legitimista és németellenes politikai irányzathoz kötötte le magát és igy „az új lapnak megindulása németellenes áramlat megerősitését jelenti a zsidóság támogatásával."

A tudósitásban a cikkiró különösnek találja azt, hogy ilyen politikai célokra még ma is igen könnyen lehet Magyarországon a bankok és a nagyipari vállalatok pénztáraiból tekintélyes összegeket szerezni.

Antal István Berlinben

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Antal István dr államtitkár vasárnap reggel gyorsvonattal Berlinbe utazott. Az államtitkárt útjára elkiséri személyi titkára, Ágh János dr. miniszteri osztálytanácsos.

Amerikai tanárok súlyos motorszerencsétlensége

Súlyos kimenetelü motorkerékpár szerencsétlenség történt Balmazújvároshoz közel a Hortobágyon. A debreceni nyári egyetem előadásain résztvevő Kováts Árpád dr. egyetemi tanár, Telkes László dr. professzor és Rásonyi László az ankarai egyetem magyar tanára; egy magánautón kirándulást tettek a Hortobágyra. Visszafelé, a hortobágyi és a balmazújvárosi út kereszteződésénél egy oldalmotoros kerékpár jött velük szemben. A motorkerékpár oly hirtelenül tűnt fel, hogy az összeütközés elkerülhetetlenné vált.

A két gép egymásba rohant.

Az erős ütődés következtében a motorkerékpáron ülő

Veres János balmazújvárosi lakos, hatalmas ivben repült az úttestre és ott eszméletlenül elterült.

Veres oly szerencsétlenül esett a földre, hogy koponyalapi törést szenvedett. Az autó szerencsére könnyebben sérült meg és igy a súlyosan sebesült, vértől borított külföldi egyetemi tanároknak csodálatosképen semmi bajuk sem történt. A szerencsétlenség ügyében a csendőrség megindította a vizsgálatot.

Véglegesen megszövegezték a japán-orosz fegyverszünetet

Tokio, aug. 15. (Domei Iroda.)

A vasárnapra virradó éjszaka folyamán a japán és a szovjet-orosz csapatok egyformán mintegy 90 méternyire vonultak vissza a Csangkufeng dombtól, hogy eleget tegyenek a pénteken létrejött megegyezésnek. A fegyverszüneti megállapodást az elmult éjszaka szövegezték meg véglegesen.

Felavatták Esztergomban az Árpádházi királyok helyreállított palotáját

Esztergom, aug. 15.

Az esztergomi Szent István ünnepségek már vasárnap megkezdődtek Serédi Jusztinián bíbornok hercegprímás ünnepi szentmiséjével a Székesegyházban. Vasárnap délután nagy és előkelő közönség jelenlétében felszentelték az esztergom-komáromvármegyei vitézek zászlóját, majd utána a Várhegy tövében

leleplezték Balassa Bálint szobrát

Dózsa Farkas András szobrászművész kiváló alkotását. A kormányzó képviseletében megjelent vitéz Szinay Béla nyugalmazott altábornagy, Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás, vitéz Lipcsey Márton ny. tábornok, vitézi trőzskapitány. Vitéz Szinay Béla a kormányzó képviseletében magasszárnyalásu avatóbeszédet mondott, majd megkoszorúzta a szobrot. A koszorúk elhelyezése után a megjelentek megtekintették a tanügyi kiállitást, majd meglátogatták Teleki Pál gróf vallás- és közoktatásügyi miniszterrel élükön az Esztergom tábori cserkész sportrepülőket Este a város közönsége és a vitézek szerenádot adtak Serédi Jusztinián hercegprímás tiszteletére, később pedig nagyszabásu tüzijátékot rendeztek a Várhegy északi bástyáján.

Az ünnepségekkel kapcsolatban felavatták az árpádházi királyok helyreállított palotáját. Itt az ünnepség diszszónoka Hóman Bálint ny. kultuszminiszter volt.

Ritka fényudvar a nap körül

Aki figyelte vasárnap délelőtt az égboltot, az észrevehette azt a különös fényt, ami a Napot körülvette. Érdeklődtünk a Meteorológiai Intézetnél és a következő felvilágositást kaptuk. A Nap körül mutatkozó úgynevezett fényudvar a közönség szemében különlegesség volt. Nálunk egy megszokott, mondhatni mindennapi esemény, csak éppen, hogy nem mindig válik láthatóvá. Tizkilométernyi magasságban egy fénytörés vagy gyürü képződik, hasonló a eső előtt szokott feltünni. A mostani jelenség arra ad magyarázatot, hogy

hazánkban az eddigi melegnek vége.

Hétfőn elindult Budapestről Prágába az első utasszállitó gép

Az évről-évre fejlődő magyar forgalmi repülés hétfőn újabb fontos állomásához ért. Ma délelőtt 10 óra 30 perckor szállt fel a budapesti közforgalmi repülőtérről az első tizenhatszemélyes utasrepülőgép, hogy Komáromnál átrepülve a Dunát, cseh terület felett a Vág völgyén keresztül elérje útja végcélját, a prágai repülőteret.

A mai első gépen vitéz Héjjas Iván miniszteri tanácsos, a kereskedelmi minisztérium kiküldötte, vitéz Groschmidt István, a MALERT elnökigazgatója, Ladomerszky Dezső légügyi felügyelő, vitéz Gyurkovits Béla, a Schell-müvek igazgatója, vitéz Héjjas Jenő dr. és Kelemen Ernő utazott Prágába.

Vitéz Héjjas Iván számára külön érdekessége az útnak, hogy a nyugatmagyarországi felkelés óta most lép először idegen földre.

A német óriásgép vasárnap visszaérkezett Amerikából

Berlin, aug. 14.

A Focke-Wulff rendszerü Condor óriásgép

vasárnap délelőtt visszaérkezett amerikai útjáról Berlinbe.

A gép 9 óra 57 perckor jelent meg a tempelhofi repülőtér felett és simán leszállott.

A Condor a New-York és Berlin közötti utat

19 óra alatt, tehát újabb rekordteljesitménnyel meg.

A tempelhofi repülőtéren nagy lelkesedéssel fogadták az óceánrepülőket, akiknek nagyszerü teljesitményéhez Hitler vezér és kancellár, valamint Goebels dr. birodalmi propagandaügyi miniszter táviratilag fejezte ki szerencsekivánatait.

Balbo visszautazott Olaszországba

München, augusztus 14.

Balbo olasz légimarsall Hitler vezér és kancellárnál az Obersalzbergen tett látogatása után megtekintette a Tegern-tavat, majd gépkocsin folytatta útját Olaszország felé.

Még pár szabad hely van
az
augusztus 23-án induló
Máriazelli
autóbuszutazásunkon.
Jelentkezni legkésőbb szerda déli 12 óráig lehet.
Részvételi dij P. 98.—
Utvonal: Budapest — Sopron — Semmering — Mariazell (3 napos tartózkodás) — Annaberg — Lillenfeld — Heiligenkreuz — Baden — Wien (1 napos tartózkodás) — Budapest.
(A. M. N. B. 1063 sz. eng.)
„FORFAIT"
Utazási és Menetjegyiroda
Budapest, V., Mária Valéria utca 13. sz.
Telefon: 18—73—66.

Dózsa Farkas András

Néhány szóban

JAVÁBAN FOLYNAK A KÖZKEDVELT CSATHÓ-REGÉNY, a Varjú a toronyórán filmjének felvételei. Ez az Atelier rt. első filmje, amely már a felvételek során is igen nagy sikert jósol. Csathó Kálmán maga is reggeltől-estig a filmgyárban tartózkodik és a rendezésből derekasan kiveszi részét. Kitűnő szerepe van Rajnai Gábornak, Vaszary Pirinek, Simor Erzsébetnek, Walter Rózsinak, Egry Bárinak, Pethes Sándornak, Ungvárinak és a fiatal, igen tehetséges színiakadémikus növendéknek, Benkő Gyulának. A felvételek kb. e hó végén fejeződnek be és pár nap mulva a szereplők leutaznak az egyik dunántúli földbirtokos birtokára, hogy a külső felvételeket is felvegyék.

✶

KÜLÖNÖS ÉS EGYOLDALÚ BESZÉLGETÉS, helyesebben ordítás tanui voltak mindazok a gyanutlan halandók, akik hétfőn hajnalban a népszigeti Dunaüdülő szomszédságában álmukból felriadtak.

Az irodák, hivatalok robotoló tisztviselői, akik valami különös és külön ünnepként üdvözölték a kettős ünnepet, boldogan hajtották fejüket álomra vasárnap este azzal a tudattal, hogy — na még egy nap pihenés, alvás a heti robot után. Ezzel szemben hajnali öt órakor a Duna csónakház egyik húszszázalékos vendége, rohamra induló kikötőmatrózok tüdőtágulásával el kezdett ordítani a nem a húsz százalékhoz tartozó garázsmesterre azért, mert a csapokból nem folyt állítólag rendesen a víz. A származását nyilván Árpádig levezetni tudó fajvendég legszelidebb kifejezései, amivel a kora hajnaltól késő estig dolgozó magyar garázsmestert illette, ilyenfélék voltak: „Büdös paraszt, disznó gazember, rothadt proli, stb, stb."

A legnagyobb felháborodással ébredtek fel a szomszédok erre az állatkerti hangzavarra emlékeztető jelenetre, amelynek annak ellenére sem akart végeszakadni, hogy a szerencsétlen garázsmester, aki remegve gondolt arra, hogy esetleg állását vesztheti, egy árva szóval sem válaszolt. A szomszédos Hangya-üdülő magyar vendégeinek uri felfogásán múlott, hogy át nem mentek és az illető mocskolódó zsidót pár tisztességes és megérdemelt pofonnal el nem hallgattatták. dolgozó magyar munkásemberrel.

✶

SZOMBATON NYILT MEG a Külkereskedelmi Hivatal kiállítása abból az alkalomból, hogy a magyarok világkongresszusára idesereglett külföldi magyaroknak bemutatják Magyarország mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi helyzetét és azt a nagy haladást, amit a csonkaország gazdasági világválságokkal is súlyosbított viszonyok között hallatlan erőfeszítéssel elért. Ugyanitt bemutatja a magyarok világkongresszusa a külföldi magyarok életének igen sok érdekes mozzanatát, képek relikviák és más kiállítási tárgyak igen gazdag és szerencsés összeválogatott kollekciójával. Kedden, aug 16-án rendezik a magyarok II. Világkongresszusának megnyitó ülését a Nemzeti Múzeumban.

✶

IGEN NAGY VISSZATETSZÉST SZÜLT a debreceni repülőkatasztrófa áldozatainak temetésén annak a rendőrtisztnek kegyeletsértően hangos viselkedése, aki meg akarta akadályozni, hogy Szálasi Ferenc koszorúját a tragikus repülőhalált halt Molnár Béla hírlapíró, emléklapos főhadnagy sírjára helyezzék. Csak az özvegy energikus közbelépése mentette meg a helyzetet, aki tiltakozott az ellen, hogy elhalt ura sírjára szánt baráti virágokból bárki is elvegyen, vagy azoknak elhelyezését megakadályozza.

Nem kellemes kötelesség erről a példátlan esetről megemlékezni, hiszen köztudomású a magyar Államrendőrség tisztikarának világhírű udvariassága, azonban meg kellett tennünk, mert ezt az eljárást velünk együtt sokezer magyar gyászoló a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta.

✶

Szomorú kommentár kíséretében számol be az „Egyenlőség" Törzs Jenő „kitéréséről", azonban igen furcsa leleplezésekkel döbbenti meg a magyar olvasót. Többek között azt írja egy szövetkezeti igazgatóról, aki most tért ki, hogy állását arra fogja felhasználni, hogy minél több zsidót helyezzen majd el a vállalatnál, abban a rétegben, amelynél nem vizsgálják a számarányt. De Törzs Jenő is hallatlan cinizmust árul el az „Egyenlőség"-nek tett következő kijelentésével:

„— Főtisztelendő úr, a magam személyének semmi szüksége erre a lépésre. Rajtam nem is változtat semmit az a körülmény, ha tényleg el is hagyom őseim hitét. Én lélekben továbbra is épp oly zsidó maradok, mint voltam . . . De két fiam van. Mindkettő művészi pályán. Ezekért kell megtennem, mert fiaim boldogulását, érvényesülését remélem ettől a lépéstől. . . ."

Csodálatos, hogy az oly sokszor emlegetett zsidó okosság, értelmesség és szellem annyira elfeledkezik a legelemibb óvatosságról, hogy ilyen, az egész keresztény magyarságot mélyen felháborító cinikus önvallomásokat közöl orthodox lapjában.

✶

MÉG MEG NEM ERŐSÍTETT HÍREK SZERINT az Országos Színművészeti Akadémia titkárává Czakó Pált, a Nemzeti Színház Németh Antal által elbocsátott titkárát nevezik ki.

Egy rémhirterjesztő levelei Ergerem!

Uy Károly tréfája

Az „Egy cili, két cili" úgy kezd katasztrófális lenni. Az ember már nem mehet nyugodtan sehová, mert meghallja a „cilit" és megakad a torkán a liba. Nem is csodálom, hogy annyi incidens folyik mindenütt. A sok szegény zsidó nem tehet mást, mint inzultálja egymást. Kellene már ez ellen valamit csinálni. Tudja valami szépet, amiről a költő is írt, hogy

Felvonulnak vadvészülte képpel
A cilitől megvadult Garák és Gerők . . .

Szegény Durchbaum ismegjárta, aki egy éjszakai klubban kertészkedik egy gereblyével. Mármint a zsetonokat gereblyézi. A felesége, aki Cecilnek hívnak, éjjel megérkezik és persze játszik, mire a férje, aki féltette a vesztéstől rászólt, hogyhát: „Cili!" Amire mi lett? Az lett, hogy pánik támadt. A kis Kohn olyan hazardjrozva ment le a lépcsőn, hogy két helyen súlyos zúzódása akadt neki. A Duckerné meg beszorult egy mellékajtóba, úgy, hogy az egyik krupié csak élete kockáztatásával tudta kinyomni belőle.

Csupa szomorúság, higyje el minden. En azért is tudok szomorkodni, hogy Londonban annyira lecsúsztunk az úszásban. Az összes métereken szorultunk. Nem is értem, miért nem választottak valami más mértékegységet. Hja, ha az úszás is egy rőfösüzlet volna, tudja mit lehetett volna tenni? Úgy éljek, hogy ötven méterrel nem kevesebbet kellett volna úszni a Csiknek. Vagy ha valamelyik demokrata képviselőt kivitték volna, tudja, hogy azok hogy úsznak? Sőt direkt uszítanak az árral.

Mondja, miért kellett négynapos minisztertanács? Gondolja, hogy azalatt többet lehet tenni, mint egy alatt? Említettem is a sógoromnak, hogy na itt az egész jobboldali program meg lesz valósítva. Mire azt mondja, hogy a Schnupfhauernek is volt egy üzlete, ahol ki volt írva, hogy minden kapható, de nem volt benne más csak szappan. Akárki akármit kért, mindenkire azt beszélte rá. És remekül élt. Egyszer valaki mégis mindenáron ragaszkodott ahhoz, hogy neki gombot adjanak, mire a Schnuphauer iszonyúan felháborodott.

— Ja, ha maga froclizni akar, — mondta, — akkor nem szolgálom ki.

Dehát a sógorom egy maliciáner . . . Őszintén szólva engem aggaszt az egész dolog. Na és az is, hogy az Imrédy megint utazik. Szerencse, hogy a Keresztes-Fischert itthon hagyta.

Mit szól, hogy a Krautbinder is kitért. Nem értem. Ezek ezt hiszik, hogy sikerül becsapni a nyilasokat. Ne éljek, ha nem ugyanoda jut ő is, mint én. A fiam írt erről egy szép új nótát:

Kitérésednél én is ott leszek
Úgy éljek én, hogy semmit nem teszek,
Csak állok a 20 százalék között
Vagy röhögök az oszlopok mögött.
Te azt hiszed majd, hogy most goj leszel
És többé sóletet nem étkezel
És mikor majd elindulsz haza
Egyhelyre jutsz velem, — ugyanoda!

Nézze, ha már egyszer a Mussolini is kezdi a fajvédelmet, akkor itt nincs sokáig lehetőség.

Utrakész híve:

Bergere

Csehszlovákiában 600, Ausztriában 470, Magyarországon pedig 2647 lakosra jut egy teherautó

A liberális sajtó állandóan azt a valótlanságot igyekszik köztudattá tenni, hogy mi szomszédos barátainknak tisztán eszközei vagyunk és jó magyar búzánkért ellenszolgáltatásul csak szájharmonikát, fénykepezőgépet és borotvapengét kapunk. Ez mind tendenciózus beállítás, amely nemcsak hogy a valótlanságnak meg nem felel, de alkalmas lehet arra, hogy két barátnemzet között fennálló megértést meglazítsa.

A tényeknek ily módon való beállítása mennyiben nem felel meg a valóságnak, arra

legjobb bizonyíték egy német csoportnak a kereskedelmi minisztériumba beadott ajánlata, amely a kliring elszámolás alapján a most megindúló gabonaexport útján keletkező és már meglévő követelésünk jelentős részét hajlandó a motorizálásához szükséges járművek szállításával törleszteni.

A németeknek ez az ajánlata nemcsak nemzetgazdasági szempontból, de a hadsereg fejlesztése, illetve felszerelése szempontjából részünkre oly örvendetes és oly nagy horderejű, amely nélkül a motorizálásnak idejében való megoldása nemcsak meg nem oldható, de még csak el sem képzelhető. Nemzetgazdasági szempontból beláthatatlanul jelentős a német autók kb. 30 százalékkal olcsóbb ára, mely a gazdaságosabb Diesel üzem mellett is fennáll. — Ez a fuvarozási költségnek 20 százalékig terjedő olcsóbbodását teheti lehetővé, amely a magyar termelés, de főleg a mezőgazdasági terények értékesítése szempontjából sorsdöntő lehet. De fontos az ajánlat valutáris szempontból is, mert a szállított mezőgazdasági terményekért járó és már eddig is fennálló 35 millió kliringkövetelésünket évi 3—5 millió márka összeggel csökkenthetjük, ami egyúttal exportunk fejlesztésének is új teret ad.

Katonai szempontból pedig olyan felszerelésekhez tudunk hozzájutni, amelyet hazai gyáraink egyrészt kis kapacitásuk, másrészt, mert arra berendezve nincsenek, gyártani, illetve szállítani nem képesek. Ezek szerint annál nagyobb horderejű a németek ajánlata, mert sajnos, a két magyar automobilgyár által a motorizálási programot, amely 5000 drb. gépjármű beállítását írja elő és teszi szükségessé, csak 5—7 év alatt volna képes kielégíteni. Vonatkozik ez leginkább különleges járművekre, úgymint sebesültszállító, harci kocsikra, melyeket a hazai gyárak egyáltalában nem gyártanak, amelyeknek fontosságáról pedig vitatkozni sem lehet.

A hadsereg és a magángazdaság motorizálásnak fontossága ma már nem vitás. Nem ismeretlen azonban elmaradottságunk sem ezen a téren. — A vasút védelmének jelszava alatt olyan intézkedések történtek, amelyek következtében pld. teherautó állományunk ma is jóval kisebb, mint volt 1930-ban. Ezzel szemben szomszédaink hatalmas tempóban motorizálnak . . .

Míg Magyarország 2,647 lakójára esik csak egy teherautó, Csehszlovákiában minden 600, a volt Ausztriában minden 470 emberre jut egy, de lefőz e tekintetben Románia is bennünket.

Köztudomású az is, hogy a teherkocsival való szállítást nagyon sok esetben a vasut pótolni nem tudja, úgy békében, mint háború esetén. A mai hadirepülőgépnek egy vasútvonal, vagy más fontos gócpont szétrobbantása, amely a szállítást megakadályozza, nem probléma. Ugyanakkor azonban a közlekedést és szállítást gépkocsikkal még mindig le lehet bonyolítani, anélkül, hogy az utánpótlás megszünne. A fentiekből kitünik német barátaink ajánlatának óriási jelentősége, amely mellett még a magyar ipar sem szenvedne kárt; ellenkezőleg, a németek ajánlata arról is gondoskodni kíván, hogy mindkét hazai gyárunk összes készítményeit teljes egészében elhelyezze. Igy tehát tulajdonképpen arról van szó, hogy a német érdekeltség azt óhajtja szállítani, amit a magyar ipar szállítani nem képes.

A legutóbbi közszállítások alkalmával meggyőződhettünk arról, hogy a megrendelések a két magyar gyár kapacitását hosszú időre annyira lekötötték, hogy a magánpiacot ellátni hónapok óta nem tudja. Megjegyezzük, hogy a Magyar Teherautó Fuvarozók Országos Szövetkezete egyedül évenkint több száz teherautó utánpótlást igényel.

A motorizálást kellő időben kellene végrehajtani és a magyar autóipar is nagy fellendülést nyerne azáltal, hogy

a behozott teherautomobilalvázakra hazai gyártmányú karosszériákat építenének.

A német csoport ajánlata főleg ránk nézve nemzetgazdasági, valutáris és katonai szempontból rendkívül előnyös és csak rajtunk áll, hogy szállított terményeinkért komoly, ránk nézve pótolhatatlan ellenértéket kapjunk cserébe.

A „Gyöngyös Bokréta" új bemutatkozása

Alig kezdődtek meg a Gyöngyös Bokréta játékok, az első nagy sikert aratott csoportoktól máris el kell búcsúznunk, mert augusztus 16-án már új bokrétás csoportok mutatkoznak be a Városi Színházban.

Ezeken az előadásokon bemutatásra kerül az atkári aratóünnep, a vitnyédi páros verbung, a galgahéviziek pajtástánca, a bugaci, hevesaranyosi, karádi pásztorok kampóstánca, kanásztánca, az alsóberecki kukoricafosztás, a hevesaraaranyosi duda-tánc, a nagykállói kendernyomás, a híres kállai-kettős, a szakmári menyasszonytánc és a híres párnatánc, a maconkai kivetős-tánc, a kunszentmiklósi Dömötör-nap és az érsekcsanádi háromugrós.

Itt említjük meg, hogy az összes Budapesten tartózodó Bokrétás csoportok augusztus 17-én felvonulnak Budapest utcáin. A csoportok a Városi Színháztól délután 5 órakor elindulva az Aggteleki-utcán, Hársfa-utcán, Erzsébet-körúton, Andrássy-úton, Vilmos császár-úton és Károly-körúton át a Központi Városháza udvarára vonulnak, ahol a vendéglátásért köszönetet mondanak a főváros vezetőségének.

Minden csoport szines népviseletben jelenik meg a felvonuláson és ritka nagy látványosság lesz a Szent István-heti ünneplő közönség számára.

A Magyar Bokréta Szövetségbe tömörült helységek földművescsoportjai ez alkalommal az ország népművészeti szempontból legérdekesebb vidékeinek népdalait, táncait és népszokásait mutatják be Paulini Béla rendezésében.

A bokrétások öt csoportban érkeznek és öt teljesen különböző összeállítású előadás keretében mutatkoznak be.

A bemutató előadások napjai, augusztus hó 14., 16., 19., 21. és 23.

Felavatták az árpádházi királyok
kápt. esztergomi pal-t

A Szent Korona előtt hódol a nemzet

Az egész ország hódolata, az egész világ figyelme, körmenetek és zsoltárok, zene és ének istenes emelkedettsége közben bontakoznak ki első szent királyunk jubileris esztendejének ünnepségei. S ennek a megszentelt évnek a szívében, az ő szent nevenapjának a hetében most dicsőséges koronáját a vasláda elzártságából, a páncélkamra őrizetéből kiemelik az ország várandokló népe s a messzi földekről idesereglő, magyar népek hódoló szeme elé.

A magyarság, a nemzeti lét és a nemzet alkotmányának szimbóluma századokról-századokra egyre nőtt fényességében, egyre emelkedett jelentőségében, egyre elmélyült a maga közjogi tanában s a nemzet alkotmányos életének szimbolumából mindinkább annak zálogává is lett. Ilyen szent szimbóluma, ilyen erőtadó záloga, ilyen ezer esztendőt átfogó, közjogi kerete egyetlen népnek sincs a világon.

A nemzet életösztönének elemezhetetlen megérzése, iratlan parancsa sughatta meg ezért talán, hogy multunknak, jelenünknek és jövőnknek ezt a dicsőséges zálogát éppen a sors legkegyetlenebb csapásainak sujtása alatt, a legnehezebb időkben kell a misztikus tisztelet és a hódoló képzelet-világ távolságából vigasztaló, megnyugtató, erőtadó és biztonságos közelben a nemzet elé helyezni. A mélyen sujtott nép így felemelheti szemét rá, s a Szent Korona ebből a közvetlen közelségből sugározhatja rá a népre a maga misztikus erejét, így szemtől szembe mutathatja meg magát ennek a népnek, amely ezer esztendő óta úgy keresi, sirván és kivánván, a magyarok tündöklő csillagát.

Szent István dicsőséges jobbját körülhordozták az országban, hogy ez a nép meglássa, megtalálja újra az ő szellemét, országalapításának évezredet átfogó gondolatát és ebben a gondolatban önmagát. Most az ország népének szeme elé tették ki a Szent Koronát is, amelyben a gondolat testté válását, a nemzettest életkeretét, az állam életének alkotmányos alapját kell látnunk. A Szent Jobb megmaradása és kultusza István király gondolatának, szellemének fennmaradását is szimbolizálja és igéri. A korona pedig István király országáét is.

István király népe ezért most, ezekben a soha nem látott, nehéz időkben, soha nem látott fénnyel veszi körül a Szent Jobbot és soha nem látott hódolattal közeledik, végeérhetetlen menetekben, a Szent Korona felé ...

A Szent Korona a királyi palota disztermében

Kedden délelőtt szinte végeláthatatlan sorokban sötétruhás tömeg helyezkedik el a várbeli Szent György-téren. Különös tömeg, a sorokból hangos beszéd nem hallatszik, mindenkinek az arcán elfogódottság, meghatottság és öröm érzik. Dél felé az eső szemeregni kezd, a tömött sorokba összegyült nép azonban észre sem veszi, valami átszellemült türelemmel vár, halkan, suttogva beszélik egymás között: milyen is lehet a Szent Korona a valóságban, ott bent a királyi palota fehérmárvány-termében, hogyan fog csillogni a magyar történelemnek ez a szent Tanuja ott bent a bíborselyempárnán, ha a hatalmasivű ablakokon át a futófelhők mögül beszabadul az augusztusi napsütés.

Amint belépünk a királyi palota kapuján, lépcsőkön haladunk fel a márvány előcsarnokba, majd kisebb termek hosszú sora következik, minden ajtónál két skárlátba és hófehérbe öltözött testőr áll, sisakjuk és alabárdjuk a félhomályban halványezüstösen villan fel. Széles, puha, piros szőnyegen haladunk tovább, s az egyik küszöbön meglepetésszerűen *tündéri sziporkázásban hatalmas terem mélye tárul elénk.* A királyi palota fehér márványterme ez, a kétemelet magas kupoláról gyönyörű művű óezüstfoglalatban gyémánt villózással ragyog ránk a velencei csillárok és ezüst falikarok garmadának fényözöne, s a márványoszlopok és márványfalak finom, halvány tükörként gyengéden-lágyan tükrözik vissza a csillárok lángját.

A terem közepén bíborpárnákon, *misztikus fényködben fekszik a Szent Korona.* Az első gondolat: hogy nem olyan nagy, amint képzeletünkben élt, s ezt nem csodálhatjuk, hiszen országot, ezeréves történelmet láttunk mindig magunk előtt a Szent Korona képében, s most a tisztelő áhitat megbizonyosodásával közelről láthatjuk, a magyar állameszme szent jelképét is embereknek kellett viselniök, a legelső magyar embereknek. *A korona alsó része halovány arany színben csillog,* ezt a részt *I. Géza Dukász* Mihály bizánci császártól kapta. *A felső domború rész II. Szilveszter pápa ajándéka,* s az egybeforrasztás óta a Szent Korona megszemélyesítője, a magyar állameszmének, minden jognak és birtoknak alapja, s nélküle király nem uralkodhatott.

A Szent Korona előtt külön párnán csodálatos, ősrégi, még az őshazából származó kristály, királyi *jogar, az ország arany almája* és a *kard,* amellyel megkoronázott királyaink a világ négy tája felé suhintottak, hogy a világ négy tája felé így oltalmazzák az ország földjét és a nemzetet. A koronától jobbra az aranyhímes, megragadóan művészi *királyi palást* terül szét, egykor az országépitő István király vállát födte először és takarta azóta valamennyi koronás urunkat. Az emelvényen bíbor és arany karosszékeken foglal helyet díszmagyar ruhában *Teleki* Tibor gróf koronaőr és *Bethlen* Pál gróf, aki a másik koronaőrt, Perényi Zsigmond bárót helyettesíti. Mögöttük a koronaőrség parancsnoka és másodparancsnoka, kezükben ébenfabottal s mellettük félkörben a koronaőrök alabárdos, fehérköpenyeges, bíborgalléros karéja.

Huszonkét év után napvilágra emelik a Szent Koronát

A Szent Koronát reggel hét óra után ünnepélyes kisérettel hozták ki a királyi palota páncélkamrájából, *huszonkét év után most először.* Utoljára IV. Károly király koronázása napján emelték ki a páncélkamra misztikus homályából.

Hét óra után néhány perccel hat alabárdos koronaőr alakja tűnt fel a várudvar főkapujánál, fehér köpönyegük skarlátszínű hajtókája balvállukon pihent, ezüsthimes zöld kucsmájukon forgó csillogott, alabárdjukat merev egyenességgel az ég felé tartva. Másik hat koronaőr fegyver nélkül, piros nadrágban és zöld attilában emelte vállára az István király koronáját tartalmazó fekete vasládát. Utánuk vitték a koronázási palástot és a koronaőrök mögött haladt ékes magyar ruhában *Perényi* Zsigmond báró és *Teleki* Tibor koronaőr és fekete zsakettben, cilinderrel a miniszterelnök képviselője: *Barsy* Aladár miniszteri osztályfőnök. A néma menet a lépcsőkön felhaladt a királyi palotába a pompázatos ruhájú testőrök sorfalai között. Perényi Zsigmond báró és Teleki Tibor gróf eltávolították *a négy pecsétet,* amely a keresztpántos vasládát oly hosszú időn át zárva tartotta. Azután a két koronaőr két kulccsal, Barsy Aladár osztályfőnök pedig a mindenkori miniszterelnök őrizetében lévő kulccsal *együtt felnyitották a láda zárjait és kiemelték a világosságra a fehér izzásban fellángoló Szent Koronát.* Sorban a bíborpárnákra kerültek a jogar, az ország almája, a kard és óvatos kezekkel szétterítik az aranyhímes palástot. A főurak megilletődötten álltak a szent jelvények előtt, sokáig, szavak, mozdulatok nélkül figyelték a sok viszontagságot, a nagy időket átélt Szent Koronát. Ez a korona bejárta fél Európát és egész Magyarországot kalandos bolyongásai során, volt már mocsárba rejtve, elásták már a föld alá s volt zálogban IV. Frigyesnél, amikor Albert király özvegye, Kottaner Ilonával ellopatta s zivataros éjszakákon át a Duna jegén szállíttatta Bécsbe, s volt már egy időben török birtokban, Szolimánnál is. Gyöngyök, zafir, rubin, oszir és gránátfényben ég, szikrázik, lángol a korona; a Szent ékszer súlya mindössze kétezerötvenhat gram. Finom zománcazsurjaival, mint ötvösmunka is, csodálatra méltó.

A kormányzó és a kormány tagjai a szent jelvényeknél

Délelőtt félkilenckor a *kormány tagjai vitéz Imrédy Béla miniszterelnök vezetésével* bevonultak a királyi palotába. Zsakettben, fejükön cilinderrel, gyalog haladtak át a Szent György-téren, hogy a fehér márványteremben tisztelegjenek a Szent Korona előtt. Ugyanakkor egymásután érkeztek az előkelőségek autóikon a Szent Györgytérre: *Széchenyi* Bertalan gróf, a felsőház elnöke, *Kornis* Gyula, a képviselőház elnöke, a Budapesten akkreditált diplomaták, sorban jönnek a titkos tanácsosok, a palotahölgyek, királyi kamarások, a képviselőház és a felsőház tagjai, díszes uniformisban a tábornoki kar, a Mária Terézia-rend tagjai és a törzstisztek. Előre megállapított időbeosztással az egyházak, törvényhatóságok és a sajtó képviselői vonultak el a Szent Korona előtt, majd tizenegy órától egy óráig a nagyközönségre kerül sor. Végeláthatatlan sorokban, áhitatos arccal vonulnak el a márványteremben, mindenkinek az arcán látszik, hogy *egész életére szóló élményt kapott itt,* ebben a néhány percben.

Délután egy órakor vitéz nagybányai Horthy Miklós és családja érkezett meg a fehér márványterembe, s hódolattal tekintették meg a Szent Koronát és a hozzá tartozó ereklyéket.

Szerdán délelőtt és délután a következő rend szerint teszik közszemlére a Szent Koronát: reggel félhét órától fél kilenc óráig *tudósok és egyetemi tanárok;* fél kilenc órától féltíz óráig a *bírák és tisztviselők;* tíz órától tizenegy óráig *egyetemek, főiskolák és középiskolák tanárai és növendékei;* tizenegy órától félkettőig a *nagyközönség,* három órától hét óráig ismét a *nagyközönség* és végül este hét órától nyolc óráig a *honvédség tagjai* tekinthetik meg a Szent Koronát.

a Nagykovácsy gyermekruha szülőnek, gyermeknek egyaránt, mert olcsó, tartós és megbizható.

Iskolaruhák, magyaros formaruhák, cipők s bármily gyermekruházati cikkek nálunk beszerezhetők a közismert előnyös árakon és minőségekben.

KOSSUTH LU. 9 Nagykovácsy ÜZLETHÁZ

A kormányzó jelenlétében felavatták az árpádházi királyok ujjáépitett esztergomi palotáját

Esztergom, augusztus 16.

Vasárnap és hétfőn ünnepi díszt öltött Esztergom városa, ahol országos ünnepségek keretében avatták fel az árpádházi királyok romokból újjáépített gyönyörű palotáját. Az ünnepségek vasárnap kezdődtek. Hatalmas tömegekben vonult a nép a bazilika felé, ahol *Serédi* Jusztinián hercegprimás ünnepi szentmisét pontifikált.

A vasárnapi ünnepségek fénypontja Balassa Bálint bronzszobrának felavatása volt. A Várhegy tövén, egy kis liget közepén állitották fel a tragikus sorsú magyar költő szobrát, *Dózsa-Farkas* András kiváló szobrászművész alkotását. A szobor az esztergomi vár tövében elesett Balassa Bálintot kezében magasra tartott karddal ábrázolja, amint rohamra indul, balkezével pedig lantját szorítja szivére. Az ünnepségen nagyszámú közönség gyűlt egybe.

Balassa Bálint örök tipusa a csonka hazában megnyugodni nem tudó magyarnak

Először vitéz *Sághy* Antal járási vitézi hadnagy magasszárnyalású beszéddel felavatta az *esztergom—komáromvármegyei vitézek Szent István-zászlaját,* amelyre vitéz *Pongrácz-Bartha* Edéné zászlóanya tűzte fel a szalagot. *Sághy* Éva szavalata után *Lepold* Antal dr. pápai prelátus-kanonok ismertette a Balassa-szobor keletkezését, hangsúlyozva, hogy *a szobor felállításával a magyar társadalom egyik régi óhaja valósult meg.*

— Balassa Bálint — mondotta a továbbiakban —, *örök tipusa a csonka hazában megnyugodni nem tudó magyarnak.* Az ő bronzba öntött szobra a megörökített *örök roham a mesterséges határok ellen.* Balassa Bálint meghalt Istenért és a hazáért. A vértanu bronz-szobra örök figyelmeztetés, hogy *nincsen veszve az az ország és az a nemzet, amelynek fiai az életnél nagyobb értékeket is ismernek,* de elevenen is meghalt az az ország, amelynek fiai eszményekért meghalni már nem tudnak. A szobor *a vitézség jelképe* és a magyar nemzet vitézi erénye azt jelenti, hogy *nekünk nem az élet a legfőbb értékünk, hanem Magyarország igazsága.*

A lelkes tapssal fogadott beszéd után vitéz *Szinay* Béla nyugalmazott altábornagy, vitézi főkapitány mondott avatóbeszédet a kormányzónak, mint a vitézek főkapitányának képviseletében. Beszédét a vitézi rend jelmondatával, *Balassa* Bálint szavaival kezdte: *Vitézek, mi lehet e széles föld felett szebb dolog a végeknél?!* Emelkedett szavakkal méltatta ezután Balassa Bálintot a végek vitézét és a költőt, aki költeményeiben *a haza iránti mély szeretetről tett tanuságot* s mint a végeken küzdő vitéz hadnagy, halt meg fiatalon, az esztergomi vár tövében. — Balassa Bálint — mondotta —, *utolsó lehelletéig költő és katona maradt.* Költőnek született, a tábortüzek körül írt énekeivel a halhatatlanságot érdemelte ki. Mint szabadsághős és költő túlélte korát és megnyerte a jövendőt.

A nagy tetszéssel fogadott magasszárnyalású avatóbeszéd után a kormányzó nevében megkoszorúzta a szobrot, amit *Glatz* Gyula polgármester Esztergom város nevében átvett, majd a koszorúk elhelyezése következett.

A szoboravató ünnepség után az előkelőségek a Bencés-gimnáziumba vonultak át a *tanügyi kiállítás megnyitására. Teleki* Pál gróf kultuszminiszter, *Papp* Antal ny. államtitkár és *Palkovics* Pál miniszteri titkár kíséretében előbb az *esztergom-tábori vitorlázórepülőtéren meglátogatta az ott táborozó cserkész sportrepülőket,* a minisztert itt *Ulbrich* Hugó, a cserkészszövetség társelnöke és *Philipp* József, a sportrepülők elnöke üdvözölte. A kultuszminiszter innét ment a tanügyi kiállítás megnyitására, ahol már nagyszámú előkelő közönség gyült össze. *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter *Serédi* Jusztinián hercegprimással együtt érkezett a kiállításra. *Radocsay* László főispán meleg szavakkal üdvözölte a hercegprimást és a kultuszminisztert, majd *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter megköszönve az üdvözlést, rövid beszéddel megnyitotta a kiállítást.

A kultuszminiszter a hercegprimás vendégeként a primási palotában szállt meg. Este a város közönsége és a vitézek szerenádot adtak a hercegprimás tiszteletére a Primás-téren, később pedig nagyszabású *tüzijáték* volt a Várhegy északi bástyáján.

Az ország legfőbb méltóságai az ünnepségen

Az ünnepségek fénypontja Nagyboldogasszony napján délelőtt az esztergomi várhegyen, a bazilika mellett zajlott le, ahol *a kormányzói pár és az ország legfőbb méltóságainak jelenlétében avatták fel az árpádházi királyi palota feltárt maradványait.* Már a kora reggeli órákban egymásután robogtak el Esztergom felé az ünnepségre igyekvő előkelőségek autói. Hosszú sorokban vonultak Esztergom felé a környező falvak lakosai is. A díszesen fellobogózott városban pontosan reggel nyolc órakor pattogó zeneszóval indult el a mintegy *tízezerfőnyi processzió a bazilika felé.* A felavató ünnepséghez kapcsolódott az esztergomi főszékesegyház búcsúja is, amelyet az idén az eddigieknél szélesebb keretek között rendeztek meg, mert *ezen a napon volt kilencszázadik évfordulója annak, hogy Szent István felajánlotta országát és nemzetét Magyarország Nagyasszonyának.*

Az árpádházi királyi palota bejárata előtti kis téren gyülekeztek az előkelőségek s a kordonokon kívül, a várba vezető út mentén ezrek és ezrek helyezkedtek el. A palota bejáratának alacsony boltíve alatt foglaltak helyet a legfőbb állami és egyházi méltóságok. Középen állott *Horthy* Miklós kormányzó és felesége bíborbársonnyal bevont díszes karosszéke. Jobbra tőlük két sorban *József* főherceg, *Albrecht* főherceg, *József Ferenc* főherceg, vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök, *Radványszky* Albert báró, a felsőház alelnöke, *Kornis* Gyula, a képviselőház elnöke, *Kánya* Kálmán külügyminiszter, *Sztranyavszky* Sándor földmivelésügyi miniszter, vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, *Bornemisza* Géza iparügyi miniszter, *Mikecz* Ödön igazságügyminiszter és *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter, továbbá *Vargha* Imre, a legfelsőbb állami számvevőszék elnöke, *Uray* István kabinetirodai főnök, vitéz *Sónyi* Hugó, a honvédség főparancsnoka, vitéz *Keresztes-Fischer* Lajos altábornagy, a honvédvezérkar főnöke foglalt helyet. A kormányzói pártól balra ugyancsak két sorban ültek: *Serédi* Jusztinián hercegprímás, Angelo *Rotta* pápai nuncius, *Glattfelder* Gyula csanádi püspök, *Shvoy* Lajos székesfehérvári püspök, *Esterházy* Móric gróf, volt miniszterelnök, *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter, *Hóman* Bálint ny. miniszter, a Szent István-emlékév végrehajtóbizottságának elnöke, *Karafiáth* Jenő, Budapest székesfőváros főpolgármestere, *Ernszt* Sándor ny. miniszter, Esztergom város országgyűlési képviselője, *Bessenyey* Zénó, a fővárosi közmunkák tanácsának elnöke, *Finkey* Ferenc dr. koronaügyész, *Tormay* Géza ny. államtitkár, a Szent István-emlékév végrehajtó-bizottságának alelnöke, *Hász* István tábori püspök, bárcziházi *Bárczy* István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár, *Láng-Miticzky* Ernő, a budapesti ítélőtábla elnöke, *Szendy* Károly, Budapest székesfőváros polgármestere, *Zsitvay* Tibor ny. miniszter, *Putnoky* Móric, a képviselőház háznagya, *Rakovszky* Iván ny. belügyminiszter és *Simon* Elemér, a Vöröskereszt elnöke.

A bejárat előtti kis térségen igen nagy számban gyültek össze a többi előkelőségek. Ott voltak: vitéz *Petneházy* Antal, *Stolpa* József, *Zsindely* Ferenc és *Teleki* Mihály gróf államtitkárok, *Traeger* Ernő, *Narsy* Aladár és vitéz *Hadsz* Aladár miniszteri osztályfőnökök, nagybaczoni *Nagy* Vilmos altábornagy, budapesti vegyesdandárparancsnok, *Horváth* László tábornok, vitéz *Ungár* Károly báró alezredes vezetésével a helyőrség tiszti küldöttsége, *Eliássy* Sándor budapesti és *Baksa* János vidéki főkapitány, *Lukács* György ny. ny. miniszter, *Wulff* Olaf ny. folyamőrvezérfőkapitány, *Skerlecz* Iván báró, volt horvát bán, *Radocsay* László, Komárom és Esztergom vármegye főispánja, *Frey* Vilmos alispán, *Glatz* Gyula, Esztergom város polgármestere, *Széchenyi* Viktor gróf, Fejér vármegye és Székesfehérvár város főispánja, *Csitáry* G. Emil, Székesfehérvár polgármestere, *Fáy* István, Pest vármegye főispánja, *Kiss* Endre, Kecskemét város főispánja, *Gerevich* Tibor egyetemi tanár, a műemlékek országos bizottságának elnöke, *Hültl* Dezső, *Lukinich* Imre, *Pekár* Imre és *Szandtner* Pál egyetemi tanárok, *Kisfaludy-Ströbl* Zsigmond szobrászművész-tanár, *Kemenes* Illés főigazgató, *Horváth* István, az Oti vezérigazgatója és *Petres* József, az Oti alelnöke.

Nagyszámban jelentek meg a felavató ünnepségen az országgyűlés két házának tagjai. Ott voltak: *Tasnádi-Nagy* András, *Szinyei-Merse* Jenő, *Brandt* Vilmos, *Boross* Endre, *Bánó* Iván, *Czermann* Antal, *Dinnyés* Lajos, *Drözdy* Győző, *Endre* Zsigmond, *Konkoly-Thege* Sándor, *Kovács* Sándor, *Kun* Béla, *Meisler* Károly, *Nagy* Emil, *Plósz* István, *Surgóth* Gyula, boczonádi *Szabó* Imre, *Törley* Bálint és *Useltty* Béla képviselők, továbbá *Kóós* Zoltán, vitéz *Meskó* Zoltán, *Morvay* István, *Muzsa* Gyula és *Somssich* Miklós felsőházi tagok.

Megérkezik a kormányzói pár

Kilenc órakor a székesegyház hatalmas hajóit már zsúfolásig megtöltötte a hívők tömege. Pontban fél tízkor felhangzottak az *Ecce Sacerdos* akkordjai és *Serédi* Jusztinián hercegprímás fényes papi segédlettel bevonult az oltárhoz. Az ünnepi szentmise alatt a székesegyház ének- és zenekara Liszt Koronázási miséjét adta elő. A mise végén a hercegprímás a Szentszéktől kapott felhatalmazás alapján teljes búcsút osztott, majd szentbeszédet mondott. A szentmise után a bazilikából a papság is teljes számban az ünnepség színhelyére vonult. Ott volt *Meszlényi* Zoltán segédpüspök, *Drahos* János főegyházmegyei érseki helytartó, *Mészáros* János budapesti érseki helytartó, s *Fejér* Gyula nagyprépost vezetésével az esztergomi főkáptalan tagjai, valamint *Gerinczy* Pál apát, a gödöllői kanonokrend kormányzó-perjele, *Hermann* Hermenegild, szentferencrendi tartományfőnök, *Marchy* Cyrill, a szervita-rend tartományfőnöke és még sokan mások.

Fél tizenkettőkor lelkes éljenzés közben érkezett meg a kormányzó feleségével és *Németh* Tibor őrnagy szárnysegéddel a főszékesegyház déli oldalán lévő harangtoronyhoz. A katonazenekar a Himnuszt intonálta, majd a kormányzó fogadta a díszszázad parancsnokának jelentését és ellépett a díszszázad előtt. A kormányzó ezután *Serédi* Jusztinián hercegprímás, vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök, *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter, *Uray* István kabinetirodai főnök és *Jány* Gusztáv altábornagy, katonai irodai főnök kíséretében elfoglalta a számára fenntartott díszhelyet. A kormányzó feleségét előzőleg *Hóman* Bálint és bárcziházi *Bárczy* István vezette helyére.

Hóman Bálint: Hirdesse ez a palota multunk dicsőségét, Szent István vérének nagyságát

Az ünnepség a Himnusszal kezdődött, amit a budai dalárda énekelt el. Utána általános érdeklődés közepette *Hóman* Bálint ny. miniszter, a Szent István-emlékév végrehajtóbizottságának elnöke lépett a szónoki emelvényre és mélyenszántó ünnepi beszédében a következőket mondotta:

— Szent István évében, halála évfordulója napján palotát avatunk Esztergom várában, a föld alól kiásott s romjaiból éledt királyi palotát, hazánk legrégibb román épületét, műemlékvédelmünk remek alkotását. A hely, ahol állunk, *a magyar királyság születési helye.* Itt állt egykor *Géza* fejedelmi háza, első királyaink egyszerű hajléka. Géza itt vette fel a szent keresztséget, itt gyüjtötte össze híveit tanácskozásra, *innen küldte vitézeit és papjait szerte az országba az új hit és az új rend megalapozására.* Itt nevelkedett fel Géza négy leánya, *itt lett a kis Vajkból keresztény István herceg,* itt érett férfivá, lett fejedelemmé, mikor Géza meghalt, s a jog ellenére, utódává tette.

— István innét indult el első harcaiba a felkelő Koppány, a lázadozó Gyula és a bolgár Sámuel cár ellen. Innét szállt hadba az országába törő Konrád császár ellen. Itt vette Asztriktól a pápa koronáját, keresztjét, áldását. Bencés papjaival *itt dolgozta ki a magyar egyház szervezetét, élén az esztergomi érsekséggel.* Itt tartott tanácsot, itt bíráskodott, hozta törvényeit s *itt iratta fiának az Intelmek könyvét.* A királyasszonnyal itt nevelte *Imrét,* a magyar trón első elhervadt reménységét. *Itt tépte a gond országa sorsáért s utódjának kijelölése után itt halt meg ma éppen kilencszáz éve.*

— Kétszáz éven át *ez a királyi ház volt a magyar élet központja, tűzhelye.* A magyar királyság innét kormányozva nőtt meg s *emelkedett birodalmi rangra.* III. Béla, a középkori nagyhatalom megalapítója, egy évtizeden át még itt tartott udvart, de Barbarossa Frigyest már a Várhegyen felütött fényes hadisátrakban szállásolta el, mert Szent István hajléka 1184-ben tűzvész martalékává lett. Helyén a nagy király *pompás új palotát építtetett* francia és angol mesterekkel, országa legjobb építőivel és kőfaragóival. A román stílben *hazánkban elsőnek* felépült palota 1210 táján készült el, mikor királyaink már *a birodalom állásához jobban illő, központi fekvésű székvárost kerestek.* A tatárjárásig Pest volt a főváros, utána IV. Béla felépíttette budavári palotáját. Esztergomi palotáját az érseknek adta. *Vitéz* János primás a magyar reneszansz egyik szellemi központjává tette. Halála után még másfél századon át volt e ház a magyar primások lakhelye, amikor a várat a török ellen védő császári kapitány lebonttatta s helyét betemette, bástyává építtette ki.

— A palotát háromszáz éven át kőhalom takarta, mígnem most öt éve nyomára bukkantunk, kiástuk és helyreállítását megkezdettük. Hosszú évek nehéz munkája állt előttünk, mikor Magyarország kormányzója, vitéz *Horthy* Miklós őfőméltósága, a műemlékek országos bizottságának helyreállító munkálatait megszemlélvén, azok befejezését és a helyreállított palota felavatását a mai napra elrendelte s az államfő szavára vitéz *Gömbös* Gyula miniszterelnök a szükséges hitelt rendelkezésünkre bocsátotta.

A gyorsított ütemben, s a műemlék-rekonstrukció legmodernebb szabályai és módszere szerint helyreállított XII. századi román palota alatta a régi királyi ház római köveken épült alapfalával, ime, itt áll előttünk, ha nem is teljesen — felső emeletéről csak nyomok beszélnek — *de teljes pompájában.*

— *Régi nagy időknek szépséges tanuja! hirdesd a vár fokán multunk dicsőségét, hirdesd nemzedékünk hálás kegyeletét, Szent István vérének nagyságát, izlését, korunk színvonalán álló műveltségét.*

Hóman Bálint nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadott beszéde után a budai dalárda elénekelte az *Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga!* kezdetű régi magyar éneket, majd *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter engedélyt kért a kormányzótól, hogy a helyreállított árpádházi királyi palota maradványait a nyilvánosságnak átadhassa és a Szent Tamás-hegyen emelt Szent István domborművet felavassa. A kormányzó főhajtással megadta az engedélyt, majd az ünnepség a *Szózat* elénekléséval véget ért.

A hercegprimás diszebéde

Ezután a kormányzó és felesége *Serédi* Jusztinián hercegprimás, vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök és a többi előkelőség kíséretében megtekintette a királyi palota maradványait, ahol nagy érdeklődéssel hallgatta *Lepold* Antal pápai prelátus-kanonok és *Gerevich* Tibor egyetemi tanár szakszerű előadását.

A felavató ünnepség után délben egy órakor *Serédi* Jusztinián hercegprimás ünnepi ebédet adott esztergomi palotájában, amelyen *megjelent a kormányzó és felesége,* valamint az ünnepségen résztvevő előkelőségek. A kormányzói pár a herceg primás ebédje után gépkocsin visszatért Gödöllőre. *Teleki* Pál gróf kultuszminiszter, bárcziházi *Bárczy* István, *Zsindely* Ferenc és *Stolpa* József államtitkárok több előkelőség kíséretében megtekintették az Árpádházi királyi palotával egyidejűleg felavatott *Szent István-emlékművet.* A Szent Tamás-hegy oldalába illesztett több méter magas dombormű azt a jelenetet ábrázolja, amikor *Asztrik érsek Szent István fejére teszi a koronát.* A kultuszminiszter és a többi előkelőség elismerésüket fejezték ki *Antal* Károlynak, a gyönyörű dombormű alkotójának.

Megérkeztek az olasz és a német küldöttségek

Olaszország és Németország a jubileumi Szent István-ünnepségeken külön alkalmi küldöttségekkel képviselteti magát.

Az *olasz küldöttség* tagjai *Marinetti* tábornok, a delegáció vezetője, *Borghese* herceg képviselő, *Belelli* képviselő, *Preti* altábornagy, *Lombardi* ellentengernagy, *Bonola* repülőtábornok, *Rossi* parancsnok, a Littorio olasz ifjúság (GJL) képviselője és *Chrisanté* őrnagy, segédtiszt.

A *német küldöttség* tagjai: von *Kluge* vezénylő tábornok, a VI. hadtest parancsnoka, mint a küldöttség vezetője, von *Hartmann* ezredes, von *Schrader* ellentengernagy, *Oels* korvettkapitány, *Andrae* repülőtábornok, a légi hadiiskolák szemlélője, *Barlen* ezredes, a birodalmi légügyi minisztérium részéről és *Zeitzler* vezérkari alezredes.

Az olasz küldöttség kedden délelőtt érkezett meg Budapestre a Déli-pályaudvaron, ahol fényes külsőségek között fogadták. A pályaudvar csarnokában hatalmas olasz és magyar nemzeti színű zászlók díszelegtek, Olaszország és Magyarország címereivel. A pályaudvar előtti téren állott fel az 1-es honvédgyalogezred díszszázada zenekarral és zászlóval, míg a küldöttséget fogadó előkelőségek a pályaudvar előcsarnokában gyülekeztek. Megjelent a fogadáson vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök képviseletében bárcziházi *Bárczy* István miniszterelnökségi államtitkár, a honvédség képviseletében *Barabás* Emil altábornagy, a budapesti vegyesdandár részéről vitéz *Makay* József tábornok, vitéz *Náday* István tábornok, vitéz *Faraghó* Gábor ezredes, *Szentpáli Juhász* Egon alezredes, vitéz *Sibrik* György alezredes, továbbá nagyszámú tiszti küldöttség. — A külügyminisztérium képviseletében *Végh* Miklós követségi tanácsos, Budapest székesfőváros képviseletében *Schuler* Dezső alpolgármester, az államrendőrség képviseletében *Eliássy* Sándor főkapitány, *Reidl* Rezső és *Urs* Nándor rendőrfőtanácsosok, továbbá *Haász* Aladár vallás- és közoktatásügyi minisztériumi miniszteri osztályfőnök, *Gerevich* Tibor egyetemi tanár, *Kálnoki-Bedő* Albert miniszterelnökségi osztálytanácsos és több más előkelőség.

Kinn volt a pályaudvaron csukaszürke fasiszta egyenruhában *Vinci* gróf vezetésével az egész olasz követség s a balilla szervezetek egy osztaga. Megjelent *Garigioli* alezredes, katonai attasé és *Palotta* alezredes, légügyi attasé. A fasiót nagyobbszámú fekete díszegyenruhás küldöttség képviselte. A német követség képviseletében *Füttorer* alezredes, légügyi attasé volt jelen.

Tíz óra harmincöt perckor robogott be a római gyorsvonat a küldöttséget hozó külön kocsival, amely éppen a pályaudvar csarnokbejárata előtt állott meg. Háromszoros Eja-Eja-Eja kiáltásokkal köszöntötték az olasz szervezetek *Marinetti* tábornokot abban a pillanatban, mikor elsőnek szállott le a vonatról.

Bárcziházi *Bárczy* István államtitkár mutatta be az olasz küldöttség tagjainak a fogadásukra megjelent előkelőségeket. Ezután mindannyian kivonultak a pályaudvar előtti térre, ahol a díszszázad zenekara az olasz királyi himnuszt és Giovinezzát játszotta el, majd az előkelőségek elléptek a díszszázad arcvonala előtt. A zászló előtt az olasz küldöttség tagjai fesztelen tisztelegtek. A magyar Himnusz hangjai közben szállottak kocsijaikba a magyar előkelőségek kíséretében a magasrangú olasz vendégek és a Duna-palotában levő szállásukra hajtattak.

A Déli-pályaudvar előtt hatalmas tömeg gyülekezett össze és az olasz vendégeket igen melegen megéljenezte.

A német küldöttség délután hat órakor érkezett meg a menetrendszerű gyorsvonattal a Keleti-pályaudvarra, ahol díszes külsőségek között fogadták. Már több órával az érkezés előtt rendőrkordonnal kellett körülzárni a pályaudvar érkezési oldalát. Igen nagyszámú érdeklődő közönség gyült össze, hogy jelen legyen az ünnepélyes fogadtatáson. A pályaudvar csarnokát és a pályaudvar előtti térséget magyar és német nemzetiszínű zászlókkal és címerekkel díszítették fel. Kivonult az 1-es honvédgyalogezred díszszázada, zászlóval az élén, továbbá az ezredzenekar is.

Vitéz *Imrédy* Béla miniszterelnök képviseletében bárcziházi *Bárczy* István miniszterelnökségi államtitkár jelent meg a német vendégek üdvözlésére. Ott volt a honvédség képviseletében *Barabás* Emil altábornagy, a budapesti vegyesdandár részéről vitéz *Makay* József tábornok, vitéz *Náday* István tábornok, vitéz *Faraghó* Gábor ezredes, *Szentpáli-Juhász* Egon alezredes, vitéz *Sibrik* György alezredes, valamint nagyszámú tiszti küldöttség. A külügyminisztérium képviseletében *Végh* Miklós követségi tanácsos, Budapest székesfőváros részéről *Schuler* Dezső alpolgármester, az államrendőrség képviseletében *Eliássy* Sándor főkapitány jelent meg, továbbá ott volt vitéz *Haász* Aladár vallás- és közoktatásügyi minisztériumi miniszteri osztályfőnök, *Kálnoki-Bedő* Albert miniszterelnökségi osztálytanácsos, *Baranyay* Zoltán miniszteri tanácsos és még több előkelőség.

A budapesti német követség tisztikara és személyzete *Erdmannsdorff* követ vezetésével jelent meg s ott volt az olasz követség képviseletében *Garigioli* alezredes, katonai attasé és *Palotta* alezredes, légügyi attasé. A Budapesten élő németek is nagyszámban vettek részt a fogadtatási ünnepségen.

A csarnokban a kordon mögött összegyült nagy tömeg lelkes éljenzése közben futott be a gyorsvonat a pályaudvarra. Elsőnek bárcziházi *Bárczy* István államtitkár és *Barabás* Emil altábornagy siettek a német vendégek üdvözlésére.

A megérkezéskor a zenekar a német himnuszt, majd a magyar Himnuszt játszotta. A vendégek elléptek a díszszázad arcvonala előtt, aztán elbúcsúztak a fogadásukra megjelent magyar előkelőségektől és szállásukra hajtattak.

Este a német küldöttség tagjai a Margitszigeten vacsoráztak, míg az olasz küldöttség tiszteletére *Vinci* gróf budapesti olasz követ adott estebédet az olasz követség Esterházy-utcai palotájában.

Ha nincs étvágya, úgy igyék néhány napon át reggel éhgyomorra félpohár természetes „Ferenc József" keserűvizet, mert ezáltal bélműködése szabályozódik és így egész emésztése rendbejöhet. Kérdezze meg orvosát.

Jobboldalon: Ternovszky Ferenc itélőtáblai biró, akit a közigazgatási birósághoz itélőbirává neveztek ki, most tette le a hivatali esküt.

Ifj. Horthy Miklós, a MUSz elnöke, beszédet mond Görömböly-Tapolcán, a MUSz országos kerületközi versenye előtt.

A BESZKART frontharcos csoportjának tisztelgése a Szabadság-téri Országzászló előtt. (Szécsy felv.)

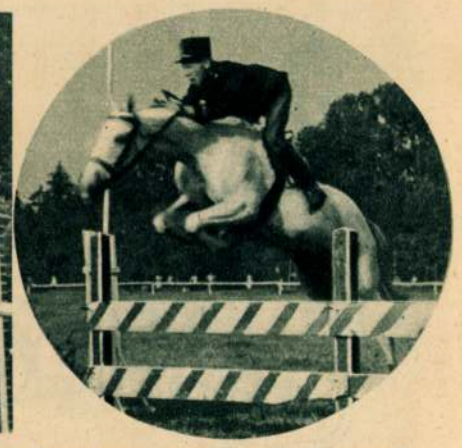

Képek a balatonföldvári lovasversenyekről. Baloldalon: grófi Hoyos Györgyné, az akadályverseny győztese. Jobboldalon: Bartha Miklós, a vadászdíjugratás győztese.

Jenny Kammersgaard dán uszónőt, aki Dánia és Németország között átuszta a Keleti-tengert, szülővárosában, Nykobing-ban, diadalmenetben kisérik haza.

Képek a Pesti Hirlap mai számának sportrovatában megjelent „Zakopaneban rendezik a si-világbajnokságot" cimü cikkhez. Fent: remek síterep Zakopane környékén. Lent: a zakopanei drótkötélpálya 2000 méter magasságba viszi fel a versenyzőket és si-turistákat a Tátra lejtőire.

Bárka a Mahmudieh-csatornán, Alexandria közelében. Több mint ezer ilyen gyönyörü kép lesz a Pesti Hirlap október hóban megjelenő „A Föld és Lakói" cimü legujabb kedvezménykötetében, amelyet lapunk előfizetői tizenkéthavi hatvanfilléres részletfizetés (összesen 7.20 P) mellett vásárolhatnak meg.

Balassi Bálint szobra, amelyet Esztergomban állitanak fel. (Dózsa Farkas András alkotása.)

Baloldali kép: az olasz Bartalit, a „Tour de France" győztesét, csókkal üdvözli a célban egy strasbourgi leány.

Dózsa Farkas András

Találkozás az utcán.

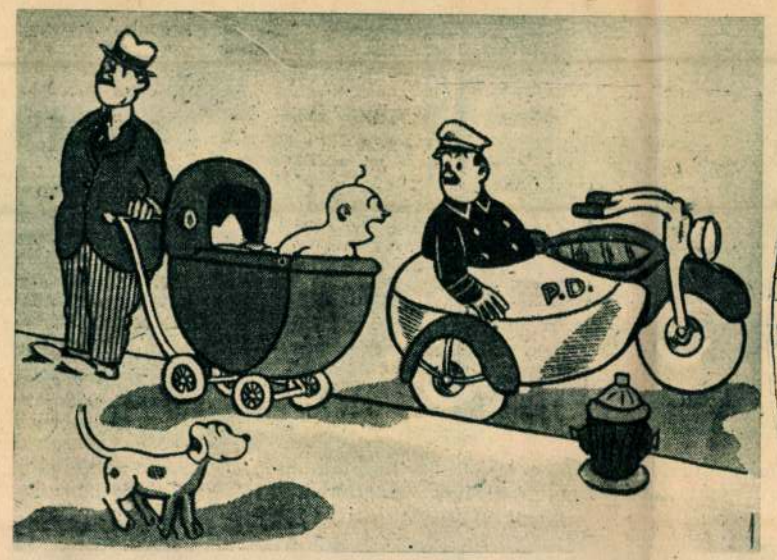

— Ejha! Hát maga sem tud még járni?!

(Everybodys Weekly.)

Megnyugtató.

— Az uj papagáj egy kicsit káromkodik, de szerencsére sem nem iszik, sem nem dohányzik.

(Weekly Post.)

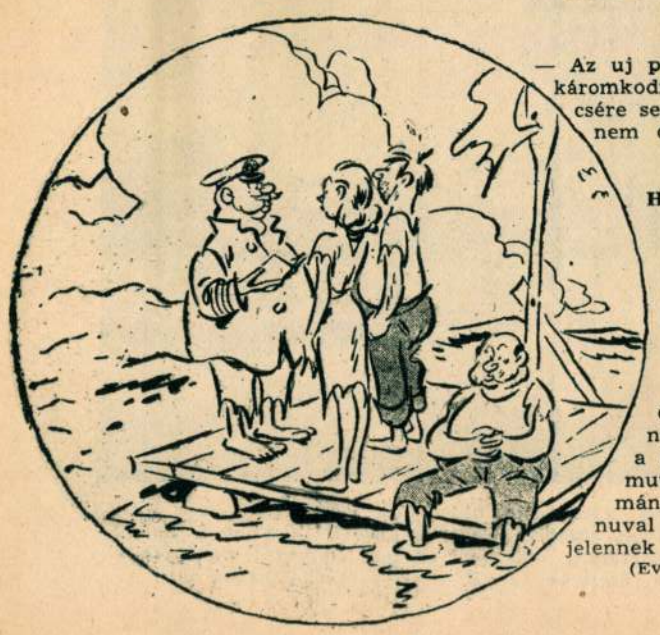

Házasság a tengeren.

— Parancsnoki jogomnál fogva tudomásul veszem a házassági bejelentést, de figyelmeztetem, hogy a házasság csak akkor érvényes, ha legkésőbb a partraszállásig bemutatják összes okmányaikat és két tanuval együtt ujra megjelennek előttem.

(Everybodys Weekly.)

A türelmes vászon.

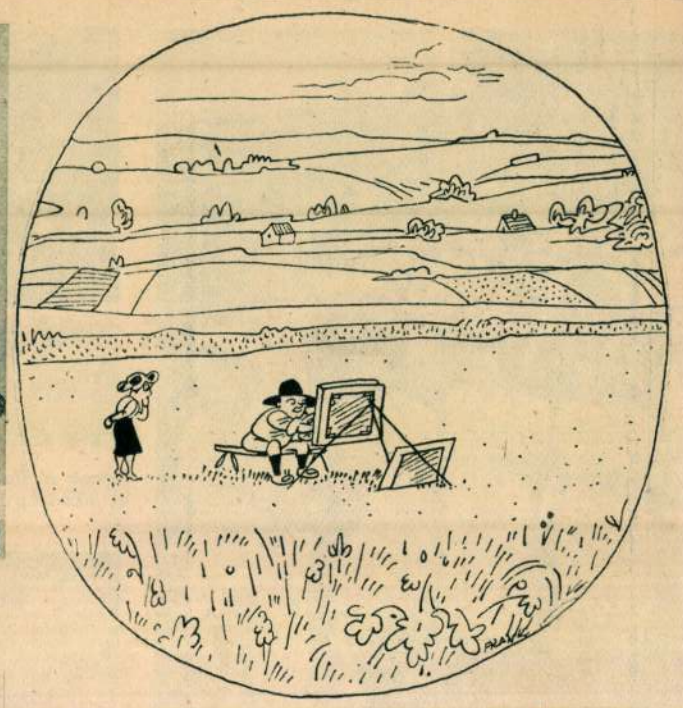

— Mondja, kedves mester, miért hagyott fel az arcképfestéssel?

— Mert a táj, amit lefestek, nem birálja, hogy hasonlit-e a kép hozzá, vagy nem.

(Fliegende Blätter.)

A tisztitószer.

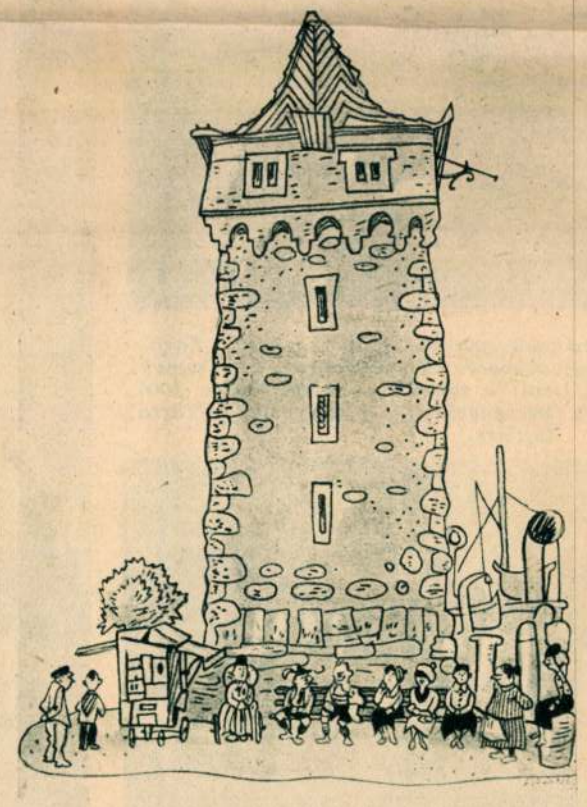

— Már napok óta figyelem önt. Miért eszik meg mindennap két citromot?

— Mert remekül tisztitja az egész szervezetet.

— No, akkor nekem nincs szükségem rá . . . Nálunk ugyanis van fürdőszoba.

(Fliegende Blätter.)

KÉPES PESTI HIRLAP

LX. ÉVFOLYAM, 142. SZÁM — 1938 AUGUSZTUS 3. SZERDA

Lép

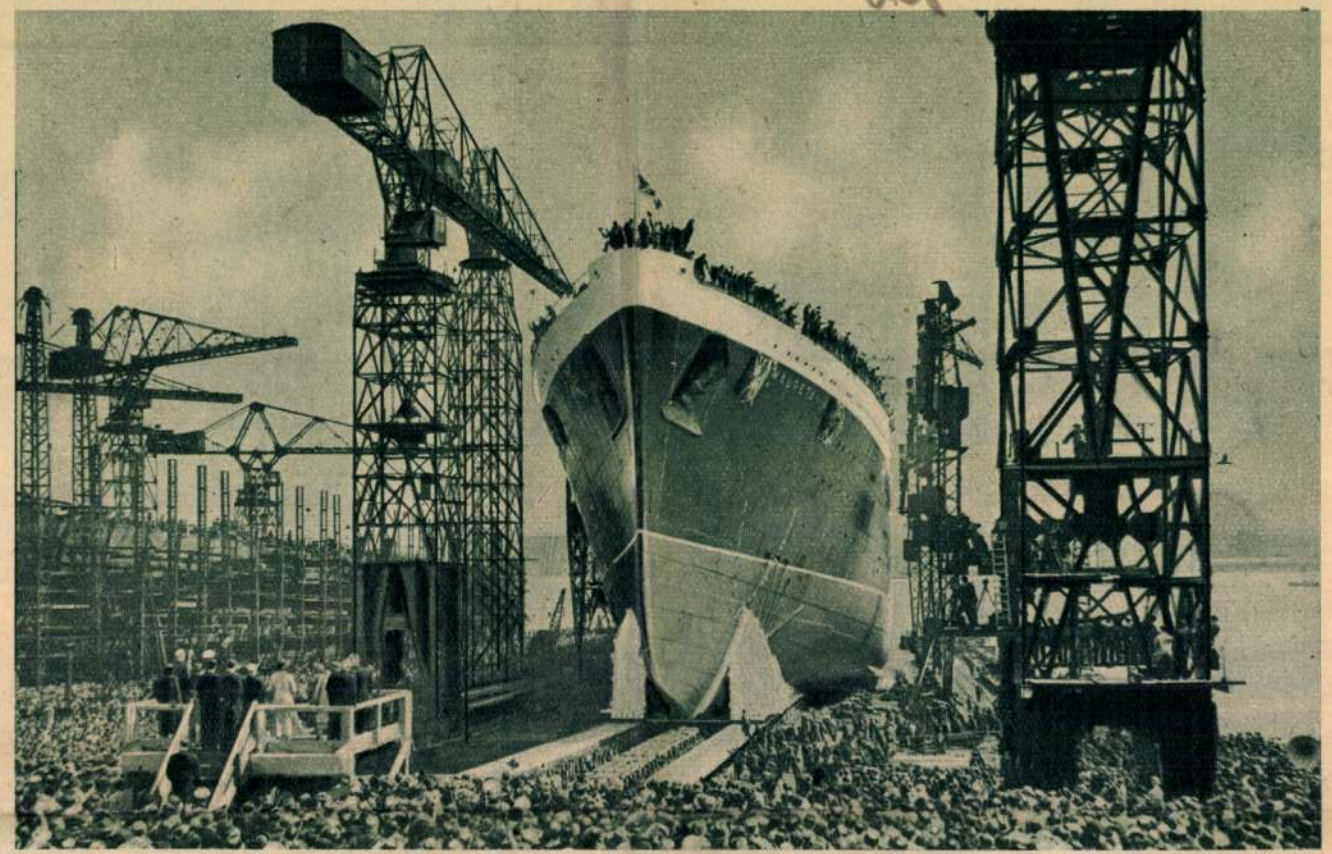

Liverpool kikötőjében nagy ünnepséggel bocsátották vizre a harmincnégyezer tonnás uj „Mauretania"-t.

Észak-Amerika egyik legmagasabb csúcsa, a 4100 m-es Mount Whitney fölött gyakorlatoznak az amerikai hadsereg uj bombavető repülőgépei

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Dózsa Farkas András
1987 AUG 6.
AUTÓ MOTOR

1021

FORMÁK

Nem is olyan régen aligha volt ember, aki az esetlen formájú evőeszközt kifogásolta volna. De az ipar dolgozóinak sem volt igényük a „kézbe jobban fekvő" szerszámok iránt. Csak amikor az ipari formatervezés kezdte első sikereit aratni, figyeltek fel az emberek erre az új, hasznos művészetre. Azóta bebizonyosodott, hogy az iparművészetnek ez az ága közszükségletté vált.

A Magyar Iparművészeti Főiskola formatervező tanszékén kilencen nyerték el idén a diplomát, kilenc formatervező művész mutatkozott be a Főiskola kiállítási termében. A fiatal művészek vezetőtanára Dózsa Farkas András volt, aki maga is aktív autós — és ez némileg vissza is tükröződött a diplomamunkákon, amelyekből bemutatunk itt néhányat.

Gergely Sándor formaterve egy padló alatti motorral szerelt városközi autóbuszról (Ikarus—MAN, hátulnézetben)

Pávai Sándor Forma—1 típusú versenyautó-terve

Leikes Péter elgondolása a horizontális számlálótárcsás benzinkútról

A MELEG MINT ELLENSÉG

Noha a fizika szerint a hő egyenlő energiával, munkával, mégis van olyan meleg, amely ellensége a motornak. Most, amikor az évszak hozta kánikula elbágyasztja az embert, észrevehetően befolyásolja a motort is.

Hosszabb úton csökken a motor teljesítménye, különösen hegymenetben jelentkezik ez a „lustaság". Az sem tartozik a ritkaságok közé, hogy a gyújtáskulcs kihúzása után tovább jár a motor. Az ilyen jelenségekre még a kezdő motoros is felfigyel, és ha szereti járművét, segít is rajta.

A feladat: a felesleges hő elvezetése, illetve a hűtésre szolgáló levegő útjának biztosítása.

Először is tessék alaposan megtisztítani a hűtőbordákat, de nem csak azok szélét, hanem be kell jutni a henger külső faláig, és azt is meg kell szabadítani a ráégett sártól.

Ha az elégett gázok távozása akadályba ütközik, akkor ugyancsak melegszik a motor. Könnyű dolga van annak, akinek motorján szétszerelhető a kipufogódob. Az olajos, kátrányos koromlerakodás arra utal, hogy maga a cső fala is megvastagodott a ráégett koromtól, azaz a cső keresztmetszete kisebb lett, tehát azonos idő alatt kevesebb elégett gáz tud a szabadba jutni. És ha már a csövet leszedte, vessen egy pillantást a henger kipufogónyílásába, biztosan azt is jócskán eltömte a keményre égett korom.

Ennek eltávolítását végezze nagyon óvatosan. Ha csak lehet, ne használjon ehhez csavarhúzót, vagy hasonló fémes tárgyat, mert ha az megszalad, csúnya sérülést ejthet a henger furatán. Egy ügyesen kifaragott keményfa-szerszámmal is tisztába lehet tenni a henger nyílását. Ehhez természetesen nem kell leszerelni a hengert. A berúgókarral hozza a dugattyút alsó holtponti helyzetbe, illetve a dugattyú koronája legyen szintben a kipufogónyílás alsó peremével.

A koromtalanítás után könnyen kitakarítható a henger belseje, amihez jó segítséget nyújt a légpumpa. Néhány erélyes nyomás a pumpán, és a legkisebb korommorzsa is kitakarodik.

Néha az is segít, ha magasabb hőértékű gyertyát ajándékozunk a motornak. De az is lehet, hogy az üzemben levő gyújtógyertya már elöregedett, és azonos hőértékű új gyertya is megteszi.

Csökkentheti a bajt az üzemanyagkeverékhez adott szuperbenzin is. Az így feljavított „fröccs" jobban bírja a hőt és jobban hűti belülről a motort.

Többen is eredményesen alkalmazták a henger két oldala mellé helyezett lemezt, amely a hengerre kényszeríti a különben a henger mellett elsuhanó levegőt.

A kánikulai napokon, amikor egy fagylalttal, üdítőitallal, vagy fürdéssel hűti magát, ne felejtkezzék el a hőségtől szenvedő motorjáról sem.

Öreg Motoros

A henger két oldalán jó szolgálatot tesz a terelőlemez. A rajz egy Pannónia-hengert mutat felülnézetben. A kipufogócsövek felé „nyílnak szét" a terelőlemezek

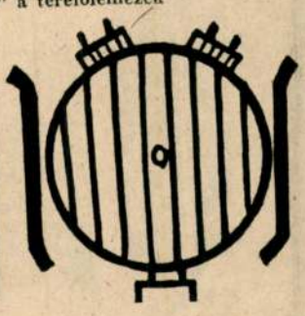

Jereván közelében láttuk ezt a hatalmas madárra emlékeztető betonépítményt. — „Fecske étterem" lesz majdan a neve — adta meg a felvilágosítást gépkocsivezetőnk

VOLGÁVAL A KAZBEKON ÁT

Ha az ember repülőgépen teszi meg a Moszkva—Jereván közötti utat, akkor is fentről, ötezer méter magasból elragadónak tartja a Kaukázus havas csúcsait, a zord hegyek és az üdezöld erdők változatosságát. Hát még ha visszafelé gépkocsin utazhat keskeny, kanyargós szerpentinjein . . .

Egy előre nem várt, nem tervezett véletlennek köszönhetjük, hogy életre szóló élménnyel gazdagodva térhettünk haza a távoli Örményországból.

Vendéglátóink látható szorongással közölték velünk, hogy nem kaptak jegyet az oszét fővárosba induló repülőgépre. Ők szomorkodtak, mi örültünk . . .

Verőfényes júniusi reggelen egy vadonatúj Volgán vágtunk hát neki Jereván—Tbiliszi—Ordzsonikidze irányában a hegyekbe vezető meredek útnak. S ha az idegen csak a kerekek alá futó útra, a mellette elterülő tájra összpontosítja is a figyelmét, sok érdekeset lát, de különösen ha a gépkocsivezető is segítségére siet. A mi pilótánk, Szása pedig igazán kiváló idegenvezetőnek bizonyult. Nemcsak ragyogóan vezetett, jól ismerte az utat, hanem minden városról, faluról tudott valami érdekeset mondani. Emlékezetből idézte a havas hegyekből rohanó patakok nevét, a hegycsúcsok magasságát és főképpen azt, hogy melyik vendéglőben készítik legízletesebben a saslikot, a rablóhúshoz hasonló birkasültet. Ha pedig észrevette, hogy a környék nem eléggé köti le figyelmünket, legendákat mesélt.

Grúzia fővárosába, Tbiliszibe érkezve, ez a kép fogadja az országút vándorát

Amikor mellékútvonalakra fordultunk, a legnagyobb közlekedési akadályt az 1000—1500-as csordákban vonuló birkák jelentették. Ilyenkor aztán hiábavalónak bizonyult Szása barátunk eszeveszett dudálása, ízes örmény káromkodása, a birkák legfeljebb csak bégetéssel válaszoltak . . .

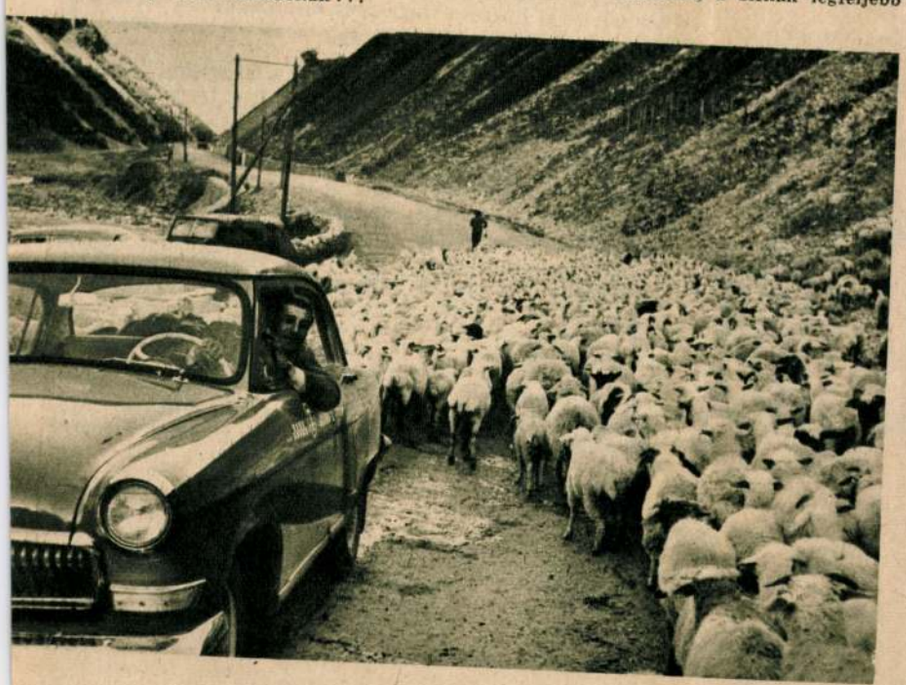

Mit kifogás
a szudétanémetek pro
Hodzsa nemzetiségi ko

Prága, augusztus 2.

(Az Uj Nemzedék prágai munkatársának telefonjelentése.) Ma indul el vonaton Londonból Prágába Lord Runciman feleségével és Mr. Petoval, Mr. Gwadkin, Mr. Sopford és Miss Miller repülőgépen érkeznek. Az ellentét ebben a pillanatban a csehszlovák kormány és a szudétanémet párt között élesebb, mint valaha. Hodzsa Milán a tegnapi nagy pártközi gyülésen ismertette a nemzetiségi kódex szövegét s ugyanakkor a szudétanémet párt is közzétette röpiratát, amely teljes egészében visszautasitja a kormány tervezetét. A pártközi gyülés tagjai titoktartást fogadtak és a tárgyalásokról kevés szivárgott ki. Tény, hogy helyenként igen kiéleződött a vita, a cseh katolikus néppárt pedig „sulyos szemrehányásokkal illetett bizonyos felelős személyeket, akik idáig hagyták fejlődni a dolgokat és akiknek le kellene vonni a szükséges konzekvenciákat".

Hodzsánál megjelent tegnap a francia követ, akivel a miniszterelnök hosszu ideig tárgyalt. Bizonyos tehát, hogy a cseh kérdés a vajudás ujabb stádiumába érkezett. A parlament csak formális ülést tart, azután elnapolja magát addig, amig Runciman munkájának hatása nem mutatkozik. A lord szerepéről egész különös hangon ir a Lidove Noviny, ugy igyekezvén beállitani a dolgot, hogy miután Runciman munkásságát sem az angol, sem a csehszlovák kormány nem garantálja, tehát egyszerü ma-

DÓZSA FARKAS ANDRÁS SZOBRÁSZMÜVÉSZ MÁR ELKÉSZITETTE ESZTERGOM SZÁMÁRA BALASSA BÁLINT EMLÉKMÜVÉT, MELYET A KÖZELJÖVŐBEN FOGNAK LELEPLEZNI.

Megmaradnak a
állampo

A szudétanémet párt ma kiadott röpirata két részből áll. Az első jogi tanulmány, amely elvi alapon taglalja a kormány nemzetiségi tervezetét, a második rész pedig a konkrét kifogásokat sorolja fel.

Megállapitják mindenekelőtt, hogy a kormány tulajdonképpen alig ad ujabb jogokat a nemzetiségeknek, hiszen kodexében 80 százalékban olyan jogszabályokat vett fel, amelyek máris tételes törvények. A fennmaradó 20 százalék pedig a szudétanémet álláspont szerint porhintés, mintahogy az egész kodex is csupán a jelenlegi állapotok kodifikálására irányuló kisérletnek tekinthető. A legfőbb kifogás, hogy továbbra is fennmarad a másodosztályu polgárok rendszere. A másodosztályu polgárok hátrányára kedvezésben részesülnek az elsőosztályu polgárok és a kodex legfőbb célja, hogy megvédje a granicsárokat, akiket 1918 óta telepitettek szintiszta nemzetiségü vidékekre a cseh érdekek előőrseiként. Élesen kifogásolja a szudétanémet párt az államvédelmi törvény különös intézkedéseit. Az államvédelmi törvény szerint a megbizhatóság megállapitása Csehszlovákiában nem a biróságra tartozik, hanem alantas közigazgatási tisztviselők is megbizhatatlannak minősithetnek bárkit. Határozatukat nem adják irásban és ezért e megállapitás

Runciman —

London, augusztus 2.

A szerencsekivánatok közé, amellyel az angol közvélemény kiséri *Runciman* lord prágai vállalkozását, most már világosan belevegyülnek azok az aggodalmak, hogy a lord kiküldetésébe vetett remények nem fognak teljesülni.

Kevesen fogják irigyelni a lordot — irja a félhivatalos Times — amikor holnap a prágai Hotel Alcronban levő iróasztalánál megkezdi munkáját.

Runciman személye körül — folytatja a Times — koncentrikus birkózás indult meg Prágában s a lord valószinüleg örül majd annak, hogy nem döntőbirónak megy Prágába, hanem közvetitőnek, akinek hatáskörét szükre szabták.

A *Times* a csehországi hangulatra jellemzőnek tartja, hogy

a szudétanémet vidéken Runciman lordnak a „Runzelmann"

REK

— **Nagy felhőszakadás** vonult el hét-ön Sajókaza és határa felett. A határ-an együtt dolgozott *Sütő* János 28 ve gazda 18 éves feleségével és a ihar kitörésekor egy szalmakazalba menekültek. A villám becsapott a szalmakazalba és *mindkettőjüket ha-lálra sujtotta.*

műsor:

ZERDA

száz évvel ezelőtt. — 11.10: Vizállás. — 12: Déli harangszó, időjárás. — 12.05: Dániel Ilonka zongorázik. — 12.45: Hirek .— 1: A rádió szalon-zenekara. — Közben kb. 1.20: Pontos idő ,időjárás, vizállás. — 2.35: Hirek. — 2.50: A rádió műsorának ismerte-tése. — 3: Árfolyamok, piaci árak, élelmiszerárak. — 4.15: Diákfélóra. — 4.45 Pontos idő, időjárás, vizállás. — 5: Valkó László: Az amerikai far-mer. — 5.30: Weidinger Ede jazz-zenekara. — 6.30: Iványi-Grünwald Béla: A diplomaták fejedelme (Tal-leyrand halálának 100. évfordulójára). — 7: Hajtóvadászat. (Operett 3 felv.) — Utána kb. 9.15: Hirek. — 9.35: A Melles zenekar műsora. — 10: Idő-járás. — 10.05: Weingarten József zongorázik. — 10.45: Hanglemezek. — Közben kb. 11: Hirek angol és fran-cia nyelven. — 11.10: Rézbányászat Finnországban. (Vitéz Petneházy An-tal iparügyi államtitkár beszélgetése Aeno Mäkinnen-nel, az Outukumpui rézbánya vezetőjével.) — 0.05: Hirek külföldi magyarok számára. — BU-DAPEST II. 6.30: Lily Pons- és Gigli-hanglemezek. — 7.30: Pálinkás László: Európai művészet Velencében. (A Biennaléről.) — 8: Hirek. — 8.40: A Melles zenekar műsora. — 9.30: Lóversenyeredmények.

— **A VILÁG ARANYTERMELÉSE 1937-ben az előző évhez képest meginf fokozódott és pedig öt százalék-kal. A Nemzetközi Fizetések Bank-ja által közzétett kimutatás szerint tavaly 34,831.000 uncia finomara-nyat termeltek a világon, 1219 mil-lió dollár értékben, 1936-ban 33,156.000 uncia volt a világ finomaranytermése, 1160 millió dollár értékben. 1933-ban még csak 25 millió uncia aranyat termeltek 900 millió dollár értékben. A legfontosabb aranytermelő államok Délafrika 11,733.000 unciával, Szovjetoroszország 5,000.000 uncia aranytermeléssel, az Egyesült Államok 4,750.000 unciával és Kanada 4,000.000 unciával. A négy legfontosabb aranytermelő állam a világ összes aranytermelésének háromnegyedrészét szállitja. — A világ jegybankjainak bankjegyfedezete 1937 végén összesen 13.781 millió aranydollár értéket képviselt, az 1929. évi 10.949 millióval szemben.**

— **A bélben keletkező mérgek által okozott rosszulléteknél** egy-két pohár természetes „Ferenc József" keserüviz, gyors és alapos bélkiüritő hatásánál fogva, gyakran a legjobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát.

— **Az angol flottát is megfiatalitják!** Az angol kormány már hónapokkal ezelőtt rendezte a szárazföldi hadsereg és a légi haderő tisztikarának fizetés- és nyugdijügyét. Most sor került a *flottára* is. A kormány irányelvként kimondta, hogy mind-azokat a tengernagyokat, altenger-nagyokat és ellentengernagyokat nyugdijazni kell, akik számára nem áll szabadon tényleges parancsnoki állás s akik emiatt már hosszabb idő óta nem teljesitenek szolgálatot. Ilyen módon elősegitik a haditenge-részetnél is *a fiatal tisztek gyorsabb előmenetelét.*

— **Megkezdték Pestkörnyék nagy-szabásu rendezését.** Az év elején a *Közmunka Tanács* hatáskörét kiterjesztették a *pestkörnyéki városokra és községekre is,* mert igy akarják elkerülni, hogy Budapest közvetlen szomszédságában *rendszertelenül alakuljon ki a városok és községek képe.* Külön felállitották a Közmunka Tanács pestkörnyéki osztályát, amelynek költségeihez *valamennyi érdekelt község és város hozzájárult.* Ez az osztály most megkezdte működését. Az első feladat, amelyet még a nyáron elvégeznek: *egységes városrendezési térkép készül az egész Pestkörnyékről, egybehangolva Budapest fejlesztési terveivel.* Az uj uthálózatot már a rendezés szempontjait figyelembe véve állapitják meg és elkészitik *Pestkörnyék közuti közlekedésének legujabb terveit is.*

— **A hétfőről keddre virradó éjszaka** gyanutlanul sietett hazafelé *Juhász* Eszter 28 éves debreceni asszony. A sötét utcán hirtelen *közápor zudult rá és sulyosan megsebesitette.* Be kellett szállitani a sebészeti klinikára. A rendőrség nyomozza a rejtélyes dobálózókat.

— **Hideg nyári ételek, gyümölcsbefőttek,** készitését tanitják most az Elektromos Művek Honvéd-u. 22. sz. alatti főzőiskolájában hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt fél 10 órai kezdettel. A jó gazdasszony ingyenes gyakorlati előadás keretében ismerheti meg a villanyhütőszekrény- és villanytüzhelynek nemcsak háztartásbeli jelentőségét, de azt is, miként készithet olcsón, gyorsan hideg nyári ételeket (parfait), süteményeket, rétest és más finomságokat.

— **KÖZEL TIZENEGYMILLIÓ MUNKANÉLKÜLIT tartottak nyilván junius 30-án az Egyesült Államokban. A mult év megfelelő időszakához viszonyitva 386.000-rel csökkent a munkanélküliek száma.**

— **Megkezdődtek a szabadságok.** Mindenki nyaralni megy. Most jött el a betörők ideje. Nyugodt pihenés, zavartalan nyaralása csak akkor lesz, ha elutazása előtt lakását betöréses lopás ellen biztositja.

—**A Dunában fürdött** a győrmegyei Abda község határában *Bodor* János 21 éves fiatalember. Hinárba került és elmerült a vizben. Még háromszor bukott fel, de a parton állók közül *senkisem mert segitségére sietni.* Holttestét még nem találták meg.

— **Ciankálival megmérgezte magát** és meghalt *Karpusz* Albert győri harisnyagyáros 34 éves fia. A rendőrség annak felderitésén fáradozik, hogy *miért követett el öngyilkosságot a vagyonos fiatalember.*

x **A mai izgalmas élet küzdelmeiben kifáradt egyének,** akik csaknem kivétel nélkül már idültté vált székrekedésben és ennek következtében mindenféle emésztési nehézségekben szenvednek, igyanak reggelenként éhgyomorra egy-egy kis pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet, mert ez az ideális hashajtó összes jellemző tulajdonságait egyesiti magában. Kérdezze meg orvosát.

PETROLEUM-GÁZFŐZŐ P 19.80
Passierozó és mindennemü Háztartásigépek
olcsón. **Barhó Ferenc Fiai Utóda, IV., Váci u. 37. T.: 183-025**

— **A m. kir. hinvédelmi miniszter** julius 8-án kelt 25.587/Eln. A.—1938. számu rendeletével megengedte, hogy *Perley* Lajos becsületügyének befejezéséről a sajtónak az alábbi közleményt adhassa: *„Perley Lajos emléklapos főhadnagy politikai ténykedéséből kifolyólag több éven át katonai becsületügyi eljárás alatt állott. A főtiszti becsületügyi tanács az ügyben felmentő határozatot hozott, amit a m. kir. honvédség főparancsnoka tudomásul vett. Ezzel nevezett becsületügye befejezést nyert.“*

x **Ha ellensége a fogának, a Hyperdentet** ne használja,
Műfoggal rág majd, meglátja, nemsokára.
De ha fogát este, reggel Hyperdenttel mossa,
Fogát akkor száz évig is használhatja.

— HALÁLOZÁS. Irsai *Irsay* Györgyné, szül. sipeki *Balázs* Éva julius 31-én, délelőtt 10 órakor hosszu szenvedé után elhunyt. Augusztus 2-án, délután 5 órakor temetik az irsai családi sirboltba.

— ÜGYVÉDI HIR. Dr. *Damjanovich* Miklós ny. ezredes-hadbiró, ügyvéd, honvédségi védőirodáját, Budapest, II., Garas-utca 6. szám alá helyezte át. Telefon: 152—870.

Emléktábla a Szabadság-téri M. Feltámadás-szobor üres talapzata előtt

MEGTORLÁST!

A magyar jobboldali társadalom, — tehát az egész nemzet — mélységes felháborodással, elképedve és már-már hitetlenül fogadta annak a képtelen összeesküvésnek a hírét, amely a mentelmi bizottság jelentéséből került napvilágra. Hetfőn tárgyalja a Ház ezt a kiadatási kérést, amelynek olvasása közben az épeiméjü ember riadtan, megdöbbenve kérdi: Lehetséges ez? Lehetséges, hogy magyar földön akadjanak emberek, sőt törvényhozók, akik a Hölgy-utcai kiskocsma sötétjéből a Nick Carter regények szellemét, a gangszter vagy cow-boj harcmodort akarják átültetni a magyar politikai életbe? Lehetséges, hogy a kétkrajcáros ponyvaregények, vagy vadnyugati históriák kültelki romantikája legyen az egyetlen hitvalóság, amelynek alapján egy úgynevezett jobboldali párt a hatalmat akarja megszerezni? És végül; lehetséges-e, akadhat-e csak egyetlen ember is, aki kezet akar emelni a legelső magyarra, országgyarapító Horthy Miklósra, népének atyjára, aki Szegedről Európa első fajvédő, nacionalista lobogóját hozta el s vitte el népével együtt az ősi kárpáti határig?

Annyira hihetetlen, fantasztikus mindez, hogy az ember csak tétován, bizonytalanul állhatna szembe a feléje zúduló kérdések sokaságával, ha két tény nem valószínüsitené mindennél ékesebben. Egyik: a világhírű magyar rendőrség jólértesültsége, megbízhatósága. Másik: az eddigi nyilas módszerek ismerete. És bár még nincs bírói ítélet, még nem ismeretes a gyanusított nyilas honatyák védekezése, annyi máris bizonyos, hogy azokon a tájakon, ahol az eszmevalóságokat, a Kárpát-Zagyva Nagy Haza képtelen elméleteit, a földségrendezés és talajgyökér jelszavait hirdetik, ott megszülethetnek különb rémségek is.

A magyar jobboldal és vele minden tisztességes ember eddig is azért nézte idegenkedéssel, értetlenül az úgynevezett hungarizmust, mert szüntelenül érezte, hogy ezek a friss sütetű „jobboldaliak" a legsötétebb baloldali módszerekkel, az ósdi marxista arzenál legrégibb és leggyülöltebb fegyvereivel akarják homályos céljukat elérni. Hiába beszéltek ők fegyelemről, rendről, mikor közben utcai tüntetéseket rendeztek. Hiába hirdettek nemzetmegváltást, mikor — ha tehették — sztrájkokkal gyengítették a nemzeti erőket. És hiába voltak antiszemiták, mikor kétbalkezes, szerencsétlen cselekedeteikkel soha sem a zsidóság hatalmi pozicióit, hanem mindig a cselekvőképes, igazi jobboldalt gyengítették. Azt próbálták megbontani, az ellen nyújtottak támadási felületeket.

Ott, ahol ennyi a zűrzavar, tapasztalatlanság és fegyelmezetlenség, ott ahol, — nem kaszinói mozgalmat szervezünk, — jelige alatt otthont, azilumot talál minden alvilági eszmegyakorló, legalább is az szükséges, hogy a helyzetet tisztázzák. Erre senki más nem illetékes, mint a független magyar bíróság. Mert ha csak egy része is igaz mindannak, amit a kir. főügyészség állít, akkor nincs olyan büntetés, nincs olyan súlyos megtorlás, amelyet a magyar nemzet elegendőnek tartana. Akkor felelni kell egy olyan bűnért, amelyhez foghatót nem követtek el még egyetlen nehéz viszonyok között élő, egyetlen jobb jövőt váró országban sem.

Minden magyar ember várja a sötét ügy azonnali kitisztázását. Várja a megtorlást, amely ezúttal olyan kemény lesz, hogy szétzúz mindent és mindenkit, aki a nemzet rendje, békéje, minden magyar legfőbb eszményképe ellen meri a kezét felemelni.

A Ház hétfőn dönt Wirth Károly és Kovarcz Emil nyilas képviselők letartóztatásos kiadásáról

Jelentette a *Függetlenség*, hogy megdöbbentő adatok alapján öt nyilaskeresztes képviselő mentelmi jogának felfüggesztését kérte az ügyészség a képviselőháztól. *A mentelmi bizottság jelentéséről hétfőn dönt a képviselőház és a határozatnak messzemenő következményei lesznek, amennyiben a budapesti királyi főügyészség megkeresése alapján a mentelmi bizottság Wirth Károly és Kovarcz Emil ügyében a mentelmi jognak előzetes letartóztatást is magában foglaló hatályú felfüggesztését javasolta.*

Letartóztatás!

Amennyiben a képviselőház *Wirth* Károly és *Kovarcz* Emil ügyében a mentelmi jog felfüggesztését *az előzetes letartóztatással együtt kimondja*, a Ház határozathozatala után minden valószínüség szerint *nyomban sor kerül Wirth Károly és Kovarcz Emil letartóztatására.*

A mentelmi bizottság *Gál* Csaba, *Csia* Sándor és *Lill* János nyilaskeresztespárti országgyülési képviselőknek *csupán* a mentelmi joguk felfüggesztését kérte a Háztól.

A képviselőház határozata után természetesen megtörténnek a további bírói intézkedések és előreláthatólag *rövid időn belül kitűzik a főtárgyalást.*

Ne törődjék bele, Ha renyhe a bele!

Gyakran jár káros következményekkel, ha a bélsatorna nem ürül ki rendszeresen. Ez az állapot megjavul, ha naponta rendszeresen veszi be a „kis adag" Kruschen sót és így követi sok millió ember példáját. Ez a világszerte használt szer megjavítja a bélmüködést. Már az első üveg Kruschen só felének bevétele után érezni fogja annak jó hatását és közérzete javulását.

Sopron megye hódoló távirata a kormányzóhoz

Sopron, november 9.

Sopron megye kisgyülésén *Högyészy* Pál főispán elnöki megnyitójában szóvátette a sajtóból ismeretessé vált államellenes felforgató kisérleteket. *Polgár* Aladár egyedi esperesplébános általános helyeslés közben adott kifejezést *a vármegye közönségének legnagyobb megütközéséről. Indítványára a kormányzót a kisgyülés hódoló táviratban biztositotta a vármegye egész lakosságának törhetetlen hűségéről és ragaszkodásáról.* Egyidejüleg *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszterhez intézett táviratban jelentette a kisgyülés, hogy öt *az államrend fenntartására irányuló munkájában* szivvel-lélekkel támogatja.

— **Teleki Pálné grófné a cserkészrepülők gépavatásán.** A cserkészrepülők elhalasztott vitorlázógép avatását vasárnap délelőtt fél 12 órakor tartják meg a Hármashatárhegyen levő cserkészrepülőszín előtti térségen. Az első nagy teljesítményü gép katonai tisztét Teleki Pálné grófné vállalta el, aki az ünnepi avatáson is résztvesz.

— **Egyesületi hir.** A Szent Imre szenátus 17-én, délelőtt 11 órakor tartja díszközgyülését a budai Szent Imre Kollégiumban. Glattfelder Gyula csanádi püspök a kollégium kápolnájában délelőtt 10 órakor szentmisét celebrál és szentbeszédet mond.

— **Földalatti fogaskerekü vasút Németországban.** Berlinből jelentik: Az egyik német rézpalabányában készült el a világ első földalatti fogaskerekü vasútja. A vasút a munkásokat szállítja munkahelyükre és a kibányászott ércet szállítja ki a bányából.

Munkács és Ungvár lobogódiszben

Munkácsról jelentik: A felszabadulás második évfordulóján, vasárnap délben ünnepi harangzúgás közben húzzák fel a nemzeti lobogót a városháza tornyára. A várost fellobogózzák, este a házak ablakait és az üzleteket kivilágitják. Este hét órakor a munkácsi vár ünnepi fényben pompázik és ugyanekkor a Munkács melletti Lovácska és Nagyhegy tetején örömtüzeket gyujtanak. Délután a város ünnepséget rendez a Csillag-szállóban, melyen Siménfalvy Árpád főispán és Vozáry Aladár képviselő beszél.

Ungvárról jelentik: A magyar csapatok Ungvárra való bevonulásának második évfordulóján a várost ünnepélyesen fellobogózták. Szombaton este a katonazenekar zenés takarodót adott, vasárnap reggel zenés ébresztő lesz. November 10-én, a bevonulás napján valamennyi templomban ünnepi istentiszteleteket tartanak.

Riga lett a „balti katonai kerület" székhelye

Moszkva, november 9.

A Pravdának a Rigában tartott állami ünnepségen rendezett katonai díszszemléről irott cikkéből kitünik, hogy Riga székhelye lett egy újonnan alkotott és nyilvánvalóan mind a három balti köztársaságot összefogó „balti katonai kerületnek". Az új katonai kerület főparancsnokává Loktionov altábornagyot, a szovjetorosz légi haderő egykori főnökét nevezik ki.

A Vitézi Rend irodalmi pályázata regényes hőstörténetekre

A Vitézi Rend Zrinyi-csoportja a magyar katonaeszmény szolgálatának szélesebb körben való terjesztése érdekében pályázatot hirdet *regényes hőstörténetek* megírására. A mü a sajátos magyar vitézi virtus valamely megtestesitőjének élettörténetét, vagy életének valamelyik jellegzetes mozzanatát irja le népszerü, szines, érdekfeszitő módon. Elsősorban oly történelmi korból kell a tárgyat venni, amelyben a magyarság *túlerővel szemben küzdött hazájáért és igazáért.* A feldolgozásban *kívánatos* a történelmi keret, de főcél *az elvezetes forma és a kerekded elbeszélés*, nem a száraz adatfelsorolás. A pályázattal vitézi tömegolvasmányt akar megteremteni a Vitézi Rend az idegen ponyvairodalom helyett. Az egyes müvek terjedelme körülbleül *50—60 gépirásos oldal*, ritka sorokban. A közlésre alkalmas müveket belső értékük szerint *150—200 pengővel díjazzák.* A pályamunkák benyujthatók és a pályázat részletes feltételei megtudhatók: Vitézi Rend Zrinyi-csoportja, Budapest, VIII. Reviczky-utca 4/b.

Angol repülőgépek Svájc felett

Bern, november 9.

A svájci haderő vezérkara a következő közleményt adta ki:

A november 8-áról 9-ére virradó éjjel a Jura felől a határra érkező és délkeleti irányban haladó angol repülőgépek ismételten megsértették Svájc légi felségjogát. A légvédelem többhelyütt tüzelt a repülőgépekre. *(MTI.)*

— **A székesfőváros emléktáblát helyezett el a Szabadság-téri Magyar Feltámadás szobor üres talapzata előtt.** A székesfőváros 1933-ban készittette el Dózsa Farkas András szobrászművésszel a Magyar Feltámadás szobrát. Mikor a bécsi döntés Kassát visszajuttatta az anyaországhoz, a székesfőváros a Magyar Feltámadás szobrát Kassa városának ajánlotta fel, de a Szabadság-téren nem bontatta le a szobor talapzatát, hanem arra bronzból készült urnát helyezett, amelyben ünnepi alkalmakkor áldozati lángot gyujtanak. A Magyar Feltámadás szobrát Kassán, hétfőn, a visszatérés évfordulóján avatják fel. Ugyanezen a napon a székesfőváros a szobor ittmaradt talapzatán áldozati lángot gyujtat, eléje pedig kőtáblát helyez a következő felirattal: „Itt állott a Magyar Feltámadás szobra, mely a magyar feltámadás hajnalhasadásának emlékére a mindig magyar Kassa megszentelt földjén hirdeti ezentúl hitünket az igazságban és feltámadásban".

Laval miniszterelnök megkezdte tanácskozásait Párisban

Vichy, november 9.

Laval miniszterelnök, aki csütörtökön elhagyta Vichyt, Brinon nagykövet kiséretében szombaton délután megérkezett Párisba. Itt a montoirei történelmi találkozó folytatásaként azonnal megkezdte a tanácskozásokat a német hatóságokkal. Boudilier pénzügyminiszter előző nap Párisba érkezett és technikai szakértőként szintén résztvesz a tanácskozásokon. (MTI.)

A német csapatok veszik át Dánia exportfeleslegét

Kopenhága, november 9.

A dán külügyminisztérium közli: Mint már többizben közöltük, a dániai német csapatok minden lényeges szükségletét *Németországból* fedezik. Kivételt képeznek általánosságban olyan élelmiszerek, amelyeket — így a vaj, hús, tojás — nagy mennyiségben viszünk be *Németországba.* Ezeket az árucikkeket illetően oly értelmü megállapodás jött létre, hogy azokat *a dániai német csapatoknak szállitjuk,* hogy így elkerüljük a felesleges szállitást Németországba és vissza. Ez alkalommal különösen arra utalunk, hogy a dániai német csapatok nem vásárolnak burgonyát, szénát és szalmát. *(MTI.)*

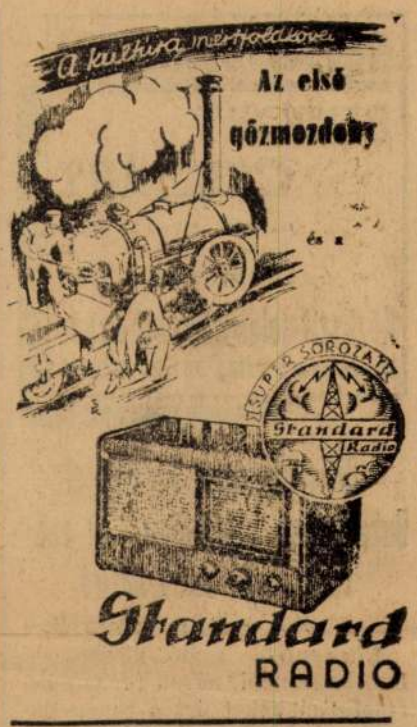

29 éves Tel. 113-497, 123-068.
BODNÁR
cég az összes 1941. évi RADIO újdonságokat díjtalanul bemutatja
V., Vilmos császár-út 60. Részlet, csere!

hangszergyár, Budapest, Rákóczi-út 71. Csere, részlet. T. 13-16-31.

Értekezlet a miniszterelnökségen az erdélyi részek katonai közigazgatásának megszüntetéséről

A miniszterelnökségen szombaton értekezletet tartottak az erdélyi katonai közigazgatás megszüntetése és a polgári közigazgatás bevezetése ügyében.

Az értekezleten *Teleki* Pál gróf miniszterelnök elnökölt, részt vett vitéz *Keresztes-Fischer* Ferenc belügyminiszter, az erdélyrészi katonai közigazgatás legfőbb vezetői, valamint az erdélyi képviselők közül többen, így *Bethlen* György gróf, *Teleki* Béla gróf, *Toldalaghy* Mihály gróf, *Paál* Gábor és mások.

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter közölte, hogy erdélyi körútja alkalmával a katonai közigazgatás megszüntetését és **a polgári közigazgatásra való áttérést előkészitette.**

Ezután a polgári közigazgatás bevezetésével kapcsolatos kérdéseket beszélték meg. Az előkészületek szerint

a katonai közigazgatás rövid időn belül megszűnik, még pedig a visszatért egész területen egyszerre és nem amint eredetileg tervezték, megyénkénti fokozatossággal.

Megbeszéltek más, sürgősen megoldandó erdélyi problémákat is, így a többi között közlekedési és élelmiszer-kérdéseket. *A megbeszélés a kora délutáni órákban ért véget.*

A honvédvezérkar főnökének dicsérőlevele a magyar vasutasokhoz

A rohanó, modern élet egyik legfontosabb posztján küzdő névtelen hősöknek, a magyar vasutasoknak zubbonyára tüzte az elismerés medáliáját *Werth* Henrik gyalogsági tábornok, a honvédvezérkar főnöke. A vezérkari főnök vitéz nagybányai *Horthy* Istvánhoz, az államvasutak elnökéhez intézett levélben küldötte el dicséretét és köszönetét a legfőbb vasutastól kezdve, a legtávolabbi kis bakterház piros-zászlós közlegényéig. A levél igy hangzik:

„A keleti országrész és Erdély egy részének visszatérte a MÁV eseményekben gazdag történetének is egyik legszebb szakaszát zárta le. A haderő felvonultatása, az utánszállitás és tömegszabadságolások, a benépesités és nehéz viszonyok között a forgalom felvétele külön-külön is nehéz feladat. Mindezek mintaszerü megoldásáról személyesen is meggyőződtem.

Ilyen gyümölcsöt csak olyan testület tud betakarítani, mely hivatása magasrendüségének tudatában szaktudást, áldozatkészséget és önfeláldozást vállvetve állit sorompóba s olyan fegyelmet, melyet a világ bármely állama megirigyelhetne.

Különös örömmel és büszkeséggel töltheti el Elnök Urat az a tudat, hogy ebbeli szolgálatának elején állította a sors eme szép feladat elé. A honvédség igényeinek kielégitése Elnök Ur gondjainak csak egy részét képezte. Jól tudom, hogy ez mennyire a szivén fekszik. Amidőn az elért szép eredményekért Elnök Urnak és a MÁV minden tagjának a legfelsőbb szolgálat nevében hálás köszönetemet nyilvánitom, felkérem, hogy ezt általánosan is tudtul adni szives legyen."

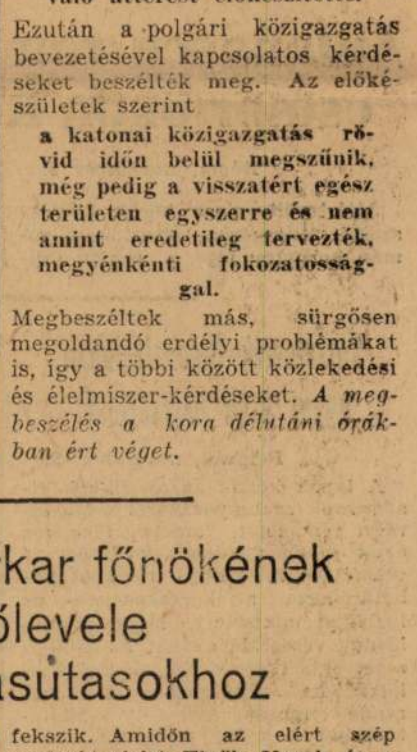

Köztisztviselők!
BUTORT, CSILLÁRT
nálunk megbizhatóan, olcsón
RÉSZLETRE is vehet
Köztisztviselők Szövetkezete
Budapest, VIII, József-krt 70

JÓ EZ NEKÜNK?

Levelet küldött a szerkesztőségnek egyik olvasónk, aki azt írja, hogy a napokban végighallgatott egy angol nyelvű beszélgetést a villamos perronján. Az amerikai elnökválasztásról tárgyalt két, külleméről is felismerhető pesti polgár, aki nyilván azért tanult meg angolul, hogy kiesebb hazát keressen magának valamelyik nagy, szabad — demokráciában. Meglásd — jósolta az egyik csontkeretes — nemsokára térdenállva jönnek hozzánk a keresztények, hogy jóvátegyék, amit ellenünk vétettek.

Nem sokat jelentene egy ilyen kis magánbeszélgetés, ha a megfigyelő nem láthatná nap, mint nap, hogy most ugyanez a reménypír ég az egész hazai zsidóság arcán. A suttogó jósok, a lengyel, norvég, francia háború eseményei által megbuktatott próféták újra kezdik a jövendőmondást. A danzigi háború kitörése előtt öt évig jövendölték a „nácizmus" vesztét és 18 nap alatt csúfos kudarcot vallottak minden elméletükkel, minden jóslatukkal. Száz évre szóló erkölcsi vereséget szenvedtek, de azért elég nekik ahhoz egyetlen tengerentúli szalmaszál, hogy újra kiszélesítsék a mellüket, sokatmondóan összekacsintsanak a kávéházban és már el is kezdjék elölről az ostoba viccelődést, a hiu reménykedést és a *suttogó terrort*, amelyet eddig is alkalmaztak, ahol tehették.

Nem fontos és nem is érdekes, hogy milyen realitásokon alapul a zsidóságnak ez a nagy önvígasztalási kampánya. Ezek az áruló mosolyok, indokolatlanul megdagadt önérzetek és nagyon óvatos fenyegetődzések azonban igen hasznos tanulsággal szolgálhatnak a keresztény társadalom számára, amely ilyen önfeledt pillanatok idején láthatja, mi várna rá, hogyha ennek az emberfajtának sikerülne mégegyszer felülkerekedni. A nagytőkés és a kis szatócs első gondolata nem az volna, hogy miképen helyezkedjék el a magyar életben, hanem: hogyan érvé nyesítse a bosszú szellemét, amely ott él és ott ég valamenynyiük szívében. A magyarság biztos lehet affelől, hogy — ha ezek a merőben alaptalan remények egyszer teljesedhetnének — nemcsak a keresztény fiatalok, nemcsak a 80 pengős ADOB-diplomások és átképzettek kezdhetnék elől az állástalanságot, zsákhordást, villamoskalauzkodást, mert a zsidóságban megvan minden jószándék, hogy egy gazdasági keresztény pogrom idején kiirtsa még azokat az Aladárokat és Edöméreket is, akik alázatos tisztelettel és kellő liberális meggyőződéssel szolgálják ki a strohmann-állítókat.

Ők azonban, akik a colorado bogár tevékenységétől, vagy a kínai offenzíva sikerétől várják vágyálmaik teljesedését, ők akik, ha kis víziló születik az állatkertben, akkor is azt kérdik, *jó ez nekünk?* — két fontos tényt végleg elfelejtenek. A tengelyhatalmak győzelmét egyfelől ma már nem lehet megakadályozni. Másfelől — feltéve, de meg nem engedve —, hogy bármi ok miatt késne is az európai megtisztulás — a felébredt, magára talált Magyarországon soha többé nem lehet visszacsinálni azt, amit egyszer elértünk. A magyar fajvédelem sorsa minden időkben független volt a világpolitikától. Egy ellenséges, liberális-demokrata uralom alatt álló Európa magányos szigetén 1919-ben Gömbös Gyula már hirdette a fajvédő programnak azt a részét is — a zsidóság visszaszorítását —, amely a „humanista" szabadkőmívesek, marxisták, liberális plutokraták szemében egyenesen bűncselekménynek számított. A magára maradt trianoni Magyarországnak később is volt ereje, bátorsága kitartani a keresztény nemzeti gondolat mellett. Szállítási bojkottot rendeztek ellene a II. Internacionalé zsidó munkásvezérei, pénzügyi zárlattal fenyegették a genfi nagyhatalmak. És úgy-e bár, mégis volt numerus clausus, mégis lett keresztény sajtó, mégis megkezdődött a harc és a munka, amely az idegen túlhatalom visszaszorítását eredményezte.

A burgonya-vész reménykedői, a kukoricamoly szövetségesei és a zsidó világhatalom álmodozói tehát várják csak meg szépen az események végét. Akkor kérdezzék: használ ez nekünk? És higyjék el, — nem fog használni!

M. L.

Megjelent a
legérdekesebb sportkönyv
Déván István:
SPORT
KÉRDEZZ — FELELEK!
Felöleli az összes sportok eredetét, történetét, mibenlétét, szabályait, a hazai és külföldi világnagyságok nevét és eredményeit, a csúcsteljesítményeket minden sportban stb.
Hézagpótló minden sportembernek, sportoktatónak, ujságirónak, kitünö társasjáték a fiatalságnak, remek forrásmunka keresztrejtvények szerkesztésére és megfejtésére
ARA 3 PENGŐ
Megrendelhető: **STADIUM könyvkiadóvállalat**, Budapest V, Gróf Klebelsberg-utca 29. sz., **FÜGGETLENSÉG hirdetési osztály, PFEIFER FERDINAND könyvkereskedés**, Kossuth-u. 5

Öngyilkosságot követett el Bukarestben „Scrutator", az antirevizionista zsidó közíró

Bukarest, november 9.

Blumenfeld zsidó közíró, aki *Scrutator* írói néven éveken keresztül cikkeket írt a román lapokba és *Károly* király uralkodása alatt a közvéleményt majdnem teljhatalmúan irányította, egy bukaresti gyógyintézetben öngyilkosságot követett el. *(MTI.)*

Összeütközött Rio de Janeiroban két utasszállító-repülőgép

Huszonöt halott

RIO DE JANEIRO, nov. 9.

A szombatra virradó éjszaka óriási repülőszerencsétlenség történt a brazíliai fővárosban. A Rio de Janeiro és Sanpaolo között közlekedő hatalmas utasszállító gép összeütközött egy argentínai repülőgéppel éppen a köztársasági elnök palotája fölött. Az egyik repülőgép a tengerbe zuhant, a másik a szárazföldön pozdorjává zuzódott. A szerencsétlenségnek huszonöt halálos áldozata van. A nagy utasszállító gép valamennyi utasa és egész legénysége szörnyethalt. (NST.)

Antonescu román államvezető csütörtökön Rómába utazott

Róma, november 9.

Jólértesült **olasz körök** közlése szerint *Antonescu* tábornok, a román kormány feje, a román külügyminiszter kíséretében *jövő csütörtökön utazik Rómába, hogy megbeszéléseket folytasson a Ducéval és Ciano gróf olasz külügyminiszterrel. (MTI).*

Korlátozták Jugoszláviában egyes áruk fogyasztását

Belgrád, november 9.

A lapok közlik az árucikkek eladásának szabályozásáról szóló királyi rendeletet, amely bizonyos áruk *fogyasztásának korlátozását vezeti be.* A királyi rendelet felhatalmazza a kereskedelem- és iparügyi minisztert, hogy adagolásnak vesse alá azokat az árukat, amelyeknek szorosabb eladási korlátozását szükségesnek ítéli. A rendelet megszegését súlyos büntetésekkel sujtják, valamint százezer dinárig terjedhető pénzbírságokkal a szegények ellátását szolgáló alap javára. *(MTI)*

— **Kiosztották a Nemzeti Művészi Fényképkiállítás érmeit.** Az Egyesült Magyar Amatőrfényképezők Országos Szövetsége Nemzeti Művészi Fényképkiállításán ezüstérmet nyertek: Kiss Margit, Rehák Tibor, Sztály János, Tokaji András, Praller Vilmos; bronzérmet nyertek: Kublin Tamás, Eszéki Antal, Málnásy Béla, Buzay Béla, Kuhn Pál István, Erdős Tibor, vitéz Adler-Rácz József, Fejér Ferenc, Nagy Lajos, Horváth László. A színes fényképversenyben aranyérmet nyertek: Jakab István, Rehák Tibor; ezüstérmet nyertek: Bajai Péter, Keleti Miklósné, Schmidt Nándor, Szigeti Nándor; bronzérmet nyertek: Danassy Károly, Grosz Antal, Györffy-Villám Lajos, Kankowszky Tamás, Kazinczy Gábor, Köhler László, Polgár Kálmán, Rittinger Aurél, Ságy Imre dr. A kiállítás 17-én zárul.

— **Felavatták Kuzsinszky Bálint síremlékét.** Bensőséges ünnepély keretében avatták fel a Kerepesi temetőben Kuzsinszky Bálintnak, a Fővárosi Muzeumok megalapítójának síremlékét. A sírnál Nagy Lajos, a székesfővárosi muzeumok igazgatója emlékezett meg a régészet lelkes harcosáról.

— **Az orvosi tudományos munka** támogatására az 1941-ik évre Esterházy Pál herceg újabb 30.000 pengőt adományozott. (Előzetesen 1938—1940-ig 160.000 pengőt.) Az adomány célja, hogy fiatal orvosok tudományos kutató munkáját lehetővé tegye. A kérvények december 15-ig Esterházy Pál herceg titkári hivatalába (Tárnok-utca 9.) küldhetők be. A pályázat feltételeit az orvosi ujságok közlik.

— **Eltemették a szegedi hármas rablógyilkosság áldozatait.** Szombaton délután hatalmas részvét mellett temették el a szegedi gyevi temetőben az újszegedi rémdráma áldozatait, Bera Mihályt, a feleségét és leányát. Mindhármukat közös sírban helyezték el. A fegyveres üldözés során agyonlőtt Bera Jenőt, az egyik gyilkost délelőtt temették. Bera Mihály, a súlyosan sebesült rablógyilkos szombaton néhány percre magához tért a kórházban s bár beszélni nem tud, jelekkel ceruzát és papírt kért. A papirosra csak annyit tudott írni, hogy „nem" s utána ismét elvesztette az eszméletét. Betegágya mellett ott tartózkodik a vizsgálóbíró és a deektivek és arra várnak, hogy vallomást vehessenek ki tőle. Az orvosok azonban nem bíznak életbenmaradásában.

Több mint ötezer embert mentett ki a tengerből a batumi „halember"

Moszkvából jelentik: A Fekete-tenger partvidékén, Batumi városkában él egy öreg halász, akit messze földön „halember"-ként ismernek. Mamed Bedia — így hívják polgári nevén a halembert, — most ünnepelte kilencvenedik születésnapját a legteljesebb egészségben. Mamed Bedia hatvan év alatt nem kevesebb, mint 5016 embert mentett ki a tengerből. Az életmentést valóságos hivatásként üzte és tanítványainak egész seregét oktatta ki az életmentés fogásaira. Két nappal kilencvenedik születésnapja előtt, az öreg Mamed megelőtt egy kisgyermeket, akit elragadott az ár. Az agg „halember" gondolkodás nélkül ledobta ruháját és hosszas küzdelem után sértetlenül partrahozta a kisgyermeket. (MTI.)

— **A budai görögkatolikus plébános beiktatása.** A budai gör. kat. magyar egyházközség új paróchusának, *Sztankay* Andrásnak ünnepélyes beiktatása vasárnap délelőtt 9 órakor lesz szentmise keretében, a Fő-utca 90. sz. alatti paróchián. A szentmise után déli fél 1 órakor a Budai Katolikus Kör disztermében (Fő-utca 83) ünnepi ebéd lesz az új paróchus tiszteletére.

— **Padányi Gulyás Jenő előadása a népépítészetről.** Padányi Gulyás Jenő országgyülési képviselő a *Magyar Esztétikai Társaság* előadássorozatában felolvasást tartott *„Népépítészet, magyar építészet"* címmel. Kifejtette az előadó, hogy az építőművészet a környezet és a táj adottságaira való figyelemmel alkotja müveit. El sem lehet képzelni az építészet magyarjellegű fejlődését anélkül, hogy a nép építészetében rendelkezésünkre álló eredményeket a müpítészetben éppen úgy fel ne használjuk, mint azt az irodalom a népköltészettel, a zene a népdallal megtette.

— **Földrengés.** Az Országos Földrengési Obszervatórium készülékei 8-án déli egy óra 2 perckor közeli földrengést jeleztek 550 kilométer távolságból. A földmozgás nyolc percen át tartott.

Az angolok letartóztatták a Szuez-csatorna Társaság olasz személyzetét

Róma, november 9.

A *Messaggero* beiruti jelentése szerint az egyiptomi angol katonai hatóságok közvetlenül az olasz-angol háború kitörése után internálták a *Szuez-Csatorna-Társaság* olasz személyzetét, 60 tisztviselőt, 12 révkalauzt és 1000 munkást vittek koncentrációs táborba s a tábort a Szuezcsatorna körzetének egyik legveszélyeztetettebb vidékén, benzintartályok és lőporraktárak közelében rendezték be. Később az a felfogás jutott érvényre, hogy mégsem célszerű az internált olaszokat a csatorna közvetlen közelében tartani, s ekkor azután a déli sóstavak vidékére telepítették át a tábort. *(NST.)*

Riadalom Ujpesten a tej miatt

Ujpest. Gyárváros. Alig szürkül, már felcihelődik otthon a sok munkás, foltozott nadrágban, kopott kabátban, karéj kenyérrel és falat paprikás szalonnával elindul a magaskéményü munkahely felé. Otthon még alszik a négy-öt gyermek, mert itt nem divat az egyke. Hét órakor már a gyermekek is reggeliznek, szürcsölik a jó meleg tejet.

A tej körül nagy kavarodás kerekedett szombaton Ujpesten. Valaki elterjesztette a városban, hogy ezentúl szombaton nem lesz tej. Helyesebben lesz, de munkásokat ezen a napon nem szolgálnak majd ki, csupán igazolt tisztviselők vásárolhatnak a fűszeresnél fejenként félliter. A Függetlenségnek nyomban megtelefonálta egy újpesti munkás felesége ezt a hírt. Itt, az iróasztal mellett természetesen az első percben lehetetlenségnek látszott ez a hiresztelés, az újpesti munkások százai azonban — bár nem hitték el, mégis félelemmel fogadták. A gyorsnyomozás megindult: ki terjesztette, ki találta ki ezt a képtelenséget? A szálak egy fűszerüzletbe vezettek, a fűszeres a tejeskocsistól hallotta.

Az első ilyen hir hallatára minden sokgyermekes anya megrémül, minden munkásnak ökölbe szorul a keze. Senki sem kérdez, nem is gondolkozik, hanem annál lázasabb sietséggel adja tovább a rémhírt. Mindenki elhiszi, ha nem is egészen, de részben, mert az már az emberi természethez tartozik, hogy a rosszat könnyebben elhiszik, mint a jót.

— Kannatejet egész Ujpesten nem is látni, — panaszolják az asszonyok, — pedig ezt harminckét fillérért vásárolhatnánk. Pasztőrözött tej van, de ez negyvenkét fillér. Mégis meg kell vennünk, mit tudjunk adni ennyi gyereknek?

Kinek lehet érdeke az, hogy riadalmat keltsen az újpesti munkáscsaládokban? Kinek fontos az, hogy a társadalmi osztályok között gyülölködést szitson? Bizonyára csak annak, aki nem érzi jól magát a mai társadalmi rendben és mindenáron annak erőszakos felforgatására törekszik.

Érdeklődtünk illetékes helyen, mi az igazság az újpesti tejszállítási zavarok körül? Azt a feleletet kaptuk, hogy a tejhiány következtében, mint mindenütt, természetesen itt is csökkentették a leszállitandó mennyiséget, de csupán a fűszerüzleteknél, mert ahol a gyárvállalatok rendelik meg a munkásaik tejadagját, ott mindezideig nem történt fennakadás a szállitásban. A kórházak, gyárak és közületek változatlanul ugyanannyi tejet kapnak, mint ezelőtt. Arról azonban természetesen szó sem lehet, hogy a tejszövetkezet előirhassa, kinek szolgálnak ki tejet a fűszerüzletekben és kinek nem.

Az újpesti munkásotthonok nyugtalansága tehát alaptalan. A tarka abrosszal leteritett asztalokon ezután se sorakozik hiába a nyolctiz bögre: mindegyikbe jut tej, ha nem is több, mint eddig, de — kevesebb sem.

H. K.

— **Papi konferencia.** A budapesti róm. kat. lelkészkedő és vallástanitással foglalkozó papság kedden d. u. fél 6 órai kezdettel általános papi konferenciát tart a Központi Papnevelőintézet földszinti előadótermében (Prohászka Ottokár-utca 7).

Magyarország nemzeti és keresztény könyvkiadója a
STÁDIUM
Budapest, V., Gróf Klebelsberg-utca 29
Telefon: 120-856

Dózsa Farkas András

Új Magyarság 1939 január 26

— **Tévedés Budapest kassai szoborajándékozása körül.** Több napilap ismeretlen forrásból azt a hirt közölte, hogy Budapest székesfőváros Rothermere lord ajándékát, Guilleaume Emil „Magyar fájdalom" című szobrát Kassa városának adományozta. Illetékes helyről nyert tájékoztatás szerint ez a hir tévedésen alapszik, mert a főváros Dózsa Farkas András „Magyar feltámadás" című szobrát adományozta a visszacsatolás emlékére Rákóczi ősi városának. Ez a szobor 1934-től 1939-ig hirdette a Szabadság-téren a magyar feltámadás reményét. A magyar Felvidék egy részének felszabadulásával megindult a magyar feltámadás hajnalhasadása. Ennek emlékét fogja hirdetni ezután Kassán a „Magyar feltámadás" szobra, míg a Szabadság-téren üresen maradó szobortalapzaton művészi formában meg fogják örökíteni a történteket.

A nyár folyamán is volt alkalmam a külföld terén megfigyelni.

Svajcz, Délnémetország a nürnbergi és Be szemem elé tárták ama komoly törekvések össz foglalkoztatnak, — s szégyen nélkül bevallom, esetben töltöttek el irigységgel.

Az antwerpeni világtárlat részletes ismertetés tól s be sem illenék e sorok szűk keretébe. Ta győződhetett arról, hogy ott, a hol egy vagy m a hol az a szükségletből vagy az adott viszony felelőleg keletkezett, ott úgyszólván sohasem s egy újabb lendület számára a megkívántató előf mellett, idővel ismét képes lesz jót és szépet te

Hogy ilyen körülmények között az ipar m könnyebb feladat vár, mint ahol emez előfeltéte

Nem is annyira az antwerpeni, mint inkább lepett meg.

Ott körültekintve önkénytelenül eszünkbe 1878-ik évi párisi világtárlatok alkalmával írt

PÁRISI NAPLÓ

IRJA MÁRAI SÁNDOR

A kiáradt irodalom

I.

Páris, november 22. Rosny, az idősebb, rendkivül érdekes cikkben adott hirt a multkor egy nyavalyáról, ami kiütött a francia irodalmon s hozzátehetjük, amiről ő nem szólt: az európai literaturán. Tömegbetegségről van szó, tömegjárványról, ami ellen hatósági uton kellene védekezni. Rosny, az idősebb, mint ismeretes, a Goncourt-akadémia tagja s ebben a minőségében megkapja házhoz szállitva mind az ujonnan megjelent könyveket, amik Franciaország területén évről-évre, napról-napra megjelennek. A kiadók s a szerzők kiváncsiak Rosny itéletére, mert befolyásos ember, akinek szava eldöntheti azt, hogy ki kapja meg a Goncourt-dijat — egy irodalmi kitüntetést, ami anyagilag közvetlenül semmit, de közvetve nagyon sokat jelent szerzőnek és kiadónak, mert a dijazott regény, amit a Goncourtakadémia tagjai garantálnak e dij babérkoszorujával a kirakatokban, jelent 50—60.000 példányt akkor is, ha a szerzőt nem ismeri senki. Mármost ez a föltétlenül szavahihető és nagytekintélyü Rosny feljajdul, hogy nem birja tovább. Néhány éve, irja, naponta 8—10 szépirodalmi könyvet tesz le asztalára a postás; tessék ezt összeadni s évi 2500—3000 könyv a lecke, amit Rosnynak s szerencsétlen társainak át kell magolniok, ha el akarják dönteni, ki érdemli meg ebben az évben a Goncourt-dijat. E szépirodalmi áradás nagyobb fele regény, kisebb fele kritika, utleirás, memoár, ujságirás és lira. Naponta nyolc könyvet elolvasni, az sok egy kényszermunkára itélt rablógyilkosnak is s nemcsak lehetetlen, de öregebb urak részére életveszélyes is, mert májbajt lehet tőle kapni. Rosny ugy érzi, hogy a magánéletében támadták meg s nem birja tovább. Bevallja, hogy megtalálta a médiumot: *nem olvassa el* a beküldött könyveket, legalábbis a háromnegyedrészüket. Ez az, amit senki tőle rossz néven nem vehet. A Goncourt-dijat igy is ki fogják osztani, a dij igy is érdemest fog jutalmazni, egy érdemest a háromezer közül.

Ám Rosny félrehuzza a harangokat: veszély van, az irodalom kiáradt. Tullépett partjain és elöntötte a mezőket. Mint minden áradás, ez is pusztit és termékenyit egyben. Az árviz után termékeny humus marad. Ezt még meg kell várni; egyelőre nyakig vagyunk az áradásban.

II.

Ezzel szemben egy német illusztrált folyóiratban két képet láttam néhány hét előtt, valami ilyesféle közös cimmel: „Az idő jele." Az egyik kép egy futballpályát ábrázolt, ahol negyvenezer ember őrjöng, a másik kép egy muzeumot ábrázolt, ahol egy óriási üres teremben egy magányos hölgy áll a képek előtt s szemmelláthatólag fázik.

Az ilyen, erőszakos összeállitásokban, bármennyire meggyőzően és mulatságosan hatnak első pillantásra, van valami naiv, ami rögtön leleplezi önmagát. Mikor az első képet láttam, az első érzésem az volt, hogy ez ugyan az idők jele, de igy is van rendjén, mert például egy futballpálya, aminek egy magányos hölgy a nézője, vagy egy képtár, ahol negyvenezer ember őrjöng, ugy a müvészet, mint a sport, mint az idők szempontjából nagyobb veszedelem és félreértés lenne, mint forditva. S azon, hogy a müvészet ma, mint mindig, inkább magányos hölgyek és magányos urak magánügye, mint őrjöngő tömegek szükséglete, nem tudok kétségbeesni.

Az adott esetben sokkal inkább meg lehet ijedni afelett, hogy a müvészet és az irodalom Európában 1927-ben ragályszerüen terjed a népek és tömegek között. A publikum rájött valamire, amiről sokáig azt hitte, hogy nem lehet rájönni, születni kell rá. A közönség rájött arra, hogy az irás nem valami hétpecsétes titokkal őrzött misztikus tudomány, ami megbabonázott családokban apáról fiura száll, hanem mesterség, amihez toll kell, meg papir, továbbá egy kiadó s amit éppen ugy ki lehet tanulni, mint a bélmosást.

Goethe 1820 körül, tehát száz évvel ezelőtt, Weimarban panaszkodott Eckermannak, hogy Németországban már több mint hatvan folyóirat, ujság s könyvkiadó müködik s ha ez igy megy tovább, hamarosan indusztrializálni fogják a szellemet és literaturát s csak az Isten tudja, hogy akkor mi fog bekövetkezni? Aminek be kellett következnie, az bekövetkezett: Németországban, éppen ugy, mint Franciaországban, indusztrializálták a szellemet és literaturát. Németországban ma már jelentékenyen több kiadó, ujság és folyóirat müködik, mint hatvan s a Rajnán tul naponta megjelenő könyvek száma nem tiz, mint Párisban, hanem husz, harminc, vagy amit akartok.

III.

Egy-két éve — igaza van Rosnynak, az idősebbnek — ez az áradás ijesztő méreteket öltött. A magam részéről, aki csak olvasó vagyok, már feladtam minden reményt, éppen ugy, mint Rosny, aki abajgat az irodalom elöntött himes rétjei felett: áttekintésről többé szó sem lehet. Szó sem lehet arról, hogy irói egyéniségeket figyelemmel kisérjen az olvasó, szó sem lehet arról, hogy egységes képet alkosson magának napjaink irodalmi produkciójáról s lehetetlen az, hogy megjegyezze nem is a müveket, de csak a szerzők nevét, akiket tucatjával önt el naponta német, angol és francia nyelven egy papirkereskedelmi ambició a könyvespolcok és a revük kritikai hasábjai felett. Hogy mit irt tegnap Giraudoux? S mit irt ma Maurois? S min dolgozik Heinrich Mann? Nem tudom. Képtelenség, hogy tudjam. Mert mellettük, párhuzamosan velük, vagy csak egy kicsit alattuk még ezer és ezer név és mü tolakodik, igazán ugy, mint egy kiáradt folyam sodrában torlaszolják egymást tárgyak és lények. A felfordulás teljes. Csak sznobok vagy örültek állithatják, hogy képük van Európa mai teljes irodalmáról. Még husz évvel ezelőtt egy Maupassant-könyv megjelenése esemény volt, amiről tárcát irtak Pesten. Ma nem jöttél még tisztába Cocteauval, amikor egy kiadó már lebunkóz Istratival, még ott hever az éjjeliszekrényeden felvágatlanul a legujabb Rolland, amikor már a legujabb, halála után is módfelett termékeny Proustot vagy Wassermannt rakod a tetejébe. Egy hajóskapitány tájékozódási ösztönére, egy vadorzó élesiátására, egy hivatalnok pedanté-

Ment, ment leszegett fejjel. Maga sem tudta hová. Csak ki, messze az emberektől. Ahol senki sem látja. A vásártérre ért. Az országuton még végigzörgött egykét kocsi. Mélyen befelé ment a réten. A vékony hóréteg csikorgott talpa alatt. Már a vágóhidnál volt. Leült egy kidöntött fatönkre. A homályban senkit nem látott. Olyan egyedül érezte magát, hogy megborzongott.

— Elvégeztetett, elvégeztetett — ezt mondogatta magában.

Nagy, puszta ürességet érzett. És ugy fájt a feje. A kövér főnök szavai jutottak eszébe. „Kutya bajom sem volt nekem". És látta a zsiros férfi feszülő egészségét. Mennyire irigyelte őt. A jó, nyugodt nyárspolgáriasságát. Eszik, alszik és kártyázik . . . Semmi baja. Jaj, ő pedig elég ebben a nagy keserüségben, amit a születése óta hurcol magában. „Mit kapott már itt a földön, ahol — ugy látszik — rendeltetése sincs". Borzasztó, rettenetes, de igy van. Uristen, miért találkozott ő ezzel az emberrel? És felrévedt előtte a kályha vöröses fényében rátüző arc. És hallucinálja a rettentő szavakat. „Tudja mit? Haljon meg . . ."

Felugrik a fatönkről. Fut odébb. A vágóhid mögött elkerül a kanális felé. A jeges vizen a levágott állatok hulladéka büzlik. Varjak kerengenek fölötte. Megáll és nézi a hulladékon veszekedő fekete madarakat. Hirtelen gondol valamit. Kabátja belső zsebéből előveszi a füzetet. Nézi a boritékot, amelyre szép betükkel rajzolta: *„Csóky György versei"*. Milyen örömmel irta őket. Mennyi lelkesedéssel. Hittel. „Semmik a versei, vacakok". Az a rettenetes, hogy maga is érzi a szavak igazságát. Csakugyan azok. Vacakok. Akkor hát végezzünk velük.

Erőlködik, nyög, amig négyfelé tépi a vastag füzetet. A foszlányokat belevágja a kanálisba. Oda, ahol legtöbb a mocskos, véres állati hulladék. A varjak ijedten felröbbennek. Nézi egy darabig a fehér papirdarabokat. Kitör belőle a zokogás.

— Az életem . . . Ifjuságom, szegény ifjuságom . . . Huszonnégy évem . . .

Mintha a saját sirjánál állna. Elsiratja Csóky Györgyöt.

Már indul is hazafelé. Lopakodik az utcán, hogy senki ne lássa. Otthon be akar osonni a szobájába, de utána szól az anyja.

— Gyurika, teritve van. Elhül a vacsora . . .

— Nem eszem anyám. A fejem fáj . . .

De az anyja utána megy.

— Főzzek két lágytojást, Gyurika? Csak nem komoly a bajod? Talán szólni kellene Moós doktornak . . .

Szeretne gyengéd lenni ehhez az őszhaju asszonyhoz. Nem tehet róla, hogy a hangja ingerlékeny.

— Hagyjál anyám! Lefekszem és reggelre elmulik . . .

Meggyujtja a lámpát Olyan idegen minden ebben a szobában, ahol az élete java részét eltöltötte. Nem birja a kályha melegét. Kinyitja az udvarra néző ablakot. A decemberi hideg jólesőn simitja jeges kezével forró homlokát. A telihold megvilágitja a havas udvart. Minden zegét-zugát ismeri. Valaha, nagyon régen boldog volt itt. Nevető kisgyerek, aki gondtalanul játszott, futkosott. Ahogy mult a gyereksége, ugy fakult piros jókedve. Az első nagy bánata volt, amikor kikerült a szülői házból. Középiskolás lett ekkor és kosztos-deák egy idegen, morc házaspárnál. Amikor az anyjával vonatra ült, valami kellemes izgalmat érzett. Szomoru, lehangolt volt, de ujságos áhitozással várt valamire. Már hetek óta a kistafirozásával bajlódtak odahaza. Varrónő készitette az uj fehérneműjét. Szép, csinos hálóingeket, az első alsónadrágokat, még ágyhuzatot is kapott, amelybe az ő monogrammját varrták. Mellényes ruhát is vettek a számára és az édesapja egy ezüst zsebórát. Nem sok öröme volt mindebben. Az az első éjszaka a kosztoshely naftalinszagu ágyában! Akkor kivánta először a halált. Összetett kézzel imádkozott az édes Jézushoz, hogy reggel ne kelljen felkelnie. Könnyek égették a szemét. De nem mert sirni. Félt, hogy meghallja a két kosztostársa, Ezek nagyobb deákok voltak. Hangosak, jókedvüek. Futballozásról beszéltek, tanáraikat csufolták és a kosztadó asszony háta mögött szamárfület csináltak. Mennyire irigyelte őket!

Mindig irigyelte a jókedvü fiukat. Akik reggelenként kiabálva, futva jöttek iskolába. Ő, mint a halálra itélt, ugy ült nyolc éven át a padban. Állandó rettegésben élt. Utálta a tanárait és félt tőlük. Már ötödikes volt, amikor megtörtént vele, hogy felelés közben kiejtette kezéből a térképmutató pálcát, annyira reszketett. Barátja sohasem volt. Olvasni sem szeretett. Csak ült odahaza szótlanul, magábaroskadva. Ha játszani hivták, a lába fájt, vagy a feje. Nem tudott játszani.

És ahogy nőtt, ugy terebélyesedett benne ez a nagy szomoruság. Mennyire kivánta a többi fiu vaskos jókedvét. Azok teleszájjal és disznólkodva beszéltek nőügyekről. Ő pirulva hallgatott. A szomszédukban volt egy nagy, szőkekontyu polgárista lány. Az egyetlen és igazán komoly szerelme volt. Sohasem merte megmondani a lánynak. Gyötrődött, e szerelem miatt, de meghalt volna szégyenében, ha valaki is megtudja. Ehhez a lányhoz irta élete első verseit.

Jött az apja halála. Először nem is értette fel a nagy csapást. Napok után eszmélt csak rá tulajdonképpen a teljes valóra. Akkor olyan sulyosan nehezült rá a gyász, hogy megbetegedett. Kilábolt és a gyász feketéje is halványult lelkében.

Hónapok mulva merte csak önmagának bevallani, amire öntudatlanul gondolt. Nem bánta az apja halálát. Szerette, mindenkinél jobban szerette azt a nagy darab hallgatag embert, akitől a szomoruságát örökölte. Szegény apjáról tudta, hogy nagyot csalódott az életben. És apja ezt a csalódást a fiában látta korrigálhatónak. Remegve vigyázta és szinte könyörögve ösztökélte a tanulásra. Majd a fiu eléri azt, amitől az apa távol esett. Csóky György pedig érezte magában, hogy az apja másodszor is csalódni fog az életben. Látja majd a fiát elbukni. A gyász kinzó feketesége után, ezért nem keseritette az apja halála. Ugy halt meg, hogy a fiát az élettel való harcai előtt látta. Nem lesz tanuja, siratója az elbukásának.

Hiszen ő mindig tudta, hogy az élet le fogja gyürni. Rossz volt a tüdeje a nagy lélegzésre, gyenge a szive a piros-forró dobbanásra. Csak élt csenevészen, mint a rosszul ültetett virág. Ha dudva lehetett volna, utszéli gaz, de hatalmasan terebélyesedő! Záporral, széllel birkozó. Ugy lehet élni bitangon és árván is. De ez a kerti elsatnyulás az életnedvek elapadásában, ez az eresz alá huzódó félénkség: rosszabb a halálnál. Mennyire kivánta a nap forróságát, zápor és szélvész tépését. Nem tudott elszakadni a szürke eresz alól. Gyáva, meghunyászkodó, apró nyavalygásokban felörlődő kis senki lett . . .

Öröm? Boldogság? Soha, soha nem akadt az életében. Ahogy most visszanéz, világosan látja, hogy csodára várt mindig. Ez tartotta benne a lelket. A holnap uj igéretét leste. Mint egy magányos utas a kietlen váróteremben, várta a csoda-vonatot. Néha már fütyülni is hallotta a masinát, de csak nem futott be.

A várakozás áporodottságára levegős derengést hozott, a versirás. Eleinte titokban, suttyomban irogatta őket. Aztán mindjobban belefészkelődött életébe a vágy, hogy iró, költő legyen. Vajjon lesz-e? Néha — egy sikerült vers után — biztos önérzetességgel döngette a mellét: Az leszek! De állandósultabb, begyökerezettebb érzése a kétkedés, a töprengés volt. Különösen az utóbbi időben, sok balsikerü próbálkozás után töredezett meg önmagában vetett hite. Nem kellett más, csak egy kis lökés. Hogy valaki a fülébe orditsa: „Vacakok a versei" — és már zuhant lefelé a sötét szakadékba . . .

— Igaza van, annak az embernek. Meg kell próbálni, hátha odaát kezdődik a másik élés, talán ez igazi . . .

(Folytatása következik.)

Telefonszám-változás!

Az automatikus telefonkapcsolás bevezetése telefonszámaink változtatását tette szükségessé.
Értesítjük ab. feleinket, hogy f. é **december hó 1-től** központi irodánk **uj telefonszáma:**

Teréz 127-55

sorozat

Ezen szám hívására a központ szabad vonalakat automatikusan kapcsolja. Kérjük az telefonszámunk szives előjegyzését, hogy b. megrendelése a legmagasabb hőértékű, leggazdaságosabb

Königsgrube

prima fel öszliézial szalonkőszénre

KNUROWI

bányakokszra

fuvarokban és

zsákokban házhoz szállítva

vagy teljes vagonrakomány okra nézzünk juttathassa

KŐSZÉN-FŰTŐANYAG KERESKEDELMI ÉS IPARI R.-T.

(ezelőtt ADLER MANÓ)

a Felsőszliézial Lengyel Állami Szénbányák Krolewska Huta (Königshütte) magyarországi vezérképviselete

BUDAPEST, V, HÁDOR-UTCA 18

A Magyar Királyi Államvasutak és Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási Rt. szerződéses szállítója

riájára, egy iró olvasási gyakorlottságára, egy szent türelmére és jóindulatára s mindenekelőtt valami nagy szinekurára, földi dolgoktól abszorbáló életmódra van szüksége a mai olvasónak, ha egy kissé is birni akarja az iramot. Senki nem birja. Az ember ma találomra vásárol uj könyvet ismeretlen szerzőtől, találomra és bizalmatlanul. Minden nap felsorakozik a kirakatokban egy féltucat regény s egy jelentős hányaduk, hála az irodalom fejlettségének, nem is rosszabb az átlagnál. Mindegyikben van valami, a legtöbbje megtanult már irni, ki tudják fejezni azt a kis történetet, kellemes irók, érdekes irók, müvelt és képességes irók, egyik se rosszabb a másiknál. Az egyik olajjal készíti a maga salátáját, a másik ecettel, de a szervirozás mindig megbizható.

IV.

Az irók — ez vitathatatlan — megsokasodtak. Mindenki ir. Irnak a kunyhóban és irnak a palotában. Rosny azt állitja, hogy áldani kezdi a sportot, az aviatikát, a futballt, a boxmeccseket, amik némileg elháritják a tömegek szenvedélyes figyelmét és érdeklődését s levezetik az ambiciókat. Az európai literatura a háboru óta megdagadt, kiáradt. A legkülönbözőbb társadalmi állásu, nemü, faju és koru emberek, akiknek a háboru előtt még semmi bajuk nem volt, kedvet kaptak az irásra. Az uj irók olyan tömege vonult fel, hogy a kiadók már csak gyomorbeteg apátiával tudnak pillantani a legreményteljesebb kéziratokra is. Tul vannak etetve. Ők is, a közönség is. Ah, a közönség, szegény — mihez kezdjen? Valami különös ragály tört ki az embereken: könyveket irnak. Lehet, hogy a háboru, az váltotta ki egy óriási élménynek ezt az utórezgését. Mindenkinek mondanivalója támadt. S az irodalom óriásit fejlődött, mert mindenki el tudja mondani a mondanivalóját. Egyre többen lesznek, akik el tudják mondani a maguk baját. S egyre kevesebben lesznek, akik meghallgatják.

A krónikás fel fogja jegyezni, hogy Amerikában 1927-ben a Mississippi áradt ki, Európában az irodalom. Még nem tudni, melyik áradás a veszedelmesebb? A Mississippi visszatakarodik, de egy könyv három ujat szül, mint a mezei egerek.

A csukamájolaj

gyermeknek, szülőnek, orvosnak egyaránt

kellemetlen.

A szervezet leromlása, testi és lelki gyengeség, tüdőbaj, angolkór erőteljes feltáplálással, csukamájolajjal gyógyítható és előzhető meg.

JEMALT

az a poralaku, csukamájolajjal készült, csokoládéízü készitmény, amely nélkülözi a csukamájolaj minden kellemetlen tulajdonságát. Minden gyermek valósággal

inyenc csemege

gyanánt fogyasztja. Orvosok, szülők, tanitók ezrei a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak a JEMALT-ról

Prof. Stoeltzner stb. gyermekorvosok véleménye szerint a gyermekeknek és csecsemőknek rendszeresen kellene csukamájolajat adni. A csukamájolajat csak kinnat szedik, a JEMALT pedig élvezetet jelent a gyermeknek és szülőnek egyaránt

Az egyetlen csukamájolajas készitmény amely a **melegebb időszak beálltával és nyáron is** minden ártalom nélkül szedhető.

Kapható minden gyógyszertárban. Kis doboz ára 2.50 pengő. Nagy doboz ára 4.40 pengő (kétszeres tartalommal)

Dr. WANDER gyógyszer- és tápszergyár rt.

Budapest, X, Kereszturi-ut 30/b. sz. 3298

Singhoffer Ágoston utja — a sikkasztásokig

Husz feljelentés érkezett ellene — A hires halászmester tragédiája Az alkohol vitte a lejtőre

Ismét egy olyan exisztencia omlott össze, amely a régi, boldog békevilághoz tartozott, szinte nevezetessége volt ennek a városnak akkor, amikor még tudtunk élni a kis örömöknek. *Singhoffer* Ágoston, budapesti halászmester, mint ahogyan már jelentettük is, *nyomtalanul eltünt lakásáról.* A család kétségbeesett bejelentésére, a rendőrség nyomozott, de háromnapi sikertelen kutatás után maga Singhoffer jelentkezett és elmondotta, hogy *Gödön tartózkodott egy barátjánál.* Azzal egyidőben, hogy Singhoffer eltünt,

több feljelentés érkezett

a fökapitányságra az ismertnevü halászmester ellen, aki a feljelentések szerint *különböző visszaéléseket követett el.*

Tekintettel Singhoffer Ágoston kitünő nevére s egy egész életen át eltöltött becsületes munkájára, a rendőrség *nagy óvatossággal* kezdett nyomozni, de sajnos kiderült, hogy Singhoffer, aki az utóbbi években

az alkohol rabja lett,

fantasztikus üzletekkel vezette félre az embereket. Kisebb visszaéléseken kivül kitünt az is róla, hogy legutóbb egy 1400 pengőről szóló váltóra

a szakácsnőjével iratott alá kezességet,

majd a váltóra, amely természetesen értéktelen volt, *pénzt vett fel.* Egy kereskedőtől 600 pengőt vett át megrendelésre, de az árut nem szállitotta, majd bizományi árut vett át, de nem számolt el.

Csalás és sikkasztás cimén körülbelül husz feljelentés érkezett ellene.

A halászmestert a tömegesen érkező feljelentésekre előállitották a rendőrségen és *letartóztatták.* Az előkelő halászmester letartóztatása kinos feltünést keltett városszerte, annál is inkább, mert *Singhoffer még a legintimusabb barátait és közeli rokonait is félrevezette.* A letartóztatott halászmester kihallgatását *szombaton délben* kezdte meg *Bede* József rendőrtanácsos.

Két-három évtizeddel ezelőtt *Singhoffer Ágoston neve fogalmat jelölt a főváros életében.* Amikor még a Lágymányos beépitetlen volt, Singhoffer egy telken ott nyitotta meg halászcsárdáját, amelyet rendkivül szakértelmével csakhamar ugy felvirágoztatott, hogy *a főváros aranyifjuságának kedvenc találkozóhelye lett.* Divat lett éjjeli mulatozás után napkeltekor fiákkeren kimenni a Lágymányosra Singhofferhez *halászlére.* Singhoffer azonban többre, másra vágyott, nagyobb üzleti koncepciói voltak és *a Vámház-körúton bérelt magának üzlethelyiséget, ahol már halkülönlegességekkel, rákokkal és osztrigákkal szolgált vendégeinek.* Ő, aki annak idején valóságos egyedárusitója volt a budapesti halpiacnak s közel harminc éven át folytatta mesterségét, *a vámházkörúti vállalkozásra ráfizetett.*

Azóta nem tudott anyagilag rendbejönni, régi halkereskedését a *Magyar Tógazdasági r.-t.* vette meg, de az itt kapott összeget a rosszul sikerült vállalkozásoknál régen felemésztette. A központi vásárcsarnokban működő Singhoffer M. József és Társa utóda halkereskedő cég, amelynek főnöke távoli rokona Singhoffernek, *semmi közösséget sem vállal vele.* Singhoffer utóbbi években már arra is ráfanyalodott, hogy

elment vendéglőkbe halfőzőnek,

mindent megpróbált, mindent megkisérelt, az anyagi lejtőn egyre jobban való zuhanását azonban már nem tudta megállitani. *Az ivás szenvedélyének rabja lett* és igy érthetők meg azok a szélhámosságok, amelyeket elkövetett.

Farkas András megindult a hirnév felé...

Beszélgetés egy müvészi pályafutás startjánál

Mai számunkban jelent meg a hir, hogy a Ferenc József koronázási jubileumi alapitvány idei dijat *Farkas* András szobrásznövendék nyerte el.

A dij ötösbizottságának döntése meglepetést hozott, mert a dijat rendszerint ismertebb müvésznek szokták odaitélni. Farkas András legyőzte idősebb pályatársait és a hivatalos

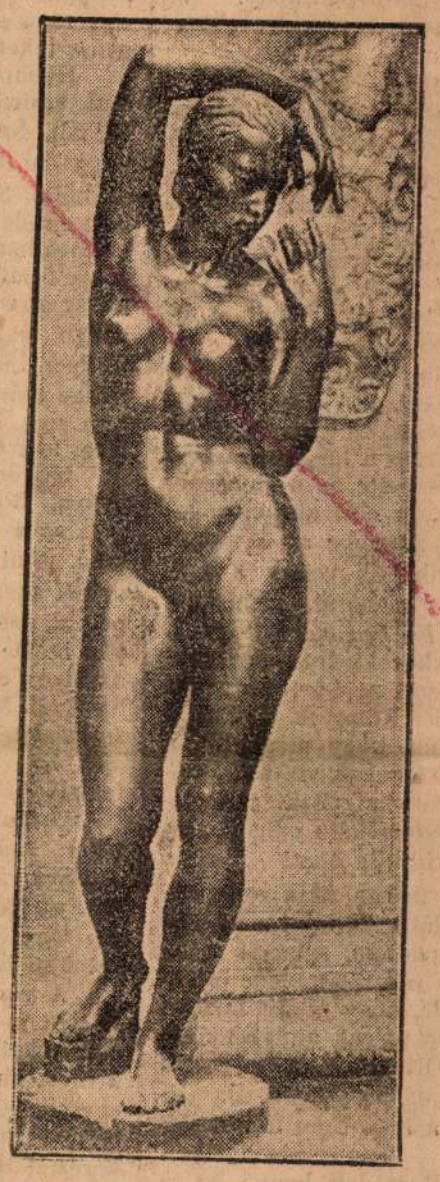

Ezzel a szoborral nyerte meg Farkas András a Ferenc József jubileumi dijat

elismerés most végképen autorizálta azokat a szép reményeket, amelyekkel ez a tehetséges fiatal müvész elindult a pályáján.

Ez az első eset, hogy a neve kikerül az ujságokba, hogy szobrát, amelyet ott gyurt az Iparmüvészeti Főiskola agyagporos, festékes emeleti mütermében, megismeri a közönség. A népszerüség minden müvésznek fontos, de, mint kiderült, ennek a fiatalembernek sürgős és különös oka volt arra, hogy a neve ismeretlenségből.

Most startol a hirnév felé. Ma még diáksorban, a közös müteremben, de már nagy vágyakkal, tervekkel, reménységekkel. *Zsebében ezerhatszáz pengővel, az első nagy pénzzel, amit a müvészetével keresett.* Ezerhatszáz pengő volt a dij, amit egy nagyon szép gipszszobráért kapott. Jól akarja kamatoztatni ezt a pénzt.

— *Nagyon drága a gipsz* — beszélte ez a fekete, kopottas, erős arcvonásu fiu, állványok, szerszámok között, a képzőmüvészeti főiskola tantermében. Egy életnagyságu szoborhoz *legalább három mázsa gipsz kell* és ez nagyon sok pénzbe kerül. Az anyagot fizeti az iskola és a modellt is. De *a gipszet magunknak kell vennünk, ez aztán nagyon megnehezíti a munkát.* Amellett a gipsz sem az ideális anyag, de *márványra, bronzra nekünk még csak gondolni sem lehet.*

— Ez a szobrom, amellyel most a dijat megnyertem, gipszből készült ugyan, de *befestettem sötétbarnára,* ugy hogy most olyan, mintha bronzból volna. Eddig csak éppen annyi pénzem volt, hogy megélhessek. *Ez az ezerhatszáz pengő most majd hozzásegit valami különb dologhoz is.*

— Nem fogom elkölteni hiábavalóságokra. Egy részét *olaszországi tanulmányutra* fordítom. Még sohasem voltam Olaszországban és nem láttam azokat a müveket, amelyeken voltaképpen tanulnom kellene. Ha meg lesz a pénzem, azonnal vonara ülök. *Erről álmodom már évek óta.* Most végre teljesül az álmom.

— *Négy évig katona voltam.* Most szereltem le. Ott kaptam valami fizetést, amiből megélhettem. Egész nap itt vagyok a müteremben, kevés pénzre volt szükségem. Erdélyi születésü vagyok és a békekötéskor költöztünk csak Pestre. A szüleim most *Szolnokon* élnek. Nem szorulnak a segitségemre, viszont én sem várhatok anyagi támogatást. Igy tehát magamnak kell az ellátásomról gondoskodni.

— *Volt néhány megrendelésem,* amelyekkel kerestem valamit. *Ez azonban nagyon kevés volt. Nem járkáltam megrendelések után és nem akarok ezután sem.* Nem szeretem a portrét. Sokat foglalkoztam az aktokkal, ez pedig megrendelőkkel szemben nem sokat ér. Még én olyan fiatal vagyok, hogy nem szabad engednem a meggyőződésemből. Megélek én portrék nélkül is, különösen most, amikor *olyan gazdag vagyok, mint soha az életemben.* Talán ez a szerencsém magával hozza a többit is. *Olyan nehéz innen a négy fal közül kijutni a nyilvánosság elé.* Azt hiszem azonban, hogy ha egyszer már megindultam, nem is fogok megállni.

— Ez a kis dij nagy álmokat nyit meg előttem. Szeretnék valami monumentális műhöz fogni. Egy gigantikus aktot, valami nagy tér közepére, valami csoportozatot, architektonikus formákkal, kompoziciót. Elmegyek *Olaszországba,* elmegyek *Párisba* és pótolom mindazt, amit eddig elmulasztottam.

— *Brassóban éltem.* Másztam a havasokat, mindig nagyszerü és óriási méretek között éltem. Ezt az impresszióimat sohasem fogom elfelejteni. A brassói hegyek arányai lázadnak bennem a portré aprólékossága ellen.

Szimpatikus, határozott fiu, aki minden szerénysége mellett önzetlenül fogadja az ujságirót, akin keresztül megnyilik az első ablak a nyilvánosság felé és a szerencsekivánatokat a startnál.

Ujból startot kisérelt meg a D 1230. repülőgép

Horta, november 26. *(Az Ujság tudósitójának távirata.)* A *D. 1230.* német Junker-repülőgép ma ismét startot kisérelt meg, azonban *nem sikerült a vizről felemelkedni. (United Press.)*

Özv. Friedenthal Sománé és dr. Friedenthal István megtörten jelentik, hogy szeretett fia, illetve bátyja

Friedenthal Gyula

folyó hó 25-én reggel váratlanul elhunyt.

A megboldogult temetése folyó hó 27-én, vasárnap déli 12 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

Részvétlátogatások mellőzését kérjük.

Fájdalomtól megtört szivvel tudatjuk, hogy a legjobb anya, nagyanya és rokon

özv. Welschl Henrikné

szül. Lichtenstein Luiza

áldásos életének 78-ik évében csendesen elhunyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz az óbudai izr. temető halottasházából.

Kohári Adolf és neje szül. Welschl Margit, Krausz Vilmos és neje szül. Welschl Ernesztin gyermekei és vejei, Krausz Sándor, Pista, Miklós és Feri unokái, Stark Jakab és neje szül. Lichtenstein Teréz sógorai és testvére.

Mélységes gyászunk fájdalmával közöljük, hogy

özv. Fuchs Árminné

szül. Brust Johanna

családjának szentelt jámbor életét e hó 26-án, 80 esztendős korában, hosszas szenvedés után befejezte.

Temetése Ujpesten lesz vasárnap délután 3 órakor az izr. temető gyászházából.

Emlékét szeretetteljes, nem muló kegyelettel őrzik gyermekei, unokái, dédunokái és nagyszámu rokonsága

Budapest, 1927 november 26.

Özvegy Hoffmann Mihályné szül. Lázár Riza ugy a maga, mint fiai: Hoffmann Andor és Hoffmann Miklós, valamint menye, Hoffmann Miklósné szül. Pechner Kató, ugyszintén a testvérei és rokonai nevében fájdalomtól megtört szivvel jelenti, hogy szeretett férje, a leggyengédebb férj, a legjobb apa és rokon

Hoffmann Mihály

életének 69-ik évében hosszu szenvedés után elhunyt.

Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temető halottasházából.

Szelleme közöttünk marad, emlékét örökké megőrizzük.

Minden külön értesítés helyett!

Deutsch Sándorné szül. Szőke Margit, Szőke László, Szőke Ilona fájdalomtól megtört szivvel jelentik, hogy forrón szeretett drága jó anyjuk

özv. Szőke Józsefné

szül. Réh Katalin

folyó hó 25-én, 59 éves korában váratlanul, rövid szenvedés után elköltözött az élők sorából.

Drága halottunkat folyó hó 27-én, vasárnap délután 3 órakor helyezzük örök nyugalomra a székesfehérvári izr. temető halottasházából.

Özv Réh Gáborné édesanyja, Réh Simon, dr. Réh Béla testvérei, Deutsch Sándor veje, Deutsch Edit és Zsuzsa unokái.

Emlékét örökké őrizni fogjuk szivünkben!

Fájdalomtól mélyen megrendülve, szomoru szivvel jelentjük, hogy jóságos fiam, szeretett drága jó testvérünk, sógorunk és nagybátyánk

Nagy Zoltán

banktisztviselő

folyó hó 18-án, életének 30-ik évében, Svájcban váratlanul elhunyt. Drága halottunkat hazahozattuk és folyó hó 29-én, kedden délután 2 óra 30 perckor fogjuk a rákoskeresztúri izr. temetőben örök nyugalomra helyezni.

Budapest, 1927 november 27.

Grosz Miksa édesapja, özv. dr. Hajós Henrikné nővére, dr. Nagy Vilmos és neje, Nagy Oszkár és neje (Pearl River N. J.), Nagy Jenő (Newyork), Nagy Lajos (Newyork) fivérei és sógornői, Hajós László és Magdi, Nagy Laci, Nagy Gabi és Emmyke unokaöccsei és hugai.

DÉZSA FARKAS ANDRÁS szobrász

Új forrás XX. évf. 1988.3.

Az 1938-as Szent István-év eseményei Esztergomban

Esztergom egyik legkiemelkedőbb idegenforgalmi programjának előkészítését 1932-ben kezdték meg. A *Nemzeti Újság* közölte Huszár Károly nyugalmazott miniszterelnök cikkét, amelyben nem kevesebbet fogalmazott meg, mint azt, hogy a Szent Imre évet követően meg kell kezdeni a felkészülést Szent István király halálának 900. évfordulójára. Az 1938-ban esedékes évforduló alkalmas arra, hogy megmozgassa az országot és a nemzetközi közvéleményt. Az *Esztergom* című helyi lap 1932. április 27-i számában hívta fel a figyelmet arra, hogy e jelentős esemény megünnepléséből a város semmiképpen sem maradhat ki.

Az országos programsorozatba való bekapcsolódás letéteményese, a királyi vár volt. Ez azonban még földdel borítva aludta több évszázados álmát. A feltárás munkálatainak gazdája az *Esztergom-vidéki Régészeti és Történelmi Társulat* felfigyelt a kedvező lehetőségre, s Lepold Antal elnökkel az élen azonnal megkezdte a tudományos felkészülést a nem mindennapi jelentőségű munkálatok elvégzésére.

Antal Károly domborműve

A lehetőségre a régészek mellett az idegenforgalmi szakemberek is felfigyeltek. (Ez érthető, hiszen a történelmi várral bíró Eger idegenforgalmát soha nem látott magasságokba emelte az ottani feltárás.) A munkálatok megkezdésére bő két esztendőt kellett várniuk a szakembereknek. Az első ásó 1934. június 23-án mélyedt a földbe, a Műemlékek Országos Bizottságának megbízásából dolgozó Lepold Antal és Alaxa Kálmán irányításával. Néhány hónappal később, szeptemberben már a lehetséges hasznosítás reményében küldöttség érkezett Esztergomba, Bogisch Aladár helyettes MÁV elnökigazgató vezetésével. A látogatás kezdeményezője, Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter már többször járt itt, s ismerte a város értékeit. A jeles idegenforgalmi szakemberek és a város vezetői miután megtekintették az európai rangú műemlékeket feltáró ásatásokat, megállapodtak abban, hogy a felmerülő költségeket állami hozzájárulás mellett az érintettek, tehát az egyház, a vármegye és a város viselik majd. Szeptemberben a *Magyarság* című lap szervezésében újságíró csoport látogatta meg az ásatásokat. Az őket fogadó Gerevich Tibor kifejtette, hogy az „[...] esztergomi kutatás nemcsak régészeti kérdés, hanem valóban nemzeti ügy." (*Esztergom*, 1934. szeptember 26. 74. sz.) A világraszóló eredményeket a szakemberek a hazai hírforrásokon és szakmai fórumokon kívül a nemzetközi sajtó hasábjain is publikálták.

Szűk egy esztendővel később, 1935 pünkösd hétfőjén meglátogatta az esztergomi várat Gömbös Gyula miniszterelnök és és Hómanh Bálint kultuszminiszter is. A Lepold Antal, Lux Kálmán és Gerevich Tibor vezetésével tett sétát követően Serédi Jusztinián látta vendégül a magas vendégeket. Az ebéddel egybekötött tárgyaláson megállapodtak, hogy a kormány veszi kezébe az ásatások ügyét. Ezt igazolja

Gömbös Gyula Serédi Jusztinián hercegprímáshoz intézett levele, amely szerint „A magyar királyi kormány kötelességének tartja a kimagasló nemzeti műemlék teljes helyreállítását, és előterjesztésemre elhatározta, hogy rendelkezésre bocsátja az Árpád-házi királyok esztergomi palotájának művészi helyreállításához szükséges hitelt és felkérte a kultuszminisztert, hogy a Műemlékek Országos Bizottságának e munkálatok végrehajtására az utasítást és felhatalmazást akképpen adja meg, hogy a helyreállítás munkálatai Szent István király halálának kilencszázadik évfordulóján, 1938-ban lehetőleg befejezéshez jussanak." (*Magyar Sion*, 1935. 26. sz.)

Az ásatások előrehaladása és a jeles évforduló közeledése nyomán érzékelhetővé vált, hogy a felkészüléshez nem elegendő a hivatalos személyek erőfeszítése. Városi összefogásra van szükség. E felismerés jegyében kezdte meg működését 1935. december 7-én a 134/1935. közgyűlési határozattal létrehozott esztergomi Szent István emlékbizottság, hivatalos nevén a Szent István Év Központi Előkészítő Bizottsága, s annak hat albizottsága. 1936 júniusában dr. Radocsay László főispán, Frey Vilmos alispán és Glatz Gyula polgármester vezetésével küldöttség kereste fel Serédi Jusztinián hercegprímást s felkérve a Szent István-év fővédnöki tisztére. Serédi vállalta a megtisztelő feladatot. 1936 augusztusában Horthy Miklós Gömbös Gyulához intézett levelében — amely a *Hivatalos Közlöny* augusztus 20-i számában látott napvilágot — felhívta a kormányt: „[...] gondoskodjék, hogy az Árpád-házi királyoknak, III. Béla korában újjáépült palotájának helyreállítási munkálatai 1938 év augusztus 15-én Szent István halála napján befejezéshez jussanak, s a palota felavattassék [...]" (*Esztergom és Vidéke*, 1936. augusztus 23. 68. sz.) Az esztergomi Szent István Év előkészítő bizottsága, melynek élén előbb vitéz Szívós Waldvogel József nyugalmazott tábornok, majd Glatz Gyula polgármester állt, 1936 végére elkészítette az 1938. május 30 — 1939. május 30-ig terjedő időszak programtervezetét, s mintegy ötven példányban szétküldte az országban és a városban. A jubileumi emlékév programtervezete két részből állt. Az első a városrendezéssel kapcsolatos teendőket sorolta fel. Ez magában foglalta a Szent Tamás-hegy, a Nagy-Dunapart és több kisebb utca rendezését, a régi városkapu felállítását, a Vaskapuba vezető autóutat, a Prímás-szigeti Cifra-híd visszaállítását, sport és játszótér létesítését Szent István-szobor emelését vagy dombormű felállítását, Rudnay-emlékmű létesítését (esetleg Károly Róbert és Rudnay szobrainak elhelyezését a tanácsháza üresen álló kapufülkéiben), Balassa Bálint szobrának felállítását, a Bazilika állandó díszkivilágítását, a város tíz legnevesebb történelmi személyiségének dombormű révén történő megörökítését a városháza árkádjában, a Tát—Esztergom—Visegrád autóút megépítését, a Bazilika korábban megrepedt nagyharangjának a helyrehozatalát, repülőtér létesítését, s végül a Szent Imre Reálgimnázium számára új épület emelését. A tervezet második részében a jubileummal kapcsolatos ünnepségeket foglalták össze. Ennek legfontosabb része a feltárt és restaurált műemlékek felavatása, a Nagyboldogasszony-napi ünnepségsorozat a Szent Korona jelenlétében, a kormányzó fogadása, gyöngyösbokréta, vármegyei pedagógiai kiállítás, a Szent Jobb fogadása, az Eucharisztikus kongresszus zárándoklata, s a legkülönbözőbb szervezetek vándor- és díszközgyűléseinek sorozata volt. A nagyszabású program lebonyolításához Glatz Gyula polgármester, úgy is mint a bizottság elnöke, kérte az országos szervek pénzügyi támogatását. A tervezet — elnyerve a legfőbb körök rokonszenvét —, néhány változtatással részévé lett a központilag szervezett ünnepségsorozatnak.

1937 márciusára világossá vált, hogy az esztergomi ünnepségek két csúcspontja közül az egyik 1938. május 31-e, míg a másik augusztus 15-e lesz. Május 31-én a Szent Jobbot vonaton hozzák Esztergomba, s a Bazilikában helyezik közszemlére, míg augusztus 15-én a feltárt királyi palotát adják át a nagyközönségnek, s felavatják Balassa Bálint szobrát, valamint a Szent István domborművet. E napon a tervek szerint Horthy Miklós is megtiszteli a várost és az ünnepségeket személyes jelenlétével, a tanügyi, illetőleg történelmi kiállítás megnyitásán jelen lesz a kultuszminiszter is. Fontos lépése volt az előkészületeknek az az 1937. május 12-én tartott ülés, amelyen az Országos Központi Szent István Bizottság, a helyi Szent István Bizottság és az Esztergom Főegyházmegyei Kongresszusi Nagybizottság tagjai vettek részt. A Huszár Károly volt miniszterelnök és más fontos személyiségek részvételével tartott értekezleten elhatározták, hogy a Szent Évet 1937. május 23-án hirdetik ki a Bazilika oszlopcsarnokában, s a nevezetes eseményhez kapcsolódva bemutatják Bánáti Buchner Antal új művét, a Missa Eucharistica-t. A városi Szent István Bizottság 1937 decemberében tartott ülésén áttekintette az addig végzett munkát, s megállapította, hogy Dudás László és Várnay Dezső tervei alapján megkezdődött a

Szent Tamás-hegy rendezése. Tavasszal várhatóan elkészül a Prímási palotától a Bazilikáig vezető út, befejezik a városháza nagytermének felújítását, s ezt követően elhelyezhetik benne Bajor Ágost Szent Istvánt ábrázoló festményét. A MÁV 50 %-os kedvezményt biztosított az ideutazóknak, s a város immár véglegesített ünnepi programsorozata belekerült az Eucharisztikus Kongresszus központilag kiadott útikönyvébe. Elkészült az ünnepségsorozat költségvetése is, amely 115 000 P. bevételt és 116 400 P. kiadást foglalt magában. Ezzel kapcsolatban többen felvetették, hogy kevés a 80 000 pengőben meghatározott állami támogatás. Néhányan azt vélelmezték, hogy Székesfehérvár többet kap a központi alapból, mint Esztergom. Az elégedetlenkedőket Glatz Gyula polgármester — aki ekkor már Einczinger Ferenccel együtt az országos bizottság tagja volt — azzal nyugtatta meg, hogy pontos információi vannak a székesfehérvári ünnepségekről, s azoknak az esztergomival azonos mértékű állami támogatásáról.

Az ünnepi eseménysorozat végül 1938. március 6-án a helybéli Katholikus Kör bőjti előadásával vette kezdetét. A sort a Húsiparosok Országos Szövetségének, a Magyar Történelmi Társulatnak és sok más országos szervezetnek a vándor- és díszgyűlései folytatták. A Magyar Jogászegylet április 24-i díszgyűlésének résztvevői már bizonnyal vihettek magukkal abból a Hellebrand Béla által készített ezüst Szent István emlékéremből, amelynek átmérője 70 mm, súlya pedig 123 gr volt.

A sorozatos dísz- és vándorgyűlések lebonyolítása közben komoly szervezőmunkával készültek a május 31-i nagy napra, a Szent Jobb és az Eucharisztikus Kongresszus fogadására. A nagy eseményt, egy Balogh Albin bencés gimnáziumi igazgató vezette külön bizottság szervezte. A város díszítését Dudás László főmérnök irányította. A Szent Jobbot és a zarándokokat nemzeti színbe öltözött város fogadta. A piros-fehér-zöld dominanciáját a pápai szín, a vármegye kék-fehérje, a város piros-fehérje oldotta, árvalányhaj és aratókoszorúk sora élénkítette. A mindenre kiterjedő, átgondolt munka eredményeképpen május 29-re már mindenki tudta a részletes programot. A Szent Jobbot hozó Aranyvonat 8 óra 50 perckor indult Budapestről s 10 óra 45 perckor érkezett meg Esztergomba. A zarándokokkal zsúfolt vonatok 8 és 10 óra 45 között érkeztek meg a vasútállomásra. A rendet a fő közlekedési útvonalon 400 fős rendőrzászlóalj tartotta fenn. A vasútállomásnál és a Bibliotékánál diadalkaput állítottak fel, itt csatlakozott a tömeghez Pacelli bíboros, a későbbi XII. Pius pápa — ekkor még pápai legátus —, s vele együtt még három bíboros: Hlond lengyel primás, Van Roey belga bíboros, Tappan, antiochiai patriarka, valamint Kánya Kálmán külügyminiszter. A Szent Jobbot hozó Aranyvonaton érkezett Esztergomba Karafiáth Jenő, Budapest főpolgármestere, Huszár Károly nyugalmazott miniszterelnök, dr. Zsembery István, Bangha páter és Michalovics Zsigmond kanonok. A Lányi Dezső alkotta, első világháborús hősök szobránál csatlakozott a menethez dr. Teleky Pál kultuszminiszter, gróf Zichy János volt kultuszminiszter, Varga Imre a legfőbb számvevőszék elnöke, dr. Huszár Aladár az OTI elnöke, dr. Radocsay László főispán, Frey Vilmos alispán és dr. Krecsány Kálmán rendőrfőtanácsos. Amíg a menet ünnepélyesen hömpölygött a Bazilikáig, a Magyar Rádió kérésére Buchner Antal eljátszotta az „Ah, hol vagy magyarok [...]" témára komponált orgonafantáziáját. Buchner rögtönzött bemutatóját a Magyar Rádiótól a berlini is átvette. A Szent Jobbot kísérő menet élén lovasbandérium haladt, ezt követték a nemzeti, a pápai és a prímási zászlók, a tatabányai zarándokok bányászruhában, cserkészek, a katonai díszszázad első fele, vallásos egyesületek, apácák, papok a koronázási jelvények másolata, a Szent Jobb s annak asszisztenciája, főpapok, hatóságok, vitézek, frontharcosok s a díszszázad második fele. A körmenet további résztvevői a járdán álltak, s az élboly elhaladását követően csatlakoztak a menethez. A Bazilikában a magyar vértanúk oltárán elhelyezett Szent Jobb mellett díszőrséget álltak az esztergomi egyesületek képviselői. Az ünnepi szentmisét Serédi Jusztinián pontifikálta. Délután négy órakor nagyszabású szabadtéri előadáson mutatták be a Bazilika mellett, erre az alkalomra komponált három vallásos élőképet. Sorrendben az első a „Hódolat az Eucharistia előtt", a második a „Himnusz az oltári szentségről" míg a harmadik a „Szent István dicsérete" címet viselte. (Ez utóbbi Városi István papköltő és Paczolay Imre zenetanár alkotása volt.) A szabadtéri előadáson külön szerepeltek a lány- és külön a fiúiskolák. Szép színfoltja volt az előadásnak az a négyszáz lány, akik a színpad két oldalán lévő emelkedőn álltak, míg középen a szavalókórus foglalt helyet virágok és zászlók erdejétől koszorúzva. A Szent Jobb a szabadtéri előadást követően az esti órákban hagyta el a várost. A több mint tízezer zarándok részvételével megrendezett hatalmas és látványos

eseményt követően ismét sorra-rendre következtek a különböző szervezetek ünnepi gyűlései. Többek között a kisdednevelők, a Magyar Turista Szövetség, a Biztosító Intézetek Szövetsége majd a Gyáriparosok Országos Szövetsége látogatott Esztergomba.

Az egymás után sorjázó konferenciákat, közgyűléseket mintegy megkoronázta az országos ünnepségek sorába emelt *Esztergomi Ünnepi Hét* eseménysorozata. Ennek programja augusztus 13-án, délután 5 órakor az Országos Szent Gellért Egyesület Szent Gellért utcai székházában kezdődött. Ezen részt vett Ernszt Sándor országgyűlési képviselő, dr. Radocsay László főispán és Glatz Gyula polgármester is. Az ünnepség keretében irodalmi műsor és zenés összeállítás hangzott el. A Szent Gellért himnuszt Várady Ferenc operaénekes énekelte, édesanyja, Váradyné Beliczay Ilona zongorakíséretével. A produkciót hanglemezen is rögzítették, remélve, hogy adandó alkalommal a Magyar Rádió is sugározni fogja. A rendezvénynek különleges vonzerőt kölcsönzött az a tény, hogy Beliczay Ilona az Esztergomi misét komponáló Liszt Ferenc leánya, Várady Ferenc a nagy zeneszerző unokája volt. A koncert után az esti órákban fényárban úszott a Bazilika és a Várhegy, s utasokkal zsúfolt sétahajó ringott a Nagy-Dunán. Másnap 14-én, 9 órakor főpapi szentmise volt a Bazilikában. Délután fél négykor a vitézi ünnepségek keretében megkoszorúzták az első világháború hősi halottainak emlékművét. A Dézsa Farkas András alkotta Balassa-szobor felavatására délután öt órakor került sor. Sághy Éva alkalmi szavatalát követően Sziny Gyula altábornagy mondott beszédet. Az ország elsőként felavatott köztéri Balassa-szobrát Glatz Gyula polgármester vette át a város nevében. Egy órával később Teleki Pál kultuszminiszter megnyitotta a pedagógiai kiállítást, amelynek a bencés gimnázium illetőleg a vízivárosi zárda adott helyet. Hét órakor szerenádot adtak a hercegprímás és a polgármester lakása előtt. Ezt kilenc órakor, a Katolikus Legényegyletben rendezett hangverseny követte Laurischin Lajos énekes, Albert Ferenc hegedűművész és a Mária Terézia gyalogezred Fügedy Sándor vezette zenekarának közreműködésével. A látványosságok sorozatát a Várhegyen rendezett tűzijáték zárta, fél tízkor.

Augusztus 15-én a Leventezenekar ébresztette a lakosságot. Nyolc órától gyülekeztek — mintegy kétezren — a hagyományos Nagyboldogasszony-napi felvonulás résztvevői. Fél tízkor Serédi Jusztinián hercegprímás ünnepi szentmiséjével folytatódott a program. Ezt követően fél tizenkettőkor került sor Horthy Miklós kormányzó jelenlétében a restaurált Vár és az Antal Károly alkotta Szent István-dombormű felavatására, Hómann Bálint nyugalmazott kultuszminiszter beszéde kíséretében. Este nyolc órakor lampionos csónakfelvonulás vonzotta a közönséget a Kis-Duna partjára.

A Nagyboldogasszony-napi ünnepi hét programja augusztus 20-án szentmisével zárult. Az ősz folyamán további szervezetek dísz- és vándorgyűlései követték egymást. Az eredeti terveket némileg módosította a Felvidéket visszacsatoló bécsi döntés. Emiatt a város szeptemberre tervezett díszközgyűlését december 23-ra halasztották. Ezen Lepold Antal ünnepi beszédével emlékeztek meg a jeles évfordulóról. A gazdag programsorozatot az Esztergom-vidéki Régészeti és Történelmi Társulat december 30-i(?) közgyűlése zárta.

Esztergom jelentős értékekkel gazdagodva, népszerűségének 800 000 látogatóval fémjelzett csúcsán zárta a kettős szent év eseménysorozatát, s bizakodva tekintett a jövőbe. A közelgő háború azonban más irányt adott a megindult kedvező folyamatoknak. A vér nélküli területrevízióért drága árat fizetett az ország s benne Esztergom is.

BÁRDOS ISTVÁN

Marosvásárhely (Dózsa festő-
isholáit itt végezte el)

Pásztortűz, 1927. 16 sz.
383. l.
Emléheimből.

Bécs (Dózsa festő itt az orvosi pályára készül)

Pásztortűz, 1927. 16 sz.

383. l.

Emléheimből.

Táblahíp „Bethlen Gábor Mudósai körében, Dózsa alkotása

Pásztortűz, 1927. 16 sz.

383. l.

Emléheimből.

mdk

Dózsa András Tiszafüredi fazekas

századvégi mester, neve egy-egy szig-
nált darabon maradt fenn.

Ilresz Mária: Magyar népi cserépedények
Néprajzi M. Lokönyve 1961, 159. l

MDK.

Dózsa Farkas László

Fémdomboritása Szolnok egyik házfalán

Szolnokmegyei Néplap 1965. márc.18.
lap -

MDK

Dózsa Farkas Sándor szobrász

Szobormüveivel szerepelt a "Magyar Képirók" kiállitásán.

Rónay Kázmér: A "Magyar Képirók" a Nemzeti Szalonban.

Képes Krónika, 1939.XXI.18.sz. 64.l.

MDK

Dózsa Farkas Sándor

V.Szabados Bélát bizták meg a Kamermayer Károly-szobor elkészitésével. Pesti Hirlap 1939. máj. 20.

MDK

Dózsa Farkas Sándor

Rónay K.: A "Magyar Képirók" a N. Szalonban. Képes Krónika 1939. máj. 18. sz.

Fwhérjuthy és Dózsa.
tervezőművészek.

Az Iparmüv.Társ legutóbb két pályázatról döntött.

A cserépkályha-pályázaton az első-2oo korona és ugyancsak a második-1oo koronás pályadijat kettejük pályázatának itélte oda.

Az Iparm.Társulat döntése két pályázatról.
Müvészeti Krónika. 1905.jan. 15. 7.1.

MDK

Dózsa

Cs.K: Az Iparm.isk. jubileuma. Építő Ipar, 1905.

369. l.

MDK

Pedagógus szakszerv. I. képzés. kiáll. 1947. máj. 7. I.

Dózsa és Fehérkuty

MDK

szállószoba terve 200 K-ásII.dij.

Az Iparm.Társ... Művészet 1905. 56. l.

MDK

Dózsa és Fehérkuty Bálint tervezőművészek

cserépkályha pályázat, 200 K. I. és 100 K. II. dijjal kitüntetve

Iparmüv. pályázatok. Épitő Ipar, 1905. jan.8. 14. l.

MDK

Dózsa és Fehérkuhy Bálint tervezőművészek

~~építészek~~

szállodaszoba tervezése 2oo K. II.dij.

Iparm. pályázatok. Építő Ipar, 1905. jan. 8.
14. 1.

MDK

Dózsa és Fehérkuty

2oo K-ás első és 1oo K-ás második dij

Az Iparm.Társ....cserépkályha pályázatra...
Müvészet 1905, 56. l.

Dózsa György

Magyar Karácsonyi-kiállítason a Károlyi palotában kucsmás parasztjával szerepelt.

M.930.XII.7.

DÓZSA GYÖRGY lugosi naiv festő alkotásainak kiállitása a temesvári Bánsági Muzeumban. /rövid hir/

Utunk, XXVIII.évf. 44./1305/sz. 1973. nov. 2. 12.old.

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1972 SEP 6

MESTERMUNKA

Budapest

Dózsa György

Augusztus 18-án a Nemzeti Galériában Dózsa György grafikai és kisplasztikai kiállítás nyílt.

★

MDK

Dózsa János

Szüleim, rk.

Vándorköszörüs, rk.

9. szegedi nyári tárlat. Móra F.Mus.

1968. aug.

MDK

Dózsa ip.m.

a látható kilenc szoba megtervezésében részt vett.

"MŰHELY" kiállítása az Uránia/Kigyótér/ helyiségeiben
MIP 1968. 342.l. /dec.12.-én nyilik meg./

Dórsa és Fehérkúthy „tervező művészet" M.D.K.

a 200 koronás első és a 100 koronás második díjat is elnyerték az Iparművészeti Társulat nak cserépkalyhára kürt pályázatán: Ugyanezek az ő tervük 200 koronás második díjat nyert az ugyanakkor megtartott szálloda-szoba pályázaton.

Vállalkozók Lapja. Bp. 1905. XXVI. évf.

jan. 11. szl 8 old.

MDK

Dózsa és Kacziány festők
München ben találkoztak

Emlékeimből. Pásztortüz 1927. 16. sz.
383 l.

EA..... ltsz. Gyűjtés he

M.D.K.

Dózsa Katalin

Csik István "Egérut" cimmel ir kritikát Gyárfás Miklós vigjátékáról s kiemeli a müvésznek a darabhoz tervezett kosztümjeit.
A veszprémi Petőfi Szinház előadása.

Film Szinház Muzsika, Bp. ~~195~~ 1965. febr. 5.
IX. évf. 6. sz. lo. lap

Dózsa Katalin

terverte jelmezeit és díszleteit a vártelí
„Sündisznó Udvar" 1971. nyári előadásainak

R.P.: Commedia XX. Pantomim

Budapest, 1971. 1o. sz.
31. l.

Dézsa Katalin

A MAGY. IP. MUV. AZ EZREDFORDULÓN

73.1.

1938. XII. 19

ÜLEP LAJOSNAK

1 m

yoma, 1938. XII. 19.

sietve irok, mert rengeteg a
g több bennem az egyelőre lefoj-
közeli és távolabbi jövőtől. Nem
, akik rám vannak bizva s ugy ér-
den elképzelhető, eddig elképzel-
apokban kijött egy rendkivül su-
eltség megkérdezése nélkül adtak
y ugy adtak ki ilyen rendeletet,
beszélták. Nem tudom, hogy a kor-

Dózsa Katalin M.D.K.

Az előadás xxxxxxxx jelmezei

Gábor István: Egérut Gyárfás Miklós vigjátéka Veszprémben
Magyar Nemzet 1965. február 3, 4.

A kiállítás rendezéséhez

a MŰVELŐDÉSI KÖZPONT
nyújtott segítséget.

Dózsa Lajosné gyűjt.

A kiállítást rendezte:

A -tól Z -ig
SZOLGÁLTATÓ IRODA

Ct: Balga József
6640 Csongrád, Dózsa György tér 4.

Lakástelefon, fax: 63 / 381-210

Tiszai

GALÉR

MEGHÍ

RIA

VÓ

orváth Árpád ÓRÁK ÉS ÓRÁSOK
c. könyvéből

sztendõ" - mondjuk néha, s ezzel a emlékezünk. Homokórát ma is élgetés, tojásfõzés stb. idejének csökken. Inkább csak dísztárgyként A hajókon sokáig használtak , õrség stb. idejének beosztására, a együtt sebességmérésre szolgált. A k elõfeltétele az átlátszó üveg ás mûvészetének kifejlõdése volt. A y mesterségbeli ügyességet kíván, a ény térfogatának, az átfolyónyílás tosan egyeznie kell stb. A XVII. akészítõknek volt céhük, szigorú sgaelõírásokkal. A homokóra nytalan adatok vannak. Feltételezik, s-i Lipót találta volna fel. 1585-ben l Din arról írt, hogy a homokóra ter".

tuart Mária skót királynõ órája; a órákat is mutatta. Négy füstszínû ra sorakozott díszes tokban. A -sorozatot 1955 októberében, táson mutatták be.

és bíróságokon tartott beszédek gyakran használtak homokórákat. - nesterek a lepergõ finom homok jtott kerékmûves homokórákat sen bonyolult szerkezettel.

kat is készítettek, s a felsõ edény úly hatására átfordult.

Tiszai

GALÉRIA

HOMOKÓRÁK

KIÁLLÍTÁS

Dózsa Lajosné magángyûjteményébõl

A kiállítás nyitva:

1993. november 15 - 29-ig

HÉTFÕTÕL - PÉNTEKIG: 9-12 és 13-17 óráig
SZOMBATON: 9-12 óráig

CSONGRÁD, DÓZSA GYÖRGY TÉR 4.
(A NÉPKERT BEJÁRATÁNÁL)

BELÉPÉS DÍJTALAN

M. D. V.

DÓZSA Lukács

A „Műhely" iparművészeti társaság egyik alapítója.

A Baross-kávéház törzsasztalának tagja (1907)

Kárpáti Aurél: Emlékezés a „bolszeltogóra"

Magyar Nemzet 1961. márc. 5. 8. l.

Dózsa V. fertő

1870 Elismerő nyilatkozatot ad Bercsik Antalról. (fertőnövendék)

MDK-A-I-1/574.

DÓZSA SÁNDOR, kefekötőmester

Szombathelyen a vakok 1919-ben korszerű intézetet kapnak. Felkarolták és kiképezték a 14-24 év közötti vak fiatalokat a kefekötő, kosár- és székfonó szakmákra. A kezdeti időszakban Szlovicsák Pál és Dózsa Sándor kefekötőmesterek tanították őket. 270.old

DOMONKOS JÁNOS: A szombathelyi vakok intézetének története 268.old

VASI SZEMLE, XXV.évf. 1971. 2.szám, Szombathely

Dózsai Lajos.

Mezőtúron, a megyei amatőr képző-ipar és népi díszítőművészeti kiállítá-son művei szerepeltek.

Sz. J.: amatőr művészek seregszemléje.

Szolnok Megyei Néplap, Szolnok, 1971. máj. 6.

MDK.

Dózsa Farkas András

Formatervező munkásságáról

Müvészet 1964 szept.p.26.

.

Dózsé Jenőné, öro
csipkeszaktanítónő
Kétimisk 1908/9.
17. l.

Petőfi-hár VI. 140.

Dózsé Jenőné, iparművész

Az Orsz.M.Kir.Iparművészeti Iskola tanarai,tanársegé
dek,/segédtanarok/,-Textil szaktanitónő: Dózsé Jenő-
né 1908-1910 53.old

Mezei Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparmüv.Iskola/1880-1944/
oktatasi rendszere és xxxxx 37.old
forrásai

Müv.Tört.Ert. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

MDK

Dózsé Jenőné

1908-1o. textil szaktanítónő

Az Ipm.Isk. ...tanársi...szakoktatói... Iparműv. Isk.Évk. 1934-36. Bp. 1936. 46 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Dozsik István

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1965 JUN 20

1021

(Dozsik István rajza)

mat bérházi 2. vagy 3
II. emeletig, költségme
Érdeklődni du. 5-től. P

HÁZIASSZONYOI

befőzéshez

ÜVEG-SZÜKSÉGLETÜKET
beszerezhetik

a MÉH VÁLLALAT

Miskolc-sajóparti telepén, darabonként 0,90 — 1,40 Ft-os áron.

LELTÁROZÁS MIATT

az árukiadás szünetel.

Magyar Likőripari Váll.
miskolci és
sárospataki telepe

gi üzemek részére nagyobb
nyiségű

ltségszabályozó felújítását

laljuk.
zonnal cseréljük.
gi Gépjavító Állomás, Lenin
t 261.

Őszi

gyümölcsfa-csemete

szükségletét június 25-ig bejelentheti a Miskolci Földműves-szövetkezetnél, Miskolc, Béke tér 1.

es vevőinket, hogy

catunk

28-tól július 3-ig

eltározást

ROZSDAMENTES

4—5 mm-es lemezből készült, tovább feldolgozásra alkalmas tartályok, valamint 10—15 hektoliteres víztárolásra és szállításra alkalmas

VASTARTÁLYOK

Dosnay

Dozsnai, DOZSNYAI, I. ~~Dosnyai.~~

ábutalas

magnova

551.

kissé jobbra fordulva. Jobb kezében, melynek
, parancsnoki bot van s balját csipőjére tá-
tott szöke hajának gördör fürtjei vállaira om-
na. Aranydiszű vértbe van öltözve, piros nyakken-
sorú, nyakkendője s kezeloje csipkeből való, piros palástja váll
~~[illegible]~~ takaroval leterített párnán a császá-
ágalma van. A vászon hátán ez olvasható:

n
ianõr."
M."

nra, méretei 103.5: 82 Gm.
. gyűjteményéből 140/95 № 686.

140/95. 686

OMK

Dozsmay Károly szobrász és festőművész

Az első, debreceni születésű, Európát járt szobrász és festőművész. Londonban halt meg. Ő készítette a magyar festőművészetben az első Liszt- és Kossuth-szobrot.

A fazekas-kultusz története Debrecenben.

Alföld, Debrecen, 1959. 2. sz. 134-135. l.

Dozsnyay Károly szobrász M.D.K.

egy ideig abból élt, hogy kisméretű Kossuth-mellszobrokat adott el.

Soós Gy: Magyar tört. kisplasztika a 19 n. ban.
Mű. tört. Ert. 1954 1 n. 48

Dossnyay Károly nolván M.D.K.

sokat élt külföldön

Soós Gy.: hagyar tört. kisplantiza a 19 n. ban.
hüv. tört. ért. 1954 1 n. 96

MDK

Dozsnyay Károly

Soós Gyula előszava a katalógusban.

Ernst Muz. M. Plasztikai és Graf. kiáll.
1954. szept. 6. l.

Dozsnyai Károly

Festő és szobrász, Debrecenben

/Liszt Ferenc szobra/

Századok 1874. 26-44 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészek

Plasztika, körplasztika, XIX sz.e.f.

Doxnyai Károly: Liszt Ferenc
életnagyságu gipszszobra

Századok 1874. 26-44 o.
Nagy Iván: Magyarország képzőmivészet

Festészet, táblakép
Belgrád kulcsainak átadása László
királynak, Dozsnai Károly

Honderü, 1846. I. 314.
Heti szemle

Schernhoffer épület Pesten, Dozs-
nyai K. szobrasz lakása.

Ld.: Művészet VII. 1908. 208.

Sárváry Lorinc, két Dozsnyai kép tulajdonosa.

Ld.: Művészet VII. 1908. 208.

Körplasztika, liszt gipszszobra, —
(Dozsmyai Károly műve)

Pesti Divatlap, 1846. I.
396.

Liszt életnagyságú gipszszobra:

Ikonografia XIX.sz. Fejős

Irinyi József /Szerelmei Miklós litografiája/

Életképek, 1848. juni 4. I.k.
25.sz. 720 l

Charivari.

Mügyüjtők: Sárváry Lőrinc, Dozsnyai K. képei.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Budapest: Dozsnyai Károly szobrász és festő.

Ld.: Művészet VII. 1908. 208.

Schernhoffer épület Pesten, Dozsnyai K. szobrász lakása.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Festészet: Dozsnyai Károly képei,
V. Ferdinánd, Szoboszlai Pap I.
arcképe.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Dozsnyai Károly, szobrász

Életképek, 1846. I. 626.

E.: Pesten

Sárváry Pál szobra, készitette Dozsnyai Károly.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Liszt Ferenc szobra, készitette Dozsnyai Károly.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Kossuth Lajos mellszobra, készitette
Dózsnyai Károly.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Sárváry Lorinc, két Dozsnyai kép tulajdonosa.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Mügyüjtők: Sárváry Lőrinc, Dozsnyai K. képei.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Ikonografia XIX.sz. Fejős

Irinyi József /Szerelmei Miklós litografiája/

Életképek, 1848. juni 4. I.k.
25.sz. 720 l

Charivari.

Körplasztika, „Liszt gipszszobra, —
(Dozsmyai Károly műve)

Pesti Divatlap, 1846. I.
396.

Liszt életnagyságú gipszszobra:

Debrecen

Dozsnyai Károly festő és szobrász
/XIX sz. e. f./

Századok 1874. 26-44 o.

Nagy Iván: Magyarország képzőművészet

Anglia: Dozsnyai Károly szobrász és festő élt itt.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

Debrecen: Dozsnyai Károly szobrász és festő.

Ld.: Müvészet VII. 1908. 208.

l. Dosnyay K.

Döbrentei rk.

Korektemplom

l

Mihályi falucsplom

38. l.

Anna:

Mellig, kissé balra fo
ban, melyet függönyök alól
nak göndör fürtjei vállaira o
éke gyöngyfűzér, brocheja
ke köríti. A talapzaton ha
tó félalakokat látunk. Feli

„ANNE D'AVTRICH
FRANCE ET D

ezt e négy sor követi:

„La Gloire de
Exempte son
Estant Grande
Et dans les

Rézmetszet, méretei a von

9117

Döbrenté vár

DÖBRENTE

Vár

Szendrei János: Váraink rendszere és fölszerelése a XVI. és XVII. században. Hadtörténelmi közlemények, I–1888, 100 l.

Döbrentei várrom

DÖBRENTE (Magyarpolány körny)

Várrom

Gulden István: A magyar-német polányi plebániának történeti. Magyar Sion, N-Esztergom, 1866, 676 l.

perjogi an
meg. A m
„A Quadri
nárium füz
cserkészmo
Magyar Cs
pedig előa
a Magyaro
a Tribunal
nyeiről tar
attasé előa
előadásai f
körében a
továbbá k
Résztvett a
Katolikus
tott a halál

Dr. Gá
doktor, Buc
ösztöndíjas

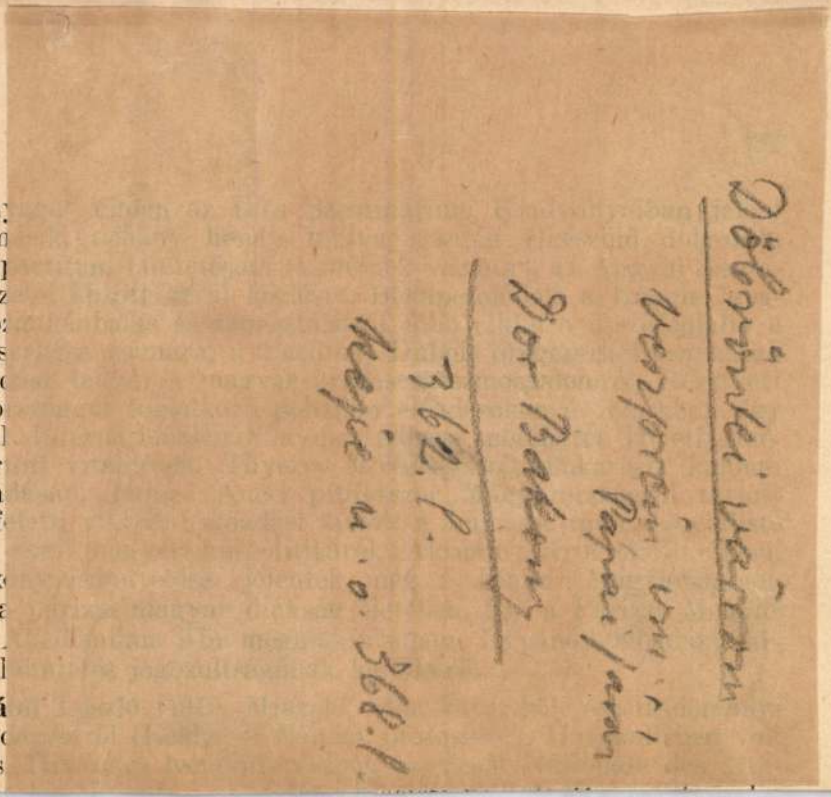

Előadása kibővítve a Revue des Études Hongroises őszi számában jelenik meg. Előadást tartott a Párizsi Magyar Katolikus Akadémikusok Körében „Egyéni és kollektív vallásosság" címen. Tevékeny részt vett Mécs László párizsi előadóestjének előkészítésében. Számos Mécs-verset fordított le társszerzőként. Értekezései és cikkei jelentek meg a Zeitschrift für französische Sprache und Literatur, a Revue des Études Hongroises, a Revue de Linguistique Romane, Vasárnap stb. hasábjain.

Dr. Lászlóffy (Böhm) Woldemár (1903, Kolozsvár, róm. kat.), mérnökdoktor, mérnök, Budapestről. Tanulmányútját előzetes engedéllyel márciusban kezdte meg. Monakóban tanulmányozta a világhírű oceanográfiai múzeum vízrajzi osztályát. Toulouseba érkezve Camichel professzor, az Institut Electrotechnique et de Mechanique appliquée igazgatója engedélye alapján a vízmérnöki vonatkozású szaktárgyakat rendszeresen hallgatta s az intézet laboratóriumaiban folyó kísérleteket figyelemmel kísérte. Összeköttetést keresett az ottani vízügyi szolgálattal is és ennek révén megtekinthette a Truyère-folyón épült vízerőműveket, Franciaország legnagyobb ilynemű alkotásait. A vízsebességmérő-műszerek hitelesítésére szolgáló berendezésekről szóló cikke a Vízügyi Közlemények szerkesztőségénél van sajtó

Döbröntei vár

l.

Rómer Bakony

170.1

Dr. Schimert János (1912, Pestújhely, ág. ev.), anatómiai intézeti tanársegéd Budapestről (Kiss professzor), 400 P kutatási ösztöndíjban részesült. A szívizomzat beidegzésére vonatkozó kísérleteinek eredménye a Zeitschrift für Zellenforschung und mikroskopische Anatomie című folyóirat 27. kötetében jelent meg, a vegetatív dúcok transplantatiójára vonatkozó kísérleti eredményeit pedig az 1937. évi königsbergi anatómiai kongresszuson adta elő. A vegetatív idegrendszer szerkezetére vonatkozó újabb kutatási eredményeit a Zeitschrift für mikroskopisch-anatomische Forschung 44. kötete közli. A tanév végén áttért a központi idegrendszer intragrisealis rostösszeköttetéseinek vizsgálatára, amelynek eredményeiről az 1938. évi lipcsei anatomus kongresszuson és a Zeitschrift für Anatomie und Entwicklungsgeschichte 108. kötetében számolt be.

A szegedi tudományegyetem orvostudományi karáról:

Dr. Dubrauszky Viktor (1904, Szeged, róm. kat.), szegedi egyetemi kórbonctani intézeti c. tanársegéd, díjas gyakornok (Jankovich professzor), 800 P belföldi ösztöndíjjal három témakörben folytatott vizsgálatokat. Molnár Józseffel végzett kísérleteket annak tisztázására, hogy az előzetes röntgen-besugárzásnak milyen hatása van a kísérleti anaphylaxiás rohom lefolyására [illegible]

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

DÖBRENTEY GÁBOR

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1986. NOVEMBER 13-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA

TÜSKÉS TIBOR

ÍRÓ

KÖZREMŰKÖDNEK:

LEVENTE PÉTER

TIHANYI JÓZSEF

MEGTEKINTHETŐ:
1986. NOVEMBER 13–22.

FERENCZY TEREM
PÉCS, KOSSUTH UTCA 29–31.

DOBRENTEY GÁBOR:
„Bakonyi táj"
olaj 65x70 cm

F. k.: Köteles István – 86-1718 GENERALART Nyomda – Dorog

Döbrentey Gábor 1897-ben született Szombathelyen. Művészi tanulmányait Kecskeméten, Révész Imre főiskolai tanár vezetésével kezdte, aki korábban müncheni és bécsi akadémiák tanára volt.

A Képzőművészeti Főiskolán Glatz Oszkár mester osztályán tanult, akinek az utolsó három éven át tanársegédje volt. A monumentális festészetet Dudits Andor és Nagy Sándor mesterek osztályán sajátította el. Főiskolai tanulmányai alatt több elismerésben részesült.

A főiskola elvégzése után 1936-ban Pécs város Weber Xavér-díját, 1937-ben Balló Ede díjat, 1938-ban (Szt. István év) Szt. István király történelmi festmény pályázat I. díját és miniszteri elismerést kapott. 1940-ben történelmi festmény pályázaton I. díjjal tüntették ki és egyidejűleg megbízást kapott a mű nagyméretű kivitelezésére. A képet a szombathelyi városháza tanácstermében helyezték el, azonban a várost ért bombázások alatt 1944-ben az épülettel együtt megsemmisült.

1933 óta kiállításai voltak a Műcsarnokban, Nemzeti Szalonban, Ernst Múzeumban. Tagja volt az Országos Magyar Képzőművészeti Társulatnak, a Magyar Képzőművészek Egyesületének és a Benczúr Társaságnak.

A második világháború után restaurátori tudását hasznosította. Így jutott el az Országházba, ahol több éven át dolgozott a megrongálódott falfestmények helyreállításán. Ezen kívül résztvett a Magyar Tudományos Akadémia, az Operaház és számos műemlék templom és kastély restaurálási munkálataiban is. Jelenleg tájképeket fest. Témái főleg a Balaton, a budai vár, a Duna, a Vérmező, a volt Tabán környék hangulatos lankái.

DÖBRENTEY GÁBOR:
„Bakonyi táj"
olaj 65x70 cm

F. k.: Köteles István – 86-1718 GENERALART Nyomda – Dorog

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

DÖBRENTEY GÁBOR

FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1986. NOVEMBER 13-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA
TÜSKÉS TIBOR
ÍRÓ

KÖZREMŰKÖDNEK:
LEVENTE PÉTER
TIHANYI JÓZSEF

MEGTEKINTHETŐ:
1986. NOVEMBER 13–22.

FERENCZY TEREM
PÉCS, KOSSUTH UTCA 29–31.

DOBREI DÉNES

Szeretettel meghívjuk a következő
kiállításokra:

szeptember 1-én "Misztikus Teológia"
Baksai József-Kiss Ákos
szeptember 2-án **Markos Zoltán**
szeptember 3-án **Döbrei Dénes-Lalic István**

Mű-Terem Kiállító

VII. ker. Dohány u. 16-18 az udvarban
megnyitók: 18h-kor
nyitva: 0-24h-ig

Fótligeten a telekár a járdát is tartalmazza – Külön vezeték szállítja az öntözővizet

Új, családi házas lakópark

A főváros határában egy volt munkásőrbázison épül a Fótligeti lakópark. A többi lakóparkhoz képest újdonság, hogy zömében családi házak készülnek, és külön rendszer szolgáltatja az olcsó locsolóvizet. Igaz, mindennek ára van, egy átlagos telek 15 millió forintba kerül.

Németh Géza

Ahogy a Régi Fóti úton elhagyjuk Budapestet, túljutunk a Cora áruház elágazásán, még egy jó kilométert kell mennünk, hogy elérjük a Fótligeti lakóparkot. A helyszínt egy tábla jelzi az út mellett, valójában egy portaépületen kívül mást nemigen látni. A körbekerített terület ugyanis a néhai munkásőrség bázisa volt, amit az Országos Rendőr-főkapitányság kapott meg, ám a kezelését továbbadta a Budapesti Rendőr-főkapitányságnak. Mostani tulajdonosa a Fótliget Kft., amely mögött három magánszemély és három cég áll.

A zömében tölgyfás, ligetes terület közművesítését ez év tavaszán kezdték, ekkor indult a telkek értékesítése is. A beépítési terven az átlagos telek 1200 négyzetméteres, vagyis több mint 300 négyszögöles. A telek négyzetmétere 12 900 forint, így az említett átlagtelek ára 15 millióra jön ki. Ez magában foglalja az összes közművet, a telki becsatlakozással együtt. Újdonság ebben a lakóparkban, hogy minden telekhez elviszik a locsolóvizet. A bázisnak ugyanis van egy fúrt kútja, amelynek a vize ivásra alkalmatlan, öntözni viszont olcsón lehet belőle. A víz köbméterének árát még nem határozták meg, de az üzemeltető (a Fótliget Közmű Kft.) az önköltségen kívül nem sok hasznot kíván rárakni.

fotó: Hornyák Dániel

Az első házak már tető alá kerültek – változatos technológiák a parkban

A telkek elrendezése olyan, hogy részben egy körútról nyílnak, másrészt pedig ide csatlakozó utcákból közelíthetők meg. Idáig nyolc ház szerkezete készült el. Van közöttük tégla, gázbeton, polisztirolelemes, sőt agyagkavicsbetonból készült építmény is. A 250 telken várhatóan 350 lakás épül, ugyanis lesznek sorházak és társasházak is a lakóparkban. A terület körüli kerítés megmarad, viszont a végleges porta az úttól beljebbre kerül. Az út és a lakópark között üzletek és szolgáltatóhelyek épülnek majd. A valamikori főépület – amely 1900 négyzetméteres, de újabb szinttel bővíthető – alkalmas lehet bölcsődének, óvodának, iskolának, de nyitható benne gyógyszertár is. A lakóparkhoz másfél hektár közös zöldterület tartozik.

Az említett körutat szegélyező telkek még nem eladók, mivel az itt építhető házakra most készül az egységes arculati terv. (Itt jegyezzük meg, hogy a telekárban bent van az úton és a térvilágításon kívül a járda megépítése is.)

Mint Kocsis Frigyes, a fejlesztő kft. munkatársa elmondta, két jellemző korosztály vásárolt idáig telket a lakóparkban. Az egyik az a jól kereső fiatal (25–35 év közötti) réteg, amely kisgyerekekkel akar ide költözni. A másik pedig az ötven felettiek korosztálya, amely a városi lakást vagy a nagy családi házat hagyja ott egy olyanért, amelyben várhatóan jól érzi magát. A fejlesztő mindössze a telket és a már említett kapcsolódó szolgáltatást adja. A saját házát mindenkinek magának kell megterveztetnie és kiviteleztetnie. Az építési hatóság a fóti önkormányzaton belül működik.

Épül az első agyagkavics paneles ház

Amikor bő egy évvel ezelőtt bemutattuk olvasóinknak az agyagkavicsbeton panelekből épülő házat, többen jelentkeztek szerkesztőségünkben, hogy szeretnék felvenni a kapcsolatot a Krone Bau Hungária Rt.-vel. Kovács Péter vezérigazgató akkor ugyan azt ígérte, hogy hamarosan nekilátnak a házgyár kivitelezésének, ám ez máig is csak a tervezésig jutott. Viszont a Fótligeti lakóparkban a múlt héten elkészült a szerkezete az első háznak, amelynek a paneljeit Ausztriából szállították a helyszínre. (A Romberger cég ugyan német, de a gyára Ausztriában működik.) A húsz centiméter vastag panelek adalékanyaga nem kavics, hanem hő hatására üregesre duzzasztott agyaggömböcske. Az ebből kevert beton alacsony fajsúlyú, következésképpen jó hőszigetelő. A panel belső oldala tükörsima, így vakolást nem igényel. A fal hőátbocsátási tényezője egy külső, öt centiméter vastag polisztirol dryvit réteggel 0,34, ami egy kicsit jobb, mint a legmodernebb téglával falazott, 38 centiméter vastag falú téglaház. A másik előnye ennek a technológiának, hogy nagyon gyorsan felépíthetők a házak, hiszen az alapcsövek – vagy a hornyok – is a panelben találhatók. Az augusztus 5-én indult szereléstől számítva bő másfél hónap alatt kulcsrakész lesz az épület. Kovács Péter elmondta, hogy a szerződésben szeptember 25-ei átadást vállaltak. A 217 négyzetméteres ház ára 29 millió forint, így négyzetmétere 138 ezer forint áfával együtt.

További fejlesztések az Autókernél

Az Autóker vállalatcsoport ma már csak nevében őrzi a néhai, gépkocsialkatrészeket forgalmazó cég nevét. Az ingatlanfejlesztésre, üzemeltetésre átállt holding minden új építkezésre projekttársaságot hoz létre. A fejlett világban azért bevett ez a megoldás, mivel vadonatúj cégről van szó, amelynek nem lehetnek a finanszírozó bank előtt rejtett kötelezettségei. Ugyanakkor a tulajdonos megfelelő referenciával rendelkezik a pénzintézetnél.

A múlt év áprilisában elkészült Cézár házban 316 lakás található. A nettó 4,3 milliárdos beruházáson egymilliárdot keresett a társaság, pedig az induló ár csak 200 ezer forint volt négyzetméterenként. A szintén az Új-Lipótvárosban épült Kleopátra ház 446 lakása nyolcmil-

A lakásszerzési kedvezmény sorsa halál ese

Vassné Halmai Anikó
APEH-osztályvezető

adósarok

Az ingatlanügyletek egyik sajátossága, hogy olyan adásvételi láncfolyamatot alkotnak, amelyben a kereslet-kínálat törvényeinek megfelelően hosszabb idő is eltelhet, amíg valaki az eladott ingatlana helyett megtalálja azt, amit keres, netán előbb vásárol, mint vevőt talál a saját ingatlanára. A személyi jövedelemadóról szóló törvény – figyelembe véve az előbbieket – úgy rendelkezik, ha a magánszemély az ingatlan értékesítését megelőző 12 hónapon vagy az értékesítést követő 60 hónapon belül saját magának vagy a polgári törvénykönyv szerinti közeli hozzátartozójának lakás céljára fordítja az ingatlanértékesítésből származó jövedelmét, akkor a felhasznált jövedelem(rész) után az adót nem kell megfizetni.

Előfordulhat az a sajnálatos eset, hogy a magánszemély az ingatlanértékesítést követően, de még az adókedvezmény érvényesítése előtt meghal. Mivel a lakásszerzési kedvezményt az adóbevallásban, illetve – ezt követő felhasználás esetén – kérelemmel lehet érvényesíteni, amelyet az elhunyt már nem tud benyújtani, az adózás rendjéről szóló törvény úgy rendelkezik, hogy az elhunyt személy helyett az adóhatóság hivatalból állapítja meg az adóját.

Ehhez a hozzátartozónak minden szükséges bizonylatot be kell nyújtania – a halotti anyakönyvi kivonattal együtt – az adóhatóságnak. Igazolást kell benyújtani az elhunyt összes jövedelméről, ezek lehetnek munkaviszonyból származó, más rendszeres vagy eseti jövedelmek, adóköteles társadalombiztosítási ellátások, egyéni vállalkozásból származó jövedelem stb. Az egyéni vállalkozás vagy önálló tevékenység jövedelmének megállapításához a pénztárkönyv és a költségszámlák is kellenek. A jövedelmek és az elszámolható költségek mellett igazolni kell az elhunyt által igénybe vehető adókedvezményeket is, ami például biztosítások, tandíj, lakáshitel törlesztőrészlete, szellemi tevékenység stb. után jár. A lakásszerzési kedvezményről az adóhatóság az ingatlan értékesítése és a lakáscélú felhasználás körülményei szerint hozza meg döntését.

Amennyiben az elhunyt az ingatlanértékesítésből szerzett jövedelmét még a halála előtt felhasználta, de a haláleset miatt már nem volt módja adóbevallásának benyújtására és a kedvezmény elszámolására, az adóhatóság az örökös kérelmére lefolytatott soron kívüli adó-

APRÓHIRDETÉS

Parádsasvár Község Önkormányzat

Pesterzsébet Ön-

F. DÓZSA KATALIN

2003.
. augusztus 11., hétfő

MAGYAR HÍRLAP

Rovatvezető Szarka Klára / **e-mail** szarka@mhirlap.hu / **telefon** 470-1283

A Napkirálytól Christian Diorig

A francia–magyar divattárlat megnövelte a Budapesti Történeti Múzeum forgalmát

Párizs és Budapest a divat tükrében – ez a címe a Budapesti Történeti Múzeum kiállításának, amely szeptember végéig tart. A rendezvény a múzeumi gyakorlattal ellentétben hétfőn is várja közönségét, mely a megnyitás óta fáradhatatlanul özönlik a több mint két évszázadot felölelő viselettörténeti tárlatra.

Kozár Alexandra

fotó: Kovács Katalin

A múzeum szakemberei három éven át készültek a Párizs és Budapest a divat tükrében című, nemzetközi szinten is jelentős viselettörténeti tárlatra

Legyező a Szabin nők elrablásával, pagodaujjas derék a XVIII. századból, a Francia Tudományos Akadémia tagjának frakkja. Esküvői ládika 1858-ból, egy udvarmester spádétartója vagy egy csipkés canezon. Íme néhány darab a gazdag leltárból. De itt van Victor Hugo akadémikusi kardja vagy Voltaire földgömbje előtt, amint a távoli messzeségbe réved. És láthatjuk azt is, milyen volt egy bál a hadügyminisztériumban, a XIX. században. Mindez egy korábbi, Francia divatkellékek című kiállítás továbbgondolásából állt össze, ahogy a magyar kurátor, F. Dózsa Katalin fogalmaz. Azt is elárulta, amióta a párizsi divat Budapestre utazott, a múzeumnak másfélszeresére nőtt a látogatottsága.

Udvari öltözetből neglizsé

Mi mindenre jó egy igazi házikabát? Jobban mondva házikköntös, ahogy fénykorában, a Napkirály idejében mondták. Ma már ugyanis igencsak furcsán néznének ránk, ha egy baráti összejövetelen, mi több üzleti tárgyaláson efféle neglizsében virítanánk. De XIV. Lajos udvarában még minden gond nélkül megtehettük volna, hisz a három részből álló kabát-mellény-térdnadrág együttest ekkor kezdte fölváltani a „bűvös" házikköntös, s rangja bizony vetekedett elődjéével. A Budapesti Történeti Múzeum tárlatán mindjárt belépéskor ezzel a kardinális kérdéssel találjuk magunkat szembe, ha a jórészt magyar múzeumoktól kölcsönvett képekkel tarkított első terembe térünk. De ha valakit a hálóköntöskérdés nem érdekel, csak továbbhalad, s máris a XVII–XVIII. század magyar–francia, dolmányos-süveges viseletét tanulmányozhatja. Mellettük videofilm a fertődi Esterházy-kastélyról, melynek segítségével lelki szemeink elé képzelhetjük, amint a Haydn-koncertek közönsége a vitrinekben kiállított, nehézkes, merev vonalú öltözeteket felvonultatta.

Az igazi izgalom azonban III. Napóleonnal, Lajos Fülöp utódával és a második császársággal kezdődik, mikor Párizs ismét a világ és a divat központjává avanzsál, s a szigor után visszatér a fényes ünnepségek, udvari bálok és estélyek korszaka. Még az is előfordul, hogy egy szoknyához négy különböző derék dukál. Zola korában járunk, elég csak a Nana kezdő jelenetére, a színházi foyer-ban nyüzsgő, intrikáló forgatagra gondolnunk, hogy a ruhák mögé viselőiket is odaképzeljük. De a második császárság is lecseng egyszer, a kommün után jön a harmadik köztársaság és a fekete szatén, orsósarkú női félcipő, melynek acélgyöngyei és csillogó flitterei már a boldog békeidőket idézik.

Rippl-Rónai és a Marché áruház

Ez az a kor, melyben Rippl-Rónai József pazar női portrékat festett, s a Marché áruház megrajzoltatta téli katalógusát – bármelyik mai csomagküldő szolgálat megirigyelhetné –, a magyar Csók István pedig felesége arcképét álmodta a vászonra. A laikus meg elgondolkodhat, a délutáni és garden party, a séta- és látogatóruha között mi is a különbség. A rövidek nap közben dívnak, a hosszabbak délután, az egész hosszúak pedig az ígéretekkel kecsegtető éjszakában, olykor kiegészítve egy-egy kendővel, felöltővel, zsakettel vagy porköpennyel. A külön vitrinben helyet kapott férfiruha-kiegészítők irigylésre méltón impozánsak, bár a századfordulós bokacipő valószínűleg már akkor sem tartozott a legkényelmesebb viseletek közé. De a magyar polgári élet kellékeiről se kell megfeledkeznünk, végigkocsikázhatunk a Stefánián, vagy csúszkálhatunk egyet a városligeti jégpályán is.

A következő terembe érve egy óriás legyező narancsszíne kábít el, mely olyan gigantikus, hogy kétségbe vonható, hogyan töltötte be eredeti rendeltetését. Ám a monstre kiegészítőt leszámítva kétségtelenül a legizgalmasabb korok egyike kezdődik, a húszas évek bubifrizurás, garszonos, simmys-foxtrottos-black-bottomos világa, mikor az igazi nő független volt és nonkonformista, szoknyája térdig vagy kevéssel az alá ért, ruhájának derékvonala pedig csípővonalban húzódott. A régi divattervezők, Callot és Poiret túlélték az általános gazdasági és háborús válságot, és jöttek az újak, Molyneux, Chanel és Lelong is, az haute couture pedig egyre szorosabban összefonódott az iparművészettel, amit mi sem bizonyított jobban, mint az 1925-ös nemzetközi iparművészeti kiállítás.

A harmincas években aztán megint fordul egyet a vetésforgó, a fiús formák után a terep ismét a csábításé: a nőiesség, klasszicizmus és mesterkéltség jön újra a divatba. A párizsi haute couture-t szerte a világban nyolcvan divatház képviseli, köztük Nina Ricci és Elsa Schiaparelli, akinek téli kosztümjét minden mai nő megirigyelné. A szabásmód fordül, az úgynevezett biaïs a módi, és elindul a fürdőzés divatja is. Ennek örömére pedig a strandtáska és strandkendő is a divatkreátorok repertoárjába kerül.

Dior, Gautier, Yves Saint-Laurent

A kiállítás utolsó nagy egysége már a közelmúlté: 1947-ben Christian Dior és a new look hódít. Karcsú derék, hangsúlyos mell, koktél- és estélyi ruhák minden mennyiségben. Furcsaságok persze itt is akadnak, például '65-ből egy selyemszatén és tüll cipő, mely citromsárga kárpitosszegeivel olyan, mintha kétszáz évvel ezelőttről maradt volna vissza. Az utolsó teremben már teljes a tobzódás: Dior, Yves Saint-Laurent és Jean-Paul Gautier modelljei Cardin poncsóruháival és tyúklábmintás kosztümjével együtt. S végül bónuszként az 1945 és '80 közti pesti divat kellékei, melyeket afféle fricskaként is értelmezhetnénk, lévén a csíkos fékon ing a narancssárga-fehér, nyugágymintás vászonszoknyával olyan kínos, hogy akár iskolai nejlonköpeny is állhatna itt a Corvin áruházból. A helyzetet csak súlyosbítja a vitrin aljára lazán odahelyezett korabeli divatmagazin Tavasz és nyár Párizsban felirattal. A videón az országos ruhaipari szövetkezet ötvenes évek végi modelljei: a boldog szocializmus kínálatát divatos taftruha (144 forint), flanellruha (59 forint 90 fillér) és 382 forintos gyapjúkabát képezi. A propagandista – szigorú női hang – pedig közli, a jólét manapság már odáig fokozódik, hogy dolgozóink nemcsak az élelmet, de immáron az öltözködés luxusát is megengedhetik. Hiába no, a divatban is látszik, kis hazánk volt a legvidámabb barakk.

Húszmillióból készült a tárlat

A tárlat háróm éven át, húszmillió forintból készült, de még így se futotta mindenre. Nem maradt például pénz a kiállítás anyagának angol fordítására, így azt csak a franciául tudó turisták élvezhetik. A költségek nagy részét maga a múzeum állta. A támogatók közül ötmillió forinttal Budapest városa volt a legbőkezűbb. A tárlathoz óriáskatalógust is terveztek, ez azonban még csak most van készülőben. A belépő kicsit borsos, bár a gazdag anyaghoz mérten reális: felnőtteknek 1400, nyugdíjasoknak és diákoknak 700 forint.

F. Dózsa Katalin

Az asztal lábára is zoknit húztak

PRÜDÉRIA

Mi illett és mi nem? Beszélgetés F. Dózsa Katalin művészettörténésszel

— Az öltözködés és a szemérem, illetve álszemérem összetartozó fogalmak?

— Az ősembernek esze ágában sem volt elrejteni nemi szervét, az idők során magára aggatott farkötény nem a takarást, hanem a védelmet szolgálta. A túlzott szemérmesség a ruházatban a keresztténységgel párhuzamosan honosodott meg.

A honfoglaló magyaroknál szokásban volt a kicsi fejfedő viselete, amit csak a fogságban vettek le. A férfiaknál az öv levétele a rabság, a nőknél a megadás jele. Hogy ez utóbbin pontosan mi mindent értettek, arról lehetnek elképzeléseink.

Phryne tökéletes alakjáról mintázták a cridosi Aphroditét. Phrynét, az ismert hetérát bírái istentelenséggel vádolták, ez akkoriban halálbüntetéssel járt. Phryne így védekezett: „Istentelen lehet-e az, akit az istenek ilyen szépnek teremtettek?" Szavai bizonyítására vádlói előtt levetkezett, s a hetéra felmentetett.

— Az antik világ a szép testet az istenek ajándékának, a kereszténység a bűn forrásának tartotta. Hogyan alkalmazkodott ehhez a csábításra teremtett gyengébbik nem?

— A nők különböző trükkökkel lázadnak. A XIII. században például a bő lebernyeget felráncolják, alá szűk ruhát húznak, majd a felsőruházaton derékmagasságban oldalt lyukat vágnak, a fáma ezt a nyílást tartja a pokol ablakának, amin keresztül a pokol ördögei incselkednek. A szép haj is a csábítás eszköze, ezért az asszonyok tisztessége megkívánja, hogy tincseiket eltakarják.

Angliai Erzsébet fittyet hányva az előírásoknak közszemlére bocsátja gyönyörű bokáit.

Abraham Bosse kifakad az arcra pingált szépségtapaszok ellen. „...ti szégyentelenek, miért nem ragasztjátok mindjárt kivágásaitokat is teli!" A „csalfa" fehérnépnek sem kellett több, komolyan vette a felszólítást.

A lázadó Szent Johanna nem csak „forradalmi" eszméivel üzent hadat, hanem ruházatával is.

Büszkén hordta az akkoriban kizárólagosan férfiak viselhette nadrágot.

— Az új eszmék előbb tükröződnek az öltözködésben, mint az élet egyéb területein, ennek igazolásául számtalan példát lehetne hozni. Hogy mit tartanak erkölcsösnek, azt mindig az aktuális közfelfogás dönti el, de az egyes társadalmi rétegek különbözően viszonyulnak a kérdéshez. Az arisztokrácia báljain a mély dekoltázs nem okoz felháborodást. Igaz, a láb megmutatása hosszú időn keresztül még ezekben a körökben is tabunak számít. A polgárság felemelkedésének egyetlen útja a szorgalom és tisztesség, a polgárlányok ruházatára a puritánság a jellemző. A művészek világában pedig mindig minden megengedhető. Senkinek sem jut eszébe például a nadrágban lovagolgató Szendrei Júliát megszólni, elvégre ő a költő, Petőfi Sándor felesége.

— Melyik az emberiség legprűdebb időszaka?

— A tizenkilencedik század. Ez a polgári gondolkodás, erkölcs és filozófia, a biedermeier korszaka, amely a túlzott vallásosság jegyében zajlik. A prűdség olyan fantasztikus méreteket öltött, hogy egyes német területeken még az asztallábakra is zoknit húztak.

— Mi változtatja ezt meg?

— A nők részvétele a sportban, később az emancipáció. Korcsolyázni, teniszezni uszályos ruhában kényelmetlen, ennek köszönhetően hamarosan legalizálódott a nadrágviselet. A rövidebb szoknya az első világháború terméke. Ez a „lazaság" nem az erkölcsi liberalizmus, hanem az anyaghiánynak a következménye.

— Ettől kezdve pedig nincs megállás. Lásd miniszoknya, bikini, monokini...

— 1964-et írunk, amikor Mary Quant előrukkol a miniszoknyával. A szexuális forradalom évei ezek, nem csoda, hogy ez az új módi pillanatok alatt az egész világon divattá válik.

Mára eltűntek a tabuk, értelmét vesztette a prűdség is?

— Azért ma sem fogadunk el mindent. Gondoljunk csak a nudizmus körüli hercehurcára. Vagy például megszóljuk, ha iskoláskorú fiatal lány festi magát.

— Megjósolható, hogy milyen lesz a következő század öltözködési stílusa?

— Annyi bizonyos, hogy éppen olyan lesz, mint amilyen a világ. De ugyan ki tudja, mire ébred majd az emberiség ötven év múlva! VM

P. A.

AMFORA
HOLLÓHÁZA HUNGARY 1831 HANDPAINTED

A jó ajándék:

- ízléses
- nemes anyagból készült
- értéket képvisel
- biztosan tetszik a megajándékozottnak
- megfizethető.

Pontosan olyan,
mint a hollóházi dísztárgyak.

Keresse az AMFORA - nál!

RAKTÁRÁRUHÁZAK, RAKTÁRÜZLETEK

BUDAÖRS, Károly király u.145. Tel: 186-8100/250m.
MISKOLC, Besenyői út 16. Tel: 06-46-342-690
EGER, Cifrakapu tér 24. Tel: 06-36-312-023
NYÍREGYHÁZA, Viola út 7. Tel: 06-42-13-133
SZEGED, Kereskedő köz 4. Tel: 06-62-323-722
SZOLNOK, Csaba út 28. Tel: 06-56-375-283/24m.
GYŐR, Régi Veszprémi út 14-16. Tel: 06-96-18-132
ZALAEGERSZEG, Göcseji út 37. Tel: 06-92-18-449
VESZPRÉM, Fenyves út 21. Tel: 06-88-28-711/22m.
PÉCS, Verseny út 3. Tel: 06-72-24-026
KAPOSVÁR, Pécsi út 16. Tel: 06-82-10-513

PERCY, A KIRÁLY

Május 27-én Budapesten

Hát ezt is megértük, hogy maga a hardrock legnagyobb énekese is eljön hozzánk egyszer.

Már nem is reméltük. Soha nem felejtem el azt a napot, amikor 1969-ben egy római strandon először hallottam bömbölni ezt az őrületes hangot a Whole Lotta Love című számban. Igen, akkor ismerkedtem meg Robert Planttel, az aranyhajú, markáns arcú, akkor alig 21 éves énekessel, aki néhány év alatt mindenki számára követendő példa lett, aki a keményműfajban énekléssel próbálkozott. Percy, ahogyan őt barátai becézik Arthur király legendás lovagja, Perceval nyomán (Robert a lovagkor költészetének nagy szerelmese), valóban uralkodó volt, a többiek legfeljebb hercegek, alattvalók. Senki nem tudta úgy darabokra törni a bluest, senki nem tudott úgy játszani a magas hangokkal, senki nem tudott úgy rezonálni és a következő pillanatban elcsuklani, mint ő. Kézmozdulata, hajának hátravetése, ajakbiggyesztése, vagy ahogy féllábbal ráállt a hangszóróra, fogalommá vált, és jó néhányan utánozták őt, persze leginkább a külsőségeit.

Miután a Led Zeppelinnek rocktörténelmet írt, egészen kenyerespajtása, a dobos Bonzo Bonham haláláig, 1980-ig, megpróbált új utakra lépni és megszabadulni a Zep terhes örökségétől. Első szólólemeze még őrizte a régi hangokat, de egyre újabb és újabb kísérletei voltak a líra, a funky irányában. Szinte meg is tagadta a múltját, éveken át nem állt szóba az egykori bandagazdával, Jimmy Page-dzsel, csupán a '85-ös Live aiden és a '88-as Atlantic-bulin léptek fel együtt a Led Zeppelin életben maradt tagjai. Aztán Robertnek rá kellett jönnie arra, hogy csinálhat bármilyen remek lemezeket — és csinált is, például az 1990-es Manic Nirvánát —, ő a rajongók szívében akkor is a Zep énekese marad, aki olyan csodálatosan tudta énekelni a Dazed And Confused számot vagy a Stairway To Heavent. Immár nem zárkózik el attól sem, hogy szólókoncertjei egy részében ezeket a dalokat is elénekelje.

Robert Plant talán már nem olyan erős, mint 20 évvel ezelőtt. Ma már aligha énekelne végig egy koncertet mikrofon nélkül, mint azt 1968-ban Koppenhágában tette. De az oroszlán csillagjegyében született, és egy oroszlán halálig az marad. Most a Petőfi Csarnokban mi is meggyőződhetünk erről. Ezzel egy időben jelenik meg Magyarországon is hatodik önálló albuma. VM

ANDRÁSI G. GÁBOR

Magyar Nemzet 2004. január 12.

Volt egyszer egy Szabadka

Döbrei Dénes

Haklik Norbert

Hol volt, hol nem volt Szabadka címmel nyílt kiállítás a Magyar Zsidó Múzeumban. A tárlat onnan elszármazott alkotók munkáin keresztül mutatja be Szabadka múltját és jelenét – azét a városét, amely nem csupán *Kosztolányi Dezső* és *Csáth Géza* pátriájaként, de *Blaha Lujza*, *Kabos Gyula* vagy éppen a félig magyar zsidó származású szerb íróóriás, *Danilo Kis* szülővárosaként is bevonult a kultúrtörténetbe. A magyarság számára azonban a történelmi Magyarország harmadik legnagyobb városa azért is jelkép, mert a Kádár-korszakban sok honfitársunknak éppen Szabadka jelentette Jugoszlávia legészakibb határvárosaként a Nyugat kapuját. A Délvidéken keresztül jutottak el hazánkba a legfrissebb szellemi irányzatok és a legkorszerűbb művészeti törekvések is – mint megnyitó beszédében *Turán Róbert*, a múzeum igazgatója felidézte, a hetvenes–nyolcvanas években az anyaországi humánértelmiségiek afféle tiltott gyümölcsként forgatták a hatalom által később szétvert újvidéki Új Symposiont, ha nagy ritkán hozzájutottak csempészáruként a periodikához.

Azonban a kilencvenes évek elején kiderült, hogy a szabadság és a megértés csupán látszat volt – az akkori események miatt szabadkaiak ezrei találtak új otthonra a határ innenső oldalán. A város művészeti életének kiválóságai közül is jó néhányan az anyaországban keresték a boldogulásukat, akárcsak a Magyar Zsidó Múzeumban berendeségát a megnyitón – *Szathmári István* szabadkai témájú prózafelolvasását megelőzően – *Balázs Arth Valéria*, a Révai Új Lexikonának főszerkesztője méltatta. A tárlatot tematikus és műfaji sokszínűség jellemzi – a kiállított munkák között *Siffis András* emblematikus exjugoszláv és délvidéki motívumokra építkező falfestménye és akvarelljei, valamint *Szombathy Bálint* versgrafika-fotó kompozíciói mellett *Jakab Dezső* és *Komor Marcell* felvételei is szerepelnek, amelyek Blaha Lujza kedvenc fürdőhelyéről, a monarchiabeli hangulatát ma is őrző Palicsról, valamint a szabadkai zsinagógáról készültek, amely a háború kitörése előtt kis híján a világörökség része lett. *Klein Rudolf* Szabadka építészetét mutatja be régi felvételek, képeslapok, valamint jelenkori fotók segítségével. A tablósorozatból kiderül, a szocialista formalizmus hogyan tette tönkre a Kárpát-medence talán legszebb városházával büszkélkedő Szabadka számos pótolhatatlan értékű épületét, és hogyan maradhattak meg mégis sértetlenül olyan, a város régi hangulatát idéző részletek, mint a Strossmayer utca klasszicista palotasora. A február 6-ig megtekinthető kiállítás megnyitóján *Lajkó Félix* hegedűművész is muzsikált, miközben *Döbrei Dénes* és néhány kollégája performance segítségével próbálták megidézni a harmincas évek szabadkai hangulatát. Döbreit éppen borotválták, miközben egy Sziveri-kötet felett előrehajolva sakkozgatott partnerével, aki a régi bácskai polgárok komótosságával kommentálta a megnyitó esemé-

Döbrentei Ildikó

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1971 FEB

1021

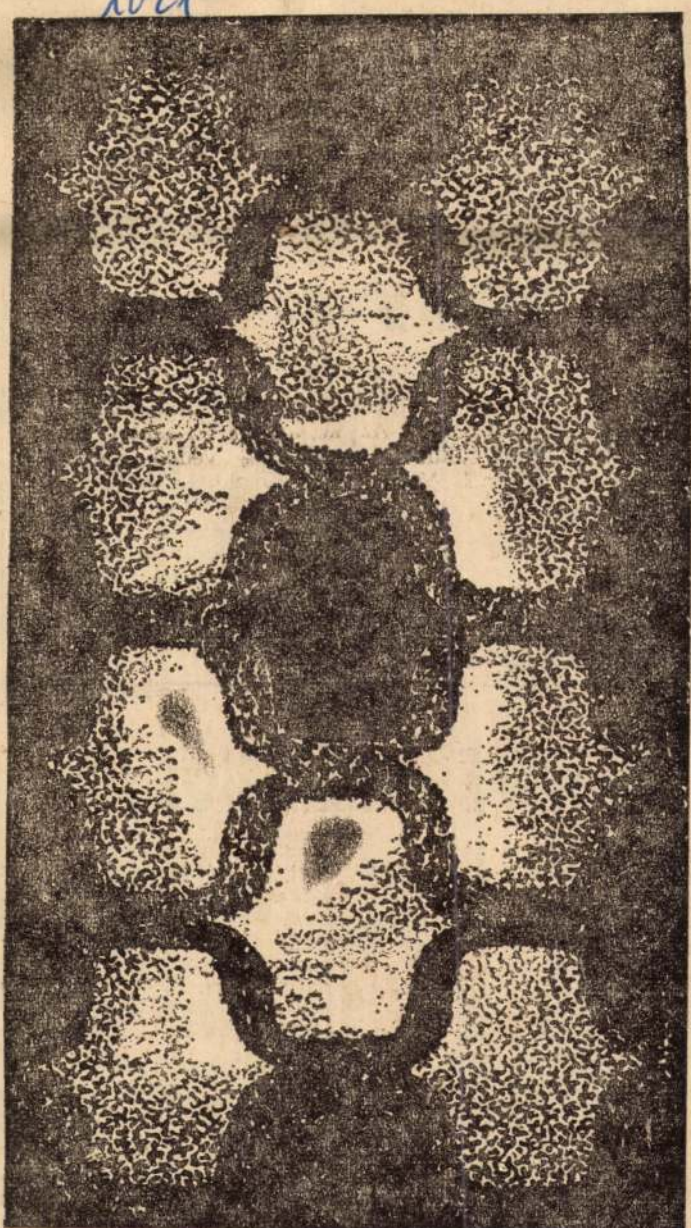

(Döbrentei Ildikó grafikája)

vasárnapok,
pótlására szer
termelő műsz
don történt,
két százalék
lyett 3.2 száza
a túlórázás..

— Hol tart
üzemegészségi

...on, hogy...

...a műhelyekben 560 műhelybizottság, élükön 5—7 tisztségviselővel, és a szakszervezeti csoportokban 7700 szakszervezeti bizalmi dolgozik.

...a textilipari üzemekben a foglalkoztatottak 92 százaléka szakszervezeti tag, összesen 123 ezer dolgozó. A tagságnak körülbelül 15 százaléka: — 26 ezren választott tisztségviselők, szakszervezeti aktívák.

...a szakszervezeti tagdíj évente 26 millió forint. A tagdíjak 66,4 százalékával az üzemi szakszervezeti bizottságok gazdálkodnak, tehát ezt a jelentős összeget kapja vissza a tagság segélyek, üdültetések, kulturális eszközök stb. formájában.

SZAKSZERVEZETBŐL?

ségem semmire sem — mondja más valaki, és fogalma sincs mennyi mindenre van szüksége.

Érdekvédelem.

Mennyire nem értik még ezt a látszólag egyszerű szót. Huszonöt esztendővel a felszabadulás után még sokan csak a kapitalizmusra, a tőkés társadalomra szűkítik ezt a kifejezést.

A Textilnyomógyár szakszervezete megpróbál erőteljesebb, lényeget feltáró munkát kifejteni. Összegyűjtötték, és remélhetően mind szélesebb körben, ismertetik mit tett és

ronkívüli támogatást kapott az alacsony bérek rendezésére, bevezették a munkaidőcsökkenést, tartják napirenden — évente kétszer — a kedvezményes vásárt. A szakszervezet kér egyre nagyobb megbecsülést a törzsgárdatagoknak.

Sok mindenről lehet és kell beszélni. Rekonstrukcióról, 1200 személyes öltözőről, korszerűsített sportteleprő, 10 000 kötetes könyvtárról, munkásszállásról, elszívóberendezésekről, hűtőgépekről szódavíz apparátokról.

És persze üdülésről, segélyekről, nyugdíjasok, támog

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1971 JÚN

Döbrentei Ildikó

1021

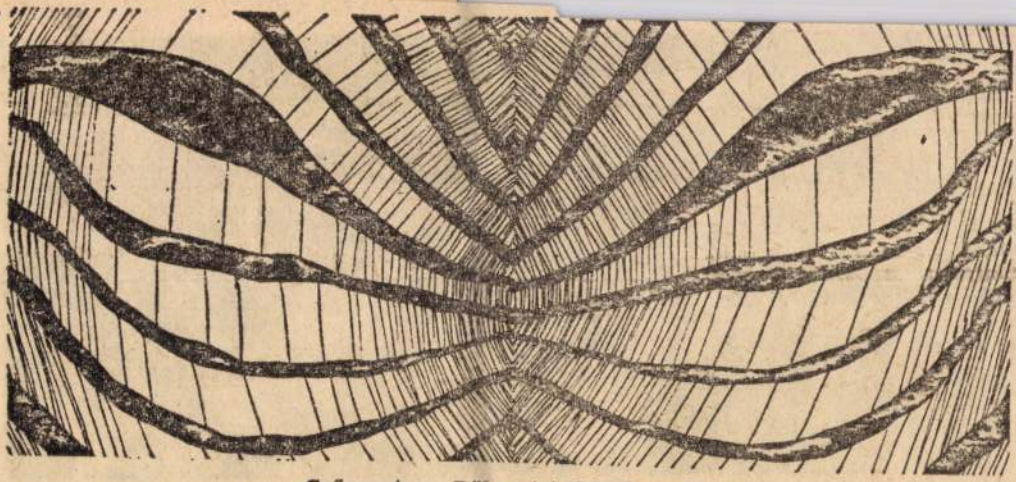

Szőnyegterv. Döbrentei Ildikó grafikája.

Tíz napot töltöttem Irakban a SZOT-dele- *proletáriátus hagyományos jelszavait. Ehhez a*

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-724

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1971 JUL 7 –

1021

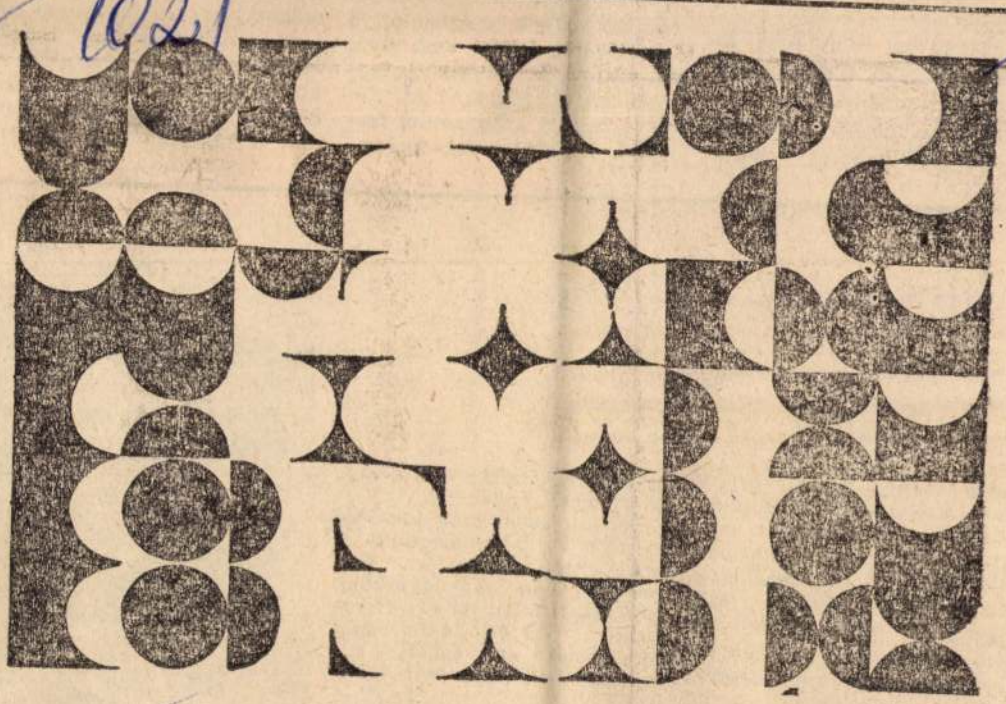

(Döbrentei Ildikó grafikája)

Döbrentei Ildikó

igénybe veszi a termelés irányítóit is és a minőség fokozottabb biztosítását igényli, mert az automatikus berendezések csak megfelelő félkésztermékekkel képesek gazdasá-

felelően alk
vő igények
minőséget g
tudnak, aki
jobb lehetős
dig újra me
melni, karb

Nincs más gondjuk, csak a tanulás

Kilencven jókedvű tanuló lakik a Szegedi Textilművek 1-es számú szállásán. A napi programukhoz: a tanuláshoz, szórakozáshoz és művelődéshez nyugodt környezetet biztosít a jól felszerelt diákotthon. A fiatalok a gyárban étkeznek, a reggelit és vacsorát saját maguk vásárolják, a jól felszerelt konyhájukban meleg ételt is készíthetnek. A mosást géppel végezhetik.

Délelőtt és délután kötelező tanulási idő teszi lehetővé a rendszeres felkészülést. Kényelmes, szép társalgójukban van rádió, televízió és lemezjátszó is. Az otthon lakóinak 50 százaléka színházbérlet tulajdonos volt az elmúlt évadban.

(P. G.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILÉLET

Döbrentei Ildikó

1971 DEC

1021

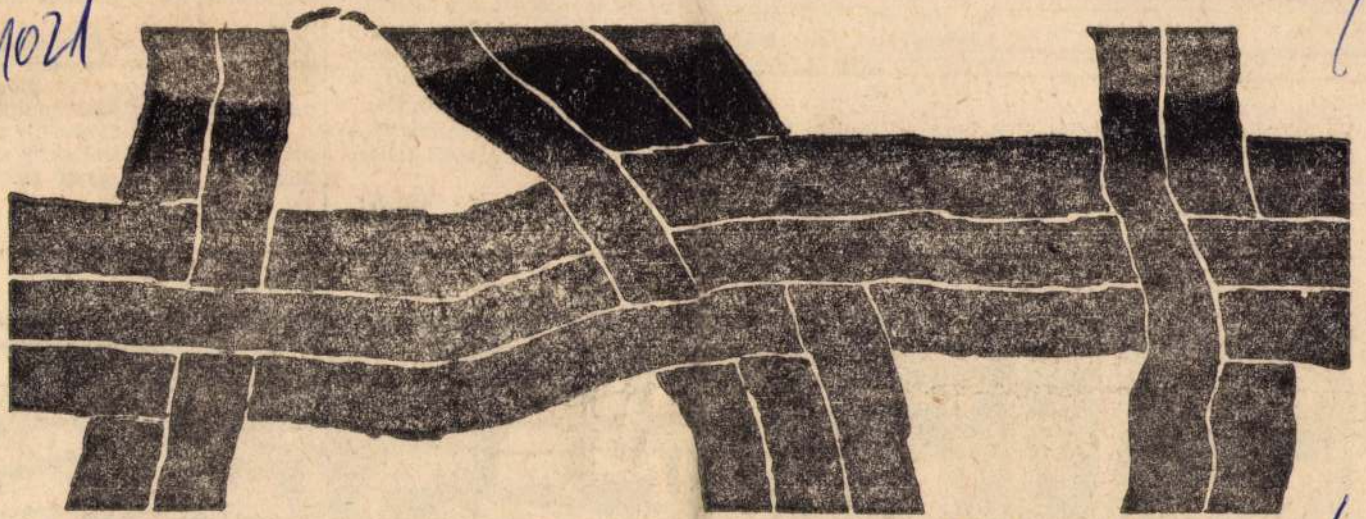

SZŐNYEGTERV

DÖBRENTEI ILDIKÓ grafikája

munkaerkölcsben elért eredményekben is. A segítségnyújtás az egymással való törődés egyre szebb, biztatóbb példáival találkozunk a magánéletben is.

A felszólalók mindegyike felelősségérzettel és a közös gondok iránti érzékenységgel kapcsolódott a vitába.

nivalónk. Igaza van azoknak, akik úgy látják, hogy a verseny értékelésének módszerében, annak kialakításában még bőven van tennivalónk.

A hozzászólásokra Bense János igazgató adott választ. Elismerte az anyagi és erkölcsi ösztönzés hiányosságait, s egy-

Ezután
vállalati sz
zetők tanác
kilenc gyár
lasztására.
gyár 260
tagjának ü
majd az M
tartandó b
kozásán.

(B. S.)

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRMONDÓ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1971 AUG

1021

Döbrentei Ildikó

Döbrentei -971-

DÖBRENTEI ILDIKÓ GRAFIKÁJA

BÉKEVONATTAL A SZOVJ

Szívünkbe zá
Kijevet

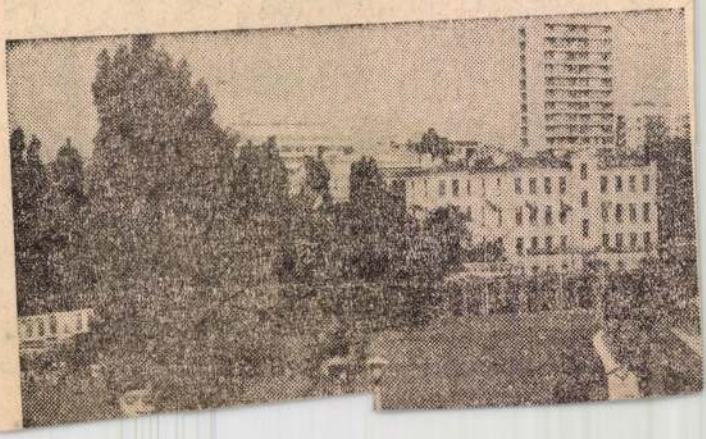

MDK

Döbrentey Gábor, festőm.

a mai művészemberek másik része István király alakjában már nemcsak az egyház szentjét, hanem a történelmi hőst is megörökíti.

D.G. szép képével szintén az elbeszélők közé tartozik.

Kemle Béla: Szent István kiállítás a Műcsarnokban.
Művészet.-Tárlatok. 1938. 87.old.

MDK

Döbrentey Gábor, festőm.

.c4. A játszadozó gyermekek.

V.Nemzeti képzőm.kiáll. 1939. Kassa. Kat. 8.1.

MDK

Döbrentey Gábor

Balatoni ösztöndijat kapott

Kiosztották a festőművészek székelyföldi és balatoni ösztöndijait. Reggeli Magyarország 1942. jul. 20.

MDK

Döbröntey Gabor

Gyula vezér elfogatasa, o.f.

"A Magyar Művészetért"Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok.1940 Dec.15-1941 Jan.12. 6.1.

MDK

Döbrentey Gábor

"Körhintán", olajfestm.

Magyar Művészhetek Reprezentativ Képzőm.
Kiáll. 1947.Jan.Ernst Múzeum.Kat. 8.l.

MDK

Döbrentey Gábor

Halászok, olajf.

1. Művészeti Kiáll.Kat.1946.Jul 7.-Jul.28.-i
12.lap

Döbrentey Gábor festőművék.

Magyar Nemzet.

1946. VII. 7. ; II. évf. 148. k.

(:Dekémoló:)

Döbrentei Gábor restaurátor

Szabad Művészet, 1948

II. évf. 10. sz. 334. o. Művészeti Hírek.

Országház freskói

DÖBRENTEY Gábor festő

Szent István fogadja Velence követeit, 1938

Városháza, közgyülési terem

SZILÁGYI István: Szombathely.
Szombathely, Savaria Tours, 1994
12.

MDK

Döbrentey Gábor, festöm.

104. A játszadozó gyermekek.

M.kir.Vall. és Közokt.Min.V.Nemzeti Képzöm.kiáll.
Kassa. 1939. Képes tárgymutató. 8.l.

MDK

Döbrentey Gábor

Sokác legényke.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc.24-Maj.15. Műcsarnok. Kat. 14.1.

MDK

Döbrentey Gabor

Vasárnap délutan.

III.Nemzeti Képzőművészeti Kiall. 1935.
Marc.24-Maj.15. Műcsarnok. Kat. 16.1.

MDK

Döbrentey Gábor

Halászok. Olajf.
Dombos táj. "

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiall.Kat.
Műcsarnok.1944.Jun.1-18-ig. 26.1.

MDK

Döbrentey Gábor

A Pécsi Képzőm. és Mübarátok Társ. müvésztagjai 1938.

DÖBRENTEY GÁBOR

Kőtörők.
Asszó.
Szilvás.

Téli kiállitás képes tárgymutatója. Műcsarnok 1937.

MDK

Döbrentey Gábor, festő

288. Pécsi búcsusok. Olf.

Bp.Műcs.-"A Magyar Művészetért". Képzőm.Kiáll. 1942.
Jun.6.-22. Kat.
13.1.

MDK
Képzőművészeti főiskolások művésztelepe Pécsett

Döbrentey Gábor

Dunántul, 1931. jul.5.

MDK

Döbrentey Gábor,

Akt.

Bp.Műcs.-OMKT. Nemz.Képzőmüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall
és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 15.1.

M.D.K.

Döbrentey Gábor

588. Játszadozó gyermekek.

"A gyermek a művészetben" kiállitás tárgymutatója
Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 32. l.

M.D.K.

Döbrentey Gábor

94. Sokác fiu.
97. Testvérkék.

"A gyermek a müvészetben" Kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüv. Társulat. 12. l.

MDK

Döbrentei Gábor

Pictor, of.

Magy. Művészetért kiáll. r.Mücs. 1940. febr.

18. 1.

MDK

Döbrentey Gábor

Szt.István hálaadása Pannon hegyén, of.

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

18. 1.

MDK

Döbrentey Gábor

Anya, paszt.

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Paprikát tessék, sz.rajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

EA.....ltsz

Döbrentey Gábor, festö

modernebb törekvéseket képvisel.

-r-: A Nücsarnok öszi tárlata. Esti Magyarország.
1942 okt.15. 4.l.

MDK

Döbrentey Gábor 3.é.növ.

Ambicióval dolgoznak...a pécsi müvésztelep lakói.
Dunántul, 1930. aug.15. 4.o.

MDK

Döbrentey Gébor

Lyka K: Szt. István király festői. Pesti Hirlap 1938. máj. 24. 5.l.

MDK

Döbrentey Gábor bp.i festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm.és Mübar,Társ. 23.kiáll. 1938.jun,

MDK

Döbrentey Gábor festő

A képzőművészeti főiskola kökényi csoportjának kiáll. Pécsett. 1934. szept.

Nikpkiáll.

MD K

Döbrentey Gábor, festö

Tereferélö sokácok. Tempera.
Csirkevásár. "

- Nemz.Szalon.-MAPE XX.Jub.kiáll. 1935.dec.2o.-1936. jan. 6. Kat.

Döbrentey Gábor, festő; sz.
1897. Szombathelyem. 1927. a
kecskeméti művésztelepen
Révész Imrénél kezdte tanul-
mányait. Egy évi előkészítés
után 1928 ~~[illegible]~~ a bpesti kerzo-
7 1935. művészeti főiskolán Glatz Osz-
kár növendéke volt. Közben
Dudits Andor osztályán ta-
nulta a falfestést. [Főiskolai
tanulmányai alatt Szombat-
hely, majd a főváros osztöndi-
jat élvezte. 1932-35.
Glatz osztályán tanársegéd
volt. Elnyerte a Nemes Mar-
cell-féle osztöndíjat 1936. a
Ferenc József díj dicsérő
elismerését, kéz irben a
Balló-díjat és Pécs város
Weber X. Ferenc-díját

[Osztöndíj pályázatokon
többször részesült
dicsérő elismerés-
ben

MAGYAR RÉGÉSZETI MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
ÉS ÉREMTANI TÁRSULAT
Budapest, Üllői-ut 33-37.

M E G H

a Társulat 1954. junius 24-én, csütö
előadótermében rendezendő ülésére.

Tárgy:
dr. MARIÁN VÁROSS a Szlovák Tud
és Művészetelméleti Osztályának

A realizmus néhány problémájáró

Az előadás után megbeszélés a c
időszerű ké

Budapest, 1954. junius 15.

2./ 1938. a Szt. Istvan kiábli-
zason ∓ a püspökikar fes-
tészeti (nem) díjával tüntették
ki, a kultuszminiszte-
rinnitét pedig elismerő
oklevelet kapott. Tanul-
mányton volt Bécsben,
München ben, Drezdá-
ban s (filig) Hodler, valamint
az északi festők ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ voltak
~~[illegible]~~. Tiz templo-
mot díszítek fal festmenyei-
~~[illegible]~~
melyek közül a kisbéri
rk. templom érdemel
emlitést, melynek sec-
coit ⌋ Teleki Vámosi
Apádi segedkezésével
készítette. 1943. nyarán
a nagytétényi rk tem-
plom barok ~~falképet~~
freskóit restaurálta.

∓ Gyula vezér elfogatása c. munkáról

veá natásra

⌋ 1938.

M. KIR. KÖZP. TÁVIRÓHIVATAL
BUDAPEST

Lapszám: 741 TÁ

Feladó:

Felvevő hivatal
AABRAHAAMHEG

Cím:
DR SZENTIVA
LAAGYMAANYOS

Előkészítette:	Dijazta:	Díj P	Díj t

Felvette: ALBERTNE
munkahely, hivataltól, hó és nap, óra, perc
118 P VIII/21 15 25

EGYKETTED NYOLCKOR EERKEZEM=

3 [1943]

Kapanoczi ben balatoni
öszöndijat kapott.
1944. a vaci vékonyház
szentély freskó (anak valja-
zatan dicsero elismerés-
ben volt része - 1948-1949. ben
az Országház) mennyi jalképest
az Épületfestő és Mázoló
NV. megbízásából
részben D. restaurálta.

(nak az Szpert oszrome alatt megsé-rült

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
352 /19 22. szám
Érk.: ... 56 R.

A VALLÁS- ÉS KÖZOKTATÁSÜGYI M. K

192 2 évi 12.764. számv. sz.

III/a ügyosztály

A válaszban a megkeresés számának és évének pontos feljegyzése kéretik.

A Müemlékek Orsz. Bizotts

F. évi junius hó 21-é
kelt 287, 288 és 286 sz.b. átir
bizottsági tag két ócsai utiszá
tész K. Róbert elnökhelyettes t
végül Nagrand Mihály müvezető ó

MDK

Döbrentey Gábor

Borus est, of.

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII.
Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Távlat, of.

1930.nyári műv.telep kiáll. 1930.VIII. Pécsett
a Nőegylet kitermében

MDK

Döbrentey Gábor

Felhők, of.

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécs.
a Nőegylet kistermében

MDK

Döbrentey Gábor,

a zsüri érdemesnek tartotta a pályázaton részt vevő művészt kiemelni.

Jegen Ernő festőművész nyerte meg a fővárosi díjat
Pesti Napló. 1936.dec.16. 17.1.

MDK

Döbrentey Gábor

Mecsek, of.

Plenaire fej, of.

1930. nyari müv.telep kiáll. 1930. VIII.
Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Barátur ucca, of.

Bányatelepi rész, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII.
Pécsett a Nőegyletben

Döbrentey Gábor

MDK

Jegenyefák, of.

Vásár, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII.
[illegible] a Műegyletben

MDK

Döbrentei Gábor

Jakabhegy, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Részlet a Műegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Tettyei rom, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

Döbrentey Gábor

Havi templom, of.

Viskó, of.

1930. nyári mdv.telep kiáll. 1930. VIII.
részett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Kőfejtő, of.

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930.VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Akt, of.

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930.VIII. Pécsett
a Nőegyletben

Döbrentei Gábor: MDK

Szent István szövetsége

A fővárosi vásárlásai a Műcsarnokban.
Pesti Hirlqp 1942. nov. 4.

MDK

Döbrentey Gábor

Havi hegy, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930.VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Napraforgók, of.

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930.VIII. vétetett a Műegyletben

MDE

Ébrentey Gábor

Tere-fere, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930.VIII. Vecsett a Műegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Öreg asszonyok, szin.r.

Pihenő, " "

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

[illegible]

Döbrentey Gábor

Alku, sz.rajz

Ebéd, " "

1930. nyári mův.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

Döbrentey Gábor

Piaci árusok, sz.rajz

1930. nyári m.v.tárlat kiáll. 1930. VIII. részett
a Műcsarnokban

MDK

Döbrentey Gábor

Sokácok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Műegyletben

Döbrentey Gábor,

kiemelkedikkompozicióival.

Szent István kompoz.-nak vázlata.
Szent István kora.
Gyula vezér elfogatása.

Kampis János:Öszi tárlat a Mücsarnokban. Magyarság.
1942.okt.11. 15.l.

MDK

Döbrentey Gábor

Gyümölcsös kofák, sz.rajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Sokacok, sz.rajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Kofák, sz.rajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Sokacok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett
a Műegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Sokacok, sz.rajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

EA ..... ltsz.

MDK

Döbrentey Gábor

Tollrajz

1930. nyári müv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett
a Műegyletben

ikot megetetted-e?

ttem a fészekre - azt mongya

ény annya, agyon van ütve, döglötten

t mér nem küdted el?

mondtam - aszongya - nem ment el!

nagy szamár vagy!

lába alá, elkezdi ottan a kotorász-

yel. Hát jön megin oda a szeginy

mit keresöl ott?

EA.....ltsz.

MDK

Döbrentey Gábor

Sokacok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Műegyletben

ikot megetetted-e?

ttem a fészekre - azt mongya

ény annya, agyon van ütve, döglötten

t már nem küldted el?

mondtam - aszongya - nem ment el!

nagy szamár vagy!

lába alá, elkezdi ottan a koterész-

yel. Hát jön megin oda a szeginy

mit keresöl ott?

MDK

Döbrentey Gábor

Libás asszonyok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

Magyar szobát kap az amsterdami városi múz.
Esti Kurir, 1938. jún. 3. 11. l.

MDK

Döbrentey Gábor

Cifraságok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Részett a Műegyletben

NDK

Magyar szobát kap az amsterdami városi muz.
Esti Kurir, 1958. jun. 3. 11. 1.

MDA

Döbrentey Gábor

Belvárosi templom, of.

Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. 1934. évi kiáll. Pécs. 1934. okt.-nov. 14.1.

Döbrentey Gábor MDK

Munkások

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Játszadozó gyermekek.

Mücs.-GMKT."A gyermek a müvészetben,"kiáll. 1940.II.-III
Kat.32.1.

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Sokác fiu.

Testvérkék.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben"kiáll. 1940.II.-III.
Kat.12.1.

Döbrentei Gábor MDK

Angyali üdvözlet, olf.

Magyar Egyházművészeti Kiállitás
Nemzeti Szalon 1941. febr-márc.

Döbrentey Gábor MDK

Festő a Balaton partján, temp.

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Játszó gyermekek

Mücsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Balaton partján, temp.

Műcsarnok 1943. nov-dec.
Téli kiállitás

MDK

Döbrentey Gábor

Cifraságok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

Döbrentey Gábor

Paradicsom árusok, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Kecsett a Műegyletben

MDK

Döbrentey Gábor

Szőttesek, sz.rajz

1930. nyári műv.telep kiáll. 1930. VIII. Pécsett a Nőegyletben

MDK

Dobrentey Gábor, festő.

Tereferélő sokác asszonyok.
Kőkényi bucsú.

Nemz. Szal. Műv. E. - Szinyei Társ. X. Tav. kiáll. - 1935 V. 8. 19.

Kat.

MDM

Döbrentey Gábor festőművész
Angyali üdvözlet
Szt. István hálaadása ...,freskóvázlat
Gyula vezér elfogatása

Ijjas A: Őszi Tárlat. Nemz. Ujs. 1942. okt. 11.
15 l.

MDK

Döbrentey Gábor
Pieta

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Döbrentey Gábor

Halászok, olaj

Magyar Képzőművészetért. 1. kiáll.
Ernst Muz. 1946. jul. 12 l.

MDK

Döbrentey Gábor festőművész. Bp.

Pécsi Képzőművész. és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs, 1936. jun. 10 l.

Paks (Tolna)

Templom-utca 5. Parasztház, föld
182o körül.

(Paks V és MV. Bp. 1954, 47 l)

MDK

Döbrentey Gábor

Balaton, olaj

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs,
1936. jun. 14 l.

. 1928-ban renoválták.

us templomok. Bp. 1942, 93,1o4,387 1/

MDK

Döbrentey Gábor

V. Nemz. Képzőm. kiáll. 1939. Kassa 26 l.

MDK

Döbrentey Gábor

Szt. István-emlékév müv. alkotásai.
Uj Magyarság, 1943. dec. 15.

MDK

Dobrentey Gábos, festö

126. Freskóvázlat. Tempera. 7.1.
Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel. "
Szent István kora. "
Angyali üdvözlet. "
Vihar a tengeren. "

Műcsarnok.-MTárs. Őszi tárlat.194[illegible].okt.-nov. Képes tárgyu keretében Benczur Társ. jub.kiáll.-Vastagh Éva emlékkiáll. -Harnagy Jenö gyüjt.kiáll.

MDK

Debrentey Gábor, festö

	Szent István halaadása Pannonia hegyén.	7.o.
	Pécsi utcarészlet.	"
	Szentséges éj.	"
138.	Freskó-vázlat .	"

Mücsarnok.-KMTárs. Öszimtárlqt. 1942.okt.nov.-Képes tárgym.keretében a Benczur Társ. jub.kiáll.-Vastagh éva emlékkiáll. -Haranghy Jenö gyüjt.kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Sokácz leánykák

Mücsarnok 1936. máj.-jun. Jub. kiáll.

MDK

Döbrentey Gábor

"Körhintán",olajfestm.

Magyar művészhetek reprezentativ képzőművészeti kiállitása v.Ernst Múzeum.

Katalógus 1947 jan. 4-26-ig 8.o.

MDK

Döbrentey Gábor festő

Molnár E: Egyházmüvészeti kiáll. Magyar Iparmüvészet X, 1941. 3.sz. 30.l.

) K, 46 L, Bp. 1935.

MDK

Döbrentei Gábor

48-as népfölkelők, of.

Magyar katona a szabadságért. Főv. Képt. 1951. szept. 3 l.

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Sokác leánykák.

OMKT.-Mücsarnok. IV.Nemzeti Képzömüv. Kiáll.
BP.1937.ápr.29.-jun.2o. Kat. 2o1. 2o.1.

MDK

Döbrentei Gábor, festö

Pieta.

KMTárs. Téli tárl. 1938.febr.-márc. Gyüjt.kiáll. Bp.Mücsarnok. Kat. 23.l.

MDK

Döbrentey Gábor festő

Pécsi Képzőmüv. és Mübar. Társ. kiáll. 1937. máj.

Döbrentay Gábor festő

MDE

Pécsi Képsőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

M.D.K.

Döbrentey Gábor

"Tavasz Tárlat" c. /kozma/ sig.-val jelölt beszámoló emliti meg a kiállitáson szereplő müvész nevét.

Szinházi Magazin, Bp. 1943. márc. 31.-ápr.6. VI. évf. 15. sz. 2.lap.

Döbrenthey

A III. Nemzeti Képzőművészeti Kiállításon portréi szerepeltek. (említve.)

Uj Magyarság. 1935. Márc. 24.

MDK

Döbrentey Gábor

-p-: Téli tárlat a Műcsarnokban. Pest, 1943. nov. 2o.

MDK

Döbrentei Gábor

ács-cs: Iparművészek restaurálják a parlament freskóit.
Haladás, 1949. okt. 2o.

M. D. K

DÖBRENTEI Gábor festő

úri u. 31. sz. középkori lakóház Pal-
festésének restaurálása ill. rekonstru-
álása

munkatárs: Biró Géza, Jelés János,
Saxa József

Perehásy Károly: Képsőművészeted
alkalmazása a bpesti műemlek-
lakóépületek restaurálásánál
műemlékvédelem 1961. 1. sz. 48. l.

Döbrentei Gábor

Noszvajban falfestményeket restaurált.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Gerő László

stb.: Magyar Műemlékvédelem, (1949–1959) Budapest, 1960. I. 168 l.

Döbrentei Gábor

a Bpesti volt kármelita refektórium falfestményeit restaurálta

Deresényi Dezső, Entz Géza, Gerő

László stb: Magyar Műemlékvédelem I. (1949-59) Budapest, 1960. 167 l.

MDK

Döbrentey Gábor, festöm.

igen figyelemreméltóak a modernebb irányba terelödött művészek munkái. Friss levegöt áraszt a tárlat maradi világába.

Pieta-ja Balló-dijat nyert.

B.P.L.: Megnyilt a Téli Tárlat a Mücsarnokban.
Nemzeti Ujság. 1938.febr.6. 12.l.

Döbrentei Gábor

a Pesti Magyar Tudományos Akadémia
falfestményeit restaurálta.

Deresényi Dezső, Entz Géza, Gerő László

stb: Magyar Műemlékvédelem, (1949-59) I.
Budapest, 1960.

1671

MDK

Döbrentey Gábor, festö

János gazda. Olajf.

Műcsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Művészetért". 1943. máj. 16-30. Kat. 5. l.

MDK

Döbrentey Gábor János, festö

gazdája egyszerü szinü monumentalitást sugárzó mü.

R.Szörédi Ilona: "A magyar Müvészetért".Kiáll. Mücsarnok
Uj Magyarság. 1943 máj.16. 13.1.

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Dombos ut. • Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 22. l.

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Gyula vezér elfogatása. 4.l.

Mücsarnok.-KMTárs. Öszi Tárlat.1942.okt.-nov. -Képes tárgymutató keretében a Benczur Tára. jub.kiáll. -Vastagh Eva emlékkiáll. -Haranghy Jenö gyüjt.kiáll.

Döbrentey Gábor

Szerepelt a Műcsarnok Téli tárlatán.

N. M. 1939. XII. 17.

Döbrentey Gábor

MDK

Kapisztrán Szent János, repr.

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Döbrentey Gábor

MDK

Pécsi utcarészlet

Szentséges éj

Freskóvázlat, tempera

Mücsarnok 1942 Őszi tárlat

Döbrentey Gábor

MDK

Angyali üdvözlet

Vihar a tengeren

Szent István hálaadása Pannonia hegyén

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Döbrentey Gábor MDK

Freskóvázlat, tempera

Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel

Szent István kora

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Döbrentey Gábor

Gyula vezér elfogatása

Műcsarnok 1942 Őszi tárlat

Döbrentey Gábor

MDK

János gazda, olf.

Műcsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Szent István szövetsége a horvátokkal és a velenceiekkel

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállitás

Döbrentey Gábor

Pacelli biboros fogadtatása a Mussolini-téren

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Döbrentey Gábor MDK

Gyula vezér elfogatása, olf.

Műcsarnok 1940/41 A magyar művészetért c.kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Szent István Pannon hegyén, repr.

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Döbrentey Gábor

Szent István hálaadása Pannon hegyén

Micsarnok 1939 dec-1940 január

Döbrentey Gábor MDK

Sokác fiu

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben.c.kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Testvérkék

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c. kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Kőtörők

Asszó

Szilvás

Műcsarnok 1937 Téli Kiállitás

Döbrentey Gábor

MDK

Szilvás

Mücsarnok 1937 Téli kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Gyula vezér elfogatása

Mücsarnok 1938 Szent István kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Gorkij fasori kulturkert, olf.

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Döbrentey Gábor

MDK

Vándor, olf.

Műcsarnok 1934 téli kiállitás

Dötzenberg Gábor

Kiállít

Új Magyarság 1942. IV. 12.

zpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
pzőművészeti Élete"
mely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
kozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

iadványai közül kapható
k 1954-55."
zpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

k 1956-58."

k a Művészettörténeti Dokumentációs

Döbrentey Gábor

Kiáltás

Mo. 1942. IV. 18.

özpont meginditotta rotaprintes for-

köteteként a

épzőművészeti Élete"

amely a Közoktatásügyi Népbiztosság

a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es

tkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható

ok 1954-55."

özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ök a Művészettörténeti Dokumentációs

Döbrentey Gábor

Kilit

PH. 1942. IV. 22.

özpont meginditotta rotaprintes for-
köteteként a
épzőművészeti Élete"
amely a Közoktatásügyi Népbiztosság
a Budapesti Kir. Ügyészség 1919-es
ıtkozó részét tartalmazza. Ára: 15.- Ft.

kiadványai közül kapható
ok 1954-55."
özpont évkönyve. Ára: 75.- Ft.

ok 1956-58."

ók a Művészettörténeti Dokumentációs

Döbrentey Gábor

MDK

Pieta

Műcsarnok 1938 Téli tárlat

Döbrentey Gábor MDK

Gyula vezér elfogatása, repr.

Műcsarnok 1938 Szent István kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Dombos ut, olf.

Mücsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

Döbrentey Gábor

MDK

Munkások

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Döbrentei Gábor, [festő] MDG

A Lotz Terem egyik restaurátora.
(Dinatesarnok.)

Pakots György: Vitrinek a Lotz Teremben 8.

ESTI HIRLAP, bp. 1965. okt. 2.

Döbrentey Gábor MDK

Szent István kihirdetteti szövetségét a horvátokkal és velenceiekkel

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel, repr.

Műcsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Döbrentey Gábor MDK

Pécsi bucsusok, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]
A magyar müvészetért c.kiáll.

Döbrentey Gábor

Részt vesz a Mücsarnok harmadik nemzeti képző művészeti kiállitásán.

Nemzeti Ujság 1935.III.24.

Dóbrentey Gábor

Kiállítás a Műcsarnok őszi tárlatán

Esti Kurir 1942. X. 14.

Döbrentey Gábor

Kiállít a Műcsarnok őszi tárlatán, térrétegeket érzékeltető Népszerhéz-tésére „Szent István Nova" c. Márpitszerű történelmi Népe jellemző".

Új Magyarság 1942. X. 11.

Döbrentey Gábor M.D.K.

Muraszemenye, rk, templom festett homlokzatdiszének restaurálása és kiegészitése.

Munkatárs: Hanély István

Rövid hirek

Rövid hirek

Műemlékvédelem, 1965/2. 126.l.

126. l.

Döbrentey Gábor MDK

Pecelli biboros fogadtatása a Mussolini-téren, repr.

Műcsarnok 1941 Jubileumi kiállítás

Döbrentey Gábor MDK

Játszadozó gyermekek

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

MDK

Döbrentei Gábor

Angyali üdvözlet, of.

M.egyházmüv. kiáll. N.Szal. 1941.II.

Döbrentey Gábor
festő

A Műcsarnok Őri Tárlatán, a Benczur-Társaság jubileumi kiállítása keretében állít ki. Említve „Pécsi utcarészlet" c. Nyár.

8. ó. u. 1942. X. 12.

Döbrentey Gábor

MDK

Kapisztrán Szent János

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Döbrentey Gábor

Néhány nagyobb kompoziciója, városrészlete és sokác népviseletet ábrázoló képe a pécsi művésztelep tárlatán.

M.934.X.2.

Döbrentey Gábor

festőművész

Magyar Akvarell-és Pasztellfestők Egyesülete kiállítása - Nemzeti Szalonban- képével szerepel.

Magyarság
1935.XII.22.

Döbrentei Gábor

Szobrokkal nézepel az
Emericana művész Céh
Gesellenes kiállítása

EsT 1937 I.24

Döbrentey Gábor MDK

Festő a Balaton partján, temp.

Műcsarnok 1943 Téli kiállitás

Döbrente y Gábor MDK

Festő, olf.

Műcsarnok 1935 téli és Székely Bertalan emlékkiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Akt

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Sokác legényke

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Vasárnap délután

Mücsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrentey

festőművész

Téli tájlat - Műcsarnokban - képével szerepel.
Egy jobb figurális alkotással.

Magyarság
1934.I.14.

Döbrentey Gábor

MDK

Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel.

Mücsarnok 1944.A Székesfőv.Képtár Jub.Kiáll.

Döbrentey Gábor

MDK

Dombos táj, olf.

Műcsarnok 1944VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrentey Gábor

festőművész

Téli Tárlat - Műcsarnokban - képével szerepel.

Vándor.

Pesti Hirlap
1934.I.17

Döbrentey Gábor

MDK

Halászok, olf.

Műcsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrentey Gábor MDK

Szent Margit

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Döbrentey Gábor MDK

Balaton partján, temo.

Mücsarnok 1943 Téli kiállitás

Döbrentey Gábor

MDK

Szent Margit, repr.

Műcsarnok 1944 Tavaszi tárlat

Döbrentey Gábor

MDK

Játszó gyermekek

Műcsarnok 1943 Téli kiállítás

Döbrentey Gábor MDK

Sokácz leánykák

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállitás

Döbrentey Gábor

MDK

István gazda, olf.

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

M.D.K.

Dörentey Gábor

"A kiváló fiatal freskőmüvész"-

"Tavaly nyerte meg nagy történelmi festményével a Szt. István kiállitás nagydiját",- közli a rovat, amely "Müvészkörökben beszélik" cimmel jelenik meg a lapban.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1938. dec. 29-jan. 4. I. évf. 2. sz. 108. lap

Döbrentey Gábor, festőm. MDK

frize Jézus születése eseményeit ábrázoló sikeres vázlat.

Dr. Molnár Ernő.

Müvészcéh.-Bethlehem kiállitás.
Magyar Iparmüvészet. 1937. 4.sz. 95.1.

Döbrentey Gábor MDK

Szent Margit, repr,

Mücsarnok 1944. márc-ápr.
Tavaszi tárlat

MDK

Döbrentey Gábor

Parasztember

Mücsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Dobrentey Gábor

Parasztember

MDK

Döbrentey Gábor

Gyula vezér elfogatása c. munkájáért a 3ooo pengős festészeti I. dijat kapta

Szerdán kiadták a Szent István-kiállitás nagydijait. Uj Magyarság 1938. jun. 16.

Döbrentey Gábor MDK

Szent Margit

Miesarnok 1944. márc.-ápr.
Tavaszi tárlat

Hőbrentey Gábor

Pécsi képzőművészek és Műbarátok Társa-
ságának őszi tárlata – alkotásaival szerepel.

Magyarság
1934 x. 30

Döbrentei Gábor

Szoborral szerepel az „Emericano hűvész Cék" kiállításán a városmajori kultúrházban

Magyarország 1937 I. 24

Döbrentei Gábor festő M.D.K.

Az 1958 . évi sortatarozáskor az Úri u. 31. sz

ház középkori vakolat és falfestésének rög-

zitését , restaurálását, ill rekonstruálását

végezte.

Percházy Károly: Képzőművészetek alkalmazása

a budapesti müemlék-lakóépületek 1958. évi res

taurálásánál

Müemlékvédelem 196. /V/ 1. sz. 48. 1.

.

Döbrentey, MDK

agy a festészeti mint a szobrászati díjra több, elég jelentős mű futott be.

Kopp Jenő: A Tavaszi Tárlat. -OMKT.1942. Esterházy Pál herceg megbízatlet pályadíja:tört. és életkép,valamint a akt és kompozició.
Szépművészet. 1942. 150-151.l.

MDK

Döbröntey Gábor

-rp-:"A magyar müvészetért" kiállitása. Magyarország 1940. dec. 14. 6.l.

MDK

Döbrentey Gábor

Művével résztvett a kiállitason.

KmTárs. 1943. marc. - ápr. tav. kiall.
Kiállitó művészek névsora. 24.lap

MDK

Döbrentey Gábor
műve:

Sokácz leányka.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 35.l.

MDK

Döbrentey Gábor, festö

Balaton partján. Tempera.

Föv.Kpt. -MKSzSz.-II.Szabad.Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6. Kat. 8.l.

Döbrentey Gábor

Glatz tanítványa.

Szerepel a Képzőmű. Főiskola

kiállításán a Műszaknak van

Nemzeti Cyrág 1937 III. 20.

M. D. K

DÖBRENTEI Gábor

Magyarország v. k. pribóniatemplom oldalfolyainak és mennyezetének diszterlése ill. restaurálása Pinter Jenő irányításával

(1943 —

Budapest müemlékei II. Bp. 1962. 656.l

Döbrentey Gyula

Halászok, olajfestmény

Magyar Képzőművészet
I. Kiáll. Katalógus 1946 jú

Döbrentei Gábor, festő MDh

Az Úri u. 31. sz. gótikus, középkori lakóház falfestményeinek egyik restaurálója.

Pereházy Károly: Képzőművészetek alkalmazása a budapesti műemlék: lakóépületek 1958. évi restaurálásánál 45-50. l

MŰEMLÉKvédelem, Bp. 1961. 1. sz.

MDK

Döbrentei Gábor

Gyula vezér elfogatása

Művész Kurir. 1938. 4. sz. 49.l.

Döbrentei Gábor, festöm. MDK

Kiemelő elismerésben részesült
/1963 évi pályázat. /

Kopp
Kopp Jenö: A Ferenc József-díj és a Nemz.Szal. fiatal-
Nemz.Szal. - Katolikus Szemle. 1937.jan.51,52.

Döbrentei Gábor

Bahó díjat nyert „Pieta"
c. műve nézepel a műszaznok
téli Tárcatán (emlitve)

Nemzeti Újság 1938 II. 6

Döbrentey Gábor

Művével nevezel a Műcsarnok 75 éves jubileumi kiállításán.

N. u. 936. v. 3.

Löbrentey Gábor

szerepelt a Magyarság képzőművészeti kiállításán.

M. 1933. XI. 5.

MDK

Döbrentei Gábor festőművész

A Szent István-kiállitás nagydija alkalmából kiváló pályamunkájáért elismerést kapott.

Cikk: Aba-Novák Vilmos és Szőnyi István kapták a Szent István-kiállitás nagydiját.

Uj Magyarság 1938.jun.21.

Döbrentei Gábor

Szerepel a Műszarnok téli
tárlatán

Esti Kurir 1938 II. 9

Döbrentey

szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Dobrentey

Pieta c. műve nézeteel a
műcsarnok téli tárlatán (emlitve)

Magyarság 1938 II. 6.

Dőbrentey Gábor festő

Pályázott a Ferenc József-dijra.

Ujság, 936.XII.13.

Döbrentey Gábor

festőművész

Harmadik Nemzeti Képzőművészeti Kiállítás - Műcsarnokban - képével szerepel.

U j é l e t
1935.III.23.

MDK

Döbrentei Gábor

a kecskeméti művésztelep hallgatója

Képzőmüv. Főisk. Évk. 1927-28. 28 l.

MDK

Döbrentei Gábor

A Szent István-kiállitás nagydija alkalmából pályamunkájáért a vallás- és közoktatásugyi miniszter elismerését fejezte ki.

Cikk: Vitéz Aba-Novák Vilmos és Szőnyi István a Szent István kiállitás dijnyertesei.

Magyarság 1938.jun.21. 10.1.

MDK

Döbrentei Gábor
műve:

István gazda.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója.1936.máj-jun. 34.1.

MDK

Döbrentei Gábor festőművész.

Siklóssy L. cikke. Pesti Hirlap, 1942. okt. 1o.
5 l.

Döbrentey Gábor MDK

Sokác lánykák

Műcsarnok 1937 IV. Nemzeti Képzőm. Kiáll.

MDK

Döbrentei Gábor, festő.

Gorkijfasori kultúrkert. Of. –

Mücs. – Tav. tárl. 1952 máj 10 – jun. 4. – Kat. 8. l.

Döbrentei Gábor

és társai restaurálták a novai rk. templom Dorfmeister Istvántól származó falképeit.

Dercsényi Dezső, Entz Géza, Havassy Pál, Merényi Ferenc: Magyar műemlékvédelem, 1969-70. Budapest, 1972

4251

Döbrentey Gábor

Bemutatott művei:

157. sz. „Halászok", olaj.

Bokor I.: A „Magyar Képzőművészet"

I. művészeti kiállítása, Budapest, 1946. VII.

121

MDK

Döbrentey Gábor

Festő, of.

Téli Kiállitás. Mücs. 1935. nov.
30.l.

No. 1.

megvan

Dóbrentey Gábor
festő
VII. Damjanich u. 52

MKSz 1947

Döbrentey Gábor.

1926. Szombathelyi képz.kiáll.
Mező, I-II olaj
Bakterház, olaj
~~Mező~~, olaj
Tanulmányfej. cer.r.

1935. Tavaszi Szalon
Tereferélő sokácasszony,
Kökényi bucsu

1935. Aquar. és paszt.festők kiáll.
Tereferélő sokácok, temp.
Csirkevásár, temp.

1941. febr.-márc Egyetem.

Nemzeti Szalon

- Angali
üdvöjlet I
of

Pécsi műv telep

1930 aug - szept

Távlat (of
Felhők
Borus est
Mecsek
Pleinair
Barat úr-ú.
Bánya telepi rész
Jarabhegy
Tesegefák
Vásár
Havi tiplo
Viskó
Tettyei rom
Kőfejtő
akt I
Havi hegy
Napraforgó

Lihás asszonyok
Cifrasázok I-II
Paradicsom árusok
Szőttesek
Anya
Paprikát tessék

Ebéd
Pécsi árusok
Sokácok
Lemmolesis kofák
Kofák
Sokácok I-III

~~Napraforgó~~
Ferefere
Árusok
Bőrg asszonyok
Pihenő
Alkan

Szeg

Az ócsai ref. templom. ke

Kimutata

Az ócsai ref. templom he
kezelésben végzett mu
leltári tárgyakról.

1922. évi junius 19 ről
" " " 20 tól, n
(: a munkálatok beszüntete

Jegyzet: A leltári kivo
elszámolásokhoz melle
a mellelő ... tár

Döbrentey Gábor

festő Műcsarnok

1933. nemz. képzm. kiáll-
129.

akt II

1935 Sokác lesánykc
Vasárnap d.u.

1937 Sokác lányhák

1939 (Kassa) Játszadozó vermekek I

1942 (Kvár) tit. Istv. kibird.
tiovt a horv. és vel. el III

1944 Bombos Táj, of

Dóbrentey Gábor

KMTais 1940. A gyermek

Sokác fiú,
Testvérkék
Játszadozó gyermekek

V

Eger. 1. Minorita templom alaprajza. Mérték. 1:100 Lux Kálmán 1914.
Pollrajz valmapapíron. Nagy. 69×52
2. Ugyanaz. nyugati főhomlokzat. Mérték 1:100 minut. előbbi.
Pollrajz valmapapíron. Nagy. 72×40

Gyöngyös. R. K. zárdatemplom felvételi terve. Alaprajz és déli homlokzat. Méret. 1:100 Gyalus L. Tüzmásolat. Nagy. 92×72

Gmelt (1) Döbrentey Gábor

1934 téli Vándor, of

1935 téli Festő I/of

1936 máj-jun. jub István garda
Sokác lányhák

1937 téli Kőtörők
Asszó
Túlvás

1938 téli Pieta

1938 aug. tit Ist. Gula verér elfogatása I
nincs

1939 dec-1940 jan. tit István hálaadása Pannon hepére I

1940. febr-márc. operm. --
Sokác fiú
Testvérbék
Játszadozó opermehek II

1941 febr.-ápr. jub.
tit István szövetsége a horvátokkal és a velencéiekkel I
Pacelli bíboros fogadtatása a Mussolini-téren

jos korában is favárakat építenek. Várakat építésére kórnak egyesek engedelt építenek. Még a török világban is ibben sajátos technika alakult ki, mely magyar rendszer " tartotta magát.
l szebb vetitett képekben a fejlett vágatta be, azokat a dicső emlékeinket, az elszakitott területeken - mint a zöldből faragott megannyi " memento"-i hitet egy szebb jövőben.

(2)

Döbrentey Gábor

Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel ~~c. képe~~ ~~repr.~~ II

KMTárs tav. tárl. Eat. 1942. ápr. – máj.

ADATGYÜJTŐ IV A VALLÁSO

/egyházi,egyháztársadal

stb./ munkájáról az 194

leg 1941.junius 1.-től

Név :.....

Gyülekezeti istentiszteleten sz

.....

.....

.....

hányszor és hol.....

.....

Vasárnapi iskolát vezetett,csop

.....

Temetett.....Eskete

1942 ősz

Nyula vezér elfogatása III

Freskóvárlat (temp) I–II

tit Istv. kihird. szövetséjét a horv. és velencei ekkel IV

tit István kocs

Angali üdvözlet II

Vihar a tengeren

tit István kálcadása Pannonia hegén II

Pécsi utcarészlet

tientséjes éj

1943 tav

Kapisztrám tit János

1943 téli Munkások

Játszó gyerekek III

Festő a Balaton partján (temp)

Balaton partján

1944 tav

tit Margit

mlékek Országos Bizottsága harmadik
Ernyey József ismertette Magyarország
ppel kisért előadás bevezetéseképpen
a fejlődésében a szomszéd országok kö-
sával a IX. századig jobbára csak favá-
-XI. sz.-ban a száraz fal mellett már
i. Eleinte még a fakötésü száraz falak
iltek. Igy volt ez nálunk is. A tégla-
rjedt el nálunk, de alkalmazását helyi
oga csakhamar királyi kitüntetés lett
épületre szólt. Azt a régi vitát : vol-
is kővárak, vagy csak IV. Béla idejében
he szem előtt tartjuk, hogy az angol ki-

Döbrentey Gábor

2 tempera

Nemzeti Salon

MAPE 20 ich jub.
kiáll. kat. 1935. dec.
20 – 1936. jan. 6.

Pécsi képrm és hírt tár

1934 ősz

Belvárosi
Taylor of

lyreállitása.

ś

lyreállitásánál, a házilagos
kálatok közben, vásárolt

átkozat: 331,033 K. 30 fill,
ovember 23ig: 14,250 K. 00 "
ig:)

Összesen: 345,283 K. 30 fill.

natok, az
kelsettek,

Döbrentey Gábor

festő

Képzm és Nib. Társ

Pécsi kiáll. 1935. dec.

őszi kiáll -

Pálos templom, tempera

Zidinai öreg ház,

olajf.

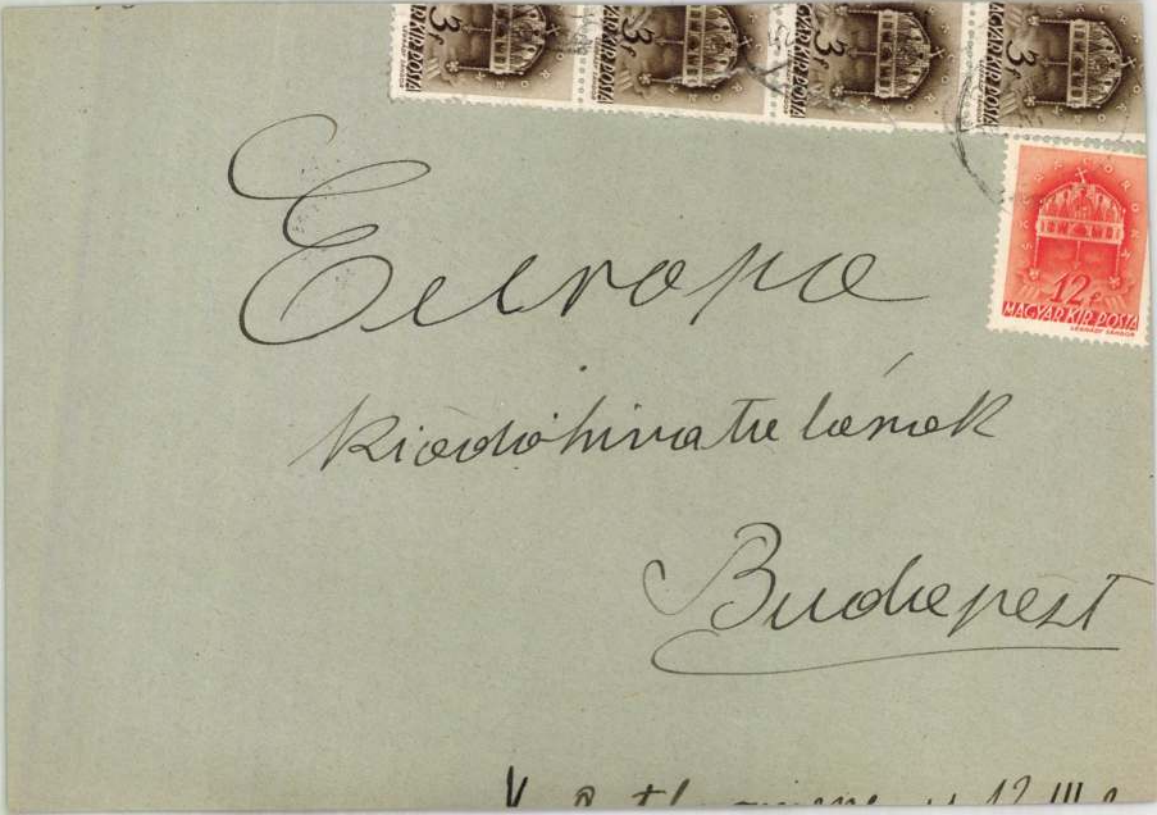
3f
MAGYAR KIR. POSTA
12 f
MAGYAR KIR. POSTA
Europa
Kiadóhivatalának
Budapest

Döbrentey Gábor

Pécsi kiáll. 1936. jún.
tavaszi kiáll-
Balaton. olajt -

Obszidián tárgyak VII. 164

Döbrentey Gábor

Képrőm. fürsk. kiáll. 1937

Glatz.

54. Döbrentey Gábor . . Parasztember.

Tanár:

Glatz O.

M Művért

1940 febr (r Mincs)

Pector II, of

1940-41 (Mincs)

Gula verér el Pozitése II, of

1942 Pécsi Cúcsusok, of

1943 János garde

Dombos út

VI.

M. kir. Erzsébet-Tudományegyetem
Méltóságos Rectorának
Bp.

VII.

Orsz. m. kir. Képzőművészeti
Főiskola Méltóságos Rectorának
Bp.

VIII.

Orsz. m. kir. Iparművészeti
Iskola tek. Igazgatóságának
Bpest.

A Műemlékek Országos
Bizottsága által rendezett
előadás-sorozat ügyében
f. hó 5-én ~~kelt~~ 55/1923.
sz. alatt kelt iratomra
való hivatkozással van
[illegible] közölni hogy

M. képzni tyt

1945 jul (v. [illegible])
Pehelyke
1945 máj 1.) [illegible]

1947 máre ápr (Fő képt)
Balaton partján II/[illegible]

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS-BIZOTTSÁGA
84 /1923 szám
Érk.: 1923 év február hó 26. n.

Másolat.

r Ur !

s és közoktatásügyi ministerium 1898
segrádi várőri szolgálatra kirendelt
egtérítése fejében a gődöllői erdő-
ronát / utalt ki, és ezt az összeget

zpénz illetményei az 1898-ik év óta
ratal mély tisztelettel kéri Nagymél-
és Közoktatásügyi Minister urnál ki-
örzésénél alkalmazott erdőőr kész-
ében az 1922/23.g. év elejétől kezdve
Pál, a kezelő altisztek "C" csoport-

M. Muvheter

1947 jan (v Trust

Körhintán, of

…iszteletdíjának megállapítása.

	2,091.966·76
188·80	
283·30	356.472·10
	1,735.494·66
	173.549
…etzletet	95.000
…talványo-letdíj	78.549 K

M. katona a trab-ért

1951 trapt-okt (Fův hept)

48-as népfelkelők, of

Tav. Tárl 1952 máj-jun (Minor)

Gorkij fasori kulturhert, of

A m. kir. vall. és közokt. miniszte
a Népnevelő Filmipari R. T. igazgató

A Részvénytársaság igaz
hozzájárulok ahhoz, hogy az alapszab
gatására lekötött 10 %-os jövedelem
Kuno "Külföldi magyar diáksegély-ala
koronát; - a Magyar Nemzeti Muzeum S
célból, hogy a megszállt területek m
teljességben gyűjthesse, 100.000 kor
nak a keretében létesitendő Balkáni
nát; - a Műemlékek Országos Bizottsá
templom monografiájára kiadási segél
rajzi Társaságnak az elmult esztendő
úr adományozó adományaiból beszerzet
kiegészitésére és publikálására 100

Döbrentey Gábor

Verkündigung c.
képe kiáll.

Csánky Ung mal

29. l.

du Gegenwart
kat. d. Ausst.
in Berlin, Dresd. Bresl.
Wien, Graz 1942-43

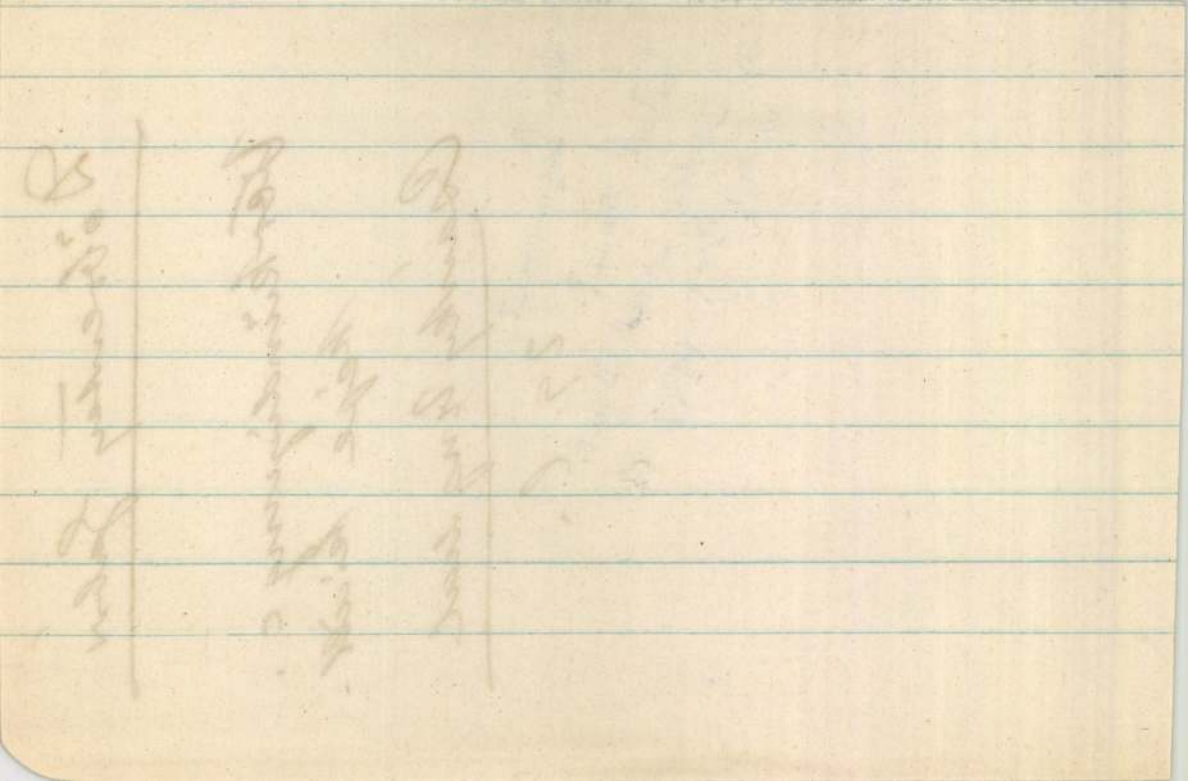

Döbrentey Gábor

festő

rajd

k.

Fehér Krombathely

1777-1927 163.1

pub. cum alb

11.o.1927

HELYSÉG

LIPTÓSZENTMIKLÓS

VÁRMEGYE

Liptó.

SZAKCSOPORT

Ö4

KOR

X

ŐRZÉSI HELYISÉG

r. k. templom.

TULAJDONOS

MÉRET

TÁRGY

Kehely.

LEIRÁS (ANYAG, ALAK, MEGMUNKÁLÁS, DISZITÉS, FELIRAT, JELZÉS

Kosarán és t

FÉNYKÉP, RAJZ

Döbrentey Gábor

vód

Film Szinház Irodalom

1938. I. cif. 2. z.

108. l

Döbrentey Gábor

Grod

HoMHu

II. rof 6-7 29. l.
1933

Döbrentei Gábor

l.

Szépmüvèszet

1943. 62. l.

Kanizsai Nagy A

A Fův képl. 1941-42 évi
ni turz.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Döbrentey Gábor

V. éves.

100 P jutalomdíj a Nemes Marcell-féle alapítványból

1932/33

Ferkèpzomfoiskèvk 27.1.

Mélyen tisztelt S

A Müemlékek Orszá
előadássorozat iránt eddig is tanú
van szerencsém arra kérni a mélyen
a legközelebbi előadásunkra vonatk
tést nb. lapjának ..... száma
kintettel, dijtalamul közölni méltó

Egyuttal szerencs
szóló beszámoló ismertetést, ugyan
nak az előadást követő legközelebb
sék.

Kiváló tisztelet

Budapest, 1928.

Döbröntey Gábor

V. évk ~~39~~

Kis-Kun vármegye. Szombathely

varósától 160 P

ösztöndíj 1932/33

falai.

omalapfalak.

plomrom.

Ferkèpzomfoiskèvk 28. l.

templom.

mplom és oltárkép

től.

tya.

nd-kápolna falképei

ól.

elletti romok.

égi részletei.

nyek 1—8.

i templom falképei

zseftől.

lom.

mplomának romjai.

Római temetőhely
Castrum.
Vízvezeték maradv
Ócsa, ref. templom.
Zárda nyomai.
Pereg, templom-alapzat.
Pest, Belvárosi templom,
vörös márvány
Régi bástya és fa
Transaquincum a
torkolatánál.
Pilis Sz. Kereszt, zárda
Rákos-Csaba, ref. temp
Rákos-Keresztur, r. k.
Ráczkeve, g. kel. temp
Sikátori, puszta templo
Tököl, ref. templom.
Tök, templomrom.
Torbágy, r. k. templom
Török-Bálint, templom
Kastély (magtár).
Tura, r. k. templom.
Ujszász, templomrom.
Vácz, régi bástyafalak.
U. n. török templ

Döbrentey Gábor

MAGYAR IPARMŰVÉSZET

1937. 95. l.

Döbrentey Gábor

lásd

Magyar Muzsa

1943. máj. 7.

egy rajza

közölve.

~~Oroszlán~~ Modelje } Porta speciális
Aquarel } terem
Kövelek
Greska törcelik

Kassa Rodostói hozzy réllete

Kassa Dóna

Mücunlik térkép

Miklós bőrtőn és cserepek bőr

Döbrentey Gábor

d.

Szabad Művészet

1948. 293. l.

Murányi Kovács G.

kiállítások

Lepold: Esztergom egyházművészeti jelentősége. MIP, XXIII., 1920., 59. l. — Gerevich PA, 256—257. l. (Képe 257. l.) — Őszi kiállítás, 1930., Ipolyi, 123. szám. — Gerevich IPGY, 99. l. — Dutka 27—35. l. (Képe 28. l.) — Lepold—Lippay 60. l.

AZ IDŐ DIADALMENETE. (203. kép)

Francia munka 1510—1520 körül. Petrarca versét illusztráló festmény vagy metszet után. Töredék: magasabb volt és balra szélesebb, szegélye idegen, hozzávarrott.

Gyapjú, 287×130 cm.

Az Ipolyi-gyüjteményből.

Gerevich PA, 258. l. — Dutka 35—38. l. (képe 36. l.) — Lepold—Lippay 60. l.

Döbrentey Gábor

vod
2

Nikelszky Géza:
A nyári művésztelep képkiállítása a Nőegyletben.
Dunántul. 1933.
aug. 26.

A képzőművészeti főiskola növendékének kiállítása.

/8/

		A	B
NAGYSÁG	I	= 19 c/m	13
GRÖSSE	II	= 20½ "	14
"	III	= 22 "	15

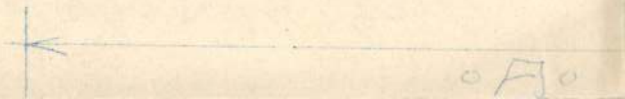

égett, de durván bevont és rendetl
díszszel ellátott peremtöredék, me
szemléltet. Maga
s szélét a köröml
ágások ékítik. Ugy

11.

arikát látunk, amely
ője 7 cm.
E gazdagság azonl
jelent egyúttal erős változatosságot is. A leggazdagabban azok a csontból

Tipologiailag vele megy a 6. képen látható bögre,

6.

7.

ökebben van tartva. U. o. technikával készült. Feneke egyenes és 18 mm. tlek töve alatt hornyolat vonul az edényen kereken. Magassága 9 cm., száj-n., legn. hasasodása 7·7 cm. Tónusa barna-vörös.

ögrékkel kapcsolatosan említem meg, hogy az edénytöredékek között van egy zlet, amelyen a fültövek alatt igen határozott, élesen bemélyülő hornyolat átjuk. Egy másik töredék, melynek képét belülről a 7. képen 2. sz. alatt

Döbrentei Gábor

l.

Szabad Művészet

1948. 334. l.

Vetv. hirek

Cerszegrész
fenskőit
restaurálja

ZOTTSÁGA NAGYTEKINTETÜ

GÉNEK

B U D A P E S T .

:teljes kéréssel fordulok a Müemlékek

etü Elnökségéhez, hogy számomra se-

efizetendő előleget engedélyezni mél-

átorkodom felhozni, hogy a mult év

ekem születésekor felmerült tetemes

geskedésével járó orvosi költségek

rtásomra, amelyek messze meghaladják

ában dolgozó főnjem bevételeit. A szá-

Döbrentei Gábor

Szt István c.
képe repr.

Szépművészet
1942. 6. 7.

kép

maz 2 drb beépített hang-
y hangok tökéletes vissza-
ró vezetéket, villásdu-
-es filmorsót, 2 m csat-
etitőgép számára, továb-
zerszámkészletet / rész-
alább / A teljes felsze-

..... " 2.500.-

, egyesületek, intézetek
termekben, hosszabb elő-
b teljesítmény célját
, vagy 750 wattos izzó-
lkalmas kivitelben, rez-
vascső állvánnyal, me-
ra dönthető.
az erősitő és egy hangle-
ére is.
Kino 1:1.6 mm fényerejü,
u objektivvel, 1 drb 500
hálózati és erősitő csat-
zzólámpa nélkül,
..... " 1.900.-

Döbrentey Gábor

Kapisztrán Szent
János, olaff.
Repr.

Szépművészet
1943. 93. l.
elitt.

I.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Döbrentey Gábos

hatalmas kepe a Szinyei Társaság kiállításam: Szent István kihirdeti szövetséget a horvátokkal és a velencésekkel festőietlen szárazvak.

Ihlépzm. Dpi

Ibl Szemle

1942. 778. sz.

173. l.

Budapest, 193 7. junius 8.

ágos Bizottsága,

B u d a p e s t.

Rákos u. lo.

telettel átszármaztatjuk F/343 sz. P 61.5o,

. sz. P 475.24, F/344 sz. P 246.5o szoló

ggel ellátott nyugtáit.

Teljes tisztelettel

GA

DÖBRENTEY GÁBOR :

62. Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel. - Olajf., v. 53 x 110 cm. Jelz.l.j.: "Döbrentey Gábor 1940".

Székesfőv. képt.-jub. kiáll. 1944

- o -

Döbrentey Gábor

Dőbrentey Gábor

~~Üss. Miáli, tól~~
Pipics 56 l.

Mr. Mrs. Ben Hall

Döbrentey Gábor

Gyula vezér elfogatása c. Eepe repr.

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics 216. l.

Dőbrentey Gábor

festő

Műcs. kiáll, 1933 tól

Tipics 111. l.

Klein-Tschirma b.n. IV. 225

Döbrentey Gábor

festő

l.

Arv. Csarnok 112. aula

Kat.

Gerecze: Szobr. eml.

Döbrentei Gábor

Nemz. Szalon. Egyházművészeti kiáll. 1941. febr.-márc.:
Angyali üdvözlet
of.

Döbrentey Gábor

Tereferélő sokaci asszonyok
Kőkényi búcsu

X. Tavaszi Szalon
1935.

ó van, a következőképpen kell em-
vagy ha van, pontos évszámot,

emplom

ogy az illető mü mit ir az emlék-
minimálissá zsugorodik.
inden ingó és ingatlan müemléket,
akár, ha külföldre került is.
ános jellegü, rövid említést, mely
árgyról.

Döbrentey Gábor

Szent István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel, olapp.

Művészeti hetek
Kolozsvár 1942. 91. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Döbrentey Gábor

Gyula vezér elfogatása
c. képének repr.

KMTárs. Szent István
kiáll. 1938.

KÉPEK

Döbrentei Gábor

festő, Bajza u. 23.

1934 évi közl. 465. V

Erdélyi János, ref. főiskolai könyv-
tárnok VIII. 20.

Mit dem Ausdruck

Hochschätzung zeichne

MALPFLEGE

LEITUNG:

V LAMPMANN
- UND -BAURAT
STUNGSGRABEN 1

DR. BURKHARD MEIER
CHARLOTTENBURG, NEIDENBURGALLEE 42

EUTSCHER KUNSTVERLAG, BERLIN W 8, WILHELMSTR. 69

Wien, am 6. Mai 1930.

M. O. B.

ellenz

arl Robert K e r t e s z

in B u d a p e s t

Kultusministerium, Ungarn.

Döbrentey Gábor VII.é.

Ferkèpzomfoisk'vk

1933-34 48.l.

szter rendeletéből: Dr. Tihamer

340 - 4
---------- szám.
57 - 1930.

Műemlékek Országos Bizottságának,

B u d a p e s t .
- - - - - - - - - -

Tudomás végett másolatban kiadom.

Budapest, 1930. szeptember hó 27-én.

A miniszter rendeletéből:

Dr. Tihamér Lajos s.k.

miniszteri tanácsos.

A kiadvány hiteléül:

min.iroda s.tiszt.

DÖBRENTEY Gábor festő

HORVÁTH Ferenc: Egy vasi festőművész portréjához – Dobrentey Gábor. = Vasi Szemle, XXXVIII. évf. 382–394. old. G. R.

és a lehetőségekhez képes
tizennyolc kötete jelent
tézeti kiadványok eleinte
tézeti vitáknak, az ezek
válogatásnak biztositotta
egy monografikus témára k
többek között Csatkai End
és a képzőművészetek/, az
ban levő Ipolyi Arnold-fé
illusztrált kötete, vagy
jeit bemutató összefoglal
Csoport dokumentációjának

Döbrentey Gábor
fectő Budapest

l.

Szent Márton Céh
Hombathelyi tav. kiall.
Kat. 1943.

Könyvtárambam

Ez a művészet nem a hangos effektusok, nem a rikitó hatások művészete. Egy szemrebbenés, egy elvesző profil, egy felcsillámló fény, egy elhalkuló szin, egy megtört gesztus mélységes esztétikai hatása ihlette ezt a művészetet. És ezeknek a titokzatos mélységeknek senki sem lett oly mesteri kifejezője közülök, mint a magyar vidék magányába menekült Rippl-Rónai, a néma szinek, a csöndes órák, az esti fények, az imbolygó felhők, a halk megmozdulások költője, amint elmerült a képzeletében felbukkant szincsudák finom árnyalatainak gyöngéd elemzésébe. És művészete ezen az úton fejlődött tovább. A siófoki újabb sorozat a szinek dekorativ összecsengésének egyre megujuló változata. A világos, szinte fehér tónusok halovány árnyalataival káprázató hatásokat hoz ki ujból és ujból. E harmoniába beledob egy-egy szines foltot, halk, elmosódó, párás, megtört értékekben, s egyszerre melódiák ébredeznek, finom szincsudák, ó, valóságos szemgyönyör ezekbe elmerülni. És ujra a légköri hatások gazdag változatai: vihar előtti

Döbrentey Gábor

festő Bpest

lásd

Szt Márton Céh

1943. tav. kiáll

kat.

nem találtam

Döbrentey Gábor

festő

wód
z

Mabi

Döbrentey Gábor

festő

3 falfestmény vázlatot készített a kisbéri rk. templom részére, Bemutatta a Műemlékek Orsz. Bizottságának 1938 ápr.

Döbrentey Gábor

élettr. arch.

Pipics Szaz m. festő 1942

142, 143. l.

Döbrentey Gábor

Vasárnap délután

c. ~~[illegible]~~ vázlata repr.

Gyula vezér elfogatása c. képe repr.

Lóránth László:

Paletta. [Bp 1944]

49 – 53. l.

Önarckeppel.

Figyelembe veendő

életrajzi adatokkal.

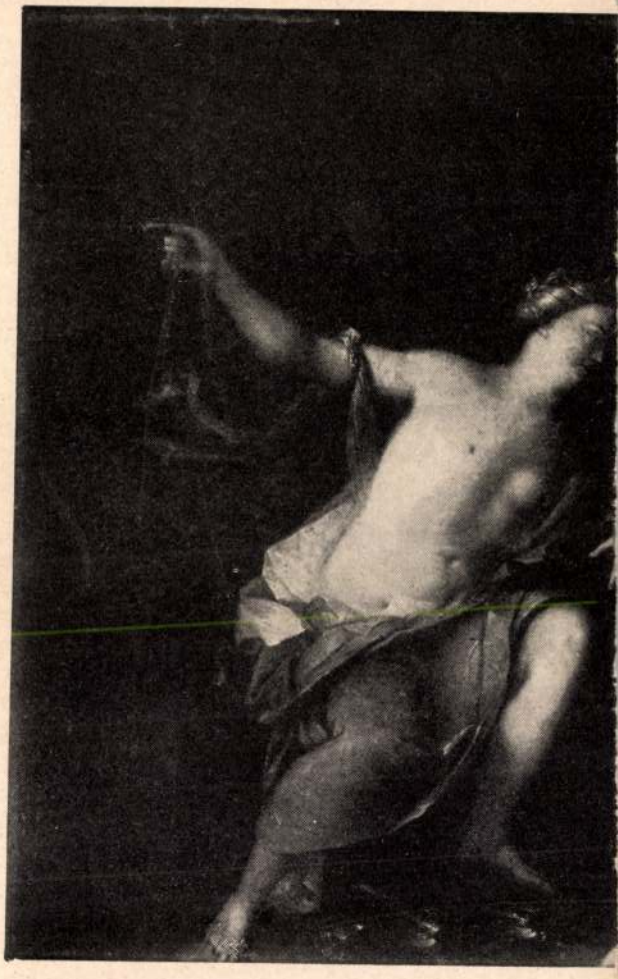

267.

Döbrentei Gábor

l.

Szépmüvèszet

1944. 196, 197, 199, 200 l.

Décsei G.

A váci tiéreszpr[illegible] új freskóje

BUDAPEST 5. MAJIX 14 1947

Kunszentmárton

BUDAPEST
41 XII 14-a
Ta 62 Ta

Döbrentey Gábor

festő.

l.

Szépmüvèszet

1944. 170. l.

A tit István emlév

Szombathelyuek
ajandékozták: tit István
szövetsége a horvátokkal és a
velenceiekkel

„EUROPA"
film-, könyv-, lapterjesztő- és
könyvkiadó r. t.
Bp. V., Rothermere-u. 12.
Telefon: 127-837.

Döbrentei Gábor

festő

az alábbi pályázaton

elismerés

Váci Hírlap

1944. ápr. 29.

(A székesegyházi freskó-

pályázat.)

Döbrentei Gábor

1927/28 Kecskeméti telep 1928/29-1932/33

Ferképzőmfoiskèvk

1932-33 76. l.

ATHÉN. *Akropolis-múzeum.* Túlnyomórészt az Akropolison (Parthenon, Erechtheion) talált ókori görög szobrászati leletek gyűjteménye.

— — *Nemzeti Múzeum*, épült Lange tervei szerint 1866—89-ben, a görög állami tulajdonban levő ókori leletek gyűjteménye. A középső termekben a mykenaei és egyiptomi régiségek, az északi szárnyépületben a márványszobrok, a keletiben a bronzok, míg a déli szárnyon a vázák vannak elhelyezve.

ATHENODOROS, l. *Laokoon-csoport.*

ATHOSI MŰVÉSZET, a Chalkis (Chalkidike) félsziget egyik hegyes nyúlványán („szent hegy") levő kolostorok művészete, amelynek jelentősége abban áll, hogy a bizánci művészet későbbi korszakának fejlődési fokát a világtól elzártan, ha külső áramlatoktól nem is teljesen érintetlenül, a legújabb korig megőrizte. A legrégibb és legfontosabb kolostorok: Lavra (alap. 963), Iviron (976), Vatopédi (972 után). Xeropotamu (1028—34 közt). Az A. virágkora a XV. és XVI. század, midőn az egyes zárdatemplomok rendkívül gazdag festett díszének túlnyomó része keletkezett. Valószínűleg 1500—1630 közötti időből való az 1839. felfedezett híres athosi festőkönyv (Hermeneia), mely a bizánci ikonográfiának igen gazdag forrása. Az athosi kolostorokban mai napig változatlanul bizánci stílusban készített puszpángfaragványok, kis sárgaréz triptychonok stb. világszerte elterjedtek. — Irodalom: *Brockhaus*, Die Kunst in den Athos-Klöstern (Leipzig, 3. kiad., 1921). *G. Millet*, Monuments de l'Athos. I. Les peintures (Párizs, 1929).

ATHOS-KÖTÉSEK, a chalkidikei fél-

Döbröntey Gábor

Képz. főisk. IV. é. n.

Szombathely város

ösztöndija.

Évkképzőisk

1931-32. 89. l.

1302
680
622

mány.

Döbrentey Gábor

VI. éves hallg. fertő

1932/3. évi 600 P-ös

fővárosi ösztöndíj

Ferkipzomfoisk évk 26 l.

9. HÉT

MÁRCIUS

1935 — TAVASZELŐ — 31 NAP

VASÁRNAP FARSANGVASÁRNAP

A Philosophiai Társaság kiadványainak főbizományosa az Egyetemi Nyomda.

HÉTFŐ KÁZMÉR

KEDD ÖZSÉB, ADORJÁN — ☾ *Újhold*

Bármely külföldi könyvet a leghamarabb szerez be az Egyetemi Könyvesbolt.

Döbrentey Gábor

V. évés hallg. / festő

1931/32. évi fővárosi

ösztöndíj pályázatou di-

cserő elismerés

Ferképzomfoiskévk 26-1

5. HÉT

VASÁRNAP BALÁZS — Újhold

Minőség, szépség és ár tekintetében minden munkájával versenyképes a Királyi Magyar Egyetemi Nyomda.

HÉTFŐ ANDRÁS, RÁHEL

KEDD ÁGOTA

A tudomány és szépirodalom minden művének beszerzési forrása a Királyi Magy. Egyetemi Nyomda Könyvesboltja.

Döbrentey Gábor

V. éves hallg., tanársegéd

115.78 P állami ösztöndíj

1932/3

Ferkèpzomfoiskevk 24. P

Döbrentey Gábor VI. e

festőnövendék

400 P tanulmányi segélyt kapott Szombathely várostól.

Képzőm. Fönk. Évk

1933-34. 31. l

		Kikiáltási ár pengőben
1762.	OVÁLIS TÁL. Fajánsz, festett virágdísszel. Német	32.—
1763.	OVÁLIS TÁL. Fajánsz, lilával festett díszítéssel. Holics?	27.—
1764.	LEVESTÁL FEDŐVEL. Porcellán, festett és felrakott díszítéssel. Nymphenburg	25.—
1765.	ÉTKÉSZLET. Porcellán, festett virágdísszel. Hüttl, Budapest. (12 különböző tál, 1 mártáscsésze fedővel, 1 mustárcsésze, 1 sótartó, 22 mély-, 32 lapos-, 32 tésztás-, 23 kis tányér. Több darab csorba és repedt.) . . .	280.—
1766.	TALPASPOHÁR. Fujt üveg, köszörült díszítéssel. 18 darab	45.—
1767.	NŐI AKT. Fehérmázú majolika. Zsolnay, Pécs	40.—
1768.	KANNA. Fajánsz, kékkel festett díszítéssel. Tata, XVIII. század	20.—
1769.	ÉTKÉSZLET. Porcellán, aranyozott szegéllyel. G. H. T. monogrammal. Hüttl Tivadar, Budapest. (33 nagy-, 35 kis-, 27 csemegetányér, 1 tálca, 17 kávés- és 17 mokkacsésze)	150.—

		Kikiáltási ár pengőben
1221.	MELLTŰ. Tizennyolckarátos arany. 6 gr. Biedermeier stílus	65.—
1222.	KÉZITÁSKA. Ezüst, 84 gr.	15.—
1223.	ECET-OLAJTARTÓÁLLVÁNY. Ezüst, vésett díszítéssel. Hat csiszolt üvegbetéttel. 1850 körül	100.—

		Kikiáltási ár pengőben
1194.	POHÁRTARTÓ ALJJAL. Ezüst, áttört díszítéssel. 1638 gr. Csiszolt üveg-betétekkel. 12 darab	230.—
1195.	POHÁRTARTÓ ALJJAL. Ezüst, áttört díszítéssel. 820 gr. Csiszolt üvegbetétekkel. 6 darab	115.—
1196.	MELLTŰ. Arany, onixxal, gyöngyökkel és brilliánsokkal	280.—
1197.	TEASZŰRŐ. Ezüst, kagylóalakú. Bécs, 1852 . .	7.—
1198.	FÜLBEVALÓ. Arany, brilliánsokkal. Egy pár	140.—
1199.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal. 14 gr. . .	130.—
1200.	FŐPAPI GYŰRŰ. Ezüst, házikó alakjában, aranyozás nyomaival. XVII. század (?) . . .	30.—
1201.	MELLTŰ. Platina, gyémántokkal, szmaragdokkal és brilliánsokkal. 7 gr.	480.—
1202.	SZIVARTÁRCA. Disznóbőr, arannyal díszítve	30.—
1203.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal és gyöngyel .	35.—
1204.	SZIVAR ÉS CIGARETTADOBOZ. Ezüst, fabetéttel	40.—
1205.	MELLTŰ. Arany, gyémántokkal és szmaragdokkal	45.—
1206.	OVÁLIS TÁLCA. Ezüst, 1045 gr.	160.—
1207.	NYAKÉK. Ezüst, gyémántokkal, egy zafirral .	70.—
1208.	GYÜMÖLCSÁLLVÁNY. Ezüst, domború és ala-	

Döbrentei Gábor

Kultuszminiszteri elismerés a Szent István kiállításon szerepelt zálogmunkájáért.

Pesti Hírlap

1938 jun. 21.

Döbentey Gábor

1943 júliusában vállal-
ta a nagytétényi rk
templom hajója Dorffmeister
falképeinek restaurá-
lását. A restaurálást
illetőleg tőlem értés
kapott tanácsokat.

Döbrentey Gábor

festő

1943-ra balatoni
öszlöndijat kapott -

Esti Ujság

1943. júl. 19.

dupl

(Sopron m)

Ruszt. 1. R. k. tplom.

Alaprajza. Méret 1:100

Sztehlo O.

Tollrajz. nagyp. 34 x 30

Ugyanerről panza.

2. Ugyanaz. Téli és nyugati

homlokzat. Mint előbb

Tollrajz. Nagyp. 50 x 36

Ugyanerről panza és fénynyomat

Téli old. 2 pldány.

Nyugati " 3 "

3. Ugyanaz. Hosszmetszet.

Mint előbb

Ugyanerről. panza és

2 fénylenyomat.

4. Ugyanaz. Keresztmetszet

Tollrajz. Mint előbb

nagyp. 34 x 20.

Döbrentei Gábor

Balatoni ösztöndíjat kapott.

l Szépművészet

1943. 158. l.

Mův. élet

MODERN EG
GY

Az 1929-ben felszentelt győrgyárvárosi temp
nemcsak időrendi elsőségével igényelhet megki
böztetett helyet modern templomépítészetünk
hanem azért is, mert Árkay Aladárnak sikerült
az alkotásával olyan típust teremtenie, melynek
tása döntően érvényesült modern templomépíté
tünk egészséges irányú fejlődésében. Annak a ma
rázata, hogy Győrött modern templom épült, na
egyszerű: az ágyúgyár vezérigazgatója, Lauer Rich
aki a Skoda-művektől jött a magyarországi gyár é
már a gyárral együtt létesített munkáslakótelep épí
kor egy központi fekvésű teret biztosított a temp
építés számára s ragaszkodott ahhoz, hogy a tem
mot kiváló magyar építész tervezze. Ezért végigr
Budapest összes újabb templomait s e szemle e
ményeként esett választása Árkay Aladárra. A te
lomépítés ügye sajnálatos módon oly soká húzó
hogy a hívek áldozatkészségét is igénybe kellett v
s így született meg a közben győri polgárrá honosc
gyárigazgató elgondolása alapján a templom
vágyódó hívek és jószívű adakozók hozzájárulás
s a művészek lelkesedéséből Győr egyik büszke
az első modern magyar templom.

Döbrentei Gábor

Föv. hégt:

Palóc utca, of

Szt. István kihirdeti szövetségét a horvátokkal és a velenceiekkel (1940), of

Dombos út, of

Búcsúsok

Kapisztrán János

IV. Béla és Julianus barát

Balaton partján

temp.

457. szám.

1507-1902.

O. L.

14

Méltóságos

Folyó hó 1-én 395. sz.
reséére se
Méltóságod
ról készült
rajzok az
nem talá
Fogadja el
letem nyil
Budapest

nyö-
ot s
érjen
nk

tölgő fahasábok
a tűzhalál kim
között vergődve,
gaszkodva a gond
és a felismert iga

Ó, szabadság!
lemmel mondták
fogalmat, mint m
nyan volnának azo
szóval ébrednek,
még ezt kiáltják h
ban hányan voln
vonnák vissza a
pillanatában, mint

kor viszont szenatorrá V
meg, tehát a kongresszu
lyesebb és befolyásosabb t
került. A szenátusból
Roosevelt a kormányba a
hivatal vezetőjének.

Hull régi bizalmasa Roos
nöknek s természetesen az
elvei szerint vezeti az USA
tikáját, amely éppen kormá
elmúlt évtizede alatt ment á
gyökeresebb változáson: az
telődés hagyományától elté
imperializmus, a világhat
harcos terére lépett. A Hull

vivni. Lehetséges tehát, hogy
bbi arcvona
k az is, hogy
Temjruk ki
adására enge
lfő már nem is
vonalba.
ásik esemény, l
szádok hadműve
megjelentek az
ső szereplésük 1
zállítóhajó elsül
te. A rekordot
yobb egységek
ugusztus tartotta
angolszász hadmi

fele feladta állásait, mielőtt azokat az ellenség komolyabban megtámadta volna.

*

Szardinia és *Korzika* angolszász kézre került. Vizsgáljuk meg, hogy ez mit jelent

A két sziget Sziciliával együtt képviselte *Olaszország nyugati* előretolt *védőfalát* szemben az ellenséggel, amely a Földközi-tenger nyugati medencéje felől készült támadni. Más szavakkal: az olasz félszigeten való angolszász partraszállás egyik *előfeltétele* volt katonai szakértők véleménye szerint az, hogy rés üttessék ebbe a védőfalba

MDK

Döbrentei, graf.

1823-ban féliv nagyságban köre metszette Bája István rajzát a vajda-hunyadi várról.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX -231. Adatok müvészetünk történetéhez.

Müvészet.1907.419.1.

Döbrentei Gábor

1938-ban Teleki Vámosi Árpád segédkezésével festette a kisbéri rk. templom önzes falképeit al secco technikával.

A szentélyben lévő falkép mely Krisztus életét ábrázolja születésétől a Keresztfáig: jó. A hajóban lévő két falfestmény bágyadt szinü, szétcsö, gyenge munka, mely jelentékenyen eltér az eredetileg elfogadott csinos terváztattól.

1938. nov. 15.

IRLAP

R-UT 78. (TELEFON: 112—295.)

)Y TESTVÉREK

Budapest, 1938 november havában.
Szent István évében.

t nem szüntünk meg egy pillanatra
Itthon és világszerte hallattuk
iót, amelynek első állomásához

arjai most visszatérnek a régi
magyar igazságért vivott harc

Döbrentei Ildikó, [Gyermekrajzoló] 7 Ok

A Vécsei u.-i ált. iskola tanulója. Második díjat nyert. [T.]

—: Gyermekrajz = Kiállítás a takarékos=
ságról 10.l

Bp-1961. Márc. 11.

NÉPSZABADSÁG

Ch

Döbrentey Gábor

Új Magyarság kép mell.
Vasárnapi Újság
1938. máj. 22

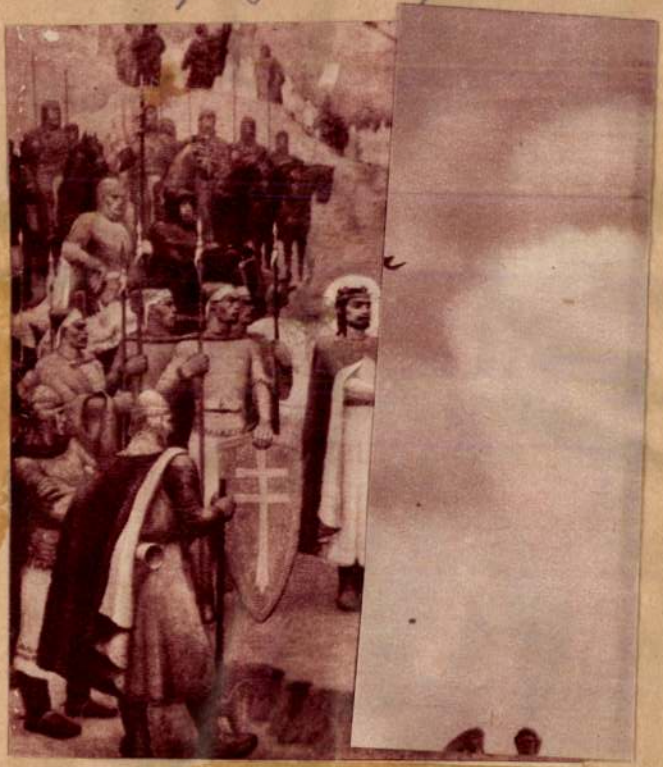

1. Döbrentey Gábor: Gyula vezér elfogatása.

Döbrentey Gábor

Szépművészet

1941. 21. l.

1940. a M. Képzőművészet egyesülete bronzérmeztek [illegible] Kapta.

8

A Szent István Emlékév Orsz. Bizottsága egy festményt adományoz *Szombathely* városának, mely Szent Istvánnak a velenceiekkel és horvátokkal való szövetségét örökíti meg. A festmény elkészítésére *Döbrentey Gábor* festőművész kapott megbízást.

A festmény 1944. kerülte el s adták át Szombathely városánál

(Alsó-Fehérm)

Krakko. Templom alaprajza. Méret 1:100 Névtelen borda profilok 1:10

Maros-Nyvár. Templom alaprajza. Méret 1:100 Möller J. Pollrájz. Nagy 33 x 21.

Farkas Béla
szobrán

— **A mücsarnoki Szent István-Kiállitás dijai.** A Mücsarnok Szent István-Kiállitására a római katolikus püspöki kar 8000 pengő összegü dijat tüzött ki, amelyről szerda délben döntött a biráló-bizottság *Glattfelder* Gyula dr. csanádi püspök elnöklete alatt. A festészeti 3000 pengős első dijat *Döbrentey* Gábor „Gyula vezér elfogatása" cimü müvének, a második 1500 pengős dijat *Unghváry* Sándor „Ima a hit győzelméért" cimü müvének, a harmadik 750 pengős dijat pedig *Krusnyák* Károly „A szent korona felajánlása" cimü müvének itélték. A szobrászati dijakat a feltételeknek megfelelő pályamüvek hiányában a bizottság nem adta ki. Ehelyett 1000 pengő jutalomban részesitette *Domján* Ilona „Keresztes hitszónok" cimü müvét, ugyancsak 1000 pengő jutalomban *Farkas* Béla „Szent István" cimü müvét és 750 pengővel jutalmazta *Antal* Károly „Szent István megkoronázása" cimü dombormüvét.

Ujság 1938. jún. 16.

Döbrentei Gábor
festő

tovább

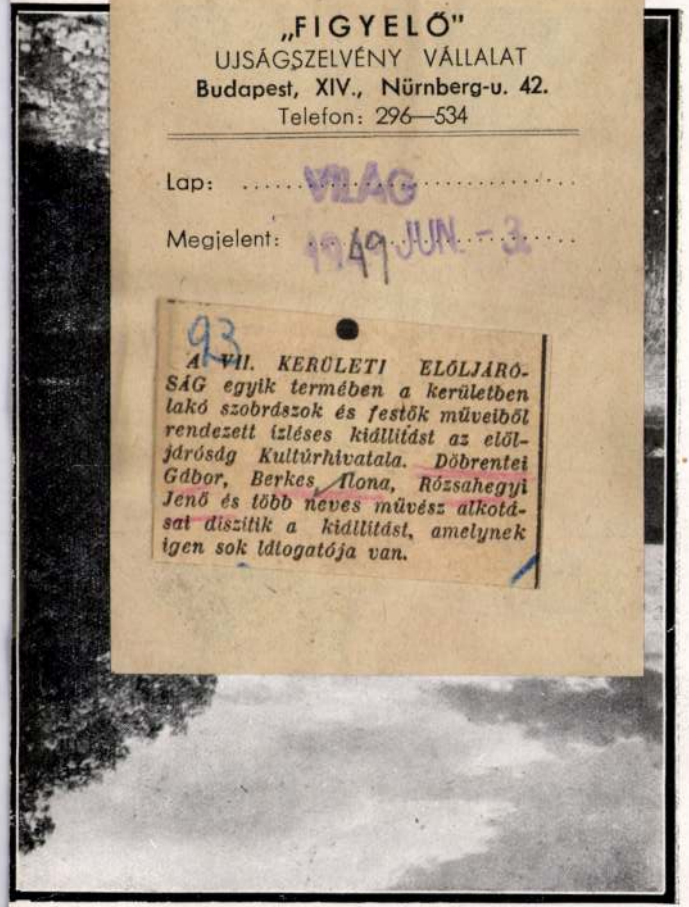

„FIGYELŐ"
ÚJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: VILÁG

Megjelent: 1949. JÚN. 3.

93

A VII. KERÜLETI ELÖLJÁRÓSÁG egyik termében a kerületben lakó szobrászok és festők müveiből rendezett ízléses kiállitást az elöljáróság Kultúrhivatala. Döbrentei Gábor, Berkes Ilona, Rózsahegyi Jenő és több neves művész alkotásai díszitik a kiállitást, amelynek igen sok látogatója van.

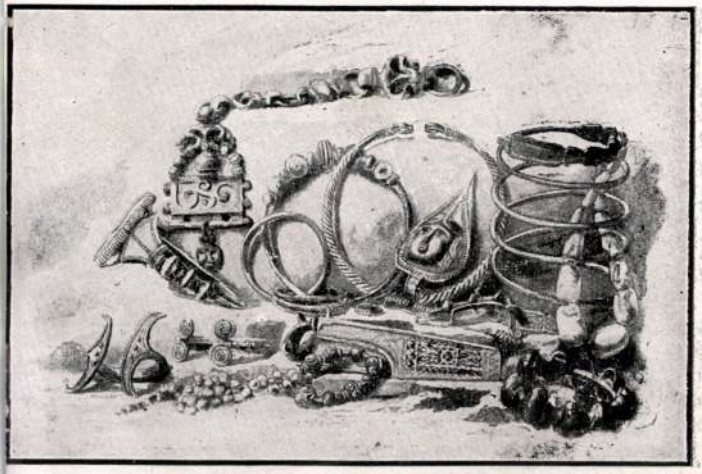

Kelta ékszerek a Magyar Nemzeti Múzeumban.

Nemzeti Múzeumban.

Csupa szín, zsongás, zengő dal és emberrengeteg a kolostor egész környéke, mire tízre fordul az óramutató s a kolostorudvaron szentbeszéd következik.

P. Medgyesy Dezső, a magyar kapucinus rendtartomány fiatal főnöke beszél. Kék szemében tükröződik a nap tüze, amint lendülettel, zengő szóval fordul a hívő sereghez:

Angyali üdvözlet. (Dőbrentey Gábor új freskója.)

— Őseink útján tartsunk ki gyermeki hűséggel a Nagyasszony mellett. Ez a hűség tartotta meg nemzetünket egy évezreden át.

— Ma is súlyos megpróbáltatások útját járja a magyarság. A Nagyasszony azonban vigyáz reánk, vigyáz minden magyarokra, hogy amint eddig, most is győzelmesen kerüljön ki a nagy viharból a Szűz Máriás történelmi zászló...

Most színpompás körmenet indul. Baldachin alatt viszik a szentségi Jézust. Zúgó harangzengés, virágos rétek köszöntik az Urat és a sereget: most nyílt ki az ünnep teljes pompájában. Lányok, fiúk,

asszonyok és férfiak énekelnek tele tüdővel, tele szívvel is; mosolyog az égen a nap s boldog talán minden kis porszem is, amerre méltóságteljesen vonul a menet.

Körmenet után megint a kolostorudvaron találkozunk. Fényes segédlettel, szakállas kispapok sora után vonul ki a tábori oltárhoz Ortvay apát úr. Érces hangját sokszorosan erősíti fel a hangszóró s száll a legszebb hitvallás a zárda, az erdő s a rétek fölött:

— Credo in unum Deum...

Népének köti össze a miserészeket. Mindenki énekel és mindenki imádkozik. S mire végetér az ünnepi délelőtt, mire eloszlik a nép a szekerek és búcsússátrak utcái felé, már valamennyien gazdagabbak vagyunk egy szépséges szép élmény: a besnyői búcsú emlékével.

Lassan indulnak a seregek hazafelé. A szekértábor felbomlik, délutánra már sokkal kevesebben vagyunk.

A páterek ebéd után is kijönnek a kolostorudvarra, szíves szóval beszélgetnek a kis embergyűrűk közepén.

A besnyői házfőnöknek sok a dolga most: indulnak hazafelé a búcsúsok. Minden sereghez van útravaló jó szava, aztán meghúzzák a harangokat, meghajolnak a templomi zászlók s a kis magyar lobogókkal díszített remek úton hömpölyög a nép hazafelé...

Más emberek voltak, akik tegnap idejöttek, s mások mennek most haza. Tiszta, jószándékú magyarok vonulnak most Észak, Dél, Nyugat és Napkelet felé, hogy kunyhók és paloták felett elsimuljanak nehéz gondok felhői, Isten akaratából elüljön a történelmi vihar is s szebben mint valaha kinyíljon az új Magyarország nagy tágassága a Kárpátoktól az Adriáig. Ebben az Uj Magyarországban helye, kenyere, joga lesz mindenkinek, aki hinni tud a hitben, amely sokszor tette már naggyá ezt a népet, Mária nemzetét.

Mária népét, Mária országát, amelynek oltára itt áll Besnyő kegyhelyén s amelyért könyörögve száll az ég felé a búcsúsok dala:

Magyarországról, édes hazánkról,
Ne felejtkezzél el szegény magyarokról...

Siker koronázta fáradozásaidat?
Rendelj a Kegytemplomban hálaadó szentmisét.
Nyugtalanság, nehéz gondok, szenvedések kínoznak?
Rendelj könyörgő szentmisét.
Stipendium 2.— P. Bélyegben is beküldhető.

FIGYELEM!

Testvér, segíts nekünk: szerezz Naptárunknak új vevőket. Köszönetre, hálaimára kötelezel minket.

Naptárunk kettős célja: a vallásos és hazafias gondolat szolgálata.

Döbrentei Gábor

anyerte 1938. a Szent István kiállításon a püspöki kar festészeti I. díját.

Magyar Nemzeti Művészet

1938. 1. 4. 13. l.

Év	Értékesitett /számlázott/ viz		Összes
1935.	61,458.369	m^3	11,082
1936.	63,356.026	"	11,212
1937.	65,121.153	"	11,629
1938.	66,330.811	"	14,122
1939.	69,095.916	"	14,711

1. Alrovat. Tisztviselők, irodai kezelő

zet, id. alkalmazottak fizetése stb.

Létszám:

1938. évi tényleges: 54

Elői

302.

Több: 7.505.52 Pvel.

Az 1938. évben 234.249.52 P

Döbröczöni Kálmán

MDK

Januári délután, olf. 70x81

Adminisztrátor, olf. 60x50

I.Észak-Magyarorsz.Ter.Képzőm.Kiáll.1965.
Salgótarján

M.D.K.

Döbröczöni Kálmán festő
Miskolcon
középfoku képzőművészeti szakiskola létesitése iránt
ad be kérvényt 1947.

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 250.1.
A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

Dobróczöni Kálmán
festő
Miskolc
Csabai Kapu 20

MKSz 1947

M. Építő- és Fémipari Munkás Szövetség

1923 (N. hal)

Görög kúria

Akt I

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA

Ikt. sz.: 107. 1923 VIII. 23.

Lezárva március hó 1-én.

megkívánt szaktudást igazoló
való alkalmas voltát igazoló
felszerelni.

A kinevezendő altis
napi takaritása és kefélése,
a gyujtófa megvágása és a füt
tása és elhordása, a hivatalh
tisztántartása és hetenként l
hivatalos levelek és csomagok
tervrajzok montirozásában és
rendezésében való segédkezés,
üléseken az ajtónállói teendő

Előnyben részesül a
szakmunkák végzésére való jár

Ez állásra az 1922.
szerü elbánás alá eső alkalma
különben azoknak, akik az 187

Döbrentei G.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy

Döbrentei Gábor

festőművész, restaurátor

1990. január 31-én, életének 93. évében elhunyt.

Hamvasztás utáni búcsúztatója 1990. február 16-án
11.30 órakor lesz a **Farkasréti temetőben.**

EMLÉKÉT MEGŐRIZZÜK!

Magyar Képzőművészek és
Iparművészek Szövetsége

MK Művészeti Alapja

Gyászoló család.

Döbrentei Gábor

Független Magyarország

Lap: .....

Megjelent: 1948 NOV. - 8.

AZ ORSZÁGHÁZ FRESKÓIT Döbrentei Gábor festőművész restaurálja. Az ostrom alatt súlyosan megsérült freskók restaurálása rövidesen elkészül és a híres freskók újra épen nézik majd az országház mozgalmas életét.

93.

Müemlékek Országos Bizottsága

B u d a p e s t . IX.

Högyes Endre u.lo.

NYOMTATVÁNY

Döbrentei Gábor

«ЛЕСОЛЕС», ЛЕСОЗАГ.

Н О

Döbröczöni Kálmán

51. Döbröczöni Kálmán Parasztasszony

olapt.

Tanár: Benkhard A.

Képröm. főisk. kiáll.
1937.

1924 dec - 25 jan

Női fej, kr. s.

Danyi vola | of
Falu tiele
akt II
Híd
Tanfej I-II
Hintéj

Döbröczöni Kálmán

festő

Műcs. kiáll, 1929 től

Pipics III. l.

Tav tal

1926

Konstantinápoly IV. 223.

Dőbröczöni Kálmán

Akt, rajz III

Nemzeti Szalon

Tavaszi Szalon

1926

A Magyarországi

PROHÁSZKA KÖRÖK

alakuló ülése 1935. október 2-án, (szerdán) délután $^{1}/_{2}$5 órakor a SZENT ISTVÁN-TÁRSULAT díszermében. (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28. szám.)

Felelős kiadó: Kézai Béla. Stephaneum r. t. Budapest.

Döbröczöni Kálmán

Férfi fej, rajz

Nemżeti Szalon

Tavaszi Szalon

1927

Döbröczöni Kálmán

ci ~~a réslapsak 18.6 : 30.7 c/m.~~

Délután az Avaron
Görömbölyi táj,
tusrajz
Ormánsága leány
kretarajz

Nemzeti Szalon
1929. máj.
Tavaszi Szalon
~~191/93 N-1673.~~

Daun Lipót gr:

A felirás szerint: „Ce Mo
des grandes opérations du M
le Buste de ce Général, et a
ges epais et dont les Rayons
deux Fleuves, et coupé par
tain une Ville. La Legende
sipe et au bas. Les Citoyens
Bohême délivré à la fois sa
be van öltözve s az aranygyo
szobrát feltüntető elölap v.
Daun. Supremus Belli Du
Victor Iterum" s balra
lap a két folyótól átszelt
Olmütz várával s az égb
E kép alatt három sorban e

„Cives Servati Olom
Bohemia. Ab.
Mense Julio

Az erém két lapja köz föl

Munkácsy Cék

1929 okt (trust

Akt a szabadban

1930 nov (N.O)

Hímző mátyó menyecske

Parasztlány

KIR. VALL. ... OZOKTATÁSÜGYI MINISTÉRIUM

tanácsos.-

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
27. 1926 szám
Érk.: 1926 év január hó 26. n.

Ecsidy Ákos 49, 58, 66, 115
Emőd A 3, 11, 12, 24, 26, 41,
Erdei Dezső 12, 8
Erdélyi Sándor 177, 183
Erős Lajos 92

Fried Gáz 2, 48

Dudosits J. 72, 85

Pécs
1930

(1)

Döbröczöni Kálmán

1.

Képem és Mub Társ

Pécsi kiáll 1930. tav.

A sorsnak Fenyerén | of
Panna és almái
Ea edül
Nyár
M. dombok

Táj | tiéni
Habverő
Piste csak kenyeret
kapott

Norggs. Szentiványi Gyula
Kedves jó barátom ne ved
molesztálak, de bocsás meg
értesek mi köztünk volt.
mert te is segédeim elo
tál. miről ma már n
engem hanem az embere
olyan buták vagyunk n
de nem eről van most
nem halgatot meg az en
vom, akár egy képviselő

2) 1930 ősz

Madárdal
Malomárok
Utcarészlet
Tavasz
Csendélet
Bor
Junius
Duci
Matyó menyecske
Cerég emlen

of

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
_____/19____ szám
Érk.: ____ év _____ hó ____ n.

a./ a központosi
mény megszervezessék és első
teendő tárgyalások alapján a
goztassék;

b./ Tiltassék el
hatállyal minden uj szállitás
meghosszabbitása.

A szóbanforgó ügy
november hó 27-én tartott ülés
egyelőre azt mondotta ki, hogy
hatállyal anyagszállitási sze

Az előterjesztés

A Műemlékek Országos Bizottsá

3) miniszteri tanácsos.

1931 tav

Borsodi táj
Napos utca
Kiéplő kövesdi asszony
trept. végén
Akt IV
Vadvizek
Nyárutó
Hunzó mutyó megcsoke

Kiéplí hámozó
Mira nélkül | rézk

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
168. /1926. szám
Érk.: 1926. év május hó 14-ei

miniszteri s.hiv.igazgató.

4) 1931 ős

Biblia olvasás
Tanfő
Leány fej I
of

1932 tav

Hezedűs leány II
Búsuló festő II
of

K. [illegible]
[illegible] v. 29.

MOB. Alkalmazottak

26

ágos Bizottsága.

ány { száma: Hivból 192
kelte: 192
beérkezése: május 28. 1926

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma:

Kantezkinél

6 VI/2

5

Döbrőczöni Kálmán

festő

Pécsi kiáll. 1933. tavasz

Orgonavirágok, olajt

Virágcsendélet. "

Cigánylegény "

(Floriano)

1368. Fioravante Ferramola.

Sz. Bresciaban 1480 táján. I ugya

Szt. Jeromos.

fordult és mellig

A Jobbra, ~~néző~~ az ~~szentnek~~ fé

nyitva tartja, úgy, hogy felső fo

göndör, bajusza és szakálla ősz

Vászon, méretei 41:45.5

Vétetett A. Glisentitől

Elszámoltatott 1895: X.

Az elszámolásra nézve 1.

fresco,

904: IV. 25.

1895

DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN
22. Virágcsendélet, olajf. II ..... mgt.
22/a. Leányfej, olajf. II ..... mgt.

Pécsi kiáll. 1933. nyár

(6)

Döbröczöni Kálmán
Pécs-

7) 1934 ősi
Capri I
Jannári római taj) of
hajálják a kukoricát

1937 tav
Tiraji parton, of

1938 tav
Fiatal lány
Naplemente a Lajóparton) of
Tanfej IV

1939 ősi
Grenáytáji tanatás, of

Egyi felvételek

26

ágos Bizottsága.

ány { száma: 192
kelte: Hivból 192
beérkezése: május 17 1926.

ek száma:

elintézett szám:

záma:

záma: Kantezkyné.

6 V/6

(8)

Döbröczöni Kálmán

festő

Pécsi kiáll. 1972. nov

Őszi kiáll.

Tavaszi áradás,

olajf

Borpincék az

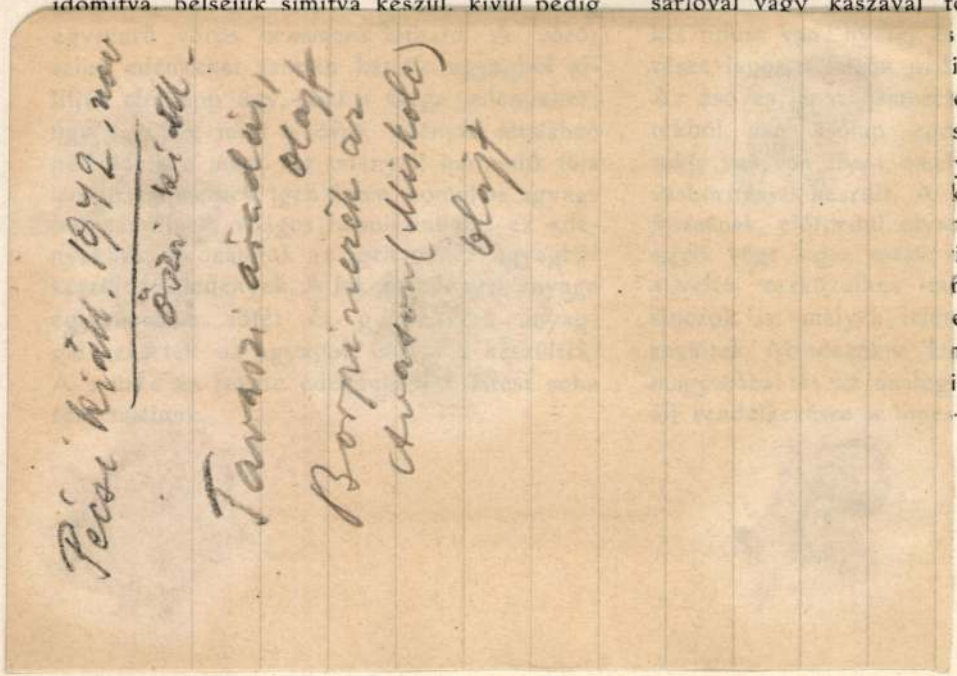

Avason (Miskolc)

olajf

meg mindig öntött. Meg későbbi
melynél a fej külön készül, a karika
ddigi tömörségét s a fej erős profilt kap.
nfüggőkben is sok a változat. Az első
t sima vékony karika, mely kis ka-
végződik; később ezt a karikát
reá alkalmazott különféle csüngők-
l gyöngyöket, köveket foglalnak és
hátára forrasztják a fülbe akasztható
ott sodronyt.

űknek három tipusát ismerjük: gomb-
ődő, gomb nélkül való és a diszített
végződő tűket.

klánczok zsinór vagy szalag alakuak;
alakú, úgy az mindig nyakékszer.

jön és a kiadó, [illegible]
rökből hat el ide. Majd a keramika gazdag irodalmát sorolja elő.

A keramika legegyszerűbb és leghasználtabb terméke kulturterületen a tégla. Ehhez az agyagot megtisztítják, vízzel öntözik, meggyúrják, formákba préselik és kiégetik. Vitruvius szerint a jó téglát öt évig engedik száradni. Közli a fali téglák méreteit Róma, Tivoli, Ferenti, Trier, Manheim, Mainz, Nauenheim, Baden, Badenweiler stb., úgyszintén a hypocaustum-téglák, az opus spicatum tégla, a kerek téglák, a háromszögű és az ivelt téglák méreteit.

Az agyagedények előállítását illetőleg a

Ernst — Dobročerovi kalmi

1931-32 téli — Hegedűs bácsi I / Busuló festő I } of

1932 tav — Lezáy csákányat / Kőnyka nélkül II } of

1932-33 téli — Énekló fiú / Kora nélkül III / Napaélesítés / Siesta / Mire megvénülünk / Hegedűs bácsi III } of

Néve

1936 máj-jun jul — Lezáyek ebédje

1938 téli — Monte San Michele

1940 tav — Lezáyakt

1941 nov — Gnarchép

1941-42 téli — Varrónő / Kis tágolvasó } kr r

1942 tav — Kisfiú nagy hajával

1943 tav — Szt Sebestyén / Germánsági férfi

-ban a Miemlékek Országos Bizottsága ne-
r István, miegyetemi tanát középkori mű
ott előadást az elszakitott Magyarország
vetített képpel kisért előadása során
i alkotásait, de különösen Erdély gyö-
földjén mutatta ki, hogy milyen befo-
nemzetek művészete és annylag milyen
ben a keleti irányzat, melynek csak e-
Részletesen ismertette a Hunyadiak ko-
gót és a Vajdahunyadi vár épitésének
ggiájában megmaradt freskóknak történ
lafehérvári székesegyházban elhelyeze

Kéve

1932-33. l. Omlet

1947 máre [N. bul]

Hejőparti fürfár
Türlilio mok
Jegemjék
Malogkid

of

Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula

úrnak

Kassa

Felsőmagyarországi Rákóczi múzeum

N. képem kiáll

1933 (kenes)

Pihenő

Falusi szerek

1935 Január Romában II

1944

Műteremablak

Novemberi eső után / of

M. Muvért

1940-41 (Mus)

Hargitai favégó / of
kék csoba

1942 Capri II, of
Ablakban

1943 Gy, of

teléül:

MIN. SZÁMVEVŐSÉG III. K. OSZTÁLY

l.

Breitner
923 III/7.

I. M. képrem 1950 aug

Parasztfiú, of

II. M. képrem. 1951 nov-dec

Nyári reggel, of

Tav. Tárl 1952 máj-jun

Ipari tanuló műhely, of

Ipari tanulók, cer. r.

Grovy-M. Bar. 1952 (Ernst)

Savljügin munkamódszer-átadása, rézk

III. M. képrem 1952-53 (Mincs)

Diósgyőri nagykohó, of

IV. M. képrem 1954 jan. febr

Szovetkezeti csűr, of

A hivatalos másolat hitelétül:

Fehmann Károly

miniszteri s.hiv.igazgató.

r. Rónay Zoltán s.k. miniszteri taná-

miniszteri tanácsos.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
166 /1926 szám
Érk.: 1926 év május hó 12 n.

Döbröczöni Kálmán

festő

Életr. lásd

Csíkvári Miskolc

34. l.

Vámu szoc.

VI.

1939

MOB Kat. 3725.

Döbröczöni Kálmán

lásd

Szabad Művészet

1952. 9. sz. 448. l.

Kazinczy János

Az Alanj-Jeplé
m-i képreináll

ár.

ságának

Budapest.

Döbröczöni Kálmán

müterem ösztöndíj a
miskolci művésztelepre
1931–33.

Évkképzőisk

1931–32. 87. l.

1934 **MÁRCIUS** 31 nap

VASÁRN. **4** K. G. 3. Oculi Prot. Kázmér	
HÉTFŐ **5** Kath. Özséb P. Adorján	
KEDD **6** K. Perp. Fel. Prot. Gottlieb	
SZERDA **7** Kath. Tamás Prot. Tamás	
CSÜTÖRT. **8** K. Ist. János Prot. Zoltán	☾ Utolsó negyed 19 óra 6 p.
PÉNTEK **9** K. Franciska P. Franciska	
SZOMBAT **10** K. 40 vértanu Prot. Olimpia	Izr. 23. S. Vajakhel

10. hét.

DÖBRÖCZÖNI Kálmán (1899-1966) festő

HOMÉVK. 35-36. 1997 768. sill

alakú, három
rom magas
ve, cuppáján
három magas
drapériákkal
ppa oldalán
ó képpel és
Osztrozith de
Curavit 1650-

fa aranyozott
es mezőben

agy csarnok,
elyen négy

Döbröczöni Kálmán

műterem ösztöndíja
miskolci művésztelepen
1932/3

Ferkèpzomfoisk`vk 25.1

en a gondokon akarunk némileg könnyí-
nehézségeit és az ezzel kapcsolatos
-lapok könyvkereskedésében az összes
ükséges

felelősség mellett

itás megkezdése előtt hazaszállitjuk.
zükségünk:

ik osztályába jár a tanuló?

s mikor a rendelt tankönyveket?

es?

sz vászonkötésbe a tankönyveket?
enkint, atlasz kötés ára P 2.-)

50 számon!) vagy a lapkézbesitő ut-
yveket lehetőleg még a megrendelés

ységgel állunk rendelkezésére
ükséges tankönyvek beszerzésénél, s
ztelt Cim ebben az évben is megtisz-

Kitünő tisztelettel
AZ EST-LAPOK KÖNYVKERESKEDÉSE

Dobroczoni Kálmán

1921/22 – 1928/29

Ferképzomfoiskèvk
1932 33 76. l.

1705. XIV. Lajos udvarán ahol Raffael, Tiziano, Domenichino és Poussin képeit metszette. Lemezei, melyek Lebrun után készültek, nagyságukkal is feltűnést keltettek. Irodalom: G. *Duplessis* (Lyon, 1858). 4. A.

A kiállítás megtekinthető
március 8-tól 29-ig
hétfő kivételével
11 órától 19 óráig

BMI 70

meghívó

Műsoron:
Purcell: Tündérkirálynö szvit

Közreműködnek:
Gál Károly
Gömöri András
Nagy Ferenc
Nagy László

A MISKOLCI GALÉRIA
TISZTELETTEL MEGHÍVJA ÖNT

Döbröczöni Kálmán
FESTŐMŰVÉSZ

emlékkiállításának
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1970. MÁRCIUS 8-ÁN
DÉLI 12 ÓRÁRA
A MISKOLCI GALÉRIÁBA

A kiállítást

TOK MIKLÓS
Miskolc m. j. város Tanácsa
V. B. elnökhelyettese nyitja meg

Döbrözöni Kálmán

múterni osztonatij a
miskolci művésztelepen.

Képzőm. Főisk. Évk.

1936/37. 55 l

Döbröczöni Kálmán

A főiskola miskolci
művésztelepén rendszeresi-
tett mütermi ösztöndíjak
egyikét élvezte 1937. nov.
1-től 1939. okt. 31-ig.

Ferképzőmfőiskévk 118. l.
1937/39

Döbröczöni Kálmán
festő

l. Ferk'pzomfoisk`vk

1939-41. 106. l.

Döbröczöni Kálmán

baranyai származású
miskolci festő koll.
kiáll. a pécsi Nőegylet-
ben 1930. márc-

Nákpkiáll

Ez volt, a Pécsi Képző-
művészek és Műbarátok
Társaságainak VI.-ik
kiállítása.

Dr Matolcsy Sándor, Kaposvár.

Dr. Szentiványi Gyula főtitkár urnak,

Budapest.
IX. Hőgyes Endre u.10.sz.
Müemlékek Országos Bizottsága.

Dőbröczöny Kálmán

festő

l.

Szabad Művészet

1948. 269. l.

A huskolci képem

trab. isk

igazgató-anár III

A kérdésben pontos választ adni
anyag cskély volta miatt. (39) A

A porta speciosán hat
találunk az Augustinus Sermoban
resztelő Szent János, Ezechiel
tőnek felirata elpusztult/ Jere
zül csupán egy / ker.szt.János
vel. Ezen az alapon azonban vég
dolog lenne. A részletesebb öss
hogy az Augustinus Sermo Dániel
ami sem Dániel könyvében, de a
rit Sanctus Sanctorum, cessabit
talában egyenlőnek szokták venn
porta speciosa feliratának kezd
értelmezték a középkorban arra
bazilika Daniel mozaikjának fel
sáével és a Sermo szövegével fo
sexaginta duas occidetur XPS.Cu
/ sic/ unccio/sic/.

~~Jegyzet: M.de Vogué:Les eglises~~

Döbröczöni Kálmán

miskolci festő

l. Szabad Művészet

1950. 12. n. 504. l.

FAE

miskolci
nyomm kiáll

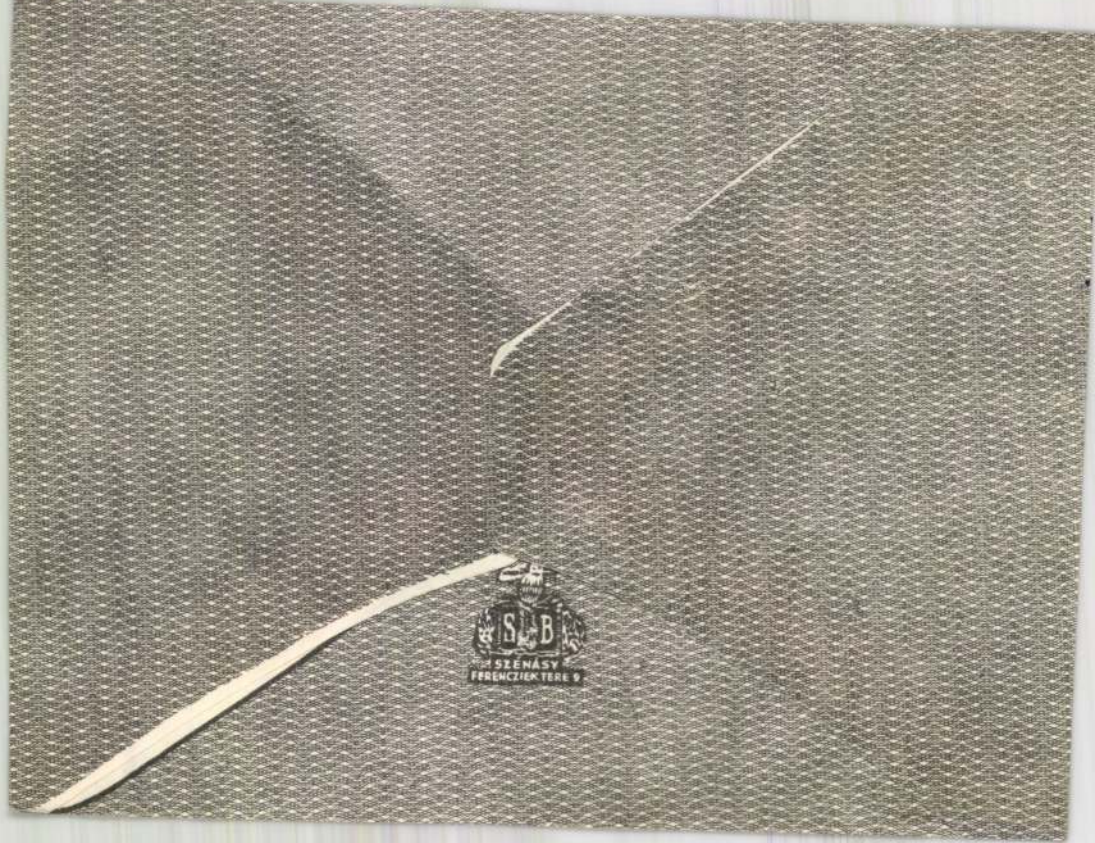
S B
SZÉNÁSY
FERENCZIEK TERE 9.

Döbröczöni Kálmán

Szabad Művészet
1951. 469. l.

Szesi P

Borsod-Abaúj-Zemplén
m. mivo 7 kiáll
Miskolcon

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
29 /1922 szám
Kt.: 1922. év január hó 24 n.

Debröczöni Kálmán

VII. Nemz. képzőm. kiáll.
OMKT. 1944. jún.

Műtermablak, of.
Novemberi est utáni
of.

Döbröczöni Kálmán

festő Miskolc
Művésztelep

1931/32. téli kiáll. 197, 207 ✓
1932. tav. tárl. 276, 280 ✓

Kéve-tag.

1932/33. téli kiáll. 6, 10, 14, 40, 44, 74 ✓
1933. nemz. képzm. kiáll. 130, 131. ✓

Döbröczöni Kálmán

l.

Pécsi kiáll. 1941. ősz.

Nagyon

Dr Szentiványi Gyula
ügyvéd

Budapest

Budafoki út 10/c

Dőbröczöni Kálmán

impresszionista szabad-
téri alakfestés

~~Műcs. kiáll, tól~~
Pipics 51.l.

Döbröczöni Kálmán

festő

lásd

a

Pécsi Képzőni Társ

1933. nyár

V

engedjük kezeink közül kisiklani. Egyedül az osztály-
ódot arra, hogy kis kockázattal nagy tőkét nyerhessünk.
. osztálysorsjáték tervezetét megváltoztatták. Az új játék-
eddiginél jóval több nagy nyereményt sorsolnak ki.
elérhető legnagyobb nyeremény

00.000 pengő.

usvéti tojást mellékelünk és kérjük, hogy azok közül
et kiválasztani és a számot a mellékelt levelezőlapon
***gkésőbb április hó 15-ig** megrendelni sziveskedjék.*

ényhuzás már április 17-én és 20-án.

Hivatalos I. osztályu sorsjegyárak:

sorsjegy	Fél sorsjegy	Egész sorsjegy
.—	P 14.—	P 28.—

meg szerencséjét és tiszteljen meg nb. rendelésével. Remél-
y nyeremények egyikét Önnek fizethetjük ki és vagyunk
kivánataink mellett

teljes tisztelettel

TÖRÖK A. és TÁRSA
BANKHÁZ R.T.
BUDAPEST, IV., SZERVITA-TÉR 3.

dik
er!

Döbröczöni Kálmán

szül. 1899 jul.25. Kóros-on

/Baranya m./

Benkhard növendék

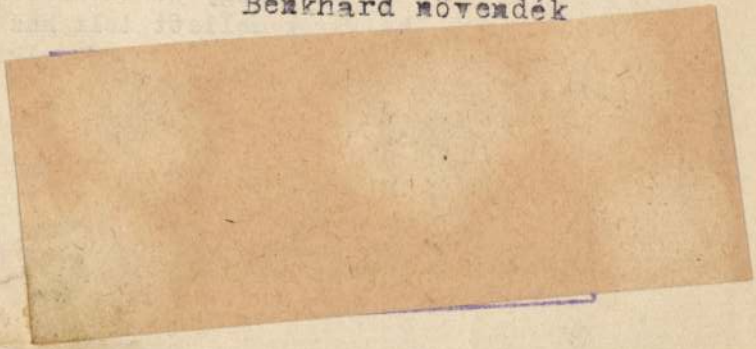

A Nagyméltóságod [illegible]
szerződésünk értelmében azon
tartozunk rendezni, amiért i
tarthatjuk csupán a Müemléke
lent, hogy az előadást mi hi
tóságunk szabja meg,- amely
adásaink akkori helyárainál.
költségeket vonjuk le önköltö
Bizottságnak rendelkezésére

A 11-re tervezett e
március és április hónapokba
megtartani.

Amennyiben a nagyte
tisztelettel kérjük, hogy ar
veskedjék.

Hogy az előadások a
helyárak mellett telt ház es
kintetü Bizottság rendelkezé

MAG

Döbröczöni Kálmán

festő

lakik Miskolc, Művész-
telep

Pécsi KMT művész-
tagja 1933

V

Döbröcöni Kálmán

festő.

a Miskolczi Művesek Társa-
ságának alapító rendes
tagja

ennek 1928. évi első kiállí-
tásán több olaff.

Savoya X. 50.

Döbröczöni Kálmán

festő

koll. kiáll. Pécsett
1930-ban.

Emlitve

Pécsi Képzőm Társ 1933. nyár

6-l.

V

Dobröczöni kálmán

Föv. képt.

Hejöparti fűzfák, of

...nyára Egyszázhuszonegy
...ért fizessenki..
Bizottságot, tudomás és
...iásban leendő tudosi-
...esitem..
...1902. Szeptember 1-én
...minister meghagyásából:

Lippichtes

osztálytanácsos..

Bizottságának

Budapest

Döbröczöni Kálmán

Jestö

Pihenö fin. olapf.

a Borsod-Miskolci

Muzeumban.

Láttam

1947. okt. 29 -

KECSKEMÉTI M. KIR. ADÓHIVATAL

Érkezett 1904 JUL. 9.

12398 szám.

Ell

407.

Döbröcöni Kálmán

Magyar Múzeum

1926. 418.

A kiáve kiáv tu.

Klebelsberg Kunó gróf emlékirata a
hajóskönyvtárak ügyében

VI. 228

Döbröczöni Kálmán

MAGYAR MŰVÉSZET

1928. 648

~~1926. 418~~

képem Tőnk kiáll

Ugyat gert

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási
vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Döbröczöni Kálmán

festő

1926-ban Miskolcváros
képet vásárolt tőle a
Képzőm. főiskolai növen-
dékek miskolci kiállí-
tásán

Halmai Lesik

Miskolc és 269. l.
Borsod - Gömör - Kishont - ön-
beli kőpsége

MVM. V. 1929

1943. koll. kiáll.
Miskolcon

1948. a miskolci
képzőm. nabadiskola
egyszerű tanára
volt

[illegible]ulinányi Gyuláné
úrhölgynek
Budapest
XI Lágymányosi u. 16

Döbröczöni Kálmán
festő

lárd

Orsz. Ösztöndíjtamás
1933-34. évi jelen-
tése
28. l.

vendéjtag 2 hónapig
Római Coll. Hung-
ban

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter

11338 szám

A Műemlékek Orsz. Bizottsága elnökének

Hivatalból.
Közszolgálati ügyben

Döbröczöni Kahnán
miskolci festo

koll. kiáll. a Borsod-
Miskolci Muzeum
bass. 1946-(?) ban

Magy. Művészet
1948. 39. l.
(Miskolcz. A Borsod-
Miskolci Muzeum.)

1925. a Kove öszton-
diját nyerte

Döbröczöni Kálmán, festő és grafikus, sz. 1899 jul. 25. Kórós-on (Baranya m.) 1921–29. a pesti képzőmüv. főiskolan Benkhard Ágost osztályán tanult 1927–28. tanársegédi teendőkel volt megbízva, s 1929. rajztanítói oklevelet szerzett. 1929–40. műterem öszténdijban részesült a (alanni) miskolci müvésztelepen. 1933–34. tanévben két hónapig vendégtagja volt a római Collegium Hungaricumnak. 1930. Pécsett. 1943. Miskolcon volt egyújt kiállítása. 1948. óta a miskolci képzőmüvészeti szabadiskola igazgató tanára. Évtizedek óta miskolcon él s ~~[illegible]~~ szamos helyi kiállításon vett rész.

Főiskolai kalligató korábban tőtt díjat nyert kiállítása a 1925 Kéve müvészegyesület

923
APR 03
2

113/1923. szhoz.

Kiküld

1: Mem

A kiküldő hatóság megnevezése	Műemlékek Országos Bizottsága
A kiküldő hatóság határozat száma.	113/1923.
Az ügy megnevezése	Az ócsai ref. templom helyreállítási munkálatok megindítása.
A kiküldött, műemlékek országos bizottsági alkalmazottak neve és állása.	~~Tverk Ernő építő művész, stb. bizottsági tag~~ IV/4 s utazik Nagrand Mihály műeml. orn. bizott.

és grafikus

Döbröczöni Kálmán

festő; sz. 1899 jul. 25. Körös-
on (Baranya m.) A bpesti
képzőművészeti fő vs holán
1921–29
Benkhard Ágost oszlályán
ban tanult. Alapítva tagja
1928-tól civeriga miskolci
művésztelepen dolgozott.

~~1930 Pécsett volt gyűjt. kiállítása~~

1934 Olaszországban tanul-
mányeston

1927–28. Volt a Miskolci Művészek Társaságának tanárságai s feendőkkel megbízott. Osztondíjas hallt.

1929. najztamtóteendőkkel megbízott. Ohlevelet szerzett.

1931–40. műszerem osztondíjat kapott a miskolci művésztelepre

Székesfehérvár vár alaprajzai

VI. 179

Dobroczoni Kálmán
első

A miskolci művésztelepen
dolgozott a művész.

Csabai Kálmán: A művésztelep története.
Művészet, 1973.december - 6.oldal

Debröczéni Kálmán
festő

A szentendrei művésztelep emlékkiállításán szerepelt művei.

Tóth Antal: A szentendrei régi művésztelep....
MŰVÉSZET, 1972.szeptember 8-- 26.oldal

Dobróczöni Kálmán

Önarckép, 1960. k. o.v. 40×30 cm

A régi műtermek
Emlékkiállítás, 1972. szeptember

Dr. Theodor Wolfram

Tübingen, 1320 f. o. u. Nr. 230 a

A. d. Gr. württ. Archiv

Urk. Blaubeuren, 1375. Nr. 5

Dobrócsóni Zsigmond
festő

Tájképekkel szerepel a művész
a Miskolci Képtárban

Végvári Lajos: A Miskolci Képtár.
Művészet, 1973. december - 28. oldal.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Pihenő

Falusi gyerek

Nemz. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1933. ápr.

15 l.

Новый Керзенец. Изд. Ред. Моск. 1935. 6 стр.

15 Ц.

MDK

Döbröczöni Kálmán festőmüv. Miskolc

Pécsi Képzőmüv. és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs,
1936. jun. 10 l.

Pálfa /Tolna/

Ref.templom, Kehely, Laky Károl
a XIX. század első feléből.

/Mihalik Sándor: A magyarország
Tanulmányok Budapest Multjából,
Magyar református templomok. Bp

MDK

Döbröczöni Kálmán

Délután az Avaron

Görömbölyi táj, tusr.

Ormánsági leány, kréta

Tavaszi Szalon katalógusa, 1929. máj. 10 l.

/Hajdu/

Sztankovánszky-ház, szecessziós, egy-
es.
Bezerédy-ház vagy Kapuszin, egyemeletes,
al, földszintje helyén boltives, széles
tetős, erkélyes. 1707-ben már állott.
Zichy-ház, egyemeletes, 2+5+2 ablakos,
rizalitok, kétablakos erkélyes. Jobb
. század. Udvarán copf kovácsoltvas

Kenessey-ház. Egyemeletes. Kapuján
ette kovácsoltvas lakatos-cégér. Kenessey
ndy Zsuzsánna háza volt. Emeleti szobák-

3.Szentilonay-Szegényház, kápolnával,
5pf szalagdisszel. Később az irgalmas

4. Városi Apolda. Egyemeletes, barokk,
ck kapuzattal. Homlokzatán Krisztus
XVIII.sz.
12. Ház, romantikus, földszintes, 1+3+1

áz, barokk, lakatos cégérrel.
3. Ház, emeletes, XVII.század. Egyik

sd Gyurátz F.-u.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festőművész

IV.Római Coll.Hung. Olaszorsz. ösztöndijasok.
Orsz. Ösztöndijtanács jel. 1933/34.

28 l.

MK

Döbröczöni Kálmán

Nyár, festm.
Magyar dombok, festm.

Nikelszky: Pécsi képzőművészek képkiáll.
Dunántul, 1930. ápr. 20. 9 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Képzőműv. Főisk. kiáll. Esti Kurir, 1924. dec. 19.

MDK

Döbröczöni Kálmán
Férfi fej, rajz

N.Szal. 374. kiáll. 1927. márc.
lo 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán
Monte San Michele

KMTárs. Téli tárl. 1938.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Pécsi tavaszi kiáll. 1931.

MDK

Döbröczöni Kálmán, grafikus

Savljugin munkamódszerátadása

Diósgyőrben. ceruzarajz.

„Magy. Szovj. Barats." - 1952 - Képzőm. kidll. - kat. 5. l.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festő.

1930-ban Pécsett kiállitáson vett részt.

Pécsi Vigadó. X. kiáll. - Kat. 6. l. - 1932.

A Pécsi Képzőm. és Müb. Társ.

Döbröczöni Kálmán

"Diósgyőri nagykohó" c. művével készül a III. Képzőművészeti Kiállitásra, -közli a lap.

Irodalmi Ujság, Bp. 1952. nov. 26.
III. évf. 24. sz. lo. lap.

Döbröczöni Kálmán

festő

Döbröczöni Kálmán mint főisko-
lás a Bajza utcai internátusban
Choma József hatott egyjött.

Bortély László: Choma József
Művészet, 1972 julius - 20 oldal.

Döbrösi Kálmán

1. Parasztlány o.v. 80×60 cm
2. Adminisztrátor o.v. 60×80 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

MOK

Döbröczöni Kálmán, festő.

Hegedűs bácsi, of.
Busuló festő, of. -

Pécsi Vigadó, 1932 III-27 - IV. 5. - X. kiáll. - Kat. 18. l.
A P. Képrő m. és Műbar. Társ. -

MDK

Döbröczöni Kálmán

Ördögorom tája, of.

Miskolci O. Képzőm. kiáll. Herman Ottó Muz.
1955. 16 l.

MDK.

Döbröczöni Kálmán, festő

Ipari tanuló műhely. Of.-

Műcs. -Tav. tárl. 1952 máj. 10- jun. 4. -Kat. 8. l.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festő

Ipari tanulók. Ceruzarajz.

Mücs. - Tan. tárl. a Mücs.-ban. Hősök tere.

1952 V. 10 - VI. 4. - Jegyz. 11. l.

Döbröczöni Kálmán MDK

Monte San Michele

Mücsarnok 1938 Téli tárlat

MDK

MDK

Döbröczöni Kálmán, Miskolc

Autóbuszon, kr.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

Döbröczöni Kálmán, Miskolc

MDK

Csendélet, of.

6. Miskolci orsz. képzőm. kiáll. Herman O.Muz.
1960.

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen kitüntetéseket kapott: . . . . .

. . . . . .

Mikor és hol volt külföldi tanulmányut

. . . . . .

Döbröczöni.

Kiállt

XII. 18.

M. 932

Döbröczöni Kálmán

Kiállít.

N. U. 932 XII. 20.

rdő i v

ok művészetéről: . . . . . .

Milyen pályázatokon vett részt: . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Milyen megbizásai voltak (vannak): . .

. . . . . .

. . . . . .

. . . . . .

Jelentősebb müvei:. . . . . .

. . . . . .

MDK.

Döbröczöni Kálmán

Kiállitási kritika

Népszabadság 1961.I.7.8.lap

Döbröczöni Kálmán MDK

Templomban

Mücsarnok 1938 Szent István Kiállitás

Döbrönczi Kálmán

M.DK

festő

Főiskolás banátsághőti Csorba Tibor hoz.

Csorba Tibor: Adalék a „Szentendrei művészet"...
Művészet, 1966. június. 12 lap

MDK

Döbröcöni Kálmán, festö

Monte San Michele.

KMTáro. Téli tárl. 1938. febr.-márc. Gyüjt. kiáll. Bp. Mücsarnok. Kat. 23.1.

MDK

Döbröcöni Kálmán, festö

Tájkép. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. Fest m., rajzok. 1936 okt.4. rk.sz. 39.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festö

Benkhard Ágoston tanitványa.

(e.a.):

A Képzömüv. Föisk. növ. kiáll. -Mücs.
Ujság. 1928. máj. 2o. 22.1.

Döbröcöni Kálmán

1926 ~~Tavaszi tárlat.~~ tal.

Akt, rajz.

1927 ~~Tavaszi tárlat.~~ tal.

Férfi fej, rajz.

1929 Tavaszi Szalon.

Görömbölyi táj, tusr.

Ormánsági leány, kréta r.

Nemzeti Szalon

V

Döbröczöni Kálmán

M.D.K

Döbröczöni Kálmán, festő

nevét a művésztelep tagjai között

említi:

Haulisch Lenke: A szentendrei művésztelep fogalmának tisztázásához

Művészettörténeti Értesitő, 1965,XIV.évf. 3.sz.

226. old.

Döbröczöni Kálmán

MDK

Szegények ebédje

Műcsarnok 1936 Jubileumi kiállítás

Döbröczöni Kálmán

Anya gyermekével - rajz

/ tepr. /

Északmagyarország 1966. máj. 8. 7.1.

Dobróczki Kálmán

Halász c. képe a „Műegyetemi Napok 1947 V. 11-én nyílt tárlatán.

H.B.: Mütörténeti adalék görbetükörben
Északmagyarország 1966. szept. 18. 6.l.

Döbröczöni Kálmán

1966. okt. 25-én halt meg a Iparművészeti Főiskola nyugalmazott tanára.

2 rajza reprodukálva: Alkarészlet
Nő munkahelyen

Északmagyarország 1966. okt. 30. 6.1.

Döbröczöni Kálmán

15. Januári délután, olaj, 70×81 cm.
16. Adminisztrátor, olaj, 60×50 cm.

Étrak Magasvonagi területi képzőmüzéneti
kiállítás. 1965 kp. Kat. ber. Aradi
Nóra

Dobrocsóni Kálmán

8. Dombos táj, olaj, 60 x 80,
9. Konyhaasztal, " , 60 x 80

Ének M.o.-i fesületi képz. mův. kiállítás 1966
kat. bev. Aradi Nóra Bp. 1966

Döbröczöni Kálmán MDK

Müteremablak, olf.

Mücsarnok 1944 VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbröczöni Kálmán

Nyári reggel, olf.

Műcsarnok 1951. II. Magy. Képzőm. Kiáll.

Döbröczöni Kálmán MDK

Parasztfiu, olf.

Műcsarnok 1950. I.Magy.Képzőm.Kiáll.

Döbröczöni Kálmán MDK

Novemberi eső után, olf.

Műcsarnok 1944.VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbrönöny Kálmán

Szerepelt a főiskolások kiállításán a régi műcsarnokban.

Est 1924. dec. 18.

Döbröczöni Kálmán MDK

Ipari tanulómühely, olaj.

Műcsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Döbröcöni Kálmán

festőművész

Munkácsy-cén kiállitása - Ernst Muzeumban - képével szerepel. A Hámző matyómenyecske.

Magyarság
1930.XI.9.

Döbröczöni Kálmán

1952. borsodi képzőművészek kiállitásán bemutatva művei: Aluljáró épités, Tanuló mühely, Kettős sinpár.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek megyei kiállitása az MSZT miskolci székházában

Északmagyarország 1952. aug. 29.

Döbröcöni Kálmán MDK

Füzes, tinta

Ferenczy Károly Muz. 1963. okt. Szentendrei festészet

M.D.K.

Döbröczöni Kálmán festő

Tanulmányokat folytatott a Miskolci Művésztelepen

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 462.l.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.

Bpé 1965.

M.D.K.

Döbröczöni Kálmán festő

Iparostanonciskolai tanár

A Miskolci Müvésztelepen lakik

müteremösztöndijas

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 241.l.
A MÜVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.
Bp. 1965.

M.D.K.

Döbröczöni Kálmán festő

Képzőművészeti szabadiskolai vezető

Miskolc

Kpzőművészeti életünk a felszab ulás után 32.l.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK; KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI

Bp. 1961.

Döbröczöni Kálmán

A Képző és Iparművészek Szövetsége borsodmegyei csoportjának kiállitásán, amely 1951 okt. 14-ig tartott nyitva, részt vett.

Északmagyarország 1951 okt. 3

Debreczeni Kálmán

A Borsod-Miskolci Múzeum helyiségében megnyílt képzőművészeti kiállítások vezetést tart.

Északmagyarország 1950. máj. 14

Döbröczöni Kálmán MDK

Hid, olf.

Napkelte, olf.

Ferenczy Károly Muz. 1964. szept-okt.
Szentendrei festőművészek őszi tárlata

Dobrócsi Kálmán

Az iparos tanonciskolában megnyitott képzőművészeti szabadiskola nyitóünnepségén ő mondta a beszédet. Ő lett az igazgató.

Megnyitották a miskolci képzőművészeti szabadiskolát.
Szabad Magyarország 1948. febr. 6.

Dobroczóni Kálmán

1946. Miskolci képzőművészek társlatán szereplő művei közt van a nagyméretű olajkép: „Bibliaolvasás /szegényparaszt vasárnapi nyugalmának jelképe/

Képzőművészek kiállitása a Koronán

Szabad Magyarország 1946. dec. 17. 4.1.

Dobroczoni Kálmán.

A mesholci művésztelep átépítésekor elhöltözött onnan.

A művészeket kilakoltatják ...
Szabad ~~művészet~~ Magyarország 1947. szept. 14.
4. l.

Dobroczöni Kálmán

Kiállítást rendezett műveiből a Kossuth utcai állandó kiállítóhelyiségében Miskolcon.

Szabad Magyarország 1947 nov. 23, 4. l.

Döbröczöni Kálmán

Részt vett a Borsod-Miskolci Képzőművészek Szabadszervezetének kiállitásán, amely 1945 jun. 17-én nyilt meg Miskolcon.

Megnyilt a Képzőművészek Szabadszervezetének kiállitása

Szabad Magyarország 1945. jun. 20. 2l.

Dobroczóni Kálmán

Karfára hajló lány – rajz

/repr./

Északmagyarország 1965. nov. 7. 6. l.

Döbrögröni Kálmán

(1899-1966)

festőművész nekrológja. - Művésznet. 1966. 7. sz. 12 s. 48. l.
- Szocialista Művészetért, 1966. dec.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

283. l.

Döbröczöni Kálmán

a miskolci Vasutas képrőművén-kör vezetője volt

Vasutas képrőművének
Eszakmagyarország 1970 II. 20. 4.

Debrőczöni Kálmán

1. Női arckép o. fa. 50x40

2. Női arckép olaj 1932
100x70

Képek a Herman Ottó gyűjteményéből
Miskolci Képtár 1970

Döbröczöni Kálmán

festőmüvész kiállitása. Miskolc, Szőnyi István Tvem. – Ism. Gesti László, Müvészet, 1966. 7. évf. 9. sz. 39 l.

Az 1966. évi magyar müvészettörténeti irodalom bibliográfiája /Müvtört. Ért. 1969. 3. sz. 243-284. l./

266. l.

Dobroczóni Kálmán festő

Kiállítása lesz a Miskolci Galériában

(p-l): 1970 kulturális programja

Déli Hirlap 1970 I. 7

Dobroczeni Lajos

Született Lajoson 1899, elhunyt Miskolcon 1966-ban. 1921-27 között a Képzőművészeti Főiskolán Benkhard Ágost tanítványa.

Barbély László: Vidéki gyűjtemények, Miskolci képtár, Miskolc, 1974

Döbröczöni Kálmán

Utóbb Benkhard tanársegéde (1927-29-ig). A Miskolci Művészek Társaságának alapító tagja. 1929-47-ig a miskolci művésztelep műterem öszlöndijasa.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

231

Döbröczöni Kálmán

A 60-as években többször megfordult a szentendrei művésztelepen is. Egyéni kiállítása volt Miskolcon 1930,-34,-35-, 1938-, 45-, 62 és 1965-ben.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci héptár, Miskolc, 1971.

231

Döbröczöni Kálmán

Pécsett 1936-ban, Özdon 1938-ban állítottki. 1970.-ben a Miskolci képtár emlékkiállítást rendezett műveiből.

Barbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971.

Döbröczöni Kálmán

Művei: „Parasztlány" olaj-vászon, 80×60 cm.; „Adminisztrátor," olaj-vászon, 60×80 cm. (Reprodukció)

Barbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971

Pöbröczöni Kalman festi

Ziallitása nyilt a mistolci

Czönyi István teremben

Napjaink 1965 december 1

5. old.

Dobróczóni Kálmán

Lapja a 12. oldalon

Nyíregyháza 1966 március 1

Debreczeni Kálmán

„Tanulmányok" c. regény

az 1. oldalon.

Nyíregyháza 1966 június 1

Döbröczöni Kalmán

rála szóló cikk a

4. oldalon

Erzsébetmagyarország 1970 március 20

Döbrözöni Kálmán

emlékkiállítása nyílik a

Mistolci Galériában

Északmagyarország 1970 március 10

4. old.

Döbrösjöni Kálmán

neve emlitve

Napjaink 1967 december 1

2. old.

Döbröczöni Kálmán

Miskolci Szőnyi István teremben kiállításán: csendéletek; Julius, Szentendrei háztetők; Gyaloghíd télen; portrék
Rézkarca /repr./

(benedek): Döbröczöni Kálmán kiállításán
Északmagyarország 1965. nov. 5. 6. l.

Döbröczöni Kálmán

Magyarázó férfi – rajz

/ repr. /

Északmagyarország 1964. márc. 22. 6. l.

Dobroczöni Kálmán

Térfiportré – rájz

/repr./

Északmagyarország 1964. márc. 1. 6. l.

Döbröczöni Kálmán

Utcán – rajz

/képpt./

Északmagyarország 1964. febr. 16. 6. o.

Dobróczöni Kálmán

Kezét ölbe tevő öregasszony - cenzúrajz

- repr. -

Északmagyarország 1964. febr. 9. 7. l.

Döbröczöni Kálmán

Férfiportré - cemzaláje

/repr./

Északmagyarország 1964. febr. 2. 7. l.

Döbröczöni Kálmán

Rudat fogó nő - rajz

/repr./

Északmagyarország 1964. febr. 23. 7. l

Dobroczoni Kálmán

Behőtött fejű nő profilképe

/rajz./

– repr. –

Északmagyarország 1963. máj. 12. 7. l.

Dobroczoni Kálmán

Zdszlóvivő – rájz

/tepr./

Északmagyarország 1964. ápr. 4. 7. l.

Döbröczöni Kálmán

1.

Dunántúli Kórós községben született 8 gyermekes családba. Apja kovácsmester. A Főiskolán Benkhardt tanítvány. 1920-as évek elején került először a miskolci művésztelepre. Asztalosfegényből nőtt művésszé.

Döbröczöni Kálmán festőművész kiállítása elé.
Északmagyarország 1962. jun. 9. 4.l

Döbröczöni Kálmán

2.

1929. máj. mutatkozott be először a Szinyei Társaság „Tavaszi Szalon" e. rendezett tárlatán a Nemzeti Szalonban. Ez évben részt vett a Munkácsy céli kiállításán az Ernst Múzeumban és a Műcsarnok téli tárlatán.

Döbröczöni Kálmán festőművész kiállítása elé.

Északmagyarország 1962. jun. 9 4.1.

Döbröczöni Kálmán

3.

állításán mint tájképfestő jelentkezett. A kisemberek világát festi, mutatják a képcímek: Kis cselíd ebédje, Kapaélesítő, Munhanélküli, Horgászó, Ormánsági keresztek, Senki fia, Fumlyalecke, Árvák ebédje

Döbröczöni Kálmán festőművész kiállitása elé.
Északmagyarország 1962. jun. 9 4.1.

Döbröczöni Kálmán

4.

Olaszországban töltött egy évet.
Miskolci művészeti élet újjéélesztésében
tevékenyen részt vett.
11 évig az Iparművészeti Főiskola tanára.
1961 őszén tért vissza Miskolcra.
1962 jún. 15. megnyílik gyűjteményes kiállítása a Miskolci Képtárban.

Döbröczöni Kálmán festőművész kiállítása
Északmagyarország 1962. jun. 9 4.1.

Dóbróczóni Kálmán

Olvasó férfi / tollrajz/

Északmagyarország 1963. máj. 1. 4. l.

Debröczeni Kálmán

2 folliajza : táj
festő fiú

– repr. –

Északmagyarország 1963. ápr. 21. 6. l.

Debreczeni Kálmán

Idős férfi portréja

— repr. —

Északmagyarország 1963. ápr. 23. 6. l.

Debreczeni Kálmán

Gyaloglás / tepr. /

A borsodi képzőművészek kiállitásának anyagából.

Északmagyarország 1962. aug. 8. 6.l.

Dobroczki Kálmán

Ülő hő – tollrajz

– képt. –

Északmagyarország 1963. ápr. 28. 5. l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Csónakok, o.

Konyha asztal, o.

Szentendrei festőművészek nyári tárl.
Ferenczy Károly Muz. 1966.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Füzfák a réten, o.

9. miskolci kép. o. képzőm. kiáll. 1966.

Dobrószeni Kálmán

Grafikai életképe: Villamosülések művészete régi hagyományaihoz hű.

Hajdu Béla: A IV. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás

Északmagyarország 1958. nov. 18. 6.l

M.D.K.

Dobröczöni Kálmán
festő-rajztanár

Mértatás

Miklós Pál: Tanárművészek
Élet és Irodalom, 1968. jun. 15-8 lap

Dobróczki Kálmán.

A miskolci szabadiskola igazgatója.

Képzőművészeti Szabadiskola Miskolcon
Szabad Magyarország 1948. jan. 4. 4. l.

Döbröczöni Kálmán

Szabadiskola tanára. Kb. 40 végzős művész alkotásait állítottak ki a Kossuth szállóban.

A képzőművészeti szabadiskola növendékeinek kiállítása
Északmagyarország 1948 jun. 22. 4. l.

Döbröczöni Kálmán

festő

M.D.K.

Konyhaasztal csinű műve
szerepel a tailaton.

Tasnádi Attila: A eszák-magyarországi képzőművesz.
Műveszet, 1967. január - 48 kap

Döbröczöni

Műdarnok téli tárlatán szerepelt.

MH·929. XII·22.

MDK.

Döbröczöni Kálmán

Kiállitási hir

Uj szó 1967 jan.17.

MDK.

Döbröczöni Kálmán

Kiállitási kritika

Müvészet 1967.jan.p.48.

Döbröczöni Kálmán

Műcsarnok téli tárlatán figurálisa szerepelt.

M.929.XII.22.

MDK.

Döbröczöni Kálmán

Hajdu Béla megemlékezése

Északmagyarország 11967 febr.21.

MDK.

Döbröczöni Kálmán

Nekrológ

Müvészet 1966 dec.p.48.

Döbröczöny Kálmán

Alkotásával szerepel a miskolci Lévay-József-Egyesület képkiállitásán.

P.H.930.XII.7.

Döbröczöni Kálmán MDK

Ipari tanulók, deruza

Mücsarnok 1952 Tavaszi Tárlat

Döbröczöni Kálmán MDK

Diósgyőri nagykohó, olf.

Mücsarnok 1952-53 III.Magy. Képzőm. Kiáll.

Döbröczöni Kálmán MDK

Szövetkezeti csür, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

Döbröczöni Kálmán.

A III. Magyar Képzőművészeti Kiállítás-
ra a diósgyőri nagykohót megörökí-
tő festményével készül. (említve.)

Szabad Ifjúság, 1952. Nov. 16.

Döbröczöni Kálmán MDK

Éneklő fiu, olf.

Mücsarnok 1932/33. téli kiállitás

Döbröczöni Kálmán MDK

Siesta, olf.

Műcsarnok 1932/33. téli kiállitás

Döbröczöni Kálmán MDK

Kapaélesités, olf.

Műcsarnok 1932/33. téli kiállitán

Dobróczöni Kálmán, festő MDK

okt. 29-én kiállítása
nyílik meg Miskolcon.

–: Kulturális hírek 8

NÉPSZABADSÁG, BP. 1965. okt. 28

Döbröczöni Kálmán MDK

Mire megvénülünk, olf.

Mücsarnok 1932/33 téli kiállitás

Döbröczöni Kálmán

Hegedüs bácsi

Műcsarnok 1932/33 téli kiállítás

Döbröczöni Kálmán MDK

Parasztasszony

Műcsarnok 1937 Képzőm. Főisk. Kiáll.

Dobrodošli Kálmán

Parsaubaeaony

Diósgyöngyi Kálmán.

Miskolcon a Borsodi képzőművészek megyei kiállításán képeivel szerepelt. Tájképe a miskolci villamos és aluljáró építését mutatja be, egyik alapkompozíciója a diósgyőri tanulóműhelyben folyó munkát elevenítí meg. (emlitve.)

Északmagyarország, Miskolc, 1952. Aug. 29.

Döbröczöni Kálmán MDK

Január Rómában

Műcsarnok 1935 III.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Döbröczöni Kálmán MDK

Pihenő

Falusi gyerek

Mücsarnok 1933.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.

Dobröczoni Kálmán

Kiállításáról kritika.

Napjaink 1965. dec. 1.

Dobróczöni Kálmán

novemberben kiállítása lesz Miskolcon.

Észak-Magyarország 1965. jul. 14.

Döbröczöni Kálmán

Hegedüs bácsi, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Döbröczöni Kálmán MDK

Busuló festő, olf.

Műcsarnok 1931/32 téli kiállitás

Döbröcöni Kálmán MDK

Legény csákánnyal, olf.

Mücsarnok 1932 tavaszi kiállitás

Döbröcöni Kálmán MDK

Munkanélkül, olf.

Műcsarnok 1932 tavaszi kiállitás

MDK

Döbröczöni K.

Női fej, kréta

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Mus. 1924.

15. 1.

MDE

Döbröczöni K.

Akt-vázlat, kréta

Képzőm.Főisk.kiáll. ifjusági. Ernst Muz. 1924.

15. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Hegedüs bácsi, olaj
Busuló festő, "

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs, 932. márc. 18 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

tanársegédi teendőkkel megbizott hallgató

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-28. 19 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Junius,, olaj
Duci, "
Matyó menyecske, olaj
Öreg ember, olaj

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. VII. kiáll.
1930. nov. 2 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Madárdal, olaj
Malomárok, "
Utcarészlet, "
Tavasz, "
Csendélet, "
Boru, "

Pécsi Képzőműv. és Műbarátok Társ. VII. kiáll.
1930. nov. 2 l.

Döbröczöni Kálmán

MDK

Pécs Képzőműv. és Műbarátok Társ. kiáll. Pécs, 1932, 6 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Nikelszky G: Pécsi képzőművészek ...tárlata...
Dunántul, 193o. nov. 23. 8 l.

Döbröczöni Kálmán
Tanulmányfej, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni Kálmán
Hiuság, olaj

O.M.Kir. Képzőművész. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni Kálmán
Tanulmányfej, olaj

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni Kálmán
Akt, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni Kálmán
Hid, olaj

O.M.Kir. Képzőmiv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni Kálmán
Falu széle, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöny Kálmán
Danyi völgy, olaj

O.M.Kir. Képzőmüv. Főisk. kiáll. 1924. 19 l.

Döbröczöni K.
Akt-vázlat, kréta

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 15 l.

Döbröczöni K.
Női fej, kréta

O.M.Kir. Képzőműv. Főisk. kiáll. 1924. 15 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Öt miskolci müvész csop. kiállitása. Reggeli Hirlap, Miskolc. 1943.márc.21.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Hajcs Géza: A legujabb magyar festőgeneráció. Magyar Ujság 1927. ápr. 17. 33-34 l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

300 pengős Lord Rothermere-dij.

Képzőm. Főisk. Évk. 1927-28. 12, 13 l.

Döbröczöni Kálmán

Nyári reggel, olaj

II. Magyar képzőmüv. kiáll. Mücs. 1951. nov.
6 l.

Döbröczöni Kálmán
Öreg néni , grafika

Magyar egyetemi és főisk. hallg. orsz. szövetségének kiáll. 1923. 9 l.

Döbröczöni Kálmán
Akt, grafika

Magyar egyetemi és főisk. hallg. orsz. szövetségének kiáll. 1923. 10 l.

Döbröczöni Kálmán festő

Szabad Művészet. 1950 IV. 12. 503-504

F. A. E. Miskolczi Képzőművészek
Riállitása

MDK

Döbröczöni Kálmán

Kék szoba, of.

KMTára. M. Műv.ért. 1940-41

16.1.

Dobróczöni Kálmán

Művével szerepel a Kisfaludy
Hét keretében rendezett
Kiállításon.

v. u. 934. VIII. 9.
m. 934. VIII. 7.

Döbrövzöni Kálmán

Olasz városkéjre vezepel a
hűcsarnok téli tárlatán
(emlitve)

Nemzeti Ujság 1938 II. 6

Debreczeni Kálmán

Szerepelt a nemzeti kiállításon.

PH 1933. IV. 20.

Döbrönöni Kalmán

szerepelt a műcsarnok téli tárlatán

BH. 1932. XII. 18.

Döbröczöni Kálmán

Szerepelt az I. nemzeti tárlaton.

M. 1933. IV. 20.

Döbröczöni Kálmán

Szerepelt a Műcsarnok téli tárlatán.

PH. 1932. XII. 17.

Dobrocony Kálmán

Művével szerepel a Szegedi Képzőművészeti Egyesület nagy Tárlatán.

Szegedi Uj Nemzedék, 934. XI. 18.

Döbröczöni Kálmán

Ördögorom tája, olf.

Micsarnok 1954 V. Magy. Képzőm. Kiáll.

Döbröczöni

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

MH. 929. X. 20.

Döbröcöni Kálmán

Munkácsy-céh II. kiállításán az Ernst Múzeumban képe szerepelt.

BH. 929. X. 20.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Cigányakt.

Tavaszi Tárlat. 1940. ápr.-máj. 26.1.
Műcs.

.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Danyi völgy, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Mus. 1924.
19. 1.

MDK

LDöbröczöni Kálmán

Falu széle, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

19. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Akt, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

19. 1.

NDK

Döbröczöni Kálmán

Hid, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Brnst Muz. 1924.

19. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Tanulmányfej, of.

Képzőm.Főisk. ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

19. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Tanulmányfej, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

19. l.

MDK

Döhröczöni Kálmán

Hiuság, of.

Képzőm.Főisk.ifjusági kiáll. Ernst Muz. 1924.

19. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festö

Pihenö.
Falusi gyerek.

Bp.Mücs.-OMKT. Nemz.Képzömüv.kiáll. /Rend.M.Kir.Vall és Közokt.Min./ 1933 ápr.19.-máj.25. Kép.tm. 15.1.

Döbröczöni Kálmán, grafikus

B 04

Autókusson" c. rajza realista hagyományokat idéz emlékezetünkbe.

Péter Imre: A VI. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás

P. l.

Népszabadság, Bp. 1961. jan. 7.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festő
Miskolc

46. Capri. Olf.

54. Ablakban. "

Bp.Mücs.- "A Magyar Müvészetért".Képzömüv.Kiáll. 1942.
Jun.6.-22. Kat.6.1.

Döbröczöni Kálmán,
Benkhard Ágost tanár növendéke.

Tanulmányfej.
Tanulmányfej.
Avar alja.
Akttanulmány. lo.l.
Tájkép. lo.l.

Az Ernst Muz. Helikon kiállításai. OMKK Főisk. Növ. Munk. kiáll. Bp. 1923 márc. Kat. 9,lo.l.

18-25

EDK

Döbröczöni Kálmán

Ujságolvasó, kréta

KMZárs kiáll. 1941. dec. Mücs. lo. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Varrónő, kréta

KMTárs kiáll. 1941. dec. Műcs. 9. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festő

Nyári reggel. Olf.

Ep.Mücs.-II. Magyar Képzőm.Kiáll. 1951.nov.4.-dec.2. Kat.6.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Hargitai favágó. of.

KMTárs. M. Müv.ért. 1940-41

16.1.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 438-068, 337-748, 340-776

NÉPSZABADSÁG
Budapest

1970 MÁR 10

A Miskolci Galériában 1970. március 10-én megnyílt Dobróczóni László festőművész emlékkiállítása. Megtekinthető március 29-ig, hétfő kivételével 11—19 óráig.

MDK

Döbröcöni Kalmán

Pécsett 63 képet állitott ki , olajfestményt és grafikat vegyesen.

Képzőművészet, 1930.IV.évf. 29.sz. 103.l.

MDK

Döbröcöni Kálmán

Magyar Művészet 1926. 7. sz. 418.l.

Dobrotoni Kalmán

Raja (regró)

Napjaink, 1964, jun., 11 o.

MDK

Döbröcöni Kálmán

Himző matyómenyecske.
Parasztleány.

Az Ernst-Múzeum Kiáll.CXV. A Munkácsy-céh
III.reprezentativ kiáll.Bpest.1930.Nov.hó
Kat. 15.1.

MDK

Döbröcöni Kálmán, festőm.

fenti művész egy jó képpel szerepel.

Chroniqueur:
Műcsarnok.- Téli tárlat.
Képzőművészet. XV.évf. 26.sz. 23.l.

MDK

Döbröcöni Kálmán

Akt a szabadban.

Az Ernst-Múzeum Kiál[illegible].CVI.A Munkácsy-céh
II.Reprezentativ Kiál[illegible].Pest.1929.Okt.hó
Kat. 14.1.

MDK

Döbröcöny Kálmán

Művei a pécsi képzőm.kiáll.-án.

Cikk: A pécsi képzőm.és műbarátok tars.kiáll

Képzőművészet, 1932. 108.l.

MDK

Döbröczön Kálmán

Képkiállitás Miskolcon. Uj Magyarság 194o.nov. 19.

DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN

Diósgyőri nagykohó. Olaj. 12oxloo.

III.Magyar Képzőművészeti kiáll.kat.Műcsarnok 1952.dec-
1953.márc.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Falusi leányok, of.

Templomozó leányok, of.

Melegedők, of.

A Pécsi Képzőm. és Mübarátok Társ.1938. őszi kiáll. tárgym. 1o.l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

A Pécsi Képzőm. és Műbarátok Társ. művésztagjai 1938.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Műteremablak. Olajf.
Novemberi eső után. Olajf.

VII.Nemzeti Képzőművészeti Kiáll.Kat.
Műcsarnok.1944.Jún.1-18-ig. 34, 35.l.

MD K

Döbröczöni Kálmán, festö

Ösz. Olajf.

Mücsarnok. IV. Képzömüv. kiáll. "A Magyar Müvészetért".
1943 máj. 16-30. Kat. 16.1.

Döbrönni Kálmán
festő

M.D.K

Gyumiszban volt kiállítása.

—: Shirek
Művészet, 1962. — szeptember — 45 lap

MDK

Döbröczöni Kálmán

Bibliaolvasás, paszt.

Tanulmányfő, of.

Leányfej, of.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ.

Pécs, 1931. dec. 1. l.

Döbröczöni Kálmán
Legény csákánnyal

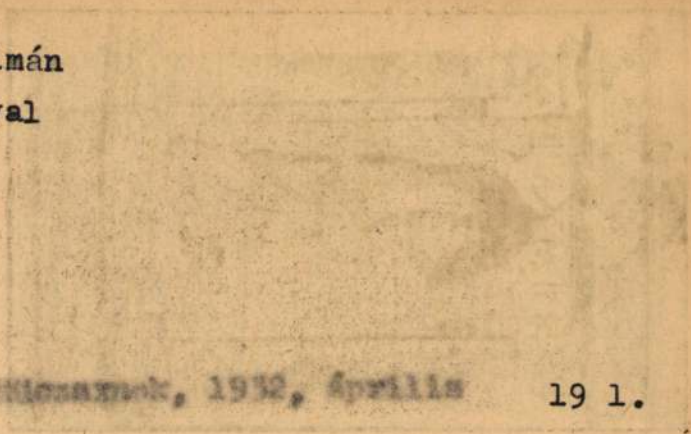

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932, április 19 l.

333. kép. *22. (Mss. III. 172.) Horae Beatae Mariae Virginis. XV. sz. 89b lap.*

331
3

Döbröczöni Kálmán
Munka nélkül

Tavaszi Tárlat. Műcsarnok, 1932. április, 19 1

Jobbkezében zászlót tart, balkezével a pokol kapujából kijövő barnástestű ruhátlan, ősz Ádám kezét fogja. Ádám mellett lépked a hosszú, szőkehajú, ruhátlan Éva, aki balkezével Ádám vállát fogja. Éva előrelépő jobblábát alulról egy ördög ragadja meg, Ádám és Éva mögött még négy lélek látszik, akikre egy repülő ördögszörny vasvillát emel. Krisztus mögött a földön elterülve sárga ördög fekszik.

A lap alsó és külső szélén a növényi díszítés között egy madár és egy barna róka, szájában szürke kakassal. (362. kép.)

339b lap: „De sancto Stephano rege."
342b lap: „De sancto Heynrico duce" . . .
354b lap: „De sancta Elizabeth".

399b lap: Későbbi kották és szöveg között „per me Michaelem Heugll succentorem anno domini 1569/26 die Augusti" bejegyzés olvasható.

Könyvkiáll. Eml. 1882., 112. l. 324. sz. — Tört. főcsoport I. füz. 133. l. 1692. sz. — Gerevich Tibor: A régi magyar művészet európai helyzete. 1924., 18. l. (Klny. Minerva.) 1924. — Gerevich Tibor: Kolozsvári Tamás. Az Orsz. Magyar Régészeti Társulat Évkönyve I. 1923. 182. l. Klny. is. — Radó I Esztergom 5. sz. 100—105. l. Klny. 16—21. l. — Radó Index 141. sz. 30. l. — Berkovits Ilona: Az Esztergomi Ulászló-Graduale. MKSz. 1941., 342—353. l. Klny. is.

EMLÉKEK

II. tábla és Die westeuropäischen Handschriften und Inkunabeln der Gotik und der Renaissance.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Orgonavirágok, of.

Vorágcsendélet, "

Pécsi Képzőmüv. és Műbar.Társ. 12.tav.kiáll.

Pécs, 1933. ápr. 3. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Pásztorfiu, rajz

Hegedüs bácsi, "

Pécsi Képzőmüvészek és Mübarátok Társ. Pécs, őszi

11. kiáll. ~~1931. dec.~~ 1932. dec.

1. 1.

ő volt a főbószorkány. Az

– Nagyon későn jöt

– Hát azt mongya:

T

MDK

Döbröczöni Kálmán

A miskolci müv.telepen rendszeresitett mütermi ösztöndijat kapta

Képzőm.Főisk. Évk. 1933-34. 29. o.

Gy.E. 1959. IV.

M. D. M.

DÖBRÖCZÖNI Kálmán festő

kiallitása Miskolcon

Napló

Magyar Nemzet 1962. junius 14. 4. l.

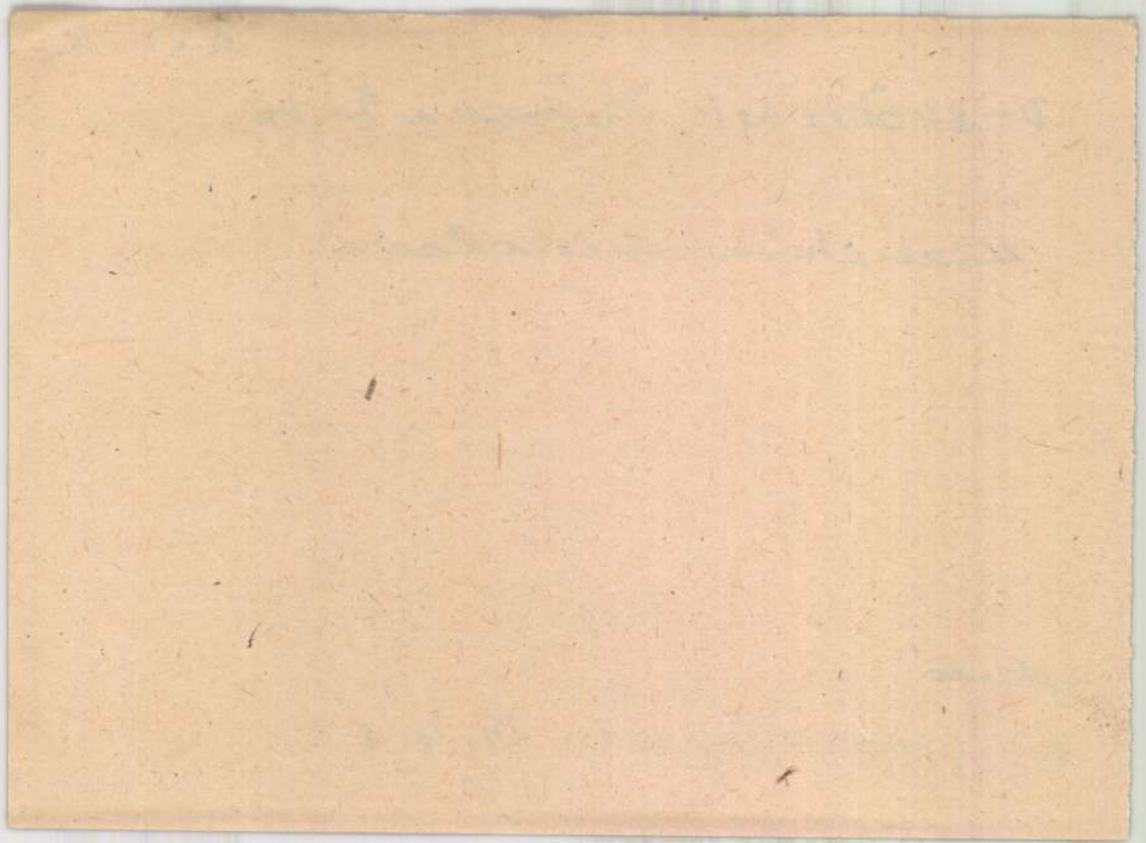

MDK

Debreczeni Kálmán, festö

Parasztfiu. Olf.

Mücsarnok.-I.[illegible].képsöm.Kiáll. 1930. Kat. 4.1.

Döbröczöni Kálmán MDK

Szegények ebédje.

Műcsarnok 1936. máj.jun. Jub. kiáll.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Capri, of.

Januári római táj, of.

Kapálják a kukoricát, of.

Pécsi Képzőm. és Mübarátok Társ. 1934. évi kiáll.
Pécs. 1934. okt.-nov. 14.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Döbröcöni Kálmán kiáll. Pécsett. Képzőművészet 1930
IV. évf. 29. sz. 103.l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Január Rómában.

III. Nemzeti Képzőművészeti Kiáll. 1935.
Márc. 24.-Maj. 15. Műcsarnok. Kat. 15.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Hegedüs bácsi, of.

Műcsarnok 1932/33.téli kiáll.keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 8.l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Siesta, of.

Mire megvénülünk, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 7.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Kapaélesités, of.

Mücsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MNK

Döbröczöni Kálmán

Hargitai favágó, o.f.
Kék szoba, o.f.

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.Kat.
Műcsarnok, 1940 Dec. 15 - 1941 Jan.12. 16.1.

Döbröczöni Kálmán, festöm.

Hegedüs bácsi. Olf.
Busuló festö. " 15.1.

Mücs.-OMKT 1931.-32.évi téli kiáll. dec.20.-jan.17.
Kat. 14,15.1.

Döbröczöni Kálmán MDK

1924-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24. 24-25.
Bp. 1926.

Döbröczöni Kálmán

MDK

1923-ban Ösztöndíjat kapott

Képzőm.Főisk.Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festön

Diósgyöri nagykohó. Olajf.

/Műcsarnok?/.-III. Képzőmüv.kiáll. 1952.dec.-1953.márc.
Kat. 6.1.

Döbröczöni Kálmán MDK

1925-ben ösztöndijat kapott

Képzőm.Főisk. Évk. 1921-22, 22-23, 23-24, 24-25.
Bp. 1926.

MDK

Döbröczöni Kálmán
műve:

Szegények ebédje.

Az Orsz.Magy.Képzőm.Társ.jubileumi kiáll.
képes tárgymutatója. 1936.máj-jun. 39.1.

Döbröczöni Kálmán MDK

Capri, olf.

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállítás

A magyar művészetért c. kiáll.

Döbröczöni Kálmán MDK

Ablakban, olf.

Mücsarnok 1942 [redacted]
A magyar müvészetért c.kiáll.

Döbröczöni Kalmán

festő

M.D.i

A miskolci Szőnyi István
teremben rendezett tárlatot.
Megfestette a visegrádi hegyet,
a „Csónak a Dunán" c. műve
a folyó magyságát ábrázolja

Geszti László: Döbröczöni Kalmán kiállítása...
Művészet, 1966. szeptember - 39 lap

MDK

Debreczeni Kálmán
festő

A „Fiú kapával" c. képe a földmunkás életformát szimbolizálja. A „Pihenő" egy paraszt derűs öregségét mondja el.

Gerti László: Debreczeni Kálmán kiállítása...
Művészet, 1966. szeptember - 39 kép.

M.D.K.

Debrőczieni Kálmán
festő

Miskolcon és Pécsett rendezett
gyűjteményes kiállítást, ahol
emberábrázoló képességét, és
szocialista állásfoglalását
ábrázolta műveiben.

Gerti László: Debrőczieni Kálmán kiállítása...
Művészet, 1966. szeptember - 39 kép

M.D.Y

Döbröczöni Kálmán
festő

Gyűjteményes kiállításán
szerepeltek a „Senki fia",
az „Árvák ebédje", az „Or-
mansági keresztek"

Geszti László: Döbröczöni Kálmán kiállítása
Művészet, 1966. szeptember - 39 lap.

M.D.K.

Döbröczöni Kálmán

festő

Már 1929-ben a Szinyei Társaság a Munkácsy-cék, a Műcsarnok kiállításán szerepelt, az Iparmű-vészeti főiskolán tanár.

Geszti László: Döbröczöni Kálmán kiállítása. Művészet, 1966. szeptember - 39 kap.

Debröczöni

Alkotása, a Műcsarnok tav. tárlatán.

m.932.IV.24.

Besprochen

Döbröczöni Kálmán MDK

Ormánsági férfi

Mücsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Döbröczöni Kálmán

MDK

Szent Sebestyén

Műcsarnok 1943 tavaszi kiállitás

Döbröcöni

festőművész.

Műcsarnok Téli Kiállitáson - képével szerepel.
Férfifigura.

8 rai Ujság 1931.VII.20.

Dobróczki Kálmán

Képei szerepeltek az 5. borsodi kiállításon 1955-ben Miskolcon.

Hajdu Béla: Az ötödik megyei képzőművészeti kiállítás
Északmagyarország 1955 okt. 23.

Dobroczöni Kálmán

Augusztusvégi alkonyi tája szerepelt a 4. megyei kiállításon.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek negyedik megyei kiállitása /III/

Észa kmagyarország 1954 okt. 27.

Dobrozsi Kálmán

„Diósgyőri hegyoldal" c. műve az 1953-as megyei kiállításon.

Hajdu Béla: A borsodi képzőművészek harmadik megyei kiállitása
Északmagyarország 1953. okt. 29

Döbröczöni Kálmán MDK

KKsfiu nagy kapával

Mücsarnok 1942 Tavaszi kiállitás

Döbröczöni Kálmán MDK

Cigányakt

Műcsarnok 1940 Tavaszi tárlat

Dobroczöni Kálmán.
Benkhard Ágoston tanítványa,

a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán munkája szerepel.

Újvidék, 1928. Május 20.

Döbröczöni Kálmán

Benhárd Ágost tanár növendéke.

Férfifej-munkája szepel a Képzőművészeti Főiskola ~~ki~~ növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban. (említve.)

Budapesti Hirlap, 1928. Máj. 20.

Döbröczöni Kálmán MDK

Hargitai favágó, olf.

Kék szoba, olf.

Mücsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Dobrodošli Kálmán

Barátai Tavégó, Olf.

Kék szobe, Olf.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Müteremablak, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Novemberi eső után, of.

7.nemzeti képzőm. kiáll. 1944. jun. Mücs.

Döbröczöni Kálmán

MDK

Varrónő, krétarajz

Műcsarnok 1941 Téli kiállitás

Döbröczöni Kálmán

MDK

Önarckép

Micsarnok 1941 Arcképkiállitás

Döbröczöni Kálmán MDK

Ujságolvasó, krétarajz

Mücsarnok 1941 Téli kiállitás

Däbröczöni Kálmán.
Benkhardt Ágoston tanítványa.

Munkája szerepel a Képzőművészeti Főiskola növendékeinek kiállításán, a Műcsarnokban.

Pesti Hírlap, 1928. Máj. 23.

Döbröczöni Kálmán.

Benkhardt Ágoston tanítványa.

Képei szerepelnek a Képzőművészeti Főiskola kiállításán, a Műcsarnokban.

Nemzeti Ujság, 1928. Máj. 20.

Döbröczönyi Kálmán.

a főiskoláról kikerülve a miskolci műveztelepen dolgozott, művei budapesti és külföldi tárlatokon szerepeltek. a Miskolci Művészek Társaságának tagja lett.

Budapesti Hírlap, 1928. Okt. 28.

Döbröcöny Kálmán.

A Miskolci Művészek Társaságának első kiállításán képei szerepeltek.

Pesti Hirlap, 1928. Nov. 6.

MDK

Döbröcöni Kálmán

Rálátás Szentendrére, of.

Dunakanyar a képzőművészetben. Szentendre-Esztergom-Tata. 1962.

M.D.Y

Debreczeni Kalmár

festő

1966 nyarán volt a művészek
találata Miskolcon.

— : Debreczeni Kalmár
Művészet, 1966. december – 48 lap

M.D.V.

Debröcröni Kálmán
festő

1966 október 25-én halt meg
Miskolcon 66 éves korában a
festő művész.

— : ~~Debröcröni~~ Kálmán
Művészet, 1966. december – 98 lap

Döbröczöni Kálmán.
festőművész

Karácsonyi kép- és zoboskiállítás
nyílt meg Váci út 35 s. alatt, melyen
szerepel alkotása.

Magyarság, 1927. dec. 22.

Gödrönyi Kálmán.

Gyulaiban

Kapcsolunk lép-és kabosnéléletés
rejtelmeg vázi ét 3 a. alatt, melyen
rezsepel alkotana.

Magyarság, 1927. dec. 22.

Döbröczöni Kálmán

MDK

Osz, olf.

Hicsarnok 1943 A magyar művészetért c.kiáll.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Fiatal leány, of.

Naplemente a Sajóparton, of.

Tanulmányfej, of.

Nemzeti Képzőm. és Műbar. Társ. 23.kiáll. 1938.jún.

Dömölki egyszori
bencés apátsági
templom

Dunántuli Szemle
1944. 167 – 174. l.
képekkel.

Baranyai Béláné
cikke

Szemelyi adat
nincs benne.

gyüjt.

J. 31

Vahot

Imre

és Kubínyi Ferencz

Magyar- és Erdélyország képekben

l. „Kubínyi" alatt

Dömölki apátsági

templom

l.

Egyházmegyei Lap

I. 90, 91. l.

Dömölki benedek-
rendi templom

Szabó József
196 — 198. l.
képekkel

Dömölki XIII. náradi
templomrom

(Vas vm.)
falképek

l.
Gereczefalképek
536-h.

FILM

ROTHERMERE-U. 12. III. 2.

T. EUROPA RT.

Budapest.

Kérem további intézkedésig kiadványaikból az alábbi példányszámokat küldeni:

Magyar Nemzet	10		
Független Magyarorsz.	10		
Film, Szinház, Irodal.	10		
Képes Sport	1		
Magyar Rejtvény Ujság	3		

Dömök Teréz

1909/10 - 1913/14

Ferképzőmfoiskèvk

77. l.

Dömök Teréz.

A régi Műcsarnokban rendezett Ipozmüvészeti Társulat kiállításán bőrtárgy-művei szerepeltek.

Magyarság, 1928. dec. 2.

MDK

Dömök Teréz

Györgyi K: A keleti vásár iparművészete. Magy. Iparművészet. 1921. 35-38 l.

MDK

Dömök Teréz

Fehér rózsák, vf.

Árvácskák, vf.

M. Képzőművésznők E. 9. kiáll. N.Szal. 1917. ápr. 9. 1.

Orsztrák régészeti intézet III. 45–47.

Dömjén l. még Dömjén

L. [illegible]

Szendrey – Szentiványi

386. l.

Oesterr. archaeol. Institut III. 45.

magyar

Dönjén

ötin

a XVI. század második felében Nagy-
váradon

L.

Szendrey-Szentiványi

396. l.

mdk

Dömény Gödön

"Nagykalapács" c. kompozíciója a VI. magy. képzőm. kiállításon.

Pogány G. Gábor: Képzőművészeti kultúránk helyzetéről.

Népművelés, 1956. 1. sz. 3 k. l.

gles alol ezennel

lat hiteléül:

5.

Dőmény Ödön

festő

Szabad Művészet

1951. 220. l.

Dölle Ödön

nincs

Rajzolási vezér-
könyv tanítók
számára.

Lásd
Szinnyeit II. k. 1045 h

Szül. 1845 Eömt, vuh.
1873. pil. 26. Kassán

KLOTILD

speciális női fodrászterem

PÉCS, Deák ucca 3.

Telefonszám 16-92

Elsőrendü tartós ondolálás, hennázás és vizhullám

Posztó és bélésraktár !

Dunántúl legnagyobb férfiszabó üzeme!

Páll Ödön

Pécs, Széchenyi tér 18

Dölle Ödön

DÖLLE ÖDÖN. A rajzolás az elemi iskolában. Tanítók és tanítójelöltek számára. 483 kőre metsz. ábr. 2. kiad. (8-r. 52 l.) Pest, 1866. Lauffer V. 1.60. — 3. kiad. 52 tábláv. (8-r. 44 l.) 1871. U. o. 1.60. - U. a. 3 füzetben. Pest, 1868. U. o. 1. füz., a II. oszt. szám. 10 tábláv. —.40. — 2. füz., a III. oszt. szám. 16 tábláv. —.60. — 3. füz., a IV. oszt. szám. 26 tábláv. —.80

— Rajzolási vezérfonal 6 füzetben a népiskola 6 oszt. számára beosztva. (U. 8-r.) Budapest, 1873—78. Lauffer V.

I.	füzet	az	I.	oszt.	számára. Tábla	1—12.	—.40
II.	„	a	II.	„	„ „	13—22.	—.40
III.	„	„	III.	„	„ „	23—44.	—.80
IV.	„	„	IV.	„	„ „	45—75.	1.—
V.	„	az	V.	„	„ „	76—128.	1.80
VI.	„	a	VI.	„	„ „	129—184.	2.—

— Rajztanítási vezérkönyv tanítók számára. 184 táblával. (N. 8-r. VIII. és 142 l.) Pest, 1873. Lauffer V, Kötve 7.20

Fenesv

Minvinet 1908

139. l.

Bickham George, ifj. tm. XVIII.

Bicsérdy László, f. XIX.

Bicskei Földes Mihály, f. XVIII.

Bickó Géza, f. l. Bitró G.

Bid. J. l. Bidenharter Tóbiás.

Bidenharter Tóbiás, tm. XVII.

Bielz Mihály, kőr. 1787 – 1866.

Bienstock l. még Binstock.

Bienstock János Keresztély, hö. XVII.

Bierman, f. XIX.

Bièvre, Etienne Le, l. Magyar István

Bignio Emma, f.

Bihari Dániel, e. 1780.

Bihari István, I. ö. XVII.

Bihari István, II. ö. 1666–1670.

Bihari Jenő, e.

Dölle-Sebök-Berkovits, építészek. MDK

Kös tervük kétszáz pengös dijat nyert.

Döntés az Óbudai Árpád-gimnázium tervpályázatáról.
Pesti Napló.1937.dec.lo.

DÖLLER Józse f kosárfonó M.[illegible].K;

a népmüvészet mestere

"Törpe" elnevezésü asztal I.dij a buter kategóriában

/fehér/ Kosáráru kiállitás a népi iprmüvészeti bemutató terében

Magyar N emzet 1962. október 2. 3.l.

MDK

Döller József, budapesti kosárfonó, népművészet mestere

Furulyaszó a Munkácsy teremben. Népszava, 1958. aug. 19.

MDK

Döller József
kosárfonó

"A Népművészet Mestere" címmel lett kitüntetve.

Esti Hirlap 194 sz. 1958. aug. 19. 6 old.

MDK

Döller József

kosárfonó

1958 Alkotmány ünnepe alkalmából
megkapta a Népművészet Mestere oklevelet és
jelvényt.

Magyar Nemzet. 1958. VIII. 19.

Michael Döller örkèşvitő

Győri Szemle 1934. 440.

Cikk a győri ötvösökről

Döller Mihály

győri övkészítő, mint kontár ötvösseggel is foglalkozott 1773.

lásd

Jankó győri ötv. 28. l.

1836. évben. — Bibl.: Berény: [illegible]: Das grosse Zeitalter Franz I. 1833. III. Appendix („bürgerl. Lithograph in Pesth"). Isoz: Az első pest-budai kőnyomdászok és a cenzúra. História I. (1828).

Döllgast Hans müncheni építész (1891–1974). 4.) folytatás.

M. Gyönyi Katalin: Egy müncheni építész portréja: Hans Döllgast.

1. A helyreállított Déli temető (Südfriedhof) részlete. (Építész: H. Döllgast, 1951.) (rajz.)

2. H. Döllgast rajza a müncheni Keleti temető (Ostfriedhof) centrális-kupolás ravatalozójának helyreállításához. (Épült Hans Grässel tervei szerint, 1894–1900, újjá-épült H. Döllgast tervei szerint 1951–52.) (rajz.)

Magyar Építőművészet, 1988., 4–5., 101-old.

CARL DÖLLING, hangszerkészitő

"MEISTERBUCH/1836/1867-ig/, 179 lap, 63-on német szöveg 3 irástipus. a/, Kalligrafált "gestorben ist..." sir, keresz szomorífüz. 1836-1845. b/. Lent halálozási dátum tintával 1845-1870. c/. Lent adat, halálozás "vékony" tintával, 1846-1870. -1856 után ceruza bejegyzések. 6. jegyz "45. lap. Carl Dölling/MESSING-BLAS/Instrumentmacher/8ten Juny 1857/Alatta ceruzával:/Gestorben den 1864." 198. old

GÁBRY GYÖRGY: A pesti hangszerkészitő céh Mesterkönyve 193. old

FOLIA ARCHAEOLOGICA. A Magy. Nemz. Múz. Évkönyve. XXI. 1970. Bpest

Döllgast Hans, müncheni építész, |1891-1974|. 8.) Folytatás (vége),
M. Gyöngy Katalin: Egy müncheni építész portréja: Hans Döllgast.

3. H. Döllgast saját lakóháza, München, 1953-54. |repr.|

4. H. Döllgast rajza a Mindenszentek-templom (Allerheiligenhofkirche, München Residenz, épült Leo von Klenze tervei szerint, 1826-37) lefedéséhez, 1971. |repr.|

Magyar Építőművészet, 1988., 4-5., 101-old.

Döllgast Hans, müncheni építész (1891-1974). 1.) Folytatás.
M. Gyöngy Katalin: Egy müncheni építész portréja: Hans Döllgast.

Lebombázott müncheni épületek (H. Döllgast raizai)

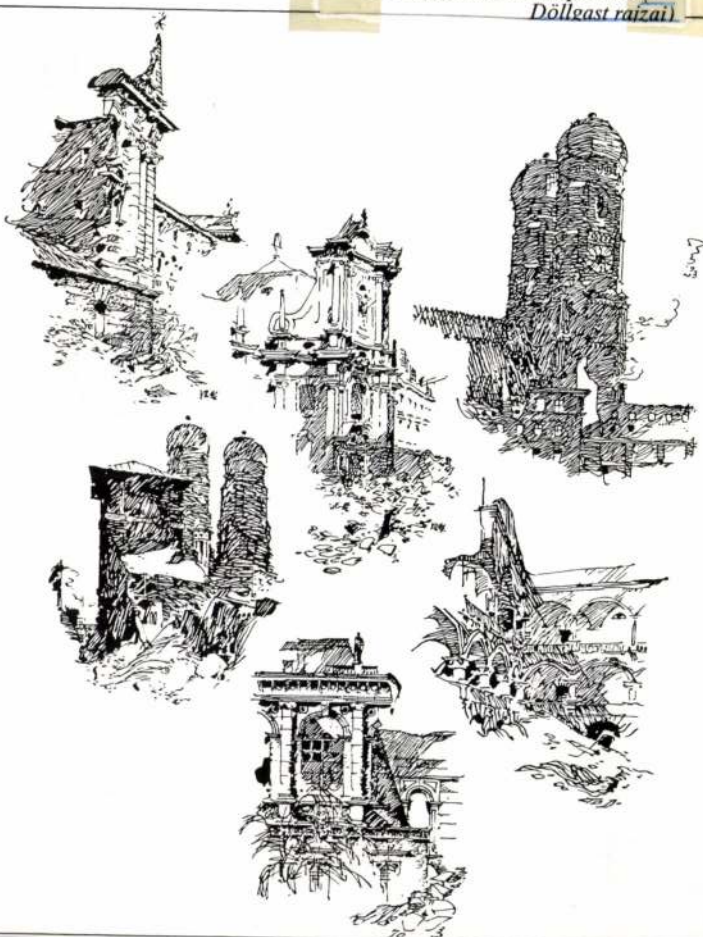

Magyar Építőművészet, 1988, 4-5., 98-old.

omlokzati
áshoz job-
0-es évek
ják, felül-
abb kultu-
nekelőtt a
rítkozik és
ás alatt élő

szocialista
és utakat
s területen
ból. A ku-
érzésviláe, valamint
that a kul-
özhetetlen
az egyete-
ül, hogy ez

ták a meg-
tak is érté-
lom céljá-
a kulturá-
megértése,
ntaneitásra

A kispolgárság
központjában.
években
Dwelling hous
centre of Hav

vezéssel kapcs
sek gyenge m
ami — együtt a
a továbbélésév
bi kétes kul
tükröződnek
son.

Még nem j
fejlesztés és a

Az Escu

The cou

Ø Dölling
hangszerkészítő

l.

Ezredévesk iáll

I. B. 19. l.

BUDAPEST

BUDAPEST

Dölper György

ácsm

Be 1763

Tp. Gács

Schneider

22 i. l.

DÖLTE HENRIK, bábos, mézeskalácsos

Amig 1898-ban 63 bábos volt Vas megye területén, addig 1931-ben csak 14.
Szentgotthárdon 3: Dölte Henrik, Karácsony Zoltán, özv. Reinert Emilné.
248.old.

HORVATH MARIA: A mézeskalácsos kismesterség 242.old

VASI SZ[illegible], Helyismereti Évkönyv, XXI.évf. 1967
2.dzám. Szombathely, 1967

Döme József, fafaragó

Borotvatartó fából. Vésett tulipánok, piros spanyolozás. Felirat. 189[illegible]-ból. Drávacsehi. Jan. Pann. Múz. Ltsz: 52.365.1. V. tábla 4, kép. Fekete repr. 151. old

FÜZES ENDRE: A Janus Pannonius Múzeum borotvatartói 139. old

A Janus Pannonius Múzeum Évkönyve, 1961. Pécs, 1962

Döme József, fafaragó

Borotvatartó fából. Vésett tulipánok. Pirossal spanyolozo
zott. Felirat: DÖME MIHÁL. - DÖME JÓZSEF KÉSZITETTE 1893-
ik ÉVBEN FEBRUÁR HÓ 5-IK NAPLÁN. - Jan. Pann. Múz. Ltsz:
52.365.1. Drávaszabi, 1974. H: 230 mm. M: 29 mm. Sz: 38 mm.
V. tábla 4. kép. 151. old

FÜZES ENDRE: A Janus Pannonius Múzeum borotvatartói
139. old

A Janus Pannonius Múzeum évkönyve, 1961. Pécs, 1962

mdk.

Döme Julianna faragómüvész
(gyárimunkásnő)

Csanádpalotai faragó. a faragás szorakozása pitinese. (kép)

Kövendi Sudit: Utazás tavassi napfényben
Népmüvelés, 1963, 4 sz 21. l.

Mik.

Döme Julianna csanádpalotai faragó

munkái a Szegedi Mora Ferenc Múzeum
néprajzi kiállításán

fémjképfelvétel a 27. l.

Népművelés. 1963. 4. sz. 27. l.

Döme Tivadar, festő M Oh

„A Fehérvári kapu a Várban" című akvarellje. Illusztráció Rexa Dezső: „101 Kép a régi Pest-Budáról c. Könyvből.

Repr.

-:- Címlap

címlapon

Kömpolarát, bp. 1959. június

IX/6

Ø Döméné Finaczy

Erzsébet Kerámikus

1932 - 34

Iparm.Isk.Évk.

1930-34. 45.l

Pálffy József: Csapó-utcai piacr
cr. oláss. VI. 156.

Dömély László MDK

Feketeruhás hölgy tükör előtt, olf.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Dr Dömény Ede

Dömény Ede okl. mérnök és építő-
mester. XIV. Erzsébet királyné
útja 47. 499-648. 293-772

v. Hollán u. 50

Bptávb 1940 szept.
2 1942. jan.

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **JÚNIUS** 24. hét

7 sárnap		Róbert *Róbert*
8 Hétfő		Medárd *Medárd*
9 Kedd		Prim. és Fel. *Félix*
10 zerda		Margit k.-né *Margit*
11 sütörtök		Barnabás *Barnabás*
12 Péntek		Jézus Szíve *Klaudiusz*
13 zombat		Pád. Antal *Tóbiás*

Dömény Gyula

Boros - Ke Hesy - Kukán:
Szemészet c. könyvet
Fipografizálta
Diszérelet kapott

A nép magyar könyv, 1962, 32 old.

Dömény Lajos

Magyar Imre: Diabetes Mellitus.
tipográfia, kötéstaro.

emlitve.

A szép magyar könyv, 1963
29. kor

Dömény Lajos

Góth Endre: Az endokrinológia újabb eredményei. Tipográfia.

említve.

A szép magyar könyv, 1963 27. l.

Dömény Lajos

Bálint Péter: Klinikai laboratóriumi diagnosztika c. könyv kötését és tipográfiáját tervezte

Díjat Kapott

A vég magyar könyv, 1962, 3 oldal.

Dömény Lajos

Baló József: Részletes kórbonc-
tan c. könyv Tipográfiája.

Tipografizált oldal reprodukciója.

A szép magyar könyv. 1961.

M.D.K.

Dömény Lajos

"Párisban élő magyar festőművész itthon töltötte a nyarat"-irja a lap a művészről készült fényképfelvétel mellett.

Szinházi Élet. Bp. 1938. szept. 24. XXVIII. évf. 4o. sz. 32. lap

Dömény Lajos

Baló: Részletes kórbonctan

c. könyv tipográfiáját terverte

I. díjat kapott

A szép magyar könyv, 1961, 2 old.

Dömény Lajos

Friedrich: Gastrokópia c. könyv
tipográfiáját terveste.
Diszérelet kapott

A még magyar könyv, 1960, 16 old.

Dömény Lajos

Góth: Endokrinológia ... c.
Könyv Tipografált oldalai
(repró)

A szép magyar könyv, 1963

Dömény Lajos

Kesztyűs – Sós: Kóréletban c.
Könyvet tipografizálta.
Diszérete

A szép magyar könyv, 1963

34.

Dömény László M.D.K.

A Képzőművészeti Főiskolát kitüntetéssel végezte, majd a párizsi Julian Akadémián Diplome d'Honneur-t szerzett. Berlinben, Münchenben, Rómában és New Yorkban állitott ki, nagy elismeréssel. Jelenleg Londonban él. Az utóbbi években az expresszionista iskola követője.

Magyar album. Szerk.Incze Sándor. Elmhurst 1956, American Hungarian Studies Foundation. 61.p.

MDK

Dömény László

Feketeruhás hölgy tükör előtt, of.

KMT 1912. tav. kiáll.

M.D.K.

Dömény László festőművész.

Mélynyomás, fénykép után.

Panoráma. Bécs. 1924.máj.25. 7.sz. 31.p.

MDK

Dömény László

Feketeruhás hölgy tükör előtt.Olajf.

Műcsarnok 1912.tav.kiáll.

M.D.K.

Dömény László

"...festményei bejárták egész Európát. Kiállitása volt Londonban, Párizsban, Berlinben; most a Rivieráról kaptunk dicsérő kritikákat.
Német, francia és angol lapkivágások fényképét, valamint a müvészről készült felvételt mutat be a lap a "Magyarok Világhiradója" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 193o. febr. 16-22. XX. évf. 8 sz. 94-96. lap

M.D.K.

Dömény László

Londonban élő magyar festőművész "...világ-
szerte feltünést keltett azzal a portrésoro-
zattal, amelyet az alsóház ülésein készitett.
Chamberlain miniszterelnökkel az élén a brit
politikai élet valamennyi kiválóságát ceruzab
hegyre vette. " Rajzai megjelentek az angol
francia és német világlapokban. Olajfestményei
évek óta sikerrel szerepelnek a nemzetközi
nagy kiállitásokon. Munkatársa az amerikai ké-
pes "Esquire"- c. lapnak. Chamberlainról kés
szült rajzának és a "Velencei Márkus tér" c.
festményének repr.-ját hozza a lap.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1939. május 31.-
juni 7. II. évf. 22. sz. 27. lap

.M.G.

M.D.K.

Dömény László

"Gyüjteményes kiállitást rendezett Monte Carloban"-irja a lap a müvész fényképének bemutatása mellett a "Magyarok Világhiradója" c. rovatban.

Szinházi Élet. Bp. 1933. ápr. 23-29. XXIII. évf 18. sz. 45. lap.

Dömölki-Deutsch István

festőművész

A kemenesaljai művészek csoportkiállítása - Celldömölkön a városi tanácsteremben - képével szerepel.

Nemzeti Ujság
1935.XII.8

Dömölki Lajos, ötvösművész, grafikus

– Grafikáiból nyílt kiállítása Vasvárott dec. 4-én.

– : Hír

8.

Népszabadság, B[illegible]. 1971. dec. 5.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Dömölki Lajos

BÉKÉS MEGYEI NÉPÚJSÁG
Békéscsaba

— A FIATAL ALKOTOK KLUBJA legközelebbi foglalkozásán Csányi Miklós filmrendező, Dömölki Lajos képzőművész és Okányi Kiss Ferenc író lesz a klub vendége a Békéscsabai Ifjúsági és Úttörőházban. A rendezvényre január 15-én, csütörtökön este 7 órától kerül sor.

Dömölki Lajos

MDK

„Kisvárosi házak (repr.)

Napló) 1966. ápr. 17. 10. lap

Dömölki Lajos

„Portré"

l. l. - 10. 10. lap

Napló, 1966. pr

DÖMÖLKI ZSIGMOND, csutorásmester

A veszprémi csutorás céhbe beolvadt filiális csutorás mesterek:

3.-Dömölki Zsigmond: Első adat 1817
Ismeretlen helyről

260.old

BARTÓCZ JÓZSEF: A veszprémi csutorások 241.old

A Veszprém Megyei Múzeumok Közleményei, 10. 1971
Veszprém, 1971

Döbröczöni Kálmán MDK

Bibliaolvasás, olf.
Tanulmányfő, olf.
Leányfej, olf.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társ.
IX. Őszi kiállitás, 1931.

MDK

Debreczeni Kálmán, festő

Szövetkezeti csür. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 61.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festö

Ördögorom tája. Olf.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan.Kat.13.1.

Döbröczöni Kálmán festő MDk

Az idős művész 1929 óta él Miskolcon. Alkotásaiból kiállítás nyílt meg június 15-én a Képcsarnok Vállalat miskolci fiókjában. Több mint hatvan, jórészt az utóbbi 3-4 évben készült olajfestményét mutatja be a művész.

-: Kulturális hírek 8.1.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. jún. 16.

Döbröczöni Kálmán, festő MDk

A Képcsarnok Vállalat miskolci bemutatóhelyiségében nyílt meg kiállítása az egy éve Miskolcon dolgozó művésznek, aki 10 évig az Iparművészeti főiskola tanára volt. – Döbröczöni a nagybányai hagyományok folytatója. Példa rá a harmincas években festett nagyon szép Görömbölyi parasztlány c. képe. Hídépítés, Vasgyár, Major utca c. művei azt mutatják, hogy a legmodernebb témák is érdeklik.

Péter Imre: Jegyzetek kiállításokról 9. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1962. jún. 27.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Savljugin munkamódszerátadása
Diósgyőrben. Ceruzarajz.

"Magyar-Szovjet Barátság" képzőművészeti
kiállítás katalogusa.1952. 5.l.

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

SZOCIALISTA MŰVÉSZETÉRT

1962 JUN

MI ÚJSÁG A VIDÉKI KÉPZŐMŰVÉSZETI ÉLETBEN?

— A **Pest** megyei képzőművészek idén első ízben rendeztek tavaszi tárlatot a **váci** Vak Bottyán Múzeumban. Huszonhárom művész negyvenegy alkotása kapott helyet a kiállításon. **Mártély** művelődési otthonában képzőművészeti kiállítás nyílik azoknak a művészeknek a munkáiból, akik hosszabb-rövidebb ideig dolgoztak Hódmezővásárhelyen, Tornyai Jánostól egészen napjainkig. Május 20-án nyílt meg a **soproni** képzőművész csoport állandó kiállítása, Békési Imre, Gáspárdy Sándor, Mühl Alfréd, Munczy Aranka, Mihalovits János, Rázó József, Kövecses Rezső, Perényi Kálmán, Giczi János, Cmarits Margit, M. Lándori Angela, Mende Gusztáv, Szarka Árpád, Renner Kálmán, Horváth Marietta és Egyed Emma alkotásaiból. — **Ezüst György** békéscsabai festőművésznek nyílt meg önálló kiállítása a szegedi Horváth Mihály utcai képtárban. — **Döbröczöni Kálmán** festőművész, aki tizenegy évi főiskolai tanárkodás után tért haza Miskolcra, június 15-én nyitotta meg kiállítását a miskolci Képcsarnokban. — A **sárospataki** Rákóczi Múzeumban június 3-án hetedízben nyílt meg a **„Hegyaljai tájak — hegyaljai emberek"** című kiállítás, amelyen tizenhat művész 68 alkotása mutatja be a Hegyalján élő művészek sokrétű tevékenységét. — **Lóránt János** festőművész képkiállítása június 17-én nyílt meg a kaposvári Rippl-Rónai múzeumban.

yenes fr
a hangszó
k szintén
. Itt már
legyezni, h
egyetlen
elégítően n
magas
rzásának
egyformák.
gszórónál
k leadásáh
embrán
gyors váltakozású
ára a maximális len-
óval rezeg. Ugyan-

nem tartalmazott. A nonlineáris torzításokat a következők okozhatják:

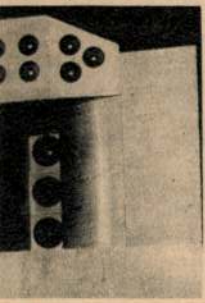

2. ábra

3. ábra

MDK

Döbröczöni Kálmán festő

Parasztfiu

Nagy T: Az 1.M.Képzőm.kiáll... Kis Ujság 1950.
aug.25. 4.1.

MDK

Döbröczöni Kálmán festő

Pécsi Képzőm. és Műbar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Döbröczöni Kálmán festő, Miskolc

Pécsi Képzőműv. és Műbar. Társ. kiáll. 1937. máj.

MDK

Döbröczöni Kálmán miskolci festő

a Társaság tagja

Pécsi Képzőm.és Mübar,Társ. 23.kiáll. 1938.jun,

MDK

Döbröczöni Kálmán

Tihanyi parton, of.

Pécsi Képzőművész és Műbar. Társ.kiáll. 1937. máj.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festőm.

Hejöparti füzfák.	Olf.
Tüzliliomok.	"
Jegenyék.	"
Gyaloghid.	"

Nemzeti Szalon. 1947 márc.23-ápr.7. Kat.
A Kéve Müv.egyesület kiállitása.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Ormánysági temetés, of.

Pécsi Képzőm. Társ. 25-ik kiáll. 1939. október.

MDK

Döbröczöni Kálmán

a miskolci müv.telepen rendszeresitett müterem-ösztöndijat kapta

Ferképzőmfőiskévk 1935-36. 53. l.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Ördögorom tája, of.

Miskolci kiáll. I. 1955. Herman O.Muz.

16. 1.

MDK

Döbröczöni Kálmán

Művével résztvett a kiállításon.

KmTárs. 1943. márc. - ápr. tav. kiáll.
Kiállító művészek névsora. 24.lap

MDK

Döbröczöni Kálmán

Éneklő fiu, of.

Munka nélkül, of.

Műcsarnok 1932/33 téli kiáll. keretében a KÉVE jub. kiáll. kat. 6.l.

MDK

Döbörczöni Kálmán

festő

Szerepelt az 1934 aug. 5-12 között tartott Miskolci Hét keretében a Lévay József Közművelődési Egyesület 40 éves jubileuma alkalmából rendezett kiállitáson.

Hajdu Béla: Borusidők - napsütések.
Északmagyarország 1964 jan 26.

Fénykép

Magyar Foto: G K 1025/12 Hegedűsné

Döbröczöni Kálmám: Nyári reggel

Olaj

1951. X. 25.

Neg. van

Döbröczöni Kálmán

Férfifej.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1963 5. szám, 1. kép.

MDK

Döbröczöni Kálmán, festőm.

irányba
Igen figyelemre méltók a modernebb irányu terelődött művészek munkái. Frissebb levegőt áraszt a tárlat mai világába.

Olasz város kompozicióval szerepel.

B.P.L.: Megnyilt a Téli Tárlat a Műcsarnokban.
Nemzeti Ujság. 1938.febr. 6. 12.l.

Döbröczöni Kálmán

Június 15-én nyílt a miskolci Képcsarnokban kiállítása. Kb. másfél értizedig tanított az Iparmův. Főiskolán.

emlitve.

Napjaink, 1962 h. szám, 9. lap.

Döbröczöni Kálmán

Keramikus.

Rajz, reprodukció.

Napjaink, 1962. 4. szám, 9. lap

Dobrovolní kámen

Rajz (rajzó)

Nagy Pavlik 1964, 2 n., 110.

Döbröczöni Kálmán MDK

Munka után, olf.

Műcsarnok 1929/30 téli kiállitás

MDK

Döbröcöny Kálmán, grafikus

szénrajzai kiforrott tehetség munkái.

A hét vidéki városnak közös a grafikai terme.

Vidéki centrumok.- Hét magyar város képkiállítása Miskolcon.
Képzőművészet. 1929. 21. sz. 150.l.

MDK

Döbröcöni Miklós

A szentendrei művésztelepen dolgozik.

Esti Hirlap 177 sz. 1938. jul. 30 2 old.

Ártatalai megyva

Döbröczöny Mihály
egyéri ötvös
~~1642~~
l. Debreczeni Mihály
l.

Yankó Ötvös aprodok

5. l.

12, 33. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Döbröczi Kálmán M.D.K.

A szentendrei művésztelepen dolgozik

Művésztelep Szentendre

Pest megyei Hirlap 1965. augusztus 8. 9. l.

Döbrönci Kálmán

Kiállít

8 ó. U. 932. XII. 18.

Kér

Név: . . . . . .

Születési év: . . . . . .Hely: . . . . . .

Hol, mikor és kinél tanult: . . . . . .

Önálló kiállításai: . . . . . .

Mely kiállításokon vett részt: . . . . . .

Hol jelentek meg kritikák vagy méltatás

megvon

Döményi László

festő

l.

A Lakás.

III. 9. 4. 1521.

(Zsúrimentes kiáll. a Művészházban.) —

netalán elöállott

gos Bizottságának -

Budapest.-

jelentéseit ./5 alatt megküld-

Dömény László

festő

Körmöcbánya

Cáid

Könyvbarátok Lapja

1927 – 28. 94. l.

Feladó

Pápai János

Teszalök

DÖMÉNYI *László*, festő. * Tornallya 1890 febr. 21. A bpesti képzőm. főiskolán Zemplényi Tivadarnál és Réti Istvánnál tanult. 1925. Algírban telepedett le, hol több gyüjt. kiállítást rendezett. D. Afrika fénnyel itatott színes életét festi, az arab városok nyüzsgő embertömegeit s Algír környékének tájait.

E. Gy. I. 258 l

550.

e. Jobb kezét ispőjére teszi. Fehér parókája há-
te, szeme szürke, arcza s bajusza leberetvált. Körül-
ék bársony dolmánya s ugyanilyen prémes mente
aranyzsinórású s a derekát szorító sárga öv
felrevont függönyt látni. Felirata a kép alatt

Fÿ de SOMOSKŐ. TABULAE JUDICIARIAE BARO.
DEZNA: BOROS: IENŐ HAEREDITARIŬS."

éretei 94:73.8 cm.
gyűjteményéből 140/95 No 678.

140/95: 678

Dömény László

festő

Párizsban él –

Egy művét kiállítva

az alábbi múzeumban

Kat. Bratislava

28 l.

Sbierky 36. l.

Dömény László

1910/11 – 1913/14

Ferkó pzomfoiskèvk
1932-33. 76. l.

Döményi László

festő

L.

Szendrey - Szentiványi

396. l.

Ó-vári selmecbányai átalakítója

III. 62.

Dömjén (nálam Dömenyi) László

festő

állítólag Ferenczy Károly tanítványa. Jelenleg Londonban él és főleg tájképeket fest.

Antalos Gyula Közlése

1937. junius.

Döményi László

Hul. Tornallyán 1890 febr.
21. Izr. 8 gimn.
1910/11. I. első osztálybeli rendes
művésznövendék a bpesti Képz-
főiskolán Tanárai, Ferenczy és
Bosznay J.
1910/11. II. első osztálybeli -
Betegség miatt nem járt.

Csónakfibula II. 145.

Döményi László

Szül. Tornallyán 1890 febr. 21 Ifr.

1911–12. I. másodosztálybeli rendes művésznövendék Zempléni T. osztályán.

1911/12. II. másodosztálybeli Zempléni Tivadarnál.

(Szül. Jósafőn 1890 febr. 21.)

1912/13. I. harmadosztálybeli u.o.

(Szül. Tornallyán)

1912/13. II. harmadosz. u.o.

1913/14. I. negyedosztbeli Réti Istvánnál.

1913/14. II. negyedosztálybeli u.o.

Varságh B. V. 310.

Dr Döhrmann Henrik

mühedvelő festő

Bp.

l.

Érredeveskiáll

XX. cs. 28. l.

a holnap esedékes részlettel együtt hozzánk juttatni.

Készséges szolgálataink felajánlása mellett maradunk

kiváló tisztelettel

KELEMEN D. ÉS TÁRSA
KÖNYVTERJESZTÉSI VÁLLALATA

Levelezésnél kérjük a borítékon levő számra hivatkozni.

Levelezéshez válaszbélyeg küldendő!

Ha szíves átutalása jelen sorainkat keresztezte volna, kérjük elnézését és méltóztassék levelünket tárgytalannak tekinteni.

II. Franklin-Társulat nyomdája.

Döke Károly, [építész]

MDK

A Valéria-telep helyén épülő városrész tervezőinek egyike.

Kapalyas Imre
Kőnegi Ferenc
}: A Valéria helyén

17. l

Népszabadság, Bp. 1960. aug. 20.

Dögei Attila, gyermekrajzoló

Rajz: Repp

—: Így képzelik a gyerekek
Élet és Tudomány, Bp. 1980. jún. 27.

815-817

XXXV/26

Dögei Attila, gyermekrajzoló

Színes rajz:

Repr.

–: Így képzelik a gyermekek 815-817

Élet és Tudomány, Bp. 1980. jún. 27. XXXV/26.

Dömény László
festő.

KÉPZŐMŰVÉSZET

** **Magyar festő Algirban.** Dömény László fiatal festőművész, alig néhány évvel azután, hogy az iskolából kikerült és hogy itthon kiállításokon megmutatta fejlődését, külföldre került. Ezidő szerint Algirban él, ahol már otthonossá is lett. Legutóbbi kiállítását az ottani Raquette Clubban rendezte s mint a *L'Écho d'Alger* február 17-iki számában olvassuk, a kritika meleg elismerése kíséretében. Képein Dömény Afrika fénnyel ihatott színes életét festi, az arabus városok nyüzsgő embertömegeit és magának Algirnak pálmaberkes környékét. Mostani kiállítása két éven belül már a második.

UJSÁG

SZERDA, 1927 MÁRCIUS 9

tárgyalás a Gellért-fü-

Székesfehérvár 1601-iki elfoglalásának
Képe III. 121.

Döményi László, festő; szül. 1890 febr. 21-én Tornallyán (Gömör megye). Tanulmányait 1909-ben Budapesten Szablya Frischauf Ferencznél kezdte, 1910-ben pedig a képzőművészeti főiskola növendéke lett, ahol Ferenczy Károly és Zemplényi Tivadar vezetése alatt tanult. 1912-ben Sziciliában, Nápolyban, Rómában és Firenzében volt tanulmányúton. Képei közül említésre méltók: Feketeruhás hölgy tükör előtt, mely a Műcsarnok 1912. évi tavaszi tárlatán volt először kiállítva (Tolnayné tulajdona); Z. Molnár László színművész arczképe, mely a Művészház 1913. évi őszi tárlatán volt kiállítva (Z. Molnár László tulajdona); Hegedűs

Gyula, a Vígszínház tagjának arczképe és Szentiványi Árpád országgyűlési képviselő képmása.

Kiáll. tárgymutatók és önéletr. adatok.

OMKT 1912. tav. Feketeruhás hölgy tükör előtt, of.

Döményi László

Konrád Ignác

Simon János

Képzőmův. főiskola
itj. kiállítása
1913-14.
Reti István nö-
vendékei.

Berkovits Ilona

A budapesti egyetemi könyvtár
Albucasis-kódexe.

Budapest, 1937. Egyetemi ny. 8-r, 14, 2. l,
fűzve.

I. 3. p. h.

—.30 P

Döményi László

Lásd

Művészkár 1913.

Zsűrimentes kiállítás

Könyvtáramban

a Művészkár

katalogusai

között.

Dömenyi László

1913. zsürimentes Kiáll-
Művészház

Fekete ruhás hölgy
tükör előtt, olaj 1000.—

Ez. Molnár László
Szinmüész Képmása,
olaj.

~~Amphora, római~~ ~~IV. 132.~~

Döményi László

Münchner. 1914. évi
nagy kiáll.:
Önarckép tanul-
mány-

Döménji László

1914. ifjú Művészek Egyesülete
kiáll. Nemzeti halon

Dr. A. Zs. ur archeje, olaff.

1915. ápr.-máj. kiáll. u. o.

Belvárosi plébánia templom,
olaff. 600.—

Ripacs, olaff. 300.—

Kettős archeje, olaff 400.—

Hármas archeje, olaff 500

Tutkó: Kassa város történeti évkönyve

III. 148.

Döményi László

D ö m é n y i L á s z l ó.

1914 Ifju müvészek III.kiáll.
dr. A.Zs. ur arcképe,olajf,

1916 Téli kiáll.
Kompozitio vázlat,olajf,
Rákoczytér téren,olajf,
Mulató előtt,olajf,
Hajnal az Alpesben,olajf,
Forgalmas utca este XX esőben,olajf,
Fenyő részlet,olajf,

Nemzeti Szalon

Döményi László, festő; 7.
1890. febr. 21. Tornallyán (Gömör m.). 1909. Bperten Szablya Frisch-
auf Ferencnél tanult 1910–14
a képzőművészeti főiskolán
Ferenczy Karoly, Zemplényi Tivadar és Réti Isban tanítványa
volt. ~~Ezután~~ T Körmöcbányán
~~majd~~ és Pozsonyban dolgozott.
1925. Algírban telepedett le,
(hol) T ~~1926 és 1927~~. önálló kiállítást
~~[illegible]~~ rendezett ~~[illegible]~~
~~[illegible]~~ az arab városok nyugtalan
színes embertömegeit és

MÜEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
Érk.: 1923 ápriliz hó 4. n.
1936. 1923 szám

Algír környékének tájait ábrázoló képeiből. T Az 1930 az évek elején Párizsban, 1937 tól Londonban élt.

T 1912 Szicíliában napolyban. Rómában és Ferenczeben volt tanulmányaton. Tanulmányai befejezetlen

(egyiklenj Bperten, majd.

Müemlékek Országos Bizottságá
Nagyméltóságú Elnöksé

Van szerencsém az Országos Bizottság
gáló diapozitivkészítményeimet.

Készítményeim kvalitására nézve szab
a wienni, berlini, szófiai királyi paloták
Palazzó Pitti, a milanói Pinac. Ambros
wienni és berlini hadtörténelmi múzeum
nes diapozitivjeit;

a közoktatásügyi kormány kiküldött h
chrom diapozitiveket sem készít az o

az Erzsébet Tudományegyetem orosi

1

Döge

ev ref templom

1) Templomtervgyalaszlótól

1:200 -

Habolicz

22.

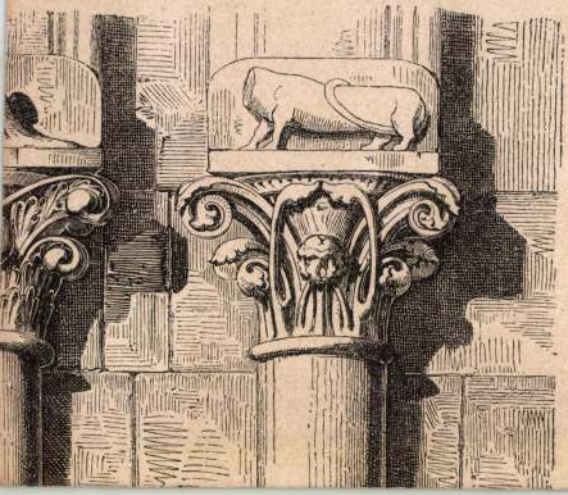

Döge

[Szabolcs vm.]

Ref. templom Epult a
XVI. században
1662-ből uraszta li kehely.
Rk. kápolna Epult
1883-ban.

Borovszky Mag. y. orsz. vm. Szabolcs
23. l.

135 Döge (Szabolcs)

Révleányvásártol eddig és innen Kisvárdáig
12 Km

1) Ref. templom
Terjedelmes neoromán templom, egerien nj.
2) Rk. templom
Szlíses kis neoreneszánsz templom, XIX. z.

Innen Kisvárdán át
vissza Nyiregyházáig
46 Km

188 Km. térkép szerint tényleg fizettem 197 kilométert.

Nyirségi utam 1938

135 Döge

Döbrentei István

festő

L.

Szendrey-Szentiványi

396. l.

Olaszország III. 157

Dőbrentey Ilona

Női képmás c.
miniatűje az
Ernst Múzeum -
13-14. aukciója

Pecsétlő, bártfai franciskánus kolostoré

IX .44.

Döbrentey István

Fův kéft

Női képmás, vizf

35. szám. 19

75911/902 szám.

Mult évi októbe
terjesztésére tudatom a M
zeykfalvi gör.kel.hitközse
engedélyezett segély kiuta
tanusága szerint annak ide
ny iben a Müemlékek Orsz.Bi
mást nem nyert, a tévedésne
kezelésében kellett megtör

Budapesten 1903

Döbrentei István

l. népélettipusokat akvarellezett

LykaMagymú1800-50

430. 528. l.

Az 1840-es evekben Barabás mát tanult

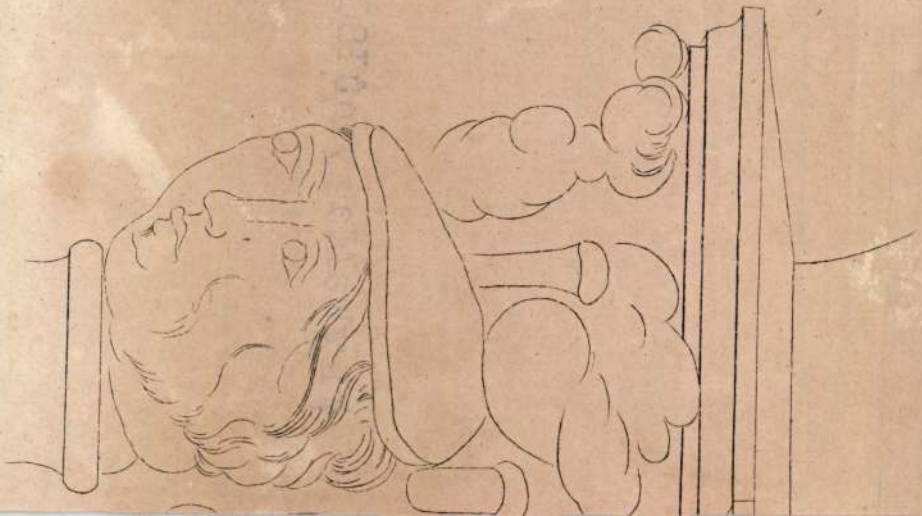

Döbrentei

l.

1852. megfestette Napoleont krajcárnyi nagyságban.

Lykanemzromantika

203. l.

hírlapiro
Rákóczi-út 38.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36. IV. 1.

Döbrentei István

Zeichner, tätig um 1845–46
in der Zips
2 nuove fels.

lásd

Kösz E. Zips 31. P.

ıe a kormánnyal, hogy megállítsam azon az uton,
lyzethez és az áldatlan belpolitikai zavarokhoz
viselőház feloszlatása előtt kiléptem a kormány

aggodalom és választóim ezreivel való személyes
zdjek a kormány politikája ellen, mely a nemzet
lasági megélhetést veszélyezteti.
ıa eszme szolgálatában, mely egyedül vezetheti
és

us zászlaját a fővárosban!

ályért, Hazáért"

Döbrentei István

festő

ivód

Häufler 1854

I. 152.1.

Az Ipolyi-gyűjteményből.
Ipolyi Biharvármegye, 331/IX. szám.

TÁRGYAK

Üdülő beteg

Áhítat

Imádkozó szegény

Zsugori nő

Kétségbeesett férfi

Pénzváltó

Alvó nő

Fiatal suhanc

Rémült férfi

Justitia et pax

Fiatal zenész

Üzött vadkan

Festő nő

Döbrentei István, festő. Döbrentei Gábor kir. tanácsos, író öccse. Ügyes rajzoló volt, s több arczképet készített. Egyebekközt lerajzolta szepesszombathelyi Rajner János Györgyöt, a tátra-kiesdi hidegvízgyógyintézet megalapítóját. Ezt az arczképet 1846-ban Szerelmei (l. o.) rajzolta kőre. Egy vízfestménye, mely Andrássy György gróf dernői vasgyárából öt vasgyári munkást ábrázol, a Történelmi Képcsarnok tulajdjona. Méretei: 26 : 40·2 cm., s jelzése: »Levette Döbrentei István, 1845.« Andrássy Dénes grófnak D. által készített ifjúkori mellképe (fehérrel illuminált szénrajz), a krasznahorkai Francziska-ereklyemúzeumban van.

Honderű. 1846. I. 217. l. (Heti szemle.) — *Mihalik József:* A krasznahorkai várban létesített Francziska-ereklyemúzeum leíró lajstroma. Kassa, 1912. 120. l. — *Tört. Képcsarnok* grafikai kiállításának leíró lajstroma. Budapest, 1907. 99—100. l.

Eger.

Méltóságos Uram!

A Műemlékek Orsz. Bizottsága Hechler Antal egyetemi tanár úr révén arról értesült, hogy az ~~egyi~~ Érsek úr Önagyméltósága szíves készségét nyilvánította arra nézve, hogy a terebe vett egyi műemléki felvételek alkalmából ~~ada~~ Egerben dolgozó szakembereket az érseki residentiában rendéjül fogja látni.

Miután arra kérem Méltóságodat, hogy a nagyjelentőségű vállalkozás nak ~~bőkezű támogatá~~ sáért Önagyméltóságának a

Döberentey István, festő:

Az 1786. Nagyszöllő-
tön született D. Gábor író öcse.
Barabás Miklóstól tanult fes-
tem; A Felvidéken ~~népélet-~~
~~tipusokat~~, majd Pesten nép-
élettipusokat (egy) miniatur
arcképeket festett. 1845.
rajzolta szepesszombathelyi
Rajner János György, a tát-
ra-kiesdi hideg ~~[illegible]~~ víz,
Gyógyintézet megalapítójá-
nak arcképét, melyet 1846
Szerelmei Miklós rajzolt
kőre. Egy ~~[illegible]~~ vizsgálmely
Andrássy György gr. dernő
vasgyárának öt munkását
ábrázolja (1845) a M. Tört. Képtár-
nokban, egy Vöi képmása
vőj. a Fővárosi Képtár-
ban, Andrássy Dénes gr.
ifjukori mellképe (fehér-
rel illuminált szénrajz
a kraszna horkai Francis-

ka-creklyenuzemben van
van. Szabó Mózes oznert ábrázoló
min. arcképe az Erdélyi Tere és Munuvészeti tárla-
ton 1941. kolozsvárt volt kiállítva.

MDK

Döbrentey István

Szt.István fogadja V lence követeit

Egyéb köztulajdonból elveszett műtárgyak jegyzéke
Bp. 1952

M.D.K.

Döbrentey István /XIX sz. közepe/

74. Szent István fogadja Velence követeit.

Elveszett. /Szombathely város/

Háborus műtárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
5. l.
MUMOK. Bp. 1952.

Döbrössy Pál fotóművész

A.J.: "Két fotókiállitás" cimmel ir a művész fekete-fehér eljárással készült fotógrafikáiról, s elismeréssel méltatja az uj, önálló műfaj kialakitására irányuló törekvést.
Az Országos Fotóművészeti Kiállitást a Budapesti Fotóklub termeiben rendezték meg.

Élet és Irodalom, Bp. 1972. nov. 25.
XVI. évf. 48. sz. 13. lap.

Döckhler (Thoekler) Dávid

bécsi születésű ötvös

L. megvolt

Szendrey - Szentiványi

396 l.

Ostrosich Miklos, de Giletincz, Koronaör,
arczk. III. 35.

13. DÖCKHLER DÁVID. *(David Döckhler, Thoekler).* 1632—1641.

1632. márcz. 25-én megjelenik a czéh előtt *Davidt Döckhler,* «gebirtig von Wien in Osterreich», ifjú legény s kéri idejének bejegyeztetését.

1632. szept. 20-án *Davidt Döckhler* bemutatván remekét, mesterré beigtattatik.

1634. aug. 21-én *Davit Döckhler* 7 évre szegődteti Christoff walckhunn-t. A nyolczadik év alatt olcsón tartozik dolgozni a mesternek.

1635. nov. 21-én *Dauit Döckhler* 5 évre szegődtet tanulóul egy ifjút, kinek neve «Auff vngerisch» ISSTOCK, «auff theitz» Christoff Fleischhackher.

Mihalik
Háromszár ev.
M Kot. Ert. 1911. 117 l.

és porvai utakon s egyéb alkalommal eszközölt vételekből és ajándékokból 353 néprajzi és 118 természetrajzi tárgy került a múzeumba. Az utóbbiak közül tudományos szempontból igen jelentős a Tündérmajor területén az ott elhuzódó alsókrétakorú mészkőben talált 2 Teleosaurus-csigolya, melyeket a múzeumigazgatót 1 lelkesen támogató Walla Géza ajándékozott a múzeumnak.

75. ZOMBOR. 1. *A Bács-Bodrogvármegyei Történelmi Társulat múzeumában* 1910-ben csak a belső rendezés munkálatai folytak. Gubitza Kálmán múzeumőr és Trencsény Károly titkár a jelenleg is még a megyeház három termében összezsúfolt gyüjtemények 1909. és 1910. évi gyarapodásait leltározták, czédulakatalogusba foglalták, jelezték, számozták és véglegesen elhelyezték, illetve a ki nem állítható tárgyakat ládákba csomagolva zár alá helyezték s a múzeum összes gyüjteményeiről, szakcsoportok szerint, 12 új szakleltárt nyitottak

DÖBRÖSSY PÁL /

„a Dunakanyar Fotoklub tehetséges fiatal tagja" műveivel részt vett az 1968 augusztus elején Vácott rendezett ALFA 68 c. fényképtárlaton

---

Pest Megyei Hírlap, 1968. aug. 1.
(Váci Napló)

/4

Döbrösi Tímea, építész

Nyírbátor Művelődési Központ és zeneiskola tervpályázat, 1986.

Rangsorolás nélküli III. díj: 18. bírálati sorszámú pályamű.

Szerzői: Nyitrai Ákos, Farkas Gyula, Szabó Anna, Pál Judit, Deák Attila, Simon Ferenc, Döbrösi Tímea.

A tervpályázat homlokzatai, - axonometria, | repr. |

Magyar Építőművészet, 1987. 3., 8-old.

Döbröntei Eszter

Szerepel a medikus képzőművészek tárlatán

E. L.: Megnéztük a medikusok tárlatát

Orvosegyetem 1968 XII. 12

Döbröközi rk.

templom

kepe repr.

Kisskikl kath. Magy

709. l.

DÖBRÖNTE (Keszprém)

Döbrönte

RMV 5, 361–362 l.

KEREK TEMPLOM a Fájdalmas Szűz tiszteletére szentelve. Kupolás, alatta kripta. Neoklasszikus, építtette gr. Somogyi János özvegye, gr. Györy Krisztina 1815-ben.

RMV 5, 362 l.

VÁRROM kisméretű, áll három lőréses bástyafala, rondellája. Árok vette körül. Keleti oldalán kis torony volt. [illegible] Építtette Debrentei Heem Benedek, 1367-ben készült el.

DORADUATE(Mathematics)

DÖBRÖKÖZ

Szent Vendel-szobor

Tolnai Népujság,
1994. január 26. 4.

Döbröközön felújították a falu védőszentjének, Szent Vendelnek a szobrát.

DÖBRÖCZÖNI Kálmán festő

Kamaratárlat

1996. aug. 14.

Miskolc (ÉM) – Döbröczöni Kálmán festőművész képeiből nyílik kiállítás ma, szerdán délelőtt 11 órakor Miskolcon a TIT Kazinczy klubjában. A kiállítást Kabdebó Lóránt, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi Intézetének igazgatója ajánlja az érdeklődők figyelmébe.

Észak-Ma.

Döbrentey Károly

Kerepel a hagyar Jövő növetség
fiatal képkörmüvéneinek
kiállításán

Cy hagyarság 1937 XII. 18

. Döbrentei

Ltáb IV. 53, 134

Döbrentei

miniatur festő

Szabó Mózes szinész
archépe
fentitől

Kolozsvár thj. szab. Eir.
város. Erdélyi zene-
és szinmüvészeti ki-
állítás 1941. nov.
9-30.
45. l-

:ozással folyó évi junius hó 28-án
fölterjesztésére értesitem a tek.
ág alkalmazottai részére javaslatba
.badságokat ezennel engedélyezem.
st, 1935.évi augusztus hó 13-án.

A miniszter rendeletéből:

Dr.vitéz Haász Aladár s.k.

miniszteri tanácsos

Döbrentey István XIX sz

Ernst Múzeum aukciói

XIII–XIV, (1920) 100 sz. Nő képmás, jelzett, 9 x 7.5.

Döbrentei István

festő

Gróf Andrássy Dénes

ifjukori mellképe, szén-
rajz barna papiron, fen-
titől az alábbi mu-
zeumban

Mihalik J. A Kraszmehor-
kai Franciska ereklyemu
zeum leltára.

Mihalikereklyem

Kassa, 1912.

120. l.

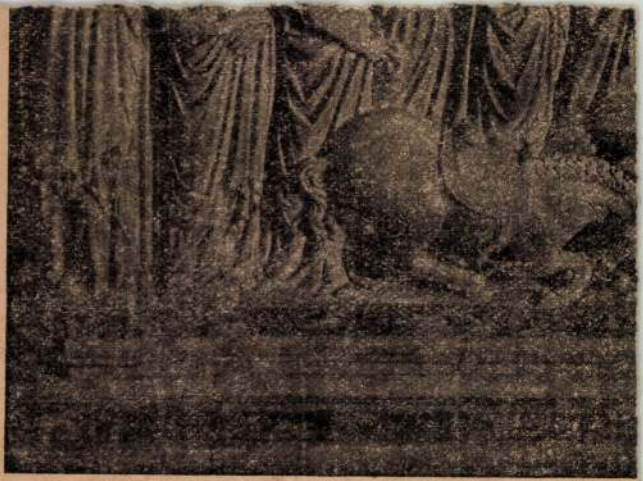

17. kép. Nicola Pisano: Szt. Domonkos
Bolognai S. Do

Döbrentei Zoltán Celldömölk

„Lépcsőn" (repr)

Gyermekrajz-pályázat.

Képes-Újság, Budapest, 1943. máj. 26.

M.M.K.

Döhrenteiné Nagy Edit

Tanulmányokat folytatott a Miskolci Művésztelepn

Képzőművészeti élet a felszabadulás után 462.1.

A MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOK. KÖZPONT FORRÁSKIADVÁNYAI II.

Bp. 1965.

MDK

Döbrentei István

Reiner János György arcképe, Döbrentei István után: Szerelmey Miklós

Heti Szemle. Honderü, 1846, I. 217.

M.D.K.

Döbrentei István festö

A 40-es években Barabás tanitványa volt

1945-ben Az Andrássyak dernöi vasgyárában dolgozó öt mun-

kást festett meg akvarellen.

3 arckép tusban / 6-6 forintjával /

201. 1.

Berkovits Ilona: Zichy Mihály .. Bp. 1964. 1/.

Döbrentei István

vízfestménye: „Magyar munkások M. Gróf Andrássy György úr alsónói vasgyárában."
93. p. reprodukció. 1845.

Rózsa György – Spira György: Negyvennyolc
a kortársak szemével. Budapest 1973. 575 l

MDK

Döbrentei István

Mihalik J.: A krasznahorkai Franciska ereklyemuzeum leltára. Kassa 1912. 12o.l.

DÖBRENTEI István rajzoló M.D.K.

/ XIX.sz. első fele/

Döbrentei ˇábor unokaöccse ,mükedvelő rajzoló.

Vasgyári munkások. /vizfestmény/ 1845. repr.

Cennerné "ilhelmb ˇizella:Magyarország történetének képeskönyve 896-1849. Bp. 1962. 287.l.

Döbrentei István, grafikus

M Dh

Vashámosi munkások.
Vízfestmény 1845-ből.

Repr.

Békés István: Negyvennyolc népe

9. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. márc. 15.

M.D.K.

Dőbrentey István (XIX. sz. közepe)
festő

74) Szent István fogadja velencei követeit.
(Szombathely város)

Egyéb köztulajdonból elvesztett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

5 l.

CAFÉ·ZACC
Tel.: 72/222-005
GALÉRIA ÉS TŐZSDEKÁVÉZÓ
Pécs, Mátyás király u. 2.
nyitva: hétköznap 10-24, hétvégén 15-24 óráig

DÖMÖLKY LAJOS

MEGHÍVÓ

A Café Zacc
galéria és tőzsdekávézó
tisztelettel meghívja Önt
2001. szeptember 2-án 18 órára

Dömölki Lajos
„illusztrációk"

című
grafikai kiállításának megnyitójára

A kiállítást megnyitja:
Aknai Tamás
művészettörténész

A kiállított illusztrációk

Arany János, Á. Szabó János,
Balázs Béla, Faludy György,
József Attila, Mózsi Ferenc,
Octavio Paz, Juhász Gyula,
Garcia Lorca, Thomas Mann,
François Villon, Weöres Sándor
valamint a székely népmesék
és a finn és görög eposzok-
illetve a keresztény mitológia
és a Biblia
történeteihez készültek

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1977 NOV 2 8

MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖK
Gödöllő
Döbrössy Pál

1021

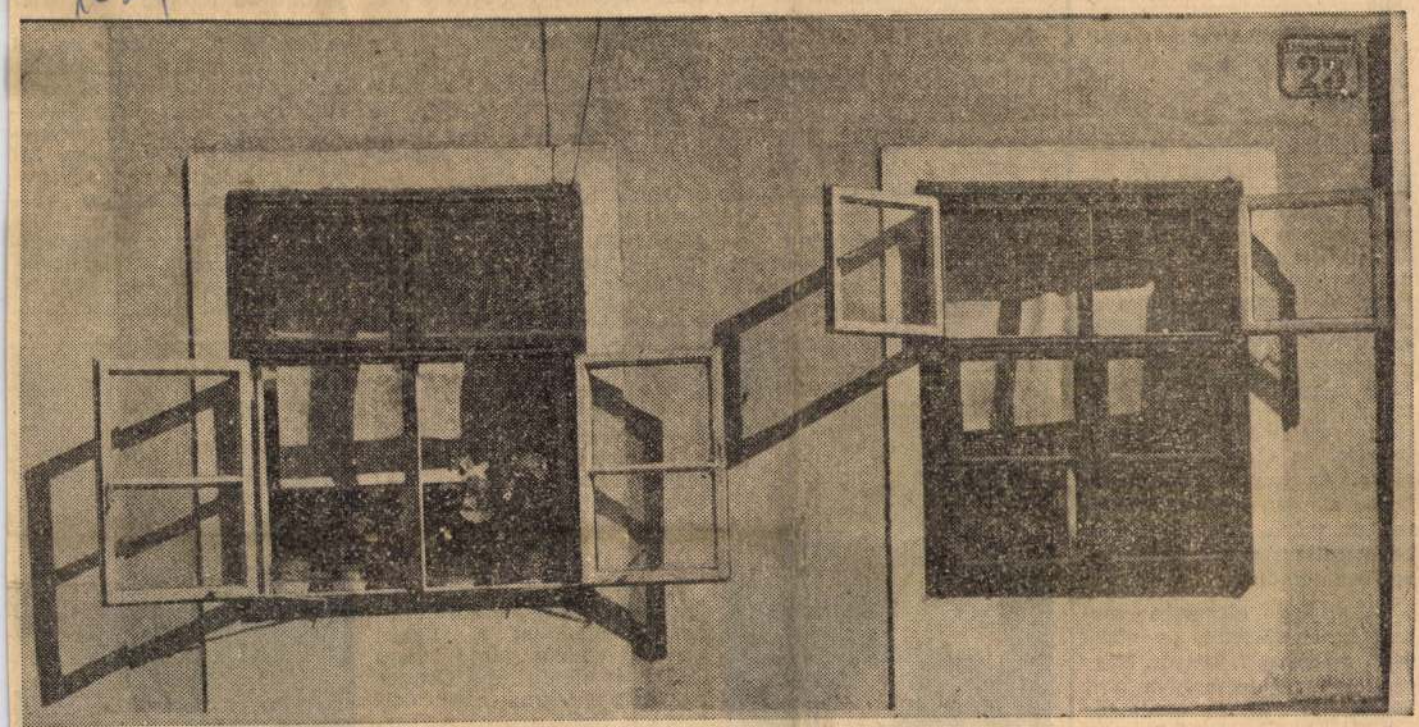

DÖBRÖSSY PÁL: ABLAKOK

zel is bizonyítva [illegible]
ségét. A verseny után nagy volt a boldogság csapatunkban.

De ez a balszerencsés sérülés teljesen derékba törte a felkészülési tervemet. Július hátralevő részében kb. három hétig lényegesen kevesebb gyakorlatot tudtam elvégezni. A 28 napos gyógyulás határideje előtt, a sérülést követően három héttel elindultam az országos felnőtt vidékbajnokságon és kellemes meglepetésemre már 41,64 méterrel első helyezést értem el. Ettől kezdve már nyolcvan százalékosan be tudtam állni az edzésekbe. Augusztus 7-én 53,25 métert, 14-én 53,46 métert dobtam, s fokozatosan készültem az év legnagyobb versenyére, az Országos Bajnokságra. Az esélyeim a papírforma alapján csak a 12. helyre lett volna elég, de titkon be szerettem volna kerülni a nyolcas döntőbe.

Ezt utólag elemezve szerencsésen sikerült, és végül 54,18 méterrel 7. lettem. Négy centiméterrel lemaradva a 6. helyezettől (ez az eredmény volt október 10-ig ebben az évben a legjobb teljesítményem!).

Csiszár Ferenc

[illegible] történt, hogy az Mg. Kar. III. évfolyamos hallgatói közül kilencen az NDK-ba utaztunk.

A lipcsei Karl Marx Egyetem vendégeként a gyakorlatot egyhetes kirándulással kezdtük. Vezetőnk, az egyetem fiatal tanársegédje precízen előre megszervezte a programot és lelkiismeretesen kalauzolt végig bennünket útunk során.

A nagyobb városokban panorámabuszos körutazáson vettünk részt, hogy átfogó képet kapjunk a városról.

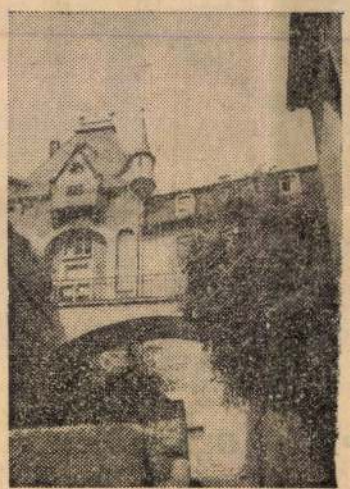

[illegible] königsteini
Még föl se[illegible]
nyörű táj
Berlin felé
vonat. Újra
zás: Alexa
a 207 méte
bánál a XI
Mária-temp
kút a város

Útunk to
szebb utcáj
Linden-en [illegible] amelynek magyar változata Hársfasor lehetne. Ezen az úton jobbrabalra tekintve láthattuk az Operát, az Humboldt Egyetemet, előtte Humboldt szobrával és egy oszlopos épületet, ahol két fegyveres katona őrzi a béke lángját. Aztán ahogy a Brandenburgi kapuhoz értünk az út megszakadt, a busznak meg kellett fordulnia. A kapun ugyanis az NDK zászlaja lobog, de a tőle pár száz méterre levő Reischtagon már más zászló van.

Az egyhetes kirándulás után ünnepélyes keretek között fogadtak bennünket a lipcsei egyetem vezetői. Majd buszra ültünk és elindultunk Ostrauba, abba a faluba, ahol dolgoztunk. Szállásunkon a gazdaság vezetői barátságosan fogadtak és tájékoztattak arról, hogy mit fogunk dolgozni, s bemutatták a gazdaságot.

Het végen, hogy ne unatkozzunk, a gazdaság kirándulással lepett meg bennünket. Ezúttal Meissenbe mentünk, ahol a hí-

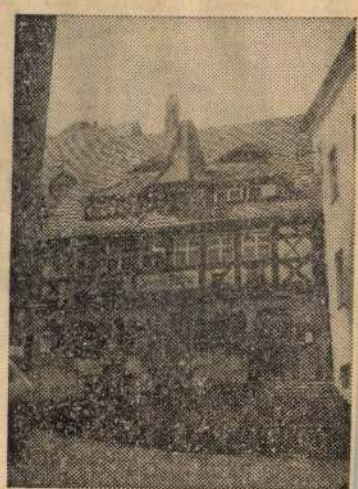

Döbrentei István

Andrássy György munkásai. 10409

E lapon a dernői vasgyárból Csatlós János és Rumányi az öntőgyárnál, Horváth Pesta a kavarkemenczénél, Kékedy Antal surlo a vasöntőnél alkalmazott munkások vannak részben hátrafordulva, részben pedig szembe nézve ábrázolva. Az ötödik, ki jobbra néz, nincs megnevezve. Felirata a kép alatt:

Magyar-munkások M. Gróf Andrássy György ur dernői vasgyárában.

és ezután jobbra: Levette Döbrentei István 1845.

Tusrajz, mér. a papirosnak 26:41.5 cm.

Szn. 611-98
112-98-212.

Irodalmi Ujság

EDVI ILLÉS ALADÁR festőművész, akit még Székely Bertalan tanított a Képzőművészeti Főiskolán, 88 éves korában elhunyt. Az ősz mester a magyar táj szerelmese volt, még tavaly is csaknem harminc képet festett Dömösdön meg a Hármashatárhegyen s nem sokkal halála előtt készült önarcképe is friss erőben tükrözi művészetét.

★

BAYREUTHBAN kiállítás nyílt „Wagner Richárd műve a jelenkor színpadán" címmel. Díszlettervek illusztrálják, mennyire hatott a bayreuthi stílus más színpadokra is. A kiállítást szeptember végén zárják, hogy azután Amerikában is bemutassák.

★

ORBÁN DEZSŐNEK, a neves magyar emigráns festőművésznek könyve jelent meg Ausztráliában „Bevezetés az alkotóművészetbe laikusoknak" címmel. A magyar művész, aki a „Nyolcak" századeleji művészcsoportjának volt tagja, jelenleg művészeti főiskolát vezet.

★

KORUNK KERESZTÉNY MŰVÉSZETE címmel reprezentatív kiállítás nyílt meg a salzburgi dómban. A kiállításon Ausztria, Német-, Olasz- és Franciaország mellett az USA, Kanada és számos délamerikai állam is résztvesz. A kiállítást kétévenként megismétlik.

★

NEMZETKÖZI KULTÚRKRITIKUS KONGRESSZUST tartottak Münchenben. Az éles és színvonalas viták közben a szemlélet két főirányzata került szembe egymással: a természettudományos biológiai felfogás képviselői a szellemtörténeti-morális irányzat híveivel.

★

ÁLDOR PÉTER, a kiváló magyar politikai karikaturista Columbia fővárosában, Bogotában telepedett meg. A New Yorkban megjelenő Time című folyóirat közlése szerint Áldor szerződést kötött Dél-Amerika szinte valamennyi államának egy-egy jelentősebb napilapjával, melyekbe ezentúl ő rajzolja a politikai karikatúrákat.

TRAVEN HALÁLHAJÓ című könyvét a német UFA filmgyár megfilmesíti; Horst Buchholz játssza a névtelen tengerészt. A filmet Georg Tressler rendezi.

★

A SZÜRREALIZMUS ATYJA, Giorgio de Chirico, olasz festőművész július 10-én ünnepelte 70-ik születésnapját. A századunk első évtizedeiben Chirico döntő hatással volt az európai festészetre, noha őmaga már 1924-ben elfordult a szürrealistáktól, elítélte az absztrakt festészetet, sőt 1948-ban panaszt emelt, amiért a velencei biennálén korábbi szürrealista munkáit kiállították. Pereket is indított, hogy fiatalkori, szignált képeit hamisítványoknak minősítsék.

★

MAGYAR ZENEI SIKER BÉCSBEN. Fricsay Ferenc, a közönség lelkes tetszésétől kísérve, vezényelte Kodály Psalmus Hungaricusát és Rossini Stabat Materét.

★

RUBENS ISMERETLEN FESTMÉNYÉT fedezték fel Aix-en-Provence-ban, a Szent Magdolna templomban. A kép Pál apostol mártírhalálát ábrázolja; eddig egy kevésbé ismert flamand festő alkotásának tartották.

★

PICHLER KÁROLY magyar keramikus újabb, sikeres kiállítást rendezett Sao Paulóban. A kiállításon faldekoráció-modelljeit is bemutatta, amelyek egy most épülő Sao Paulo-i templom számára készített.

★

DÖMÉNY LÁSZLÓ festőművész rövid szenvedés után Londonban elhunyt. Dömény egykor Ferenczy tanítványa volt. A két világháború közt Európa szinte minden nagyvárosában sikeres kiállításokat rendezett. A második világháború előtt Angliában telepedett le.

FARKAS GYULA professzor, a göttingai egyetem finn-ugor tanszékének vezetője tragikus hirtelenséggel elhunyt. Farkas professzor régebben Berlinben, 1948 óta Göttingában élt és a magyar nyelv és magyar irodalom ismertetése területén múlhatatlan érdemeket szerzett.

★

A PHILHARMONIA HUNGARICA két bécsi koncerttel ünnepelte fennállásának első évfordulóját. Doráti Antal vezényelt mindkét alkalommal. A bécsi kritika mindkét alkalommal nagy elismeréssel nyilatkozott a zenekar teljesítményéről és a vendégszereplő Szigeti József mesteri hegedűjátékáról.

★

NÉGYEZER ESZTENDŐS VÁROS maradványait fedezte fel Dél-Spanyolországban Antonio Arriba professzor, a barcelonai régészeti múzeum igazgatója s kutatásai alapján felvázolta a város hajdani térképét is.

★

MONTREUX ZENEI HETEIBEN számos kiváló karmester között a magyar származású *Solti György* is vezényel.

★

AZ ÉVIANI NOVELLADÍJAT a fiatal *Mathieu Galey* nyerte „Az ecet vitaminjai" című elbeszélésgyűjteményével, amely kritikusai szerint csípős és lendületes novelláival nem hazudtolja meg címét.

★

APOLLINAIRE-NAPOKAT tartanak *Stavelotban* augusztus 2-án és 3-án, hogy a költő halálának negyvenedik évfordulóját megüljék. Az ünnepség a Hotel Luxembourgban kezdődik, ahol a költő 1899-ben tartózkodott, majd az akadémia díszgyűlését nemzetközi Apollinaire-szakértők előadásai, a költő műveinek felolvasása, hangversenyek és kiállítások követik.

FRANCIAORSZÁG KRITIKAI NAGYDÍJÁT ez évben Yves Régnier nyerte el, „Le royaume de Bénou" című művéért. A könyv az álom és az utópia rendkívül érdekes keveréke; szereplői ideákat testesítenek meg. Régnier francia kultúrattasé volt, majd szabadságoltatta magát a diplomáciai szolgálatból és Nantes vidékén tyúkfarmot vásárolt, ahol gyümölcsfákkal, spárgaültetvénnyel és keleti filozófiával foglalkozik.

★

SEIBER MÁTYÁS, a magyar származású, világhíres zeneszerző „Cellóra és zenekarra írt három művét" július 18-án mutatták be a cheltenhami fesztiválon. Cheltenhamben az a szabály, hogy új műveket nem szoknak bemutatni; ezúttal azonban, Seiber kedvéért, eltértek a tradíciótól. (Seiber e három művét egyébként tavaly már előadták Baden-Badenben.) Az angol kritika a legnagyobb elismerés hangján ír Seiberről és három opuszát, kivált a középsőt, egyhangúan mesterműnek mondja.

★

EPIDAUROSZ AMFITEÁTRUMÁBAN ez év nyarán is megrendezik az antik dráma ünnepi játékait és előadják Aiszkhülosz, Szofoklesz, Euripidész és Arisztofanész műveit.

★

A ROKOKÓ SZÁZADA címen impozáns kiállítás nyílt meg Münchenben. A kiállítás a XVIII. század képzőművészete mellett a felvilágosodás korának enciklopédiáit csak úgy bemutatja, mint a kései barokk változatos hangszereit, a kor divatját, szokásait, felületes természettudományos kísérletezéseit és a mindennapos életet.

★

KÁLMÁN IMRE életéről filmet készítenek a Német Szövetségi Köztársaságban. Néhány felvételt Siófokon forgatnak majd. A film zenéjét Kálmán Imre Károly nevű fia állítja össze.

★

BÁRDI ÖDÖN színművész, a Vígszínház nagy nemzedékének egyetlen élő tagja, Budapesten 81 éves korában elhunyt.

★

LEHÁR, STRAUSS ÉS KÁLMÁN VESZÉLYBEN. A közművelődésügyi minisztérium elhatározta, hogy vizsgálat alá veszi a magyar színházakban „túlságosan gyakran" előadott színpadi műveket, nincsenek-e bennük „arisztokratikus tendenciák". Szavahihető forrás szerint ezúttal is, csak úgy, mint Rákosi rémuralma idején, arról van szó, hogy Kálmán, Lehár és Strauss műveit akarják letiltani a színpadról.

★

„A SZENT ÖRDÖG" címen új operát mutattak be Kentucky fővárosában, Louisville-ben. Az opera zenéjét Nicholas Nabukov, szövegkönyvét Stephen Spender írta; maga az opera Rasputin életének utolsó napjait viszi színre.

★

KÉRJÜK MOLNÁR TIBOR színművész urat, hogy — az Angol Állami Filmintézet felkérésére — sürgősen közölje jelenlegi címét lapunk szerkesztőségével.

A FILM NEM ÁRU, jelentette ki XII. Pius pápa a nemzetközi katolikus filmhivatalhoz intézett soraiban, a film szellemi táplálék és a szellemi és erkölcsi nevelés iskolája. A pápa élesen elítélte a felületes és gyakran frivol filmreklámot.

★

ÚJ KÖNYV JELENT MEG BARTÓK BÉLÁRÓL AMERIKÁBAN. A könyv Bartók életének utolsó szakaszát, az Amerikában töltött éveket eleveníti fel, szerzője: Agatha Fassett, címe: „The Naked Face of Genius".

★

CHAPLIN ŰRHAJÓFILMET tervez, amelynek cselekménye a holdban játszódnék. A hírek szerint Chaplin új filmjében ismét felölti jólismert kosztümjét.

★

BENYOVSZKI RUDOLF kiállítást rendezett Bécsben. A kritika elismeréssel nyilatkozott a tehetséges magyar festőről.

FUTTAM MINT A SZARVASOK...

(Folytatás a 3. oldalról.)

hőz és Villonhoz. Villonhoz ő is, mint Révai. Csak nagyobb történelemtisztelettel.

A forradalmár költő magánszabadságának tágabb értelmezéséig látszólag Révai is eljutott. Rousselot s az ő tanulmánya ott fordul szembe egymással, ahol a francia író a pszichoanalízist s az őrületet bevonja József Attila megvilágításába. Az apátlan fiú számtalan versének hátterében ott dereng a freudi családi körkép: a gyáván megugrott, ismeretlen szappanfőző apa, a hősiesen helytálló mosónő anya, két kemény nővére s e három nő között a felnőni nem tudó, örök kamasz, a mániákus öngyilkosjelölt, aki négyszer-ötször próbált végezni magával, már fiatal párttag korában átesett az első pszichoanalitikus kezelésen s kevéssel a halála előtt, abban az időben, amikor Révai szerint is legnagyobb (s legijesztőbb) versei születtek, 170 oldalas tanulmányában elemezte szét magát egy orvosnő utasítására.

Mert József Attila sohasem volt keménykötésű, harcos lélek. Nem volt neki könnyű, ahogy a viráglelkű, torkoskodó, de ujja hegyéig költő Eluardnak se volt könnyű agyarakat és körmöket ereszteni a harchoz. A gyöngéd és játékos költő csak végzetesen túlfeszített akarattal tudta magát proletár harcossá edzeni, egyik híres verse el is árulja, hogy természete ellen fordulva öltözött könyörtelen pártosságba:

> Futtam, mint a szarvasok,
> lágy bánat a szememben.
> Famardosó farkasok
> űznek vala szívemben.
>
> Agancsom rég elhagyám,
> törötten ing az ágon.
> Szarvas voltam hajdanán,
> farkas leszek, azt bánom.

Ezt a remegő szívű és iramodó lábú szarvast szimatolták meg a tapló szívek és fűrészporos agyvelők, Révai „szektásai" József Attila vékony farkasbőre alatt és kitaszították maguk közül. Addig is magasrendű, hiteles pártköltészete az [illegible] után lemböcsolott szét a nagy freskóversekben, amelyek a költő immár gátlástalan vallomásai Marxról, Freudról, Európáról, édesanyjáról s a kezelő orvosnőkről, akiket olykor összezavart az édesanyja emlékével. Hiszen amikor szörnyű csalódásában átkokat szórt egyik szerelmére (orvosnőre persze), a freudizmusból ismert jellegzetes lelki tévedéssel imádott halott anyja ellen is fordult egy szemrehányó másik versben! Nem volt bolond? Fájdalom, az volt. Éppen a biztos őrület elleni megrendítő küzdelem vonja be tragikus fénnyel az utolsó esztendőket. Elvérzett, mint Gerard de Nerval az értelem egyensúlyáért vívott reménytelen harcban, írja Rousselot, teljes igazsággal egy gyermeklelkű másik tébolyult költőre gondolva.

Elképesztő, hogy a francia s a magyar tanulmány jobbára azonos versidézetekkel jut el a hiteles, illetve hamis, tehát ellentétes eredményig. (Egy helyen még Victor Hugo idézetük is összevág!) De a furcsa találkozás csak addig elképesztő, amíg a két írás eredete mögé nézünk. Gara László megírta az Irodalmi Ujság 1957 december 1. számában, hogy József Attila ötvenedik születési fordulója annakidején készületlenül érte a párisi Magyar Intézetet. Kérésükre Gyergyai Albert s az ő nyersfordításai alapján, huszonhét nekilelkesült, neves francia költő bevonásával 1955 októberére elkészült az első francia nyelvű József Attila antológia. Negyvenhét vers volt benne; a „Mama" négyféle tolmácsolásban. S a hazai hatóságok rosszindulatú gáncsoskodása ellenére a kötet 1955 decemberében meg is jelent a jónevű Seghers-cégnél, Tristan Tzara előszavával. Világirodalmi áttörés volt a vékony kötet, akkor vetette meg lábát József Attila egyik napról a másikra Nyugaton. A letiltással fenyegetőző kommunista hatóságok hirtelen beálltak sütkérezni a sikerben s kegyesen hozzájárultak, hogy a fellelkesült Rousselot Gara László segítségével most már teljes kötetben mutassa be a költőt a franciáknak, ugyanabban a sorozatban, amelynek Corbièret, Poet, Reverdyt is feldolgozta. Ekkor vetette rá magát a József Attila irodalomra s utazott Magyarországra, hogy kegyhelyekként meglátogassa a költő élete nyomait. S már elkészült a magisztrális bemutató tanulmány, amikor lecsapott egy magyarországi agitprop vagy proletkult fellegvárból a parancs — Gara László kifejezésével a *szatócskodó árukapcsolás* —, hogy József Attila szerzői jogai csak Révai József bevezetőjével együtt kaphatók! Mert a ferdítő tanulmány, amely a Kortárs júniusi számának széljegyzete szerint a Magyar Helikon képes dokumentumkönyve elé van szánva s magyarul hamisítja meg József Attilát, eredetileg nemzetközi hamisításra volt szánva, milliók által érthető francia fordításban, a Seghers-féle kiadvány elé! Az antológiának, több mint százötven verssel, 1957 decemberében kellett volna megjelennie. Hogy miféle harc folyt le a színfalak mögött a költőgyilkos magyarországi párthatóságok s a költő párisi magyar és francia barátai közt, a jövendő irodalomtörténetre tartozik, egyik étvágyrontó irodalompolitikai fejezetébe. A harc mindenesetre az *igazi költő* részleges győzelmével végződött s Rousselot kötete a hatvanoldalas tanulmánnyal és huszonöt fordításával körülbelül ugyanakkor jelent meg franciául a szerző kiadásában, amikor Révai tanulmánya a Kortársban. Révai kötelező olvasmány, de csak a hétpróbás párttagoknak, azok pedig úgyis elvesztek a magyarság s a költészet számára egyaránt. Rousselot tanulmánya önkéntes olvasmány a költészet szeretőinek, József Attila igazi barátainak, olyan nyelven, amelyen fiatal korában maga is szeretett rímesen eljátszani, olyan nyelven, amelyet Saigontól Bukarestig ma is beszélnek. Habent sua fata libelli, még ha olykor a sors Sztalin visszakísértő maszkjában próbál is a halott költő és élő olvasói közé furakodni.

★

Elhangzott a BBC magyar adásában július 6-án.

A. FALUDI

férfi és női mértékutáni szabósága

Készpénz árban, részletre is készítek méret után kontinentális és olasz formát. Alakítást, javítást is vállalok.

Telefon: BAY 4146.

90, Ledbury Road, London, W. 11.

Hogyan lehet előfizetni az Irodalmi Ujságra?

Angliai olvasóink postahivatalokban kapható 10, illetve 20 shillinges postal ordert küldjenek kiadóhivatalunkba.

A következő országokban terjesztőinknél lehet előfizetni:

Argentínában: Dr. Girsik Géza, Lavalle 361. c/o. Délamerikai Magyarság, Buenos Aires. Ausztráliában: Globe Book Co., 173, Pitt Str., Sidney. Ausztriában: Gellért Lívia, Wien, III, Salesianergasse 2/19. Belgiumban: Agence Presse Europa, Ixelles 1. Boite postale 98. Brazíliában: Livraria D. Landy, Rua 7. de Abril 252, Caixa Postal 7943, Sao Paulo. Dániában: Vásárhelyi Géza, Norre Alle 75/640, Kobenhavn. Franciaországban: Méri Margit, Poste Restante, Paris 17. Annexe 1. Hollandiában: Havay János, Nieuwe Herengracht 97. IV. Amsterdam Oost. Írországban: L. P. Peter, 32, Brighton Square, Rathgar, Dublin. Izraelben: Gondos Sándor könyvkereskedése, Herzl 16, Bét Hakranot, Haifa. Kanadában: Sas László, 5390. Decelles Ave. Apt. 9. Montreal. Mexikóban: Libreria Europea, Avenida Gutenberg 60. Mexico 5, D. F. Németországban: Irodalmi Ujság Vertrieb, Hamburg 13. Postschliessfach 2673. Norvégiában: Volent Zsolt, Brynsveien 110. Sandvika—Hauger. Oslo. Olaszországban: Susanna Triznya, Via B. Pontelli 5, Roma. Svájcban: Kukorelly Pál, 6, Rue Beauregard, Geneve. Svédországban: Magda Hámori, Kanadastigen 17, Stockholm-Lidingö. Uruguayban: Kiss N. Béla, Buceo 3556, Montevideo. USA-ban: Dr. Deák Zoltán, 2251, Loring Pl. Bronx 68. N. Y.

Az itt fel nem sorolt országokból a lapot megrendelni egyelőre nemzetközi postautalvány beküldése útján lehet. Kérjük olvasóinkat, közöljék előfizetésüket levelezőlapon is kiadóhivatalunkkal, mert a nemzetközi postautalványon nem szerepel a befizető címe.

Az Irodalmi Ujság ára:

Anglia: 1 shilling, Argentína: 6 peso, Ausztrália: 2 shilling 6 penny, Ausztria: 2 schilling, Belgium: 7 francs, Brazília: 14 crusero, Dánia: 1 korona, Finnország: 45 márka, Franciaország: 50 francs, Hollandia: 60 cent, Izrael: 300 pruta, Kanada: 20 cent, Magyarország: 1 forint, Mexico: 3.15 peso, Németország: 60 pfennig, Norvégia: 1 korona, Olaszország: 70 líra, Svédország: 80 öre, Svájc: 60 centimes, Uruguay: 50 cent, USA: 25 cent, Venezuela: 0.75 Bs.

Félévi előfizetési díj egyes szám árának tízszerese, egyévi húszszorosa.

Légipostán példányonként 20 US dollárcentnek megfelelő összeg számítandó az előfizetéshez.

Magyar Írók Szövetsége Külföldön

IRODALMI UJSÁG

Kiadja az Irodalmi Ujság Rt.

Megjelenik minden hónap elsején és tizenötödikén.

Szerkesztőbizottság: Faludy György (felelős szerkesztő), Aczél Tamás, Cs. Szabó László, Enczi Endre, Kovács Imre, Pálóczi-Horváth György, Szabó Zoltán, Vámos Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 14. St. George Street, London, W.1. Telefon: MAY 3224.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem küldünk vissza.

Published by the Hungarian Literary Gazette Ltd. 14, St. George Street, London, W. 1.

Printed by the Waverley Press, 79. Cambridge Road, N.W. 6.

DÖMÉNY Lánlő festő

Dölle László

tovább Rózsa Imre

2

építesek.

Nagyméretű családi
ház Baghdadban.
Tér és Forma
1947. 283-l.
képekkel

tervezték fentiek

KADISMONDÓ LEÁNYOK

Mikor a f. évi januári számban olvastam Kéri László: Kadismondó leányok meghatóan szép írását, azonnal akartam arra vonatkozó megjegyzéseimet közölni, de más elfoglaltságom miatt bizony elmaradt. Most, hogy a márciusi füzetben „Az egyenes út" rövid, szintén megkapó válaszfélét olvastam, nem várok többé.

Igaz örömömre szolgált Kéri László gyönyörű leírása, mert azt mutatja, hogy nemcsak zsidó érzése, de zsidó tudása is van. Sajnos, sokszor tapasztaljuk, ha igazán tehetséges íróink közül valaki zsidó tárgyhoz nyul és irodalmi szempontból kiváló munkát végez, zsidó szempontból csak bosszankodásra ad okot, mert lépten-nyomon kimutatja zsidó ismereteinek hiányosságát, a vallás törvényei és szokásaiban való járatlanságát. Kéri fent idézett írásában minden részletében hiven és pontosan használja fel a zsidó liturgia adatait, mikor az ő Jahrzeit-napján elmegy Minchóra és Máarivot (jó falusiasan majrevot mond) is imádkozik. Látszik, hogy gerszó dijánkuszó ló mistakchó, nem felejtette el, amit gyermekkorában tanult, mélyen bevésődött a lelkébe, él ma is benne és ő is él annak szellemében.

Megértem, hogy idegenszerű számára, mikor a hétköznapi esti istentiszteleten nőket lát a templomban, éspedig ugyanott, ahol a férfiak állanak. Ez persze az évezredes zsidó szokás szerint nem járja. Nagyon igazuk volt bölcseinknek, mikor már a jeruzsálemi szentély idejében elkülönítették a nőket a férfiaktól minden istentiszteleti gyülekezet alkalmával, mert sajnosan tapasztalták, hogy az ily együttlét nem felel meg a szigorú erkölcs követelményeinek és nem válik az istentisztelet előnyére.

Azt is megértem, hogy álmélkodik azon a feltünő tényen, hogy leány mond kaddist szülője után. Bizony nem valami megszokott dolog, az a „parfömös, rúzsos kaddis", amint Kéri oly finoman jellemzi. De téved, ha azt hiszi, hogy *ez a modern kor legújabb templomi kivirágzása.* Nem. Az a mély lelki vágy, ami a jó zsidó szülőkben élt, amit Kéri oly szépen fest, hogy kaddisuk maradjon és a lelki fájdalom, amit a fiútlan szülő érzett, hogy nem lesz, aki utána kaddist mondjon, az már századokkal ezelőtt is keresztültörte a hagyományt, hogy a kaddis csak a fiúk dolga.

Igaz, hogy a zsidó nőnek elsősorban az ő háza a temploma, a zsidó vallás szerint van ott elég vallási teendője, istenszolgálata, nem is rendezte be azért a nőknek sűrű templombajárását, különösen nem hétköznapokon. De azért már a középkorban megtörtént Amsterdamban, hogy egy hittestvér, akinek egyetlen leánygyermeke volt, elrendelte, hogy halála után a gyászévben csináljanak naponta minjant az ő házában és ott mondjon leánya kaddist; a hitközség rabbijai és elöljárói pedig nem ellenezték a dolgot. (Landshuth, Siddur Bikkur Chólim, Berlin 1867, LXV. l.)

Ilyen eset bizonyára többször is előfordult, sőt istentisztelet keretében is, mert egy kiváló német rabbi, a 17. században, R. Jáir Chajjim Bacharach, kinek színes és érdekes életrajzát nem kisebb tudós, mint dr. Kaufmann Dávid írta meg (R. Jáir Chajjim Bacharach, 1638—1702 und seine Ahnen, Trier, 1894), szót emel ez ellen, mert — úgymond — félő, hogy a régi, hagyományos szokás, hogy csak a fiú mond kaddist, veszíteni fog jelentőségéből és a bölcsek rendeleteit semmibe veszik. Azért nem akarja megengedni, hogy nyilvános istentiszteleten nők mondjanak kaddist. (Chavvóth Jáir 202 resp.)

Bizonyára megfontolandó a nagy tudós érvelése. Ámde a mi végzetesen szomorú egykés korunkban, amikor oly sok jóérzésű zsidó szülőnek fájdalmára hiányzik a fiúkaddis, nem lehet ridegen elzárkóznunk e fontos kérdésben és ahol módját lehet ejteni, hogy a nők a maguk kijelölt helyén, a férfiaktól elkülönítve, hétköznapi istentiszteleteken is résztvegyenek, ott adjuk meg a lehetőségét a nők kaddismondásának, hogy ezt a mély komolyságú, gyönyörű, kegyeleti áldozást teljesíthesse. Vigyázzunk azonban, nehogy — amint a híres Bacharach rabbi mondja — esetleg gúny vagy könnyű élcelődés tárgyává váljék ez a szent és magasztos istentiszteleti tényked: a Kaddis.

DR. BERNSTEIN BÉLA

Szántóné Kaszab Ilona: A nyár roncsai

Csodálatos nyárvége volt. Oly forrón még sohasem
tűzött a nap,
annyiféle színt még nem ontottak a sugarak!
Talán Isten is ünneplőbe öltözött —
és gyűrűjének rubinja tündökölt felém — mitől
be kellett húnyni a szemem;
Én nem tudom, mi volt velem azon a nyáron!
akkor perzseltem el a csipkét is új ruhámon!

Égő ajkam mikor csókkal illette az imakönyvet,
melyből fennhangon zsoltárt énekelt —
tüzet fogott a fedél, mire kiesett kezemből a könyv
és egy levél . . .

Hajam mint korinthusi bronz,
szikrázó fénytömeg, ha gyujtani vonz.

Tűzrózsák égtek a homlokomon,
téphettek róla szabadon.
Kápráztató volt az a nyár!
Amint az ősz, akár egy bősz kisiklott tehervonat —
irtó robajjal, rombolva sötéten nekiszaladt.

Rubin (Tel-Aviv): Portré

SZINI (STEUER) ZOLTÁN: EGY PÁRIZSI ZSIDÓ TEMETŐBEN

Milyen lehet a zsidó temető Párizsban, ahol minden dolog más, mint mifelénk? Nem egyszer vetettem fel a kérdést. A választ akkor kaptam reá, mikor legkevésbé vártam. Egy forró vasárnap délután a Père-Lachaise-ben.

Ezt a nevet mindenki ismeri, aki francia regényt olvasott. Mert a regények kilenctized részében ide temetteti alakjait a francia író, pedig Párizs majd mindegyik kerületében van temető. Sőt, azt sem lehetne mondani, hogy a többiekben nem nyugodnék számtalan világhíresség, vagy a francia történet, illetve szellemi élet sok nagy alakja. Hogy mindjárt egy példát is említsek a sok közül, a nemzetközi publikum által legtöbbet felkeresett sírok egyike, a Heine-é, a Montmartre-on található. De a temető az írók számára mégis csak a Père-Lachaise.

A legelső látogatást benne természetesen legrégibb ismerősömnél, Balzacnál akartam tenni, de egy lélek sem volt körülöttem. kitől útbaigazítást kaphattam volna. Nem maradt tehát számomra más hátra, mint menni találomra, program nélkül, ahogy az ember a szabad mezőkön csatangol.

Ahogy így bolyongok, hirtelen monumentális mauzoleum előtt találom magam. Királysír. Csakhogy a pénz királyainak, a Rothschildoknak sírboltja ez. Bent a városban, palotájuk szemben van a köztársaság elnökéével, az Elyséevel, itt pedig, a földi elyziumi mezőkön egyszerű emberek öröklakásai veszik körül. Vajjon jók voltak-e ezek neki, amíg éltek, akár csak egy kisebb kölcsönre is? Egy rendőrt találok a mauzoleum közelében, aki nyugodtan és flegmatikusan sétál, mint a francia rendőrök általában. Talán délelőtt az elnöki palota körül cirkált, most a halottakat vigyázza. — Le tombeau de Balzac? — kérdem tőle halkan. Kiderül, hogy nem messze van ide. A Comédie Humaine alkotója, az Írás királya, kit megsebzett az arany és oly hajszában élt, mint valami rabszolga, most itt pihen, nem messze a kőkerítéstől, egy, a legnagyobb francia írói zsenihez méltatlan sírban. Valami rettentően rossz herma néz le róla. Különben pedig nem is mosolyog, legkevésbé pedig gúnyosan, ahogyan Alphonse Daudet „Nábob"-jában olvastam.

Csalódottan fordulok vissza és szinte fellélegzem, mikor a híres Epsteinnek alkotása, egy fölötte bizarr síremlék tünik a szemembe, nem is túlságosan messze e helytől. Olyan bizarr, mintha egy paradoxon volna már, milyet ő életében számtalanszor rakétázott. Ez a sír ugyanis Oscar Wilde-é, aki utolsó éveiben, mikor már megszűnt az Élet királya lenni, a Sebastian Melmoth nevet is használta. Név, mely Balzac agyából pattant ki és most itt fekszenek nem messze egymástól.

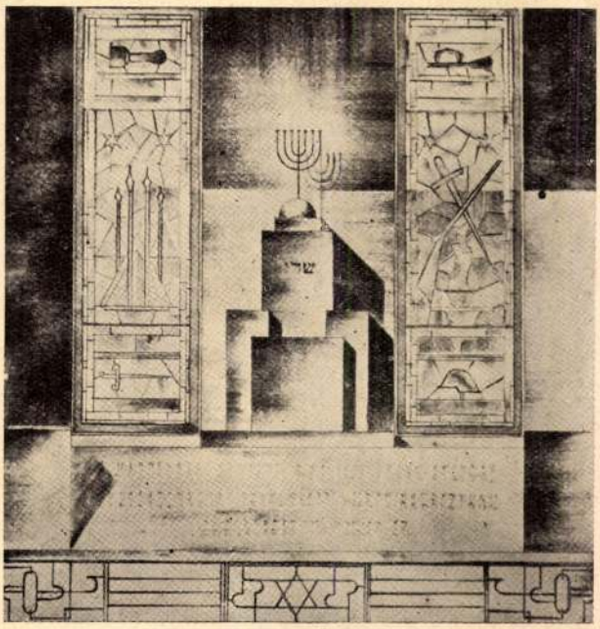

Hősi emléktábla. Dölle László szigorló építész terve

Most találomra új irányba haladok, a délután még hosszú, van idő a kószálásra. Alig megyek valamit, mikor hirtelen visszatorpanok. Nem akarok hinni szememnek. Talán csak káprázik az erős napfényben, mely oly pazarul omlik alá. Ó, mily látomás. Két betű: בי"ס Pau nikbor! Itt fekszik eltemetve! Tehát nem Ci-gît, mint eddig mindenütt, hanem héberül, akárcsak ha odahaza volnék a zsidó temetőben. És most mindjobban kibontakozik előttem a látvány. Egyik obeliszk áll a másik mellett. Csupa héber felírás rajtuk, mely alatt itt-ott francia szöveg is meghúzódik, de nagyon sok tiszta héber. Is tom vejosor... Ésesz chájil... szól ki a héber szöveg közül. Amott egy lévita sírja is. Itt a kereszt tőszomszédságában, anélkül, hogy akár egy barázda is elválasztaná a kettőt. Minden átmenet nélkül egy zsidó temető.

Istenem, arra mifelénk vannak orthodox szentegyletek, melyek nem akarnak közös temetőt a neológokkal sem és itt minden együtt van, mert Párizsban nincs külön zsidó és nemzsidó temető. Ezért még sokáig nem akarom hinni, hogy váratlanul zsidó temetőbe jutottam, ámbár a héber betűk ezrei virítanak a szemembe. De a kövek beszélnek. Látom a neveket: Ráchel... Dávid... Sámuel... Lévy. Túlnyomóan francia zsidók, de vannak itt minden tájáról a világnak és különösen sok orosz zsidó, kik pogromok elől menekülhettek. Zsidó temető sírkövei ezeréves szenvedés emléktáblái.

Most már minden kételyem eloszlott. Csak azon csodálkozom, hogy miért nem tünt fel nekem mindjárt az első pillanatban, hogy a Rothschildok mauzoleuma itt van a Père-Lachaise-ben, holott ők zsidók! Most azonban már értem a titkot. Most már tudom, miért vannak ők is abban a temetőben, ahol zsidók és keresztények egymás mellett fekszenek testvériesen, mint a harctereken. A Pénz, az Írás, az Élet királya nem messze egymástól! Sőt, idelátszik már a Mur des Fédérés sűrűen koszorúzott veres fala is, mintha csak hirdetni akarná, hogy itt nincsenek osztály- és felekezeti ellentétek, hanem csak porladó halottak vannak!

Végigmegyek minden során ennek a zsidó sectiónak. Sőt a Mur des Fédérés-től jövet ismét megállok e csodánál, mely tudtommal egyedülálló egész Európában. És ezt a csodát még harsogóbbá teszi az, hogy a temetőnek éppen erről a részéről nyílik a legszebb kilátás Párizsra. Mert feljebb már olyan a Père-Lachaise, mint egy őserdő, hatalmas fák borítják a csúcsát, a nap is alighogy beszűrődik rajtuk.

Egész bensőmig meghatva kanyarodom fel ide és ahogy behatolok, eszembe jut a nagyszerű goethei vers első sora: „Über allen Gipfeln ist Ruh". Az abszolut csend temploma ez a rész. Az út hajlatánál, mely egyre felfelé visz, obeliszkszerű sírkövet pillantok meg. Híres név ragyog le róla: Paul Hyacinthe Loyson. Az indexre tett abbé, a Sorbonne nagynevű teológiai professzorának a neve. Olvasom epitáfiumát: UNA FIDES UNUS AMOR CINIS UNUS

„*Egy a hűség, egy a szeretet, egy a hamu*", hirdeti latinul és most már értem, miért emelték e sírt ide a magasba. Zászlónak szánták, a Père-Lachaise jelmondatának, melyet azután stílusosan egészít ki a sírkő hátlapjának felirata: *Keresztény vagyok és zsidó vagyok és mohammedán vagyok, mert ember vagyok...*

Múlt és Jövő
1936. máj.

Döllgast Hans, müncheni építész (1891-1974). 5.) Folytatás
M. György Katalin: Egy müncheni építész portréjáti. Hans Döllgast.

3

3. A lábazat részlete

Magyar Építőművészet, 1988., 4-5., 100-old.

Döllgast Hans, müncheni építész (1891-1974). 6.) Folytatás
M. György Katalin: Egy müncheni építész portréjá: Hans Döllgast.

4. Az Alte Pinakothek H. Döllgast
által épített lépcsőháza

4

Magyar Építőművészet, 1988., 4-5., 100-old.

Döllgast Hans, müncheni építész (1891–1974). 2.) Folytatás.

M. Gyöngy Katalin: Egy müncheni építész portréja: Hans Döllgast.

1. *1. Szt. Heinrich-templom és plébánia, bejárati homlokzatok, München, 1934. Építész: H. Döllgast* (repr.)

2. *2. A Szt. Bonifác-bazilika (épült Georg F. Ziebland tervei szerint, München, 1835–50) második világháború utáni helyreállításának terve. Metszet, alaprajz, belső kép. Készítette: H. Döllgast, 1949–50* (repr.)

3. *3. Helyreállított és kiegészített oszlopfők a Szt. Bonifác-bazilikában* (repr.)

Magyar Építőművészet, 1988., 4–5., 99-old.

Döllgast Hans, müncheni építész (1891–1974). 3. folytatás.

M. György Katalin: Egy müncheni építész portréja: Hans Döllgast (1891–1974).

1. A müncheni Alte Pinakothek eredeti emeleti alaprajza (építész: Leo von Klenze, 1826–36) és átalakított emeleti alaprajza (építész: H. Döllgast, 1946–57)

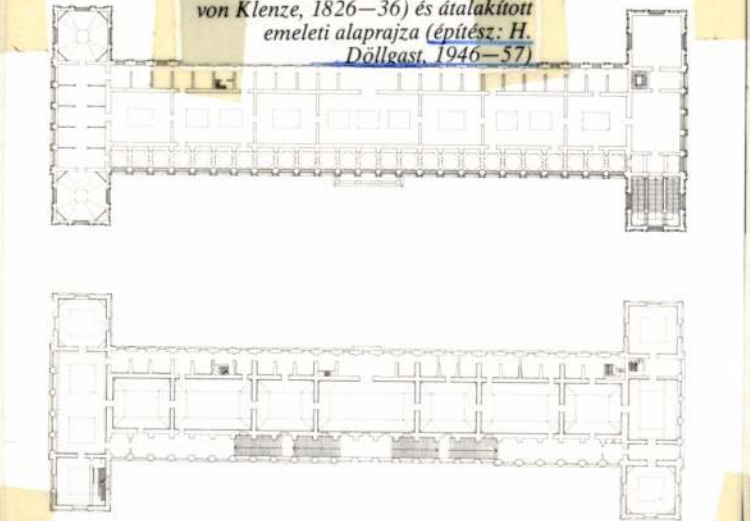

Magyar Építőművészet, 1988, 4–5, 100–old.

Döllgast Hans, münchni építész | 1891-1974 |. 4.) Folytatás.
M. György Katalin: Egy münchni építész portréja: Hans Döllgast | 1891-1974 |

2 2. A helyreállított Alte Pinakothek déli homlokzata

Magyar Építőművészet, 1988, 4-5., 100-old.

D ö m ö k T e r é z

1917. Magy.képzőművnők, IX.kiáll.
Fehérrózsák, vizf.
Arvácskák, vizf.

Nemzeti Szalon

Dömök Teréz

Nemzeti Szalon

Lehoczki István

KILÁTÁSOK

– ...és a zöldségeshez már be se mentem, az volt 200 forint...

Döbrönczy Kálmán

a független ifjúság-
ette is szót emeljen
karok randalírozá-
isgazda politikus.
zt követően fordult
igyében az ügyész-
tta a Petőfi csarnok-
ber 26-i Fehér kará-
et. A rendezvényen
gészséges fejbőr ne-
is, amelynek egyes
erint alkalmasak le-
leni izgatás megál-
szség – a korábbi
mbe véve – várha-
észítést rendelt el
nya ügyében. Az
gyelőre nem kívánták

datlan
togató

beren, gondatlanság-
berölés bűntettének
tt eljárást indított egy
z asszonyt azzal gya-
ozta december 28-án
IV. kerületben lévő
zt a tüzet, amelyben
sztették. A gyanúsí-
i adatai szerint ágy-
égyágyas kórtermet
tő tüzet a szakértők
ja okozta.
an hírt adtunk, de-
ött ki a IV. kerületi
rosi Kórház egyik
zati kórtermében.
a tűzoltók két be-
tudtak kimenteni a
a másik két beteg
rüléseket szenve-
elehalt sérüléseit
izoltóság szakér-
ai szerint a tüzet a
en maradt betege
a rendőrök még
és várhatóan ad-
amíg az ügyben
meg nem vizs-

F. Gy. A.

még

HÍREK

„Szabadulj meg a tehertől és mondd el nekünk, menynyire utálod Harry Pottert." Ezekkel a szavakkal buzdítja egy géphang azokat, akik felhívják Ausztriában az „Utálom Harry Pottert"-vonalat. Az ötlet atyja Alois Gmeiner, aki nem a mesét, hanem csak annak hírverését gyűlöli, magnóra veszi a kifakadásokat, és azt tervezi, hogy a legjobb szövegeket kötetbe gyűjti és kiadja.

Mellesleg milyen jól megél majd a hírverés gyűlölésének hírveréséből.

V. G.

.....

KITÜNTETÉS. Johannes Rau német államfő az első osztályú szövetségi érdemkeresztet adományozta Varga Imre magyar szobrászművésznek. Willfried Gruber német nagykövet az érdemrendet tegnap nyújtotta át a kitüntetettnek. Varga professzor személyében a magyar és az európai szobrászat egyik kiemelkedő képviselőjének jutott az elismerés német részről – mondta a nagykövet, hozzátéve, hogy a mester kü- ...meket szerzett szobájában valószínűleg egy gyertya okozhatta a gyorsan elharapódzó tüzet. Bár a személyzet azonnal riasztotta a tűzoltókat, és a helyszínre gyorsan kiérkezett mentőszemélyzetnek néhány perc alatt sikerült is elfojtania a lángokat, az épület felső traktusát elborító áthatolhatatlan füsttengerből nem tudták időben kihozni a járóképtelen gondozottak egy részét. *(MTI)*

SZIÁMI BORJÚ. Egy közép-szerbiai falucska, Ub közelében különös borjút ellett egy mesterségesen megtermékenyített 20 hónapos tehén. A borjúnak, amely azonnal elpusztult, nyolc lába, két törzse, egy nyaka és feje volt. A helybeli állatorvos szerint a különös jelenség oka a megengedettnél magasabb sugárzás lehetett. *(Népszabadság)*

BÖRTÖNLÁZADÁS. A hivatalos adatok szerint huszonheten, a rabok szerint negyvenöten vesztették életüket szerda reggel a brazíliai Porto Velho börtönében, ahol fogolylázadás tört ki. Haláluk oka egyelőre nem ...A Polívjával ha- ABC-áruházban akart vele fizetni. Mivel mindkét helyen észrevették a csalást, a pénzt az utcán eldobta. A bankjegyet egy asszony találta meg, ő is vásárolni próbált vele, de az eladó, aki az előző kísérletet is meghiúsította, ezúttal sem fogadta el a fénymásolt bankót, hanem értesítette a rendőrséget a történtekről. *(MTI)*

LOPOTT FESTMÉNYEK. Döbrönczi Kálmán festőművész öt, Miskolcon ellopott festményének felkutatásában, illetve a tolvaj kézre kerítésében kéri a lakosság segítségét a miskolci rendőrség. Az összesen 600 ezer forint értékű képeket tavaly október 31. és november 2. között lopták el egy miskolci lakásból. A megyeszékhely rendőrségének bűnügyi osztálya azóta nyomoz az ügyben, egyelőre eredménytelenül. Döbrönczi Kálmán Virágcsendélet (1964), Szentendrei utca (1964), Avasi pincék (1962), Régi pincék (1963), Eső után (1965) című festményei tűntek el. *(MTI)*

FAGYHALÁLOK. Két

Nem magát dobja be

Beszélgetés Balogh Judittal, a „keresetlen" klasszi

KOSÁRLABDA

A tél slágertémáinak egyike alighanem az, hogy Balogh Judit, a soproni GYSEV klasszis bedobója visszatér-e a válogatottba. A szövetség elnöke szerint a Bubu becenevű játékos „kacérkodik" az újbóli szerepléssel, miközben Baloghot kosaras körökből nem kereste senki.

– Most akkor mi a helyzet a válogatottsággal?

– Miután a magam részéről egyszer sem hoztam föl a kérdést, a válaszom az: valakinek kipattant a fejéből, ennek nyomán pedig több cikk látott napvilágot.

– Nem is beszélt az ügyben senkivel?

– Dehogynem: újságírókkal.

– És mi lenne a válasza, ha történetesen a szövetségtől keresnék?

– Mindenekelőtt eltűnődnék: az elmúlt három esztendőben vajon miért nem merült föl a szereplésem?

– Nem lehet, hogy azért nem, mert jó három évvel ezelőtt szóban elköszönt a legjobbaktól?

– Pillanat. Noha elvitathatatlan, hogy a '98-as Európa-bajnoki selejtezős kudarc után azt mondtam, jelenlegi állapotomban nem tudnék segíteni a csapatnak a közelgő világbajnokságon, akadt néhány játékos, akit nemegyszer visszahívtak a válogatottba. Hirtelenjében nem is tudom, hogy például Németh Ágit vagy Nagy Dórát hányszor búcsúztatták el! Úgyhogy a kérdésben megfogalmazott gondolatmenet aligha állja meg a helyét.

– Akkor nem lehet, hogy azért nem, mert a hírek szerint rossz a viszonya azzal a pécsi trénerrel, aki a válogatott élén áll?

– Nem tudom.

– Ezt nagyon sejtelmesen mondta!

– Pedig nincs mögötte semmi.

– Milyen a viszonyuk?

– Az égvilágon semmilyen kapcsolatunk nincs.

Most nem Baloghnál van a labda

FOTÓ: TEKNÓS MIKLÓS

– És mi lenne akkor, ha lenne, azaz: jelentkezne a tréner?

– Ezt sem tudom.

– Erősködöm: ha mégis?

– Mint említettem, elsősorban eltűnődnék azon: az utóbbi években ez miért nem volt téma?

– És mire jutna?

– Legfőképpen arra, hogy a játékomra a megelőző időszakban sem lehetett panasz, tehát nem tudnám a választ, miért nem kerestek meg. Leszámítva persze azt a periódust, amikor szültem.

– Újra megkérde... a megkeresésre?

– Nem hiszem, h... ténik.

– Miért nem?

– Maradjunk ann... hogy most a legjobb... lyem.

– A laikusnak is sz... idén ismét ugyanolya... játszik, mint korább... szebb szakaszaiban: ...ságban és az Euro... elég?

– A magam részé... például a '99-ben ... nyem alapján is beférn... tottba.

– Még mindig ott ... megkeresnék...

– Nem szeretem a te... ket. Annál kevésbé, ... napra sem tudok előre ... zésképp fogalmam sin... berben, amikor a válo... kőzést játszik. Az mi... hogy nem a válogatot... klubcélok lebegnek a ... három Eb-bronzom, c... pattársakkal játszhatt... a jövőben bizonyára ... magasságot már n... amelybe régebben ... nem érzek hatalmas k... résre.

– Azt szeretném ... hogy mit gondol: mi... ismét a középpontb... címeres mez?

– Az elmúlt idősz... res, emellett sok vol... válogatott vologdai... polémiákra vagy a... fejezeteire gondolr... jam: valakik eltere... tottak. S van még ... múlva ismét találk... a Sopron és a Pécs...

Itália Színház: itt a szezo

Év eleji ősz, majd következik a tavasz tizenhét pillan

LABDARÚGÁS

Félidő, sporttársak!

Akár így is felkiálthatnak Itáliában a hét végén, hiszen szombaton és vasárnap rendezik a tizenhetedik fordulót, azaz január elején kihirdethető az „őszi" bajnok.

Totti (AS Roma) 6,79, 6. *Doni* (Atalanta) 6,67, 7–9. *Eriberto* (brazil, Chievo), *Samuel* (argentin, AS Roma), *Javier Zanetti* (Inter) 6,61, 10–12. *Antonioli* (AS Roma), *Marcos Assuncao* (brazil, AS Roma), *Nesta* (Lazio) 6,54. (Hozzá kell tenni: Baggio és Vieri...

dominanciáján... zedben szemb... lény a kontin... 1999/2000-es ... spanyolok... a Val...

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296,-188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1962 JUN 16

1021

— DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN festőművész gyűjteményes kiállítása június 15-én, délután 5 órakor nyílik a Képcsarnok Vállalat miskolci boltjában. Az ünnepi megnyitáskor Tok Miklós, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője mond beszédet. A tárlat két hétig tekinthető meg.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 JUN 1.

Napjaink

Döbröczöni Kálmán

1021

Tanulmányfej

Döbröczöni Kálmán rajza

...képek-et és Átváltozások-at a rajzfilmektől a kísérleti kategóriába helyezte át, és ezeket a filmeket díjazta. Ez egyszerre jelentett elismerést a rajzfilmeseknek és adott lehetőséget arra, hogy díjat adjanak ki a kísérleti filmek kategóriájában, méghozzá valóban az arra legérdemesebb alkotónak, aki sikeres kísérleteivel jelentős mértékben gazdagította a rajzfilmek kifejező eszközeit és a műfaj új ágának megteremtése felé tette meg az első lépéseket.

A kategória többi filmjei lényegében nem teljesítették, vagy csak részleteikben próbálták megvalósítani ezeket a célkitűzéseket.

A kísérleti filmek idei díjnyertese Huszárik Zoltán Elégia című alkotása nem kevésbé jelentős, mint a miskolci díj után Mannheimben is díjazott Átváltozások. Az Elégia nemcsak a kategória-díjat, de a filmkritikusok különdíját és a Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem különdíját is elnyerte. A film az emberek nosztalgikus búcsúja a lovaktól, amiket évezredekkel ezelőtt magához szelídített, segítőjeként használt, és most, amikor elhagyja, búcsút vesz tőlük.

Huszárik filmje azonban nemcsak a lovaktól búcsúzik, de a rendezőnek a lovakban sikerült egy olyan szimbólumot találni, amely alkalmas arra, hogy a XX. századi élet elgépesedésére és elembertelenedésére utaljon. Filmjét a formai eszközök és a filmtechnika brilliáns alkalmazása és olyan atmoszféarateremtő erő jellemzi, amellyel például a lóverseny híradószerű képeinek költői mélységet tud adni. A film sajátos világának megteremtésében döntő része van Tóth János operatőrnek, akinek utólérhetetlen szuggesztivitású képei mindkét filmjében (Elégia, Testámentum) különleges élményt jelentenek.

A rendkívüli film valamennyi értéke mellett sem hallgatható el, hogy befejező részét a szükségesnél valamivel hosszabbnak éreztük. A fokozás nem eléggé feszített, hosszadalmassága miatt, a technikai bravúrok tettenérhetők, ezért a mű hatás-

szüle
az e
tának
és ol
rint

esetben tart lépést az eszközök fejlődésével. A film irónikus hangvétele mellett, mely a hang és kép ellentétében rejlő humoros lehetőségeket

kiadott egyetlen
lett volna méltó.
a Mesék... díja
mert egy ilyen „

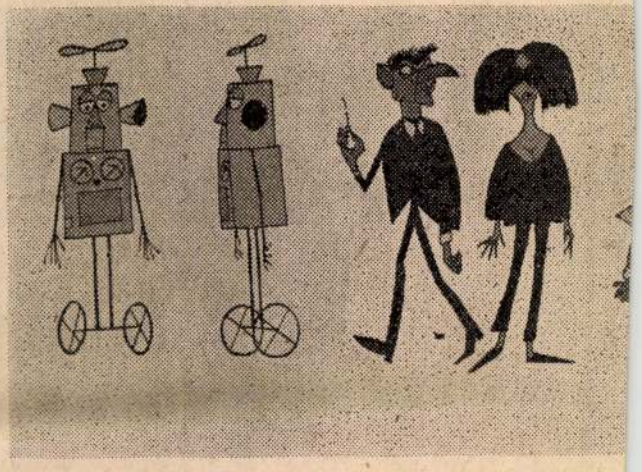

Nepp József figuratervei az „Oxidia" c. film

használja ki, egy-egy jelenet poénját az jelenti, hogy a rendező közhelyeket filmesít meg.

A filmet nem lehet a szöveg szószerinti tartalma szemszögéből szemlélni, ennek alapján megítélni. A hang és kép együttes hatásából kialakuló ellenpontok írójának megértése után félreérthetetlen, hogy a film egészséges szemlélettel mutat rá az emberi gondolkodás valamikor létezett, vagy ma is meglevő hiányosságaira.

A fesztivál zsűrije — úgy érzem — elvétette a nézőpontot és túlságosan átadta magát a szöveg szószerinti megfigyelésének. Tény, hogy a be-
fejező jelenet

met tüntetett ki
biztos, hogy egé
filmeket díjazni,
filmeket készíte
lentős szerepe v
versenyfilmjének
amit több hibája

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni kél-

NÉPSZABADSÁG

1962 JUN 27

1021

Jegyzetek KIÁLLÍTÁSOKRÓL

A Csók Galéria Váci utcai kiállítóhelyiségeiben három tehetséges fiatal iparművész,

Buzás Árpád textiltervező, Kocsis Béla belső építész és Papp János keramikus

munkásságát ismerhetjük meg. Mindhárman egy időben végezték az Iparművészeti Főiskolát és törekvéseikben is sok hasonlóságot fedezhetünk fel.

Buzás Árpád mint a Békéscsabai Kötöttárugyár munkása került közel a textilművészethez. A főiskola kötszövő tanszékének elvégzése után először férfidivatcikkekkel aratott sikert itthon és külföldön egyaránt. A síkkötőgép — amely korábban általában csak ruházati anyagok készítésére szolgált — az ő kezében lakástextil: függöny, bútorhuzat és falikép előállítási eszközévé vált. Funkcionális és dekoratív textíliáit — technikája törvényszerűségeinek megfelelően — Buzás a szögletes síkformák és a lágyan vagy keményen összehangolt színek egyszerűségével tervezi meg. Művészi formanyelve szükségszerűen az anyag és technika belső parancsára válik korszerűvé, modernné. Egyik-másik faliképének geometrikus formarendje nonfiguratív kompozíció; ezeknél azonban sokkal érdekesebbek azok a faliképek, amelyek valóságélményeket fejeznek ki: *(Nagyváros, Vitorlások).* Mozgalmassága ellenére is igen harmonikus hatású *Hajógyárban* című faliképén látjuk leginkább érvényesülni a gazdag művészi lehetőségeket, amelyeket ez a gobelinnél jelentősen olcsóbb, tehát szélesebb rétegek művészi igényeinek kielégítésére alkalmas technika nyújt a művésznek.

A másik két kiállító, *Kocsis Béla* és *Papp János* a gazdag népművészetéről híres Mezőkövesd szülötte. Mindketten tudatosan használják föl szülőföldjük népművészeti hagyományait. Kocsis családja a kosárfonás mesterségét folytatja. A fiatal művész az otthon szerzett ismereteket értékesíti a korszerű igényeknek megfelelően. Nemes fűzből és nádból font vasvázas ülőbútorai, náddíványa, állólámpája és különféle használati tárgyai nemcsak praktikusak és tartósak, hanem nemes formáikkal s a fonás dekoratív szépségével is kínálják magukat modern kislakások, vendéglátó üzemek, nyári kerthelyiségek bútorzatául. Olcsóságuk és tartósságuk nyilván gyorsan népszerűvé teszik majd őket a közönség körében.

Papp János kerámiáiban ugyancsak a népi fazekasok egyszerű és őszinte bája testesül meg korszerű formanyelven. Juhász című kerámiáján például a Miska-korsó ihletését érezzük. *Madarát* igen megkapóan képezte ki korongolt formákból. Érdekes nyomon követni, hogy a *Jegyespár* című figurális korsójának formái miként egyszerűsödnek le tiszta edénykonstrukcióvá a kétnyílású *Ikrekben.* Az alapformák egyszerűsége, az alkalmazott mázak nemes színe és fénye jellemzik Papp János mind kiforrottabbá és egyénibbé váló edényeit, korsóit és tálait is. A három fiatal iparművész személyében és munkásságában mintha maga a felszabadult nép művészete kérne bebocsátást a mai lakáskultúrába. Érdemesek arra, hogy feltárjuk előttük a kaput, és szeretettel fogadjuk őket.

Eddig csak hírből hallottuk, hogy a Képcsarnok Vállalat mind több megyei bemutató helyiséget nyit meg, hő lehetőséget adva a megyei művészeknek egyéni és csoportos kiállítások rendezésére. Legutóbb Miskolcon volt alkalmunk látni

Döbröczöni Kálmán festőművész

kiállítását. Döbröczöni, a régi miskolci művésztelep régi tagja, a legutóbbi tíz évben az Iparművészeti Főiskolának volt a tanára. Tavaly került vissza Miskolcra, és az élénk kulturális életű város ismerős környezetében piktúrája — amely az utóbbi évtizedek fokozott pedagógiai munkája következtében mintha vesztett volna a régi intenzitásából — most ismét nagy lendülettel tör felfelé. Döbröczöni a nagybányai iskola tanulságait ötvözi a megye sajátos légkörével. Egyik legszebb képe a kiállításon, a harmincas években festett rózsás arcú *Görömbölyi parasztlány,* Döbröczöni régebbi értékeit sűríti magában. Néhány újabb figurális képe, portréja és az épülő, szépülő város motívumait széles lendülettel és érett színkultúrával ábrázoló képe *(Hídépítés, Vasgyár, Major utca)* Döbröczöni művészi fejlődésének újabb távlatait mutatja.

Igen örvendetes, hogy a miskolci képcsarnok a Széchenyi utcai régi üzlethelyiségből rövidesen a színház melletti új épületbe, az erre a célra tervezett kiállítási helyiségbe költözik, amely a jelenleginél még sokkal gazdagabb lehetőséget nyújt Borsod kulturális életének gazdagítására, a megyei művészkollektíva munkásságának népszerűsítésére.

Péter Imre

utca 8.

Gamma Optikai Művek azonnali belépésre felvesz gyakorlattal rendelkező **gyors és gépíró**nőt, valamint **REMIX** gyártmányokban jártas önálló **elektromos anyaggazdálkodót.**

Érettségizett fiúkat fás szakmában gyakornoknak és érettségizett lányokat bemerőnek és köbözőnek felvesz az ERDÉRT V. 11. sz. Telepe. Budapest, XVIII., Kosztolányi D. u. 72.

Húsipari szakmunkásokat felveszünk. XI—XXII. ker. Közért ÉRV. XI., Karolina út 19—21. Személyzeti osztály.

Az 1. sz. AKÖV felvesz gépkocsivezetőket, szak-, service-, segéd- és rakodómunkásokat. **Jelentkezés helye:** autószerelőknek XIV., Pillangó u. 13/a. IX., Köztelek u. 4. IX., Pápay István u. 5—7. Diesel-motorszerelőknek X., Ceglédi út 11. Lakatosoknak XIV., Pillangó u. 13/a. IX., Köztelek u. 4. Harántgyalus lakatosoknak, autókaroszséria bognárnak, service-munkásnak IX., Pápay István u. 5—7. Autóvillanyszerelőknek, esztergályosoknak, gumijavítóknak XIV., Pillangó u. 13/a. 2 éves gyakorlattal és állandó budapesti szállással rendelkező gépkocsivezetőknek XIV., Pillangó u. 13/a. IX., Köztelek u. 4. XIII., Mohács u. 24—26. Rakodómunkásoknak XIV., Pillangó u. 13/a. XIII., Mohács u. 24—26. Segédmunkásoknak XIII., Országbíró u. 26/b.

Szerkesztőt, műszaki rajzolót, géplakatost (egy műszakban), maróst és férfi segédmunkást felvesz Szerszámgép Tartozékgyár, XIII., Taksony u. hat.

A Kábel- és Sodronykötélgyár megindiuló óriás présához betanított munkásokat keres azonnali belépésre. Jelentkezés minden nap a vállalat munkaügyi osztályán. Bp., XI., Budafoki út 60.

Sürgősen felveszünk segédmunkást, kőművest, ácsot és vasbetonszerelőt, festő-mázolót, vízgázszerelőt. Munkásszállás nincs. Jelentkezés Általános Építő és Javító Ktsz. VI., Zichy Jenő u. 24—26.

ver-gépbeállító, szerszámlakatos szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat. Budapesti Hajtóműgyár, Bpest, XI. ker. Fehérvári út 98. telefon: 258—376. Munkásszállás nincs.

Azonnali belépésre keresünk vegyipari gépészmérnököt, vagy technikust, főleg szerkesztői munkakörbe. Lakást biztosítunk. Cím: Colorchemia, Peremartongyártelep, Veszprém megye.

A Kékestetői Állami Gyógyintézet felvételre keres egyedülálló személyt E 520 kulcsszámú gazdaasszonyi állás betöltésére. Szolgálati szoba és ellátás az intézetben térítés ellenében biztosítva van. Az állás azonnal elfoglalható. Utiköltséget csak felvétel esetén térítünk.

Háztartási alkalmazottat, megbízható jó munkaerőt felveszek. Bárdi, VII., Damjanich u. 9. III. em. 1. Jelentk.: du. 2 órától.

Német, angol, magyar levelezőt délelőtti 4 órás munkára felvesz külkereskedelmi vállalat „Gyakorlott" jeligére a kiadóban.

Budapesti vasipari vállalat „Vezető" jeligére felvételre keres gépészmérnököket, valamint gépésztechnikust. Jeligés leveleket kérjük a kiadóhivatalba beküldeni.

SZTK ügyintézőt, bérelszámolásban is jártast, azonnali belépésre felveszünk D. kategóriájú vállalathoz. (Férfi munkaerő előnyben.) Részletes levélbeni választ „Gyakorlott 1350" jeligére, a Felszabadulás téri hirdetőbe.

Hegesztőket, géplakatosokat és építőipari vizsgával rendelkező könyvnyügépkezelőt (vidékieket tanácsi igazolással) azonnali belépéssel felveszünk budapesti munkára. Szállást, étkezést biztosítunk. Jelentkezés személyesen Budapest XI., Soproni u. 54.

Kezdő építésztechnikusokat keresünk azonnali felvételre. XX., Igló u. 6. Házkezelési Igazgatóság.

Betanított gép- és segédmunkásokat azonnal felvesz a XV. ker. Vasipari Ktsz. Bp., XV. ker. Pestújhely, Bajcsy Zs. u. 20.

bőr-táskavarró, gya korlott bedolgozónk csökkent munkaképes ségű igazolással felve szünk. Jelentkezés: reg gel 7—9 óra között Műanyag Technik Cs.D. Ktsz. Budapest VII., Peterdy u. 6. sz alatt.

Kőbányai Vas- és Acélöntöde felvételre keres gépiakatos és villanyszerelő szakmunkásokat és férfi segédmunkásokat. Jelentkezés: Budapest, X. ker. Fertő u. 14.

Pala- és cserépfedő szakmunkást és mellé segédmunkást felvesz Építőipari Szövetkezet. Bpest, XVI., Rákosszentmihály, Rákosi út 90.

Lyukkártyagépes munkára érettségizett fiatalokat és műszerészeket felveszünk. Jelentkezés személyesen: Budapest, XIV., Hungária krt. 46—50. 3. sz. épület.

Zomancipari Művek Budafoki Gyáregysége (XXII. ker. B.fok, Gyár u. 11.) fémnyomó szakmunkásokat, vagy betanított munkásokat felvesz. Bérezés megegyezés szerint. Jelentkezés a személyzeti osztályon.

Kőbányai Vas- és Acélöntöde Bp., X., Fertő u. 14. Felvételre keres géplakatosokat, éjjeliőrt, öltözőőrt, portást és segédmunkásokat. Jelentkezés a személyzeti osztályon.

FELHÍVÁS

Az Élelmezésügyi Minisztérium Értékesítő Vállalata értesíti ügyfeleit, hogy 1962. július hó 2-től 10-ig — félévi leltározás miatt — az árukiadás és árumátvétel valamennyi raktárában szünetel.

ÜDÜLÉS

Budakeszin nyaralóknak szoba kiadó. Gábor Áron utca 3. Balogh.

Szabadsághegyen 1—2 gyermek üdültetését vállalom. Tel.: 166—134.

Pesthidegkúti kertes házamban gyermekek nyaraltatását vállalom. Förster né, Attila 25.

Veszek roncs fotogépet, objektívet, mozifelvevőt, leadót, hibásat. Műtermi fotogép nagy objektívjét. Telefon: 423—101, este 7—10-ig.

Contax fényképezőgép, vadonatúj, eladó. Érdeklődés XII., Levendula utca 16. Mesterénél.

BÚTOR

Veszek hálószobát, nagyatékot, hibás rekamiét, kombinálatot, ágytollat, varrógépet, ruhaneműt, limlomot 456—255.

Kárpitos házmál munkát vállal. 340—879.

Szép kiviteli garniturák, szelonok készítése, javítása, házmál is, fizetési könnyítéssel. Kárpitos, II., Lóránffy Zsuzsanna lépcső 4. (Fogaskerekűvel szemben.) Telefon: 152—420.

Széles szelon, legmodernebb rekamié, minőségen felüli, kedvezménnyel elvihető. — VIII., Kiss József u. 13 (Rákóczi útnál.)

Mindenféle bútort, hálót, kombinálatot, rekamiét, hagyatékot vennék. Tel.: 141—252.

Tollat, bútorokat, nibás rekamiét, fotelokat, ruhaneműt, hagyatékot limlomot, mindent vesznek. 139—769.

Figyelem! Vennék hálószobát, kombinálatot, garnitúrát, rekamiet, hagyatékot. Hívjon, jövök. Telefon: 315—822.

Kolonial szobaberendezés igényesnek eladó. — 359—507.

Rekamiék, szelonok, foteláqy, mindenféle új és átdolgozott, prima kárpitozott vaságy, olcsón kaphatók. Kárpitosmunkát vállalok házmál és házon kívül. VI. ker Zichy Jenő u. 33. Nagymező u. sarkán. Telefonhívó: 319—532.

Kisipari minőségű konyhabútor, ízlésesen elkészítve, több havi részletfizetésre is állandóan kapható. Thököly 30. Keletinél, Uhrin.

Ruhásszekrény, két egyiorma, egy ruhásszekrény, kis ágyneműtartó televízióhoz, egy 400 napos óra, Standard középsuper rádió, varrógépmotor higanyfékes, 110-es áramkörhöz. Somogyiné, Baross 47. III. 5.

Biedermeier garnitúra gyönyörű, kitűnő állapotban (1 kanapé, 2 fotel, 2 szék, 1 asztal), konyhabútorok, kályha, rádió stb. eladó. Megtekinthető: hétköznap du. 4—7 óráig VII., Wesselényi u. 4. IV. em. 26/a. Schwartz.

JÁRMŰ

Danuvia (ötezret futott) eladó! Gödöllő Táncsics u. 14. Feith.

Figyelem! CA, CB, CE rendszámú gépkocsitulajdonosok! Autórugójavítást szereléssel azonnalra vállal: Kocsigyártó Ktsz. XIII., Vaci út 64. Tel.: 202—914.

Kitűnő állapotban levő 750-es, teherbíró fedett oldalkocsis BMW, 1958-as R—51, eladó. Érdeklődni: 380—464. V. ker. Havas u. 2. házfelügyelőnél.

Moszkvics 407-es kitűnő állapotban eladó. Telefon: 184—553.

Csónakfarmotor 350 kcm-es, Archimedes, új, eladó. III. Tímár 2. Krlecz.

Eladó KS 600-as első, hátsó teleszkopos oldalkocsis Zündspp. Eredeti állapotban. Gyál, Bezerényi u. 7.

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V, Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1962 JÚN 9

1021

Döbröczöni Kálmán festőművész kiállítása elé

Egy dunántúli kis falu, az ormánsági Kórós község nyolcgyermekes kovácsmesterének fiaként látta meg a napvilágot Döbröczöni Kálmán, a miskolci képzőművész gárda egyik legismertebb, legrégibb tagja. Azzal a művésznemzedékkel együtt indult pályájára, amelyhez Barcsay Jenő, Miháltz Pál, Imreh Zsigmond, Medveczky Jenő, a szobrász Erdei Dezső, Jálics Ernő és még egy sor patinás nevű művészünk tartozik, akik már túllépték 60. életévüket. A huszas évek elején került először a miskolci művésztelepre, mint a Képzőművészeti Főiskola növendéke, s a tavaly elhunyt Benkhardt professzor egyik legtehetségesebb tanítványa. Többi társával együtt itt töltött nyári tanyázása alatt szerette meg ezt a várost, s később itt telepedett meg végleg. Itt bontotta ki szárnyait az asztalosleányból — regénybe kívánkozó, nehéz küzdelmek, nélkülözések árán — művésszé nőtt Döbröczöni Kálmán,

1929 májusában mutatkozott be először néhány képével a Szinyei Társaság „Tavaszi Szalon" címen rendezett kiállításán a Nemzeti Szalonban. Még ugyanazon év októberében részt vett a Munkácsy-céh kiállításán az Ernst Múzeumban, majd decemberben a Műcsarnok téli kiállításán. Hármas startolása előrevetítette további pályafutásának sikereit, ami nem jelenti, hogy Döbröczöni útja már sima volt. Keményen kellett továbbra is küzdenie, hogy a buktatókat elkerülje. Szerencsére a fiatal, erőtől duzzadó művész nem nyugodott bele elért eredményeibe, sokat vívódva tört mindig előbbre, hogy művészetével ne csak gyönyörködtessen, hanem hangot adjon azoknak az emberi problémáknak is, amelyek őt, a nép sűrűjéből jött művészt soha nem szünően foglalkoztatták. Amíg Pécsett rendezett első gyűjteményes kiállításán elsősorban mint tájképfestőt aposztrofálták és néhány sajátos meglátású portréját méltatták figyelemre, későbbi, Miskolcon rendezett gyűjteményes kiállításain és a fővárosi tárlatokon kiállított műveiben mindinkább a realista Döbröczöni Kálmán nyomult előtérbe, aki szíve egész melegével fordult a szegények, az elesettek, a kisemberek, az egyszerű dolgozók felé, ezek életét, érzelemvilágát vetítette legszívesebben vásznára, s tájképein is igen gyakran a kisemberek házatáját elevenítette meg velük érző szeretettel. Erre utalnak az olyan képcímek is, mint: a Kis cseléd ebédje, a Kapaélesítő, a Munkanélküli, a Horgászó, az Ormánsági keresztek, a Senki fia, a Furulyalecke, az Árvák ebédje és még egy sor beszédes cím. Ezek, és a hasonló tematikájú művei a halk szavú, szerény művésznek nemcsak az egykori megalázó sorban tengődő kisemberekkel való sorsközösség-érzését hangsúlyozták, hanem egyik-másik műve harcos társadalomkritikai állásfoglalást is jelentett.

A művész formavilágának kialakításában, látókörének tágulásában jelentékeny szerepe volt Olaszországban töltött esztendeje tanulmányi, tapasztalati anyagának. Ottani élményei — állapították meg akkori kritikusai — rövid időre megbolygatták művészi látását, hogy azután megtisztulva bontakozhasson ki egyénisége és még határozottabban kövesse a maga útját. Művészetének mindenkor jellemzője volt alkotó indítékainak őszintesége — ezt állapították meg a szakmabeliek és a közönség egyaránt.

A felszabadulás után Döbröczöni Kálmán tevékenyen kapcsolódott be a miskolci képzőművészeti élet megújhodásáért indult munkába, a háborús romok között indult újjáépítés idején kivirágzó, új utakat kereső képzőművészet erőpróbáiba. Hosszabb idő óta azonban a miskolci közönség csak ritkán találkozhatott Döbröczöni-képekkel. Döbröczöni ugyanis 11 évig az Iparművészeti Főiskola tanára volt. A múlt év őszén tért vissza Miskolcra.

Szükségesnek tartottuk, hogy Döbröczöni művészi pályáját felvázoljuk a mai tárlatlátogató közönség előtt most, amikor június 15-én a Képcsarnokban megnyíló gyűjteményes kiállításán ismét tágabb keretek között mutatkozik meg a művészet barátai előtt.

(hb)

Majoros Ferenc lőmester előkészíti a szén lerobbantását.

A front zavartalan termelésének fő feltétele a kaparószalag üzemképessége. Képünkön az akna ügyeletes villanyszerelője üzemzavart hárít el.

Hargitay József
Edelény.

növényápolást.

A termel

Juhász volt azelőtt Macz
Szerencsen, a Le
vetkezet közgyűlése úgy dön
szeresíteni kell a porciózást,
teljes posztra először Tóth I
meg, majd amikor ő más b
Maczó Jánost bízták meg a p
mintha a juhászatban nem le
tapasztalataira, szakértelmér
tudják helyettesíteni, hiszen
kiváló juhászok nőttek már
szont a takarmányelosztásh
közösség érdekeit szem előtt
pontos embert kerestek, ezek
pedig a tsz-gazdák vélemén
éves Maczó Jánosban mind

— Messze vagyunk már a
dunk a takarmányozásra, c
mondhatjuk, hogy ha nem M
juk oda porciózónak, baj lett
átteleltetésével a tavalyi ross
mondogatják elismerőleg a
magyarázatul hozzáteszik, h
a fogatosok és a sertéstenyés
erős a „szakmai sovinizmus"
csak a maga állataival törőd
a takarmány javát feletetni.
februárban elfogyott volna
szálastakarmány, de még az
szövetkezeti porciózó rendet

SALGÓ LÁSZLÓ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Döbröczöni Kálmán

Nyári emlékek

1021

BORSODI NYÁR

A mediterrán ízzású déli város lakójának a hűvös Bükkben eltöltött két hét alkalmas idő a kíváncsiskodásra, szemlélődésre, némi összehasonlítgatásra, ami hol örömmel tölti el — „lám, nálunk otthon ezt jobban csinálják" —, máskor hasznos felismerésre készteti: — „ezt mi is meg tudnánk csinálni!" Legalábbis én így voltam ezzel, és amikor a Meteorológia a kánikula visszavonulását jósolta, lemerészkedtem a hűs lillafüredi tájból a nagyvárossá nőtt Miskolc körengetegei közé. A zsúfolt és elég drága busz félóráig kanyarog, mig beér a város főterére, mivel nemcsak nálunk tették ki a „Terelőútvonal" táblát, hanem Miskolcon is útépítés folyik és bizony az ottani gépjárművezetők sosem tudják, hogy melyik nap milyen irányban lehet közlekedni.

A külső szemlélődő számára a kulturális élet első hírei t

a falragaszok

közlik. A sok féle és színes plakát némi csodálkozással tölt el: az ipari nagyvárosnak ismert Miskolcon nyáron is változatos kulturális élet pezseg. Régi jólismerősként öltöttek szemembe elsőként a „Vészbejárat" és az „Álomkastély" plakátjai, jelezvén, hogy a nyári szórakoztató műsorok Borsod székhelyét sem kerülték el. Már nagyobb érdeklődéssel szemléltem a színház új évadjának műsortervét közlő bérleti felhívást. Érdemesnek tartottam megállni és alaposabban szemügyre venni az egyiket. Nyolc bemutatót igér a plakát. Egy angol reneszansz vígjátékot, Ben Johnson *Volpone*-ját Stefan Zveig átdolgozásában. Egy angol újkori drámát, Shaw *Szent Johanná*-ját. Egy nagy magyar író nevével fémjelzett álszínművet: Jókai *Aranyember*-ét. Egy bjelorusz bohózatot: Makajonok: *A képviselő férjé*-t. Strauss *Denevér*-jét, a Mikszáth novellából másodszor átdolgozott operettet, a *Havasi szerelmet*. Egy ősgiccset: Ábrahám Pál *Bál a Savoyban* című operettjét és végül valami engedmenyt a mának: Gáspár Margit valóban értékes és érdekes színdarabját, a *Hamletnek nincs igaza* címűt.

Hogy mit szólnak ehhez a miskolciak? Alkalmam volt tapasztalni, hogy szenvedélyesen vitatkoznak. Az újság hasábjain és egymás között. Ugy vélik, hogy a világirodalom gazdag dráma-kincstárából lehetett volna időszerűbbet is találni. Főleg Brechtet hiányolják. A szovjet bohózatról az a véleményük, hogy miért helyettesít egy szovjet drámát. Végül feltették a kérdést, minek tekintjük a színpadot: Thália templomának-e, ahonnan a dráma feleletét várjuk mai kérdéseinkre, vagy zsongítónak, ahol alt-Wien operett, reneszansz vígjáték és a dollár-Ábrahám derűs egyetértésben egyensúlyozzák egymást és csupán a Gáspár-darab képviseli a szocialista irodalmat. A vita tehát folyik, de egyik miskolci ismerősöm már mutatta a frissen váltott bérletet.

A miskolci főutca

gazdag kirakatsoráról

is kitűnve megállított a Képzőművészeti Alap Képcsarnok Vállalatának most megnyitott, modern, rendkivül kulturált üzlete és a hozzátartozó *Szőnyi Istvánról* elnevezett, a kor szinvonalának megfelelő kis kiállítási terem. Miskolc város vezetőinek helyes kultúrpolitikai érzékét és áldozatkészségét bizonyítja ez a most megnyílt Szőnyi-terem, melyhez hasonló a pécsi képzőművészeti élet további fejlődésének lehetőségeit is biztosítani tudná.

Ha már a képzőművészetnél tartok, hadd említsem meg Ormánság szülöttének, de a nyugdíjas éveit Miskolcon töltő *Döbröczöni Kálmán* festőművésznek az emberi és festöi mondanivalót töretlen harmóniában egyesítő képeiből megrendezett kiállítását, vagy a hegyaljai festők 1955 óta hagyományossá és rendszeressé vált önálló kiállítását, a *„VII. Hegyaljai tájak — hegyaljai emberek"* című tárlatot Sárospatakon. És megint csak követésre méltó példaként jegyzem fel, hogy a novemberben nyíló VII. Miskolci Országos Képzőművészeti kiállítás előkészítése már javában tart és hogy a borsodi nagyüzemek, melyek eddig is patronálták szocialista képzőművészetünket, az eddiginél is fokozottabb áldozatkészséggel támogatják a kiállítás sikerét. A Lenin Kohászati Művek, a DIMÁVAG Gépgyár, a Borsodi Szénbányászati Tröszt, az Ózdi Kohászati Üzemek és még egy egész sor gyár díjakat alapított a kiállításra.

Örömmel újságolták miskolci ismerőseim, hogy befejezéséhez közeledik a *Herman Ottó Múzeum* felújítási munkálata, és hogy a nyár elején mutatkozott be Borsod egyik legfiatalabb és legnagyobb kórusa, a *Szakszervezetek Miskolci Központi Énekkara*. Händel Béke-ódáját és Sugár Hunyadi oratóriumát adták elő Horváth Kiss László vezénylésével, általában kielégítve az évek során igényessé nevelt közönséget.

Miskole

irodalmi élete

is gazdagon mutatkozik meg: a nyár elején nagysikerű *„Uj Irás"*-estet rendeztek. A megye irodalmi hagyományainak tisztelete és ápolása mutatkozik meg abból is, hogy a prügyi általános iskola udvarán Móricz Zsigmond emlékünnepséget rendeztek halálának huszadik évfordulója alkalmából. A nagy író ugyanis ebben a kis borsodi faluban élte gyermekéveit. Az emléktábla koszorúzásakor kedves közvetlenséggel hangzott fel az egyik tanuló ajkáról Ady Endre Móricz Zsigmondhoz írott verse: *„Adassék a levél Móricz Zsigmond úrnak — Kit most ércemelten, szépen koszorúznak"*.

Egész Észak-Magyarország irodalmi és kulturális lapja, a *Napjaink*, havonta jelenik meg. Ujság-formátumú, változatosan, színesen szerkesztett folyóirat, gazdag tartalommal. Szépirodalmi alkotások, versek, novellák mellett művészet politikai cikkek, tanulmányok, kritikai írások, színes híranyag olvasható benne, és igen érdekesek az illusztrációk, a borsodi képzőművészek alkotásai.

És mert a kánikula ismét fokozódott: kellemesebb volt a tapolcai strandon szemlélődni, meg a gyönyörűen karbantartott parkban, ahová bizony elmehetnének tanulni Harkány gazdái. Egyedüli kifogás talán csak az lehet, hogy kissé mesterkélten hat ennyi természeti szépség, főleg Lillafüred valódi, zordabb szépsége mellett.

— nt —

PORT

kikerüljünk a hullámvölgyből!

ári Honvéddal játszott edzőmérkőzést a Pécsi Dózsa ge szereplés oka a küzdőszellem hiánya

szott az átadásokba, a játékosok nem adták időben a labdát és a csatárok még a 16-oson belül is ide-oda tologattak. A játékosok mozgása azonban biztató volt. Mindannyian sokat mozogtak, most már nem várták állva a labdát és a küzdeniakarás is sokkal nagyobb volt, mint az előző bajnoki mérkőzéseken. Kállai ed?ő az első félidőben a következő csapatot szerepeltette: Danka — Bendes, Kocsis, Csupák — Serédi, Vajda — Kamondi, Dunai I., Rádi, Vári, Török. — A második félidőben Serédi helyett Halasi szerepelt, Rádi balösszekötő lett és Garami állt a csatársor tengelyébe, Csupákot Hegyi váltotta fel és Kamondi helyett Vári húzódott ki a jobbszélre.

Az első támadásokat a kaposváriak vezették és az első gólt is ők rúgták Szücs révén. A gól felrázta a lila-fehéreket és lassan átvették a játék irányítását, Dunai I. és Török góljával megszerezték a vezetést. A második félidőben is a dózsások voltak fölényben, de az előbb említett okok miatt csak Várinak sikerült egyszer bevenni az ellenfél hálóját.

Kállai Lipót edzőnek sem tetszett nagyon csapata játéka, de a fiúk mozgásával és frisseségével meg volt elégedve. Ezzel kapcsolatban a következőket mondotta:

— *Úgy látom, a fiúk kezdenek mozogni és nem állva várják a labdát, ami az utóbbi időben szembetűnő volt még a bajnoki mérkőzéseken is. Remélem, vasárnap az MTK ellen már magára talál a csapat és ezzel önbizalmat kapnak a játékosok.*

Beszélgetés közben természetesen előjött a szó az utóbbi időbeni rossz szereplésről. Jó kezdés után a csapat pontot adott le a Debrecennek, vereséget szenvedett Győrben, nehéz győzelmet aratott a Doroggal szemben, kikapott itthon a Szegedtől és súlyos veresé-

— *A legnagyobb baj ott kezdődik* — mondotta Kállai Lipót —, *hogy a játékosok elfelejtettek küzdeni a pályán. A Rappan Kupa mérkőzésein nagyszerűen helytállt a csapat és megtanult focizni. A játékosok zöme úgy képzelte, hogy a meglévő technika teljesen elegendő a bajnoki mérkőzéseken a győzelemhez. Amíg az együttes tudott küzdeni, nem volt elveszett labda a pályán, addig az eredmény is megfelelő volt. Az NB I-ben inkább a küzdőmodor domborodik ki és a kisasszonyos, kényelmes játékkal nem lehet eredményt elérni.*

Példát is hozott fel egy-két játékos személyében, akik küzdőszellemük miatt kerültek a csapatba és most úgy képzelik, hogy ők már képzett, technikás játékosok, akiknek nincs szükségük különösképpen a hajtásra.

— *Erőnlét dolgában is akad javítani való. Sok volt a játékosoknak a bajnoki és hétközben pedig a Rappan Kupa mérkőzése. A dorogi találkozó után Rijekába utaztak, majd onnan hazatérve vasárnap a Komlói Bányásszal játszottak mérkőzést. A Szeged elleni találkozó, emeliyet első maradtunk, kiskiás volt részünkről. Itt kell megemlíteni, hogy a csapat megtanult focizni, de gólokat rúgni nem! Ezt a találkozót ezért vesztettük el. Ezután a mérkőzés után hétközben fogadtuk a jugoszláv együttest és közvetlen utána utaztunk a Honvédhoz. A fiúk eléggé fáradtak voltak, a másik dolog pedig, ami közrejátszott a nagyszerű formában játszó fővárosi csapatnak, minden sikerült.*

A Pécsi Dózsa csapata volt már ennél sokkal nehezebb helyzetben, mint most. A játékosállomány akkor még korántsem volt ilyen jó és mégis megmutatták, mire képesek. Most a bajnokság elején tartunk és hátrában vagyunk az ekkel. rossz aggó-

A városi sakk-csapatbajnokság sorsolása

Elkészült a városi sakk-csapatbajnokság sorsolása. Mivel a bajnokságba csupán hat csapat nevezett, a szövetség úgy döntött, hogy a bajnokságot kétfordulósnak minősíti. Az első fordulóra szeptember 23-án kerül sor az alábbiak szerint:

1. forduló, szeptember 23: Pécsi Bányász II.—Hőerőmű, Pécsszabolcs II.—Postás, Pécsi Előre—Pécsi Bányász I.

2. forduló, október 7: Pécsi Hőerőmű—Pécsi Bányász I., Postás—Pécsi Előre, Pécsi Bányász II.—Pécsszabolcs.

3. forduló, október 21: Pécsszabolcs II.—Hőerőmű, Pécsi Előre—Pécsi Bányász II., Pécsi Bányász I.—Postás.

4. forduló, november 4: Hőerőmű—Postás, Pécsi Bányász II.—Pécsi Bányász I., Pécsszabolcs—Pécsi Előre.

5. forduló, november 18: Pécsi Előre—Hőerőmű, Pécsi Bányász I.—Pécsszabolcs II., Postás—Pécsi Bányász II.

A háromtusa csapatbajnokság utolsó fordulója

Szeptember 23—23-án, szombaton és vasárnap Budapesten rendezik meg az országos háromtusa csapatbajnokság 4. és egyben utolsó fordulóját. A Pécsi MHS versenyzői nagyon készülnek erre a versenyre is, szeretnének úgy szerepelni, mint az elmúlt fordulókban. A pécsi háromtusázók csapatában Maletics, Csethe, Papp és Cseh szerepel majd Budapesten. Reméljük, hogy az utolsó csapatbajnoki versenyen is megállják majd helyüket az MHS-versenyzők!

SPORTHIREK

A Pécsi Urán SC vezetősége értesíti az úszószakosztály tagjait, hogy csütörtökön délután 5 órakor szakosztály-értekezletet tart a Dózsa legénységállásán.

*

Szerdán a mezőgazdasági kiállítás területén megkezdődött az országos lovasbajnokság. Az első napon a Hadadás István díjugrató emlékversenyt bonyolították le 130 cm-es akadályokon. Eredmények:

1. Kovács (mezőhegyesi MEDOSZ) Danics nevű lovon 1:24.8 p 0 hibapont, 2. Konráth (bábolnai MEDOSZ) Salamon nevű lovon 1:34.5 p, 0 hibapont. 3. Hutter (Bp. MEDOSZ) Bolero nevű lovon 1:37 p 0 hibapont.

kezdődik

Igrósdy-emlékverseny

az idén már részt vesz

elkö-
ország-
ame-
52. évi
leznek
rsenyt
l 24-ig
nyolc
országos
s, fér-
férfi
gi fiú
okban
zők.
désre
ende-
egy

induló csak három számban nevez-het. Lőcze Jánostól, a versenybíróság titkárától megtudtuk, száznál jóval több teniszezőt várnak, akik között ott lesz a vidéki versenyzők színe-java számos fővárosi élversenyzővel együtt. Körmöczi Zsuzsa, a legjobb magyar női teniszező részvétele még bizonytalan. A sokszoros magyar bajnok és a nemzetközi viszonylatban is elismert teniszezőnő könyöksérüléssel bajlódik, ennek részvétele rendbejöttétől függ. Gulyás Gyula volt pécsi teniszező az egyik legjobb férfi versenyzőnk elsőnek jelentkezett az emlékversenyre.

R, Színház, —MOZI—

Egyiptomba, Szegedi mozaik, 21 ember. (Előadások 11 órától folytatólagosan 3 óráig).

Építők kultúrotthona: Julius Caesar (5 és 7 órakor).

Jószerencsét (Pécsszabolcs): Megszökött falu (5 és 7 órakor).

Rákóczi (Mecsekalja): Ördögcsapda (7 órakor).

Május 1. (Vasas II.): Elveszett paradicsom (7 órakor, szélesvászon). Csak 18 éven felülieknek!

Kossuth (Mohács): Az éjszakai vonat (6 és 8 órakor).

Zrínyi (Szigetvár): Darázsfészek (8 órakor).

Művelődési Ház (Szigetvár): Alomrevü (8 órakor).

Táncsics (Siklós): Horgász a pácban (fél 8 órakor).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Kiadja a Dunántúli Napló Lapkiadóvállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pécs, József Attila u. 16.
Telefon: 15-32. 15-33.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi postahivatalok-nál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 11.— Ft.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1963 APR 20.

1021

Döbröczöni Kálmán rajza

BIHARI SÁNDOR

Az én gondom

1

Nem az én gondom volt a születésem
s a halálom sem lesz az én gondom,
de az életem, ez az élet
az én gondom.
A kiszabott porondon
magamban és a hátamon ezt hordom.
Taszítások s belső robbanások
egyensúlyát keresve élek,
álmok rettentő képleteit bogozva élek,
s amit megfejtek,
a boldogság valósága:
testemmel megváltott ének,
akkor is, ha kalapált vasak, felásott kertek,
mert általam beszélnek.
Emberek gyülekeznek kongresszusokká,
értelmes fák erdőkké,
hogy merengőkből legyenek cselekvőkké,
életet-tevőkké.
És emberek gyülekeznek hadosztályokká,
hogy megsemmisítsék a hasonlatot,
mit az értelem nevében még rájuk mondhatok.
Vezényszóvá teszik a mondatot.
Hogy tudok örülni
és hogy tudok fájni.
Szakadékká nyílható világot szorongva csodálni.
Mert bármit beszélnek,
ebben kell élnem
s beszélnem.

2

Nem vagyok jobb és rosszabb se nálad,
kit részeggé tett a szépség,
és bűnösül józanná az utálat,
mert bennünk is meghasadt már,
kettéosztódott a világ,
egyikben derűvé kunkorodhat egy hajszál,
másikban szívedre lőnek a haramiák.
Valahol egyek vagyunk és valahol különbözünk,
és valahol újra találkozunk,
hol egyetértésben ölelkezünk,
hol ellentétekben hadakozunk,
de mi, emberek, kik időszerűnek tartjuk a becsületet
mindig együtt vagyunk,
a munka végén, mint az alagútfúrók, találkozunk.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAK-MAGYARORSZÁG

1966 JUN 21.

1021

Döbröczöni Kálmán rajza

ÁS-TÁR

Idesanyám, nem perdül a rokka. úknak, nem megy!

sapat kikap valamelyik külföl-

elején tartanak. Pusztán csak tott idő, nem csoda hát, hogy

:
izdöttek egész évben. Bizony. iket, és ilyenkor, évad végén soda hát, ha alul maradtak.

a bírót hívjuk meg!
:
s nem hajtottak a fiúk. Ez

idegesen játszottak. Ez bosz-

unk ki:
an léptek a pályára. Elkönypunk ki:
! (mármint az ellenfél).

Lesről indult! Mély a pálya! ossz a stopli! stb.

b ott voltunk!
ltabb formula:

(pt)

Odafönn se kellemes...

Árnyékban 32 fokot, a napon vagy negyvenet mutatott a hőmérő, s benn a gépkocsiban, az átforrósodott bádogváz alatt talán még magasabbra szökött volna a higanyszál. Ekkor pillantottuk meg őket fenn a magasban. A két kis Gawron, a repülőgépes növényvédő állomás két gépmadara szorgalmasan porozta a Mezőnagymihályi Állami Gazdaság lucernatábláit.

Nem a legveszélytelenebb foglalkozás, de ebben a kánikulában mégis irigyeltük őket. Milyen jó is lehet ott fenn, a szellők szárnyán... Bizonyára kellemes, hűvös a légcsavar kavarta levegő. Bizonyára nem fáj a hőségtől a pilóta feje, nem kívánja kancsószám a vizet, nem álmodozik hűvös jégveremről.

leheltek, akár a kenyérsütésre bemelegített kemencék. A pilótakabinból hőmérő került elő. Közelebb járt az ötven fokhoz, mint a negyvenhez.

— Hajnali fél négykor kezdjük a repülést. Háromnégy felszállás után már negyven fok körül jár a kabinban. Hogy mégis végezzünk a ránk váró rengeteg munkával, addig folytatjuk, amíg csak bírjuk. Este azután folytatjuk, sajnos, napnyugta táján mindig feltámad a szél, s úgy fúj a Bükk felől, hogy szinte lehetetlen a magasból szórni a vegyszereket — mesélték a pilóták. És kiderült, hogy ők azokat irigylik, akik lenn dolgoznak a földön, ahol néha csak csak megcsapja az ember arcát egy kis szellő, ahol

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1963 MÁJ. 1

1021

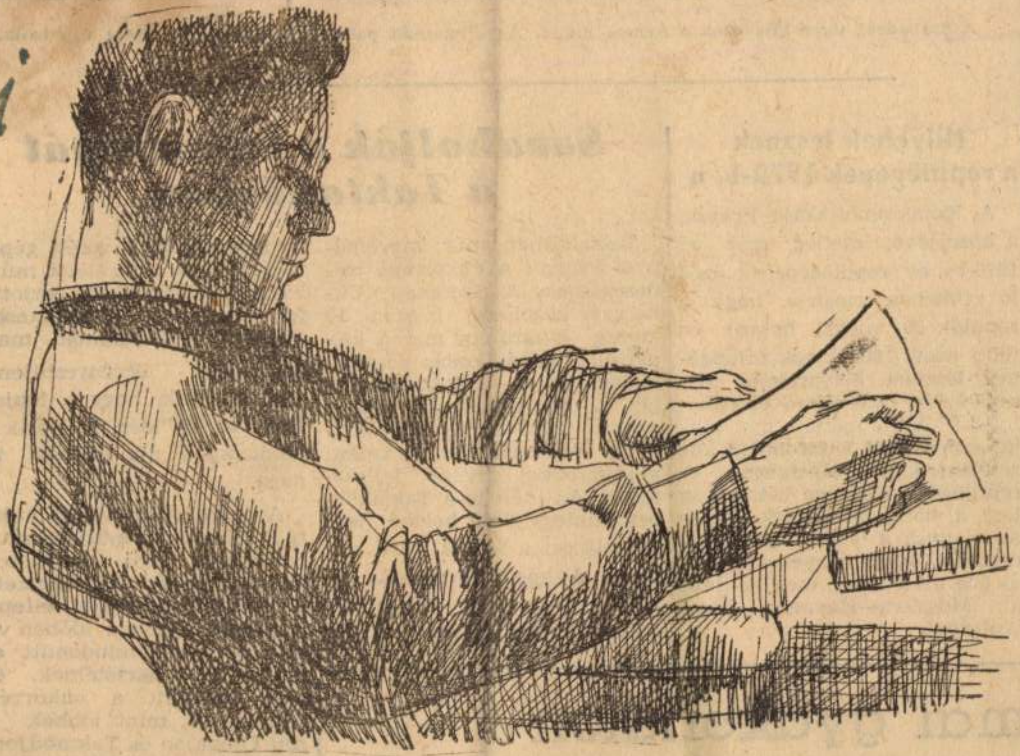

Döbröczöni Kálmán rajza

A Szabadság téren kijavítják a Szinva hídját. Az elhasznált pa

Milyenek lesznek a repülőgépek 1970-b(n

A Komszomolszkaja Pravda a közeljövő, esetleg már az 1970-es év repülőgépeiről szóló cikkében megírja, hogy a repülők 50 méter hosszú és több mint 100 tonnás óriásgépek lesznek. Szivaralakú törzsük az orr irányában elkeskenyedik. A kis méretű, nyíl alakú szárnyakat a farokrész közelében fogják elhelyezni. A repülőgép sebessége kétszerese lesz a hangsebességnek. Százhúsz utasa a lehető legkényelmesebb körülmények között, öt óra alatt teheti meg például a Moszkva—Havanna közti távolságot.

Saraboljá a Takta

Taktaközben már hagyományai vannak a cukorrépa termesztésnek. A Szerencsi Cukorgyár közelsége folytán 13 község határában már a kisparcellás gazdálkodás korában kialakultak a cukorrépa-táblák. A termelőszövetkezetek a cukorrépatermesztés hagyományait korszerű agrotechnikai módszerekkel tovább fejlesztették. Az idén is a Taktaközben mintegy 2900 holdon termesztik ezt a fontos ipari növényt. A késői tavaszodás ellenére is, ősszel jól elmunkált földbe, időben elvetették a cukorrépamagot. A vetést géppel végezték, de a területet művelésre családok között osztották fel, hogy a termesztésben szerzett tapasztalatok maradéktalanul érvényesüljenek. Ugy tervezik, hogy a legjobb földeken az idén is elérik a holdankénti 250 mázsás termést.

A márciusban vetett cukorrépa már mindenütt kikelt és erőteljesen sorol. A hirtelen jött melegedés következtében a zsenge növényeket ellepték a bolhák, azonban időben végzett porozással mindenütt elejét vették a kártételnek. Ott, ahol elsőként a cukorrépát vetették el, mint többek között Csobajon és Taktabájon, a családok megkezdték a cukorrépa sarabolását. Néhány na-

tmai gyakorlaton

Döbröczöni Kálmán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

DÉLI HÍRLAP

Emlékkiállítás a Galériában

Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállításának ünnepélyes megnyitása március 8-án, vasárnap délben 12 órakor lesz a Miskolci Galériában. A kiállítást *Tok Miklós*, Miskolc m. j. város Tanácsa vb-elnökhelyettese nyitja meg, ünnepélyességét Purcell: Tündérkirálynő című szvitjének előadása emeli. A Szentiványéji álom zenés átdolgozásából *Gál Károly, Gömöri András, Nagy Ferenc* és *Nagy László* vonóskvartettje ad elő részleteket.

A kiállítás hétfő kivételével március 29-ig tart nyitva, és délelőtt 11-től este 7 óráig tekinthető meg.

NAPI

1970. má

FILLÉR

U Thant

...ó szerződésről

Döbröczöni Kálmán
MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1971 MÁR 10
1021

Döbröczöni Kálmán emlékkiállítása

PURCELL TÜNDÉRKIRÁLYNŐ szvitjének akkordjai után — amelyet a miskolci szimfonikusok vonósnégyese előadásában hallottunk — nyitotta meg *Tok Miklós*, a Miskolci városi Tanács vb-elnökhelyettese Döbröczöni Kálmán emlékkiállítását, március 8-án délben a Miskolci Galériában. Lezárt életmű a Döbröczönié, hiszen a halál 1966. október 25-én örökre kivette kezéből a festőecsetet. Ez a gyűjteményes kiállítás mégsem csak a kegyelet és tiszteletadás jegyében fogant. A Miskolci Galériát sokkal inkább az vezette, hogy összességében mutassa meg Döbröczöni Kálmán művészetének nagy értékeit és szépségeit.

96 festmény és 23 grafika — akvarell, toll-, szénrajz — tanúskodik Döbröczöni művészetéről, életszeretetéről és életszemléletéről. A kiállítás katalógusának előszavában idézik egyik önéletrajz fogalmazványának néhány szavát. „... Természetelvű vagyok, a valóság alapján állok, ennek következtében közérthetők képeim. Poszt-impresszionistának, poszt-nagybányainak vallom magam." A kiállított alkotások igazolják ezt az önvallomást. Hiszen valamennyi képére jellemző a világos, egyszerű és mégis olyan sokat kifejező szerkesztés. Különös szeretettel fordul a táj felé, az Ormánság gyermekkori emlékei csakúgy megihlették, mint életének későbbi állomásai, a hűszas, negyvenes évek Miskolca, és a Duna-parti falvak. Döbröczöni Kálmánt — ez nem véletlen — szinte mindenki magáénak vallja. Mert ő is magáénak érezte ezt az országot. Mindig megihlette az új. A felszabadulás utáni építőmunka emlékei csakúgy fellelhetők képein, mint a régi városok utcaképeinek hangulata.

Szívesen festette az embert is. Portréi a hihetetlen belső feszültségről tanúskodnak. A képeket nézve szinte önkéntelenül valóságos kis történeteket képzelünk hozzájuk. A Gerebenezők öregasszonya, vagy a Kisleány almával egyetlen alakja mennyi mindenről vall nekünk. Nemcsak a modell, hanem a festő vívódásáról, szenvedéséről, belső lelki feszültségéről is. S ha már itt tartunk, nem állhatunk meg szótlanul önarcképe előtt sem. Meggyötört és mégis mélyen emberi arc néz vissza ránk a képről: a szenvedő és mégis optimista ember arca. Azé, aki vállalta, hogy képpé formálja a világot, amely körülvesz bennünket, s aki mindenekfelett az élet szépségét és a humánum diadalát hirdette.

DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN emlékkiállításának megnyitóján szinte zsúfolásig megtelt a Miskolci Galéria. Barátok, tanítványok és a tisztelők jöttek el, hogy ismét „találkozzanak" vele. A kiállítás március 29-ig tart nyitva. Március 14-én, szombaton délután 4 órakor pedig Csabai Kálmán festőművész tart tárlatvezetést. Azok is mélyebben megismerhetik a festőt és az embert, akik eddig csak távoli nézői voltak művészetének.

Csutorás Annamária

őt gyártják

k — Évi 5 millió
tiszta üzem

5

Soha olyan mennyiségű sűrített levegőt nem használt el az LKM, mint 1969-ben. 500 millió köbméter! Szép szám, dicséret illeti ezért a turbókompresszor központ dolgozóit, de... Ami az üzemeket illeti, nos, ha az 500 millió köbmétert teljes egészében termelésre használják el, akkor igen, ez nagyszerű, de... Az említett mennyiségnek — a szakemberek véleménye szerint — mintegy 15 százaléka, helyenként a rosszul karbantartott üzemi csőhálózaton illan el. Márpedig a hálózatot jobban rendben kellene tartani, hiszen a központi kompresszorgépek kapacitása véges, és arra is számítani kell, hogy az új finomhengermű, s az új bugacsiszoló és húzó-hőkezelő indulásával az igények megsokszorozódnak.

—h—

A mezőgazdaság
évről évre jelen

Vaskó Mihály előa

Bentlakásos szabadegyetemi továbbképzés kezdődött tegnap, március 9-én, hétfőn reggel Miskolcon, a TIT megyei szervezetének Kazinczy klubjában az encsi járás tszelnökei részére. Az előadássorozatot *File Sándor*, a Hernádvölgyi Termelőszövetkezetek Területi Szövetségének titkára nyitotta meg, majd *Cservák Ferenc*, az MSZMP Encsi járási Bizottságának első titkára tartott előadást a nemzetközi helyzetről, valamint — az előadás második részében — belpolitikai életünk kérdéseiről a nemrég lezajlott országgyűlés alapján, de úgy, hogy az országos vonatkozású kérdéseket az encsi járás gazdálkodására, azon belül is a termelőszövetkezetek munkájára konkrétizálta.

Ebéd után *Vaskó Mihály*, az MSZMP Borsod megyei Bizottságának titkára tartott előadást agrárpolitikánk időszerű kérdéseiről és a még gondot okozott a termelőszövetkezetek megszilárdítása olyan értelemben is, hogy sokan ki akartak lépni a közös gazdaságokból. Ma viszont egyik gondunk, hogy mennyi új tagot vegyenek fel egyes termelőszövetkezetek. Igaz: néhány évvel ezelőtt — 1965-ben, például — az egy tsz-tagra jutó átlagos évi kereslet Borsod megyében még a 8000 forintot se érte el, ma viszont — az 1969-es év zárszámadása alapján — az egy tsz-tagra jutó évi jövedelem megyei átlagban is meghaladja a 15 000 forintot. Örvendetes megyénk mezőgazdaságának 1969. évi fejlődése is. Szinkronban vagyunk az országos fejlődési ütemmel, sőt, az encsi járás termelőszövetkezetei a megyei és az országos átlagnál is gyorsabban fejlődtek.

— Mindez azt bizonyítja — mondotta Vaskó elvtárs —, hogy agrárpolitikánk jó, pozitíven hat a mezőgazdaság, sőt, az egész népgazdaság fejlődésére. A mezőgazdaság szerepe megyénkben is évről évre jelentősebb, és ezt ma már nemcsak mondjuk, hanem tényekkel bizonyítjuk. Néhány évvel ezelőtt megyénkben még több mint százmillió forintot tett ki a termelőszövetkezetek gazdálkodási mérleghiánya, ma viszont egyetlen mérleghiá-

Debreczeni Kálmán

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 8

NÉPSZABADSÁG

Budapest

A Miskolci Galériában 1970. március 10-én megnyílt Debreczeni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Megtekinthető március 29-ig, hétfő kivételével 11—19 óráig.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Döbröczöni Kálmán

1965 OKT 22

Döbröczöni Kálmán kiállításra készül a Képcsarnok

A Képcsarnok Vállalat miskolci Szondi István terme kamarakiállításainak sorában október 29-én, pénteken délután hat órakor nyílik meg Döbröczöni Kálmánnak, a Miskolcon élő neves festőművésznek tárlata. E tárlat a művész gazdag életpályájának, illetve legújabb évei alkotásainak legszebb darabjaiból mutat be egy csokrot. A megnyitó ünnepségen Gyárfás Imre, a Magyar Rádió és Televízió miskolci studiójának vezetője méltatja Döbröczöni munkásságát. A III. Miskolci Országos Grafikai Biennaleval szinte egyidőben nyíló kiállítás Miskolc képzőművészeti élete jelentős eseményének igérkezik.

na-
ve-
sítő
fog-
azt
ne-
ta-
vi-
nek,
el-
ta-
ter-
iseli
len-
ren-
ója.
áro-
dén

ca töreset. A gépek és foga
tok, amelyek egész nap a kö
zösben dolgoztak, este a ház
táji földekre mentek. Éjféli
is dolgoztak, vitték haza a
háztáji kukoricát, hogy reg
gel a közös munkába állhas
son minden gép, minden fo
gat.

Egyik délután Csincsetanya
irányába indultunk el. Itt te
rül el a mezőségi olajmező
Fekete testű kutak bóbiskol
tak a földeken, egyik-másik
himbálózott, szívta a föld mé
hében levő olajat. Ide igazán
illett Arany János hasonlata:
„Óriás szúnyognak képzelné
valaki, mely az öreg földnek
vérét most szívja ki". Arany
János a kútágasról írta ezt.

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1966 OKT 28

MAGYAR NEMZET

1021

Döbröczöni Kálmán, a miskolci képzőművészek nesztora 67 éves korában elhunyt. 1929 óta élt Miskolcon. 1950-ben az Iparművészeti Főiskola tanárává nevezték ki, de nyugalomba vonulása után újból Miskolcon telepedett le. Október 28-án, pénteken temetik Miskolcon.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Döbröczöni Kálmán
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
1965 NOV 5.

1021

Döbröczöni Kálmán kiállításán

Alig néhány lépésnyire a III. Miskolci Országos Grafikai Biennalenak otthont nyújtó színházépülettől, szerényebb keretű, de nagy figyelemre érdemes kamarakiállítást keresnek fel napok óta a miskolci képzőművészet-kedvelők tucatjai. A Képcsarnok Vállalat Szőnyi István termében, mint arról a megnyitáskor hírt adtunk, Döbröczöni Kálmán festőművész állította ki legutóbbi három évi munkájának válogatott darabjait. A csaknem harminc mű között összesen három darab származik több évtizeddel korábbról, a többi mind legutóbbi három évből való.

Döbröczöni Kálmán rézkarca

tájképet, falusi részleteket és Döbröczöni egyéb, kiállított munkáit. A közös vonás mindegyiknél megragad. Az élénk színek, a fény játéka, a derűs életszemlélet és kiegyensúlyozottság árad minden művéből. És árad minden műveből a témának, az embernek szeretete. Ahogyan az Utca gyaloghíddal című képén a keskeny sikátort és a benne lévő fakorlátos pallót festi, olyan szépnek csak Döbröczöni Kálmán tudja láttatni velünk az eldugott kis miskolci mellékutcát, a hóval fedett gyaloghíd környékét is ő idézi ilyen formában emlékezetünkbe. Emberség, derű, ez árad a képekből, és Döbröczöni Kálmán a mi világunknak ez apró kis motívumait, apró jelenségeit, a hídon baktató, az utcán lövő-menő embereket és a várost együttesen akarja figyelmünkbe ajánlani, hogy íme, ilyen a mi városunk, szép, mégha szidják is, szeretetre méltó, én szeretem, szeressétek ti is, tárlatlátogatók! Hasonló kiegyensúlyozottsággal, derűs szemlélettel tárja elénk az idős mester Szentendre, Visegrád és más, Duna-menti részek szépségeit.

Döbröczöni Kálmán nem követ kifejezési forma-divatokat. Korábbi festőművész korszaka legjobb hagyományainak hűséges ápolója, és egy küzdelmesebb képzőművészeti korszak kiemelkedő reprezentásaként fogadjuk, tiszteljük napjainkban is. Ugyanilyen tisztelettel és szeretettel fogadjuk alkotásait, amelyek a derűs élet nyugalmát, az élet szépségét varázsolják a tárlatlátogató elé.

Szívesen fogadjuk, örömmel látogatjuk a modern piktúra útjait, újabb és korszerűbb kifejezési formáit kereső művészek tárlatait. De szeretettel és tisztelettel fogadjuk a nemes hagyományokat ápoló, az élet szépségeinek jobb láttatásával megajándékozó idősebb művész kitárulkozását, képeiben megnyilvánuló vallomását is a bennünket körülvevő társadalomról.

Döbröczöni Kálmán képei között sétálgatva ezeket kellett feljegyeznünk. **(benedek)**

Utcai csata Hágában

Tűzharc egy fiatalember és a rendőrség között

Hágában szerdán este valóságos utcai csata tombolt: egy 27 éves fiatalember puskájával négy órán át sakkban tartotta a kivonult rendőri erőket — aztán őt is golyó találta.

A lövöldözés úgy kezdődött, hogy egy detektív egy ezer dolláros lopás ügyében be akart hatolni Jan Dolfs 27 éves hágai vízvezetékszerelő lakásába, ő azonban golyókkal válaszolt. A nyomozó elmenekült és a rendőrséget hívta. Az egyenruhások körülvették a házat és könnygáz-gránátokat dobtak a padlásra — Dolfs azonban még robbanásuk előtt visszadobta a gránátokat és a rendőrök szeme lábadt könnybe.

A tűzharc során a rendőrség szerint Dolfs legalább száz lövést adott le és két személyt könnyebben meg is sebesített. Végül, mikor semmiképpen sem volt hajlandó megadni magát, egy rendőr pisztollyal lőtte le. Dolfsot májsérüléssel, súlyos állapotban szállították kórházba.

Eltűnt egy repülőgép

Csütörtökre virradó éjszaka Panama és Salvador között eltűnt egy argentin utasszállító repülőgép. A gépben 68 személy — közöttük 55 argentin repülő-tisztiiskolás — utazott Mexikóba.

Kétmilliárd forint tsz-beruhá[illegible]

A termelőszövetkezetek közgyűlései országszerte jóváhagyták a közös gazdaságok jövő évi beruházásainak tervét. A Földművelésügyi Minisztérium beruházási igazgatóságán elkészült összesítés szerint a harmadik ötéves terv első esztendejében a termelőszövetkezetek csaknem kétmilliárd forintot fordítanak építkezésekre. Az összeg legnagyobb ré-

Az üzletek november 7-i nyitvatartásának rendje

Miskolc mj. város Tanácsának vb kereskedelmi osztálya az alábbiak szerint szabályozza az üzletek nyitvatartási rendjét:

November 6-án (szombat) az egyműszakos fűszer-csemege, kenyér- és tejboltok reggel 6, illetve 7 órától 16 óráig, a kétműszakos boltok a szokásos ideig tartanak nyitva. Az egyműszakos húsboltok 18 óráig árúsítanak. Az iparcikk bol tok, könyvesboltok és áruhá zak, csarnokok és piacok, szombati nyitvatartás szerin üzemelnek.

November 7-én (vasárnap az összes élelmiszerbolto zárva tartanak. Az édessé boltok vasárnapi nyitvatart szerint üzemelnek.

Kereskedelmi osztály

Döbröczöni Kálmán nem fiatal ember. A két világháború közötti miskolci képzőművészeti élet egyik legjelentősebb alakja, aki festőként úgy nőtt bele a mai életbe, hogy bár művészi eszközei jellegükben nagyjából azonosak maradtak, képei a mi új világunkat tükrözik. Témájukkal, még inkább mondanivalójukkal éppúgy, mint kompozíciójukkal, felfogásmódjukkal, gyönyörű színeikkel, emberszeretetükkel, humanizmusukkal, friss látásmódjukkal a mi életünk színhelyeire irányítják figyelmünket, annak látványát tárják elénk.

Nézegetjük a kiállított műveket. A miskolci Ady-híd környékének színes, mozgalmas vásznát, a Július című kép érés előtt álló búzatábláinak sárguló sávjait, vagy a halas, citromos csendéletet, a különböző miskolci tájképeket, amint az Avas tetőről tekint le a művész szeretett városára, az érdekes kompozíciójával megragadó Szentendrei háztetőket, a Gyaloghíd télen című képet, az Utca gyaloghíddal című kompozíciót, a sok csendéletet, portrét, tavaszi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NÉPSZABADSÁG

Döbröczöni Kálmán

1965 OKT 28

*

DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN festőművész kiállítása pénteken nyílik meg a Képcsarnok miskolci Szőnyi István Termében.

*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1983 APR 28

1021

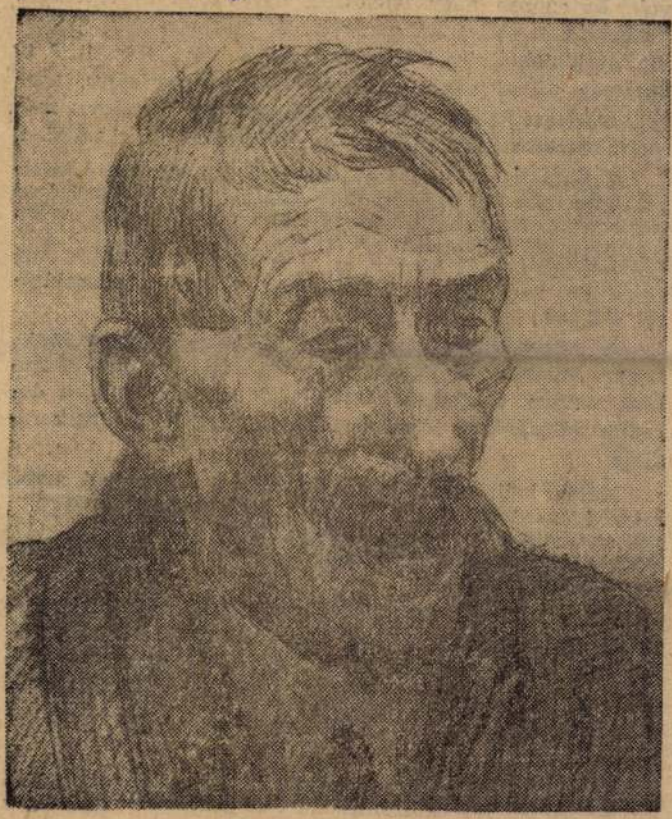

Döbröczöni Kálmán rajza

világosan látja: 130 ezer
vuk. Ez egyben nagy fe
forrása is. A széles hallg
típusok kialakítására ösz
bizonyos vonatkozású k
dolatgazdagságra és min
sorok szerkesztésére ser

A Miskolci Rádió b
get, amelyet a 130 ezer hallgató rótt rá. Műsora évről évre
gazdagodik. A politikai-agitációs munkában mindig a he-
lyes arányok kialakítására törekszik. Sokoldalúan él a mű-
faji lehetőségekkel, ha a párt és a kormány politikájának
közvetlen, vagy közvetett formában történő tolmácsolásá-
ról van szó.

A műfaji skála gazdagodásának tulajdonítható az is, hogy a Miskolci Rádió kulturális és irodalmi téren tényezőként szerepel a megyei közvélemény előtt. A kultúra decentralizálódásának jó és megbízható bástyája a megye rádiója.

Külön kell szólnunk a születésnap alkalmából arról, mennyi hasznosat, mennyi szép szót kap termelőszövetkezeti parasztságunk és általában a falusi ember a Miskolci Rádiótól. Ezt hűséges és rendszeres rádióhallgatással viszonozza a falu népe.

Ha nyomdai és technikai kapacitásunk most alkalmasnak mutatkoznék arra, hogy egy „Muzsikáló Képes Újságot" szerkesszünk, akkor külön kiadást nyomatnánk a Miskolci Rádió és munkatársai tiszteletére, hogy tegyék fel lemezjátszóikra rádiós kollégáink — ezúttal saját köszöntésükre.

De fogadják el így is, egyszerű szavakkal tolmácsolt szívből jövő köszöntésünket és gratulációnkat az évforduló alkalmából.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 MÁR 27

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

Kiállítás

Miskolci Galéria: Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

P. Bak János festőművész kiállítása a Szőnyi-teremben. Nyitva fél 10-től 5 óráig.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Megtekinthető délelőtt 10 órától 5 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotóművész kiállítása. Megtekinthető 1 órától este 8 óráig.

„25 év a fejlődés útján" című kiállítás a Miskolci Postaigazgatóság klubjában. Nyitva délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

Könyvkiállítás Szabó Lőrinc születésének 70. évfordulója alkalmából a Bartók Béla Művelődési Központ könyvtárában. Megtekinthető 8 órától délután 5 óráig.

Mezőkövesdi matyómúzeum: A matyó nép élete és díszítőművészete című kiállítás. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Kiállítás nyílt Otthonunk építése címmel március 26-án a Budapesti Nemzetközi Vásár 32-es pavilonjában. A kiállítás célja, hogy megismertesse a házi barkácsolókkal a korszerű építési anyagokat és a legújabb lakberendezési tárgyakat. A kiállítás április 10-ig tart nyitva.

LEVÉL KENDERESRE

Metodij Petrovics Zselej, a szovjet hadsereg tisztje, a Vörös Hadsereg egykori futárja meleg hangú levéllel ke

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

1970 MÁR 2 8

Kiállítás

Miskolci Galéria: Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

P. Bak János festőművész kiállítása a Szőnyi-teremben. Nyitva fél 10-től fél 3 óráig.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Megtekinthető délelőtt 10 órától 5 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotoművész kiállítása. Megtekinthető 1 órától este 8 óráig.

Könyvkiállítás Szabó Lőrinc születésének 70. évfordulója alkalmából a Bartók Béla Művelődési Központ könyvtárában. Megtekinthető 8 órától délután 5 óráig.

Mezőkövesdi Matyómúzeum: A matyó nép élete és díszítőművészete című kiállítás. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

1921

Már megkezdődött a facsemete-szállítás a híres szarvasi arborétum faiskolájából a miskolci parkokba. Piramis- és vöröstölgy, törökmogyoró és ezüsthárs, valamint sokféle fenyő és dísznövény van a szállítmányban.

TŰZOLTÓ-JUBILEUM

Bükkzsércen, a napokban

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Dömölki Lajos

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1966. APR 17.

/1021

DÖMÖLKI LAJOS
KISVÁROSI HÁZAK

Dn Nasz

A LEGY

Jean-Paul Sartre drámájának péc

Ismerjük el, „bűvös" egy szó ez: egzisztencializmus. A második világháború után egész rövid idő alatt a franciák szellemi exportcikke lett. Filozófiájának lényege szubjektív idealista (a világ abszurd, értelmet csak az emberi tudat adhat neki, antimaterialista; nem hajlandó elfogadni, hogy az anyag szüli a gondolatot, megfogalmazásai eléggé bonyolultak, önlét, magánlét, ellentmondásai nehezen követhetők, irodalmi változataiban legtöbbször a szorongás és a szenny színei dominálnak), de az igazsághoz tartozik az is, hogy az elmúlt két évtized nagy ideológiai csatározásaiban rá is rakódott néhány olyan vonás, amelyekhez a Sartre által képviselt francia egzisztencializmusnak kevés köze van. Megtagadták progresszív vonásait, ahe-

tudat tizenöt éven át gyötrő súlya alól, és magával viszi az erinniszeket is, a lelkiismeretfurdalást jelképező legyeket. Orestes magabiztosan mondja Elektrának a gyilkosság elkövetése után: *az a szorongás, amely téged halálra gyötör, engem is örökig fog emészteni, de mit számit ez, szabad vagyok, a szorongáson és az emlékeken túl is szabad és egyetértésre jutottam önmagammal;* majd a világistent jelképező Jupiternek a végső szellemi összecsapásban így felel: *Én a magam szabadsága vagyok.* Orestes egyetlen mozzanattal szabadítja fel magát, de a néző egyszer csak észreveszi, hogy ez a szabadság elkezd bizonytalanul lebegni az argosiak feje fölött, a tett mögött ott van az egzisztencialista hősöket kísérő jellegzetesen metafizikus elszigeteltség.

Döbröczöni
1021 Kálmán

bb 50. elhunyt döbröczöni kálmán, a miskolci képzőmüvészek nesztora

vid/hné/s fm bs 1966. október 27.

67 éves korában elhunyt döbröczöni kálmán, a miskolci képzőmüvészek nesztora. baranya megyében született, és fiatal korában az asztalosmesterséget tanulta ki. képzőmüvészeti ismerreteit először a szabadiskolán sajátitotta el, majd 1922-ben iratkozott be a képzőmüvészeti főiskolára,amelynek elvégzése után két évig ott müködött tanársegédként. 1929-től 1950-ig élt a miskolci müvésztelepen, s bár sokat dolgozott szentendrén is, müvészetével az avasalji városhoz kötődött, annak ódon hangulatu utcáit, majd a kialakuló uj városrészek mozgalmas életét festette meg.

1950-ben kinevezték a budapesti iparmüvészeti főiskola tanárává, de nyugalomba vonulása után ismét visszaköltözött miskolcra, és itt alkotta képeit, részt vett a város müvészeti életében és csaknem minden miskolci képzőmüvészeti kiállitáson szerepelt. utolsó kiállitását tavaly a képcsarnok vállalat szőnyi istván kiállitási termében rendezték meg. müvei szerepelnek majd a miskolci képzőmüvészek kassán decemberben megrendezendő első tárlatán is.

temetése október 28-án, pénteken lesz miskolcon./mti/

-.-

bb 51. a [illegible] látogatása [illegible]

bb. 47. száztiz mentesitő vonatot indit a máv november 4-től 8-ig - az ünnepi forgalom idején átlagosan napi 150 rendkivüli járatot közlekedtet a mávaut

ö hbj/tné/vg/gy/bs 1966. október 27.

november 6-7-i kettős ünnepen a számitások szerint ismét sokan utaznak budapestről vidékre, illetve vidékről a fővárosba. a máv számol ezzel, éppen ezért a menetrend szerint közlekedő gyors- és személyvonatokat a szokottnál több kocsival indittja, s ahol csak lehet, gőzmozdonyok helyett diesel mozdonyokkal vontatják a vonatokat. a máv menetrend osztálya már elkészitette az ünnepi forgalom menetrendjét is. eszerint ha az utaslétszám megkivánja, november 4-től november 8-ig 110 mentesitő járatot indit, november 4-én, 5-én és 6-án vidékre, 7-én és 8-án pedig vidékről budapestre.

várhatóan legtöbben pénteken este a nyugatiból debrecen és nyiregyháza térségébe, szombaton reggel és délben a keleti pályaudvarról miskolcra, békéscsabára, kiskunhalasra és győrbe, a déli pályaudvarról szombaton délben pécsre és nagykanizsa térségébe utaznak. ha még kedvező lesz az időjárás, szombaton délben és vasárnap reggel sokan keresik fel a balaton partot is. a mentesitő vonatok indításáról - az utaslétszámtól függően - a máv vezérigazgatóság ügyeletesei és az állomások vezetői döntenek, s a mentesitő vonatok indulásáról időben értesitik a közönséget. az állomásokon, pályaudvarokon egyébként megerősitik a felvilágositó szolgálatot is.

a máv azt kéri a közönségtől, hogy a torlódások elkerülésére lehetőleg mindenki előre váltsa meg menetjegyét. a négy fő-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Döbröczöni Kálmán
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
A0063 APR 21

1021

Döbröczöni Kálmán rajzai

ıgy írók Leninről

a haladó világ, születésének 93. ıól.

a sokoldalú elméleti-gyakorlati ıjúságától élete végéig a nemzet- ifejtett. Ma már milliók ismerik els tanításainak következetes vé- ıjét; úgyis, mint az újtípusú for- teremtőjét, úgyis, mint a Nagy lom ihletőjét, — a világ első szó- óját.

vékenységéről és kivételes egyé- ı nyilatkozatoknak, véleménye k és írtak róla közvetlen szeret- lak, tudósok, nagy írók és költők elei. Színesek és sokrétűek ezek isen gazdag a Lenin forradalmi kivételes egyéniségét érintő és

írsa, ahány államférfi vagy tu- ellenfele nyilatkozott is róla, az ıtosnak hangsúlyozni — ahány ista kísérelte is meg lerakni a t mauzóleumának márvány tal- tartott megörökítésre méltónak. forradalmi tevékenységét, tudo- m kísérelte meg ábrázolni, s ez Viszont az eddigi memoár iroda-

lom is — éppen sokoldalúságánál fogva — lassacskán kialakítja az egész páratlanul gazdag lenini életmű képét.

Abban máris találkoznak a vélemények, hogy Lenin, a nemzetközi munkásmozgalom messze kimagasló egyénisége volt. Tanításaival, útmutatásaival az ma is. Talán Gorkij fogalmazta ezt meg legméltóbban és mélyebbértelműen Lenin halála után, amikor azt írta: „Lenin ma már testi valóságban nem létezik, de hangja egyre harsányabban, diadalmasabban cseng a világ dolgozóinak fülében, s nincs a Földnek már olyan zugа, ahol ez a hang ne ébresztette volna fel a munkásnépben a forradalomnak, az új életnek, az egyenlő emberekből álló világ építésének vágyát. Lenin tanítványai, eszméjének örökösei egyre biztosabban, szilárdabban, eredményesebben végzik nagy munkájukat".

Gorkijnak e mélyértelmű szavait hitelesíti korunk egész forradalmi gyakorlata, az egész változásban lévő, forrongó születő új világ.

Igen tanulságosak és nálunk még kevésbé ismertek a külföldi irodalomnak a Lenin forradalmi tevékenységét és kivételes egyéniségét méltató írások. A Magyar Helikon ezekből néhány kisebb kötetnyivel megörvendeztette nemrég Lenin tisztelőit. Ezekből nyújtunk át itt olvasóinknak egy kis csokorra való szemelvényt.

Emil Ludwig:

Lángész és jellem

„A hatalom csúcsán ilyen világosfejűnek és hűvösnek maradni csak tiszta eszmék emberének adatik meg, aki egyben maradéktalan realista is, semmiféle ábrándkép el nem csábítja."

Zürich. Kopáran, szürkén keskeny bérkaszárnya magaslik a fojtogatóan szűk utcában . . . Szemközt hasonlóan komor ház. Két faágy, és két durván ácsolt asztal áll az egyablakos szobában, hol a száműzött két háborús évet töltött élettársával; bent iratok, könyvek és újságok borítanak mindent. A tea gőzével keveredő dohányfüst szagát még csípősebbé teszi a kis vaskályhában izzó parázs.

Nyolc hónapra rá, hogy számkivetettségének e helyét elhagyta, Lenin a moszkvai Kremlben ült — melynek neve egyaránt jelent fellegvárat, templomot vagy palotát — mindenhatóan [illegible] üstfoltozó álmát. Ő azonban ottlakását politikai jelképesség tévén szükségessé, belső udvarra nyíló három szobát választott, közepes méretű lakóhelyiségeket, hogy övéivel együtt ott éljen, egyen és aludjon. Halálos ellenségei, gyűlölködő ellenfeleinek százszámra gyártott beszámolói sohasem tagadták, hogy ez az ember a legszükségesebben kívül semmit sem követel meg, kíván vagy vesz igénybe a maga számára.

Titkának egyrészt ez a magyarázata, ez sikerének egyik kulcsa: a hatalom csúcsán ilyen világosfejűnek és hűvösnek maradni, csak a tiszta eszmék emberének adatik meg, aki egyben maradéktalanul realista is, semmiféle ábrándkép el nem csábítja. Lenin bizonyára korunk legigazibb, s egyszersmind leghidegebb fejű kormányrúdhoz állva, mindig egészséges volt. Mindig magabiztos, nyoma sincs rajta az idegességnek, fogaival és szemével szüntelen nevet, hite soha meg nem ingott, teljesen félelem nélkül való. Szenvedélyek béklyóitól mentes férfiú, akinek éppen ezért egyetlen szenvedély ad szárnyakat: küldetésének eszméje. Szívesen vadászik és járkál a szabadban, hogy felfrissüljön: gyermekekkel és állatokkal barátságos: naiv az érzelgősség gátlása nélkül; paraszti fortélyosságában nyoma sincs az álnokságnak: jóságos és mégis minden kegyetlenségre kész mindazokkal szemben, kik eszméire törnek, vagy zavarják valóraváltását: vígkedélyű, szerény, követelőzéstől és hiúságtól mentes, de soha diktátor, nem volt olyan kérlelhetetlen, mint ő, mikor a

Döbröcöni Kálmán festő

Magyar Művészet, 1926

418.o.

A kéve. művészemetület.

Dobrčiczony Kálmán festő

Pesti Hirlap. 1926. máj. 22. 9

Fóthy János: Pavaszi Szelen

Dobroczyny Kalmán festő

Pesti Hirlap. 1926. jun. 24. 11

a kéve ösztöndíjai

Döbrönci Kálmán festő

Szabad Művészet, 1949

I. évf. 4. sz. 64. o.

kiállítás rk. – kéve kiállítás a lvenszeti nalrubau.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1965 OKT 30
ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Döbröczöni Kalmán

1021

Megnyílt Döbröczöni Kálmán kiállítása

Az a tény, hogy mindössze másfél nappal a III. Miskolci Országos Grafikai Biennale megnyitása előtt összegyűlhettünk *Döbröczöni Kálmán* festőművész kiállításának megnyitására: arról tanuskodik, hogy városunkban, a magyar ipar fellegvárában, otthona és talaja van a képzőművészeti kultúrának, a művészeti érdeklődésnek. — Ezekkel a szavakkal kezdte *Gyárfás Imre*, a Magyar Rádió és Televízió miskolci studiójának vezetője ünnepi beszédét, amikor a miskolci Szőnyi István teremben pénteken, október 29-én este Döbröczöni Kálmán kiállítását megnyitotta.

Nagy számban jöttek el az érdeklődők, hogy tanúi legyenek a tárlat nyitásának, megtekintsék az idős miskolci művész legújabb, három mű kivételével, az utolsó három évben festett alkotásait. Gyárfás Imre hangsúlyozta, hogy Döbröczöni Kálmán jelentős alakja a miskolci képzőművészeti életnek, és ő az, aki annak felszabadulás előtti legnemesebb, legjobb hagyományait testesíti meg, s ugyanakkor belenőtt a mi, immár húsz éves, szabad világunkba. Röviden méltatta a kiállító művész munkásságát, életművét.

A megnyitás után az érdeklődők megtekintették a kiállított műveket, s elismerésüket fejezték ki az alkotónak. Döbröczöni Kálmán kiállítása a Képcsarnok nyitvatartása alatt mindenkor megtekinthető. A már a megnyitáskor nagy érdeklődést kiváltó tárlat azt bizonyítja, hogy a bevezetésként idézett megnyitószavak nem túloztak: van talaja Miskolcon a képzőművészeti kultúrának, van érdeklődés Döbröczöni Kálmán művészete iránt.

(b)

...kestek pénteken ... létá-
Tokajban, a Tis... Ne-
találkozásánál ... zín-
téren, a színpad ... sap-
tóhúzás. A tokaji ... l a
ják, milyen ke...
tudnak a szeren...
küldeni. Mert ha...
a földön, akkor ... De
várjunk, először még azokat
kell kisorsolni, akik majd a
számokat húzzák.

Fél füllel

Tokajban hallottuk:

— Elszomorítóan savanyú az idén a szőlő.

— Az idei évjáratú borokat úgy fogják felszolgálni, mint a feketét.

— ???

— Néhány sze... cukrot és kiskanalat is kell majd mellékelni hozzá.

(p. s.)

A szemüveges szórakozottan bólint. Ezzel is egyetért.

*

Végül is két nő, három férfi léphet a nagykerék mellé, hogy kiemeljen egy-egy számot rejtő, szétnyitható gömböcskét. A nők, férfiak arányával mindenki elégedett. A kihúzott számokkal? Hát tessék: 9, 33, 50, 79, 86.

Tokajban ezzel nem mindenki volt elégedett.

— Maga szerint igazságos volt a húzás? — emeli meg kalapját az ismerőse mellé sodródott férfi.

— Nem volt igazságos!

— Tehát magának sincs találata.

*

Vékony arcú, szúrós szemű férfi figyeli félrehúzódva a tömeget, és halkan beszél a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Döbröczöni Kálmán

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG
1966 OKT 30

1021

Döbröczöni Kálmán két rajza

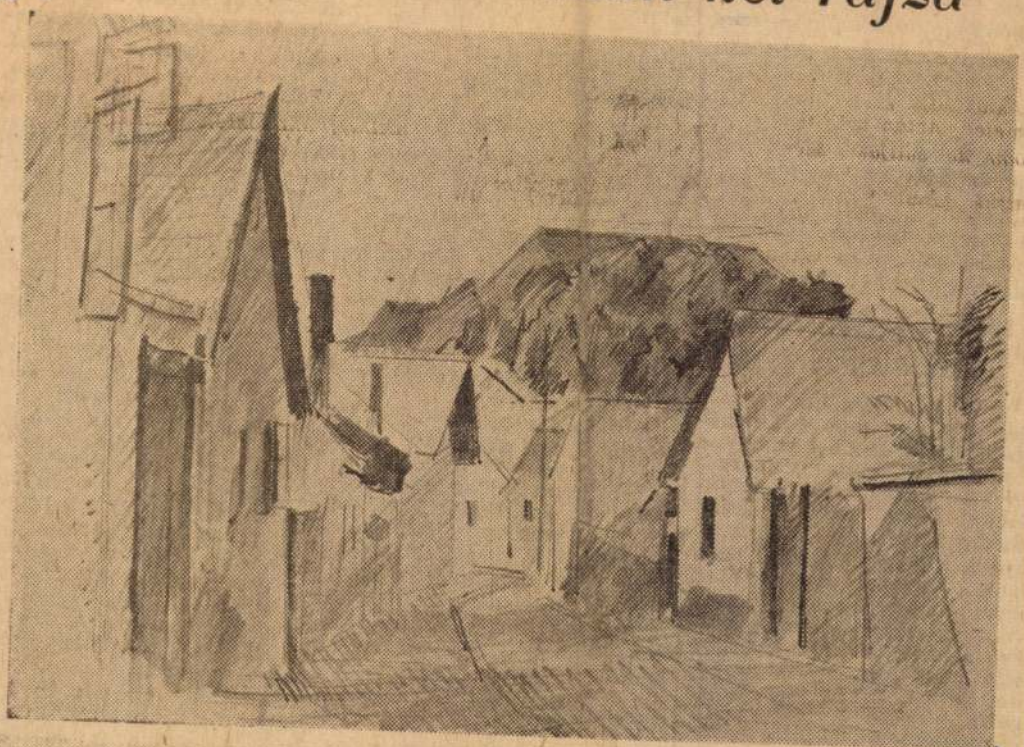

Néhány nappal ezelőtt, október 25-én hunyt el Döbröczöni Kálmán miskolci festőművész, az Iparművészeti Főiskola nyugalmazott tanára. Korábban gyakran jelentkezett rajzokkal lapunk hasábjain. A fenti két rajzot kegyeletes búcsúként közöljük.

Mindenki tudja, hogy társbérletben élni nem gyönyörűség — még a legalkalmazkodóbb emberek számára sem.

sben

művezetés állandó biztosításával oldotta meg ezt a nehézséget.

Cél: a kongresszusi zászló elnyerése

Nem elhanyagolható körülmény volt az sem — különösen 1965. évben —, hogy az ÉM. Borsod megyei Mélyépítő Vállalatnak, mint generálkivitelezőnek, több kiemelt beruházás sürgős követelményeinek kellett a megye területén eleget tennie. Bizony, ez nem mindig járt teljes sikerrel, és természetesen az erőket a befejezéshez közelebb álló munkákra kellett átcsoportosítani. Nehéz volt az elmúlt években a technológiai szerelésekhez szükséges kapacitást is biztosítani, mivel 15—18 vállalatot kellett összehangolni. A drótművek beru- ugyanis 1965. decem- kiemelt

s akinek lakáskérelmét a vállalati párt- és szakszervezet vezetői már írásban is támogatták az I. kerületi tanácsnál?!

Alkalmas helyen, megfelelő időben

Eördögh Gyuláné a Diósgyőri Gépgyárban dolgozik. Ott egy szabad pártnapon az egyik tanácsi vezető volt az előadó. És a pártnapon egy felszólalás hangzott el, amely utalt arra is, hogy Eördöghék lehetetlen körülmények között, hármas társbérletben laknak. Hogyan létezhet ilyesmi manapság? Miért nem intézi jobban a tanács a dolgozók ilyen ügyeit?...

A tanács vezetője nem ismerhette ezt a konkrét esetet, ezért az első kerületi tanácstól kérte az ügy kivizsgálását. Az első kerületi tanács el is készítette jelentését, amelyben megállapították, hogy Eördöghék valóban hármas társbérletben laknak, csak éppen arról nem esett szó, hogy ugyanitt egy ötgyermekes család is él.

Retorzió?

Talán a kerületnél nem ismerték Ácsék helyzetét? De igen. Az igazgatási osztály vezetője éppen az Eördöghék lakáshoz juttatásával kapcsolat- írta a kerületi elnökség- ez év március 28-án:

Ez az eljárás érinti Ács vánt is, akit korábban a vb eiglenes névsorra vett, de gleges névsorra nem került, ert rágalmazta az államigazatási szerveket...".

Ét itt hivatkozik Ácsék egy evelére, amelyet a Népszabadság szerkesztőségének írtak. A levélben ugyanis ilyen megjegyzés is szerepel: Azt hittem, a kerületi lakáshivatalban ismét lebukott valaki, mert az Északmagyarországban olvastam, hogy ismét lakásügyi előadót keresnek.

Ez lenne tehát a rágalmazás? Ezért kellett kihúzni a névsorról Ácsékat? Érthetetlen-e, ha az említett következtetést vonta le az újsághirdetésből Ács István, amikor már volt rá példa, hogy a kerületi lakáshivatalból valaki „lebukott"?...

Kié lett az üres szoba?

— No de ha már Eördöghék elköltöztek a társbérlet üres s

Igaz

nács a

ki az

Ezze

szaáll

És ki

aki

egy „nemzeti ajándékot

kellett egyik bérlőjének lakást kerítenie.

Törvényesen és emberségesen!

Van ugyan egy végrehajtási rendelet (84. paragrafus, 1. bekezdés), amely szerint „ha a lakásban több társbérlet van, valamelyik lakrész megüresedése esetén elsősorban a többi társbérlő jogos lakásigényét kell kielégíteni" és nincsen olyan jogszabályi rendelkezés, amely szerint ez nem vonatkozik a tanácsi rendelkezésű és magántulajdonban levő házra, mégsem a 84. paragrafus alapján határozott a kerületi tanács. A kerület ugyanis a tulajdonos jogait helyezi előtérbe.

— Mi törvényesen, a jogszabályoknak megfelelően jártunk el, amikor a tulajdonos igényét kielégítettük — hallottuk a kerületi tanácson. Ezek szerint: „tiszta ügy" ez az egész. Még az sem kavarhatja fel, hogy a kerületi tanács építési csoportjának szakvéleménye szerint a kritikus szoba nem utalható ki ismét önálló lakásnak, mert nem megosztható...

S hogy ezek után mi lesz az Ács-családdal? Hogyan érvényesül az ő esetükben a sokgyermekes családokkal való fokozott törődés?

Ha esetleg névsorra kerülnek a kerületi tanácsnál — és nem húzzák ki őket —, aztán kapnak végre egy egészséges lakást, akkor ismét fennáll a lehetőség: a tulajdonos a megüresedő lakásra ismét bejelenti igényét, s újra kap egy „nemzeti ajándékot". Lehet persze, hogy Ácsék éppen ezért nem jutnak új lakáshoz...

— Mennyivel könnyebb lenne a megoldás, ha mások lennének a tulajdonosi jogszabályok, vagy, ha az államé lenne a ház! — hallottuk az egyik szomszédtól. — De a tanácsnak is kellene lennie olyan hatáskörének, hogy törvényesen és emberségesen könnyítsen az Ács-család sorsán...

Ruttkay Anna

Dobróczony Kálmán

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-774

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

1970 MÁR 19

Kiállítás

1021

Miskolci Galéria: A Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Nyitva délelőtt 11 órától este 6 óráig.

„25 év a fejlődés útján" című kiállítás a Miskolci Postaigazgatóság klubjában. Megtekinthető délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

Képek a Bartók Béla Művelődési Központ életéből című kiállítás az LKM munkásszállójában. Megtekinthető egész nap.

Tiszakeszi művelődési ház: Borsodi festők kiállítása. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotóművész kiállítása. Nyitva 1 órától este 8 óráig.

A sátoraljaújhelyi járás 25 éves fejlődését bemutató kiállítás a ricsei művelődési otthonban. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Nyitva délelőtt 10 órától este 5 óráig.

A földművesszövetkezeti mozgalom 25 éve című kiállítás a mezőkövesdi művelődési központban. Nyitva 10 órától este 6 óráig.

Egyre nagyobb a termelőszövetkezetek önálló vállalkozásainak szerepe és jelentősége a mezőgazdaság építkezésében. A TÖVÁLL-ok az összes mezőgazdasági építkezéseknek több mint felét végezték el 1969-ben megyénk termelőszövetkezeteiben.

KONCENTRÁLÁS

Megyénkben 1967-ben még 365 mezőgazdasági termelőszövetkezet volt. Az üzemek koncentrálódási folyamata 1969-ben meggyorsult és az egyesülések következtében jelenleg kereken 200 mezőgazdasági termelőszövetkezet működik Borsodban. Az átlagos üzemi területnagyság 1700 katasztrális holdró

Döbröczöni Kolmán

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1970 MÁR 27

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

Kiállítás

1021

Miskolci Galéria: Döbröczöni Kolmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotóművész kiállítása. Nyitva 1 órától este 8 óráig.

Képek a Bartók Béla Művelődési Központ életéből c. kiállítás az LKM munkásszállójában. Megtekinthető egész nap.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Nyitva délelőtt 10 órától este 5 óráig.

A földművesszövetkezeti mozgalom 25 éve című kiállítás a mezőkövesdi művelődési központban. Nyitva 10 órától este 6 óráig.

P. Bak János festőművész kiállítása a miskolci Szőnyi-teremben. Nyitva fél 10-től 3-ig.

„Hazánk, a Magyar Népköztársaság" című kiállítás a Bartók Béla Művelődési Központ előcsarnokában. Megtekinthető egész nap.

Könyvkiállítás Illés Béla születése 75. évfordulója alkalmából a Bartók Béla Művelődési Központ könyvtárában. Megtekinthető 8 órától délután 5 óráig.

hákkal. Ha... dául már 56 nap ... melasszal ízesített ... tápanyagokkal dúsított ... zúzott újságpapírra ... etetnek. Állítólag a bor... jak súlygyarapodása ki... elégítő. Így bizonyár... több hasznuk van a né... ha 120 oldalas amerikai ... lapokból a szarvasmar... háknak, mint az olva... sóknak.

ÚJ KÖZTEMETŐ

Új köztemető építését kezdik meg az idén Miskolcon a Szentpéteri-kapui út mellett mintegy 36 hektár területen. A ravatalozókkal és gondnoki lakással ellátott temető csaknem 15 millió forintba kerül, és előreláthatólag 1971-ben adják át rendeltetésének.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

1970 MÁR 26.

Debreczeni Kálmán

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

Kiállítás

Miskolci Galéria: Debreczeni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

P. Bak János festőművész kiállítása a Szőnyi-teremben. Nyitva fél 10-től 5 óráig.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Megtekinthető délelőtt 10 órától 5 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotóművész kiállítása. Megtekinthető 1 órától este 8 óráig.

„Nagy műszaki alkotók — nagy műszaki alkotások" című könyvkiállítás a Bartók Béla Művelődési Központ könyvtárában. Nyitva 8 órától este 5 óráig.

„25 év a fejlődés útján" című kiállítás a Miskolci Postaigazgatóság klubjában. Nyitva délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

Sárospataki vármúzeum: A Rákóczi-család emlékei. Nyitva délelőtt 10 órától este 5 óráig.

gyártott gőzautót pillantott meg az egyik oxfordshirei farmon. Meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt. A csirkeól fűtésére használt, rozsdás masinát azonnal megvette és rendbehozatta. Brain úr egyik barátjával nemrégiben világkörüli útra indult „Britannia" névre keresztelt pöfögő masinájával. A 42 ezer kilométeresre tervezett úton, 20 kilométeres átlagsebesség mellett üzemanyagként 65 tonta szénre és 54 ezer liter vízre lesz szük

Döbröczöni Kálmán

SAJTÓFIGYELŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

KIÁLLÍTÁS

A Miskolci Galériában március 8-án, vasárnap, déli 12 órakor nyitják meg Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítását. A művész munkásságát Tok Miklós, a Miskolci városi Tanács vb-elnökhelyettese ajánlja a tárlatlátogatók figyelmébe. A kiállítás március 29-ig tart nyitva.

Döbröczöni Kálmán

1970 MÁR 9 5

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc

Kiállítás

Miskolci Galéria: Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítása. Nyitva 11 órától este 7 óráig.

Miskolci Képtár: Senyei Oláh István festőművész kiállítása. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Képek a Bartók Béla Művelődési Központ életéből című kiállítás az LKM munkásszállójában. Megtekinthető egész nap.

P. Bak János festőművész kiállítása a Szőnyi-teremben. Nyitva fél 10-től 5 óráig.

Czinke Ferenc grafikusművész kiállítása Tokajban. Megtekinthető délelőtt 10 órától 5 óráig.

Libresszó: Harkácsi József fotoművész kiállítása. Megtekinthető 1 órától este 8 óráig.

„Nagy műszaki alkotók — nagy műszaki alkotások" című könyvkiállítás a Bartók Béla Művelődési Központ könyvtárában. Nyitva 8 órától este 5 óráig.

„25 év a fejlődés útján" című kiállítás a Miskolci Postaigazgatóság klubjában. Nyitva délelőtt 10 órától délután 4 óráig.

Rendezvény

Szabó Lőrinc-est a Diósgyőri Vasas Klubban, az író születése 70. évfordulója alkalmából, este 6 órakor.

Rónai Sándor Művelődési Központ: KISZ-vezetők akadémiája, délután 5 órakor.

Mezőkövesdi Matyóklub: Magyar várak címmel filmvetítéses előadás este 6 órakor.

Mezőcsáti művelődési központ: A serdülőkor pszichológiai problémái című előadás, este 6 órakor.

Tiszaszederkényi művelődési központ: Zeneiskolai növendékek hangversenye, délután 5 órakor.

Mozi

javára ajánlották fel.

IRODALMI EST

A diósgyőri Vasas Bartó Béla Művelődési Központba Szabó Lőrinc születésének 7(évfordulója alkalmából iro dalmi estet rendeznek ma március 25-én, este 6 óra kezdettel. Dr. Kebdebó Ló ránt kandidátus emlékezil meg a költő művészetéről Verseinek legszebb darabjai pedig Zoltán Sára és Har kányi János tolmácsolásában hallhatják az érdeklődők.

FILM KÉSZÜL A MEGYÉRŐL

A megyei tanács végrehajtó bizottságának megbízásából az elmúlt 25 esztendő fejlődését reprezentáló film készül Borsodról. A harminc percet kitöltő film forgatókönyvét Fekete Gyula írta. A film forgatói rövidesen megkezdik munkájukat. A tervek szerint augusztus 20-án mutatják be a megyénkről készült filmet.

BÚTOROK A VÁROSLIGETBEN

A budapesti Városligetben az idén is megrendezik a lengyel bútorkiállítást. A lengyel PAGED vállalat kiállítása április 1-én nyílik, és 12-én zárja be kapuit. Összesen 680 négyzetméteres területen mutatják

Döbröczöni Kálmán

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Miskolc 8.

Megyei sporteredmények.

Kiállítás

Miskolci Galéria: Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállításának megnyitása 12 órakor. Megtekinthető este 7 óráig.

Cigánd: A sátoraljaújhelyi járás 25 éves fejlődése című kiállítás megnyitása a pártházban délelőtt 11 órakor.

„Magyar grafika" című kiállítás a tiszaszederkényi művelődési központban. Nyitva: 11 órától este 7 óráig.

Képek a Lenin Kohászati Művek életéből című fotókiállítás a vargahegyi munkásklubban. Megtekinthető délután 5 órától este 10 óráig.

Nagy Gy. Margit gobelinművész kiállítása a Miskolci Pamutfonóban. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Mezőkövesdi Matyómúzeum: A matyó népviselet, hímzések, szőttesek. Megtekinthető délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Lillafüredi Emlékház: Herman Ottó élete és munkássága című kiállítás. Nyitva délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Mozi

nem takarja el homlokát, ha nem árnyékolja szemét. Szereti tisztán és határozottan látni a dolgokat. Az sem a bizonytalanság, a tétovaság jele, hogy néha gyors ujjakkal gyűrögeti a kék iskolaköpenyére vett piros, hímzett mellénye sarkát. Üres percekben, amikor nem köti meg semmiféle történés gondolatait, zavarba jön, mint minden 18 éves fiatal, aki már búcsúzik a kamaszkortól, de még kamasz. Ilyennek ismertük meg Berényi Kata-

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1021

Vasárnap, 1965. október 24.

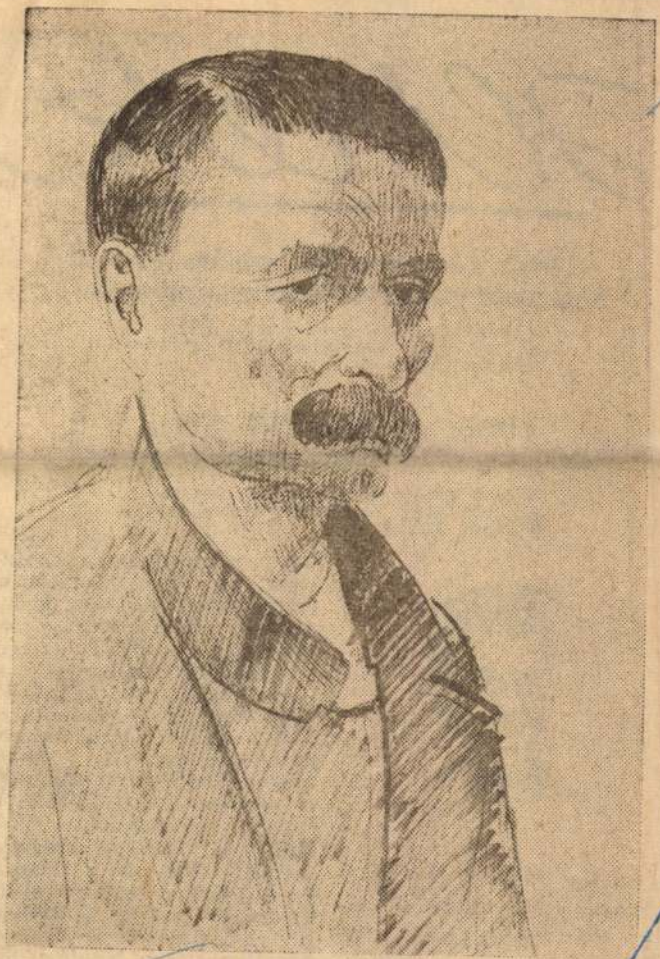

Döbröczöni Kálmán rajza

Hírek

1965. október 24, vasárnap

A Nap kelte 6.15, nyugta 16.41 órakor.
A Hold kelte 5.45, nyugta 16.53 órakor.
Névnap: Salamon.

1965. október 25, hétfő

A Nap kelte 6.16, nyugta 16.39 órakor.
A Hold kelte 7.02, nyugta 17.15 órakor.
Névnap: Blanka.

140 éve, 1825. október 25-én született ifjabb Johann Strauss, akit világszerte „keringőkirály" jezővel illetnek. Zenészcsalád sarjaként, hűsz szerte meghódította a közönséget. Neve összefonódott, az osztrák népi zene motivumain alapuló, bőáradású bécsi zene fogalmával. A bécsi keringőt ő népszerűsítette hazája határain túl, és neki tulajdonítható, hogy a keringőből az utolsó évszázad legkedveltebb párostánca lett. A keringőzenéből, hangversenydobogóra is alkalmas zenei műfajt teremtett. Sok indulót, négyest, polkát és számos operettet szerzett. Közülük a Denevér és a Jókai alapszövegére írt Cigánybáró mindmáig népszerű. Műveiben sok a magyar vonatkozás: egy indulója „Éljen a magyar" címet viseli, s

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

1965 NOV 7.

1021

Döbröczöni Kálmán rajza

ıtési módszerek leírásaiban
ózás. Őrzi ezeket is a pompás
at, és a merészen magasba-
Éppen úgy, éppen olyan né-
int azok nevét és munkáját,
anyagot falakká, épületekké

ológiai eljárások és nevek ka-
k az ember emlékezetében vé-
z, vagy annál is több kilométe-
.
ó-parttól a Bükk lábáig.
brigád... Nagy Józsefék...
t voltak az öntött-háznál, meg
T székháznál és a Kilián mind-
lán. Az a fal, amelyet Piskóti-
tek, egymás mellé téve talán
elérne. Moczojék pedig mind-
stették. Fogarasiék és Deresék
gáz-, gőz- és vízvezeték csö-

ı e brigádokat munkaközben,
s télben és verítéket csordító
Láttam, amint deszkából ki-
z áthidaló íveket, s amint a
állványok nélkül festették az
zat, meg csúszózsalú segítsé-
r nap alatt 16 emelet magasba
a beton falakkal.
sokan csodálták. Még szakma-
.
tam ugyanezeket az arcokat,
alkotásaikban gyönyörködtek.
k a színházban, amelyet ők
át. Felkapaszkodtak sok lép-
az Avasi kilátóba, hogy belás-
írost — s keresték az ő épüle-
Meg azt, amit a „cimborák"
ek.

hiszem, hogy akadna e vá-
rosban olyan lokál-
aki szenvedélyesebben, büsz-
tudna ezekről az alkotásokról
mint ők, az építők.

Paulovits Ágoston

Putnokon a fizikai szemléltető eszközök elektromos „berendezéseit", Sárospatakon pedig mechanikai részeit állítják elő. Hejőpapiban a matematikai oktatáshoz, Nyékládházán pedig a biológia megismeréséhez készítenek szemléltető eszközöket. Ezeket, valamint a gyakorlati foglalkozások megtartásához szükséges mintadarabokat a járási székhelyen jövőre kiállításokon mutatják be.

Követendő példa

A szocialista segítés jó példája a Tiszai Vegyikombinát központi laboratóriumában dolgozó Vanyó Pálné vezetésével szocialista címért küzdő brigád legutóbbi cselekedete. A brigád tagjai felvették a kapcsolatot a megyaszói gyermekotthonnal, mert gondoskodni akarnak az egyik ott lakó gondozott gyermekről. Farkas Józsefre esett a választás. A TVK ösztöndíjat biztosított részére, majd a MÜM kazincbarcikai szakmunkásképző intézetébe vették fel tanulónak. Az iskola elvégzése után Farkas Józsefnek a TVK-ban biztosítanak munkalehetőséget.

Döbröczöni Kálmán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

NAPJAINK

1966 MÁR 1

1021

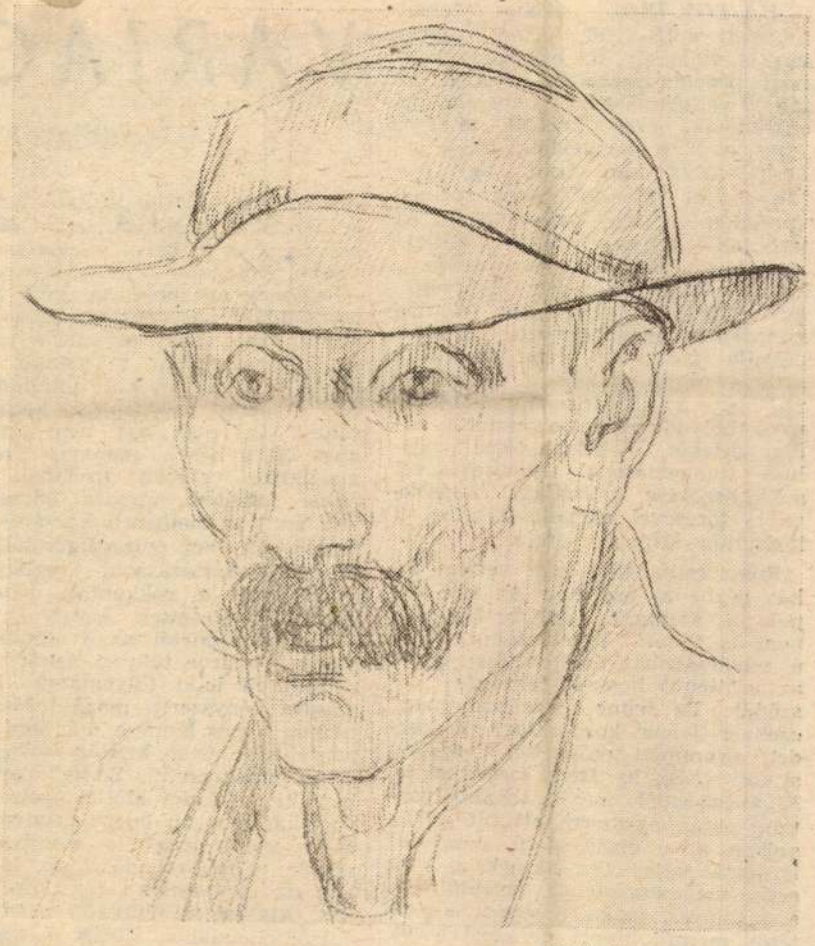

Döbröczöni Kálmán rajza

VARIÁCIÓ

(Gondolatok Baráth

HA EGY ÍRÓ azonos tém többször dolgoz fel, akkor nyugtalanítja valamely, az előzőben végig nem próbált megoldás, esetleg az idő változtatásával korrekcióra szorulónak érzi korábbi tételeit, vagy csak a kényelemszeretet, sikerhajhászás köti vissza egy korábban jól választott téma rutinos variációihoz. Nem tehetek róla, ez utóbbitól féltem, amikor hallottam, hogy Baráth Lajos újraírja a kolónia felszámolásának történetét. Egy témájú író lesz, egy jelentős könyvsiker meghatározza további pályája ívét; sőt még hajlottam arra a mind gyakoribb vélekedésre, hogy a közvetlen munkás-környezetből kikerülve elvesztette eddigi értékét, életközel témáit, sílusa finomodásával, színesedésével mondatszövése artisztikus hatásokra is törésével elapadt írásaiból a közvetlen kifejezés ereje.

Rossz csillagállás közt vettem tehát kézbe a kéziratot. Az első lapok, a szektások szikár lobogása nem is tudott fellelkesíteni. Csak a szikárságukat éreztem, és zavart az erőtlenül hosszú, felesleges beszédük. Ez lenne a drámai mag? ezekkel lenne konfluktus? E kezdeti gyanúmat erősítette a regény akkori címe, az *Isten szegényei* is. Kíváncsiságból mégis továbbolvastam; aztán egyszerre ott ült a küszöbön az a cigányszerű, mozdulni is lusta ember (az, akinek a felesége megmérgezte a szeretőjének a kislányát, aztán megijedt a tettétől, mentőt hívott, de most távol, börtönben ül éppen). Erre az emberre oda kell figyelni, ez már te- aztán jött a többi

sorsban is általánosítható emberi problémákat megfogalmazó. Mégis, mintha alakjai belső világának teljesebb, finomabb bemutatásával némileg még adósunk maradna. Nagy tapasztalatú naturális ábrázolásának mindinkább szüksége van a kiegészítő pszichológiai mélységre. Hőseiről már ugyan sok mindent el tud mondani, sőt rajtuk keresztül rólunk is, csak azt nem tudom, hogy ők, a hősei, mennyit tudnak magukról, valóban tisztában vannak-e legalább annyira önmagukkal, mint az életben a hozzájuk hasonlók. Egy-két epizódfiguránál ráér ennek tisztázásával foglalkozni (rendszerint a rokkantak, betegek, munkából kiesettek esetében, ahol a munka menetét az ő elmélkedéseiken átszűrve tükrözi, tehát a bonyolultabb lelki folyamatok lejátszására kényszeríti magát.) Mégsem tudom, képes lenne-e már *egy* központi hős körül kristályosodó regényt végigvezetni. Eddig sikeresen bújt ki e feladat alól nagyobb csoportokat mozgató megoldásaival. De előbb utóbb ezzel is szembe kell néznie regényírói pályáján. Különben az út, amelyen jár, közelíti e célt. Alakjai mindinkább veszítenek epizódjellegükből. Ebben a regényben *állandóan jelen lévő epizódis-*

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Döbröczöni Kálmán

1021

Szombat, 1965. december 25.

Döbröczöni Kálmán: A festő

Merengés

Foto: Agotha Tibor

AKÁC ISTVÁN

Döbröczöni Kálmán
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

1966 MÁJ - 8

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Anya gyermekével

1021

Döbröczöni Kálmán rajza

TÖRŐ

em Napja

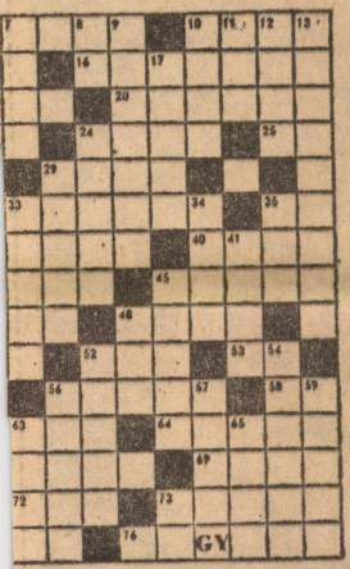

megyei községből való. 11. Kellem. 12. Pihenőhely az istállóban. 13. Izlelnek. 15. Kerti szerszám. 17. Keverék folyadékokból (+'). 22. Bérbevehető. 24. Mértékegység. 28. Könyörög. 29. Normann vezér. 31. Vonatkozó névmás, tárgyesetben. 33. Kiemelkedő. 34. Ásványi kincsünk (+'). 35. Pas-

latja. 43. Kienged a kézből. 44. Nem távozik el. 45. Kézi mérték. 47. Itt kötöttek egyezményt 1945 nyarán a győztes hatalmak Németország jövőjére vonatkozóan. 48. Nyakban viselik. 51. Lángész. 52. Tánc. 54. Becézett női név. 56. Eredmény nélkül. 57. A boszorkány a Csongor és Tündében. 59. Magyar világmárka. 61. Homéroszná az istenek vére, kiejtés szerint. 62. A dél-afrikai Oranje mellékfolyója. 63. Félsziget a Szovjetunióban, ahol már 1945. februárjában fontos határozatokat hoztak a Szovjetunió, az USA és Nagy-Britannia képviselői. 65. Műtét segít rajta. 67. Lám betűi. 71. Kérdőnévmás. 73. M. E.

Beküldendő a vízszintes 1., 37., 68. és 76., valamint függőleges 9., 36., 47. és 63. számú sorok megfejtése május 12-ig. A hibátlanul megfejtők között könyvjutalmat sorsolunk ki. A rejtvényben az o, ó, illetőleg az ő, ő között nem teszünk különbséget. Az elmúlt heti számban közölt rejtvény megfejtése: **A tőke világa és a munka világa. A kizsákmányolás és a rabszolgaság világa. A testvériség és a szabadság világa.**

Könyvjutalmat nyertek: **Zimonyi Mihályné** Miskolc, Petneházi u. 13., **Hámori Attila**

Döbröczöni Kálmán

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

DÉLI HÍRLAP
1970 MÁR. 9.

1021

Megnyílt Döbröczöni Kálmán emlékkiállítása

Vasárnap délben — a hagyományos időpontban — megnyílt a Miskolci Galéria termeiben Döbröczöni Kálmán festőművész emlékkiállítása. *Tok Miklós*, a városi tanács vb-elnökhelyettese meleg szavakkal, a kortárs, a barát, a közeli ismerős járatosságával beszélt a néhány esztendeje elhunyt művész munkásságáról, a két világháború közötti Miskolc képzőművészeti életének reprezentatív alakjáról.

Döbröczöni Kálmán nemcsak egyéni munkásságával, művészetének eredetiségével szolgálta a magyar képzőművészet ügyét, hanem lendületes szervezőképességével jó alapot teremtett ahhoz, hogy *Miskolc piktúrája*, a művészeti ág iránti vonzalma állandóan izmosodjék. Számos kiállítás szervezője és kezdeményezője volt; miskolci képtárakról álmodott, szép ábrándjaihoz reális tervei is voltak.

Legjobb tanítványai sokra vitték; a képzőművészet [illegible] csapatába küzdötték fel magukat. E tanítványok is, és még sokan mások — szokatlanul nagy létszámban — hallgatták a megnyitó szónoklatot, majd Purcell hangulatosan előadott, a képi élménybe bevezető szvitjét. Ezt követően az érdeklődők megtekintették a mintegy száz festményből és harminc grafikából álló tárlatot.

A kiállítás, amelynek képei változatos témákban és műfajokban vallanak egy szorgalmas, művészi eredményekben igen gazdag életútról, három hétig tart nyit[illegible]

* Vízibalett és iszapbirkózás... Bemutatják a komlói védők (balra Lazaridisz, középen az „ajándék" gól szerzője, Makrai) és a diósgyőri Fekete, akit nem valami elegáns mozvolt, s bizony gyakran előfordult, hogy a labda helyett ..passzoltak" t
hetedik oldalon

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ÉSZAK-MAGYAR-
ORSZÁG

Döbröczöni

1021

Csütörtök, 1966. október 27.

Meghalt Döbröczöni Kálmán festőművész

Döbröczöni Kálmán festőművész, a miskolci képzőművészek nesztora, hatvanhét éves korában elhunyt. Miskolc szegényebb lett egy, a várost rajongásig szerető művésszel, akinek vásznain örökéletűvé váltak a miskolci házak, utcák. Szegényebb lett egy értékes alkotóval az egyetemes magyar képzőművészet.

Baranya megye szülötte volt. A küzdelmes gyermekkorban az asztalos szakmát tanulta. Asztalosinas, majd segéd lett, de közben tanult mást is. Érdeklődése igen hamar szorgalmas önképzésre, kitartó továbbtanulásra sarkallta. Szabadiskolai keretben szerezte meg a szükséges középfokú műveltséget, és 1922-től már a Képzőművészeti Főiskola tanulója lett, majd diplomájának megszerzése után két évig ugyanott volt tanársegéd. Ezt követően költözött Miskolcra, hogy az Avas-alji város elválaszthatatlan szerelmese, tájainak megörökítője legyen. Jóllehet, sokat dolgozott Szentendrén is, műveiben is fel-feltűnnek az ottani motívumok, egész életével, művészetével idekötődött Miskolchoz. 1929-től 1947-ig a miskolci művésztelep műterem-ösztöndíjasa volt, közben 1930-tól 1942-ig iparitanuló intézeti tanár, később 1950-ig igazgató is. 1950-ben nagy megtiszteltetés érte: kinevezték az Iparművészeti Főiskola tanárává Budapestre. Ekkor sem szakadt el Miskolctól, s mikor a jól megérdemelt nyugalomba vonult, ismét a miskolci Major utca lakója lett, fáradhatatlanul dolgozott, hogy a várost vásznain olyannak láttassa, mint amilyennek ő megszerette.

Először 1929-ben szerepelt tárlaton Budapesten a Nemzeti Szalonban, első önálló kiállítása pedig 1930-ban Pécsett volt. Ezt követően ott láttuk műveit az összes jelentős országos és tájegységi kiállításokon. Miskolcon a harmincas években több alkalommal volt egyéni tárlata, és az mindenkor a város képzőművészeti élete rangos, ünnepi eseményének számított. Utolsó egyéni kiállítása az elmúlt év végén volt a Képcsarnok Szőnyi István termében.

Gazdag, termékeny életpálya zárult le Döbröczöni Kálmán halálával. A két világháború közötti miskolci képzőművészeti élet egyik legjelentősebb alakja volt, aki festőként úgy nőtt bele a mai életbe, hogy — bár művészi eszközei jellegükben nagyjából azonosak maradtak — képei a mi új világunkat tükrözik. Témájukkal, még inkább mondanivalójukkal éppúgy, mint kompozíciójukkal, felfogásmódjukkal, gyönyörű színeikkel, emberszeretetükkel, humanizmusukkal, friss látásmódjukkal a mi életünk színhelyeire irányítják figyelmünket, annak látványát tárják elénk. Ezt tükrözte legutóbbi kiállítása is. Emberség, derű áradt képeiből, a mi világunknak apró jelenségeit, az utca járókelőit, a várost együttesen akarta figyelmünkbe, szeretetünkbe ajánlani. Szerette a várost, szerette az embereket. És a miskolciak is szerették Döbröczöni Kálmánt.

A miskolci képzőművészek nemrég válogatták össze azt a kiállítási anyagot, amely a közeljövőben megnyíló csehszlovákiai tárlaton fogja reprezentálni Borsod és Miskolc alkotóit. Az anyagban található Döbröczöni Kálmán alkotása is. A kiállítás megnyitásán a művész már nem lehet jelen. Festményei, grafikái, tanításai köztünk maradtak. Műveiben továbbra is köztünk fog élni.

ÉSZAKMAGYAR

A MAGYAR SZOCIALISTA MUNKASPART BORSOD MEG

XXII. évfolyam, 254. szám. ÁRA: 50 FILLÉR

Tömegtüntetés Ab

Ma helyezik tömegs a katasztrófa gyermeká

Az angol szénbányászati főhatóság tisztviselői a katasztrófa sújtotta Aberfan utcáin házról házra járva 50 font gyorssegélyt ajánlottak fel mindazoknak a családoknak, amelyek gyermekeiket vagy közeli hozzátartozóikat vesztették el a múlt pénteken bekövetkezett meddőhányó-omlás következtében. Több család visszautasította a segélyt.

II. Erzsébet királynő rendeletére

csütörtökön országszerte félárbocra eresztik a zászlókat,

amikor tömegsírba helyezik el a katasztrófa 78 gyermekáldozatát. Kedden hat. szerdán 26 áldozatot temettek el. Eddig 145 holttestet találtak meg 114 hét—tíz év közötti gyermekét és 31 felnőttét. Számítások szerint még 45—50 holttest fekszik a széniszap és salakréteg alatt.

Margaret hercegnő kezdeményezésére

az adakozók játékokat küldenek az életben maradt aberfani gyermekeknek.

A posta vállalta, hogy díjmentesen kézbesíti az ajándékcsomagokat. A királyné szombaton tesz látogatást a walesi bányászfaluban.

Edmund Davies főbírót, aki kedden érkezett Aberfanba a szerencsétlenség körülményeinek kivizsgálására, valósággal megostromolták a bányászok követelve, hogy derítsen fényt

Ausztria nemzeti ünnepéről

Ausztria népe szerdán emlékezett meg első ízben nemrégen elfogadott nemzeti ünnepéről. 1955. október 26-án iktatta törvénybe a parlament az ország örökös semlegességét. Franz Jonas köztársasági elnök a nemzetgyűlés és a szövetségi tanács együttes ülésén mondott beszédében rámutatott: A semlegesség eszméje, amelyet az egész nép magáénak érez, az elmúlt években bebizonyította állampolitikai helyességét. Ausztria önkéntes semlegességével nyugvópontot teremtett Európa egyik érzékeny vidékén, s mindig készen áll rá, hogy a béke és a haladás ügyét segítse az egész világon.

Hailé Szelasszié

Másfél órára

Johnson D látog

Thieu dél-vietnami állam fő szerdán este Saigonba ér kezett és hivatalosan közölte

Johnson amerikai elnök délután másfél órás villámlátogatást tett Dél-Vietnamban,

a Cam Ranh-öbölben levő amerikai támaszponton. A látogatás során nem került sor tárgyalásokra: Johnson a dél-vietnami vezetők társaságában gépkocsin bejárta a támaszpontot.

Az amerikai elnök szerdán délután „tünt el" a Fülöp-szigetekről és két órával később saigoni kormánytisztviselők

Döbröczöni Kálmán
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-776

ÉSZAKMAGYARORSZÁG
Miskolc

1970 MÁR 2 0
1021

Péntek, 1970. márc. 20.

Döbröczöni Kálmán útja*

a gyalupadtól a festőpalettáig

DÖBRÖCZÖNI KÁLMÁN harmincnyolc éves, de látszatra jóképű kunsági legényre emlékeztet, aki most megy sor alá. Barna, jómagyar arcában, kis fekete bajuszában, mélyen ülő, villogó sötét szemében és legényesen sudár alakjában van is valami, ami a jászkun huszárrekrutát juttatja eszünkbe. Nincs kizárva, hogy onnan gyökeredzik a fajtája, mert bár, ómaga a baranyai Kórós községben látta meg a napvilágot, mint mondja, családja ott indigenának számított, mert az egész Ormánságban, kívülük, egyetlen Döbröczöni család sem találtatott.

Édesapja kovácsmester volt a kis dunántúli faluban, ahol Döbröczöni Kálmán a hat elemit elvégezve, változatosság kedvéért az asztalosmesterséget tanulta ki. Nyolcan voltak testvérek, közülük hat ma is él. Kálmán a lagfiatalabb. Kitanulta mesterségét, fel is szabadult. De már akkor felvillant benne valami ösztönös elhivatottságérzet a képzőművészet irányában, noha addig csak a Tolnai Világlapjából tudta, hogy festőművészek is vannak a világon.

Döbröczönit, amikor sor alá került, mindennemű fegyverforgatási tenykedésre alkalmatlannak minősítették. Szerencsére, mert ha a frontra kerül, s netalán elesik, ma Miskolc szegényebb volna egy értékes festőművésszel. A céljait ismerő magyar végzet akarhatta, hogy Döbröczöni Kálmán épségben ússza meg jövőnk számára a sorsvihart, s a művészet szókincsével legyen meggyőző szószólója a kicsi kis örömökre és nagy bánatokra kárhoztatott magyar szegénységnek.

Az összeomlás után Döbröczöni megint az utcára került. Egy fezőr fiatalemberrel hozta össze a véletlen. Ez az ifjú, aki Döbröczönit „in floribus" fényképnagyításra tanította, művészeti szabadiskolát nyitott, amelyhez tanárnak egy jónevű festőművészt szerződtetett, Döbröczönit pedig olyan mindenesfélének alkalmazta — fizetés nélkül. De nemcsak Döbröczöni nem kapott fizetést, a tanár, s a modellek sem kapták meg bérüket. Az iskola megbukott, viszont Döbröczöni itt tudta meg, hogy van Budapesten egy Képzőművészeti Főiskola is. Felvételi vizsgára jelentkezett. Száz jelentkező közül hetvenet vettek fel. Köztük Döbröczönit.

1923 nyarán került Miskolcra a művésztelepre, Benkhardt professzor tanítványaként. Akkor már egyenesbe került. Megszerette Miskolcot, ittmaradt. Első kiállítását 1930-ban rendezte. Azóta is izmos tehetségként emlegetik, valahányszor a porondon megjelenik. Pedig Döbröczöni Kálmán sokkal több ennél. Tántoríthatatlan, erős egyéniség. Nem az iskola, nem az izmusok határolják el erős művészi egyéniségét, hanem intuitív érzelmi alapokra épített világszemlélet, amely minden teóriánál meggyőzőbb.

EZT TAPASZTALTUK március 4-én megnyílott gyűjteményes kiállításán is, amelynek anyagát igazán értékelni csak úgy tudjuk, ha megismerjük a művész emberi arcát, életét, amellyel művészete érzelmileg tökéletesen egybeforrott. Ha az embert ismerjük és úgy állunk meg Döbröczöni képei előtt, akkor döbbenünk rá művészetének legsúlyosabb értékére: az őszinteségére. És akkor lehetetlen megilletődöttség nélkül néznünk „Kis cselédjét", aki kenyérkéjét majszolva, félénken bámul ránk, mintha azt mondaná: engedjetek engem is élni. Vagy az „Örökség" című képét, amelyen a kis parasztleányka figyeli a keményarcú anyót, aki a kendert fésüli; a „Csodálatos búcsú" vágyba ámuló parasztlányait, a havas tájékon madarászó fiúkat, a munkából törődötten hazaballagó „Szegényembereket" és a többit. Lehetetlen észre nem vennünk tájképein a lenyűgöző áhitatot, amely Döbröczöni ecsetjét vezette.

Lehetetlen meg nem éreznünk, hogy itt minden mű mélységesen belülről fakadt.

Hajdú Béla

* Megjelent a Termés című irodalmi és művészeti folyóirat 1937. március 20-i számában.

Péntek, 1970. márc. 20.

Ankét a szerkeszt

Miskolc közlekedési gondjairól

Az illetékesek válaszoltak

Az Észak-Magyarország március 11-i számában közölni kezdtük azokat a közlekedéssel kapcsolatos hozzászólásokat, véleményeket, javaslatokat, amelyeket olvasóink lapunk kérésére beküldtek. Úgy gondoltuk, *az utas a legilletékesebb rá, hogy az őt érintő kérdésekben, még ha az részletkérdés is, elmondhassa véleményét.* Ilyen részletkérdés volt a városi tanács végrehajtó bizottsági ülésén elhangzott egyik gondolat, hogy a villamoson buszbérlettel is lehessen utazni csúcsforgalom idején.

Hozzászólás, vagy beleszólás?

A szerkesztőségünkben tegnap megrendezett ankéton, ahol sorra vettük az utazók hozzánk küldött leveleit — részt vett *Balogh Zoltán*, a Miskolci városi Pártbizottság munkatársa, *Iglói Gyula*, a városi tanács vb építésközlekedési osztályának vezetője, *Talló Gyula* osztályvezető-helyettes, *Pásztor Sándor*, a Miskolci Autóközlekedési Vállalat igazgatója, *Zavagyák László*, a vállalat főosztályvezetője, *Nagy István*, a 3. sz. AKÖV személyzeti és forgalmi osztályának vezetője, *dr Sass Tibor*, a megyei NEB elnökhelyettese.

A város közlekedésében illetékesek *furcsa módon nehezményezték szerkesztősé-* a perecesi és a lillafüredi dolgozókat beszállítsák a városba — nevezetesen a Marx térre, ahol *mindenkinek módjában áll olyan közlekedési eszközt igénybe venni a továbbiakban, amilyet óhajt.*

Több aláírással kérték az Úttörőpark lakói, változtassanak a 24-es, 12-es, 14-es járatok menetrendjén. Esetleg vonják össze őket. Ezzel kapcsolatban ankétunkon több lehetséges variáció merült fel, de egyelőre egyiket sem találják elfogadhatónak. Az várható, hogy valamilyen menetrendi változtatást léptetnek majd életbe. Ennél is, mint számos más közlekedéssel kapcsolatos problémánál, azt szeretnénk, ha azokra a változtatásokra, amelyek csupán szervezésen múlnak, nem kellene beláthatatlan ideig várakozni. Jóllehet, éppen *a közlekedési vállalat vezetői kértek ismételten türelmet az utazóközönségtől,* mégis azt kell mondanunk, hogy elég ha *türelmünk azokra a problémákra szorítkozik, amelyeknek megoldása pénz kérdése.* A szervezési lehetőségek minden további nélkül adottak, csak hozzá kell látnunk a munkához.

Ígéretet kaptunk — s ezt a már közlésre nem került martintelepi levél íróinak hozzuk tudomására —, hogy az általuk javasolt 3-as és 23-as számú autóbuszjárat közlekedési rendjét felülvizsgálják.

Közöltünk olyan javaslatot is, melyben a papírgyártól in- [illegible] he- [illegible] zó. [illegible] ot

rülő kettős megállótól várják.

Mit kér a vállalat?

A Miskolci Közlekedési Vállalat vezetői ankétunkon kifejtették, milyen erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a város közlekedési gondjait a lehető legjobban oldják meg. Említették személyi és bérügyi gondjaikat. Utaltak azokra a már-már hősies magatartásra, amit például az elmúlt járvány idején néhány közlekedési dolgozó tanúsított. Hivatkoztak rá, hogy a közlekedésben jelentkező gondok nem miskolciak, nem is csak Magyarországon észlelhetők. A közlekedés világviszonylatban probléma.

Itt kell azonban megjegyeznünk, — ahogyan azt a népi ellenőrzés megjelent képviselője az említett végrehajtó bizottsági ülésen is és ankétunkon is szóvátette, hogy *Miskolc város közlekedési gondjait a dolgozók szinte minden fórumon,* ott is, ahol nem ez a téma, szóbahozzák. Ez késztette a NEB-et, hogy külön vizsgálja a város közlekedését. Ez a vizsgálat feltárta a hiányosságokat, ezek az észlelések megfordultak a végrehajtó bizottság előtt is, de az elmúlt hetek alatt érdemi

ANNALES MUSEI MISKOLCIENSIS DE HERMAN OTTÓ NOMINATI

A HERMAN OTTÓ MÚZEUM
ÉVKÖNYVE
XXXV–XXXVI.

MISKOLC, 1997.

nám, innen eredeztethető, ide vezethető vissza tehát az érdeklődés, eljutva egészen addig, hogy két lelkes ember, Kishonthy Zsolt és Jurecskó László fölvállalta azt, hogy anyagi áldozatot nem kímélve ráálljon erre a korszakra, s az elmúlt 4 esztendőben legalább 10 könyvet, katalógust jelentessen meg, nem is szólva azokról a kiállításokról, amiket itt Miskolcon szerveztek, s a most látható kiállítás, aminek nyomán egész Dél-Amerikáig lehet nyomon követni az elszármazott mestereket.

Nagybánya nem a világ közepe!

A nagybányai művészet sem az! Én pontosan számot vetek azzal, hogy ez egy fejezete a magyar művészetnek, de nagyon fontos fejezete, – az idő túllépett rajtuk, pontosabban máig újabb és újabb korszakok következnek. Lehet, hogy valaki már úgy érzi, telítődött a Nagybányával, de én nem tartozom ezek közé, de azt mondhatom, ez a fejezet azért fontos, mert valami innen kezdődik! Fülep Lajos is valahogy így írta: „...a magyar művészet is azóta van, amióta ez a csoport éppen csoport jellegénél fogva, közösségi jellegénél fogva, valami újat hozott a magyar művészetben!" Mi ez az új dolog? – Nagybánya olyan számomra, mint egy átjátszótorony, amely Párizs fényeit, hangját, és színeit közvetítette Kelet- és Közép-Európa felé. Ezért fontos! A magyar művészet is fölzárkózott Nyugathoz, és különösen a neósok színre lépésére – az alapítást követő első 10 esztendőt követő korszakokban azt szokták mondani, olyan képek keletkeztek, amit Párizsban megkezdett a festő és itthon, Nagybányán fejezett be! Tehát, meg sem száradt a festék a palettáján, s az a második nemzedék nem a késő naturalistákat próbálta követni, hanem túl az impresszionizmuson Cezanne-t és Nabis-okat, tehát a legújabbakat, az avantgard felé mutató művészetet hozta és telepítette át magyar földre. Ez a jelentősége ennek a telepnek, ezért fontos, hogy minél többet tudjunk meg, minél mélyebben tárjuk föl!

A mai program első része az lenne, hogy a frissen megjelent Nagybánya-könyveket a szerzők bemutassák, s utána egy tudományos tanácskozásra került sor.

KÖNYVBEMUTATÓ A CENTENÁRIUM ÉVÉBEN MISKOLCON MEGJELENT KÖTETEKRŐL.

(Műveiket a szerzők ismertetik.)

Bajkay Éva–Murádin Jenő: Dömötör Gizella, Mund Hugó
(Bemutatja: Murádin Jenő)

Jurecskó László: Boromisza Tibor

A nagybányai művészet és művésztelep a magyar sajtóban (1896–1909). Szerk.: *Tímár Árpád* (Bemutatja a kiadó, Kishonthy Zsolt)

Murádin Jenő–Szűcs György: Nagybánya 100 éve (Bemutatja: Szűcs György).

GONDOLATOK MISKOLC ÉS NAGYBÁNYA MŰVÉSZETI VONATKOZÁSAIRÓL

GODA GERTRÚD

Az országalapító oltalmába ajánlott két város fejlődése az évszázadok folyamán több hasonlatosságot mutat. Erre a legkézenfekvőbb magyarázatot minden bizonnyal magukban a települési tényezőkben kell keresni. A geológiai meghatározottság, a gazdag ásványkinccsel bíró hegyek és az alföld találkozása – mind a mai napig mozgalmassá teszi városaink életét.

Nagybánya 1347-ben Nagy Lajos királytól kapott szabad városi rangot, s ugyancsak Nagy Lajos tette Miskolcot még 1365 előtt a diósgyőri koronauradalom részévé, mintegy lehetőséget nyújtva a gyors fejlődésre. Ekkor emelik impozáns, parókiális templomaikat a kor legfejlettebb építőelvének felhasználásával, s mindkét esetben Szent Istvánt választották gótikus szentélyük patrónusául, s így a város címerének alapmotívumába is a közös védőszent alakját komponálták.

A gazdag múltból csak azokra a képzőművészeti egybeesésekre próbálok utalni, melyeknek akár máig érvényes hozadéka van, de legalábbis a művésztelepek kialakulásáig (1896; 1920) léteztek. Ilyenek a minorita atyák barokk építkezései, s nem csupán azért, mert városképi arculatot formáltak, hanem legfőképpen iskoláik szellemisége miatt. Ha egy város „zárt" vagy „nyitott" jellege kerül szóba, iskoláik felfogásmódjában találjuk annak magyarázatát. S már nem is tűnik olyan merésznek a szent életű Kelemen Didák[1] áldásos működéséhez visszavezetni városaink befogadó arculatát. Felekezetek és nemzetiségek iránti tolerancia, a vendéglátás mint kiegészítő kereseti lehetőség legalább olyan fontos volt a művészek megtartásában, mint a szép tájék, a tornyokkal ékesített városkép!

A nagybányai művésztelep alapítási körülményeiről egyre több ismeretünk van, s ennek tükrében kirajzolódik, hogy a figyelmesség olyan megnyilvánulása, mint az ingyenes vasúti jegy kieszközlése, a Jókai dombon álló szénapajta átengedése, a képekkel megváltható kvártély a szegény bányászcsaládoknál Nagybányán, vagy Miskolcon egy szanatórium épületeinek és szép kertjének átadása, kiállítási lehetőségek, vagy az ingyenes étkeztetés, ami a megítélés szerint sem volt elhanyagolható tényező!

A 100 éve alakult nagybányai művésztelepet köszöntő rendezvényen itt Miskolcon jogosan vetődik fel két kérdés. Nevezetesen az, hogyan válhatott oly gyorsan Miskolc az elcsatolt Nagybánya pótlására a Képzőművészeti Főiskola nyári művésztelepévé, illetve miért is olyan fontos számunkra a „nagybányaiság"?

Talán érdemes lenne újból hangsúlyozni azt, ami az ez évben elhangzott sok-sok tanulmányból, értékelő előadásból szinte kimaradt; a szakmai igényességet. Mondhat-

1 Kelemen Didák (1663 Baksafalva–1744. Miskolc). Minorita szerzetes, rendfőnök, aki a Felső-Tiszavidéken apostolkodott, gyógyított, tanított és építkezett. Működésének főbb állomásai: Nagybánya, Nyírbátor, Miskolc, Pozsony. Földi maradványa az általa építtetett miskolci Minorita templomban van. Boldoggá avatásának pere folyamatban van.

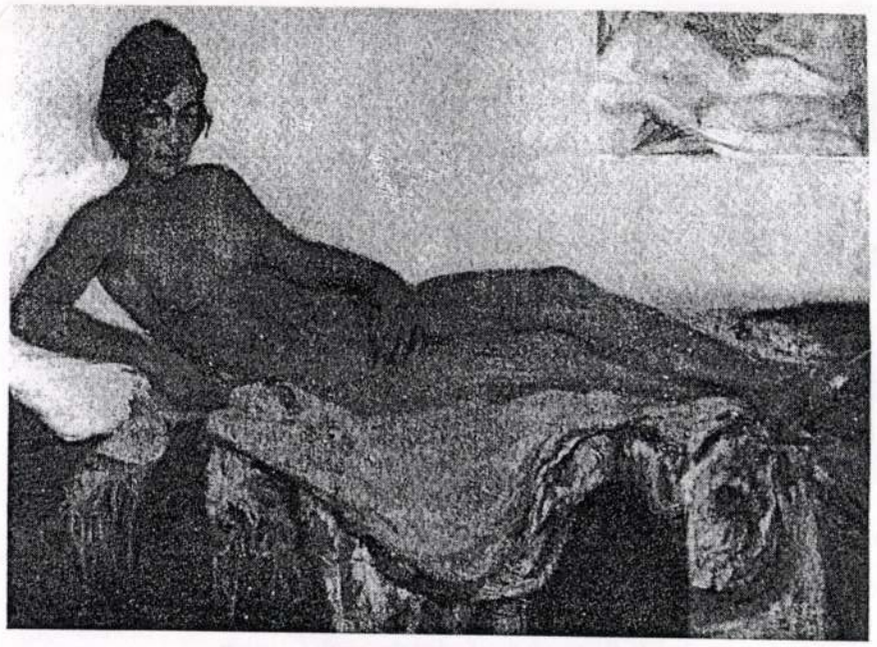

7. kép. Benkhard Ágost: Cigány Vénusz (HOM)

független volt a főiskola művésztelepétől, viszont a nyári plein air-élmény hatására maradt Miskolcon, s lett a művésztelep tagjává több egykori növendék.

Így volt ez *Döbröczöni Kálmán* (1899–1966) esetében is. Megszeretve a várost itt telepedett le, s kapcsolatát akkor is megtartotta, amikor 1933-ban római ösztöndíjas volt, majd akkor is az Iparművészeti Főiskolán tanított, vagy a szentendrei művésztelep tagja lett. Tárgyalt témánkhoz leginkább bensőséges hangulatú premier planba komponált, csendesen tevékenykedő alakjaival kötődik *(Kapaverő* olaj, vászon, 100x80 cm). Réti István belső térbe ültetett nőalakjainak csendes gyásza érződik *Árvák* című képéről.[22] Figuráinak szentimentalizmust kizáró lírája leginkább Szőnyi posztnagybányaiságával rokonítható, de attól kicsit dekoratívabb. Teljes képi és gondolati egységbe kerül nála az ember a környezettel, s a motívumok inspirálta érzések hűséges visszaadójává vált. Neki is Benkhard közvetítette e felfogást, de mesterét fölülmúlva hamar művészi tartalommal gazdagította azt.

Döbröczönihez hasonló módon lett a város festőjévé, s egyben a nagybányai felfogás továbbéltetője *Csabai Kálmán* (1915–1992). Ő is hosszú évekig műteremösztöndíjat kapott, de akkor már a telep vezetője – 1938–1946 között – *Burghardt Rezső* (1884–1963) volt. Csabai őt tekintette mesterének, bravúros festői technikáját a kitűnő pedagógiai érzékű embertől tanulta, aki a kortárs áramlatokban is kiválóan eligazodott. Az ő hatására a növendékek érdeklődése megnőtt a miskolci művésztelep iránt. Csabai a plein air szemléletet tartotta maga számára a követendő példának, s az idilli szép

22 Döbröczöni Kálmán: Árvák HOM Ltsz. 94.52.

8. kép. Döbröczöni Kálmán: Árvák (HOM)

megragadása foglalkoztatta. Virtuóz festőiségét leginkább napsütötte tájképein és csendéletein érvényesítette. Teljes intellektusával úgy is mint tanár, de mint a művészeti élet szervezője, annak a szemléletnek volt utolsó apostola, amit ő magának már csak közvetve volt módjában megismerni.

Visszatekintve a század elejére kirajzolódik Miskolcon egy határozott törekvés a festőiség mögötti gondolatiságra. Kemenszky, Hradil, Barzó, később Döbröczöni, Palcsó, Imreh túllép a benyomás közvetlen élményén, mégis a helyi elvárásokhoz igazodván a tradicionális nagybányaiság átörökítői lettek. Felfogásukat átadták növendékeiknek, az országban elsőként 1945-ben Miskolcon megnyílt Képzőművészeti Szabadiskolában.

A Képzőművészeti Főiskola nyári művésztelepe nagyban hozzájárult különösen a kezdetekkor a város művészeti arculatának formálásához. De attól függetlenül is volt törekvés olyan kiállítások szervezésére, ahol a városhoz valamilyen módon kötődő művészek megmutatkozhattak. Őket a Lévay Egyesület Képzőművészeti Szakosztálya fogta össze, s Kmetty is részt vett a kiállításaikon. De róla már esett szó. A nagybányai iskolastílust már a kezdetekkor elvető Sassy Attila *(Aiglon)* (1880–1967), első mesterétől, Ferenczytől tanultakat a kubizmus szerkesztői elvével ötvözve érzelemmel teli alföldi tájat komponált az ellenfénybe állított két gémeskút témájára. Mert hiszen ő a neósok felléptekor, 1905-ben tartózkodott Nagybányán, s lehetősége nyílt a modern felfogások megismerésére, s a következő évben, 1906-ban járt Párizsban a magyar művé-

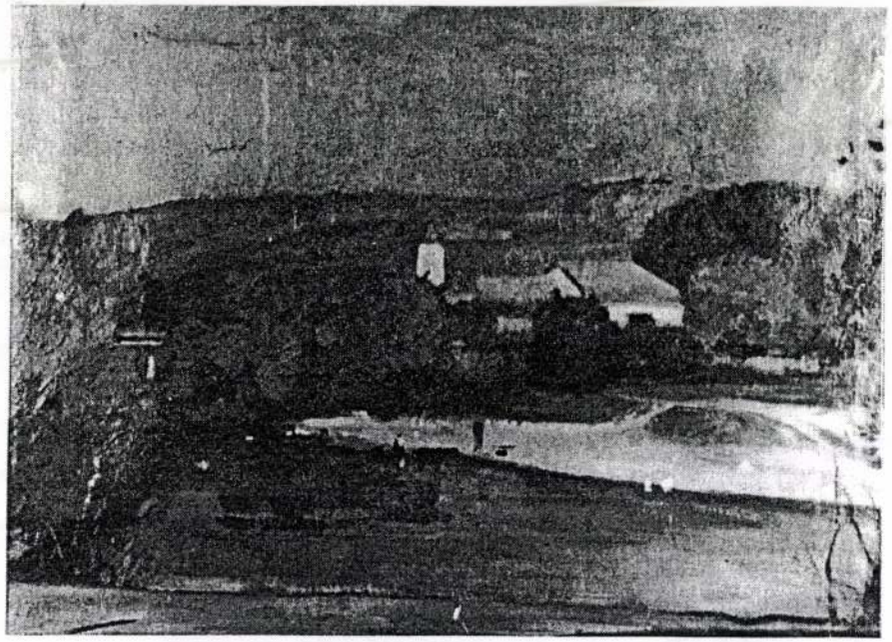

9. kép. Palcsó Dezső: Sajókaza (HOM)

szetet megújító új nemzedék egy tagjaként. A szimbolikus felfogást tette leginkább sajátjává, melynek első jelei e szép pasztellképén is megmutatkoznak már.[23]

Nagybánya 1911–1912-es megújhodása hatott *Harsányi György Lajos*ra (1887–1975). A változások jelentős szereplője volt, majd visszavonult a Borsod megyei Tiszakeszibe, hogy a kirajzott nagybányaiak hitével munkálkodjon ott élete végéig. Thorma tanítványaként kezdett, de teoretikus hajlama miatt, amit a nagybányai lapokban rendszeresen meg is jelentetett, hamar összetűzésbe került mesterével. Pedig utólag nézve Nagybányán festett képeit, úgy érezni, azok pontosan beilleszkedhettek kora legjobbjainak alkotásai közé. Különösen figyelemre méltó szép *Égerfák* (1912) című parkerdője, vagy a *Régi nóták* című festménye. Mégis kimaradt a Réti által közölt névsorokból, mert a Hollósy nyomdokait követő szabad festőiskola híve volt. Boromiszával és Tersánszkyval tartott fönn későbbiekben is jó barátságot, melynek kezdetét Boromisza hármójuk közös portréjában örökítette meg.[24] A szellemi pezsgésből kiesve kezdeti progresszivitását elvesztette, s működésével nem tudott jelentős hatást gyakorolni a Miskolc környéki régióra.

A két világháború között e tájon működő festők munkáiban ha néha fel is vetődött a társadalmi kérdésekre való érzékenység, az nem változtatta meg, csak némileg színezte a város művészeti arculatát. Az aktivista Ruttkay György inkább művészetelméleti írásaival volt jelen, s Mokry Mészáros Dezső is túl volt már izgalmas spiri-

23 Sassy Attila (Aiglon): Alföldi táj HOM Ltsz. 53.118.

24 Harsányi irod.: Tiszakeszi évszázadai (Tiszakeszi 1993.), *Mezei Ottó:* Nagybánya (A hazai szabadiskolák múltjából). (Múzsák Közművelődési Kiadó, 1983. 46.)

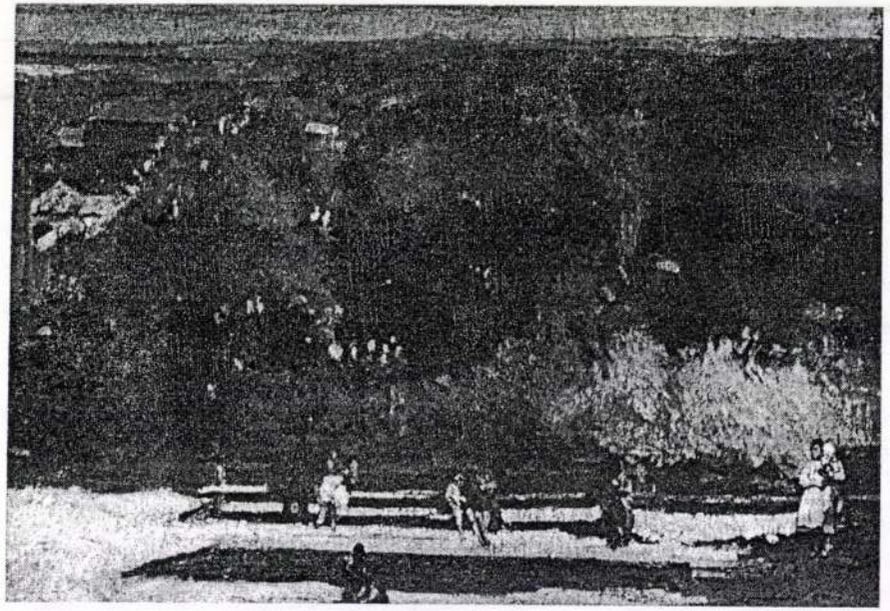

10. kép. Burghardt Rezső: Parkrészlet 1956. (HOM)

11. kép. Csabai Kálmán: Alkonyat (HOM)

— **Megverte a sógornője.** Werner Györgyné, született Wéber Magdolna 56 éves bezedeki lakos, feljelentést tett a csendőrségen sógornője Werner Józsefné ellen súlyos testi sértés miatt. Werner Györgyné előadta, hogy a vele egyházban lakó sógornőjével összeszólalkozott, majd Werner Józsefné bement az ő lakásába és ott őt tettleg bántalmazta és úgy a földre taszította, hogy súlyos sérüléseket szenvedett. Az eljárás megindult Werner Józsefné ellen.

— **Uj meglepetés** a második 98 filléres héten a **Csipkeáruházban.**

Zelesny K. udvari fényképész
Pécs, Anna-u. 4.
Telefonszám 198.
A műterem állandóan fűtve.

— **Jótékonyság.** A pécsi irgalmasok kórházában fekvő szegény betegek részére egy magát megnevezni nem akaró úr 100 pengőt adományozott, amely adományért a szegény betegek nevében hálás köszönetét fejezi ki az irgalmasrend perjele és kórházának igazgatója. — A Pécs-Baranyai Központi Takarékpénztár a pécsi polgári lányiskola két szegény tanulójának segélyezésére 40 pengőt adományozott, amelyért hálás köszönetet mond az igazgatóság.

— **Accumulátortöltés N. Flórián u. 14.**

— **Ellopott ruhaneműek.** Schultheisz Ferenc Mária utca 47. szám alatt lakó szabómester, feljelentést tett a rendőrségen, hogy a vásártéren levő sátrából valaki egy kabátot és egy nadrágot ellopott. Az ügyben megindult a nyomozás.

— **A pécsi tiszti vitézek bajtársi összejövetele.** F. hó 12-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel a kitüntetésben részesült bajtársak tiszteletére bajtársi összejövetel lesz a Nádor szálló éttermében. A vitézi székkapitányság ezúton kéri a tiszti vitéz bajtársakat, hogy ez összejövetelen a Pécsett tartózkodó bajtársak lehetőleg teljes számban vegyenek részt.

— **Órajavító intézet Kossuth L.-u. 4**

— **Halálozás.** Dömötör Árpád, a pécsi egyetem jogi fakultásának hallgatója, Dömötör Lajos ref. lelkész fia 23 éves korában meghalt.

— **A katolikus legényegylet** önképzőköre vasárnap délután fél 6 órakor gyűlést tart hivatalos helyiségében. Az elnökség kéri a tagok feltétlen és pontos megjelenését.

— **Az urak Mária kongregációjának** folyó hó 10-én, hétfőn gyűlése lesz a Szent Ferenc rend zárdájában, a harmadrend helyiségében délután 6 órakor, utána ugyanott tanácsülés lesz.

— **A Nyukosz pécsi főcsoportja** rendes évi közgyűlését f. hó 18-án, kedden délelőtt 10 órakor tartja a Nemzeti Kaszinó igazgatói termében. A határozatképtelenség érdekében a tagoknak lehetőleg teljes számban való megjelenését kéri az elnökség.

— **Koszorúmegváltások.** Özv. Nick Károlyné Kaufmann Lajos nyug. városi számtiszt elhalálozása alkalmából, Hoffmann Miksa Endréről pedig Hoffmann Richard halála alkalmából koszorúmegváltásaként egyenkint 10 pengőt adományoztak a Matessa árvaháznak a Dunántúl szerkesztősége útján.

— **Rádió a betegeknek.** A rádió ma már életszükségletté vált. Este, a napi munkától kifáradt idegeknek a legjobb pihenés a rádió. Szórakoztat, tanít. A betegeknek pedig, kik egyedül vannak szenvedésükkel, nem a legjobb barát-e a rádió? A pécsi Erzsébet egyetem szemklinikája után most a bőr és nemi klinika is bevezettette a rádiót. A készülék egy Philips hálózati modern vevő. Ez a háromlámpás készülék működtet egy Philips hangszórót és 20 darab fejkagylót. A készülék és a fejkagylók közé egy nagyon elmés szerkezet van bekapcsolva, ez a szerkezet egy elosztó és tisztító szerkezet, amely teljesen megszünteti a már amúgy is gyenge hálózati zörejeket és úgy van méretezve, hogy még legalább 50 pár fejhallgatót és két hangszórót elbír. Ez a készülék a Graef cég találmánya. Minden ágyhoz konnektor van szerelve, úgyhogy mindenhová bekapcsolhatók a fejhallgatók. A gondfeledtető szórakozásért a betegek megható módon fejezték ki köszönetüket.

— **A hadirokkantak gyülése Pécsett.** A Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetségének pécsi csoportja március 9-én, vasárnap délután 3 órakor tartja rendes évi közgyülését a városház közgyülési termében.

— **Az 52-es bajtársak** március 11-én, kedden este fél 9 órakor a Pannónia pince külön helyiségében fontos és halaszthatatlan ügyben összejövetelt tartanak. A vezetőség ezúton kéri a bajtársakat, hogy e nagyfontosságú megbeszélésen minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

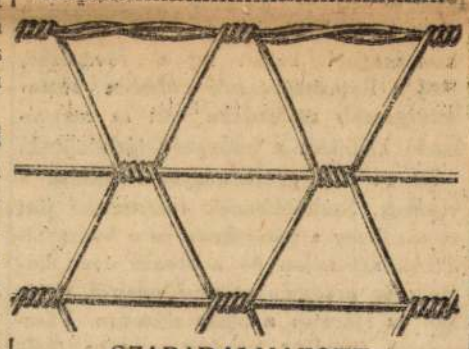
SZABADALMAZOTT
DELTA
drótfonat a legjobb keritésanyag.
Főraktár és egyedárusitás Baranyamegye területén
Hamerli József Pécs
KOLLERICH PÁL ÉS FIAI Rt.
BUDAPEST, gyártmánya.

— **A Ludovicana corporatio** f. hó 10-én, hétfőn este ¼9 órakor apród, 9 órakor kuriális gyűlést tart a Maurinumban.

— **Jótékonycélú gyermekjáték-tombola a nőegyletben.** Mint már megírtuk, a pécsi jótékony nőegylet március 9-én, vasárnap délután fél 3 órától jótékonycélú tombolát rendez a népkonyha javára. A tombolatárgyak teljesen új játékok, melyek között számos értékes nyereménytárgy van, így villamos vasút, hajtány, beszélőbaba, Märklin készlet, számos hajó és vasút stb. Ugy látszik a gyermekek nem szívesen válnak meg kedvenc játékaiktól, mert a használt játékokat kérő felhívás eredménytelen maradt. Igy tehát bátran eljöhetnek a tombolára azok is, akik idegenkedtek a használt játékoktól. A tombolajegyek ára 50 fillér és 1 pengő. Belépőjegy csak 10 fillér.

Magyar vagy? Magyart végy!

A
pécsi automatikus telefonközpontot és a legmodernebb, legszelektivebb, legolcsóbb rádiókészülékeket
a
STANDARD
VILLAMOSSÁGI R. T.
gyártja.
5000 magyar munkás, magyar mérnök

Hires Guttmann-féle
Király-utca 35
BRAUN GÉZA CÉGNÉL
Orvosi köpeny... P 9.-
Üzleti köpeny.... P 9.20
Gépész-öltöny... P 11.-
Egybeszabott öltöny..... P 14.-

— **A pécsi erdélyi otthon** márciusi összejövetelét március 22-én, szombaton este 9 órakor tartja a Pannónia pince külön termében. A fontos tárgysorozatra való tekintettel kérik a tagok teljes számban való megjelenését.

— **SELYEMHARISNYÁK** a legjobb — legolcsóbb árban: **LEHR**-nél, a színház mellett.

— **A mohácsi forgalmi adóhivatal 80.000 pengőt jövedelmezett Mohácsnak.** A napokban készítette el a mohácsi körzeti forgalmi adóhivatal évi jelentését a hivatal területén befolyt általános forgalmi adó behajtásáról és végelszámolását a város részesedéséről. A hivatal körzetébe a jelentés szerint jelenleg 33 helység tartozott. Ezek közül a legtöbb forgalmi adót Mohács fizette be: összesen 239.151 pengőt. Utána Villány következik 20.573 pengővel, majd Németbóly 20.166 pengővel. Dunaszekcső, amely a körzet legnagyobb községe, a maga 17.218 pengő forgalmi adójával a negyedik helyen áll. A külső községek forgalmi adója mindössze 114.640 pengő, tehát alig fele annak az összegnek, amit Mohács fizet. A Mohács-körzeti forgalmi adóhivatal összes bevétele 353.832 pengő volt. Ehhez járul még 30.528 pengő. A város részesedése a forgalmi adókból 84.472 pengő, a fényűzési adóból 3.052 pengőt tett ki, amely összegből Dunaszekcső, Villány, Németbóly és Magyarbóly községek összesen 6716 pengőt kaptak részesedésként. Mivel a személyi kiadások 24.802 pengőt, a dologi kiadások 3.829 pengő tettek ki, a város részesedése csupán 43.177 pengő volt. A bevételek az egész vonalon csökkenést mutatnak, aminek okát a forgalmi adóhivatal abban látja, hogy a nyomott gazdasági viszonyok következtében igen sok adózó a kereseti tevékenységet végleg megszüntette. Áll ez úgy számos iparosra, mint kereskedőre is. A másik oka pedig az, hogy számos cikk: cukorka, fűszer és gyarmatárú forgalmi adóját a pénzügyminisztérium megszüntette.

Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felböfögésnél, szédülésnél, homlokfejfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a **Ferenc József** vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— **A pécsi jótékony nőegylet** február 16-án tartotta meg a szezonban utolsó táncos teadélutánját. Ugy erkölcsi, mint anyagi siker jegyében folytak le a népszerű teadélutánok és a nőegylet vezetősége ezúton mond hálás köszönetet a társaság hölgyeinek, kik oly szeretettel karolták fel a szegények ügyét azzal, hogy háziasszonyi tisztségüket annyi fáradsággal és áldozatkészséggel töltötték be. Ugyszintén köszönetet mond az ifjú hölgyeknek, házikisasszonyi tisztség elvállalásáért és özv. Kovács Lászlónénak a nagysikerű divatrevü rendezéséért. Hálás köszönetét fejezi ki a Dunántúlnak, amely cikkeiknek mindenkor a legnagyobb készséggel adott helyet és ezzel a szegények ügyét oly hathatósan segitették. A február 16-iki divatrevüvel egybekötött teauzsonnán felülfizettek: Fischer Béláné 3.50 P, Stephaich Ferencné 5 P, dr. Szücs Ernőné 10 P, N. N. 50 fill., N. N. 3 P, N. N. 1 P, Baumann Emil 7 P, dr. Rhorer Lászlóné 5.50 P, N. N. 50 fillér, Kovács Lajos 2 P, Littke Jenő 8.50 P, N. N. 50 fillér, N. N. 1 P, N. N. 90 fillér, Bálványi 1 P, Angszter Oszkár 2 P, Klotild fodrászterem 15 P, N. N. 2 P. Mindezekért hálás köszönetet mond a szegények nevében Littke Jenőné ügyvezető elnök és Klausz Endréné vigalmi bizottsági elnök.

— **Ha takarékoskodni akar, úgy igyék pécsi Tettyeforrás Üditővizet!**

— **A Nagy Bercsényi jótékony egyesület** március 9-én, vasárnap este 8 órai kezdettel tartja ezévi első kultúrestélyét, Szigeti országút 10. szám alatti helyiségében, (Skvárits féle vendéglő). Az előadást Baumgartner Aján dr. ciszterci rendi tanár tartja. Azonkívül az egyesület mükedvelő gárdája Nagy István rendezésével müsorral kedveskedik. Belépődij nincs, de önkéntes adományokat az egyesület könyvtárának fejlesztésére köszönettel fogad a vezetőség.

KOVÁCS, Vigadói táncintézetében
MA ESTE a harmadik esti kurzusnak
záróösszetánc Telefon 7-66

— **Ev. egyházmegyei elnökségi látogatás.** A tolna-baranya-somogyi ev. egyházmegye elnöksége f. hó 10—11-én egyházmegyei látogatást tesz a pécsi gyülekezetben. Hétfőn este 7 órakor értekezletet tart a belmissziói intézményekkel (Diakónia, ev. Társaság, Cserkészet), kedden délután 4 órakor a Diákszövetséget látogatja meg. Ugyanaznap este 6 órakor presbiteri gyülés lesz, utána 7 órakor a templomban vallásos est, ezt követőleg egyházlátogatási közgyülés a tanácsteremben.

— **Uj meglepetés** a második 98 filléres héten a **Csipkeáruházban.**

— **A mohácsi szabadliceum záróelőadása.** Jövő hét csütörtökjén tartja a mohácsi szabadliceum záró előadását, amelyen Fejes György dr. a pécsi múzeum igazgatója vetített képekben bemutatja Baranya életét a török hódoltság alatt, s a még fennmaradt török emlékeket. E hét csütörtökjén Puhr Ferenc dr. pécsi gyakorló főreáliskolai tanár Mit vesztettünk Nyugatmagyarországon cím alatt szép vetített képekkel mutatta be, hogy Magyarországtól milyen értékes területet rabolt el volt szövetségesünk: „Amiért két karunk a hazáját védte — így fizetett érte". Az előadás, amelyen a nemzeti szövetség mohácsi körének vezetői is megjelentek, nagy tetszést aratott.

IMPEX pörköltkávé a legnemesebb fajkávék keveréke.

— **Az automobiljavítások racionalizálása.** Mint minden üzletágban úgy az autójavító-iparban is mindinkább érvényesülnek a racionalizáló törekvések. Ez annyit jelent, hogy a munka a leggyorsabban, legolcsóbban és a legalaposabb szakszerüséggel végzendő el. Hogy a modern kor minden követelményének legmesszebbmenőleg megfeleljen a Mercedes-Benz képviselet Budapesten Csata utcai javitómühelyének gépállományát a legmodernebb, teljesen korszerü gépekkel egészitette ki, ami a gépeket kezelő, elsőrendü szakemberek irányitása mellett a javitások alaposságát és szakszerüségét biztositja.

— **Menetrendváltozás a Mohács-pécsi autóbuszon.** Az autóbuszok március 15-től kezdve úgy Mohácsról, mint Pécsről esti 5 óra helyett 6 órakor fognak indulni. A többi járatnál nincs változás.

— **Anyakönyvi hirek.** Az anyakönyvi hivatalban a mai napon a következő haláleseteket jelentették be: Márton József rk. 44 éves kisbirtokos Hosszuhetény, Berta Károlyné sz. Horváth Róza rk. 27 éves Gordisa, özv. Nett Ferencné sz. Debulai Mária rk. 71 éves, Lábady István rk. 80 éves nyug. közalapitványi felügyelő, Kaufmann Lajos rk. 79 éves nyug. városi számvevő, Heberling László ág. h. ev. 17 éves rézesztergályos, Strohmayer Ernő rk. 78 éves cipész, özvegy Langenbach Györgyné sz. Rovacsek Katalin rk. 74 éves. — A hét folyamán házasságot kötöttek: Szigecsán József kovács és Tránycs Karolina, Zdrahál Ferenc nyug. vasuti főellenőr és Lantos Lujza, Horváth Antal fuvaros és Gulyás Éva, Weber István kertész és Gulyás Éva, Weber István kertész és Tóth Katalin, Müller János máv. őr és Válek Julianna, Rubinski János kőipari munkás és Eszter Mária, Mohácsi Miklós biztositási tisztviselő és Szép Mária színművésznő.

SZÍNHÁZ

* **Félemelet balra.** Armant és Nancy a megszokott francia bohózat recipe szerint egy estét betöltő darabot irtak. A bohózatnak súlya nincs, a célja nem más, mint egy estén át megnevettetni a közönséget. Aki csak nevetni akar, aki irodalmi értéket nem keres az jól mulathatott ezen a tipikusan francia bohózaton, amely tele van fordulattal, komikus helyzetekkel. Ebben a derüt fakasztásban része volt a szereplőknek élén a vendég Sarkadival, aki az egyes „karakter figurákban" alakitó művészetének szines skáláját csillogtatta. Méltó partnerei voltak elsősorban Székelyhidy Adrien, Bojár Lili, Sármássy, Kormos, Károlyi, mig a kisebb szerepekben Jánossy Terka, Kotlár, Honthy, Kormosné, Zelenay, Kőszeghy, Csergő és Kellner. A lendületes előadás és kitünő rendezés Sármássy Miklós érdeme.

A színházi iroda közleményei:

* **Szerencsetánc — vasárnap délután.** Az idény legvidámabb operettje a Szerencsetánc Sarkadi Aladárral vasárnap délután kerül színre.

* **A 28-as hordár — vasárnap este.** Sarkadi Aladár, a Vígszinház művésze A 28-as hordár operettben vasárnap este lép fel.

* **Félemelet balra — Sarkadi Aladár vendégfellépétvel.** Hétfő este a francia bohózat, a Félemelet balra kerül színre Sarkadi Aladárral. Csak felnőttek részére.

* **Katica — zónahelyárakkal.** Kedd este zónahelyárakkal Zöldhelyi Anna felléptével kerül műsorra a mezőkövesdi operett.

* **Tizennyolcévesek — zónahelyárakkal.** Lakatos László vígjátéka, A 18 évesek, szerdán este kerül színre.

* **Antónia — Vértes Lajos vendégfellépétvel.** Csütörtökön este Lengyel Menyhért énekes szinjátékában Zöldhelyi Anna és Vértes Lajos művészetében gyönyörködhet a közönség.

* **Díszelőadás a kormányzó tiszteletére.** Pénteken este Vitéz Horthy Miklós kormányzó tiszteletére díszelőadást rendez a szinház. Az ünnepség műsora: Ünnepi nyitány. Játsza a honvédzenekar. Vass Irma szavalata. Égő város Földes Imre irredenta szinjátéka.

* **Március idusának megünneplése a szinházban.** Március 15-én, a magyar szabadságharc nagy napjának megünneplésére Katona József remekművét, a Bánk bán c. drámát hozza színre ünnepi díszelőadásban a szinház Vértes Lajos vendégszereplésével.

* **Vasárnap délután — Katica.**

* **Vasárnap este — Iglói diákok.**

Felkérjük t. előfizetőinket, hogy a lakásváltoztatásokat a lap pontos küldésének érdekében a kiadóhivatallal feltétlenül közölni szíveskedjenek.

Színházi helimüsor:

Vasárnap délután: **Szerencsetánc — Sarkadi Aladár vendégfellépétvel.**

Vasárnap este: **28-as hordár — Sarkadi Aladár vendégfellépétvel.**

Hétfő: **Félemelet balra — Sarkadi Aladár vendégfellépétvel. (Csak felnőtteknek).**

Kedd: **Katica,** zónahelyárakkal.

Szerda: **Tizennyolcévesek,** zónahelyárakkal.

Csütörtök: **Antónia — Vértes Lajos vendégfellépétvel.**

Péntek: **Ünnepi díszelőadás Nagybányai Vitéz Horthy Miklós kormányzó tiszteletére — Égő város.**

Szombat: **Ünnepi díszelőadás március 15. A magyar szabadságharc nagy napjának emlékezetére — Bánk bán — Vértes Lajos vendégfellépétvel.**

Vasárnap délután: **Katica.**

Vasárnap este: **Iglói diákok.**

Uj kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyujtott
20%
kedvezményt szobaárainkból,
10%
kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesitett megállapodás alapján kibővíteni a
Magyar kir. Operaház
Nemzeti Szinház
Kamara Szinház
előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és szinházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.
PARK SZALLODA Budapest, szemben a Keleti pályaudvar érkezés oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

Művészet

Döbröczöni Kálmán festőművész képkiállítása a nőegyletben

Pécs, márc. 9. — Vasárnap délelőtt tehetséges, fiatal festőművész képkiállítása nyilik meg Pécsett a nőegylet kistermében. Döbröczöni Kálmán a kiállító, aki Baranyából, a pusztuló Ormánságból került fel a fővárosba, ahol a Képzőművészeti Főiskola legtehetségesebb növendéke volt és ma állandó kiállítója a budapesti tárlatoknak.

Ez az első gyüjteményes kiállítása a vidéken. Szülőföldjének centrumába jött vissza, hogy a pécsieknek és a baranyaiaknak számoljon be a hosszú évek komoly és eredményes studiumairól. Értékes és igéretes a bemutatkozása. Vásznain a fiatalság mindent magába ölelő lendülete és harsogó szinei, grafikáin pedig erő és biztos formakészség a beszédes bizonysága, hogy olyan egyéniség, akire fel kell figyelni.

Döbröczöni Kálmán a magyar tájak poétája. Miskolc környéki képein bravuros szinpompával adja vissza a borongó november hangulatát, a hóborította utcák téli csendjét és a virágbaszökkent tavasz friss levegőjét. Eszközeiben egyszerü és közvetlen. Fehér falu, piros tetős paraszti házak, magasba nyúló, kanyargó jegenyesor, sötétlő dombhátak váltakoznak markáns vásznain, amelyekről néha haragos, sötét fellegekkel, máskor pedig mosolygó derüvel tekint ránk a horizontot átfogó égbolt. A tájkép az igazi terrénuma Döbröczöni Kálmánnak. Itt bontakozik ki eokat igérőn erős egyénisége, amely ma még nem mentes idegen hatásoktól, talán még kiforratlan is, de máris számottevő reprezentánsa a feltörő új művészgenerációnak.

Az akt és a portré is kedvelt témája a kiállító művésznek. Az **Incselkedő, Fürdés után, Női portré és Ormánsági leány** c. képei a legsikerültebb alkotásai. Rézkarcai közül a **Hegyes táj,** és **Házak a hegy alatt** bizonyára nagy feltünést keltenek, majd a kiállitást megtekintő közönség körében.

A nívós és gazdag anyagú tárlatot vasárnap délelőtt 11 órakor nyitja meg Török Lajos rendőrfőtanácsos, a pécsi képzőművészek és műbarátok társaságának elnöke. (K)

)-(**Filharmonikus hangverseny.** A Zenekedvelők Egyesületének március 21-iki zenekari hangversenyét Cherubini, a hirneves operaszerző Vizhordó ouverturje nyitja meg, mely annak dacára, hogy 1800-ban iródott, ma is frissen hat. Ezt követi egy másik klasszikus piéce: Gluck Páris és Helena c. operájának balettzenéje, melyet annak idején Weingartner iktatott a szimfónikus hangversenyek műsorába, legszebb és leghálásabb tétele a Gavotte, mely azóta néhány híres zeneszerzőt inspirált átirásra. Dvorzsák szláv tánca egyszerü népies motivumok brilliáns feldolgozásával a leglaikusabb hallgatónak is gyönyörüséget szerez, szintúgy Csajkovszky Capriccio Italienje, mely az orosz mester firenzei tartózkodása alkalmából készült három népszerü olasz „Gassenhauer" felhasználásával tökéletes formai felépitéssel és ragyogó hangszereléssel. Az utolsó szám Liszt Rákóczi indulója. Fenséges nemzeti indulónk, melyet Berlioz, a híres francia zeneszerző is feldolgozott, Lisztet is melegen érdekelte és a világirodalomban párátlanul álló kuruc dallamoknak e két különböző parafrazisa mint a művészi felfogásban lehetséges ellentét figyelhető meg. A filharmonikus hangverseny jegyei a Vámos drogériában kaphatók.

)-(**Pécsi hegedűművésznő Hágában.** Graef Tildy hegedűművésznő, mint ahogy már korábban hirt adtunk, nemcsak Párisban, hanem más külföldi városokban is hangversenyt ad. Igy meghivást kapott Amszterdamba, Brüsszelbe és Hágába. Január 27-én volt a hágai hangverseny a Neue Musikgesellschaaft rendezésében. A fiatal művésznő játéka oly nagy sikert aratott, hogy nemcsak egyik darabját kellett megismételni, hanem még sok ráadást is követeltek. A zeneváros Pécs büszke lehet, hogy tehetségei a külföldön is sikert sikerre aratnak és elismerést szereznek a magyarságnak. Bizonyára a pécsiek gyönyörködhetni fognak a fiatal művésznő játékában.

NYILT-TER*

Mindazoknak, a kedves ismerőseinknek, és jóakaróimnak, akiktől személyesen nem búcsúzhattam el, ezúton mondok Isten hozzádot.

Özv. Gondáné.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-048, 337-748, 340-726
MAGYAR HÍRLAP

1021

A KENYÉR

Már felnőtt lettem, amikor rádöbbentem — én gyermekkoromban soha nem hallottam tündérekről, manókról, nem keresett fel az ágyamnál se Hamupipőke, se Hófehérke a hét törpével. Pedig esténként nekem is mesélt édesanyám. Kislányról, aki alig látszik ki a földből, de szakadó esőben, dagadó sárban megy a falu utcáján, kezében trombitát cipel, bele-belefúj időnként, s a kapukon e trombitaszóra disznókat engednek ki a gazdák. S a kislány agyagcsizmás lábával botorkál a csorda után...

Ilyenekre emlékszem.

S most, hogy hazautaztam néhány napra szülővárosomba, leültem édesanyám mellé és faggatni kezdtem:

— Miért hallgattad el a tündéreket?

Nem lepődött meg, csak mosolygott, s inkább úgy válaszolt, mint aki várta ezt a számonkérést:

— Mert én az igazat, csak azt meséltem — mondta.

Később, emlékezve még hozzátette:

— Az a kislány, a trombitával, én voltam... Hát a kocsikerék nagyságú kenyérre emlékszel-e?

— Nem.

És édesanyám ezen az augusztusi estén, úgy mint régen, mesélni kezdett...

A fiatal pár ott állt a csupasz szobában.

— Asztalunk már van — mondta biztatóan a férfi.

A gerendák fejük fölött pár araszra barnán búslakodtak a vakítóan fehérre meszelt mennyezeten.

— Jó friss a szag — mondta az asszony.

— Igen — hagyta helyben a férfi.

— És szép sárga a szoba földje.

— Tegnap mázolta anyám.

— Honnan vette a homokot.

— A dombról hozta. Ott van az erdőszélen.

— Lesz majd muskátlink is — tervezte ábrándosan az asszony. — Nagy, piros virágút láttam a piacon...

A férfi rátette tenyerét az asszony vékony vállára, s azt mondta:

— Jó lesz majd itt, meglátod, Bözsikém.

Az asszony szemeivel intett.

— Bizony jó — mondta, s lassan kifordult a roppant súlyú, de vállára kedvesen nehezedő tenyér alól. — Megtanultam én a beosztást, otthon gyakran ettünk káposztát. Nálunk a faluban minden embernek van egy másik neve. Édesapámé az, hogy Káposzta Dócs. Ez maradt rajta, meg hát valamennyiünkön. Tudod-e mitől?

— Ami a masinátokon főtt, attól.

— Most eladják a tehenet. Hiába mondtam ne tegyék. Én miattam ne. De édesapám egyre csak hajtogatta: úgy is kell nektek lányom, nemcsak asztal.

— Anyámék befogadnak bennünket ha akarod, az első szobába. De hálhatunk szalmán is, amíg lesz ágyra való.

— Igen, jobb lesz itt — adta meg a ki nem mondott kérésre a választ az asszony, és újra a barna gerendákat nézte, a falakat, meg az üres szoba közepén a csupasz asztalt. Gazdagnak, nagyon boldognak érezte magát. A férfi pedig látta örömét, s tudta, varázslatot álmodik most ébren az asszony, és hogy addig nem nyugszik, amíg puha fészekké nem alakul ez a négy fehér fallal, barna gerendákkal és sárgahomokkal mázolt földdel határolt szoba. Az asszony megérezte, hogy a másik kitalálta gondolatait, így hát ismét másról kezdett beszélni:

— Van a falunkban Sánta Balogh, Cifra Varga, Leveles Barna és még igen sok kétnevű...

— Ezentúl neked egy neved van — mondta a férfi és megcsókolta asszonyát. Erős kezével átölelte a törékeny teremtést, s amikor munkától súlyosodott tenyere alatt roppant a derék, elengedte, s gyengédebbé szelídült a csók is.

A férfi édesanyja csak állt az ajtóban és könnybe szökkent a szeme. Ölében kocsikerék nagyságú kenyeret szorongatott.

— Forrón hozom — szólt, sután, ahogy a fiatal pár riadtan szétrebbent.

— Most szedtem ki a kemencéből — mondta, de az ajtóból még mindig nem mozdult.

Ők ketten pedig csak nézték, míg a férfi fel nem fogta, beljebb kell hívni az érkezőt, hiszen ez a szoba most már az övéké, itt ők a gazdák.

— Kerüljön beljebb — mondta.

A férfi édesanyja elindult az asztal felé, s amikor odaért, a menyéhez fordult:

— Tudod gyermekem, ükanyánk, nagyanyámnak, ő édesanyámnak, az meg énnekem, én pedig folytatva a sort, most nektek adom ezt a kenyeret. Kívánom, hogy esküvőtök első órájától kezdve, amíg csak lélegzetet vesztek, mindig legyen asztalotokon egy darabka élet...

És a kocsikerék nagyságú kenyeret az asztalra tette. A fiatal pár gyönyörűséggel nézte: ez volt minden vagyonuk.

A kenyér pedig mintha biztatta volna őket, pirosmelegen illatozott...

FENYVESVÖLGYI ARANKA

szövőgéptől, a vetélő nélküli, teljesen automatizált, kötöttárura emlékeztető kelmét

ben is foglalkozni kell.

Bakos József

Víz, napsugár, jókedv és pihenés Bélatelepen

A reggeli napsugárban itt is, ott is kócos fejek bukkannak elő a sátrakból, lassan ébred a tábor. A mosdóban friss víz zubog a barnára sült testekre. Aztán következik a reggeli. A sátrak ügyeletes bevásárlói sütménnyel, tejjel, kakaóval térnek vissza az ABC Áruházból, ahol bizony bővebb a választék, mint sok pesti csemegeboltban. Reggelizés után kiürülnek a sátrak, mindenki siet a strandra, csak néhány családanya marad a konyhasátorban, az ebédfőzéshez készülődnek. Hamarosan ínycsiklandozó, finom illatok jelzik, ők sem sokáig dolgoznak már. A tábor hűtőszekrényei frissen tartják az elkészített húsféleségeket és az ebéd mellé hideg sört, üdítő italokat is tárol.

Az egész évi munka után jólesik a napfény, a tiszta levegő, a hűsítő Balaton. Nem csoda, hogy a június 24-től augusztus 18-ig működő tábor egyre népszerűbb a textiles dolgozók körében. Egyre többen töltenek itt szabadságukból néhány napot. Tavaly például több mint 2000 táborozó üdült a textiles táborban. Vannak, akik évről évre visszatérnek, mint a Lautz testvérpár Sopronból, vagy Szélék Szegedről. A háromszáz család mellett sok munka- vagy sportkollektíva is üdül együtt a táborban. A Kőbányai Textil, a Kispesti Textil labdarúgói, az MTK, a Hazai Fésűs, a Szegedi Textil kézilabdázói, szocialista brigádok, munkásőrök, ipari tanulók töltenek el itt egy-egy felejthetetlen hetet.

A tábor nyitva áll azok előtt is, akik csak hétvégére tudnak lejönni. Az Újpesti Gyapjúszövőgyár és a Goldberger KISZ-esei például felhasználva a szabadszombatokat, két-három napra is lerándulnak ilyenkor a Balaton mellé. Imre bácsi, a tábor gondnoka szeretettel fogadja a beutaltakat, igyekszik mindenki kívánságát teljesíteni.

★

Szakszervezetünk sokat tett az elmúlt években a táborozási körülmények további javítása érdekében. A sátrakat dobogóra építették, így a legnagyobb felhőszakadás sem áztatja el alatta a talajt. A régi, alacsony sátrakat kiselejtezték, csak néhányat hagytak meg a hétvégi kirándulóknak. Az egy-két hétre érkezők viszont már új, magas sátrakban nyernek elhelyezést. Minden sátorban matrac, asztal, takaró, kempingszék, fogas szolgálja a táborozók kényelmét. A szórakozási lehetőséget a televízió, a könyvtár, a ping-pongasztal és egyéb sport-, illetve kulturális eszköz nyújtanak. Minden üdülőturnusban izgalmas sportversenyekre kerül sor, melynek győztesei az ünnepélyes eredményhirdetéskor jutalmat is kapnak.

Persze, az igazi öröm a Balaton. Nincs annál nagyobb boldogság — mondják az itt üdülők —, mint amikor a lágy habokban úszik az ember, vagy a gumimatracon ringatózik. Akadnak persze olyanok is, akik túlzásba viszik a napozást, különösen a fehérbőrűek „égnek" le hamar, ilyenkor előkerül a mentőládából a parafinolaj, hogy hűsítse a rákpiros hátakat, lábakat.

A táborból sokan tesznek kirándulást. Félóránként buszjárat közlekedik a két kilométerre fekvő Fonyódra, amelynek hajóállomásáról bármelyik balatoni kikötő elérhető. Legtöbben a túloldali, boráról híres Badacsonyt keresik fel, ahonnan virágzó kedvvel térnek vissza. Akik pedig reumára panaszkodnak, azok a közeli Hévízre látogatnak.

★

A bélatelepi Napsugár-kempingben a textileseken kívül cseh, német, lengyel és más nemzetiségű turisták is táboroznak, akikkel szívesen barátkoznak a magyar fiatalok. Ott jártamkor láttam, hogy két helyes, pamutos kislányt búcsúzáskor cseh fiúk kísértek az állomásig, s természetesen a lányok böröndjeinek cipelését is ők vállalták magukra.

Augusztus 18-án ér véget a szervezett táborozás. Ekkor négy napra, az ország minden textiles üzeméből érkező 200 fiatal veszi birtokába a tábort, hogy az alkotmányunk ünnepén sorra kerülő jubileumi ifjúsági találkozón, kulturális vetélkedőn, sportbajnokságokon összemérjék tudásukat. Ilyenkor az önkiszolgáló étteremben szabadságot kapnak a zenészek, a terem a textiles fiatalok zenekarától, vidám műsorától hangos.

★

Jó időben, a változatos programmal, gyorsan eltelik egy nap. A táborozók már az esti szórakozáshoz készülődnek, a lányok a ruháikat vasalják, hiszen a Kispipában, a Sirályban minden este tánc van. Az idősebbek a tv-t nézik, a gyerekek ping-pongoznak, lengőtekéznek, vagy a sátrak között bújócskáznak.

Az esti fürdőzők is visszajöttek már a vízről, beköszönt a kellemes nyári éjszaka. Elcsendesedik a kemping. A hegyről a Sirály zenekarának muzsikája szűrődik át a lombokon, lassan álomba ringatja a tábor lakóit.

Arany Károly

Munkaszerződésne
megállapodást neve
a vállalat és a dol
jön létre, és melly
ben a dolgozó ar
magát, hogy a vál
tása szerint rends
kát végez. A vállalat pedig
arra kötelezi magát, hogy a
rendszeres munka teljesítése
ellenében a dolgozónak bért
fizet, és mindazt a szolgáltatást nyújtja, amit valamely
jogszabály és jogszabályon kívül a kollektív szerződés
előír.

A munkaszerződés létrejöhet írásban, vagy szóban. Ha az általánostól eltérő feltétellel kívánják a munkaszerződést megkötni, akkor az írásba foglalás kötelező. Így kötelező a próbaidős kikötés, a határozott időtartamra létesített munkaszerződés stb.

A munkaszerződésben feltétlenül meg kell határozni a törvény kötelező előírása szerint a dolgozó munkakörét és személyi alapbérét is.

Kimondja a jogszabály, hogy azokban az esetekben, amikor nem kötelező a munkaszerződést írásba foglalni, fel kell a dolgozó figyelmét hívni arra, hogy joga van írásbeli szerződéshez ragaszkodni.

Akár szóban, akár írásban jött létre a munkaszerződés, annak mindenféle módosítása csak közös beleegyezéssel történhet. Ez természetes, hiszen a munkaviszonyt létesítő munkaszerződés is közös megegyezés, megállapodás eredménye.

Van a munkaszerződésnek olyan része, amellyel kapcsolatban az Mt. V. kimondja, hogy a szóbeli munkaszerződéssel munkába lépő dolgozót a munkába lépéstől számított 3 napon belül írásban kell értesíteni a személyi alapbérében is foglalkozni kell.

dosításnak a munkaidő beosztásának a megváltoztatása, és nem tekintendő módosításnak a bérváltoztatás abban az esetben, ha a dolgozó személyi alapbérét a bérrendszer, vagy a bérforma megváltoztatására tekintettel módosítják. De a munkabér egyébkénti megváltoztatása az már szerződésmódosítás, mint ahogy a munkakör és a munkahely megváltoztatása, az átirányítás, illetve a változó munkahelyre alkalmazott dolgozók áthelyezésének esetét kivéve, már a munkaszerződés módosítása.

Rendkívül lényeges az Mt. V. 23. §-a. Ez kimondja, hogy a munkaszerződés közös megegyezéssel történő módosítására ugyanazok a szabályok irányadók, mint amelyek a munkaszerződés megkötésére vonatkoznak. Ha tehát valamely munkaviszonyban a munkaszerződés megkötésére a jogszabály írásbeli formát köt ki, akkor az írásbeliség a szerződés módosítására is kötelező. Ezen túlmenően is kötelező azonban az áthelyezésre vonatkozó közös megegyezés mindenkori írásba foglalása. A jogszabály nemcsak az írásba foglalást, hanem az írás tartalmi kellékeit is előírja, mert kiköti, hogy az áthelyezésre vonatkozó közös megegyezést tartalmazó írásban fel kell tüntetni a dolgozó új munkakörét, új munkahelyét, a személyi alapbérét és az áthelyezés időpontját.

Dr. Varga Gábor

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 61
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1970 JUL

1021

ÁRVÍZ

(Döbrentey Ildikó grafikája.)

Döbrentey Ildikó

oreában jártam

együttes vezetőjeként Koreá-
idapestről: Moszkva, Omszk,
. 12 ezer kilométer repülővel.

s szarkaláb

z orosz stewardes figyelmez-
ai időszámításnak megfele-
e. A tízezer méter magasban
elett kezdte meg a leszál-
tte a Phenjan környéki dom-
a koreai főváros repülőterén.

időben, fehér köpenyes koreai
ázmérőztek bennünket, és el-
a koleraoltást igazoló sárga
kat, s csak ezután léphettünk

agjai színes virágcsokrokkal
: hazai emlékeket ébresztettek
kaláb, muskátli, paprikavirág,
Az idő szép volt, a tenger fe-
még kellemesebbé tette a ko-

járdákat

inc kilométerre fekszik a re-
zött vezetett, s itt találkoztunk
emeivel, melyet első napokban
ztünk.

nk Phenjanba, ahol ma már
rúra A várost a Tedong folyó
inkhöz hasonlóan a folyó fölé
A Tedong folyó közepén egy
igetünk. A város fekvését il-
Phenjan és Budapest között

re, halványzöldre meszelték a házakat. A főváros közlekedését trolibuszok és autóbuszok látják el. A megállókná! hosszú sorban állnak az emberek, és türelmesen várnak a járművekre. A munkáslányok zöld és lilás árnyalatú, bokáig érő szoknyákba, fehér blúzba öltöznek. Sok katonát, munkást, mosolygó szemű katonalányokat és rengeteg gyermeket láttunk a phenjani utcákon (Erre, a derűt és bizakodást sugárzó városra az amerikai légihaderő 1953-ban 400 ezer bombát dobott, többet, mint a lakosság lélekszáma volt abban az időben.)

A tankönyv, a ruha ingyenes

Phenjan legszebb épülete az Úttörő Palota. Méretére jellemző, hogy tízezer úttörő találja meg benne a tanulás, szórakozás lehetőségeit. Különféle szakkörök, zene- és balettiskolák várják itt a gyermekeket.

Hasonló impozáns látványt nyújt a várost körbeölelő hegyek lábánál, a korszerű Kim Ir Szen egyetem, ahol 13 karon 13 ezer diák tanul. Náluk az egyetemi hallgatók 80—90 százaléka munkás—paraszt származású. A tankönyv, a ruha, a kollégiumi ellátás ingyenes, s ezen felül tanulmányi eredményektől függően, ösztöndíjat is ad az állam a diákoknak.

Mindezt egy harmadéves bölcsészhallgatótól, az alacsony termetű Kimtől tudtam meg, akit mint tolmácsunkat tréfásan Ferikének kereszteltünk el.

Phenjanban és Vonszanban feltűnt nekünk a könyvesboltok nagy száma, a könyvek és az olvasó koreai emberek tömege. Kimtől megtudtuk, hogy Koreában két évtizeddel ezelőtt még a lakosság többsége analfabéta volt, s ma már nemcsak hogy nincs írástudatlan, de minden negyedik ember tovább tanul. Így érthető, hogy miért láttam a Tedong partján annyi olvasó, tanuló fiatalt, öreget, s könyvekkel a hónuk alatt andalgó asszonyokat, lányokat a vonszani öböl sétányán.

évente a mezőgazdaságnak, a
kénti, alig egy tonnás rizste
Az ország vas- és vegyi
badulás előttinek. Így az eln
ság lett, és néhány év kérd
váljék.

A textiliparban igen jele
gyártás. A forradalom előtt
ruhaanyag jutott, ma már 2

Korea speciális műszála a
nak elő — gyapotot helyettes
szövetet ad. A hamhüngi veg
nalont termel. A textilgépek
maguk gyártják, hazai term
lyemtermelése is. Olyan szín
melynek selyemfonala nem
A látogató előtt az ipari és
monstrálja a koreai nép éln
lett az ország jelképe a fő
magasba törő, csupa lendüle
Csollima.

Népi motívu

A kulturális minisztérium
társsal a zenéről beszélgette
zeneszerzői a népi motívumo
zösen tekintettük meg a phe
nézőt tud befogadni. Díszelő

MAI DM HOROSZKÓP

KOS: Fizikai erő dolgában kiválóan érzi magát. És ez most kisegíti a lelki hullámvölgyből is.

BIKA: Pontosan érzi, kihez kell tartoznia, kiben bízhat. Jól működik empatikus, beleérző képessége.

IKREK: Valóban képes arra, hogy enyhítse mások bánatát, akkor is, ha csak szavakkal teszi.

RÁK: Ma az Ön számára kisütött a nap. Ez még akkor is így van, ha az időjárás nem ezt igazolná.

OROSZLÁN: Tervezzen bátran, mert bizton felismeri valós lehetőségét, amelyek oly gyakran homályba burkolóznak Ön előtt.

SZŰZ: Valamivel enyhébb ez a nap az előzőnél, de még mindig nem elég jó. Nagy eseményre nincs kilátás.

MÉRLEG: A szerénység elnyeri méltó jutalmát. Ma megérzi, mit jelent a közösség bizalma, ragaszkodása.

SKORPIÓ: Semmi nem állítható biztonsággal erről a napról. Ön is tele van bizonytalansággal.

NYILAS: Hajlamos körülményei változására fogni, hogy nyugodtabb, mint az előző napokban.

BAK: Ajánlatos, hogy legyűrje belső gyengeségét, mert ellenkező esetben minden ok nélkül ingerült lesz.

VÍZÖNTŐ: Felülkerekedhet rosszkedvén, ha nagyon akar, a környezete amúgy sem látja indokoltnak kedvetlenségét.

HALAK: Túl sok örömre ne számítson, a nap alkalmatlan rá, hogy bármilyen érdekfeszítő dolog történjék.

CORRECT®
KÖNYVEK, PROSPEKTUSOK, SZÓRÓLAPOK,
ÖNTAPADÓS MATRICÁK
ÉS EGYÉB NYOMDAI TERMÉKEK
TERVEZÉSE, KIVITELEZÉSE.
6726 Szeged, Vedres u. 21/B
Tel./Fax: 434-058

RÁDIÓ TAXI 480-480
TEHERTAXI, A SZEMÉLYTAXI
0 Ft ALAPDÍJJAL
480-480

Színház

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ
19 órakor: **A varázsfuvola.** Bartók-bérlet.

KAMARASZÍNHÁZ
19 órakor: **Vőlegény.** József A. 2. bérlet.
Jegyváltás – korlátozott számban – a bérletes előadásokra is lehetséges.

Mozi

SZEGED, KORZÓ: Külvárosi kommandó. Színes amerikai film. Kezdés délelőtt 10, délután fél 4, háromnegyed 6 és este 8 órakor.
BELVÁROSI: Mondvacsinált hős. Színes amerikai film. Kezdés: délután 3, negyed 6 és fél 8 órakor.
KAMARATEREM (Belvárosi mozi) Örökmozgó – Szegedi Filmmúzeum: A vágy villamosa. Amerikai film. Kezdés délután háromnegyed 6 és este 8 órakor.
FÁKLYA: Gladiátor. Színes amerikai akciófilm. Kezdés: délután 6 és este 8 órakor.
BALÁZS BÉLA FILMTÉKA: Gyerekgyilkosságok. Magyar film. Kezdés: délután 4 és 6 órakor. Cseh és szlovák filmhét: **Az ezeréves méh.** Kezdés: este 8 órakor.
MÓRAHALOM, NAUTILUS videomozi: Pucoljunk, Fater. Vígjáték. Kezdés: este 7 órakor. A klub mindennap 15 órától tart nyitva.
VÁSÁRHELY, BÉKE: Huncutka. Amerikai film. Kezdés: délután fél 4-kor. **Hitman.** Amerikai akciófilm. Kezdés: délután háromnegyed 6 és este 8 órakor.
MAKÓ: Szerelmi bűntények. Színes amerikai film (16 éven felülieknek!) Kezdés: délután 6 órakor.
SZENTES: Nincs bocsánat. Színes amerikai film. Kezdés délután 6 és este 8 órakor.

Magyar Tv

TV 1

5.40: Falutévé – profittal. **6.00:** A Reggel – Közérzeti **hírműsor. 8.30:** Közjáték. **8.35:** Napközi. benne: **9.00:** Pokoli paradicsom – brazil kalandfilmsorozat. **9.50:** Lottósorsolás. **10.00:** Dallas – amerikai filmsorozat: Az örökség. **10.50:** Játék. **11.05:** Sortársak. Rehabilitációs magazin. **11.20:** Fűben-fában – Természetgyógyászati magazin. **12.30:** Telistelevideo '93. **12.00:** Hírek. **12.05:** Képújság. **16.00:** Délutáni egyenleg. **16.10:** Évgyűrűk. Nyugdíjasok műsora. **16.40:** Northwood – kanadai tévéfilmsorozat: Nagyon fáj. **17.10:** Képújság. **17.15:** Esti mese: Tinti kalandjai – rajzfilmek. **17.45:** Pénzvilág. **18.00:** Ablak. **18.55:** Keresztény életkérdések. **19.00:** Ez+Az. **20.00:** Híradó. **20.30:** Telesport. **20.40: Dallas. Amerikai filmsorozat: Az örökség.** ***Pamela szerint férje azért hagyta el, mert a Ewing Olajtársaságot jobban szereti. Clayton bevallja Samathának, hogy szerelmes volt belé, de most Ellieben találta meg azokat a tulajdonságokat, amelyekről azt hitte: Samathában is megvannak. Bobby és Pamela különélését Jockey kárörömmel közli Garisonnal, aki szerelmes az asszonyba. Bobby rengeteget nyer a Wellington birtokon. Pamela anyjától nagy vagyont örököl. Jockey azt javasolja öccsének: vessenek véget a megállíthatatlan családi harcnak, és amikor öccse erre nem hajlandó, azzal vádolja, hogy totális háborút akar...*** **21.35:** Panoráma. Világpolitika percről percre. **22.35:** Közjáték (ism.). **22.40: Ingmar Bergman képei. Tükör által homályosan – svéd film.** ***A tengerből bukkan a néző elé a négy főhős a film elején: David, az író, mévészi és emberi válságából szertne kolábalni. A lánya, Karin, mintha végre felépülne a betegségből. Az orvos-vő, Marin, kitart Karin mellett. Fia, Minus a kamaszkor gyötrő érzéseivel küszködik. Összetartozásuk, hamóniájuk törékenynek bizonyul...*** **0.05:** Improvízió. A Pege kvartett. **0.30:** Híradó. **0.35:** BBC-híradó.

TV 2

6.00: Napkelt: Műsorismertetés. **15.00:** Műsorismertetés. **15.05:** Alpok-Adria Magazin. **15.35:** Zsebtévé. **16.06:** Garfield – amerikai rajzfilmsorozat. **16.30:** Sztárnyúzó. **17.00:** Híradó – Időjárás. **17.05:** Műsorajánlat. **17.10:** Nagylátószög. **18.00:** Híradó. **18.10:** Regionális híradó. **18.25:** Műsorajánlat. **18.30:** Produkció!. **18.53:** Csipegető – gyerekhírek. **19.05:** A Föld Napja – Az Antraktisz, az utolsó szűzföld. Angol ismeretterjesző film. **20.05: A TV2 Kabarészínháza – Mesebeszéd.** ***Meghalt a kabaré? Mesebeszéd! Az emberek szeretnek és tudnak is nevetni, ha módjuk van rá. Márpedig az immár rendszeresen jelentkező TV2 Kabarészínháza kiváló alkalom arra, hogy a nézők megint mozgásba hozzák a rekeszizmaikat..*** **21.00:** A Magyar Nyelv Hete. **21.05:** J. S. Bach: III. Brandenburgi verseny. **21.20:** A Magyar Nyelv Hete. **21.25:** Megáll az ész!. **22.00:** Esti egyenleg. **22.20:** Időjárás. **22.25:** Napzárta előtt.... **22.45: Szerelmese. Árulkodó féltékenység.** ***A hírek szerint hétről hétre több nézője van Horváth Gita műsorának, amelyben – a kultúrált, őszintén érdeklődő, de sohasem tolakodó műsorvezetői viselkedés következményeként – híres emberek is készséggel vallanak életük intimitásairól...***

HBO

17.30: Babar: A szappandoboz-nagydíj – francia rajzfilm. **18.00:** Mozimánia: A fény művészete – amerikai dokumentum film. **119.40:** Clara szíve – amerikai dráma. **21.30:** A Bounty – amerikai kalandfilm. **23.45:** Fegyvercsempész – amerikai akciófilm.

DUNA TV

16.00: Hírek, műsorismertetés. **16.05:** Évforduló. **16.10:** Kapásjelző – Horgásztízperc. **16.20:** Sziámi macska – magyar film. **17.55:** Maja, a méhecske – rajzfilm. **18.20:** Mesesarok. **18.45:** Hírek. **19.00:** Közép-európai magazin. **19.40:** Liszt: Magyar fantázia. **20.00: „Mikor gyermek volt a gyermek..." – Apa – magyar film.** ***Apa éppen akkor halt meg, amikor a harcok véget értek Budapesten. Csendben temették el a Szent Ferenc kórház kerjében. Halála váratlan és nagyon fájdalmas volt. A Fiú sokáig azt hitte, ezen a napon mindenki Apát gyászolta..*** **21.30:** Könnyűzenei összeállítás. **21.55:** Évforduló. **22.00:** Hírösszefoglaló.

TKTV

16.30: Képújság. **17.00:** TKTV „Pénteki Magazin" Benne: Műsorismertetés - „Rálátások"-Horpácsi András műsora 2. - Van, vagy nincs néptánc utánpótlás? - A Föld Napja-eseményösszefoglaló - Frakciómunka és interpelláció (Interjú dr. Géczi József országgűlési képviselővel). **18.30:** Film. **20.00:** TV 4. /2/. **24.00:** Hotline (forró szexfilm)

VTV Szeged

17.00: Képújság. **17.40:** Hétfői Magazin (ism.). **18.30:** VTV Híradó. **18.40:** Programajánlat. **19.00:** TV 4. közben: VTV Híradó

TV4

20.00: Műsorismertetés. **20.10:** TV4 autó-motor magazin. **20.35:** Szabadság a mezőkön – természetfilm. **21.00:** Európa kávéház. **21.30:** Az elrabolt pornósztár – amerikai film. **23.15:** Mike Oldfield

TELIN TV

6.00-8.00 és **14.00-18.00:** Képújság **18.00-19.00:** Számítógépes játék **19.00-23.00:** TV 4 benne: **19.10:** TV 4 Automotor magazin **19.35:** Szabadság a mezőkön - természetfilm **20.00:** Európa kávéháza **20.30:** Az elrabolt pornósztár - am. film **22.15:** Mike Oldfield

TELINFON
Ma, 18.00 órakor a TELIN csatornán, a Telinfon.
Nyereményjáték!

VTV Vásárhely

9.00: Képújság **10.00:** Technikai magazin (ism.) **11.00:** Csók anyu (ism.) **17.00:** Képújság **18.00:** Fekete doboz (ism.) **20.00:** Víkend - fiataloknak

Műhold

EUROSPORT

9.00: Lovaglás. **10.00:** Atlétika. **11.00:** Jégkorong vb. **13.00:** Forma–1. **14.00:** Labdarúgás. **15.30:** Jégkrong vb. **17.00:** Motorsport. **19.30:** Eurosport-hírek. **20.00:** Jégkorong vb. **22.30:** Kosárlabda

SUPER CHANNEL

13.00. Napirend. **13.30:** Ifjúsági magazin. **14.00:** Sztárok. **15.00:** Dzsem. **16.30:** Élő videoshow. **18.30:** Bonanza – sorozat. **19.30:** Sorsforduló – sorozat. **20.00:** Tudományos show. **20.30:** Európa-film. **21.00:** Napirend. **21.30:** Európa-magazin. **22.00:** Hírek. **22.30:** Üzleti hét. **22.48:** Piacgazdaság. **23.00:** Előörs Marakkóban – film

TV5

6.00: Telereggel. **10.00:** Tolsztojról. **11.00:** Versailles (ism.). **12.00:** Varietéműsor. **13.15:** Bátrak parkja – sorozat. **13.40:** Elszámolás. **14.30:** Varieté fiataloknak. **16.30:** Pokoli horgászat. **17.20:** Főzőcske. **18.00:** Kvízműsor. **19.00:** Vidám nyelvi játék. **20.00:** Tények, riportok. **21.30:** Zenei műsor. **23.20:** Orvosi magazin. **0.25:** Vegyes műsor hajnalig.

SAT1

6.00: Jó reggelt SAT 1-gyel! **8.35:** Mindent vagy semmit (ism.). **9.00:** A mindenható nyomában (ism.). **9.30:** Amerikai pokol (ism.). **12.00:** Szerencsekerék (ism.). **12.40:** Sport – tenisz. **16.45:** 5x5 – játék. **17.20:** Mindent vagy semmit – játék. **18.30:** Sport. **18.45:** Hírek. **19.00:** Pénz, halál, szerelem. **19.30:** Szerencsekerék. **20.15:** Kicsoda Harry Crumb? – amerikai film. **22.00:** Labdarúgás. **23.00:** Marilyn visszatérése – svájci-francia erotikus film. **0.15:** Beszélgetés (ism.). **1.30:** Tiltakozás (ism.). **2.25:** Mr. Fixit – amerikai rövidfilm. **2.50:** Asztronómia – amerikai rövidfilm

RTL PLUS

6.00: Híradó. **7.00:** Halló, Európa – jó reggelt, Németország!. **9.00:** A Főnök – amerikai sorozat. Levél egy halottól. **10.00:** Gazdag és szép – amerikai sorozat. **10.30:** Forró nyeremény. **11.00:** Rizikó – játék. **11.30:** Családi párbaj. **12.00:** Magazin. **12.30:** A Springfield-sztori – amerikai sorozat. **13.20:** Kalifornia klán – amerikai sorozat. **14.10:** Baleseti osztály – amerikai sorozat. A fogadások királya. **15.00:** Gyilkosság a hobbija – amerikai sorozat. Méreg az Édenben. **16.00:** Beszélgetés. **17.00:** Ki itt a főnök? – amerikai sorozat. Avége csak most jön. **17.30:** Borzasztó kedves család – amerikai sorozat. **18.00:** Fiatalok magazinja. **18.45:** Híradó. **19.15:** Robbanékony – magazin. **19.45:** Jó idők, rossz idők. **20.15:** Hazai dallamok. **21.15:** Hegyi levegő a porhó – sorozat. **22.15:** Tessék?. **23.15.** Gottschalk-show. **24.00:** Háziasszonyok – riport – német szexfilm. **1.30:** Vakmerő – amerikai film. **3.10:** Háziasszonyok – riport – (ism.). **4.30:** Matrózok szerelme – osztrák filmvígjáték (ism.). **5.50:** Rajzfilmek.

Rádió

KOSSUTH

4.30: Reggeli Krónika. **8.20:** Törvénykönyv. **8.30:** Hangszemle. **9.05:** Napközben. **9.50:** Lottósorsolás. **11.05:** Válogatott perceink. **11.35:** Nemes Nagy Ágnes: Amerikai napló, 1979. **12.00:** Déli Krónika. **12.30:** Vendég a háznál. **12.50:** Külpolitikai figyelő. **13.05:** Ki nyer ma? **13.15:** Falurádió (ism.). **13.30:** A metodista egyház félóra. **14.05:** Klasszikusok mindenkinek. **14.55:** A Magyar Nyelv Hete. **15.05:** Jelen időben. **16.00:** Délutáni Krónika. **16.15:** Mindennapi gazdaság. **16.30:** Zenefórum. **17.05:** Magyarországról jövök... **18.00:** Esti Krónika. **18.30:** Ráadás. **19.05:** Sportvilág. **19.25:** Jó éjszakát, gyerekek!. **19.35:** A Magyar Nyelv Hete. **20.05:** Népdalok, népdalfeldolgozások. **20.30:** Határok nélkül. **21.05:** Kossuth-klub. **22.00:** Késő esti Krónika. **22.30:** Fórum. **23.05:** Hanversenymúzeum

PETŐFI

4.30: Napindító. Zenés ébresztő. **8.05:** Sportreggel. **8.20:** Ridvalafényben. Az After Crying. **8.50:** Helykereső. **9.00:** Hírek, időjárás. **9.05:** Zeneszó. **10.55:** Gordiusz-plusz. **11.00:** Hírek, időjárás. **11.05:** Napóra. **12.00:** Nóták. **12.45:** Időjárás- és vízállásjelentés. **13.00:** Hírek. **13.05:** Ó, ó, ó, nagymami. **14.00:** Péntektől péntekig. **14.45:** Poggyász. **15.00:** Hírek, időjárás. **16.45:** Poggyász. **17.00:** Hírek, időjárás. **17.05:** Napóra. **17.55:** Gordiusz plusz. **18.00:** Magyar slágerlista. **18.30:** Szcio-krimi. **18.50:** Bermuda-háromszög. **19.00:** Hírek, időjárás. **19.05:** Kölyökrádió. **19.35:** Magyar tájak dalaiból. **20.00:** A rock gyermekei. **21.00:** Hírek, időjárás. **21.05:** Párkereső. **22.00:** Filmpremier. **22.30:** Részletek Jack De-Johnette Zene az ötödik világért c. CD-jéről. **23.00:** Hírek, időjárás. **23.03:** Sporthíradó. **23.10:** Napforduló – éjfél előtt. **0.10:** Napforduló – éjfél után. **4.03:** Magyar nóták, csárdások.

BARTÓK

6.00: Muzsikáló reggel. **9.05:** Pódium. **10.00:** Hírek, időjárás. **10.05:** Író és társadalom. **10.35:** A kamarazene kedvelőinek. **12.00:** Hírek, időjárás. **12.05:** Hangverseny délidőben. **13.15:** Weber operáiból. **14.00:** Hírek, időjárás. **14.05:** Két hangjáték. KZ oratórium. **14.25:** Régi magyar muzsika. **14.45:** Zenekari muzsika. **16.00:** Hírek, időjárás. **16.05:** Kurtág György műveiből. **17.00:** Operamagazin. **17.50:** George Bíron versei. **18.05:** Erkel: Bátori Mária – kétfelvonásos opera. **19.52:** Csajkovszkij: Három részlet a Diótörő szvítből. **20.00:** Hírek, időjárás. **20.05:** A Magyar Állami Hangversenyzenekar hangversenye. **21.35:** Bartók-kórusok. **22.00:** Hírek, időjárás. **22.05:** Barokk muzsika. **23.00:** Emlékek szárnyain. **24.00:** Hírek, időjárás. **0.05:** Lemezújdonságok.

SZOMBAT

SZEGED

9.00–11.00: Alföldi Tükör. Zenés riportműsor. A tartalomból: Műsorismertetés, hírek, meteor, útinform. Lapszemle, sport- és programajánlat. **9.35:** Heti visszapillantó. **9.50:** Könyvajánlat. **10.00:** Szalonstúdió
Szerkesztő: Sándor Katalin.
16.00–18.00: Rádió Szeged. Zenés kereskedelmi és szolgáltató műsor, a szegedi 94,9 MHz-es URH-frekvencián.

Szeged legnagyobb padlószőnyeg-áruházába, agilis kis- és nagykereskedelemben jártas
vezetőt keresünk.
Jelentkezni: 72/25-436

60 nm üzlethelyiség a Liliom utcában
kiadó.
Telefon: 310-462.

DÉLMAGYARORSZÁG
NAPILAP
Főszerkesztő: DLUSZTUS IMRE
Felelős szerkesztők:
SANDI ISTVÁN, SZÁVAY ISTVÁN, TANDI LAJOS
Művészeti vezető: NÉMET TIBOR
Hírszerkesztő: ZÉKÁNY JÁNOS
Rovatvezetők:
KISIMRE FERENC (információs), KOVÁCS ANDRÁS (gazdaság),
PANEK JÓZSEF (kultúra), GYÜRKI ERNŐ (sport),
NAGY LÁSZLÓ (fotó).
KIADJA: a Délmagyarország Könyv- és Lapkiadó Kft.
Felelős kiadók, a társaság ügyvezető igazgatói:
CHRISTIAN THEODOSE és DLUSZTUS IMRE
Igazgatók: BELLAVICS ISTVÁN (marketing),
KISPÁL ANTAL (adminisztráció).
Technikai vezető: TÓTH PÉTER
Szerkesztőség és kiadó: 6740 Szeged, Stefánia 10., Sajtóház.
Telefon: 481-281, titkárság: 481-320, olvasószolgálat: 481-460,
sportrovat: 481-730, hirdetésfelvétel: 481-444, ügyvitel: 481-333.
Telex: 82-282. Telefax: 481-333. Szedés: Délmagyarország Kft.
Nyomás: Nice Presse Invest, 6725 Szeged, Kálvária sgt. 67. Telefon: 323-047.
Igazgató: Surányi Tibor. Terjeszti a Szegedi Postaigazgatóság
(igazgató: Gyimesiné dr. Etsedy Sarolta) és a Délmagyarország Kft.
Előfizethető a postahivataloknál és a kézbesítőknél.
Előfizetési díj egy hónapra 319 Ft. ISSN 0133–025X

Mai lapszámunkat szerkesztette: Sandi István

Ötéves üzleti és gazdasági képzés a Vasváriban

A szegedi közgyűlés határozatban engedélyezte a Vasvári Pál Közgazdasági Szakközépiskola ötévfolyamos rendszerű üzleti és gazdasági szakirányú képzésének, valamint az V. éves nappali tagozatos középfokú adó- és pénzügyi ellenőri képzésének bevezetését az 1993-1994-es tanévtől kezdődően.

Az ötévfolyamos képzési formában az oktatás első két évében szakosodás nélküli oktatás folyik majd, s a tanulók a II. osztály elvégzése után gazdasági vagy üzleti szakon folytatják tanulmányaikat. A szakképzés az iskola III. osztályában indul, és három éves. A IV. osztályban a tanulók az érvényes előírások szerinti érettségi vizsgát tesznek, amelyek tárgyai: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv és elméleti közgazdaságtan. A képesítő vizsga az V. évfolyamon következik, mely a választott szakiránynak megfelelően „üzleti ügyintéző", vagy „gazdasági ügyintéző" képesítést nyújt. Az iskola megkapta az V. éves középfokú adó- és pénzügyi ellenőrző képzés bevezetésének engedélyezését is, amelyhez hasonló önköltséges tanfolyami képzést már az idei évben folytatott.

Pamina: Gémes Szilvia

A Szegedi Operabarátok Egyesülete és a Szegedi Nemzeti Színház 1991 szeptemberében rendezett Varázsfuvola Énekversenyének egyik győztese Gémes Szilvia a mai napon lép fel a Szegedi Nemzeti Színház Varázsfuvola előadásának Pamina szerepében. Gémes Szilvia az elmúlt évben a győztesek díjául kitűzött előadáson külföldi kötelezettsége miatt nem tudott a teljes szerepben bemutatkozni.

Kiss Ferenc-nap az erdészetiben

Ma tartják a már hagyományosnak számító, 9. Kiss Ferenc-napot a róla elnevezett Erdészeti Szakközépiskolában. A program délelőtt 9 órakor kezdődik a tanulók szekciónkénti előadásával. Délután fél 2 órakor kezdődik az iskolai ünnepély, amelyen átadják Kiss Ferenc-díjat, majd az erdőgazdasági pályázatokat értékelik. Végül a szekcióelőadásokat tartó tanulókat díjazzák.

Főiskolai vidám napok

Péntektől három napon át szerepet cserélnek a Szegedi Élelmiszeripari Főiskola hallgatói és tanárai, akik két helyszínen, a központi épület tornatermében és a kollégiumban vidám, mókás vetélkedőkkel szórakoztatják majd egymást. A műsor ma délelőtt 10 órakor a főiskolán alakult „pártok" videofiljeinek bemutatójával kezdődik. A továbbiakban kortesbeszédek hangzanak el, majd a résztvevők szavazással döntenek, melyik „párt" érdemes a hatalomra. A tanárok meglepetést tartogató műsorát követően Nagy Bandó András fakasztja kacajra a megjelenteket, végül pedig vetélkedő zárja a programot. Másnap – a kollégiumban – az asztaltaltrajzolás, a lányok, majd a tanárok–diákok focimeccse, a különböző váltóversenyek és a férfi lábszépségverseny után a Buffalo Express (közben Dani dizsi) koncertje szórakoztatja a vendégeket. Vasárnap délután 2 órakor találkoznak ismét a hallgatók és a tanárok, amikor is tréfás jelenetek után a „hatalom" visszaadásával és a Volvox koncertjével zárulnak a főiskolai napok.

KVALITAS
Biztonságtechnikai és Szolgáltató Kereskedelmi Cég.
Riasztórendszerek, autóriasztók szerelése.
Telefon: 430-511
Telefax: 431-511
6726 Szeged, Szent-Györgyi u. 31.
Nyitva: 13-17 munkanapokon

autómentés TEMPÓ Taxi autóval
490-490
Még mindig 31 Ft/km!
Gyors, pontos, olcsó!

A RÁDIÓ „PARTISCUM"
kereskedelmi adásának mai ajánlata:
Nissan slágerlista.
Sport- és programajánlat.
Szerkesztő:
Marik István
„Hallgassa Ön is, Önnek is szól!"
mindennap 16–18 óra között a 94,9 MHz-en
(a DANUBIUS hullámhosszán)
Hirdetésfelvétel:
Szeged, Stefánia 7.
Tel./fax: 325-930. Tel.: 477-377

■ **Engedményes göngyölegvásár** a VIDIA Kereskedőház Rt. szegedi kirendeltségén: sikrakodólap 300 Ft + ÁFA, raklaptoldó 50 Ft + ÁFA, keretes raklap 50 cm felett 1000 Ft + ÁFA, spec. gyámszerk. 1000 Ft + ÁFA, kiskonténer 1500 Ft + ÁFA keretes raklap 50 cm alatt 1500 Ft + ÁFA. Érdeklődni: Szeged, Bakay N. u. 52., Bakacsi István. Telefon: 326-388.
VIDIA Kereskedőház Rt.

Horváth Dezső
Sor

Sor pedig van! Gerle sor is, Etelka sor is. De Fenyves-lejtő sor? Átejtő címzésnek gondoltam először, valaki nem akarja megmondani, hol lakik, azért találta ki. Csakhogy a levél tisztességesnek tűnő embertől származik, nem látszik benne átejtésnek az írmagja se. Jó lenne vele személyesen is találkoznom.

Átböngészem a térkép összes szélső sorát, nem találom. Kérdezem kollégámat, biztosra veszi ő is, hogy ilyen sor nincsen. Kérdezem mástól is, az se hiszi, hogy lenne. Megnézem az utcanevek bibliáját, Péter László könyvét, abban viszont van. Csak az nincsen benne, hol van! Kapaszkodót találok viszont: azelőtt 56. utca volt. Petőfitelepen volt szokásban az utcák számozása, akár Amerikában, ott kell tehát keresnem. Szegednek azonban soha nem lehetett olyan fontos Petőfitelep, hogy minden utcáját és minden sorát fölrajzolta volna a térképre.

Taxival megyünk valahová, megkérdezem a taxist is. Soha nem is hallotta. A város széléről, úgy látszik, ritkán hívnak taxit. Azt mondják kollégáim, látván nyűglődéseimet, kérdezzem meg a torony alatt, az igazgatási osztályon. Hívom az osztályt telefonon, kis türelmet kérnek, aztán megmondják az irányítószámát.

Ezt már kinéztem én is a jegyzékből, inkább azt mondják meg, hol van! Ja, azt nem tudják. Itt csak adják az utcaneveket, de nem tartják számon?

Ilyen osztálynak is lennie kell.

Kísértetiesen hasonlít a dolog szegedi legelső emlékemhez. Hajnali négytől nyolcig kerestem a Táncsics Mihály utcát, se utcaseprő, se rendőr nem tudta megmondani, hol van. Pedig a rendőr be is kísért abba az épületbe, ahol most a Sajtóház működik, mint gyanús elemet.

Nem föladni!

Fölhívom az egyik taxis központot, mondom, most nem kocsit kérnék, hanem tanácsot: merre induljak, ha a Fenyves-lejtő sort keresem? Egy pillanat! Másik hangnak ugyanezt elmondom, jólelkű az illető, már majdnem meg is értem, de nekiindulni még nem merek. Hívtam a posta kézbesítő osztályát, hiszen ha onnan jön levél, föltehetően visznek is oda. Várjak egy kicsit, kinéznek, van-e itt olyan, aki tudhatja. Nem volt. Hívjam egy óra után a csoportvezetőt, ő biztosan tudja. Fölhívtam, és hajszál pontosan elmondta: menjek a Tyukász kocsmáig, ott kanyarodjak be a Diadal utcába, aztán menjek a Délceg utcán végestelenvégig, egészen addig, amíg a város szélén nem találom magamat. Az az, amit keresek.

Délcegen megültem a biciklimet, el is jutottam a Tyukász kocsmáig. Nem mentem be, hanem megkérdeztem a buszmegállóban várakozó két hölgyet. Hajszálra csatlakoztak az összes előttük szólóhoz: még csak nem is hallották! Ekkor láttam meg a Diadal utca tábláját. Már a Délceg utcai buszmegállónál kerekeztem, amikor utánam jött az újságkihordó. A világ legtermészetesebb hangján mondja, jó nyomon járok, csak kicsit menjek még. Mentem, és meg is találtam.

Három napom ment rá.

Itt meg sorbakérdeztem mindenkit, akit csak értem: miért lett a neve Fenyves-lejtő sor? Se fenyőerdő nem volt itt, se lejtő. De ne csodálkozzam, mondják, a sor folytatódik, illetve belekönyöklik a Füge sor. És fügefa se volt itt soha.

A fügétől nézve egészen logikus.

■ Az elődöntő ismét a Telinben

A szegedi sportbarátok kérésére a TELIN TV ma este 19 órai kezdettel megismétli a szerdai Pick Szeged–Rába ETO férfi kézilabda-mérkőzést. A TV–4 műsora a kupamérkőzés befejezését követően kezdődik.

■ Heroin a futárzsákban

A varsói nemzetközi repülőtér vámosai 12 kilogramm heroint találtak egy diplomáciai küldeményben. Az „egy külföldi állam varsói diplomáciai képviselete magas rangú tisztségviselőjének" címzett futárcsomagért jelentkezett is az illető. A központi vámhivatal több részletet nem volt hajlandó nyilvánosságra hozni. Az általuk használt körülírás a külügyminisztérium szerint nagykövetre, ügyvivőre, kereskedelmi tanácsosra vagy katonai attaséra vonatkozhat.

■ Fodrásztanulók sikere

Budapesten rendezték meg a fodrásztanulók országos bajnokságát, amelyen a szegedi 624. sz. Ipari Szakmunkásképző Iskola tanulói szép sikert értek el: Kálmán Anita összetett második, Menyhárt Krisztina pedig hatodik lett három versenyszám után. Felkészítő tanáraik Tombáczné Szemerédi Zsuzsanna és Pördi József voltak.

Döbrentey Gábor kiállítása **A Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága, a JATE Szláv Kultúrák Baráti Köre és a pécsi August Senoa Klub rendezésében Döbrentey Gábor festőművész kiállítása nyílt meg Életképek a Pécs környéki horvátokról (Sokácok és bosnyákok a pécsi vásáron) címmel a Fekete-házban. A megnyitó után került sor dr. Sarosácz György kandidátus A Pécs környéki boszniai horvátok című könyvének bemutatójára.** *(Fotó: Nagy László)*

■ Zákányszéki táncverseny

A Pro-Art Bt. Kistelek nagyszabású társastáncversenyt rendez szombaton Zákányszéken a helyi sportcsarnokban. A színvonalasnak ígérkező esemény délelőtt 10 órakor a II. Sooter's Kupa C-osztályos versengéssel kezdődik, 14 órától pedig a B-osztályos országos bajnokságon résztvevő párokban gyönyörködhetnek az érdeklődők.

■ A bűnöző fegyvertára

Valóságos fegyverraktárra bukkantak a lengyel rendőrök, akik egy autótolvaj banda rejtekhelyét rohanták meg. Egy Varsó közelében levő nyaralóban a házkutatás során megtaláltak mindent, ami ahhoz szükséges, hogy az ellopott autót „újjá" varázsolják, sőt annál többet is. Ládákban elrejtve hét kilogramm, a hadseregben használatos trotilt találtak, amelyből 20 deka elég egy gépkocsi és utasai levegőbe röpítéséhez. Ennél is veszélyesebb a plasztik, amiből mintegy két kilogram volt, a megfelelő gyújtószerkezetekkel. Egy másik rejtekhelyről cseh gyártmányú, a banditák által közkedvelt Skorpion típusú mini-géppisztoly, egy közelről, hangtalan gyilkolásra képes japán légpisztoly, egy Wichester és egy Merlin karabély került elő, ez utóbbi távcsöves célzókészülékkel és hangtompítóval felszerelve.

■ **Schirilla Györgyöt** autóbaleset érte, a meghirdetett előadásokat fia, ifj. Schirilla György megtartja.

Szeretné előfizetni lapunkat?
Lapunk telefonon is előfizethető: 62/481-281/41-es mellék.
Ügyintéző: Dénes Mónika

Előfizetőink figyelmébe!
A Délmagyarország terjesztésével kapcsolatos észrevételeiket is a 62/481-281-es telefon 41-es mellékén várjuk.
*
A Magyar Posta a hírlapkézbesítéssel kapcsolatos bejelentéseket a 62/312-423-as üzenetrögzítős telefonon várja.

■ Vigyázat, diftéria!

Kárpát-Ukrajnában igen sok a diftériás megbetegedés. Ez igen veszélyes különösen felnőtt korban, hiszen a gyerekként megkapott védőoltás hatása addigra csökken, sőt egészen kialszik. Ezért az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat megyei intézete fölhívja az oda utazó üzletkötők és a magáncéllal útnak indulók figyelmét arra, hogy utazásuk előtt 8-10 nappal védőoltásban részesülhetnek, ha fölkeresik az ÁNTSz megyei intézetében (Szeged, Derkovits fasor 7-11) működő nemzetközi oltóhelyet. Rendelési idő: szerda, péntek, délelőtt 9-től 11 óráig.

■ Nem kell a Securicor védelme

Rock a rászorultakért

A vöröskereszt világnap (május 8.) alkalmából Szeged jazz- és rockzenekarai az „Emberi méltóságot mindenkinek" elnevezésű jótékonysági koncerten muzsikálnak a Szegedi Ifjúsági Házban. Az ötlet Répás Józsefnek, a Senior-Rock együttes dobosának a fejéből pattant ki, a főszervező pedig lánya, Répás Adrienn lett. A csapatok első szóra igent mondtak, fellépti díjukról természetesen lemondtak, így a koncert teljes bevétele a szegedi Vöröskereszt útján a városban lévő hajléktalanokhoz, valamint a rossz körülmények között élő családokhoz jut el. A jótékonysági koncert május 7-én délután 5 órakor kezdődik a Szegedi Ifjúsági Házban, fellép a Sharon, a Volvox, a Dollár Boys, a Senior-Rock, a Gőzerő, az Euro-Jazz, a C.E.T., és a River Band. A keddi, Botond étterembéli sajtótájékoztatón még megtudtuk, hogy a szervezés korai szakaszában felkérték a Securicort, biztosítsa az eseményt. A közelmúltban bekövetkezett események hatására azonban a zenekarok kifejezetten ragaszkodtak ahhoz, hogy fellépésük alatt a Securicornak egyetlen embere se tartózkodjon az IH-ban.

T. V.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS

A FORD CAPITOLTÓL
Autószalon és szerviz:
SZEGED, DOROZSMAI ÚT 12.
Tel./fax: 62/314-178
Nyitva: hétfőtől péntekig: 8–18-ig, szombat, vasárnap: 8–15 óráig
Kizárólagos Ford márkaképviselet

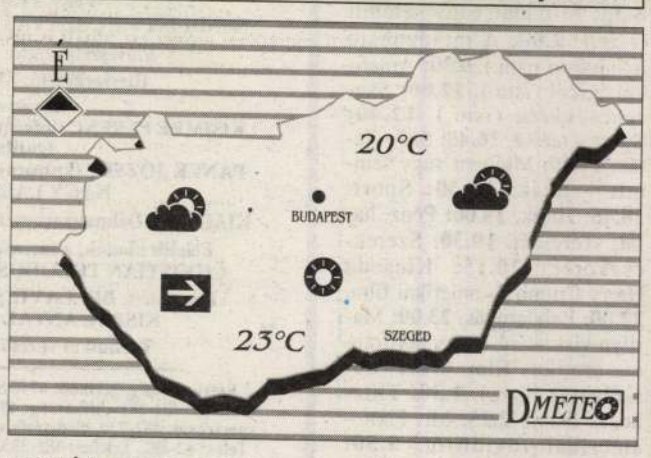

TOVÁBB MELEGSZIK AZ IDŐ. Az Országos Meteorológiai Szolgálat előrejelzése szerint ma estig kisebb felhőátvonulásoktól eltekintve többnyire napos, száraz idő lesz. A szél időnként megélénkül. Erősödik a nappali felmelegedés, délután 20–23 fok közötti hőmérséklet várható.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

TEXTILMUNKÁS
Budapest

1971 APR -

1945 – HUSZONHAT ÉV: BÉKÉBEN, SZABAD HAZÁBAN, A SZOCIALIZMUST ÉPÍTVE – 1971

vezeti jogok lehetőséget adnak arra, hogy a tervezésben való részvételtől kezdve a megvalósítás segítéséig és ellenőrzéséig tevékeny és aktív résztvevői legyünk a textilipar IV. ötéves terve elkészítésének és végrehajtásának. A Központi Vezetőség véleményezte az ipar IV. ötéves tervének célkitűzéseit és megjelölte a legfontosabb szakszervezeti tennivalókat. A Könnyűipari Minisztériummal közösen irányelveket adtunk ki a vállalati ötéves tervek készítéséhez. A Központi Vezetőség állást foglalt abban, hogy a rekonstrukcióval komplex fejlesztést kell megvalósítani, a technikai fejlődéssel együtt javulnia kell a textilipari dolgozók munkakörülményeinek, szociális, kulturális ellátottságának, a biztonságos munka feltételeinek.

Szaszervezetünknek és a KIM vezetőinek fontos feladata, hogy az ötéves terv időgyűjtse, vizsgálja a rekonstrukció megvalósításának tapasztalatait. Ezt indokolják az indulásnál tapasztalható nyugtalanító jelenségek. *Lassan halad a hitelkérelmek elbírálása.* Jelenleg — a beszámoló készítésének időszakában — 16 vállalat 18 hitelkérelme van szerződésileg lekötve, további 13 hitelkérelmet elvileg fogadtak el. E körülmények megnehezítik a gépek időben történő megrendelését, a piaci lehetőségek felkutatását és lekötését. S mindez akadályozza a szakmai oktatás megszervezését, a szakemberekről való időbeni gondoskodást, az 1971. évi termelési tervek teljesítését. A hátrányos indulás káros határainak ellensúlyozása és a további késés elkerülése érdekében, ha szükséges, a textil- és ruházatipar rekonstrukcióját koordináló tárcaközi kormánybizottság segítségét is kérni kell.

Szakszervezetünk bérpolitikájában a jövőben is képviselnie kell ezt az igényt, hogy az egyszerű segéd- és betanított munka, valamint a bonyolult szakmunka közötti keresetek jobban differenciálódjanak. Ezt az elvet a vállalatok gazdasági és mozgalmi vezetői elfogadják, a gyakorlatban viszont sok helyen ezzel ellentétes arányok alakulnak ki.

Az alkalmazotti átlagkeresetek iparunkban megközelítik az állami ipar szintjét. Az alkalmazotti állománycsoportban is tapasztalható azonban, hogy a szakmai követelménnyel, a munkavégzés felelősségével a keresetek nem minden esetben állnak arányban. A karbantartók és a művezetők közötti bérkülönbség sem fejezi ki kellően a két munkakör közötti különbséget. A művezető-utánpótlás biztosítását, a ma már nem ösztönző művezetői bérek gátolják.

előmunkával való tervszerű gazdálkodásra. Olyan munkakörülmények megteremtésére kell törekedni, hogy a napi 8 órai munka ne jelentsen túlzott megterhelést, ne okozhassa a dolgozók egészségének károsodását. *A vállalathoz, a szakmához ragaszkodó dolgozók, a törzsgárdatagok erkölcsi és anyagi elismerésére fokozotabban kell ügyelni.* Olyan ösztönzők alkalmazására van igény, hogy a régi dolgozók érezzék megbecsülésüket és életcélnak tekintsék az iparukban végzett munkát. A dolgozó kolektívák nyugodt, egymást segítő, elvtársi légkörben való foglalkoztatásának feltételeit a vállalatoknak és a szakszervezeti szerveknek együttesen kell megteremteni. Ma már társadalmi igény, hogy a vállalatok vezetői valamennyi intézkedésükkel azt dokumentálják: — nálunk minden az emberért történik.

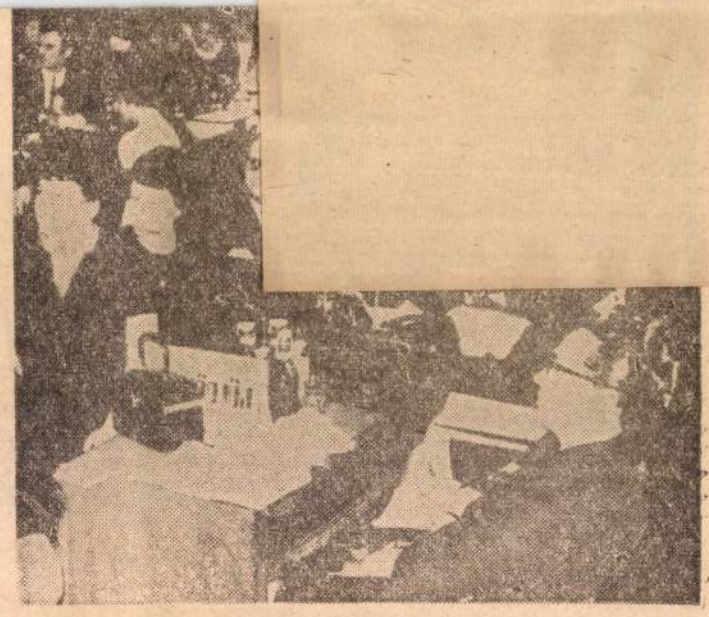

A kongresszus részvevőinek egy csoportja

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 348-726

Döbröczöni Kálmán „festői" és grafikusművészete

DÉLI HÍRLAP
1982 MÁR 5

Sz. 65
1021

Hét végi ka

Ma este premier • Kiállításr
A hamis Néró • Hóvirágs

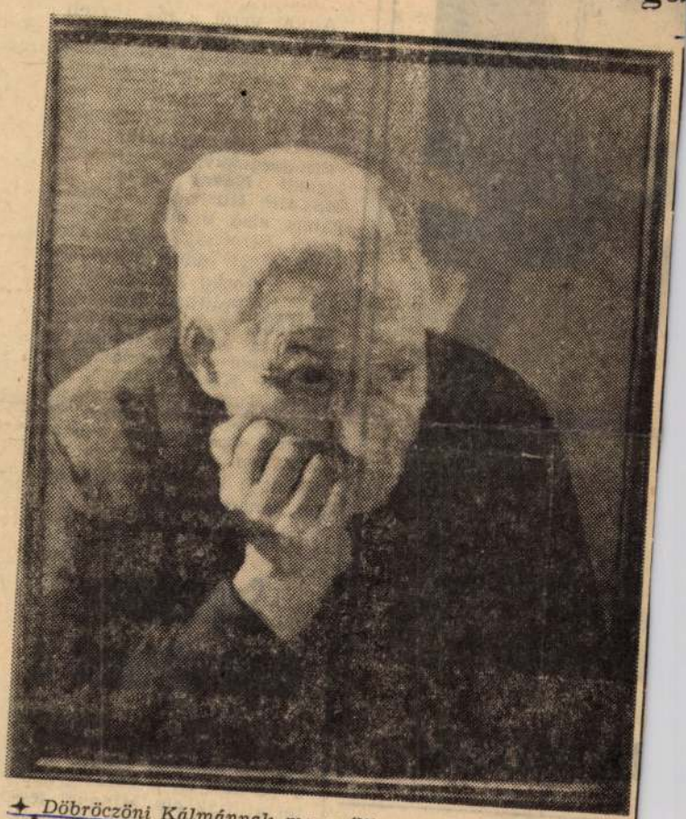

Döbröczöni Kálmánnak ma nyílik meg az emlékkiállítása a múzeum Papszeren levő kiállítási épületében. Reprodukcionkon a Tünődés című festmény.

Ma este premier. Major Tamás rendezésében mutatja be a Miskolci Nemzeti Színház Carlo Goldoni Csetepaté Chioggiában című kétrészes vígjátékát. Halászok, halászfeleségek és „halászkedvesek" között zajlik az a bizonyos csetepaté — természetesen szerelemféltésből. Persze, a végén a jó elnyeri méltó „büntetését", mindenki megtalálja a párját. Addig azonban sok-sok szórakozást ígér Simon György, Horváth Zsuzsa, Sándor Erzsi, Gáspár Tibor, Bregyán Péter, Csapó János, Máthé Éva, Máhr Ági, Igó Éva, Varga Gyula, Körtvélyessy Zsolt, Blaskó Péter, M. Szilágyi Lajos és Dariday Róbert játéka. A szöveget Mészöly Dezső magyarította ízes-népiesre, a díszleteket a vendég Székely László tervezte, a jelmezeket Szakács Györgyi. Zeneszerző Vidovszky László, koreográfus Majoros István, mint vendég. Bemutató ma este 7 órakor.

1899-től 1966-ig élt Döbröczöni Kálmán, aki 1933-ban városunkban telepedett le. „Festői tevékenysége mellett pedagógusként is működött. 1930-tól 1950-ig ipari iskolai tanár, majd iskolaigazgató volt. Mint nevelő, fogékonnyá tette növendékeit a képzőművészetre. A pedagógiai munka mellett maradt ideje és energiája a festésre. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy 1965-ig Miskolcon nyolc kiállítást rendezett, de más városokban is bemutatta műveit . . ." Az idézet abból a katalógusból való — dr. Végvári Lajos művészettörténész tollából —, amely Döbröczöni Kálmán festőművész ma megnyíló emlékkiállításához készült. A negyvenkét művet bemutató tárlat megnyitója délután 4 órakor lesz a Herman Ottó Múzeum kiállítási épületében (a Papszeren), a Szinyei-teremben.

alauz

ól kiállításra
zedő túra

ndonnái

előtt

Amint arról a ma reggeli lapok részletesen beszámolnak, a megújuló arcú budapesti belváros új létesítményeivel, a Duna-soron átadott új kulturális intézményekkel, idegenforgalmi nevezetességekkel ismerkedett tegnap *Kádár János*, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára. A Központi Bizottság székházából villamossal indult városnéző útra *Maróthy Lászlónak*, az MSZMP Politikai Bizottsága tagjának, a Budapesti Pártbizottság első titkárának és *Szépvölgyi Zoltánnak*, az MSZMP KB tagjának, a Fővárosi Tanács elnökének kíséretében. Kádár János végezetül a Budapesti Pártbizottságon részt vett és felszólalt a kerületi első titkárok tanácskozásán.

Szigetelőanyag magánépíttetőknek is

Megkezdte a szigetelőanyagok előrecsomagolását a Kőszig tapolcai üzeme, ahol a perlitet és a bazaltgyapotot állítják elő. Mindkét termékük rendkívül népszerű, eddig azonban főleg a nagyüzemek hasznosították. Most a kapacitás bővítésével, az összetétel némi változásával lehetőség nyílott arra is, hogy a Tüzép-vállalatokon keresztül eljusson a kislakásépítőkhöz. Részükre az egyes termékféleségekből egységcsomagokat készítenek, zsugorfóliával.

Eső, zápores

Borus, ködös, párás reggelre ébredtünk Miskolcon. A hőmérséklet reggel 7 órakor 0 fok volt. Napközben felhőátvonulásokra, esőre, záporesőre számíthatunk. A hőmérséklet csúcsértéke 6 fok körül várható.

Távolabbi kilátások szombattól keddig: jobbára borult idő, többfelé várható eső, zápores. A jövő hét elején viszont felszakadozik a felhőzet, s napsütéses időre lehet számítani. A hőmérséklet is emelkedik, nappali csúcsértéke 10 fok körül lesz.

z az év

árosi tanács vb

már befejezés előtt állnak a

bolcs-Szatmár megyei Szamoskéren, parasztcsalád gyermekeként. Debrecenben járt gépipari technikumba, itt kezdett érdeklődése felébredni a képzőművészet és a zene iránt. Budapesten és Egerben végezte főiskolai tanulmányait; az egri pedagógiai főiskolán szerzett tanári diplomát.

A főiskolai évek után Galgahévízen, majd Esztergomban működött mint pedagógus. 1959-ben Leningrádban és Moszkvában járt tanulmányúton, 1963-ban nagyobb közép- és nyugat-európai utazást tett, 1965-ben Olaszországot kereste fel pár hónapra. Önálló kiállítása volt 1960-ban Aszódon, 1965-ben Esztergomban, — az esztergomi Balassa Bálint Múzeumban nemrégiben megrendezett csoportkiállításon (a helybeli festők tárlatán) hét munkája volt látható.

Vincze László munkáinak jelentős része figurális mű, elsősorban portré. Amikor arcképet fest, nem az esetleges, felületi vonások érdeklik elsősorban, — az epidermisz mögé kíván hatolni, a jellem megragadására tör, az ábrázolt személyek egyéniségének rugóit igyekszik kitapogatni, napfényre hozni. Egy beszélgetés során a „Nyolcak"-hoz tartozó Tihanyi Lajosnak Kassákról, a magyar avant-garde vezéralakjáról készített portréját említette, mint olyant, amely néki művészi példaképe. Arcmásai közül kiemelkednek az édesanyjáról, idős parasztemberekről, valamint barátairól készültek (dr. Kukor Imre és Babják Béla portréi), továbbá az önarcképek változatos sora.

Olaszországból hazatérve jópár emlékezetes arezzói, firenzei, velencei, római, San Remó-i, szicíliai táj- és városképe született. A patinás, ősi olasz templomok és házak, gyönyörű terek, szűk utcák atmoszféráját, hangulatát frissen, közvetlenül, konvenciómentesen, összefogottan tolmácsoló művek ezek.

Vincze László munkáinak tetemes hányada akvarell. Gyakorlott, biztoskezű akvarellista; vízfestményei tisztán kezeltek, levegősek, napfényben fürdők, a természet szépsége előtt hódolók. Vincze eddigi munkásságának talán legérettebb és legmaradéktalanabb esztétikai élményt adó darabjai a firenzei Ponte Vecchiót, Taormina környékét, a Szamos-partot, szentendrei, visegrádi és esztergomi tájakat ábrázoló akvarelljei között találhatók.

Vincze László munkássága — bár nem epigonja sem Szőnyinek, sem Bernáthnak, sem Elekfynek, sem Szentiványinak, sem más festőnknek — a magyar posztimpresszionizmushoz kapcsolódik. A nyugat-európai modern művészet nagy mestereinek (Klee, Kandinszkij, Mondrian, Arp, Picasso, Miró stb.) oeuvre-jét Vincze külföldi utazásai során alaposan megismerte és mélységesen nagyrabecsüli, eltérő szellemi alkata folytán azonban nem az ő útjukat járja.

Vincze László — legalábbis ami eddigi tevékenységét illeti — nem mutatkozik a festészet forradalmárának, új kifejezésmódok lázas kutatójának. Művészi magatartásának uralkodó vonásai a természet formagazdagságában, színességében való gyönyörködés, a magyar piktúrára (legalábbis annak egyik fontos ágára) oly jellemző érzelemgazdag, lírai hang és a természetelvű szemlélet vállalása.

Ez a harmonikus szellemű, saját határain túllépni nem kívánó, pózoktól és őszintétlen gesztusoktól mentes, csendes, szolid művészi munkálkodás — úgy véljük — megbecsülést és rokonszenvet érdemlő értéke napjaink hazai művészetének.

Dévényi Iván

Döbröczöni Kálmán kiállítása a miskolci Szőnyi István teremben

Miskolc nem az a város, ahol egy festő kiállítása könnyen sikert arathat. Az országos képzőművészeti kiállítások igényességre szoktatták a város közönségét. Döbröczöni Kálmán kiállításának mégis sikere volt. Az Északmagyarország című lap is érdeme szerint méltatta.

A művész képeit — mint régen — most is a mértéktartó dekorativitás jellemzi. Különös szeretettel a téglavörös színek iránt, amelyekkel nyugalmát veszi a szemlélődő embereknek. Nem a látvány tipikus festője. Korszerűbb az impresszionistáknál, mert a tárgyak színét nem oldja fel teljesen az atmoszférában. Kompozíciói is világosak és tömörek.

Már fiatalon a szentendrei festőkhöz vonzódott. Ősz fejjel is minden évben felkeresi a várost. Néhány bensőséges szentendrei tájkép ezen a kiállításon is szerepel. Költői csodálatával festette meg a visegrádi hegyet is, amely borús időben, fénytelen, nagy tömegével, monumentálisan emelkedik a Duna fölé. A folyó nagyságát pedig „Csónak a Dunán" c. képén ábrázolta.

Döbröczöni Kálmán kitűnő emberábrázoló is. A munkásokkal való mély és őszinte együttérzéséről tanúskodik többek között „Fiú kapával" című képe, amelyen a földmunkás életformát szimbolizálja. Szinte átérezzük, hogy ezt a szerszámot az ifjú egy életre magához vette. Az árnyékba húzódó paraszt derűs öregségét pedig a „Pihenő öreg" című képével mondja el. A múltban megrendezett gyűjteményes kiállításán — Miskolcon és Pécsett — bizonyítva láttuk kitűnő emberábrázoló képességeit és szocialista állásfoglalását a társadalmi kérdésekben. Világosan erre utaltak annak idején a képek címei is: Senki fia, az Árvák ebédje, a Munkanélküli, a Kiscseléd ebédje és az Ormánsági keresztek.

Döbröczöni Kálmán nemcsak a miskolciak festője, — sokáig itt élt közöttünk Budapesten. Első kiállításai is a fővároshoz fűzik. Már 1929-ben a Szinyei-Társaság, a Munkácsy-céh és a Műcsarnok kiállításain szerepelt. A Főiskola elvégzése után 2 évig tanársegéd, majd a felszabadulás után ismét alakrajz-tanár az Iparművészeti Főiskolán. A művészképzés reformja idején a realista rajzoktatás mesterének bizonyult. Nevelő munkáját kommunista életszemlélete, alakrajz óráit a világos szerkezet és az anyagszerű ábrázolás korszerű alkalmazása jellemezte. Miután a pedagógiai feladatok teljesen lekötötték energiáját, ezekben az években csak keveset festett. Ezért különös öröm számunkra, hogy az elmúlt 3 évben alkotott műveiből a miskolciak ismét kiállítást rendezhettek.

Geszti László

Lieber Éva kiállítása a Fényes Adolf teremben

Lieber Éva harmincnégy éves, 1957-ben végezte el a Képzőművészeti Főiskolát. Képei eddig csak csoportos kiállításokon kerültek bemutatásra. Önállóan most mutatkozik be először, anyagát az 1963 óta festett képeiből válogatta össze, ennek is túlnyomó részét az 1965—66-ban festettek teszik ki. Az 1966-

Lieber Éva: Viaskodók — Lutteurs — Борцы

Szigethy István: Egy sajtár tej
Une seille de lait – Молоко в подойнике

os esztendőt is kilenc mű képviseli. 1963 előtt keletkezett munkáiból viszont egyet sem találunk, ami eléggé sajnálatos, mert az utolsó három évben is — tartalmi és formai szempontból egyaránt — művészete nagyon sokat változott. Örülnénk, ha megismerhetnénk a Főiskola elvégzése óta megtett teljes

Kerti Károly
Három bányász. Monotypia
Trois mineurs. Monotypie
Три шахтера. Монотипия

utat, elfogadható azonban az az érv, hogy egy kiállításba nem lehet mindent belesűríteni.

Lieber Éva művészete félelmekkel, rossz érzésekkel, különleges problémákkal teli világ. Őszintének érezzük a problémák felvetését, amely távol áll az eredetieskedéstől és a felületességtől. Az emberi lét alapvető kérdései foglalkoztatják, az élet legnyomasztóbb pillanatai, mélypontjai, a halál. A nagy vállalkozás, a gondolatiság igénye arra kényszeríti, hogy képeit sűrítse, intenzívekké tegye. Mégis azt kell mondanunk, a képek láttán hiányérzetünk támad; nyomasztó világot árasztanak, de mégsem tudnak megdöbbenteni, megrázni, igazán megragadni. Nem eléggé elementárisak, pedig témájuk, a mély mondanivaló, sodróbb erejű megvalósítást igényelne.

A problémák kifejezésére Lieber Éva sajátos jelképrendszert használ, amely leszűkített, szinte csak egyetlen motívum rögeszmeszerű ismétlése. Úgyszólván minden képen szerepel a ló és az ember: megtorpanó, hőkölő, száguldó, ágaskodó, repülő lovak; szárnyas, uszonyos táltosok; meggyötört, elkínzott emberek fejezik ki a művész nyomasztó képzeteit. Néhány jelkép tartalma közismert, így a „Jónás", a „Népítélet", a „Sárkányölő" című képeké, többségükben azonban a jelképek nehezen fejthetők meg. Mindez nem lényeges, hiszen ha az ember nem is tudja rögtön megfejteni egy-egy kép szimbolikus tartalmát, összességükben mégis megadják a kulcsot az egyes képek megértéséhez.

Ha hiányérzetről kell beszélnünk, ennek az az oka, hogy a jelképek megjelenítésében a művész nem éri el azt a mélységet, amelyet mondanivalója igényel. Az alakok megfestésében gyakran hiányosságok mutatkoznak. Nem arról van szó, hogy aprólékos, anatómiai pontossággal legyen az emberi alak megfestve, hanem, hogy a figura leegyszerűsítésénél úgy egyszerűsítsen, hogy azért a formák a helyükön maradjanak. A figura, különösen akkor, amikor meghatározott funkciót tölt be, eleget is kell, hogy tegyen feladatának. Például a „Sárkányölő" nőalak megfogalmazása ügyetlen, esetlensége nem a sajátos művészi koncepció következménye. Hasonló esetlenségek más figuráknál is megfigyelhetők. A képek kompozíciójával kapcsolatban is kifogások merülnek fel. Így a „Hadisten" című kép három alakja, amely egy közös probléma kifejezését szolgálja, egymástól teljesen függetlenül lóg a térben. A festmények színbeli megoldása sem kielégítő. A színek szempontjából az egyik legsikerültebb kép a „Viaskodók" című, amely két lovast ábrázol. A lovas alakok összetartozása, kapcsolata érezhető, tele van lendülettel. A haragos zöld és vörös színek erőteljesek, érettek, megfelelnek az ábrázolt jelenetnek. Ezzel szemben a „Jónás" című kép (amelynek jelképes tartalma túlságosan elvont, irodalmi) színeit tekintve nyers, megmunkálatlan.

Befejezésül hadd szóljunk a kerámia csendéletekről, amelyek harmonikus színeikkel, finom tónusaikkal, bensőséges líraiságukkal a művész másik, rejtettebb, talán igazibb énjét villantják fel a szemlélődő előtt. E csendéletekben feloldódik az intellektuális ihletésű, szimbolikus mondanivaló; a festői látásmód győzedelmeskedik.

G. Györffy Katalin

Mintegy negyven kép és két tucat monotípia borítja a műterem falait. Főleg az utóbbi évek terméséből válogatott a mester. Nem nagy összegezés tehát, amely lehetőséget kínál az életmű felmérésére, hanem csak alkalmi bemutatkozó. Szigethy Istvánnak pedig elég ritkán volt alkalma a bemutatkozásra. Fél évszázados munkássága a magyar közönség előtt majdnem ismeretlen maradt. Legutóbb 58-ban volt együtt egy kiállításra való anyag. Ez azonban nem került a magyar közönség elé. Külföldön viszont több kiállítása is volt az utóbbi időben.

A műteremkiállítás tehát kicsit szimbólum is. A mester mintegy körülbástyázza magát a képekkel, a maga-teremtette világgal. Újra csak a „műhely" megszokott falain sorakoznak a képek; néhány barát, ismerős, a hír nyomán odatévedt idegen előtt fedik fel magukat.

„Szobafogságra ítéltem magam" mondja az idős mester, és ez nemcsak a kiállításokozta kényszerű helyhezkötöttséget jelenti, hanem azt a zárt világot is, amelyben ez a művészet megfogant. Szigethy István művészete gyökereiben a német expresszionizmussal és Chagall művészetével rokon. Az ember, a természet, mint az ihlet forrása, a mű kiinduló élménye minden képén nyomon követhető. De ezt az élményt a művész felbontja, a képi világ törvényeinek megfelelően rendezi új egésszé.

Ferenczy Károly tanítványa, de Franz Kafka kortársának érzi magát. A Monarchia önmagát túlélt, felbomló világát ő is átélte, így később egyik döntő élménye volt Kafka művészete. „Minden hozzáférhető sorát elolvastam" — mondja, és hogy valóban szellemi rokonát fedezte fel benne, ezt a sorozatnyi Kafka-témára készült monotípiája mutatja. Az „Átváltozás" rovar-emberét, „A per" értelmetlenül lázadó tehetetlen hősét idézik elénk ezek a lapok. A nagymarosi táj „A kastély" elérhetetlen világává szublimálódik a művész ecsetje nyomán.

Kafka nevére komor asszociációk merülnek fel előttünk. Pedig Szigethy István piktúrája alaptónusában derűs művészet. Nem véletlen, hogy a magyar festő-elődök közül elsőnek Egry József nevét említi. Szigethy képein is az ember és a táj harmonikus egysége, együttélése valósul meg. Színeiben a vörösek, zöldek, sárgák lágy harmoniái dominálnak; mindezek együtt a jellegzetesen magyar „lírai expresszionizmus" mesterévé avatják Szigethy Istvánt. A „Kék kecske", vagy a „Búcsú a sirályoktól" c. kép nem annyira tematikailag, mint inkább a lírai alapállásban rokonítható Egry József művészetével. Még ha síkokká tördeli is a térbeli formákat, vagy groteszk alakzatokká deformálja figuráit, akkor is derűs, lírai marad, nem válik komorrá, a magányosságból nem lesz szorongásos egyedüllét.

Kafka és Egry — két külön világ; de valavalahol mégis érintkeznek, azt bizonyítja Szigethy István művészete, aki az expreszszionisták, Chagall és Egry formai rendszerének, képépítésének tanulságait felhasználva megkísérelte Kafka-élményét új szintézisre emelni, és ezzel a magyar művészet új, érdekes színfoltját teremtette meg.

Tölgyesi János